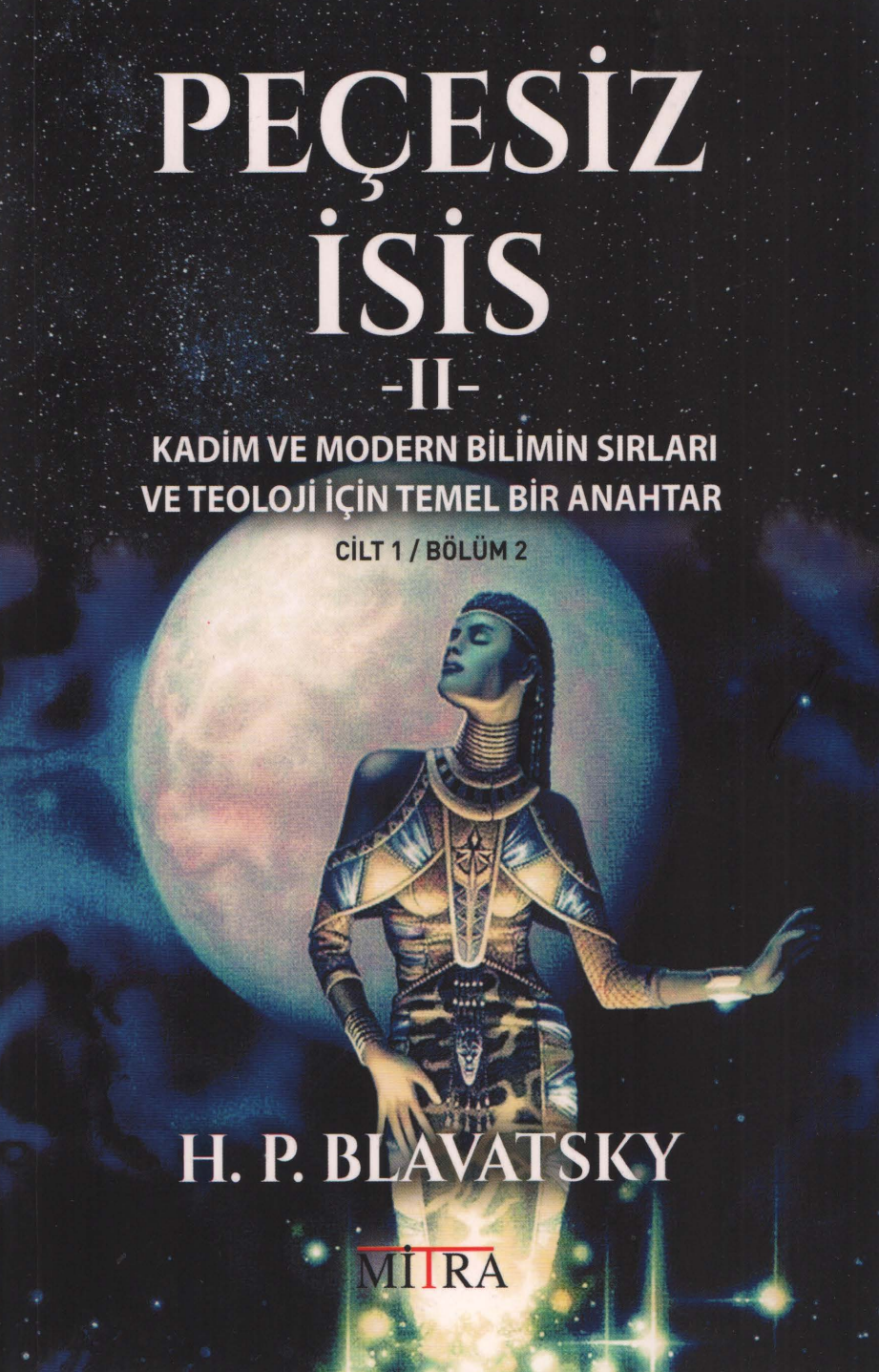
PEÇESİZ İSİS

-II-

KADİM VE MODERN BİLİMİN SIRLARI VE TEOLOJİ İÇİN TEMEL BİR ANAHTAR

CİLT 1 / BÖLÜM 2

H. P. BLAVATSKY

MİTRA

PEÇESİZ İSİS

KADİM VE MODERN BİLİMİN SIRLARI VE TEOLOJİ İÇİN TEMEL BİR ANAHTAR

H. P. BLAVATSKY

"Madde ve aklın birbirleri üzerinde nasıl etki ettikleri kesinlikle açıklanamaz; sır, herkes tarafından çözülmez olarak kabul edilir ve muhtemel hep öyle kalacaktır."

"Saygı ve merakla," diye haykırır, Bois-Raymond, "doğa öğrencisi, karıncanın çalışkan, yapıcı, sistemli, vefalı ve azimli ruhunun yeri olan sinir maddesinin mikroskobik molekülünü dikkate almalıdır!"

" İçgüdüyü kaybedince, insan, içgüdünün tepe noktası olan sezgisel güçlerini de kaybeder. Akıl, bilim adamlarının hantal silahıdır---sezgi, kâhinin yanılmaz rehberidir."

"Biz, bütün fiziksel rahatsızlıklarına çare bulması için insana hangi yolun işaret edildiğini görüyoruz," der, Hippocrates. "O yol, duygusuz akıl henüz insanın içsel görüsünü karartmadığı zamanlarda, ilk ırkların içgüdüsüydü."

"İnsan zekâsında," diye yazar, Iamblichus, "doğmuş ya da vücuda getirilmiş her şeyin üstünde olan bir yeti vardır. Biz onun aracılığıyla bu dünya sahnelerinin ötesine taşınarak ve daha yüksek hayata ve göksel olanların özel güçlerine katılarak üst zekâlarla birliğe ulaşabiliriz."

"Ganj'a dökülen dört nehir, suları kutsal ırmağa karıştığı anda adlarını kaybederler, bu yüzden Buddha'ya inanan herkes, Brahman, Kshatriya, Vaisya ve Sudra olmaya son verir!"

"En büyük bilgelikle yerden göğe yüksel, ve sonra tekrar yere in, alttakilerin ve üsttekilerin gücünü bir araya getir; böylece sen tüm âlemin ışığına sahip olacaksın ve bütün bilinmezlik senden uçup gidecektir."

"Hayatlarını, dünyanın söylentilerinden uzak, fiziksel ve ruhsal evrenlerin büyük problemlerini inceleyerek bilinmezlik içinde geçiren, dünyanın her yerine dağılmış bir avuç düşünceli ve yalnız öğrenci vardır."

"İlahi Olan'a karşı çıkan ve mükemmelik yolundaki gelişimi engelleyen kişileşmiş bir Kötü Ruh, sadece yeryüzünde ve insanlığın arasında aranmalıdır, gökte değil."

"İnsanlar gerçeği aradıklarını söylediklerinde, aslında bir önyargıyı ya da tuttukları tarafı destekleyecek kanıtı aramaktalar. . Onların inançları isteklerine göre şekillenir. Onlar anlatmak istediklerini görürler, onlara karşı söylenen her şeye karşı yarasa gibi kördürler."

Ruya S. Uğurlu / Çevirmen

PEÇESİZ İSİS

-II-

KADİM VE MODERN BİLİMİN SIRLARI VE TEOLOJİ İÇİN TEMEL BİR ANAHTAR

H. P. BLAVATSKY
TEOSOFİ CEMİYETİNİN EŞ SEKRETERİ

CİLT 1
BÖLÜM II.

MITRA

Peçesiz İsis - II
H. P. Blavatsky
Orijinal Adı: **Isis Unveiled**

Mitra Yayınları
1. Basım: Mart 2020

Yayın Yönetmeni: **Ali Öztürk**
Çevirmen: **Ruya S. Uğurlu**
Son Okuma: **Özgür Umut Hoşafçı**
Kapak Tasarımı: **Yunus Karaaslan**
Sayfa Tasarımı: **Bilal Şenel**

ISBN: 978-605-69989-1-1

Baskı ve Cilt:
Çınar Matbaacılık
Maltepe Mah.Davutpaşa Cad.Güven Sanayi Çarşısı
C Blok No:274-275 Topkapı / İstanbul Tel: 0212 501 37 63
cinarmatbaakitap@gmail.com Sertifika No:42979

Genel Dağıtım:

ulucan yayın & dağıtım

Narlıbahçe Sokak No: 5 Cağaloğlu-İstanbul
Tel: 0212 511 46 46 (pbx)
ulucankitap@hotmail.com

MİTRA YAYINCILIK KIRTASİYE İTH. VE İHR. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
Hobyar Mah. Cemal Nadir Sok. No: 16/68
Fatih - İSTANBUL
Tel : 0 212 511 27 23 / Fax: 0 212 511 27 24
www.mitrayayinlari.com
e-mail: mitra@mitrayayinlari.com

PEÇESİZ İSİS

-II-

KADİM VE MODERN BİLİMİN SIRLARI VE TEOLOJİ İÇİN TEMEL BİR ANAHTAR

H. P. BLAVATSKY
TEOSOFİ CEMİYETİNİN EŞ SEKRETERİ

CİLT 1
BÖLÜM II.

MITRA

. . . .Saf ya da mazlum insan ruhları hiçbir şeyden korkmazlar, kendilerini dünyevi maddeden kurtardıkları için dünyevi bileşimler onları hiçbir akılla etkileyemez; bu tür ruhlar nefes gibidir. Ne dünyaya bağlı ruhlara ne de doğa ruhlarına benzemezler.
(Peçesiz İsis, Bölüm I'in son cümlesi)

İÇİNDEKİLER

... 'IN KUTSAL UYKUSU 11
PROFESÖR PEPPER'IN HAYALETLERİ 14
SALEM CADILIĞI 17
KÖTÜ RUHLAR KILIÇTAN KORKAR 20
PHILONAEA'NIN ÜRKÜTÜCÜ HİKÂYESİ 22
TANIMLANMIŞ MEDYUM GÜÇLERİ 25
MAJİKAL BİR BECERİ ÖRNEĞİ 28
MEMEDEYKEN FRANSIZCA KONUŞAN BEBEKLER 31
M. DE PARIS'IN MUCİZELERİ 34
EVLİLİĞİN TUHAF ÖZELLİKLERİ 37

11 41
ROBERT HOUDIN CEZAYİR'DE 43
YILAN VE HAYVAN EVCİLLEŞTİRME 47
ÇEŞİTLİ TERATOLOJİK FENOMENLER 52
ANNENİN HAYAL GÜCÜ 54
DOĞUM-ÖNCESİ DURUMLAR 58
ANNE'NİN İZLERİ 61
PAPAĞAN-BAŞLI GÜVERCİN YAVRULARI 68
KADİM TERATOLOJİ VAKALARI 71
DOĞANIN EN SON SINIRLARI 75
BİLİM İŞGALİ ÜZERİNE PROFESÖR CORSON 78
HAKİKÂTİN BÜYÜYEN BEDENİ 81
AKINTIYA KÜREK ÇEKMEK 84
SODALIAN YEMİNİ 87
BATIK ATLANTİS 92
SUYUN KANA DÖNÜŞMESİ 96

12 99
HAYATIN FİZİKSEL TEMELİ 103
BAY HUXLEY'NİN SAĞDUYUSUNU ŞAŞIRTAN NEDİR? 106
ATEŞ ÜÇLEMESİ 109
İÇGÜDÜ NEDİR, AKIL NEDİR? 112
BİÇARE HAYVANLAR ÖLÜMSÜZLER Mİ? 115
RÜYALAR ÜZERİNE ARİSTO 118
LEMPRIERE'NİN TUTARSIZLIĞI 122
ADEM, HAVVA ve LILITH 124
ÖNSEZİ, TANRI İNANCINI DESTEKLER 127
BUDDHA REENKARNASYONU 131
KÜÇÜK SAAR-LOİS KÂHİNİ 134
TİBET'İN SİHİRLİ AYI 138
AMMONIUS, "TANRI-EĞİTİMLİ" FİLOZOF 141
KÖTÜ RUHLARI KOVMAK 146
VAMPİRİZM BİR GERÇEKLİK MİDİR? 149
SIRP VOURDALAK 152
YAŞAM GÜCÜNÜN ÇEKİLMESİ 155
TCH_____'NİN VAMPİR VALİSİ 157
BENGAL HOKKABAZLARI VE SİHİRBAZLARI 162
ORTAÇAĞIN INCUBUS VE SUCCUBUS'U 165

13 169
İRADE-GÜCÜ İLE RENKLİ FOTOĞRAF ÇEKMEK 174
HOMUNCULUS VE MANDRAGORA 177
BENGAL'DE MAJİKAL BİR SEANS 180
İLLÜZYONDA SON NOKTA 188
ÖLÜMDE YOĞUN ŞEKİLDE AKTİF OLAN HAYAT 191
"ÖLÜ" NE ZAMAN ÖLÜDÜR? 197
DOĞA ARKAMIZDAN KAPIYI KAPATIR 201
CANLANMANIN GEÇİCİ OLARAK DURMASI 203
HEYKELLERİ YÜRÜTMEK VE KONUŞTURMAK 207
TANRISAL IŞIK HALKASI 209
PROCLUS'UN MİSTİK ŞİFRESİ 212
KRAL FİRAVUNUN MAJİSYENLERİ 215

HAVADA YÜRÜYEN BİR SİYAM RAHİBİ....220
USTA İLE MEDYUMU HAVAYA NE KALDIRIR?'....223
PROFESÖR NICHOLAS WAGNER'İN GÖRÜŞLERİ....226
UÇURUMUN ÇEKİCİLİĞİ....229
HAYAT İKSİRİ FELSEFESİ....233
"ADEM-ÖNCESİ DÜNYA"....236
KUTSAL TETRAGRAM....238
KONT CAGLIOSTRO'NUN SİMYA ELMASLARI....241
GÜNEŞ IŞINLARININ AKIŞI HERMETİK ALTIN....244
TİBET LAMA MANASTIRLARINDAKİ
BASKI YAZILAR....247

14....249
ESKİ MISIR İHTİŞAMININ DELİLLERİ....254
MONOLİTLERİN TAŞINMASI....256
GÖRKEMLİ THEBES VE KUDRETLİ KARNAK....261
YUNANİSTAN HEPSİNİ MISIR'A BORÇLUYDU....263
YILDIRIM ÇARPMALARINI ÖNLEYEN BİR ASMA....268
EBERS PAPİRÜSÜNÜN İÇERİĞİ....270
MISIR'IN SAVAŞ VE BARIŞ SANATLARI....273
BİLİMSEL GELİŞİMİN ÜÇ AŞAMASI....276
BİZİMKİ, "PİRİNÇ" ÇAĞI....279
HAYRET VERİCİ ÇİN CAMI....283
BAKIR-SERTLEŞTİRME, MUMYA-SARGILAMA, ANESTEZİ....286
MAKİNELER, CAM-YAPIMI, SUNİ MÜCEVHERLER....292
YERKÜRENİN İLK DENİZCİLERİ....295
SIRADAĞLARDAKİ GİZEMLİ ŞEHİR....298
QUICHE VE DİĞER KOZMOGONİLER....301
AMERİKAN YERLİLERİ KİMLERDİ?....304
MEKSİKA YARI-TANRISI, VOTAN....307
NAGUALİZM VE VOODOO TAPINMASI....312
KADİM MEKSİKALILARIN DİNİ....315
KUDRETLİ BİR GEÇMİŞİN GÖRKEMLİ ÜÇ KALINTISI....318
NAGKON-WAT'I KİM İNŞA ETTİ?....320
İSRAİL'İN KAYIP KAVİMLERİ Mİ?....323

YAHUDİLER KİMLERDİ? 326
HEBRON, DEVLER ŞEHRİ 330
"BEYAZ FİLİN DİYARI" 332
SFENKS BİLMECELERİ 335

15 337
AHİT KİTABI CENNETİ VE OLAN CENNET 340
İKİ DİKKAT ÇEKİCİ SEYLAN KALINTISI 343
GENESİS, KELDANİ KABALA'SININ BİR KOPYASI 346
SANSKRİTÇE KELİMELERİN GİZLİ ANLAMI 349
SHIVA VE VISHNU İNANÇLARI 352
BİR PENSİLVANYA BİLGESİ 355
DÜNYA KAÇ YAŞINDA? 357
BİR ZAMANLARIN KUDRETLİ TRANS-HİMALAYA DENİZİ 361
AMERİKA ADININ GERÇEK KÖKENİ 364
ATLANTİS IRKINI YOK EDEN ŞEY 366
PERU'DAKİ YERALTI GEÇİTLERİ 368
ŞİMDİ İLK DEFA ANLATILAN BİR SIR 370
HIOUEN-THSANG'IN PAHA BİÇİLMEZ ÖDÜLÜ 373
HOŞ BİR ÇİN EFSANESİ 376
ÇÖLÜN ŞAKACI GOBLİNLERİ 379
CALIFORNIA'NIN MÜZİKLİ KUMU 382
SEYLAN'IN KÖPEKBALIĞI-BÜYÜLEYİCİLERİ 384
"NEW YORK, 7 Şubat, 1877 386
BEETHOVEN'IN RUHU YENİDEN BEDENLENİYOR 390
NAPLES VE NAGERCOIL'DE KANIN SIVILAŞMASI 395
MÜTHİŞ THEOPOEA BİLİMİ 399
TALİSMANLAR ÜZERİNE PAPA 5. SIXTUS 402
ESKİ HİNDİSTAN'IN BAŞARILARI 403
SHOEPFER JEOSENTRİK SİSTEMİ YENİDEN İDDİA EDER. 409
TANRISAL PİMANDER 412

... *'In Kutsal Uykusu*

Kadim kabalistlerin bir *reenkarnasyon* ümidi beslemeleri, bu bedensel dünyevi larvalar, alçaltılmış insan ruhları sebebiyledir. Ancak ne zaman, ya da nasıl? Ayarlanmış bir anda ve güçlü, aynı duygudaki biri tarafından düzeltilmeye ve tövbe etmeye duyduğu bir arzuyla, ya da bir ustanın kendi isteğiyle, hatta bizzat kendi günahkâr ruhundan doğan bir istekle yardım edilmesi, kendisini günahlı maddenin yükünden kurtarması için yeterince güçlü koşuldur. Bütün bilincini yitirerek, parlak monad bir kez daha dünyevi evrimin girdabına yakalanır, altkrallıklardan tekrar geçer ve yine canlı bir çocuk olarak nefes alır. Bu sürecin tamamlanması için gerekli olan zamanı hesaplamak imkansız olacaktır. Çünkü sonsuzlukta hiçbir şekilde zaman algısı olmadığı için, öyle bir teşebbüs sadece boş bir çaba olurdu.

Söylediğimiz gibi, yalnızca birkaç kabalist ona inanır ve bu doktrin belli astrologlarla başlamıştır. Bazı yaradılış özellikleriyle tanınan belirli tarihsel şahsiyetlerin doğuşlarını ortaya sererken, onlar, çağlar sonra doğan diğer kişiler hakkında dikkat çekici kehanetlere tam olarak karşılık gelen gezegenler bağlantısını bulmuşlardı. Gözlem ve yeni başlayan aceminin "kutsal uykusu" sırasındaki vahye ek olarak, şimdi "dikkat çekici tesadüfler" olarak adlandırılan şey, ürkütücü gerçeği ortaya çıkarmıştı. Onun hakkında ikna olması gerekenlerin bile onu görmezden gelmesi, ya da en azından o konuda konuşmaktan kaçınmaları düşüncesi ne kadar dehşet vericidir.

Kehanetler elde etmenin bu şekli, en yüksek antik zamanda uygulanmıştır. Hindistan'da bu yüce uyku, "... 'nın kutsal uykusu" diye

adlandırılır. Bu, öznenin, soma özsuyunun yudumlarıyla takviye edildiği belirli majikal süreçleri içine alan bir "unutma" halidir. Uyuyanın bedeni, birkaç gün ölümü hatırlatan bir durumda kalır ve ustanın gücüyle dünyevilikten temizlenir ve ölümsüz Augoeides'in parlaklığının geçici kabı olmaya uygun hale getirilir. Bu durumdaki hareketsiz beden tıpkı parlak aynanın güneş ışınlarına yaptığı gibi, üst kürelerin görkemini yansıtır. Uyuyan kişi geçen zamanı hiç fark etmez, trans halindeki dört, beş günden sonra, birkaç dakika uyumuş olduğunu düşünür. Dudaklarından çıkan sözleri asla bilmeyecektir; fakat onları yönlendiren ruh olduğu için, ilahi gerçeklikten başka hiçbir şey söyleyemezler. Bu arada, aciz çaresiz sersemlemiş olan, kutsal mevcudiyetin tapınağı olur ve Delphi'nin boğulmuş pitonlarından binlerce kez daha yanılmaz şekilde bir kâhine dönüştürülür. Daha önce kalabalığın önünde sergilenmiş olan kâhinsel kendinden geçme halinden farklı olarak, bu kutsal uykuya sadece, ADONAİ'nin mevcudiyetinde bulunmaya değer ustalardan birkaçının olduğu kutsal alanda tanıklık edilir.

İsaiah'ın, bir kâhin için, göğün sözcüsü olmaya değer bulunmadan önce gerekli saflaşması ile ilgili verdiği tarif, söz konusu duruma uygulanır. O, geleneksel metaforla şöyle söyler: "Sonra meleklerden biri, elinde maşalarla sunaktan almış olduğu canlı bir kor ile bana doğru uçtu. . . . ve onu benim ağzıma bıraktı ve dedi ki, İşte, bu senin dudaklarına dokununca senin günahın alıp götürülür."

Saflaşmış usta ile onun kendi Augoeides'ini davet etme, Bulwer Lytton'un emsalsiz Zanoni'sindeki sözlerle tarif edilir ve orada o, lekesiz ruhuyla birliği tutturmada kâhini zayıflatan, beşeri tutkunun en ufak dokunuşunu anlamamızı sağlar. Oradakiler, sadece başarılı bir şekilde töreni icra edebilen birkaç kişi değildir, aynı zamanda bunlar, bazı acemilerin eğitimi dışında, en ciddi önemdeki bilgiyi elde etmek için de nadiren bu yola başvururlar.

Ve bununla birlikte, bu kâhinler tarafından toplanan, kamuoyunun anladığı ve takdir ettiği bilgi ne kadar azdır! "Doğu âlimlerine ithaf edilen, Kabala başlığını taşıyan yazılar ve geleneklerin başka bir

koleksiyonu vardır," diyor, *Art-Magic*'in yazarı; "fakat bu dikkat çekici çalışmanın, yalnızca *Doğu cemiyetleri* tarafından sağlanabilecek olan bir anahtar olmadıkça çok az ya da hiçbir değeri yoktur, onun transkripti genel okuyucu için hiçbir değer taşımaz."[1] Ve onlar, "emirler"in peşinden giden ve Times için yazan, Hindistan'da dolaşan her Houndstich ticari gezgini için alay konusu olurlar ve ağzı açık kalabalığa hokkabazlık yaparak hakiki Doğu majisyenlerinin marifetlerini sergiliyormuş gibi görünen, eli-çabuk düzenbazlar tarafından yanlış tanıtılırlar !

Cezayir olayındaki haksızlığına rağmen, hokkabazlık sanatında bir otorite olan Robert Houdin ve bir diğeri de Moreau-Cinti, Fransız medyumlarının lehine çok dürüst bir şahitlik sunmuşlardı. İkisi de, Akademisyenler tarafından çapraz sorgulandıklarında, "medyumlar" dışında kimsenin, amaca uygun bir hazırlık ve mobilya yapılmadan, masayatıklatma ve levitasyon olgusunu meydana getiremeyeceğini doğrulamışlardı. Ayrıca onlar, söz konusu "temassız levitasyonlar"ın, bütünüyle profesyonel hokkabazlık ötesindeki hünerler olduklarını ; ve onlara göre, o tip levitasyonların, gizli bir mekanizma ve içbükey aynalar tedarik edilmiş bir odada üretilmedikçe, *mümkün olmadığını* göstermişlerdi. Ayrıca onlar, önceden orada medyumun arandığı , konfederasyonun imkânsız olarak yorumlayacağı bir yerdeki yarı-saydam bir elin basit bir tayfının, ne olursa olsun onun hiçbir insan aracının işi olmadığının göstergesi olacağını da eklemişlerdi. *Siécle* ve diğer Paris gazeteleri hemen arkasından, profesyonel ve çok akıllı bu iki adamın ruhlar konusunda görüş birliğine varmış olduklarına dair şüphelerini yayınlamışlardı !

1 "*Art-Magic*", s.97

PROFESÖR PEPPER'IN HAYALETLERİ

Londra Politeknik Enstitüsü müdürü, Profesör Pepper, sahnede spiritüel görüntüler üreten akıllı bir aparat icat etmiş ve patentini Paris'te 20.000 frank karşılığında satmıştı. Tayflar gerçek görünüyorlardı ve sadece cam-plakanın üzerinde yüksek derecede aydınlatılmış bir nesnenin yansıtılmasıyla üretilmiş bir efekt olarak görünüp kayboluyorlardı. Onlar, bir görünüp bir kayboluyormuş gibi ve sahnede yürüyüp rollerini mükemmel şekilde oynuyor görünüyorlardı. Bazen tayflardan biri kendini bir koltuğa yerleştiriyordu; sonra da canlı aktörlerden biri onunla tartışıyor ve ağır bir baltayı kavrayarak hayaleti ikiye ayırıyordu. Fakat onun iki parçası tekrar birleşerek, halkın şaşkınlığı karşısında birkaç adım ötede hayalet yine ortaya çıkıyordu. Tertibat çok iyi çalışıyordu ve her gece büyük seyirci çekiyordu. Ancak bu hayaletleri üretmek bir sahne teçhizatı ve birden fazla ittifak gerektiriyordu. Yine de orada bu gösteriyi ruhlarla alay etmek için bahane yapan bazı gazeteciler vardı—sanki fenomenin iki sınıfının en ufak bir bağlantısı varmış gibi!

Pepper hayaletlerinin yapmış gibi göründükleri şey, yansımaları elementaller tarafından cisimleştirildiğinde bedensiz insan ruhlarının gerçekte icra edebildikleri şeydir. Onlar kendilerinin mermilerle ya da kılıçla delinmesine ya da parçalarına ayrılmasına izin verecekler ve sonra da hemen kendilerini yeni bir biçim vereceklerdir. Fakat durum hem kozmik hem de temel insan ruhları açısından farklıdır, çünkü bir kılıç ya da hançer, hatta sivri uçlu bir çubuk bile onların dehşet içinde ortadan yok olmalarına sebep olacaktır. Bu, maddesel ilksel bir özün neyin bileşimi olduğunu anlamayanlar için açıklanamaz görünecektir; fakat kabalistler eksiksiz anlarlar. Antik zamanın ve orta çağların kayıtları da,

resmi olarak bize beyan edilmiş Cideville'deki modern mucizeler hakkında hiçbir şey söylemeden bu gerçeklikleri doğrularlar.

Septikler ve hatta septik spiritüalistler, ruhları denemenin onların vazgeçilmez hakkı olduğu konusundaki düşünceleri inkâr edildiğinde, sık sık haksız bir şekilde medyumları sahtekârlıkla suçlamışlardır. Fakat öyle bir tane vaka varsa, elli tane de düzenbazların kendileri üzerinde çalışmasına izin vermiş spiritüalist vakası vardır ve onlar medyumları tarafından onlar için üretilen gerçek tezahürleri yok saymışlardır. Medyumluk kanunlarından bihaber olan o kişiler, bedensiz ya da elemental ruhlar tarafından ele geçen dürüst bir medyumun, bir daha kendi kendinin efendisi olmayacağını bilmezler. O, ne ruhların ne de kendi hareketlerini kontrol edemez. Onlar sahne arkasında ipleri çekerken kendi zevkleri için onu bir kukla yaparlar. Sahte medyum kendinden geçmiş görünebilir ve bununla birlikte başından sonuna kadar numaralar yapar; gerçek medyum ise gerçekte çok uzaktayken ve bedeni "Hintli rehberi" ya da "kontrol" ile canlandırıldığında, duyularına tümüyle hâkim olmuş görünebilir. Ya da, astral (ikiz) bedeni veya *tıpatıp aynısı* başka bir zekâ tarafından odanın içinde hareket ettirilerek yürürken, küçük odasındaki medyum ise kendinden geçmiş görünebilir.

Tüm fenomenler arasında, iki yerde-bulunma ve havada gezinmeninkiler ile yakından benzer olarak, *yansıma* (akis) ile ilgili olanı en hayret vericisidir. Orta çağlarda o, büyücülük başlığı altında bulunuyordu. De Gasparin, Cideville harikalarının mucizevi özelliğini reddederek, konuyu detaylarıyla inceler; fakat bu varsayılan açıklamalar, sırası geldiğinde, Kötü ruha kadar fenomenleri inceleme teşebbüslerinde başarısız olan, yine de onların spiritüel kökenini ispatlayan Mirville ve Mousseaux tarafından çürütüldüler.

"*Yansıma* mucizesi," der, Mousseoux, "bir darbe, orda bulunmayan yaşayan birinin, görünen ya da görünmeyen ruhunu veya onu temsil eden hayaleti hedef aldığında, sonra da bu kişinin kendisine çarptığında, eş zamanlı ve tam o yerde hayaline ya da ikiz görüntüsüne dokunulduğunda meydana gelir. Bu yüzden, darbenin yansıtıldığını ve

geri tepiyormuş gibi, nerede olursa olsun, canlı ve kanlı yaşayan kişinin, orijinalin suretinden—hayalet ikizinden—ulaştığını farz etmeliyiz.

"Bu sebeple, örneğin, bir kişi önümde belirir, ya da görünmez kalarak savaş ilan eder, tehdit eder ve benim obsesyonla tehdit edilmeme sebep olur. Onun siluetini algıladığım, hareket ettiğini duyduğum yere, beni taciz eden ve bana direnç gösteren *birini*, bir şeyi hissettiğim yere vururum. Vururum, bu yerde bazen kan görünür, zaman zaman da bir çığlık duyulabilir; o *yaralanır*---belki de ölür ! Bitti ve ben durumu açıkladım."[2]

2 Çalışmalarının Strasbourg baskısında (1603) Paracelsus, insan ruhunun muhteşem majikal gücü hakkında yazar. "Ruhumun, bedenin yardımı olmadan," der, "tek başına bir ateşli bir iradeyle ve bir kılıç olmadan diğerlerini hançerleyebilmesi ve yaralayabilmesi mümkündür. Ayrıca, düşmanımın ruhunu bir surete dönüştürüp sonra onu iki büklüm ederek sakatlayabilmem de mümkündür. . . .İradenin gücü tıpta önemli bir noktadır. . .İnsanın her hayali kalpten gelir, çünkü bu kalp, mirokozmosun güneşidir ve hayal, mikrokozmosun dışından büyük âleme (evrensel eter) doğru ilerler. . .insanın hayali maddesel bir tohumdur" (Bizim atomik bilim adamları bunu ispatlamışlardır; Bknz. Babbage ve Jevons) "Sabitlenmiş düşünce de sona giden bir araçtır. Sihirsel olan büyük saklı bir akıldır ve mantık ise büyük bir kamusal aptallıktır. Hiçbir zırh sihre karşı koruyamaz, çünkü o, *içteki* hayat ruhunu yaralar."

SALEM CADILIĞI

"Öyle olmakla birlikte, ona vurduğum anda, onun diğer bir yerdeki varlığı esasen ispatlanır;. . . .Ben gördüm—evet, basitçe hayaletin yanağından ya da omuzundan yaralandığını gördüm ve bu yaranın aynısı kesinlikle, onun yanağında veya omuzunda yansımış olarak yaşayan insanda da bulunur. Böylece yansıma gerçekliklerinin, spiritüel ya da bedensel, iki yerde olma ve ikizleşme vakalarıyla yakın bir bağlantıları oldukları açık hâle gelir."

"Salem cadılığının tarihi, Cotton Mather, Calef, Upham ve diğerlerinin çalışmalarında da kaydedilmiş olarak bulduğumuz üzere, başlangıç ruhlarının kendi yollarına sahip olmalarına izin vermenin sonuçlarında olduğu gibi, ikizleşme (kopyalama) gerçekliğinin tuhaf bir doğrulamasını temin eder. Amerikan tarihinin bu trajik bölümü henüz gerçeğe uygun olarak hiç yazılmamıştır. Dört ya da beş küçük kızlardan oluşan bir grup, bir *Obeah* uygulayıcısı olan Batı Hindistanlı zenci bir kadınla oturarak medyum durumuna gelmişlerdi. Çimdiklenme, iğne batırılması ve vücutlarının değişik yerlerindeki morluk ve diş izleri gibi fiziksel işkencenin tüm çeşitlerinden acı çekmeye başlamışlardı. Onlar, çeşitli kişilerin hayaletleri tarafından incitildiklerini beyan edeceklerdi ve biz, ünlü *Deodat Lawson Hikâyesi*'nden (Londra, 1704) "onlardan bazılarının, suçlanmış oldukları zaman ve duruma göre, bu genç kızlara acı vermiş olduklarını itiraf ettiklerini; ve onlara acı vermek için ne yaptıkları sorulduğunda, çaputlarla, balmumuyla ve diğer materyallerle yapılmış kuklalara iğneler sapladıklarını söylediklerini öğreniyoruz. Ve ölüm-fermanının imzalanmasından sonra itirafta bulunan birisi, onların

ellerini sürekli sıkıca kavrayıp çimdiklediğini ve neresinden ve nasıl acı çekmesini dilediğini de söylemiştir ve *iş bitmiştir*."[3]

Bay Upham bize, bu kızlardan biri, Abigail Hobs'un, "ona bir insan şeklinde gelen" ve onun diğer kızlara acı vermesi için, onların benzerliğinde tahtadan suretlerle birlikte, o suretlere batırması için dikenler getiren Kötü ruhla işbirliği yapmış olduğunu kabul ettiğini anlatır; bunun üzerine kızlar, onun tarafından incitildiklerini haykırmışlardır.

Bu vakalar, suçlanamaz şahitlik tarafından ispatlanmış olanın geçerliliği, Paracelsus doktrinini nasıl da kusursuz bir şekilde doğrular. Bay Upham gibi o kadar olgun bir âlimin, gerçekten hiçbir şüphe etmeksizin, bu trajedilerdeki dünyaya-bağlı ruhların ve şakacı doğa-ruhlarının aracısını gösterecek olan öyle resmi bir kanıt yığınını, iki cildinin 1000 sayfasında toplamış olması gerektiği son derece gariptir.

Çağlar önce Ennius'a Lucretius tarafından şöyle söyletilmişti:

"İnsana ait iki kere iki diyebileceğimiz, dört şey vardır; hayaletler, beden, *Ruh* ve gölge; İki kere ikinin, dört ile karşılandığı yer işte burasıdır; toprak;----

Mezarın etrafındaki gölgesiyle, bedeni toprağa gömülü, ölülerin ruhları vardır."

Bu şimdiki durumda, her benzerinde olduğu gibi, bilim adamları olayı açıklamaya muktedir olmadıklarından, onun var olmadığını iddia ederler. Fakat biz burada, bazı koruyucu ruhların ya da ilksel ruhların kılıçtan, bıçaktan ya da keskin herhangi bir şeyden korktuklarını gösterecek birkaç tarihsel örmek vereceğiz. Sebebini açıklayacağımızı iddia etmiyoruz. O, fizyolojinin ve psikolojinin alanıdır. Ne yazık ki, fizyologlar, söz ve düşünce arasındaki ilişkileri bile henüz kuramamışlar ve onları, zamanı geldiğinde, Fournié'ye göre hiçbir şey yapmamış olan metafizikçilere devretmişlerdi. Diyelim ki, hiçbir şey yapmamışlardı, ama her şeyi ileri sürmüşlerdi. Fenomenin gerçek doğasından başka her şeyi ifade eden, süslü bir Yunan ismiyle etiketlenmiş güvercin deliklerine

3 "Salem Witchcraft", C. W. Upham

tıkışmaya çalışan bu bilgili beyefendiler için çok fazla olan hiçbir gerçeklik onlara sunulamazdı.

"Yazık, oğlum, yazık!" diye haykırır, bilge Halep müftüsü, büyük bir balığın kafasını ağzına tıkan oğlu İbrahim'e. "Midenin okyanustan küçük olduğunu ne zaman farkına varacaksın, sen?" Ya da Catherine Crowe'un, *Doğanın Gece-Yüzü* adlı çalışmasında belirttiği gibi, bizim bilim adamlarımız, zekâlarının, Tanrı Kudretinin tasarımlarıyla ölçüşmediğini ne zaman kabul edecekler?

Kadim yazarlardan hangisinin doğa-üstü görünen doğa gerçekliklerinden söz ettiğini sormayacağız; daha doğrusu hangisinin söz etmediğini? Homeros'ta Odysseus'u, arkadaşı falcı Tiresias'ın ruhunu çağırırken buluruz. "Kan festivali" için hazırlık yaparken Odysseus kılıcını çeker ve böylece kurban tarafından çekilen binlerce hayaleti korkutup uzaklaştırır. Arkadaşı, o kadar uzun beklenen Tiresias, elinde korkutucu kılıcı tuttuğu sürece Odysseus'a yaklaşmaya cüret etmez. Aeneas, gölgeler krallığına inmeye hazırlanır ve girişine yaklaşır yaklaşmaz ona rehberlik eden Sybil, onu Truva kahramanına karşı uyarır ve ondan, kılıcını çekmesini ve uçuşan formların sıkışık kalabalığı arasından bir geçit açmasını ister:

"Ve sen kılıcı kınından çekeceksin, yolu ele geçireceksin."

KÖTÜ RUHLAR KILIÇTAN KORKAR

Glanville, 1661'de vuku bulmuş, Tedworth trampetçisinin hayaletinin hayret verici hikâyesini anlatır; o olayda *scin-lecca* yada trampetçi-büyücünün sureti açıkça kılıçtan korkmuştur. Psellus, çalışmasında, üvey kız-kardeşine, ona musallat olan ilksel bir *demon* tarafından en korku dolu duruma sokulduğu ile ilgili uzun bir hikâye anlatır. O, sonunda, bedenindeki görünmez işgalciyi kovana kadar yalın bir kılıçla tehdit eden Anaphalangis adındaki bir yabancı, bir büyücü tarafından iyileştirilmiştir.

Psellus, hatırladığım kadarıyla, şu terimlerle verdiği tüm bir demonoloji ilmihalini sunar:

"Ruhların bedenlerinin," dedi, efsuncu, "kılıçla ya da başka bir silahla incitilip incitilemeyeceğini bilmek ister misiniz? Evet incitilebilirler. Onlara çarpan herhangi bir sert madde, onları acıya duyarlı duruma getirebilir; ve bedenleri katı ya da sabit bir maddeden oluşmamış olsa da, onu aynen hissederler, zira duyarlılık sahibi varlıklarda duyu hissine sahip olan sadece sinirler değil, aynı şekilde onların içinde ikamet eden ruhtur. . . .bir ruhun bedeni, bölümlerinden her birinde olduğu kadar tümüyle de duyarlı olabilir. Herhangi bir fiziksel organizmanın yardımı olmadan, ruh, görür, duyar ve ona dokunduğunuzda dokunuşlarınızı hisseder. Eğer onu ikiye bölerseniz, canlı bir insan gibi acıyı hissedecektir, zira o, bizim gözümüze görünmeyecek kadar saf olsa da, yine de bir maddedir. Ancak, bir şey onu canlı insandan ayırır, şöyle: bir insanın uzuvları bir kere bölündüler mi, kolayca birleşemezler. Fakat bir demonu ikiye bölün, onun hemen kendisini birleştirdiğini görürsünüz. Hava ya da suyun, içinden geçen katı bir bedenin arkasından kapandığı ve hiçbir izin kalmadığı gibi, bir demonun bedeni de, kesici

bir silah yaradan çekilirken kendini tekrar o şekilde yoğunlaştırır. Fakat açılan her yara onda acıya sebep oluyor. İşte demonların bir kılıcın ucundan ya da keskin herhangi bir silahtan korkma sebebi budur. Onların kaçtığını görmek isteyenler bunu denesinler."

Yüzyılının en bilgili âlimlerinden biri, Demonolog Boudin, hem insanın hem de kozmik özlerin feci şekilde kılıçlardan ve hançerlerden korktuklarına dair aynı görüşe inanıyordu. O aynı zamanda Porphyry, Iamblichus ve Platon'un da görüşüydü. Plutark onu defalarca belirtmişti. Uygulayıcı büyü bilimciler bunu çok iyi biliyor ve ona göre davranıyorlardı ve çoğu "demonların bedenlerinde açılan herhangi bir yaradan acı çektiklerini iddia ediyordu." Boudin bize, "Demonlar Üzerine" adlı çalışması, s. 292'de bu sonuçla ilgili harika bir hikâye anlatır.

"1557'de," der, "bir elemental demonun, gürültücü diye adlandırılanlardan birinin, ayakkabıcı Poudot'un evine yıldırımla düştüğünü ve hemen tüm odaya taşlar savurduğunu hatırlıyorum. Güvenli bir şekilde camları ve kapıları kilitledikten sonra ev sahibi onlardan o kadar çok toplamıştık ki, bir sandığı doldurmuş ve kilitlemişti. Fakat bu, demonun yine de diğer taşları odaya sokmasını engellemedi, ama öyle olmasına karşın kimse yaralanmamıştı. Bölgenin sonradan Sulh-Hâkimi Latomi olanları görmeye gelmişti. İçeri girer girmez ruh onun kafasına vurmuş ve onu kaçırmıştı. Altı gün boyunca böyle sürmüştü, Başkanlık'tan bir Danışman M. Jean Morgnes sırrı anlamak için beni götürmeye geldi. Eve girdiğimde, birisi tüm yüreğiyle Tanrıya dua etmesini ve odanın içinde bir kılıcı havada çevirmesini işin üstadına tavsiye etti ve o da öyle yaptı. Sonraki günde ev sahibesi bize o andan sonra evde en ufak bir gürültü duymadıklarını fakat önceki yedi gün boyunca bir an bile dinlemediklerini, durmadan sürdüğünü anlatmıştı.

Ortaçağ'ın cadılık ile ilgili kitapları o tür hikâyelerle doludur. Glanvil'in, "Sadducismus Triumphatus" adlı çok az bulunur ve ilginç çalışması, yukarıda belirtilen Boudin'in çalışmasıyla, en iyilerden biri olarak eşit tutulur. Ancak biz şimdi, tarif ettiklerini aynı zamanda açıklayan daha kadim filozofların bazı hikâyelerine yer vermeliyiz.

PHILONAEA'NIN ÜRKÜTÜCÜ HİKÂYESİ

Ve ilginç olaylar sırasında ilk olarak Proclusunkiler gelir. Onun olaylar listesinde, tanıkların—bazen tanınmış filozoflar--- sözleriyle desteklediklerinin çoğu sarsıcıdır. O, kendi zamanında, mezardaki yatar pozisyonlarını, onun larva durumuna atfettiği, ve bunun Aristius, Epimenides ve Hermodorus kadimleriyle ilişkili olduğunu söylediği, oturma ya da ayakta durma olarak değiştirmiş şekilde bulunan ölü kişiler hakkında pek çok vaka kaydeder. Aristo'nun öğrencisi, Clearchus'un tarihinden o türde beş örnek verir. 1. Atinalı Cleonymus. 2. Aeolianlar arasında ünlü bir kişi, Polykritus. Polykritus'un ölmesi ve ölümünün dokuzuncu ayında geri dönmesi, tarihçi Nomachius ile ilişkilendirilir. "Efesli Hiero ve diğer tarihçiler, " der, onun çevirmeni Taylor, "bu konudaki gerçeği doğrularlar." 3. Nicopolis'te aynı şey Eurinus'a olmuştu. O, gömülmesinden on beş gün sonra canlanmış ve örnek bir hayat sürerek bir süre yaşamıştı. 4. Bir Thessalonica rahibi, Rufus, bulunduğu vaade göre, bazı kutsal ayinleri yerine getirmek amacıyla ölümünün üçüncü gününde hayata dönmüştü; görevini yerine getirmiş ve bir daha geri dönmemek üzere ölmüştü. 5. Bu, Philip'in hükümdarlığı altında doğan bir Philonaea vakasıdır. O, Amphipoloslu Demostratus ve Charito'nun kızıydı. İstememesine karşın Kroterus'la evlenmiş, akabinde de ölmüştü. Ancak ölümünün altıncı ayında, Proclus'un söylediği gibi: "babası Demostratus'a Pella'dan gelen Machates adlı bir gence olan aşkıyla," canlanmıştı. Onu art arda çoğu gece ziyaret etmiş, fakat bu sonunda keşfedildiğinde o, daha doğrusu onu temsil eden vampir, öfkeden köpürerek ölmüştü. Bunun öncesinde o, dünyevi demonların isteği üzerine öyle davrandığını beyan etmişti. Onun babasının evinde yatan ölü bedeni bu ikinci ölümünde kasabadaki herkes tarafından

görülmüştü. Ölmüş bedeninin gömüldüğü mezar açıldığında, bu noktada şüpheli olarak, gerçeği tespit etmek için gitmiş akrabaları tarafından boş olduğu bulunmuştur. Hikâye, Hipparchus'un Mektupları ve Arridaeus'un Philip'e yazdıklarıyla doğrulanmıştı.

Proclus şöyle der: "Kadimlerin birçoğu, açıkça ölmüş ve sonra tekrar canlanmış olanların bir tarihini toplamışlardı. Bunların arasında doğa filozofu Demokritos vardır. Hades'le ilgili yazılarında (bahsedilmekte olan konuyla ilgili belli bir durumda) ölüm göründüğü gibi değildir, bedenin tüm yaşamından bütünüyle bir firar edişidir, fakat bir darbenin ya da belki bir yaranın sebep olduğu bir son buluştur; ancak ruhun bağları hâlâ ilikte kalmıştır; ve kalp kendi derinliğinde hayatın yanık kokusunun içindedir; ve bu arta kalan, o, yine de canlanmaya uyarlanmanın sonucunda, söndürülmüş olan hayatı elde etmiş olandır."

O tekrar şöyle der: "Ruh için bedenden ayrılmak ve ona girmenin mümkün oluşu, uyuyan bir çocuk üzerinde ruh-çeken bir değnek kullanmış olan ve *Uyku üzerine Tez* adlı çalışmasında ilişkilendirdiği gibi, ruhun bedenden ayrılması ve bedene girip onu mesken olarak kullanması konusunda Aristo'yu da ikna eden Clearchus'a göre de açıkça ortadadır. Zira çocuğa değnekle dokunarak ruhu çekmiş ve deyim yerindeyse, ruh (astral beden) ondan uzakta iken bedenin kıpırdayamaz oluşunu ve yara almaktan korunduğunu ispat etmek amacıyla onu yönlendirmiştir; fakat ruh yine bedene değnek vasıtasıyla girmiş, girişinden sonra her özelliği nakletmiştir. Bu yüzden, bu durumdan dolayı, izleyiciler de Aristo da ruhun bedenden ayrıldığına ikna olmuşlardır."

On dokuzuncu yüzyılın ışığı altında cadılık gerçekliklerine o kadar sık geri dönmek tamamen saçma olarak düşünülebilir. Fakat yüzyılın kendisi de yaşlanıyor; ve giderek ölümcül sona yaklaşırken bunamaya geçmiş gibi görünüyor; ve o sadece ne kadar çok cadılık olayının ispatlanmış olduğunu reddetmekle kalmıyor, ayrıca son otuz yıldır tüm dünyada neler olup bittiğini fark etmeyi de reddediyor. Birkaç bin yıllık zamandan sonra, Pliny'nin belirttiği gibi Selanikli rahiplerin ve onun "büyücüleri"nin sihirli güçlerinden şüphe edebiliriz; Medea'nın havadaki

yolculuğunu anlatan Suidas tarafından bize verilen bilgiyle şüphe düşürebiliriz; ve bu suretle de doğa felsefesinin en yüksek bilgisini unutabiliriz; fakat onlar gözümüzün önünde olurken ve açıkça aklı başında olan kişilerin yüzlercesi tarafından doğrulanırken, o tür kesin yolculukların sıklıkla meydana gelişini nasıl görmezden gelebiliriz? Eğer bir inancın evrenselliği onun gerçekliğinin bir kanıtı ise, birkaç gerçeklik büyücülük gerçekliğinden daha çok tespit edilmiştir. "Her çağa ekleyebileceğimiz, en kabasından en kibarına kadar her toplum, bu terimden anladığımız, doğaüstü aracılık türüne inanmıştır," diyor, Büyücülük ve Maji' nin yazarı ve Fransa Doğa Enstitüsü'nün septik bir üyesi olan Thomas Wright. "Bizim görünen varlığımızın dışında, hareketlerimizin ve hatta düşüncelerimizin sıklıkla yönlendirildiği, elementler üzerinde ve organik hayatın sıradan yolu üzerinde belli derecede bir güce sahip, görünmeyen bir spiritüel varlıklar dünyasında da yaşıyor olduğumuz aynı genişlikteki inanca dayalıdır." Ayrıca bu esrarengiz bilimin her yerde gelişmesini hayret verici bularak ve Avrupa'nın farklı bölgelerindeki ünlü birkaç maji okuluna dikkat çekerek, o, gelenekselleşmiş inancı açıklar ve büyücülük ile maji arasındaki farkı şu şekilde gösterir: "Bu konuda majisyenin cadıdan farkı, ikincisi, demonların ellerinde cahil bir araç olurken, birincinin, sadece çok az kişinin erişiminde olan ve bu varlıkların itaatsizlik edemediği, Bilimin güçlü aracılığıyla onların efendisi olmasıydı."[4] Yazar, Musa zamanından beri yerleşmiş ve bilinen bu açıklamayı, en güvenilir kaynaklardan elde edilmiş olarak verir.

4 T. Wright, "*Büyücülük ve Maji*', cilt iii.

TANIMLANMIŞ MEDYUM GÜÇLERİ

Eğer bu inanmayandan o esrarengiz bilimdeki bir ustanın otoritesine, *Maji Sanatı*'nın bilinmeyen yazarına geçersek, onu şöyle ifade ederken buluruz: "Okuyucu, bir medyum ve bir majisyen arasındaki farkın nerede olduğunu sorabilir?. . . .Medyum, diğer ruhların tezahür ettirebildiği astral ruhu aracılığıyla onların varlığını çeşitli fenomenlerle bilinir hale getiren kişidir. Bunlar nerede bulunursa bulunsun, medyum sadece onların elindeki pasif bir araçtır. O, onların ne varlığına ne de yokluğuna hükmedebilir; herhangi özel bir davranışın performansını zorlayamaz, onun doğasını da yönlendiremez. Tersine, büyücü, istediğinde ruhları çağırabilir ve gönderebilir; kendinden daha düşük varlık ruhlarını hazır-bulunuşa ve yardıma zorlayabilir ve bedenlerin canlandırma ve cansızlaştırma âlemindeki transformasyonları etkileyebilir."[5]

Bu bilgili yazar, medyumluktaki, tamamen aşina olması gereken bariz bir farkı işaret etmeyi unutmuştu. Fiziksel fenomenler, medyumun fiziksel sistemi aracılığıyla, hangi sınıftan olursa olsun görünmeyen güçler tarafından, kuvvetler manipülasyonunun bir sonucudur. Kısacası, fiziksel medyumluk, fiziksel sistemin özel bir organizasyonuna bağlıdır; sübjektif, entelektüel fenomenlerin eşlik ettiği spiritüel medyumluk, medyumun spiritüel doğasının benzer bir organizasyonuna bağlıdır. Çömlekçinin, bir parça kilden yüzkarası bir kap diğerinden yüz akı bir kap biçimlendirmesi gibi, aynı şekilde, fiziksel medyumlar arasında da, birinin biçimlenebilir astral ruhu, nesnel fenomenlerin bir sınıfı için hazırlanabilirken, bir diğerininki farklı bir tanesi için hazır hale getirilir. Bir kere hazırlandığında evresini değiştirmenin zor olduğu görünür, çünkü bir çelik çubuk belli bir biçimde dövülürken, zorluk olmadan

5 "Art and Magic", s. 159, 160

kendi asıl amacından başka biri için kullanılamaz. Bir kural olarak, fenomenlerin bir sınıfı için geliştirilen medyumlar birinden diğerine nadiren geçerler, fakat aynı performansı sonsuza dek tekrarlarlar.

Psikografi ya da ruhlar tarafından doğrudan mesaj yazılması, iki biçimi tarafından da paylaşılır.. Yazının kendisi nesnel fiziksel bir gerçeklik iken, içerdiği duygular tam mükemmellikte olabilir. İkincisi, tamamen medyumun manevi hâline bağlıdır. Bu onun, Aristo'ya lâyık felsefik tezler ya da bir Byron ya da bir Lamartine tarzı dizeler yazacak şekilde eğitilmesini değil medyumun ruhunun böylesi yüksek duygularda ifade kapasitesi olan ruhlar için bir kanal olarak hizmet edecek kadar saf olmasını gerektirir.

"Art-Magic" de bize sunulan en hoş resimlerden biri, masum küçük bir çocuk medyumun mevcudiyetinde, dolmakalem, kurşun kalem ya da mürekkep olmadan, eski Sanskritçe dilinde, son üç yıl boyunca ruhlar tarafından yazdırılmış dört ciltlik El Yazmalarına ait olandır. "Bir tripot üzerinde, özenli gözlemcilerin gözlerine belli belirsiz görünür olan, ışığın direkt ışınlarının dikkatli bir şekilde yansıtıldığı boş sayfalar düzenlemek yeterlidir. Çocuk yere oturur ve başını tripota yerleştirir, küçük kollarıyla onun desteklerine sarılır. Bu davranışla o en yaygın bir saat uyur, o zaman süresince tripot üzerindeki sayfalar eski Sanskritçe dilinde zarif bir şekilde biçimlenmiş karakterlerle dolar." Bu o kadar dikkat çekici bir psikografi örneğidir ki ve bizim yukarıda söz ettiğimiz prensibi o kadar iyi tarif eder ki, ayrıca başka bir yerde daha az tatmin edici olarak tarif ettiğimiz, insanın evvelki hâline ilişkin Hermetik felsefenin o kısmını o derecede temsil eder ki, Sanskritçe yazıların birinden alıntılama yapmaktan kaçınamayız.

"İnsan buna ulaşmadan önce pek çok dünyada yaşar. Şanlı görevi *öz-bilinç* bahşetmek olan, Yeryüzü adındaki büyük ve parlayan gezegene ulaşmadan önce, olgunlaşmamış durumlardaki ruh özünün göçlerini icra ettiği boşlukta on binlerce dünya kaynar. Sadece bu noktada o, insandır; uçsuz bucaksız fırtınalı yolculuğunun diğer her safhasında o sadece embriyonik bir varlıktır---maddenin kısa süreli geçici şeklinde---- sadece

tek bir bölümünde, tutsak edilmemiş yüksek ruh-özünün parladığı bir yaratıktır; ortaya çıktığı maddesel biçim kadar tamamlanmamış olan spiritüel varlığını sürdüren, yaşayan, ölen, gelişmemiş fonksiyonlarıyla tamamlanmamış bir şekildir; kozasından çıkan, fakat hep ileri doğru telaşında, yeni doğumlarda, ölümlerde, enkarnasyonlarda, ölüme ve tekrar yaşama çok yakın olan, fakat bir kere daha uyanana kadar---bir kere daha yaşamak ve maddesel bir şekil almak, tozdan bir şey olmak, etten ve kandan bir yaratık, sadece bir insan olmak için--- yine de ileriye doğru uzanan, baş döndürücü, dehşetli, meşakkatli yolda yine de çaba gösteren bir kelebektir[6]."

6 "Art-Magic", s. 28

MAJİKAL BİR BECERİ ÖRNEĞİ

Hindistan'da bize bu bağlantıda hatırlatma yapan, bir Hint fakiri ile bir hokkabaz arasındaki fiziksel bir beceri örneğine şahit olmuştuk. Fakir'in Pitrilerinin ilgili güçlerini—Adem-öncesi ruhları, hokkabazın görünmeyen ordularını—incelemiştik. Bir beceri örneği üzerinde karara varılmış ve yazar hakem olarak seçilmişti. Kuzey Hindistan'daki küçük bir göl kıyısında öğlen dinlenmemizi yapıyorduk. Cam gibi suyun üzerinde sayısız nilüfer çiçekleri ve ışıldayan büyük yapraklar yüzüyordu. Yarışmacılardan her biri bir yaprak çekti. Fakir onu göğsüne yasladı, ellerini onun üzerinde kavuşturdu ve transa girdi. Sonra yaprağı, yüzü aşağı doğru suya bıraktı. Hokkabaz, "suyun-efendisi"ni, suda yaşayan ruhu kontrol ediyor gibi görünüyordu; ve Pitrilerin, *onların* elementi (su) içindeki yaprak üzerinde herhangi bir fenomen tezahür ettirmelerini önlemek için *güç*'e boyun eğdireceğini söyleyerek böbürlendi. Kendi yaprağını aldı ve kaba büyülü sözler söyledikten sonra suyun üzerine fırlattı. Diğer yaprak tamamen hareketsiz kalırken, o birden çalkalanma sergiledi. Birkaç saniye geçtikten sonra iki yaprak da düzeldi. Fakirin yaprağının üzerinde---çok öfkelenen hokkabazla----sanki bitkinin özsuları aşındırıcı bir yazı mürekkebi kullanılmışçasına, süt-beyaz karakterlerle izi çıkmış simetrik bir çizim buldular. O kuruduğunda ve satırları dikkatle incelenebildiğinde incelikle biçimlenmiş Sanskritçe karakterlerin bir dizisi olduğunu ispatladı; tümü, yüksek manevi bir ilkeyi belirten bir cümleden oluşuyordu. Bu arada, fakirin, ne okuyabildiğini ne de yazabildiğini ekleyelim. Hokkabazın yaprağının üzerinde yazı yerine en korkunç şeytani bir yüzün izi bulunmuştu. Bu suretle her yaprak, yarışmacının karakterinin bir ifadesini ya da alegorik bir yansımasını taşıyor ve çevrelendiği spiritüel varlıkların özelliğini gösteriyordu.

Ancak büyük bir üzüntüyle, mavi göğü ve gizemli geçmişiyle, dine adanmışlarıyla ve tuhaf büyücüleriyle Hindistan'ı bir kez daha bırakmak ve tarihçinin büyülü halısı üzerinde kendimizi Fransız Akademisi'nin küf kokan atmosferine geri götürmek zorundayız.

Geçmişteki psikolojik konuların işlenişine damga vuran ürkeklik, önyargı ve yüzeyselliği değerlendirmek için önümüzde uzanan bir kitaba göz gezdirmeyi teklif ediyoruz. O, *Historie du Merveilleux dans les Temps Modernes*'dir. Çalışma, bilgili yazar, Dr. Figuier tarafından yayınlanır ve fizyoloji, psikoloji ve tıptaki en göze çarpan otoritelerden alıntılarla doludur. Fransa'nın ünlü akıl hastanesi, Charenton'un başmüdürü Dr. Calmeil, omuzları üzerinde bu bilgelik dünyasını taşıyan, güçlü Atlas'tır. 1860 düşüncesinin olgun meyvesi olarak o, en ilginç *sanat* çalışmaları arasında bir yer tutmalıdır. Bir darbede batıl inancı—ve bir sonuç olarak, ruhçuluk---öldürmeye azmettirilmiş huzursuz bilim demonundan etkilenerek, yazar, geçen son iki yüzyıldaki medyumluk fenomenlerinin en dikkat çekici örneklerini bize verir.

Konu, Cevennes Kâhinlerini, Camisard'ları, Jansenist'leri, Abbé Paris'i ve diğer tarihsel salgınları kapsar ve onlar, modern fenomenlerle ilgili hemen hemen her yazar tarafından son yirmi yıl boyunca tarif edildikleri için biz mümkün olduğu kadar kısa bir şekilde belirteceğiz.

Bizim tekrar konu etmek istediğimiz olanlar değildir, sadece fizikçiler ve tanınmış otoriteler gibi o tür konularda daha büyük sorumluluğu olanlar tarafından incelenmiş ve kabul edilmiş olayların meydana geliş şeklidir. Eğer bu önyargılı otorite şimdi bizim okuyucularımıza sunuluyorsa, bunun sebebi, Ortodoks biliminden hangi okült gerçeklikleri ve tezahürleri göstermemizi sağlayacak olmasıdır. Dünyanın en tanınmış psikolojik salgınları o şekilde incelendiğinde, bir materyalisti, ispatlanmış, ilginç, fakat daha az popüler olan diğer fenomenleri ciddiyetle incelemesine ne ikna edecektir? O zamandaki çeşitli komitelerin ilgili akademileri için hazırlanan raporların, aynı zamanda da adli mahkemelerin kayıtlarının hâlâ var olduklarını ve doğrulama amaçları için de başvurulabileceklerini de hatırlatalım. Dr. Figuier'in sıradışı

çalışmasını bu tür kaynaklardan derlemiştir. Biz en azından özet olarak, çalışmalarından birinde, avının üzerindeki bir kaplan gibi, septik kurbanının üzerine atlayan demon bilimcisi des Mousseaux'un yorumlarıyla birlikte, doğaüstücülüğün her biçimini yok etmenin yollarını arayan yazarın emsalsiz tartışmalarını vermemiz gerekir.

MEMEDEYKEN FRANSIZCA KONUŞAN BEBEKLER

Tarafsız öğrenci iki savunucu—materyalist ve bağnaz--- arasında iyi bir hasat yapabilir. 1700'ün son zamanlarında meydana gelmiş hayret verici fenomenleri olan yaygın Cevennes Konvülsiyonları ile başlayacağız. Fransız Katoliklerinin, tüm bir nüfustan kehanet ruhunu söküp atmak için benimsedikleri acımasız tedbirler, tarihseldir ve burada tekrarlamaya hiç gerek yoktur. 2000 kişiyi aşmayan sadece bir avuç adam, kadın ve çocuğun, 60.000 kişiyi bulan milisleriyle birlikte kralın seferlerine yıllar boyunca direnebilmeleri tek başına bir mucizedir. Mucizelerin hepsi kayıtlıdır ve zamanın tutanağı, Fransız Arşivlerinde bugüne kadar korunmuştur. Diğerlerinin arasında, Laval'den önceki, gaddar Başrahip Chayla tarafından Roma'ya gönderilmiş, içeriğinde, Kötü Varlığı'nın, hiçbir işkenceyle, engizisyona ait hiçbir şeytan çıkarmayla Cevennos'tan kovulamayacak kadar güçlü olduğundan yakındığı resmi bir rapor vardır. O, onların ellerini yanan kömürlerin üzerine yaklaştırdığını, hafifçe bile yanmadıklarını, tüm kişileri gaz yağıyla ıslatılmış pamukla sarıp onları ateşe attığını, çoğu vakada derilerinin üstünde bir tek yara bile bulamadığını, onlara toplar atıldığını ve o topların onları yaralamadan derileri ve giysileri arasında düzleşmiş olarak bulunduklarını, vs. şeyleri ekler. Önceden birkaç hece bile söyleyemeyen on iki aylık çocuklar, hatta daha küçükleri, tutanaktan öğrendiğimize göre, akıcı şekilde konuşmuşlar ve kehanette bulunmuşlardır." "Sekiz bin kâhin," der, Figuier, "tüm ülkeye yayılmıştı; doktorlar ve seçkin fizikçiler çağırılmışlardı." Fransız tıp okullarının yarısı, diğerlerinin arasında, Montpellier Fakültesi olay yerine koşmuşlardı. Konsültasyonlar düzenlenmiş ve fizikçiler "bilgisiz ve okur yazar olmayan

küçük kızların ve erkeklerin *hiç öğrenmedikleri* şeylerle ilgili nutuk attıklarını duyduklarında kendilerini memnuniyet, şaşkınlık ve hayranlık içinde bulduklarını beyan etmişlerdir.[7] Figuier'in, genç kâhinlerden hoşnut olan bu güvenilmez kardeşliğe karşı telaffuz ettiği cümle şöyledir, "onlar ne gördüklerini kendileri de anlamadılar." Kâhinlerin çoğu, büyüyü bozmaya çalışanların ruhlarıyla zorla iletişim kurmuşlardı. Onların büyük çoğunluğu üç ve on iki yaş aralığındaydılar; hatta diğerleri memedeki bebeklerdi ve belirgin ve akıcı şekilde Fransızca konuşuyorlardı. Sıklıkla birkaç saat süren, küçük konuşmacılar için imkânsız olacak bu nutuklar, doğal ve normal durumlarındaki bebeklere aittiler.

"Şimdi," diye sorar, eleştirmen, "o dâhiler serisinin, Figuier'in kitabında rahat bir şekilde itiraf edilmiş olanların hepsinin anlamı neydi?" Hiçbir anlamı yoktu. "O," der," entelektüel yetilerin anlık bir yükselişinden başka hiçbir şey değildi." "Bu fenomenler," diye ekler, "beyin hastalıkların çoğunda gözlemlenebilir."

"Henüz sütten kesilmemiş, kendi dilinde tek bir kelime öğrenmeden önce iyi derecede Fransızca konuşan bir yaşın altındaki bebeklerin beyninde birkaç saat süren geçici yükselme! Fiyoloji mucizesi! Dâhilik bu olmalı! "diye haykırır, Mousseaux.

'Dr. Calmeil, cinnet üzerine çalışmasında," diye belirtir, Figuier, "Calvinistlerin vecd halindeki '*teomani*' ları (kendini Tanrı sanma) hakkında rapor verirken, rahatsızlığın, HİSTERİ'nin daha basit vakalarına ve *epilepsinin* daha ciddi karakterdeki durumlarına atfedilmesi gerektiği sonucuna varır. . . .Biz daha çok," der, Figuer, "bunun kendine özgü bir rahatsızlık olduğu görüşüne meyilliyiz ve böyle bir rahatsızlığa uygun ad bulmak gerekirse de, Cevennes'in *Titreme Nöbetleri* ile tatmin olmalıyız."

"Yine, *teomani* ve *histeri* ! Tıp kurumlarının kendileri çaresiz bir *otomani*' ye tutulmuş olmalılar; başka türlü neden bilim adına öyle saçmalıklar ilan etsin ve onların kabulünü beklesinler? "

"Rahiplerin,"diye devam eder, Figuier, "demonlar tarafından ele geçirilenleri gördükleri her yerde, ya İblis'in sınırsız gücü üzerine daha fazla

7 "Histoire du Mervelleuxdans les Temps Modernes," cilt ii., s. 262

ışık tutmak ya da manastırdaki akşam yemeklerini kaynatmaya devam etmek için, şeytan çıkarma ve kızartma hiddetleri işte böyle olmuştu."

Bu iğneleyici sözler için, inançlı Mousseaux, Figuier'e yürekten bir minnettarlık ifade eder; zira, "onun, Fransa'daki, uzun zamandan beri süren fenomenleri inkâr etmemesine şaşırdığımız yazarlardan biri olduğunu," belirtir. Yüce üstünlükteki bir duyguyla hareket ederek ve hatta kendinden öncekilerin metodunu küçümseyerek, Dr. Figuier, okuyucularından, onlarla aynı yolu izlemediğini bilmelerini ister. "Sırf bizim sistemimizi zor duruma soktukları için, gerçeklikleri değersiz görüp reddetmeyeceğiz. Tersine, aynı tarihsel delilin bize sunduğu tüm gerçeklikleri toplayacağız, ve sırası geldiğinde, ve bu konu üzerinde bizden önce gelmiş âlimlerinkinin devamı olarak, sunmak zorunda olduğumuz doğal açıklamayı o gerçekliklerin üzerine dayandıracağız."

Dr. Figuier, bunun üzerine devam eder. Birkaç adım daha atar ve kendisini St. Medard' daki Nöbet geçirenlerin tam ortasına yerleştirerek, okuyucusunu, kendi yönergesi altında, onun için sadece doğanın basit sonuçları olan, dehaları dikkatle incelemeye davet eder.

Ancak daha fazla ilerlemeden, Dr. Figuier'in görüşünü göstermek için, tarihsel delile göre, Jansenist mucizelerin neyi kapsadığına ilişkin olarak okuyucunun hafızasını tazelemeliyiz.

M. DE PARIS'IN MUCİZELERİ

Başrahip Paris, 1727'de ölen bir Jansenist'ti. Ölümünün hemen ardından mezarında çok şaşırtıcı fenomenler meydana gelmeye başladı. Kilise mezarlığı sabahtan geceye kadar kalabalıktı. Cizvitler, şifa ve diğer işlerle ile ilgili mucizeleri icra eden kilise karşıtlarına kızgınlıkla, Başrahibin mezarına tüm girişlerin kapatılması için baş makamlardan bir emir aldılar. Fakat her itiraza karşın mucizeler yirmi yıldan fazla sürmüştü. 1749'da sadece bir amaç için Paris'e giden Piskopos Douglas, yeri ziyaret etmişti ve Kasılmalar arasında halen devam eden mucizeleri rapor eder. Onları durdurmaya yönelik her çaba başarısız olduğunda Katolik ruhban sınıfı onların gerçekliğini kabul etmeye zorlanmıştı, fakat kendilerine, her zamanki gibi, Kötü Ruh'u paravan yapmışlardı. Hume, Felsefik Makaleleri' nde şöyle der: " Orada, elbette, Fransa'daki Başrahip Paris'in mezarında olduğu kadar bir kişiye atfedilmiş o büyüklükte mucizeler olmamıştı. Hastalığın iyileşmesi, sağırın duyması, körün görmesi, her yerde, kutsal mezarın etkileri olarak konuşuluyordu. Fakat daha da olağanüstü olan, mucizelerin çoğunun, bilgili bir çağda ve şimdi dünyadaki en seçkin tiyatroda, sorgusuz inanç ve sanılara dair yargılardan önce, hemen orada ispatlanmalarıydı. . . .bilgili bir yapı olduğu halde, Cizvitler, sivil hâkimler tarafından da desteklenmemiş ve meydana getirildiği söylenen mucizelerin lehine o görüşleri düşman belirlemişlerdi ve onları ne çürütebilmiş ne de saptayabilmişlerdi. . . .tarihi delil böyledir." Dr. Middleton, tezahürlerin arttığı bir dönemde, yani ilk başladıklarından yaklaşık on dokuz yıl sonra yazdığı bir kitap, *Serbest Araştırma'* da , bu mucizelerin kanıtının, Havarilerin kaydedilmiş mucizeleri kadar güçlü olduklarını beyan eder. Hâkimlerden önce binlerce tanık tarafından doğrulanmış fenomenler, Katolik ruhban

sınıfına rağmen, tarihteki harikalar arasındadırlar. Meclis üyesi ve Jansenistlerle bağlantısından dolayı ünlenmiş bir adam, Carré de Montgeron, çalışmasında onları dikkatli bir şekilde tek tek sayar. Çalışma, dört kalın ciltten oluşur, ilki, şu başlık altında krala ithaf edilmiştir: "*M. de Paris'in aracılığıyla gerçekleştirilen mucizelerin gerçekliği Sens Başpiskoposluğuna karşı ortaya konmuştur. Kitap, Parlemonto Danışmanı tarafından Kral'a adanmıştır.*"

Yazar, her vakanın gerçekliği için büyük miktarda kişisel ve resmi kanıt sunar. Roma ruhban sınıfından saygısızca söz etmesi nedeniyle, Montgeron, Bastile'e atılmıştı, fakat çalışması kabul edilmişti.

Ve şimdi bu dikkat çekici ve sorgulanamaz tarihi fenomenlerle ilgili Dr. Figuier'in görüşlerine gelelim. "Bir kız, bir kazığın sivri ucu tarafından desteklenmiş olarak yay şeklinde geriye doğru eğilir," diye alıntılar, tutanaktan, bilgili yazar. Kızın istediği, elli librelik bir taşla vurulmak ve tavana sabitlenmiş bir makaradan geçen bir iple asılmaktır. Montgeron ve çok sayıda diğer tanıklar, sırtının ne etinde ne de derisinde en ufak bir iz olmadığına ve kızın hiçbir şekilde acı çekmediğini göstermek için 'Daha hızlı, daha hızlı vur!' diye bağırmaya devam ettiğine tanıklık etmişlerdir."

"Yirmisinde bir kız, Jeanne Maulet, sırtını bir duvara dayayarak, karnının üzerine otuz libre ağırlığında çekiçle yüz darbe almıştı; çok güçlü bir adam tarafından yönetilen darbeler o kadar şiddetliydi ki, onlar duvara çarpıyorlardı. Darbelerin gücünü test etmek için, Montgeron onları, kızın dayandığı taş duvar üzerinde denedi. . . .O, "BÜYÜK FERAHLAMA" denilen Jansenist şifa aletlerinden birini alır. "Yirmi beşinci darbede," diye yazar, "daha önceki çabalarla sarsılmış olan çarptığım duvar, aniden gevşedi ve yarın ayak ölçüsünden daha fazla delik açarak diğer tarafa yıkıldı. Darbeler, Kasılma nöbetindeki kişinin (bu bazen de zayıf bir kadın) karnına dayanmış bir demir çubuk üzerine şiddetle inerken, "sanki o," diyor, Montgeron, "bütün omurgaya işliyor ve darbelerin kuvveti altında iç organları parçalayacak gibi görünüyordu." (cilt 1, s. 380)." Fakat, hiçbir şey olmuyormuş gibi, nöbet geçiren kişi,

yüzünde tam bir kendinden geçme ifadesiyle haykırmaktadır: "Ah, ne kadar güzel! Cesaret, kardeş; yapabildiğin kadar sert, bir daha vur! ' O, burada," diye devam eder, Figuier,"bizim tarif etmiş olduğumuz garip fenomenleri açıklamak için durur."

"Bu çalışmanın giriş bölümünde, on dokuzuncu yüzyılın ortasında, en ünlü cinnet salgınlarından birinin Almanya'da patlak verdiğini; onun, St. Medard günlerinden beri en şaşırtıcı mucizeleri hatta da daha da fazlasını icra eden, ters taklalar atan, DÜZ DUVARLARA TIRMANAN ve YABANCI DİLLER konuşan *Nonnainler*'e ait olduğunu söylemiştik."[8]

Figuier'inkinden daha detaylı olan resmi mucizeler raporu, "etki altındaki kişilerin birlikte saatlerce kafalarının üzerinde durmak ve uzaktaki, hatta komitedekilerin evlerinde olan olayları doğru şekilde tarif etmek gibi daha ileri özellikleri de ekler; çünkü daha sonra onlar doğrulanmıştır. Erkekler ve kadınlar, görünmeyen bir güçle havada asılı kalmış ve komitedekilerin birleşik çabaları onları aşağı çekmeye yetmemiştir. Yaşlı kadınlar vahşi kedilerin çevikliğiyle, otuz fit yüksekliğindeki dik duvarlara tırmanmışlardır, vs., vs."

8 "Histoire du Merveilleux", s. 401

EVLİLİĞİN TUHAF ÖZELLİKLERİ

O inanılmaz fenomenlere yalnızca güvenmeyen, ayrıca kendisi onları ince detaylarıyla tarif eden bilgili eleştirmen, seçkin fizikçi ve psikoloğun, bilimsel görüşlerinin, psikolojinin keşfedilmemiş alanlarına gerçek bir göçe sebep olacağı kadar olağanüstü bir açıklamayla okuyan halkı şaşırtmayacağını kimse ummasın. Evet, o bizi şaşırtır, çünkü bütün olanı sakince gözlemler: "Bu nöbet geçirenlerin bozukluklarına bir nokta koymak için başvurulacak olan şey, evliliktir!"

Mousseaux'un, düşmanıyla ilgili bir kereliğine eline fırsat geçmiştir: "Evlilik, bunu anlıyor musunuz?" diye ifade eder. "Evlilik, sinekler gibi düz duvara tırmanma ve yabancı diller konuşma yetisini iyileştirecek. Ah! O olağanüstü günlerde evliliğin tuhaf özellikleri! "

"St. Medard'ın fanatiklerine göre, " diye devam eder, Figuier, "darbelerin, kasılma nöbeti süresi dışında asla uygulanmadıklarının eklenmesi gerekir; ve bu yüzden Dr. Calmeil, karın gazı, kadınlarda rahim spazmı hâli, sindirim kanalının tüm durumları, kasılma, aşırı duyarlılık, karın, göğüs, başlıca vasküler kitleler ve kemik yüzeylerini koruyan ve kaplayan kas örtülerinin zarlarının şişmesi gibi tüm bunların benzersiz bir şekilde darbenin gücünü azaltmaya ve yok etmeye katkıda bulunmuş olabileceğini ileri sürer!"

"Nöbetleri geçirenlerin, onları yırtması ya da parçalaması gerekiyormuş gibi görünen şeylere karşı, derisinin, gözenekli doku ve vücut yüzeylerinin, kol ve bacaklarının gösterdiği şaşırtıcı direnç, daha şaşırtıcı bir doğaya aittir. Yine de açıklanabilir. Bu direnç kuvvetine, bu hissizliğe, büyük yükselme süresi sırasında beden faaliyetinde meydana gelebilen, duyarlılıktaki uç değişimlerin iştirak ettiği görünür. Onu bir nöbet

noktasına taşımak kaydıyla, öfke, korku, kısacası her güçlü duygu, bu hissizliği meydana getirebilir."

Figuier tarafından alıntılanarak, Dr. Calmeil buna karşılık verir, "Ayrıca, vücutlarına vurulması için Nöbet geçirenlerin kullandıkları şeylerin, ya düz ya da yuvarlak yüzeyli veya silindirik ve küt şekilli nesneler olduklarını da belirtelim. O tip fiziksel araçların hareketi, onlara tayin edilen tehlikeye göre, sicimlerle, bükülgen ve esnek aletlerle ve keskin kenarlı olanlarla kıyaslanamaz. Uzun lafın kısası, darbelerin teması ve sarsıntısı, Nöbet geçirenler üzerinde *iyi gelen bir yıkama etkisi* üretmiş ve HİSTERİ eziyetlerinin şiddetini azaltmıştır. "

Okuyucu, bunun bir şaka olarak amaçlanmadığını, Charenton'daki Devlet Akıl Hastanesi'nin, yaşı ve tecrübesi olan Baş-Müdürü, en seçkin fizikçilerden birinin ciddi teorisi olduğunu lütfedip görecektir. Gerçekten de, yukarıdaki açıklama okuyucuyu garip bir şüpheye sevk edebilir. Belki de, Dr. Calmeil'in, bakımı altındaki hastalarla kendi beyninin sağlıklı aksiyonu için iyi olandan birkaç yıl daha fazla bir arada bulunduğunu da düşünebiliriz.

Ayrıca, Figuier, silindir ya da küt şekilli ağır nesnelerden söz ederken, birinci cildinin 409'uncu sayfasında kendisinin şekilsel tarifini verdiği, demir uçlu keskin kılıçları ve baltaları kesinlikle unutur. Elie Marion'un erkek kardeşinin, sivri uçlu bir bıçakla, muazzam bir kuvvetle karnına vurulduğu gösterilir, "onun bedeni, sanki demirden yapılmış gibi direnç gösteriyordu."

Bu noktaya gelindiğinde, des Mousseaux bütün sabrını kaybeder ve öfkeyle haykırır:

"Yukarıdaki cümleleri yazarken, bilgili fizikçi tamamen uyanık mıydı acaba? . . .Eğer, olur ya, Dr. Calmeil ve Figuier ciddi bir şekilde iddialarını sürdürür ve teorilerinde ısrar ederlerse, onlara şu cevabı vermeye hazırız: 'Biz tam anlamıyla size inanmak istiyoruz. Fakat öyle insanüstü bir lütufta bulunmamızdan önce, teorinizin gerçekliğini daha pratik bir şekilde bize göstermeyecek misiniz? Örneğin, sizin içinizde şiddetli ve korkunç bir duygu geliştirelim; kızgınlık gibi---dilerseniz,

hiddet. Bir anlığına sizin gözünüzde, sinir bozucu, kaba ve aşağılayıcı olmamıza izin verin. Elbette, sadece isteğiniz üzerine, bilim adına ve sizin amacınız için öyle olacağız. Anlaşma altında bizim görevimiz, sizi en son noktaya kadar aşağılamak ve kışkırtmak olacak. Bizim anlaşmamızı bilmeyen, fakat onları iddialarınızla ilgili ikna etmeniz gereken bir halk seyircisinin önünde, size hakaret edeceğiz; . . .size, yazılarınızın gerçek için bir tuzak olduğunu, sağduyuya bir hakaret sayıldığını, sadece kâğıdın dayanabildiği bir rezalet olduğunu, fakat halkın cezalandırması gerektiğini söyleyeceğiz. Bilime yalan söylediğinizi, bir seyyar şarlatanın etrafındaki kalabalık gibi, etrafınızda toplanan açık-ağızlı, cahil ve aptal ahmaklara yalanlar anlattığınızı söyleyeceğiz. Ve sınırınız geçildiğinde, yüzünüz alev alev yandığında, öfkeniz kabardığında sıvılarınız yer değiştirmiş olacak; kızgınlığınız patlama noktasına geldiğinde *şişmiş* kaslarınızın kuvvetli darbeler almasına sebep olacağız; arkadaşlarınız bize en hissiz yerleri gösterecekler; biz, tam bir taş yağmurunun onların üzerine düşmelerini sağlayacağız. . . .çünkü, iştahı o tür darbelerle asla tatmin edilmeyecek olan, nöbet geçiren kadınların bedenine de öyle muamele edilmişti. Fakat size *iyi gelen bir yıkanma memnuniyetini*–sizin onu hoşça ifade ettiğiniz gibi---temin etmek için, kol ve bacaklarınız, küt yüzeyli ve silindir şekilli, nesnelerle, esnekliği olmayan, eğer isterseniz de, bir torna tezgâhında temizce döndürülmüş sopalarla ve çubuklarla dövülecekler."

Des Mousseaux ne kadar liberal, teorilerini ispatlamaları için, karşıtlarına mümkün olan her fırsatı sağlamaya ne kadar da kararlı, öyle ki, deneyde onların yerine, eşlerinin, annelerinin, kızlarının ve kız kardeşlerinin geçmeleri seçeneğini sunuyor, "çünkü," diyor, "bu kaygı verici testlerde daha zayıf olan cinsiyetin, güçlü ve dayanıklı cinsiyet olduğunu belirmiştiniz."

Des Mousseaux'un meydan okumasının cevapsız kaldığını söylemeye gerek yok.

11

"GERÇEĞE yaklaşmaya cüret etmeden önce, uzun süre hata yapması gerekliliği, İnsan beyninin tuhaf durumudur."--- MAGENDIE

"Savunduğum gerçek, geçmişin tüm anıtlarına damgalanmıştır. Tarihi anlamak için antik sembolleri, rahipliğin kutsal işaretlerini ve günümüzde unutulmuş, ilksel çağlardaki şifa sanatını incelememiz gerekir." --- BARON DU POTET

"Düzensizlik içinde bulunan, birikmiş gerçekliklerin, aralarında bir hipotez ortaya atıldığında, bir düzen takınmaya başladıkları, sürekli olan bir gerçektir. "----HERBERT SPENCER

ROBERT HOUDIN CEZAYİR'DE

VE şimdi önceki bölümde verilenlere benzer vakalarla ilgili Sihirli Tarih'i aramalıyız. İnsan bedeninin ağır darbelerin etkisine karşı olan bu hissizliği, keskin uçların ve tüfek mermilerinin işlemesine karşı direnç, tüm zamanların ve ülkelerin yeterince aşina olduğu bir fenomendir. Bilim, sır perdesi ile ilgili herhangi bir mantıklı açıklama vermekte tümüyle başarısız olurken, mesele, akışkanın özelliklerini çok iyi incelemiş olan hipnotizmacılara hiçbir zorluk arz etmemektedir. Bir uzvun üzerinden birkaç kere geçişle, yanıklara, kesiklere ve iğne batırılmalarına karşı hissiz kalmasına ilişkin bölgesel bir felç üretebilen kişinin, Jansenist'lerin fenomenlerine çok az şaşırması gerekir. Sihrin ustalarına gelince, özellikle Siyam ve Doğu Hint Adalarındakiler, Nöbet geçirenlerin hissizliğini çok büyük bir fenomen olarak kabul etmeyecek kadar, akaşa'nın, gizemli akışkanın özelliklerini yakından tanıyorlardı. Astral akışkan, herhangi fiziksel bir obje tarafından kesinlikle delinemez, elastik bir kabuk oluşturacak şekilde bir kişide sıkıştırılabilir. Kısacası, bu akışkan, dayanma gücü olarak suya ve havaya eşit ve hatta daha üstün duruma getirilebilir.

Hindistan, Malabar'da ve Orta-Afrika'nın bazı yerlerinde, sihirbazlar, gayet rahat bir şekilde, herhangi bir gezginin, kendileri silaha dokunmadan ve mermileri seçmeden, tüfekleri ya da tabancalarını onlara doğru ateşlemelerine izin vereceklerdir. Laing'in *'Timanni, Kouranko, Soulima halkları arasındaki seyahatler"* adlı çalışmasında, Dialliba kaynakları yakınındaki Soulima kabilesini ziyaret eden ilk beyaz adam, bir İngiliz gezgin tarafından çok tuhaf bir sahneye ait bir tarif verilir. Seçilmiş askerlerden bir grup, üzerindeki tılsımları dışında kendini koruyacak hiçbir şeyi olmayan şefleri üzerine ateş açmışlardı. Mermileri

uygun şekilde doldurulmuş ve hedef almış oldukları halde, tek bir kurşun bile onu vuramamıştı. Salverte, *Okült Bilimler Felsefesi* adlı çalışmasında benzer bir vakadan söz eder: " 1568'de, "Orange Prensi" William (Hollanda İsyanı lideri) , bir İspanyol tutsağı Juliers'de vurulmaya mahkûm etmişti; askerler onu bir ağaca bağladılar ve ateşe verdiler, fakat o hiçbir yara almadı. Sonunda onu hangi zırhı giydiğini görmek için soydular, ancak sadece *bir tılsım* buldular. Ve bu ondan alındığında, o, *ilk vuruşta düşüp öldü.* Bu, Cezayir'de usta numaracı Houdin tarafından kullanılan çok farklı ince bir iştir. O, kendisi için, isle karartılmış, mum yağından mermiler hazırlamıştı ve el çabukluğu ile onları, Arap şeyhlerinin tabancalara yerleştirildiklerini sandıkları gerçek mermilerle değiştirmişti. Atalarından miras aldıkları ve neden ya da nasıl olduğunu bilmeden her durumda yapabildikleri tek şey olan gerçek sihirden başka hiçbir şey bilmeyen saf yerli halk, Houdin'in aynı sonuçları daha etkileyici bir şekilde başardığını görünce, onun kendilerinden daha büyük bir majisyen olduğu hayaline kapılmışlardı. Yazarın da içinde bulunduğu pek çok gezgin, aldatmanın imkânsız olduğu bu yara almazlık örneklerine şahit olmuşlardır. Birkaç yıl önce, bir Afrika kasabasında, ustalıkta bir büyücüyü geçen bir Etiyopyalı yaşıyordu. Bir durum üzerine, Sudan'a giden bir grup Avrupalı, onun ufak bir ücret için onlara verdiği bir ayrıcalık olarak, kendi tabancaları ve tüfekleriyle ona ateş ederek eğlendiler. Langlois adında bir Fransız tarafından aynı anda beş atış yapıldı. Namlular, büyücünün göğsüne iki metreden daha fazla mesafede değillerdi. Her bir durumda, ışık çakışıyla eş zamanlı olarak, mermi namlunun ağzından çıkacak, havada titreyerek, kısa bir parabol çizdikten sonra zararsızca yere düşecekti. Gruptaki, devekuşu tüyleri aramak için giden bir Alman, majisyene, namluyu göğsüne dayayarak tüfeğiyle ona ateş etmesine izin vermesi halinde, beş frank teklif etmişti. Adam önce kabul etmedi; fakat sonunda yerin içindeki biriyle bir görüşme yaptığı anlaşıldıktan sonra, razı olmuştu. Denemeyi yapacak olan kişi tüfeği dikkatle doldurdu ve silahın namlusunu büyücünün göğsüne dayadı, bir anlık tereddütten sonra ateşledi. . . .namlu, kabzasına dek parçalara ayrıldı ve adam yara almadan yürüyüp gitti.

Bu kurşun-geçirmezlik özelliği, kişilere, gerek yaşayan ustalar, gerekse ruhlar tarafından verilebilir. Bizim kendi zamanımızda tanınmış birkaç medyum, en saygın tanıkların huzurunda, yanan kömürleri sadece ellerine almakla kalmamış, tek bir saç teli bile yanmadan yüzlerini fiili olarak ateşe tutmuşlardır, fakat Lord Lindsay ve Lord Adair vakasında olduğu gibi yanan kömürleri seyircilerin başlarına ve ellerine koymuşlardır. Braddock"un yenilgisinde, ona dokunmaya yakın atış mesafesinde on yedi kere tüfeğiyle ateş ettiğini Washington'a itiraf eden Hintli şefin bilinen hikâyesi, bu bağlantıda okuyucuya hatırlatma yapacaktır. Aslında, çoğu büyük kumandanın, askerleri tarafından "büyülü bir hayat" sürdüğüne inanılmıştır; ve bir Rus ordusu generali, Prens Emile von Sayn-Wittgenstein'in onlardan biri olduğu söylenir.

Astral akışkanı birinin etrafında delinmez bir kabuk biçimlendirecek şekilde sıkıştırılmasını sağlayan bu aynı kuvvet, bir nesneye karşı, ölümcül güçle verilen akışkanın bir okunu yönlendirmek için de kullanılabilir. Pek çok intikam bu yolla alınmıştır; ve o gibi durumlarda otopsi, göründüğü kadarıyla kalp-hastalığı, bir felç ya da diğer bazı doğal sebeplerden kaynaklanan, ama yine de tam nedeni belli olmayan ani ölümden başka hiçbir şeyi ortaya çıkarmayacaktır. Çoğu kişi, bazı insanların kem göz gücüne sahip olduklarına gerçekten inanır. Nazar, kem göz, İtalya ve Güney Avrupa'da yaygın olan bir inanıştır. Papa'nın bu nahoş hediyeye—şans eseri istemeden---sahip olduğuna inanılır. Sadece bakışlarıyla karakurbağalarını öldüren kişiler vardır ve onlar şahısları da öldürebilirler. Arzularının fenalığı kötü güçleri bir odak noktasına getirir ve bir tüfekten çıkmış bir mermi gibi, ölümcül ok hedefe fırlatılır.

1864 yılında küçük Brignoles'in kasabası yakınındaki Fransız Le Var bölgesinde basit irade gücüyle kuşları öldürerek bir yaşam süren, Jacques Pelissier adında bir köylü yaşıyordu. Onun vakası, tanınmış Dr. D'Alger tarafından rapor edilir, ricası üzerine tuhaf avcı, davranış metodu ile ilgili bilim adamlarına gösteriler düzenlemiştir. Hikâye şu şekilde anlatılır: "Bizden on beş ya da yirmi adım uzaklıkta, Jacques'e gösterdiğim sevimli küçük bir çayırkuşu gördüm. "İzle şunu,

monsenyör," dedi, " o benim." Hemen sağ elini ona doğru uzattı ve nazikçe yaklaştı. Çayırkuşu durdu, küçük kafasını kaldırdı ve indirdi, kanatlarını açtı, fakat uçamadı; sonunda bir adım bile atamadı, yakalanmaktan acı çekerek, sadece dermansız bir şekilde kanatlarını hareket ettirdi. Kuşu inceledim; gözleri sıkıca kapanmış ve kalp atışları çok belirgin olduğu halde bedeni bir ceset gibi sertti; bu gerçek kataleptik bir uykudur ve bütün fenomenler tartışmasız olarak manyetik bir hareketi ispatlamaktadır. On dört küçük kuş bir saatlik bir zaman diliminde bu şekilde alınmıştı; hiçbiri Usta Jacques'ın gücüne dayanamamıştı ve hepsi aynı kataleptik uykuyu , dahası bu küçük kuşların onun aciz esirleri haline geldikleri, avcının iradesiyle sona eren bir uykuyu gösteriyordu.

"Belki yüzlerce kez Jacques'tan, tutsaklarına yeni bir hayat ve hareket vermesini, onları sadece yarım şekilde büyülemesini, böylece onların da yerde zıplayabileceklerini ve sonra yine onları tamamen etki altına almasını rica ettim. Benim bütün ricalarım kesinlikle yerine getirildi ve bana son olarak şunu söyleyen bu tuhaf Nemrut tarafından tek bir hata bile yapılmadı : 'Eğer isterseniz, onlara dokunmadan, seçtiklerinizi de öldürürüm.' Denemek için iki tanesini işaret ettim ve yirmi beş ya da otuz adımlık mesafede beş dakikadan az bir sürede o söz verdiği şeyi yapmıştı."

Yukarıdaki vakanın en garip özelliği, Jacques'ın yalnızca, serçeler, nar bülbülleri, saka kuşları ve çayırkuşları üzerinde güç sahibi olmasıydı; 'o bazen tarlakuşlarını da etkisi altına alabiliyordu, fakat onun söylediğine göre, "onlar sıklıkla ondan kaçıyorlardı."

YILAN VE HAYVAN EVCİLLEŞTİRME

Bu aynı güç vahşi hayvan terbiyecileri diye bilinen kişilerce daha büyük güçle kullanılıyordu. Nil'in kıyılarında yerlilerden bazıları, garip bir melodiyle, alçak sesli ıslıkla timsahları sudan cezbederek çıkarabilir ve onları zarar görmeden yönetebilirler; diğer bazıları ise en ölümcül yılanlar üzerinde o tip güçlere sahiptirler. Gezginler, etrafları sürüngenlerle dolu ve istediklerinde onları dağıtan büyüleyicileri gördüklerinden söz ederler.

Bruce, Hasselquist ve Lemriére, Mısır'da, Fas'ta, Arabistan'da ve özellikle de Senaar'da, bazı yerlilerin, akrep sokmaları ile en zehirli engereklerin ısırıklarına hiçbir şekilde aldırmadıklarına şahitlik etmişlerdir. Onları ellerine alıp onlarla oynuyorlar ve onları bir sersemlik durumuna getiriyorlardı. "Latin ve Yunan yazarlar,", diyor, Salverte, "zehirli sürüngenleri büyüleme ile ilgili doğuştan gelen yeteneğin, bilinmeyen en eski zamanlardan beri bazı ailelerde kalıtsal olması, aynı yeteneğin Afrika'da Psylli'ler tarafından sergilenmesi, İtalya'da Mars'lar, Kıbrıs'ta Ophiozen'lerin ona sahip olduklarına dair bizi temin etmeleri boşuna değildir." Septikler, İtalya'da, hatta on altıncı yüzyılın başlarında, St. Paul'ün ailesinden geldikleri iddia edilen insanların, Mars'lar gibi, yılan ısırıklarına meydan okuduklarını unuturlar."

"Bu konu üzerindeki şüpheler," diye sözlerine devam eder, "Fransız'ın Mısır'a yolculuğu zamanında sonsuza dek kaldırılmıştır ve sonraki bağlantı binlerce görgü tanığı tarafından doğrulanır. Bruce'un rivayet etmiş olduğu üzere, o yeteneğe sahipmiş gibi görünen Psylli'ler. . . .her tür serpent'i yok etmek için evden eve gezmişlerdi. . . .Muazzam bir içgüdü ilk olarak onları serpent'lerin saklandıkları yere doğru çekiyor,

hiddetle, uluyarak ve köpürerek tırnaklarıyla ve dişleriyle onları parçalara ayırıyorlardı."

"Şarlatanlık hikâyesine," der, kronik Septik, Salverte, "ulumayı ve hiddeti de yerleştirelim; bununla birlikte serpent'lerin varlığı konusunda Psylli'leri uyaran içgüdü, hikâyede daha gerçek olan şeydir. Antiller'de zenciler, kokusuyla, görmedikleri bir serpent keşfederler. "Evvelden sahip olunan bu aynı sezgiye, Mısır'da, bebekliğinden beri onun için yetiştirilen ve serpent'leri avlamak ve bir Avrupalının tekdüze organlarının algılayabileceği koku için fazla uzak olan bir mesafede bile onları keşfedecek kalıtsal yetenekle doğan insanlar sahiptir. Hepsinden önemlisi, onlara sadece dokunarak tehlikeli hayvanları güçsüz hale getirme yetisi, tamamen doğrulanmış olarak kalacak ve biz belki de, antik zamanda ünlenmiş ve insanların en cahilleri tarafından bu zamanda da korunmuş olan bu sırrın doğasını hiçbir zaman çok iyi anlamayacağız." [9]

Müzik her kişi için keyif vericidir. Düşük sesli ıslık, melodik sözler ya da bir flüt sesi, bulundukları ülkedeki sürüngenleri her durumda kendine çekecektir. Biz tekrar tekrar bu gerçeğe şahit olmuş ve doğrulamışızdır. Yukarı Mısır'da karavanımız her nerede durmuşsa, flütte ustalaşmış olduğuna inanan bir gezgin, çalarak topluluğu eğlendirmiştir. Deve-sürücüleri ve diğer Araplar, bazı zamanlar, genellikle insanlarla karşılaşmaktan kaçınan sürüngen kavminin çeşitli ailelerinin beklenmedik ortaya çıkışlarıyla sinirlendikleri için onu kontrol etmişlerdir.

Sonunda karavanımız, aralarında profesyonel yılan-oynatıcılarının bulunduğu bir grupla karşılaştı ve gösteride hünerini sergilemek üzere ustası davet edildi. O gösteriye başlar başlamaz hafif bir hışırtı duyuldu ve müzisyen aniden bacaklarına tehlikeli bir yakınlıkta bir yılan görerek dehşete düştü. Serpent, yukarı kalkmış başı ve onun üzerine diktiği gözleriyle sanki bilinçsizmiş gibi, vücudunu yavaşça dalgalandırarak süründü, ustanın her halini takip etti. Sonra biraz ötede bir başkası belirdi ve bir üçüncüsü, bir dördüncüsü, ta ki biz kendimizi seçilmiş bir topluluğun içinde bulana kadar hızlı bir şekilde biri diğerini

9 Salverte, "Sihrin Felsefesi"

izledi. Gezginlerin birkaçı develerine doğru yönelirken, diğerleri hancının çadırında kalacak yer aradılar. Üç kişi olan oynatıcılar, ritmik tekerlemelerine ve sihirli sözlere başladılar ve sürüngenleri kendilerine doğru çekerek, kısa sürede baştan ayağa onlarla doldular. Serpent'ler insanlara yaklaşır yaklaşmaz, uyuşukluk belirtisi gösterdiler ve hemen ardından derin katalepsiye girdiler. Gözleri yarı kapalı ve perdeliydi ve kafaları düşmüştü. Benekli derili, büyük ve parlak siyah renkteki inatçı olan bir tanesi dışında hepsi olduğu gibi kalmıştı. Çölün bu müzik delisi sanki tüm hayatını kuyruğu üzerinde dans ederek geçirmiş gibi, flütün notalarına tempo tutarak, memnun bir şekilde başını sallamaya ve sıçramaya devam eti. Bu yılan, Arapların büyülemeleriyle baştan çıkmayacaktı, fakat sonunda onun ayağına gelinceye kadar flüt-çalgıcısının yönlendirmesiyle yavaşça hareket etmeye devam etti. Modern Psyllili çantasından, yılanın yönünde sallamaya devam ettiği yarı-solmuş bir bitki çıkardı. Bitkinin güçlü bir nane kokusu vardı ve sürüngen kokuyu alır almaz, hâlâ kuyruğunun üzerinde dik bir şekilde fakat bitkiye yaklaşarak Arap'ı izledi. Birkaç saniye daha insanın "geleneksel düşmanı", oynatıcısının koluna dolandı, hareketsizleşti ve kafaları kesildikten sonra bütün sürü havuza atılmıştı.

Çoğu o tür yılanların amaç için hazırlandığına ve eğitildiğine inanır ve onlar ya dişlerinden mahrum bırakılır ya da ağızları dikilerek kapatılır. Orada hiç şüphesiz numaraları öyle bir fikre neden olan bazı alt hokkabazlar da vardır. Ancak gerçek yılan oynatıcısı, o kadar ucuz bir hileye başvurmayacak kadar Doğu'daki haklarını iyi oturtmuştur. Bazı bilim adamları da dahil olmak üzere çok fazla güvenilir gezginin bu konu üzerinde şahitliği vardır. Dans etmeleri ve zararsızlaşmaları için büyülenen yılanların yine de zehirli oldukları Forbes tarafında da doğrulanır. "Müziğin ani duruşuyla," der, "ya da başka bir sebepten, bölge-insanlarının oluşturduğu bir çember içinde dans etmekte olan yılan, seyircilerin arasında fırlamış ve genç bir kadının boğazında bir yara açmış, ondan yarım saat sonra kadın kıvranarak ölmüştü."

Bir çok gezginin anlattıklarına göre, Obeah kadınlarından, Hollanda Guyana'sına ait zenci kadınlar, amodit ya da papa denilen büyük yılanları uysallaştırmakta çok iyidirler; ve sadece konuşarak onları ağaçtan indirir, yönlendirir ve itaat ettirirlerdi.

Hindistan'ta, söz yerindeyse, dibi dev timsahlarla döşeli, ufak bir göl ya da daha doğrusu derin bir su havuzu etrafında toplanmış küçük bir fakir kardeşliği görmüştük. Bu amfibi canavarlar, fakirlerden birkaç adım uzaklıkta güneşte sürünürler ve kendilerini ısıtırlar, onlardan bazıları duanın ve tefekkürün içinde hareketsiz ve kaybolmuş olabilirler. Bu kutsal fakirler görünürde oldukları sürece, timsahlar kedi kadar zararsızdırlar. Ancak asla bir yabancıya, bu canavarlardan birkaç metre uzakta kendisini riske atmasını önermezdik. Zavallı Fransız Pradin, Hindular tarafından Maudela diye adlandırılan bu korkunç sürüngenler yüzünden vaktinden önce bir mezar bulmuştu.

Iamblichus, Herodot, Pliny ya da diğer başka kadim yazar bize, engerekleri İsis sunağından getirten rahipleri, ya da en hiddetli hayvanları bir bakışla sakinleştiren büyü-bilimcilerini anlattıklarında, onların yalancı ve cahil aptallar oldukları düşünülür. Modern gezginler, Doğu'da icra edilen aynı mucizelerden söz ettiklerinde de, hırslı gevezeler veya güvenilmez yazarlar olarak görülürler.

Ancak materyalist septisizme rağmen, insan, yukarıdaki örneklerde gördüğümüz öyle bir güce kesinlikle sahiptir. Psikoloji ve fizyoloji bilimlerin adına değer duruma geldiğinde, Avrupalılar, insan iradesinde ve hayal gücünde var olan, ister bilinçli ya da bilinçsiz olsun, tuhaf ve tüyler ürpertici kuvvet hakkında ikna olacaklardır. Ve bununla birlikte, sadece, içindeki her önemsiz atomun, özünde bulunan *ruhla* hareket ettirildiği, doğadaki bilinen gerçekliği ve maddenin de sonunda soyut fikrin somut bir kopyası olduğunu düşünecek olursak, *ruhtaki* öyle bir kuvveti fark etmek ne kadar kolaydır. Bu bağlantıda, şimdi, hayal gücüne ya da astral ışıktaki idrak eden suretlerin yetisine göre yaratan, iradenin, hatta bilinçsiz iradenin muhteşem gücünden birkaç örnek alıntılayalım.

Sadece, sonuçların, heyecan altında, anneden geçen istemsiz imajinasyon aracıyla üretildiği *stigmata* ya da *doğum-işaretlerinin* çok bilindik fenomenini aklımıza getirmek zorundayız. Annenin, doğmamış çocuğunun görünüşünü kontrol edebildiği gerçeği, kadimler arasında o kadar iyi bilinirdi ki, yatağın yanına hoş heykeller yerleştirmek, böylece annenin gözleri önünde sürekli kusursuz bir modelin olabileceği ihtimali, zengin Yunanlar arasında da bir gelenekti. İbrani Patriği Jacob tarafından yapılan aldatma numarası, çizgili ve benekli buzağıların yavrulatılması, hayvanlar arasındaki bir kanunun gösterimidir; ve Aricante, "sağlıklı bir anneden arka arkaya doğmuş, dört köpek yavrusundan," söz eder; "onlardan bazısı, her bir doğumda çok iyi biçimlenmişken, kalanların ön ayakları yoktu ve tavşan dudaklıydılar."[10] Geoffroi St. Hilarie, Burdach ve Elam'ın çalışmaları bu tür vakaları anlatan çok sayıda hikâyeyi kapsar ve Dr. Prosper Lucas'ın önemli cildi, *Sur l'Heredité Naturelle'* de çok vardır. Elam, Pichard'ın anlattığı, bir zenci ve bir beyazdan olan çocuğun vücudunun ayrı bölümlerinde siyah ve beyaz renkler bulunduğu bir örneği alıntılar. O, takdire şayan bir içtenlikle ekler: "Bilimin mevcut durumunda, bu tuhaflıklar için hiçbir açıklama yapılamaz.[11] Ne yazık ki, onun örneği daha genel şekilde model alınmamıştır. Kadimler arasında Empedokles, Aristo, Pliny, Hipokrat, Galen, Marcus Damascenus ve diğerleri, tam bizim çağ yazarlarının verdiği kadar harika anlatımlar sunarlar..

10 Elam: "A Physician's Problems," s. 25

11 "The Immortality of Soul," Henry More

ÇEŞİTLİ TERATOLOJİK FENOMENLER

1659'da Londra'da yayınlanan bir çalışmada, doğanın gizli güçleri üzerinde insan aklının gücünü göstererek materyalistlerin tekzip edilmesi ile güçlü bir görüş ortaya konur. Yazar, Dr. More, fetüsü, sanki anne tarafından, hoşa giden ya da gitmeyen şekilde, bir kişiyi ya da kısmen birkaç kişiyi andırması ve onun imajinasyonunu canlı olarak temsil eden bir objenin tasvirleriyle damgalanması için, ya da bizim onu daha uygun şekilde adlandırabileceğimiz gibi, astrograf ile biçimlendirilebilen esnek bir maddeymiş gibi değerlendirir. Bu sonuçlar onun tarafından, duruma göre, belki isteyerek ya da istemeyerek, bilinçli ya da bilinçsiz, kuvvetsizce ya da zorlayarak üretilebilir. Kadınları topluca alırsak, embriyonun belirlenmesi, tasarım sonucundan daha çok tesadüfi olarak düşünülebilir; ve astral ışıkta her bir kişinin atmosferi erkeğin ya da kadının o anki ailesinin suretleriyle dolduğu için, hemen hemen kolodyum tekniği kullanılan bir fotoğraf plakasına benzetilebilecek, fetüsün hassas yüzeyi, annesinin hiç görmediği, fakat kritik bir anda doğal kamera odağına girmiş gibi gelen, kuvvetle muhtemel yakın ya da uzak bir akrabanın suretiyle damgalanır. Dr. Elam diyor ki, "Benim yanıma, doğduğu ve eğitim gördüğü uzak bir kıtadan gelen bir ziyaretçi oturtulur. Duvarda, son yüzyılda çok önceki uzaktan bir kadın atanın portresi asılıdır. Biri İngiltere'den hiç ayrılmamış ve diğeri de doğumdan ve yarı-ebeveynden bir Amerikalı olsa da, her özellikte birbirlerinin tam temsilidirler."

Fiziki durumumuz üzerinde imajinasyonun gücü, hatta olgun yaşımıza ulaşıncaya kadar, çoğu bilindik şekilde açığa vurulur. Bilimde, zeki fizikçi, haplarından ve iksirlerinden daha etkili olan, şifa veren ya da hastalık getiren bir gücü imajinasyonla ilişkilendirmekte tereddüt etmez.

Onu, doğal yolla iyileşme olarak adlandır ve onun ilk çabası, hastanın güvenini tamamen kazanmaktır ve böylece hastalığı kökünden söküp atabilir. Korku sıklıkla öldürür ve üzüntünün vücut akışkanları üzerinde öyle bir gücü vardır ki, sadece iç organların dengesini bozmakla kalmaz, saçları da beyazlaştırır. Ficinus, kirazlar ve çeşitli meyveler, renkler, tüyler ve şişlik işaretlerinin olduğu fetüs imzasından söz eder ve annenin hayal gücünün onu, bir maymun, bir domuz ya da köpek veya herhangi bir hayvan benzeyişine dönüştürebileceğini kabul eder. Marcus Damascenus, tüylerle kaplı bir kızı anlatır ve aynı bizim modern Julia Pastrana gibi tamamen sakalla kaplıdır; Gulielmus Paradinus , derisi ve tırnakları bir ayıyı andıran bir kızdan; Balduinus Ronsaeus, hindi boynuyla doğmuş birinden; Pareus, bir kurbağa benzeri kafası olandan; ve İbni Sina ise şahin başlı tavuklardan söz eder. Hayvanlardaki aynı imajinasyon gücünü mükemmel şekilde örnekleyen bu sonraki vakada, embriyo, tavuğun gerçekte ya da hayali olarak bir şahin gördüğü andaki vizyonla mühürlenmiş olmalıdır. İbni Sina'nın yetkisiyle bu vakayı alıntılayan, onu uygun biçimde ifade eden Dr. More için bu çok açıktır, çünkü söz konusu yumurta, tavuktan yüz mil uzakta büyütülebileceği için, embriyo üzerine basılan mikroskobik şahin resmi, civcivin gelişimiyle birlikte, tavuktan gelen, sonraki herhangi bir etkiden tamamen bağımsız olarak kendini geliştirmiş ve tamamlamış olmalıdır.

ANNENİN HAYAL GÜCÜ

Cornelius Gemma, babanın anneye karşı davranışlarının sonucu olarak, alnında yara izi ve kanla doğan bir çocuktan söz eder. ". . . .yani, annenin alnına doğru yönelttiği, çekilmiş bir kılıçla"; Sennertius ise, satırıyla bir domuzun başını bölen bir kasap görmüş hamile bir kadının, üst çenede, damağında, burnuna kadar üst dudağında bir yarık olan çocuk dünyaya getirdiği vakayı kaydeder. Van Helmont'un De İnjectis Materialibus adlı çalışmasında çok şaşırtıcı bazı durumlar rapor edilir: Mechlin'de bir terzinin karısı kapıda duruyordu ve bir askerin elinin kavgada kesildiği gördü ve o kadar etkilendi ki erken doğum sancısı tuttu ve tek elli ve diğer kolu da kanayan bir çocuk doğurdu. 1602'de, Antwerpli bir tüccar, Marcus Devogeler'in, kolunu yeni kaybetmiş bir asker gören karısının doğum sancısı başladı ve ilk vakadaki gibi bir kolu kopmuş ve kanayan bir kız dünyaya getirdi. Van Helmont, Dük d'Alva'nın emriyle on üç adamın başının uçurulduğuna tanık olan başka bir kadınla ilgili üçüncü örneği verir. Görüntünün korkunçluğu o kadar güçlüydü ki, o aniden doğum sancısı çekmeye başladı ve kusursuzca-biçimlenmiş bir bebek dünyaya getirmişti, sadece kafa eksikti ve annenin gördüğü diğer başları kesik bedenler gibi boynu kanlıydı. Fakat hâlâ merak uyandıran şey, bu bebeklerin hiçbirinin el, kol ve başlarının hiçbir yerde bulunamamış olmasıdır."[12]

Böyle bir şeyi, tabiatı gereği bir mucize olarak düşünmek mümkün olsaydı, yukarıda belirtilen, doğmamış insan bedeninin vücut bölümlerinin ani kayboluş vakaları tanımlanabilirdi. İnsan fizyolojisi üzerine, en azından dikkat çekici cenin özelliklerini açıklayacak yeterli teoriyi, son belirtilen otoriteler arasında boşuna aramış olduk. Yapabildikleri

12 Dr. H. More, "Immortality of the Soul", s. 393

en fazla, "kendiliğinden olan türde değişimler" diye adlandırdıkları örnekleri kaydetmek ve sonra da ya Bay Proctor'ın "tuhaf tesadüfleri"ne ya da insan bilgisinin toplamıyla tamamen tatmin olmamış yazarlarda bulunduğu gibi, samimi cehalet itiraflarına geri dönmektir. *Precis Elementaire de Physiologie* adlı çalışmasının Amerikan baskısı, sayfa 518'te yazar," göbek kordonu kopmuş ve yaranın tamamen kapanmış olduğu," bir vakayı örnekler ve sorar, "Bu organda nasıl sirkülasyon olmuştu?" Diğer sayfada cevap verir, "Fetüsteki besin kullanımına ilişkin mevcutta hiçbir şey bilinmemektedir"; ve onun beslenmesiyle ilgili şu soruyu ileri sürer: "Öyleyse fetüsün beslenmesiyle ilgili ne söyleyebiliriz? Fizyolojik çalışmalar bu konuda sadece anlaşılmaz varsayımları içerirler." Sayfa 520'de şu anlatım dili görünür: "Bilinmeyen bir sebebin sonucu olarak, fetüsün farklı kısımları bazen kendilerini normalin ötesinde bir şekilde geliştirirler.

Alıntıladığımız tüm durumlarla ilgili onun, bilimin cehaletine dair önceki kabulleri ve fevkalade tutarsızlığı ile şunları ekler: "*Annenin imajinasyonunun, bu yaratıkların biçimlenmesinde herhangi bir etkisi olabileceğine inanmak için hiçbir sebep yoktur*; ayrıca bu tür üretimler, her gün hayvanların ve hatta bitkilerin çocuklarında bile gözlemlenmektedir." Bilim adamlarının yöntemlerinden olan bu açıklama ne kadar mükemmel bir tasvir!—çünkü gözlemlenmiş gerçeklikler çemberlerinin ötesine geçtikleri an hükümleri doğruluktan tamamen sapmış görünür! Kendi araştırmalarından yaptıkları çıkarımları, olayları ikinci elden almak zorunda kalan diğerleri tarafından yapılmış olanlardan sıklıkla daha aşağı derecededir.

Bilim literatürü bu gerçeğin örneklerini sürekli sağlamaktadır; ve biz, materyalist gözlemcilerin psikolojik fenomenler üzerindeki düşünme mantığını göz önünde tutarsak, gerçek, çarpıcı şekilde ortaya çıkar. O ruh-körü olanlar, renk-körü olanların kırmızıyı siyahtan ayırt etme yapısal yetersizlikleri kadar psikolojik sebepleri maddesel etkilerden ayırma da beceriksizdirler.

Elam, asla bir spiritüalist olmayarak, hatta ona bir düşman olduğu halde, şu ifadelerinde dürüst bilim adamlarının inancını temsil eder: "Madde ve aklın birbirleri üzerinde nasıl etki ettiği kesinlikle açıklanamaz; sır, herkes tarafından çözülmez olarak kabul edilir ve muhtemel hep öyle kalacaktır."

Kusurlu teşekkül konusu üzerinde büyük İngiliz otoritesi, Askeri Tıp Okulu'nda Patoloji Profesörü olan, Edinburgh'lu William Aitken'in *Tıp Bilimi ve Uygulaması* adlı çalışmasıdır; Pennyslvania Üniversitesi'nden Profesör Meredith Clymer tarafından çıkarılan o çalışmanın Amerikan baskısı, Amerika Birleşik Devletleri'nde aynı ağırlığa sahiptir. Cilt 1, sayfa 33'te, konunun detaylı şekilde incelendiğini görürüz. Yazar şöyle der, "O tip şekil bozukluklarının oluşumuna ithaf edilen batıl, saçma görüşler ve tuhaf sebepler, yumurtalığın gelişimi ve büyümesini özel bir inceleme konusu yapan o ünlü anatomistlerin canlı sergilemelerinden önce burada hızlıca yok olmaktadır. Bilim gerçekliklerinin zaman içinde cehalet ve batıl inanç sislerini dağıtmaya yetecek delil olarak, J. Muller, Rathke, Bischoff, St. Hilaire, Burdach, Allen Thompson, G. & W. Vrolick, Wolff, Meckel, Simpson, Rokitansky ve Von Ammon adlarından söz etmek yeterlidir." Bu seçkin yazar tarafından kullanılan kendinden emin tonlamadan, bizim, bu karmaşık problemi rahatlıkla çözecek yolları değilse bile, en azından zorluklarımızın labirentinde yol gösterecek bir ipucuna sahip olduğumuzu düşünülebilir. Ancak, 1872'de, yukarıda adları sayılan tanınmış patologların tüm emeklerinden ve pratik zekâlarından fayda sağladıktan sonra, onu, 1838'de Magendie tarafından ifade edildiği gibi, aynı bilgisizlik itirafını yaparken buluruz. "Yine de," der, "oluşum anomalisinin kökenini çok fazla sır örtmektedir; onların kökeni, iki sorun altında düşünülebilir: 1. Tohumun orijinalindeki oluşum anomalisi yüzünden mi? 2. Ya da onun gelişi üzerinde rol oynayan sebeplerle embriyonun arka arkaya gelen biçim bozuklukları sebebiyle mi? İlk sorunla ilgili olarak, kalıtsal olarak bir taraftan geçen, aynı tip oluşum anomalisinin, aynı ebeveynler tarafından tekrarlanan üretimi durumunda olduğu gibi, tohumun, ya dişiden ya da erkekten ileri gelen bir etkiye bağlı olarak orijinal bir şekil bozukluğuna ya da

kusura sahip olabildiğine inanılır." Patologlar, lezyonları açıklayacak kendilerine ait herhangi bir felsefeye muhtaç olarak profesyonel içgüdüye sadık şekilde yadsımaya başvururlar.

"Zihinsel algılarla hamile kadınlar üzerinde o tür bozuklukların üretilebilir olmasında, pozitif bir delil yokluğu vardır," derler. "Benler, annenin izleri, derideki benekler, yumurta katmanlarının marazi durumlarına atfedilirler. . . .*Oluşum anomalisinin kabul edilen genel sebebi, fetüsün engellenmiş gelişimine dayalıdır, onun nedeni de her zaman açık değildir, ama çoğunlukla gizlidir. . . .İnsan fetüsünün geçici formları, çoğu alt hayvanların kalıcı formlarıyla karşılaştırılabilir.*" Çok bilgili profesör niye öyle olduğunu açıklayabilir mi? "*Bunun sonucunda gelişimin durmasından dolayı meydana gelen oluşum anomalileri sıklıkla hayvan-benzeri görünüş edinirler.*"

Kesinlikle; fakat neden patologlar bize öyle olduğu bilgisini vermiyorlar? Embriyo ve fetüsün gelişimi ve büyümesini "özel bir inceleme konusu" yapmış olan herhangi bir anatomist, çok fazla beyin-çalışması olmadan da, kendi gözlerinin günlük tecrübesi ve delilinin ona gösterdiklerini anlatabilir, başka deyişle: belli bir döneme kadar, insan embriyosunun, yumurtadan ilk çıktığı halindeki bir kurbağa yavrusunun—iribaş—tıpkısı olduğunu söyleyebilir. Fakat hiçbir fizyolog ya da anatomistin, insan varlığının gelişimini—bir tohum olarak ilk fiziki görünüşünden en son biçimlenmesi ve doğumuna kadar---, eleştirmenler tarafından yanlış bir şekilde yorumlanan, Pisagor'un ruh-geçişmesi ezoterik doktrinine uyarlama ile ilgili bir fikre sahip olduğu görülmez. Kabalistik aksiyomun anlamı: "Bir taş, bir bitki olur; bir bitki, bir hayvan; bir hayvan, bir insan, vs.", bu dünyadaki insanın ruhsal ve fiziksel evrimine ilişkin olarak başka bir yerde de belirtilmişti. Şimdi bu görüşü daha açık hale getirmek için birkaç kelime daha ekleyeceğiz.

DOĞUM-ÖNCESİ DURUMLAR

Doğumdan önce insanın ilksel şekli nedir? Bir zerre, bir kan hücresi, der, bazı fizyologlar; bir molekül, yumurtanın bir yumurtası, der, diğerleri de. Eğer analiz edilebilseydi—spektroskop ya da başka bir şeyle—onun ibaret olduğu şey hakkında ne bulmayı ümit etmemiz gerekirdi? Analojik olarak, filizlenme noktasındaki sirkülasyondan biriken ve organik maddenin bir tortusuyla birleşen inorganik madde çekirdeğinden söz etmemiz gerekir. Diğer bir deyişle, doğum-öncesi insanın bu son derece küçük çekirdeği, bir taş gibi aynı elementlerden oluşmuştur—insanın yerleşmeye gönderildiği, topraktaki gibi aynı elementler. Sözün otoritesi olarak kabalistler tarafından alıntılanan Musa'ya göre, canlı bir varlık yapmak için toprak ve su gerekmektedir ve bu suretle insanın önce bir taş olarak ortaya çıktığı söylenebilir.

Üç ya da dört haftanın sonunda yumurta, bitki-benzeri bir görünüm takınmıştır, bir ucu küremsi, diğeri gittikçe sivrilen bir havuç gibidir. Kesilerek yapılan incelemede, bir soğan gibi, bir sıvıyı saran çok ince zarlardan ve katlardan oluştuğu bulunur. Zarlar birbirine alt uçta yaklaşırlar ve embriyo, tıpkı dalından asılı bir meyve gibi, göbeğin kökünden asılıdır. Taş burada ruh-geçişmesi ile bir bitkiye dönüşmüştür. Sonra embriyonik yaratık içten dışa doğru filizlenmeye başlar ve özelliklerini geliştirir. Gözler iki siyah nokta gibi görünürler; kulaklar, burun ve ağız, çıkıntı oluşturmadan önce, tıpkı bir ananasın noktaları gibi çukurlukları biçimlendirirler. Embriyo, hayvan-benzeri bir fetüse—bir iribaş—dönüşür ve bir amfibi reptil gibi suda yaşar ve ondan gelişir. Onun monadı henüz insan ya da ölümsüz olmamıştır, zira kabalistler bize onun ancak "dördüncü saat"te geldiğini anlatırlar. Fetüs, birer birer insan varlığının özelliklerini takınır, ölümsüz nefesin ilk titreyişi onun

varlığından geçer; o kımıldar; doğa onun için yolu açar; ona dünyayı müjdeler ve insanın bir ruh olduğu fiziksel ölümüne kadar onda ikamet edecek olan tanrısal öz, bebeğin çatısı içinde yerleşir.

Bu gizemli dokuz aylık biçimlenme sürecini kabalistler, "evrimin bireysel döngüsü"nün tamamlanması olarak adlandırırlar. Fetüsün, rahimdeki amniyo sıvısından gelişmesi gibi, dünyalar da kâinatın rahminde evrensel eterden ya da astral akışkandan filizlenirler. Bu kozmik çocuklar, tıpkı küçük insan halkları gibi, ilk olarak çekirdek; sonra yumurta; ondan sonra derece derece olgun; ve kendi zamanları gelince anneler olarak mineral, bitki, hayvan ve insan formlarını geliştirirler. Bu parlak düşünürler, kabalistler, merkezden çembere, algılanamayan kesecikten kozmosun son derece kavranabilir sınırlarına, sonsuz bir seride iç içe geçmiş döngülere karışan döngülerin izini sürerler.

Doğum-öncesi küresinde evrilen embriyo, ailesinde birey, devlette aile, dünyada devlet, sistemimizde dünya, onun merkezi kâinatında sistem, kozmosta kâinat ve İlk Sebep'te kozmostur: ---Sınırsız ve Sonsuz. Dolayısıyla evrim felsefeleri şöyle işler:

"Onlar sadece muazzam bir bütünün parçalarıdır,
Onun bedeni, Doğadır; ve Tanrı, Ruh-Özüdür.

"Sayısız dünyalar,
Çocuklar gibi bu sinede uzanırlar."

Darbeler, kazalar ve annenin beslenme kötü beslenme kalitesi gibi fiziksel sebeplerin, fetüsün hayatını tehlikeye atan bir şekilde etkilediğine oybirliğiyle onay verilirken; ve yine, korku, ani dehşete düşüş, şiddetli üzüntü ya da hatta aşırı derecede sevinç gibi manevi sebeplerin fetüsün büyümesini geriletebildiği, hatta onu öldürebildiği kabul edilirken, pek çok fizyolog, şöyle söyleyen Magendie ile aynı fikirdedir, "annenin hayal gücünün yaratıkların biçimlenmesinde herhangi bir etkisi olabileceğine inanmakta hiçbir neden yoktur;" çünkü sadece "bu türdeki

üretimler, diğer hayvan türlerinin ve bitkilerin üretimlerinde de günlük olarak görülür."

Onun bu görüşü, günümüzün önde gelen teratologları tarafından desteklenir. Geoffroi St. Hilarie yeni bilime o görüşün adını verse de, onun gerçeklikleri, 1802'de analitik ve felsefik anatominin kurucusu olarak tanınmış, Bichat'ın yorucu deneyimlerine dayalıdır. Teratolojik edebiyata en önemli katkılardan biri, "Diplo-Teratology" ve "Birleşik İnsan Canavarları üzerine bir Makale" nin yazarı, G. J. Fisher'in monografıdır. Bu yazar, anormal fetüs gelişimlerini, tuhaflıklarıyla öne sürülen vakalarla birlikte, cinslerine ve türlerine ayırır. St. Hilaire'yi takiben, konunun tarihini, olağanüstü, pozitif ve bilimsel periyodlara böler.

Bizim amacımız için, bilimsel görüşün mevcut durumunda, iki noktanın belirlenmiş olarak düşünülebileceğini söylemek yeterli olacaktır: 1.anneden gelen zihin durumunun, anormalliklerin üretiminde hiçbir etkisinin olmadığı; 2. Ucubeliğin çoğu çeşidinin, gelişimin *durması ve gerilemesi* teorisiyle açıklanabileceğidir. Fisher diyor ki, "Embriyolarda evrimleşen çeşitli organların içinde çalıştığı düzeni ve gelişim kanunlarının dikkatli bir incelemesiyle, gelişim kusuru ya da durmasıyla oluşan yaratıkların, belli bir dereceye kadar, kalıcı embriyolar oldukları gözlemlenmiştir. Anormal organlar sadece, embriyonik ya da fetüs yaşamının ilk safhasında var olduğu gibi, biçimlenmenin ilksel durumunu temsil ederler."

ANNE'NİN İZLERİ

Fizyolojiye göre, mevcuttaki gibi, o kadar açık bir şekilde ortada olan kaotik bir durumda, anatomi, histoloji veya embriyolojideki büyük başarılarına rağmen, annenin çocuğu üzerinde hiçbir etkisi olmadığını söylemekle öyle tehlikeli bir pozisyona girmek herhangi bir teratolog için biraz cüretkârlık gibi görünür. Haller ve Prolik, Dareste ve Laraboulet mikroskopları, bize, yumurta zarı üzerinde tek ya da çift izler hakkındaki pek çok ilginç gerçeği gösterirken, modern bilim tarafından embriyoloji ile ilgili hâlâ daha çok şey çözülmemiş görünüyor. Eğer biz anomaliliklerin bir gelişim durması sonucu olduklarını garantilersek, eğer daha ileri gidersek ve gelecek fetüsün, yumurta izlerinden belirlenebileceğini de kabul ettiğimizde, her birinin önceki fizyolojik sebebini öğrenmemiz için teratologlar bizi nereye götürecekler? Dr. Fisher belki yüzlerce vakayı dikkatlice incelemiş ve kendisini onların cins ve türlerine göre yeni bir sınıflandırma yapmaya yetkili hissetmiş olabilirdi; fakat yaşananlar gerçeklerdir ve onun gözlemi dışındaki alanda, eğer sadece kendi kişisel tecrübemizle değerlendirirsek, çeşitli ülkelerde, annenin şiddetli duygu hallerinin, sıklıkla, çocukta somut, gözle görülür ve kalıcı şekil bozuklukları olarak yansıdığına dair çok sayıda ulaşılabilir delil olduğu ortadadır. Ve söz konusu durumların, anormal gelişimlerin, "embriyonik ya da fetüs büyümelerinin ilk safhalarına" kadar izlenebilen sebeplerden dolayı olduklarını ileri süren Dr. Fisher'in iddiasına ters düştükleri görünür. Rusya, Saratow'da yüzünün sol tarafındaki bir fare izini kapatmak için hep bir bandaj takan bir Yargıç vakası vardı. O, yanağın üzerinde bedeni kabartma halinde temsil edilen ve kuyruğu yukarı doğru şakağını geçip saçlarının arasında kaybolan tam bir fare biçimindeydi. Beden, parlak, gri ve tamamen doğaldı.

Yargıcın kendi anlatımına göre, annesi, farelere karşı yenilmez bir tiksinti duyuyormuş ve onun doğum sancısı, dikiş kutusundan çıkan bir fare görmesiyle vaktinden önce gelmiş.

Yazarın tanık olduğu diğer bir vakada, hamile bir hanımefendi, hamileliğinin son iki ya da üçüncü ayı içerisinde bir ahududu kâsesi görmüş ve biraz almak için dayanılmaz bir arzuya kapılmış fakat almamış. O, heyecanla, oldukça dramatik bir hareketle sağ eliyle boynunu kavramış ve onlara sahip olması gerektiğini haykırmış. Üç hafta sonra gözlerimizin önünde doğan çocuğun boynunun sağ tarafında tamamıyla tanımlanabilen bir ahududu vardı; bugüne kadar da, o meyvenin olgunlaştığı zamanlarda, onun doğum izi kızarmakta, kış süresince de tamamen soluklaşmaktadır.

Ailelerdeki çoğu annenin, ya kişisel ya da arkadaşlarının tecrübeleri sebebiyle, aşina oldukları bu gibi vakalar , Avrupa ve Amerikalı bütün teratologların teorilerine rağmen, ikna edicidirler. Çünkü, öyle ya gerçekten, bitki ve hayvanların da, insanlar gibi, kendi türlerinde anomaliler ürettikleri gözlemlenir, Magendie ve onun okulu, aynı karakterdeki insan anomaliliklerinin hiçbir suretle annenin imajinasyonu yüzünden olmadıkları sonucuna varırlar, çünkü *önceki sözü edilenler de öyle değildir*. Eğer fiziksel sebepler, alt krallıklarda fiziksel sonuçlar üretiyorsa, sonuç, aynı kural bizim için de geçerli olmalıdır.

Ancak, Long Island Tıp Fakülsitesi'nden Profesör Armor tarafından yakın zamanda Detroit Tıp Akademisi'nde düzenlenen bir tartışma sırasında tümüyle orijinal bir teori ileri sürüldü. Dr. Fisher'in temsil ettiği Ortodoks görüşlerin aksine, Prof. Armor, oluşum anomaliliklerinin iki sebepten birinden kaynaklandığını söyler---1. fetüsün geliştiği üretici maddedeki bir eksiklik ya da anormal durum, ya da, 2. *rahimde fetüse* tesir eden marazi etkiler. Onun iddiasına göre, üretici madde, onun bileşimindeki her dokuyu, yapıyı ve biçimi temsil eder ve üretici maddeyi, sağlıklı ve eşit şekilde-gelişmiş ürün meydana getirmede yetersiz kılacak olan o tip edinilmiş yapısal tuhaflıklar aktarımı olabilir. Diğer taraftan, üretici madde kendi içinde kusursuz olabilir, fakat gebelik

oluşumu sırasındaki marazi etkilere dayalı olarak, ürün, ister istemez, anormal olacaktır.

Tutarlı olmak için, bu teori, zor olduğu görünen, diploteratolojik (çift başlı ya da çift-organlı yaratıklar) vakalarını açıklamalıdır. Biz, belki de, embriyonun kafasının ya da vücudun herhangi bir kısmının eksikliğini, üretici maddenin kusuru olarak kabul edebiliriz, fakat tek bir kısmın, iki, üç ya da daha fazla temsilcisi olabilecekmiş gibi görünmemektedir. Yine, eğer üretici maddenin kalıtsal kusuru varsa, sonuçta oluşan bütün neslin aynı derecede anormal olması gerektiği görünür; oysa pek çok vakada, yaratık ortaya çıkmadan önce, annenin hepsi tek babadan birkaç sağlıklı çocuk dünyaya getirdiği de gerçektir. Dr. Fisher tarafından bu türde pek çok vaka alıntılanır; onların arasında, Catherine Corcoran vakasından söz edilir, "otuz yaşlarında çok sağlıklı bir kadın bu yaratığı dünyaya getirmeden önce çok iyi-biçimlenmiş beş çocuk doğurmuştu, hiçbiri ikiz değildi. . . .yaratığın iki kafası, kolları, karnı ve iki pelvis oyuğu tamamlanmış iki göğsü vardı, her bir tarafta ikişer tane, dört bacağı yerindeydi, ikisi birleşmişti." Ancak, vücudun belli bölümleri çift değildi, o yüzden bu, birlikte gelişen ikizler vakası olarak iddia edilemez.

Bir diğer vaka, Maria Teresa Parodi'ye ait olandır. Önceden iyi-biçimlenmiş sekiz çocuk doğuran bu kadın, sadece üst kısmı çift olan bir kız bebek dünyaya getirmişti. Bir yaratığın üretiminden *önce* ve *sonra*, kusursuz derecede sağlıklı çocukların doğduğu örnekler sayıca çoktur ve diğer taraftan, eğer hilkat garibelerinin insanlar kadar hayvanlarda da görülmesi, bu oluşum anomaliliklerinin annenin hayal-gücünden kaynaklandığı popüler teorisine karşın genel olarak kabul edilmiş bir iddia ise, ve ayrıca bir memeli ile bir insan yumurta hücresi arasında hiçbir fark yoksa, Profesör Armor'ın teorisine ne olur? Öyle bir durum ki, ,kusurlu oluşan bir hayvan örneği, bir insan ucubesi örneği gibidir; ve bu, bizim, Dr. Samuel I. Mitchell'in *İki-başlı Serpentler* yazısında okuduğumuz şeydir: "Sayıları 120'yi bulan tüm yavrularıyla birlikte dişi bir yılan öldürüldü, *bunlardan üçü yaratıktı*. Birinin iki ayrı kafası

vardı; biri, çift başlı ve yalnızca üç gözlüydü; ve biri de, üç gözü ve tek bir alt çenesi olan çift kafatasına sahipti; ve bu sonuncunun iki bedeni vardı."[13] Bu üç canavarı üretmiş olan üretici madde, diğer 117'yi üretmiş olanla hiç kuşkusuz aynıydı, değil mi? Böylece *Armor* teorisi diğer kalan hepsi gibi eksiktir.

Sorun, genel olarak benimsenmiş hatalı mantık yürütme yönteminden---Tümevarım--- ileri gelir; bu yöntem, ulaşım alanı içindeki tüm gerçekliklerin tecrübe edilmesini, gözlemlenmesini ve onlardan sonuç çıkarılmasını iddia eder; ve *Felsefik Araştırma'* nın yazarına göre "bu sonuç, tecrübelerle garanti edilenin ötesine uzatılamayacağı için, Tümevarım bir delil ve *sınırlamadır*." Bu sınırlamanın her bilimsel araştırmada bulunmasıyla birlikte, hipotezler, en iyi şekilde söylemek gerekirse, basit tahminler iken, bize, araştırmacıların bulmuş olduğu matematiksel olarak ispatlanmış teoremlermiş gibi sunuldukları çok nadir itiraf edilir.

Bu sürekli sınırlamalar yüzünden tümevarım metodunu reddeden ve tamamen Platonncu sebepler ayrımını---yani, verilen herhangi bir önermeyi inceleyen, Etkin, Biçimsel, Maddesel ve Sonuncu, aynı zamanda Elea metodu--- benimseyen bir okült felsefe öğrencisi için, Neo-Platonncu okulun şu bakış açısından sonuç çıkarmak sadece doğaldır: 1. Konu, ya varsayıldığı gibidir, ya da *değildir*. Bu yüzden şunu araştıracağız: Kabalistler tarafından "astral ışık" diye bilinen evrensel eter, elektrik ve manyetizma içeriyor mu, içermiyor mu? Cevap olumlu olmalıdır, çünkü "kesin bilim"in kendisi bize, bu dönüştürülebilir ajanların hem hava hem de toprağa doymuş olduklarını, aralarında sürekli bir elektrik ve manyetizma alışverişi olduğunu öğretirler. 1 no.lu soru için, *ne olduğunu* şimdi incelemek zorunda kalacağız—1.si, kendisiyle ilgili olarak. 2.si, tüm diğer şeylerle ilgili olarak. 3.sü, diğer bütün şeylerin onunla olan ilgisi. 4.sü, diğer tüm şeylerin kendileriyle ilgili olarak.

CEVAPLAR: 1. *Kendisiyle* ilgili olan. Elektrikte önceden saklı olan doğasındaki özellikler, uygun şartlarda aktif hale gelir; bir seferinde her

13 "Silliman's Journal of Science and Art", cilt X., s. 48

şeyi-kuşatan, yayılmış ajan tarafından manyetik güç formunu takınır, başka bir seferde elektrik güç formunu takınır.

2. Diğer tüm şeylerle ilgisi. Bir yakınlığının olduğu şeyler tarafından çekilir, diğerleri tarafından itilir.

3. Diğer tüm şeylerin onunla ilgisi. Bunlar, ne zaman elektrikle temasa geçseler, iletkenlikleriyle orantılı, ondan etki alırlar.

4. Diğer şeylerin kendileriyle ilgisi. Elektrik gücünden alınan uyarı altında ve onun yoğunluğu oranında, onların molekülleri birbirleriyle olan ilişkilerini değiştirirler; ya biçimlendirdikleri nesneyi—organik ya da inorganik--yok etmek için parçalara ayrılırlar, ya da, önceden dağıtılmışlarsa, dengeye getirilirler (hastalık durumlarında olduğu gibi); ya da, karışıklık sadece yüzeysel olabilir ve nesne, onlara ulaşmadan önce akışkan tarafından karşı karşıya getirilmiş bir diğer nesnenin suretiyle damgalanabilir.

Söz konusu örnekle ilgili yukarıdaki önermelere başvurulduğunda: Bilimin genel olarak kabul edilmiş çeşitli prensipleri vardır, örneğin, hamile bir kadın fiziksel ve zihinsel olarak yüksek derecede etkilenebilir bir durumdadır. Fizyoloji bize, onun düşünsel yetilerinin zayıfladığını ve en ıvır zıvır olaylardan alışılmadık derecede etkilendiğini anlatır. Gözenekleri açılmıştır ve derisi olağandışı bir terleme yayar; ve bütün etkileri, tabiatı bakımından alıcı bir durumda görünür. Reichenbach'ın öğrencileri onun *odic* (aura) durumunun çok yoğun olduğunu iddia ederler. Du Potet, çocuğu etkileyeceği korkusuyla, annenin dikkatsizce hipnotize olmasına karşı uyarır. Onun hastalıkları çocuğa iletilir ve o da sıklıkla onları bütünüyle absorbe eder; ağrıları ve zevkleri, çocuğun sağlığına olduğu kadar, mizacı üzerinde de etki eder; büyük insanlar herkesçe bilindiği gibi büyük annelere sahiptirler veya *tam tersi*. "*Onun düşünce gücünün fetüs üzerinde bir etkisi olduğu gerçeğini,*" Magendie kabul eder, bu suretle başka bir yerde iddia ettiğine ters düşer ve şunu ekler, "âni dehşet, fetüsün ölümüne sebep olabilir ya da onun gelişimini geriletebilir."[14]

14 "Precis Elementaire de Physiologie," s. 520

Amerikan gazetelerinde son zamanda rapor edilen, vücuduna yıldırım çarpması sonucu ölen bir çocukla ilgili vakada, çocuğun felaketle yüz yüze geldiği pencerenin yanında büyümüş olan ve kendisi de yıldırımla devrilen bir ağacın tam resminin o çocuğun göğsü üzerinde izi bulunmuştu. Doğanın görünmeyen güçleri tarafından yapılmış bu elektriksel fotoğraf, annenin zihinsel imajlarının doğmamış çocuğa nasıl geçtiği ile ilgili bir analoji sunar. Onun gözenekleri açıktır; o, Reichenbach'a göre, hipnotik bir uyku üreten ve sonuçta manyetizma olan akaşa, elektrik ya da yaşam-prensibinin sadece başka bir formu olan odik (aura) bir öz yayar. Manyetik akımlar bedenden çıkışlarında kendilerini elektriğe dönüştürürler. Bir nesne annenin zihninde şiddetli bir etki yarattığında onun sureti hemen astral ışıkta ya da, Görünmeyen Kâinat' ın yazarlarının, aynı zamanda Jevons ya da Babbage' ın da bize anlattığı bütün formların spiritüel suretlerinin havuzu olan evrensel eter'de yansıtılır. Onun manyetik özleri, daha önceden üzerinde o sureti taşıyan azalan akıma çekilirler ve kendilerini onunla birleştirirler. O, geri seker ve neredeyse şiddetli bir şekilde yankılanarak anneye ait her duygunun bebek üzerinde nasıl etki ettiğini gösteren fizyolojinin tam formülüne göre fetüs üzerine kendisini mühürler. Bu kabalistik teori, Geoffroi St. Hilarie'nin öğrencileri tarafından öğretilen teratolojik doktrinden daha varsayıma dayalı ya da anlaşılmaz mıdır? Magendie'nin layıkıyla gözlemlediği doktrin, "pratiktir ve belirsizlikten, bilinmezlikten uzaktır ve yeni bir bilim yaratımından, *durdurma, gerileme, benzer ya da alışılmadık durum* gibi çok anlaşılır olmayan bazı kanunlara, özellikle de *kendi kendine* büyük kanununa dayalı olan teoriden başka bir şey değil gibi görünmektedir.

Kabalistler arasında, belli hususlarda en iyi otoritelerden biri olan Eliphas Levi şöyle der: "Hamile kadınlar, çocuklarının biçimlenmesinde onlara yardım eden ve kendisiyle dolu olduğu formların hatırlatmalarını sürekli olarak onlara sunan astral ışığın etkisi altında diğerlerinden daha fazla kalırlar. Çok erdemli kadınların, şüpheli benzerliklerle gözlemcileri kötü düşündürerek yanıltmaları bu sebepledir. Onlar, evliliklerinin meyvesi üzerine sıklıkla, bir hayalde, rüyada onlarda etki

bırakmış bir suretin izini mühürlerler ve senelerce aynı fizyonomilerin sürdürülmesinin sebebi budur ."

"Pentagramın kabalistik kullanımı bu yüzden doğmamış bebeğin çehresini belirleyebilir ve insiye olmuş bir kadın, oğluna, Nereus'un ya da Achilles'in, 15. Louis veya Napoleon'un özelliklerini verebilir."

Eğer bu, Dr. Fisher'in teorisinden başka bir şeyi teyit ediyorsa, o şikâyet edecek son kişi olmalı, zira kendisi, kendi örneğinin doğruladığı şu itirafı yapar: "Bilimin ilerlemesinin önündeki en zorlu engellerden biri, otoriteye hep körü körüne itaat etme olmuştur. Doğada var olan ve yerleşmiş bulunan kanunların araştırmasında serbest faaliyet alanı olabilecek şekilde salt otoritenin etkisinden aklı özgürleştirmek, bilimsel araştırma ve sürekli gelişim için en büyük önem arz eden gerekliliktir."

Eğer anneye ait hayal gücü, fetüsün gelişimini engelleyebiliyor ya da hayatını yok edebiliyorsa, neden onun fiziksel görünüşünü de etkileyemesin? Hayatlarını ve kaderlerini bu oluşum anormalliklerinin sebebini bulmaya adamış cerrahlar var, fakat sadece, onların salt "tesadüfler" olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Hayvanlara hayal gücü bahşedilmediğini söylemek te hiç felsefi olmazdı; ve bitki krallığının—mimozalar ve böcekçiller, diyelim---bir içgüdüye ve hatta kendilerine göre basit bir hayal gücüne sahip oldukları fikrini şekillendiren, metafiziksel yorumun tepe noktası dikkate alınabilirken, bu fikrin savunucuları yok değildir. Eğer Tyndall gibi büyük fizikçiler, zekâ sahibi ve konuşan insan durumunda bile zihin ve madde arasındaki uçuruma köprü kuramadıklarını ve düşüncenin güçlerini tanımlayamadıklarını itiraf etmeye zorlanıyorlarsa, dilsiz bir hayvanın beyninde yer alan şey ile ilgili çok daha büyük sır olmalıdır.

PAPAĞAN-BAŞLI GÜVERCİN YAVRULARI

İmajinasyon nedir? *Psikologlar bize, onun, ruh-özünün şekil verilebilen ve yaratıcı gücü olduğunu anlatırlar*; fakat materyalistler onu fanteziyle karıştırırlar. Ancak ikisi arasındaki radikal fark, Wordsworth tarafından *Lirik Baladlar*'ın önsözünde o kadar iyi gösterilmiştir ki, kelimeleri değiş tokuş etmek artık mazur görülemez. Pisagor, imajinasyonun, evvelce olmuş spiritüel, zihinsel ve fiziksel durumların bir hatırlaması olduğunu, fantezinin ise zihinsel beynin düzensiz ürünü olduğunu ileri sürmüştür.

Konuya hangi açıdan bakarsak bakalım, sonsuz düşünce ya da imajinasyon---soyut taslak ve somut formu hazırlayan--- tarafından canlandırılmış ve meyve verdirilmiş eski-dünya felsefesi kaçınılmaz olandır. Biz eğer bu doktrini reddedersek kaotik karışıklığından derece derece evrilen bir kozmos teorisi bir saçmalık haline gelir; fakat görünmez güçler tarafından taşınmış ve zekâ tarafından yönlendirilmiş atıl maddenin, öylesine hayranlık uyandıran bir ahenk evreninde kendiliğinden oluştuğunu düşünmek son derece felsefe dışıdır. Eğer insan ruh-özü gerçekten de bu evrensel ruhun özünün bir ürünü ise, bu ilk yaratıcı prensibin en ufak bir parçası ise, o, demiurjik gücün bütün vasıflarından mutlaka bir derece almış olmalıdır. Yaratıcı, aktif olmayan kaotik cansız maddeyi parçalara ayırarak ona nasıl biçim verdiyse, insan için de durum öyledir. Eğer o güçlerini bilmiş olsaydı, bir dereceye kadar, aynısını yapabilirdi. Pheidias'ın, kil parçalarını bir araya getirerek ve onları suyla ıslatarak, yaratıcı yetisiyle aklına gelen yüce fikre yoğrulabilir şekil verebildiği gibi, gücünün farkında olan anne de gelecek olan çocuğunu istediği biçimde oluşturabilir. Güçlerinden bihaber olan heykeltıraş, atıl maddenin büyüleyici de olsa hareketsiz bir figürünü üretirken; annenin ruh-özü de kendi yarattığı imajinasyondan

kuvvetle etkilenmiş olarak, onu etkileyen bir nesnenin suretini bilmeden astral ışığa yansıtır ve o da geri-yansımayla fetüsün üzerine damgalanır. Bilim, yerçekimi kanununun, dünyanın merkezinde yer alan herhangi bir yer değiştirmenin tüm kâinatta hissedilebileceğine ve "aynı şeyin düşünceye eşlik eden o moleküler devinimler için de geçerli olacağını bile hayal edebileceğimize dair bizi temin ettiğini söyler. Evrensel eter ya da astral ışık içindeki enerji aktarımından söz ederken, aynı otorite şöyle der: "Tüm oluşumların aralıksız fotoğrafları bu şekilde üretilir ve tutulur. Kâinatın enerjisinin büyük bir bölümünün, o tip resimlere bu sayede oturtulduğu söylenebilir."

Fransa Ulusal Sağır ve Dilsiz Enstitüsü'nden Dr. Fornié, çalışmasının 2. bölümünde fetüs konusunu incelerken en güçlü mikroskobun, bir memeli ve bir insanın yumurta hücresi arasında en ufak bir fark gösteremediğini söyler ve yumurtanın ilk ve son hareketi ile ilgili sorar: "O nedir? Diğer her yumurtalıktan onu ayıran belirli özellikleri var mıdır? " ve doğru bir şekilde cevap verir: "Şimdiye kadar bilim bu sorulara cevap vermemiştir ve bir kötümser olmak dışında, *onun hiç cevap vereceğini de sanmıyorum*; onun araştırma metotları, yaşam prensibiyle maddenin çatışmasının gizli mekanizmasını şaşırttığında, o, hayatın kendisini bilecek ve üretebilecektir." Eğer bizim yazarınız, Pére Felix'in vaazını okumuş olsaydı, rahibin, "SIR ! SIR !" diye haykırışına Amen! demesi ne kadar uygun olurdu.

Şimdi, meselenin hamile kadınları kapsamadığı, oluşum anomalilerinin üretiminde imajinasyon gücünün kayıtlı örneklerinin ışığında Magendie'nin iddiasını ele alalım. O, bunların, daha alt hayvanların yavrularında her gün meydana geldiğini iddia eder ve tohumu oluşturan maddeye, kendisini geliştirmeden önce, anormal civcivler üretmesine katkıda bulunan, tavuğun imajinasyonu üzerinde etki eden kalıtsal düşmanın belirmesi teorisi dışında, şahin-kafalı tavuk kuluçkalarını nasıl açıklamaktadır? Tanıdığımız bir hanımefendiye ait olan evcil bir güvercinle ilgili bir vaka biliyoruz; bu güvercin her gün bir papağan tarafından korkutulmuş ve sonraki kuluçkasından tüylerinin rengine kadar benzeyen papağan-kafalı iki yavru çıkmıştı. Annede heyecan etkisi

yaratan imajinasyonla yavrunun dış görüntüsünün geniş biçimde kontrol edilebileceğini göstermek için hayvan yetiştiricilerinin tecrübeleriyle birlikte, ayrıca Columella, Youatt ve diğer otoritelerden de alıntılar yapabiliriz. Bu örnekler hiçbir suretle kalıtım konusunu etkilemezler, zira onlar suni şekilde sebep olunmuş basitçe özel tip varyasyonlardır.

Catherine Crowe, zihnin madde üzerindeki gücü meselesini dikkate değer detaylı bir şekilde inceler ve resimsel olarak, çoğu doğrulanmış aynı tür örneklerle ilişkilendirir.[15] Diğerlerinin arasında, *stigmata* olarak adlandırılan en tuhaf fenomenin bu konuyla belirli bir ilgisi vardır. Bu işaretler her yaştan kişilerin üzerinde belirirler ve daima da yüksek imajinasyon sonucudurlar. Tyrolese'deki kendinden geçme vakalarında, Catherine Emmerich ve diğer pek çoğunda oluşan çarmıha gerilme yaralarının doğal olanı kadar mükemmel oldukları söylenir. Madam B. von N., bir gece rüyasında birinin ona bir kırmızı ve bir beyaz gül uzattığını, onun da ikincisini seçtiğini görmüştür. Uyandığında kolunda yanan bir acı hissetmiş ve yavaş yavaş orada biçim ve renk olarak kusursuz bir gül şekli ortaya çıkmıştır; daha doğrusu derinin üzerinde kabarmıştır. İzin yoğunluğu sekizinci güne kadar artmış, sonra solmaya başlamış ve on dördüncü günde artık görülemez olmuştur. Polonya'da iki genç hanım bir fırtına süresince açık bir pencerenin önünde duruyorlarmış; aniden yanlarında bir şimşek çakmış ve onlardan birinin boynundaki altın kolyeyi eritmiş. O kolyenin tam bir suretinin boynunda izi çıkmış ve hayatı boyunca kalmış. Arkadaşının başına gelen kazayla dehşete düşen diğer kız birkaç dakika korkuyla donakalmış ve sonra bayılmış. Arkadaşının boynunda ortaya çıkan aynı kolye izi azar azar onda da çıkmış ve yavaş yavaş kaybolması birkaç yıl sürmüş.

Seçkin Alman Yazar Dr. Justinus Kerner daha da olağandışı bir vakaya değinir. "Fransız istilası zamanında, bir Kazak, bir Fransız'ı çıkmaz bir sokakta kovalarken aralarında dehşetli bir çatışma olmuş, Fransız ağır derecede yaralanmış. Olayın yakınında saklanmış olan ve kaçamayan bir kişi o kadar korkmuş ki, eve ulaştığında, vücudunda, Kazak'ın düşmanında açtığı aynı yaralar ortaya çıkmış.

15 "Night-Side of Nature," Catherine Crowe, s. 234

KADİM TERATOLOJİ VAKALARI

Organik düzensizliklerin ve hatta beden üzerinde etki gösteren zihnin ani heyecanından dolayı fiziksel ölümün meydana geldiği diğerlerindeki gibi bu vakaya da, Magendie, imajinasyondan başka bir sebep bulmakta zorlandı; ve eğer o, Paracelsus ya da Van Helmont gibi bir okültist olsaydı, mesele gizeminden sıyrılırdı. O, sadece seçilen kurbanlar üzerinde değil, ayrıca refleks hareketiyle kişinin kendisi üzerinde ve bilinçsiz şekilde fiziksel ve zihinsel yara açan evrensel ajan üzerinde insan iradesi ve imajinasyonunun---ilki bilinçli, diğeri istemeden---gücünü de anlardı. Bu incelikte bir akışkan akımın, hedef noktasına ulaşması için yeterli kuvvetle zorlanmadığında, tıpkı lastik bir topun, nüfuz etmeden çarptığı duvardan atıcısının eline geri zıplaması gibi, onu gönderen kişi üzerine geri tepmesi, majinin temel prensiplerinden biridir. Sözde büyücülerin kendilerini kurban düşürdüklerine dair örneklenmiş pek çok vaka vardır. Van Helmont şöyle der: "Canlı bir şekilde uyarılmış, bir kadının imajinasyon gücü, beden ve ruh arasında birleştirici vasıta olan bir fikir üretir. Bu kendisini, kadının en yakın ilişki içinde durduğu şeye transfer eder ve onun üzerine kadını altüst eden sureti damgalar."

Deleuze, *Bibliothéque du Magnetisme Animal* adlı çalışmasında, aralarından bizim de kuş-avcısı Jacques Pelissier vakası gibi alıntılayacağımız, Van Helmont'dan alınan bir dizi dikkat çekici olayı toplamıştır. O, şöyle der: "on beş dakika süresince hayvanlara sabit bir şekilde gözlerini hiç ayırmadan bakan insanlar onların ölümüne sebep olabilirler; Rousseau, bunu, Mısır'da ve Doğu'da bu şekilde birkaç karakurbağasını öldürdüğü için kendi tecrübesiyle teyit eder. Fakat Lyons'daki son denemesinde, onun gözünden kaçamadığını gören kurbağa arkasını dönmüş, kendini şişirmiş ve ona gözlerini kıpırdatmadan o kadar

kızgın bakmış ki Rousseau'nun üzerine bayılma derecesinde fenalık gelmiş ve bir an öldüğü bile düşünülmüştür."

Ancak şimdi teratoloji konusuna dönelim. Wierus, *De Prestigiis Demonum* adlı çalışmasında, doğumdan kısa bir süre önce, kocası tarafından, içindekinin bir iblis olduğu ve onu öldüreceği söylenerek tehdit edilen bir kadından doğan bir çocuğu anlatır. Annenin korkusu öyle bir derecedeydi ki, doğan çocuk, ortadan aşağıya doğru iyi biçimlenmiş, fakat yukarıya doğru kararmış kırmızı noktalarla benek benekti, alnında gözleri vardı, ağzı bir Satir gibi, kulakları köpek kulağı gibiydi ve kafasında bir keçi gibi bükülmüş boynuzları bulunuyordu." Peramatus'un demonolojik bir çalışmasında, Medina-Sudonia Dükü tarafından da gerçekliği onaylanmış, 1573 yılında, Batı Hint Adalarında, St. Lawrence'da doğmuş bir yaratığın hikâyesi vardır. Çocuk, "ağzında, kulaklarında ve burnundaki korkunç şekil bozukluğu dışında, küçük keçilerinki gibi, kafasında iki boynuzu, vücudunda uzun tüyleri vardı, ortasına doğru, bir cüzdan gibi bir parça etin asılı olduğu etten bir kemer ve sol elinde, Hintlilerin dans ederken kullandıkları gibi, etten bir zil, bacaklarında aşağı doğru ikiye katlanmış etten beyaz çizmeler vardı. Kısaca, tüm şekil korkunç ve şeytan gibiydi ve annenin, tuhaf Hint danslarından almış olduğu bir korkudan ileri geldiği anlaşılıyordu."[16] Dr. Fisher bu tip bütün vakaları doğrulanmamış ve hayal ürünü olarak bir tarafa atar.

Ancak biz, standart yazarların çalışmalarında kayıtlı bulunan çok sayıdaki teratolojik vakalardan daha başka seçmeler yaparak okuyucuya yormayacağız; yukarıda anlatılanlar, bu fizyolojik anormallikleri, annenin zihni ve evrensel eterin birbirleri üzerindeki karşılıklı reaksiyonuna bağlamak için bir sebep olduğunu göstermeye yeterlidir. Bazıları, bir bilim adamı olarak Van Helmont'un otoritesini sorgulamasınlar diye, onları, onun karakterine dair şu tahminin bulunduğu, tanınmış fizyolog Fournié'nin çalışmasına (s. 717) yönlendireceğiz: "Van Helmont son derece seçkin bir kimyacıdır; o özellikle hava halindeki akışkanları incelemiş ve onlara gaz adını vermiştir; aynı zamanda dindarlığını

16 Henry More, "Immortality of The Soul," s. 399

mistisizme yönlendirmiş, kendini sadece ilahi tasavvura bırakmıştır. . . .Van Helmont, bize anlattığı şekilde, doğrudan ve bir şekilde deneysel olarak, yaşam prensibini bedenin en küçük hareketleriyle ilişkilendirmesiyle ondan önce gelenlerden ayrılır. Onun hiçbir maddesel elementlerle birleştirmediği, ancak bizim anlayamayacağımız özel bir bireysellik oluşturan o hareket, bu prensibin hiç kesilmeyen sürekli hareketidir. Yine de ünlü bir okul, kuruluş ilkesini bu prensip üzerine dayandırır."

Van Helmont'un "yaşam prensibi" ya da *archeus*'u, kabalistlerin astral ışığından ya da modern bilimin evrensel eter'inden ne fazla ne eksik değildir. Eğer fetüsteki daha önemsiz damgalar annenin imajinasyonları yüzünden değilse, Magendie, yukarıdaki vakada görmüş olduğumuz, anormal doğumlardaki keçiboynuzlarının, boynuz benzeri pulların ve kıllı hayvan derilerinin oluşumunu hangi sebebe atfederdi? Hiç kuşkusuzu orada, annenin hayal gücünün ani bir uyarısı altında geliştirilebilme kapasitesindeki hayvan krallığının bu ayırt edici özelliklerine sahip hiçbir saklı tohum yoktu. Kısacası, mümkün olan tek açıklama, okült bilimdeki ustalar tarafından sunulandır.

Konudan çıkmadan önce, her vakada çocuğun tüm bedeninin kusursuz şekilde biçimlendiği açık olsa da, daha çok baş, kol ve elin bir anda birbirine karıştığı vakalarla ilgili birkaç şey söylemek istiyoruz. Doğumunda bir çocuğun bedenini oluşturan nedir? Kimyacılar bize, onun, bir düzine libre katılaşmış gaz, birkaç ons küllü tortu, biraz su, oksijen, hidrojen, nitrojen, karbonik asit, biraz kireç, magnezyum oksit, fosfor ve diğer birkaç elementten oluştuğunu söylerler; hepsi budur! Onlar nereden gelirler? Nasıl bir araya toplanırlar? Bay Proctor'ın, bizi her taraftan çevreleyen uzayın derinliklerinden çekildiklerini söylediği bu partiküller insan varlığına nasıl dönüştürülmüş ve biçimlendirilmişlerdir? Bunları Magenide'nin tanınmış bir temsilcisi olduğu nüfuzlu okula sormanın faydasız olduğunu görmüştük; zira kendisi, onların, fetüsün beslenmesi, sindirimi veya dolaşımına dair hiçbir şey bilmediklerini itiraf etmişti; ve fizyoloji bize, yumurtanın, Graaf keseciği içinde kapalıyken, annenin genel yapısının ayrılmaz bir bölümünü

biçimlendirdiğini öğretir. Keseciğin yarılmasıyla o hemen hemen anneden bağımsız bir hale gelir, çünkü gelecek bedeni oluşturan şey, annenin onu yuvaya bıraktığı bir kuş yumurtasındaki tohum gibidir. Embriyonik çocuğun anneyle olan ilişkisinin, kiracının, sağlığı, ısınması ve rahatının bağlı olduğu ev ile olan ilişkisinden çok farklı olduğu görüşüne karşı çıkan bilimin ispatlanmış vakalarındaki kesinlik çok azdır.

DOĞANIN EN SON SINIRLARI

Demokritos'a göre ruh-özü, atomların bir araya gelmesinden oluşur ve Plutark onun felsefesini şöyle tarif eder: "Farkları ve nitelikleri olmayan, yayıldıkları yerde, boşlukta hareket eden sınırsız sayıda özler vardır; birbirlerine yaklaştıklarında birleşirler, kenetlenirler ve kümeleşerek su, ateş, bitki ve insanı oluştururlar. Katılıkları nedeniyle onun atom diye adlandırdığı bu özler ne değişir ne de birbirlerinin yerine geçerler. "Fakat," diye ekler, Plutark, "renksiz olandan bir renk meydana getiremeyiz, ya da ruhu ya da niteliği olmayandan ne bir öz, ne de bir ruh-özü oluşturamayız." Profesör Balfour Stewart, John Dalton'un elindeki bu doktrinin, insan zekâsının, yer alan şeye kendisini resimlemesi gibi, kimyasal değişimleri düzenleyen kanunları akılda tutmasına yardımcı olduğunu söyler. Bacon'ın, insanların sürekli olarak doğanın son sınırlarını araştırdıkları fikrini onaylayarak alıntıladıktan sonra, o, kendisinin ve filozof arkadaşlarının davranışlarını ölçtükleri bir standart kurar. "Kesinlikle," der, "aslında faydasız olan herhangi bir bilgi kısmını ya da düşünce dizisini göz ardı etmeden önce çok tedbirli olmamız gerekir."[17]

Abderalı Demokritos bize, atomlarla dolu boşluk gösterir ve bizim çağdaşımız gökbilimciler bizim, bu atomların dünyalar biçimlendirdiklerini ve sonrasında bizim de içinde olduğumuz, onları dolduran ırkları oluşturduklarını görmemizi sağlar. Hedeflenen bir nokta üzerinde o atomların akımların yoğunlaştırılmasıyla, annenin hayal gücüne uygun bir çocuk yaratabilecek, insan iradesindeki bir gücün varlığını işaret ettiğimiz için, neden anne tarafından ileri sürülen bu aynı gücün,

17 Balfour Stewart, "The Conversation of Energy", s. 133

bir yoğunlaşmayla, doğmamış çocuğun bir kısmını ya da hatta tümünü silmesi veya imha edebilmesi inanılmaz olsun? Ve şimdi gerek doktorun gerekse hastanın sıklıkla kafasını karıştırmış olan yanlış hamilelikler meselesine gelelim. Eğer Van Helmont tarafından belirtilen üç çocuğun kafa, kol ve eli, korku duygusunun bir sonucu olarak kaybolabiliyorlarsa, benzer bir derecede hissedilen aynı ya da başka bir duygu da, yanlış hamilelik denilen şeyde neden tüm yok olmaya sebep olamasın? Böyle durumlar nadirdir fakat meydana gelirler ve üstelik bilimi de bütünüyle şaşırtırlar. Tabi ki annenin dolaşım sisteminde, kendisine zarar vermeden, çocuğunu yok etmeye yetecek kadar güçlü hiçbir kimyasal solvent yoktur. Biz bu konuyu şu şekilde söyleyen Fournié'nin vardığı sonucu kabul etmeyecek bir sınıf olan tıp mesleğine emanet ediyoruz: "Bu fenomenler dizisinde kendimizi *tarihçi göreviyle* sınırlamalıyız, çünkü bu şeylerin nedenlerini ve niyelerini açıklamaya bile çalışmadık, zira orada anlaşılmaz sırlar yatmaktadır ve geliştirdiğimiz açıklamamızla orantılı olarak, bunun bizim için *yasak zemin* olduğunu kabul etmek zorunda kalacağız."[18]

Zekâ yeteneklerinin sınırları içinde, gerçek filozof, hiçbir yasak zemin olmadığını bilir ve doğanın herhangi bir sırrının anlaşılmaz ya da dokunulamaz olduğunu kabul etmekten hoşnut olmaz.

Hermetik felsefenin hiçbir öğrencisi ya da herhangi bir spiritüalist, bir *mucizenin* mümkün olmadığına dair Hume tarafından ortaya konan soyut prensibe itiraz etmeyecektir; zira öyle bir ihtimali varsaymak, kâinatın genel kanunlar yerine özel olanlarla yönetildiğini söylemek olurdu. Bu, bilim ve teoloji arasındaki en temel çatışmalardan biridir. İlki, evrensel tecrübe üzerinde mantık yürüterek, doğanın işleyişinde genel bir tek biçimlilik olduğunu iddia ederken, diğeri ise, Yöneten Aklın özel acil durumlara uydurmak için genel kanunu askıya almaya çağrılabileceğini ileri sürer. Stuart Mill şöyle ifade eder: "Eğer biz önceden doğaüstü güçlere inanmamış olsak, hiçbir mucize onların var

18 Fournie, "Physiologie du Systéme Nerveux", s. 16

olduğunuz bize ispatlayamaz. Salt sıra dışı bir gerçeklik olarak düşünülen mucizenin kendisi, bizim duyularımız ya da şahitlikle tatmin edici bir şekilde onaylanabilir; ancak onun bir mucize olduğunu asla hiçbir şey ispatlayamaz. Onun bilinmeyen bir sebebin sonucu olduğuna dair başka muhtemel bir hipotez daha vardır; ve bu ihtimal, doğanın üstünde bir varlığın mevcudiyetini ve müdahalesini kabul etmekten başka hiçbir alternatif bırakmayacak şekilde tamamen dışarıda tutulamaz."

BİLİM İŞGALİ ÜZERİNE PROFESÖR CORSON

Bu, bizim mantıkçılarımıza ve fizikçilerimize tam anlatmaya çalıştığımız noktadır. Bay Mill'in kendisinin de söylediği gibi, "Bir önermeyi doğa kanunu olarak kabul edemeyiz ve bununla birlikte onunla çelişen bir gerçekliğe inanabiliriz. İddia edilen gerçeklikten kuşkulanmalıyız ya da varsayılan kanunu kabul etmekle yanıldığımıza inanmalıyız." Bay Hume, işleyişi *yalnız bu nedenle* mucizeleri imkânsız kılan kanunların doğruluğunu ortaya koyarak insanlığın "sabit ve *değişmez*" tecrübesini örnek gösterir. Zorluk, onun İtalik harflerle yazılan sıfatı kullanımında yatar, zira bizim tecrübemizin hiç değişmeyeceği ve bunun bir sonucu olarak yargılarımızı dayandıracağımız hep aynı deneyimlere ve gözlemlere sahip olacağımız bir varsayımdır. Bu ayrıca bütün filozofların üzerinde kafa yoracakları aynı gerçekliklerin olacağını iddia eder. Ayrıca o, bizim geçici olarak mahrum kalabildiğimiz felsefik tecrübe ve bilimsel keşfe dair toplanmış o kadar raporu bütünüyle görmezden gelir. Bu suretle, İskenderiye Kütüphanesi'nin yakılmasıyla ve Nineveh'in yıkılmasıyla dünya, yüzyıllarca, kadimlere ait ezoterik ve ekzoterik gerçek bilginin tahmin edileceği gerekli veriden yoksun kalmıştır. Fakat geçtiğimiz son birkaç yıl içinde Rosetto taşı, Eber, d'Aubigney, Anastasi ve diğer papirüslerin ve yer altından çıkarılmış seramik-kütüphanelerin keşfi, bu "sabit ve değişmez tecrübe"de radikal değişimlere götüren arkeolojik bir araştırma sahası açmıştır. *Doğaüstü Din*' in yazarı, tam bir tümevarımla çelişen, gücü, delili yetersiz bir varsayıma dayanan herhangi bir şeye inanmış bir kişinin basitçe saf olduğunu; fakat öyle bir varsayımın o şey için gerçek delili etkileyemeyeceğini," gözlemler.

New York, Ithaca, Cornell Üniveristesi'nde, Anglo Saxon Edebiyatı Profesörü Bay Hiram Corson verdiği bir konferansta, bilime hak ettiği dersi verir:

"Bilimin asla yapamayacağı ve yapmaya teşebbüs etmekte gurur yaptığı şeyler var. Dinin ve Kilisenin meşru alanının ötesine geçtiği ve Bilimin o alanını işgal ettiği, rahatsız ettiği ve onun üzerine ağır bir vergi koyduğu bir zaman vardı; ancak onların birbirleriyle olan önceki ilişkilerinin tamamen bir değişime girdiği görünmektedir ve Bilim, kendi sınırlarını geçmiş, Dinin ve Kilisenin alanını işgal etmektedir, ve biz bir Dini Papalık yerine Bilim Papalığı altına getirilme tehlikesiyle karşı karşıyayız---biz aslında çoktan öyle bir Papalık altına getirildik; ve on altıncı yüzyıldaki gibi dini ve kiliseye ait bir despotluğa karşı entelektüel özgürlük adına bir protesto yapıldı, bu yüzden, on dokuzuncu yüzyılda insanın spiritüel ve sonsuz hakları, hızla büyüyen bilimsel bir despotluğa karşı bir protesto yapılması gerektiğini ve Bilim adamlarının, fenomenal ve koşullu meşru bölgeleri içinde kalmamaları, fakat sermayelerini tekrar incelemeleri gerektiğini talep eder, böylece mahzendeki külçe altın stokunun gerçekten ne kadar katı Hakikat altını olduğundan emin olabiliriz.

"Eğer bu, sıradan işlerde olduğu kadar bilimde de yapılmazsa, bilim adamları sermayelerini çok yüksek bir değere koymaya yatkın olurlar ve bu yüzden de tehlikeli şekilde yükseltilmiş bir iş sürdürürler. Prof. Tyndall, Belfast konuşmasını yaptığından beri, gelen pek çok karşı cevap gösteriyor ki, onun ait olduğu Felsefe Evrim-Okulu, dünyanın bilimsel olmayan ama zeki bölümü tarafından şüpheli bir şekilde farz edildiği gibi, önceden olduğu kadar yakın değildir. Bilimsel olmayan bir kimsenin, yerleşik bilimin sahasını ve bilim adamlarının sıklıkla böbürlendiği saptanmış ve mevcut fetihlerinin bir kısmını çevreleyen, geniş ve bütünüyle varsayımsal alandan haberdar edilmesi tamamen şaşırtıcıdır."

Kesinlikle; ve ayrıca aynı ayrıcalığı diğerleri için de reddederek. Onlar Kilise'nin "mucizeleri"ni protesto ederler ve aynı mantıkla modern fenomenleri de kabul etmezler. Modern bilimin bir geçiş döneminden

geçtiğine dair Dr. Youmans ve diğerleri gibi otoritelerin bakış açısında, insanların bazı şeyleri sadece hayret verici oldukları ve bizim evrensel kanunlar olarak düşünmeye alışık olduğumuz şeylere karşı gibi göründükleri için inanılmaz olarak değerlendirmeye son vermeleri gerektiğinin zamanı gelmiş görünmektedir. Şimdiki yüzyılda, Agrippa, Palissy ve Cardan gibi o bilim kurbanlarının hatırasının öcünü almayı arzulayan, buna rağmen, yöntem eksikliği yüzünden onların fikirlerini doğru bir şekilde anlamakta başarısız olan iyi niyetli insanların sayısı az değildir. Onların yanılgısı, Neo-Platoncuların kesin bilimden daha çok doğaüstü felsefeye dikkat ettiklerine inanmalarıdır.

"Aristo'nun kendisinin sıklıkla sergilediği hatalar," diye ifade eder, Prof. Draper, "metodunun güvenilmez olduğunun delili değil, daha çok güvenilir olmasından kaynaklanır. Onlar gerçeklerin yeterliliği ihtiyacı yüzünden ortaya çıkarlar."

HAKİKÂTİN BÜYÜYEN BEDENİ

Hangi gerçekler? diye sormak isteyebiliriz. Bir bilim adamından bu gerçekliklerin okült bilim tarafından tedarik edileceğini kabul etmesi beklenemez, çünkü o buna inanmaz. Yine de gelecek bu doğrulamayı ortaya koyabilir. Aristo kendi tümevarım metodunu bizim bilim adamlarına miras bırakmıştı; ancak onlar, onu "Platon'un genelceleri" ile tamamlayıncaya kadar "İskender'in muhteşem eğitmeni"nden daha da fazla "başarısızlık" tecrübe edeceklerdir. Genelceler, sebeple ortaya konamadıkça ve sürekli tecrübeye dayanmadıkça sadece bir inanç meselesidir. Kadimlerin ezoterik çalışmalarının bir sonucu olarak o tip görsel örneklemelere sahip olmadıklarını bu aynı tümevarım metoduyla günümüz filozoflarından hangisi ispatlayabilir? Onların kendi yadsımaları, delille desteklenmemiş oldukları gibi, o çok övündükleri tümevarım metodunu hep devam ettirmediklerini yeterince kanıtlar. Onlar, zorunlu olarak metotlarını, *ister istemez*, kadim filozofların temeline dayandırdıkları için, onların modern keşifleri sadece öncekinin ektiği tohumlarla filizlenenlerden başkası değildir. Ve bu keşifler, boş değilseler bile, yine de genellikle eksiktirler. Onların sebebi belirsizliğin içinde saklıdır ve en uzak sonucu da öngörülemez. "Biz," diyor, Profesör Youmans, "geçmiş teorileri sadece yanlışlığı ispat edilmiş hatalar olarak ele almalı, şimdikileri de sonuncu olarak görmemeliyiz. Hakikatin canlı ve büyüyen bedeni eski derilerini, gelişme göstererek yalnızca daha ileri ve daha güçlü bir şekilde kaplamıştı."[19] İlk felsefik kimyacılardan ve günün en hırslı bilim yazarları tarafından başvurulan bu dil, bizim modern bilimi içinde bulduğumuz geçiş durumunu göstermektedir; fakat kimya için doğru olan, onun tüm kardeş bilimleri için de doğrudur.

19 Edward L. Youmans, "A Class-book of Chemistry", s. 4

Ancak spiritüalizmin ortaya çıkışından beri, fizikçiler ve patologlar, Paracelsus ve Van Helmont gibi büyük filozofları, batıl inançlı şarlatanlar olarak değerlendirmeye ve *archaeus* ve *anima mundi* ile ilgili görüşlerini, ayrıca yıldızların işleyiş biçimine verdikleri önemi de alay konusu yapmaya her zamankinden daha fazla hazırlar. Ve bununla birlikte, Lord Bacon'ın onu *varsayıma dayalı* bilimler arasında sınıflandırdığı günden beri, kaç somut gelişim sonuca ulaşmıştır? Demokritos, Aristo, Euripides, Epikür gibi filozoflar ya da daha çok materyalistlerin hayalperest Platoncuların otoriter rakipleri olarak alıntılamaya istekli oldukları, onun biyografi yazarı Lucretius, Aeschylus ve diğer kadim yazarlar yalnızca teorisyendirler, usta değildirler. Bu yazarlar, yazdıklarında, çalışmaları ya Hristiyan kalabalığı tarafından yakılmış ya da onları yalnıza inisiye olanın anlayabileceği bir şekilde kelimelere dökmüşlerdir. Onları hakir gören modernlerden hangisi, onların bildiklerinin tümünü bildiğini garanti edebilir? Diocletianus tek başına, "gizli sanatlar" hakkındaki çalışmalardan oluşan kütüphanelerin tümünü yakmış; altın ve gümüş yapma sanatı üzerine tek bir elyazması bile bu kaba zalim imparatorun gazabından kurtulamamıştır. Sanatlar ve medeniyet, bizim şimdi arkaik çağlar diye adlandırdığımız zamanda öyle bir gelişim noktasına ulaşmıştır ki, Champollion'dan öğrendiğimize göre, birinci hanedanın ikinci kralı, Athothi, anatomi üzerine, kral Necho da astroloji ve astronomi üzerine bir çalışma yazmışlardır. Blantasus ve Cynchrus o Musa-öncesi dönemlerin iki bilgili coğrafyacılarıydı. Aelian, tıptaki muhteşem başarılarıyla hatırasına yüzyıllarca saygı duyulan Mısırlı Iachus'tan söz eder. O bir şekilde yalnızca buharla dezenfekte ederek çeşitli salgınların ilerleyişini durdurmuştu. Antioch'un atası, Theophillus tarafından, adı Yüce Kitap olan ve bütün Mısır tanrılarının gizli biyografisini ve kökenini veren, Orapios soyadlı Apollonides'in bir çalışmasından söz edilir; ve Ammianus Marellinus, içinde *boğa Apis'in gerçek zamanın*---pek çok gizemli ve döngüsel hesaplamanın anahtarı olan--- not edildiği gizli bir çalışmadan söz eder. Bütün bu kitaplara ne olmuştu ve onların içinde olabilecek bilgi hazinesini kim biliyor? Kesin olarak bildiğimiz bir şey var ve o da, Pagan ve Hristiyan Vandalların bulabildikleri yerde o edebi hazineleri yok ettikleri, imparator Alexander

Severus'un her tapınağı yağmalayarak mistisizm ve mitoloji ile ilgili mukaddes kitapları toplamak için tüm Mısır'da dolaştığı; ve Etiyopyalıların—sanatlarda ve bilimlerde Mısırlılar kadar eski olan---onlar hakkında bilgili oldukları kadar eskilikte de öncelik hakkı iddia ettikleri, zira tarihin ilk şafağında zaten Hindistan'da bilindikleridir. Biz aynı zamanda Platon'un, anlatmasına izin verilenden çok daha fazla sır öğrendiğini de biliyoruz; ve Champollion'a göre Aristo'nun çalışmalarındaki gerçekten iyi ve bilimsel olan her şey—günümüzde modern tümevarımcılar tarafından çokça ödüllendirilmiş olan---onun yüce Ustasının sayesinde olduğunu; ve mantıksal bir sonuç olarak, Platon, Mısır rahiplerinden öğrenmiş olduğu derin sırları inisiye olmuş öğrencilerine sözlü olarak aktardığı için---onlar da kendi sıraları gelince bir nesilden diğer bir ustaya geçirmişlerdir---*sonraki,* yani Aristo bizim günümüz filozoflarından çok daha fazlasını bilir.

AKINTIYA KÜREK ÇEKMEK

Ve burada Hermes Trismegistus'un çalışmalarından da söz edebiliriz. Kim ya da kaç kişi onları Mısır tapınaklarındakiler gibi okuma fırsatına sahip olabilmiştir? *Mısır Gizemleri*'nde, Iamblichus 1.100 kitabı Hermes'e atfetmiştir ve Seleucus'un, Menes dönemimden önce ona ait saydığı çalışmalar 20.000 den az değildir. Eusebius "kendi zamanında" onlardan kırk iki tanesini gördüğünü söyler ve tıp üzerine altı kitabın sonuncusunun, o sanatın en karanlık çağlarda uygulandığı gibi işlendiğini belirtir; ve Diodorus, onları Hermes'ten alan, Menes'in üçüncü ardılı, Mnevis yazılı kanunlarının en eskisi olduğunu ifade eder.

O elyazmalarının bize kadar gelenleri, bazı ustalarca muhafaza edilmiş orijinal kitapların çoğunlukla Neo-Platoncular tarafından yapılmış Yunan çevirilerinin sadece tekrardan yapılmış Latin çevirileridir. Onları 1488'de Venedik'te ilk yayınlayan Marcilius Ficinus bize sadece seçmeler vermiş ve en önemli kısımlar, o *Auto da fe* (Engizisyon tarafından idam edilmeden önce suçlunun imana gelmesinin istenmesi) günlerinde yayınlanmayacak kadar tehlikeli olduğu için ya kasıtlı olarak atlanılmış ya da gözden kaçmış gibi görünmekteydi. Ve bugün de, tüm hayatını okültizmi incelemeye vermiş, büyük sırrı fethetmiş olan bir kabalist, Sonsuzlukta Mutlak'ın ve Sonludaki Belirsiz'in bilgisine giden yolu Kabala'nın tek başına gösterdiğini söylemeye cüret ettiğinde, bir fiziksel problem olarak daireyi kare haline getirmenin imkânsızlığını bildikleri için metafiziksel anlamda onun yapılabilirlik ihtimalini inkâr edenler tarafından alay edilmesi aynı durumdur.

Konu ile ilgili en büyük otoritelere göre, Psikoloji, şimdiye kadar hemen hemen bilinmeyen bir bilim dalıdır. Fransız otoritelerden biri, Fournié'ye göre, Fizyoloji, onun *Sinir Sisteminin Fizyolojisi* adlı bilimsel

çalışmasının önsözünde belirttiği gibi kötü bir durumdadır, "sonunda sadece beynin fizyolojisinin çözülmediğini değil, *hangisi olursa olsun sinir sisteminin de hiçbir fizyolojisinin bulunmadığını* farkına varıyoruz." Kimya, son birkaç yılda tümüyle yeniden biçimlendirilmiştir; bu yüzden bütün yeni bilimler gibi, bebeğin bacakları üzerinde çok sıkı duracağı düşünülemez. Jeoloji henüz Antropoloji'ye insanın ne kadar süredir var olduğunu anlatamamıştır. Bilimlerin en kesini olan Astronomi, kozmik enerji ve önemli olan diğer şeyler üzerinde kafa yormakta ve şaşkınlık yaşamaktadır. Antropolojide Bay Wallace bize, insanın yaradılışı ve orijini ile ilgili en hayati meselelerden bazıları hakkında geniş bir görüş farkının olduğunu söyler. Tıbbın bazı seçkin fizikçiler tarafından bilimsel tahmin çalışmasından daha iyi bir şey olmadığı telaffuz edilmektedir. Her yerde eksiklik, hiçbir yerde kusursuzluk yok. Kopuk zincirlerin halkalarını bulmak için akıntıda kürek çeken bu azimli adamlara baktığımızda, onlar bize, birbirinden uzak yollarla dipsiz uçurumdan başlayan kişiler gibi görünürler. Bunların her biri, keşfedemeyecekleri derin bir yarığın kenarında son bulur. Onlar bir taraftan onun saklı derinliklerine iniş araçlarından yoksun iken, diğer taraftan da her teşebbüste geçişlerine izin vermeyecek olan koruyucu nöbetçiler tarafından geri püskürtülürler. Ve bu yüzden onlar doğanın daha alt kuvvetlerini izlemeye ve ara sıra da *büyük* keşiflerini halka göstermeye devam ederler. Onlar aslında yaşam gücünün üzerine çullanmamış ve onu kimyasal ve fiziksel kuvvetlerle karşılıklı ilişki oyununu oynarken yakalamamışlar mıydı? Doğrusu öyle yapmışlardı. Peki onlara bu yaşam gücünün nereden geldiğini sorsak? Maddenin bozulabilir ve varlığının sona erebilir olduğuna sadece kısa bir süre sıkı sıkıya inanmış olan ve şimdi de öyle olmadığına inanmayı öğrenen onlar, nasıl onun hakkında bize daha fazla şey söyleyemiyorlar? Diğer pek çoğunda olduğu gibi bu durumda da neden Demokritos tarafından yirmi dört yüzyıl önce öğretilen bir doktrine[20] geri dönmeye mecbur kalıyorlar? Onlara sorun, şöyle cevap vereceklerdir: "Maddenin yaratımı ya da yıkımı, çoğalması

20 Demokritus, hiçbir şeyden hiçbir şey üretilemeyeceğini ve dolayısıyla da herhangi bir şeyin hiçbir şeye indirgenemeyeceğini söylemiştir.

ya da azalması, *bilim alanının ötesinde* uzanır. . . . .onun alanı tümüyle maddenin değişimleriyle sınırlıdır. . . .bilimin alanı bu değişimlerin içinde uzanır---yaratma ve imha etme onun alnının dışındadır."[21] Yok! Hayır, onlar materyalist *bilim adamlarının* kavrayışının dışında uzanır. Peki, neden aynı bilim doğruluyor? Ve eğer onlar, "güç, onu yaratan aynı güç tarafından olmadıkça imha edilemez," diyorlarsa ve sonra da öyle bir gücün varlığını açıkça söylemeden kabul ediyorlarsa, bundan dolayı kendilerinden daha cesur olan, *öteye* nüfuz etmeye çalışan ve ancak *İsis'in Peçesini kaldırarak* öyle yapabileceklerini keşfedenlerin yoluna taş koymaya hiç hakları yoktur.

Fakat elbette, bu tam gelişmemiş bilim dalları arasında, en azından bir tane tamamlanmış olmalıdır! Bunun üzerine, sanki "protoplazmanın keşfi" ile ilgili "coşkun suların sesi" gibi bir alkış tufanı duyar gibiyiz. Fakat, Çok yazık! Bay Huxley'i okumak için döndüğümüzde, yenidoğmuş bebeğin bilgili ebeveyninin şöyle söylediği görülür: "Kesinlikle, kimyasal araştırmanın, canlı maddenin bileşimi hakkında bize doğrudan çok az şey söyleyebildiği ya da hiçbir şey anlatamadığı bir gerçektir, ve. . . .herhangi bir cismin bileşimi hakkında, o her ne ise, HİBİR ŞEY BİLMEDİĞİMİZ de tam olarak doğrudur!"

21 J. Le Conte: "Kimyasal ve Fiziksel Kuvvetlerle Yaşam Gücünün Bağlantısı"

SODALIAN YEMİNİ

Bu aslında üzücü bir itiraftır. O halde Aristo'nun tümevarım metodunun, sonuç olarak, bazı durumlarda bir başarısızlık olduğu ortaya çıkıyor. Bu, aynı zamanda, önce özellerin dikkatli bir incelemesini yapıp sonra genellere geçen bu tip bir filozofun, dünyanın evrenin *merkezinde* olduğunu öğretmesi gerçeğini de açıklar görünmektedir; kendini Pisagor "çılgınlıkları" labirentinde kaybetmiş ve genel prensiplerden başlamış olan Platon ise tamamen heliosentrik sistemde tecrübeliydi. Biz, sözü edilen tümevarım metodunu kendi yararımıza kullanarak Platon lehine gerçeği ispatlayabiliriz. Sırlara inisiye olmuş kişinin, bilgisini öyle basit kelimelerle dünyayla paylaşmaktan alıkoyan şeyin Sodalian yemini olduğunu biliyoruz. "Bir çalışma yazmak," der, Champollion, " ve Mısır kâhinleri tarafından öğretilen doktrinlerin tamamını oraya kaydetmek, onun en büyük hayaliydi; o sık sık ondan söz ederdi, fakat kendisini "ağır yemin" yüzünden bundan sakınmaya zorlanırken bulurdu."

Ve şimdi, bizim modern-zaman filozoflarımızı, *tersi de doğru olan* metotla---yani, genelden özele doğru kanıtlamak ve bilim adamlarını birey olarak bir kenara bırakıp bütün olarak görmek---yargılarken, bu son derece saygın birliğin, onlardan yaşça daha büyük, kadim ve arkaik kardeşlerine karşı aşırı derecede önemsiz duygularından şüphe etmeye zorlanıyoruz. Gerçekten de sanki akıllarında daima "Güneşi söndürün ve Yıldızlar parlasın," atasözünü tutmuşlar gibi görünüyorlar.

Derin bir bilgiye sahip bir adam, bir Fransız akademisyenin, meslektaşlarına ait gülünç hataların ve başarısızlıkların kaydını halkın hafızasından tamamen sildirmek için kendi şöhretinden memnuniyetle fedakârlık edeceğini belirttiğini duymuştuk. Ancak bu başarısızlıklar, bizim savunduğumuz iddialar ve konu dikkate alındığında çok sık

hatırlanamazlar. Bilim insanlarının çocuklarının, eğer Septik ebeveynlerinin ruh-körlüklerini miras almamışlarsa, babalarının alçaltıcı materyalizminden ve dar-kafalılıklarından utanacakları zaman gelecektir. Saygıdeğer William Howitt'in bir ifadesini kullanmak gerekirse: "Onlar, baykuşun ve hırsızın güneşten nefret etmesi gibi yeni gerçekliklerden nefret ederler. . . .Salt entelektüel aydınlanma, spritüal olanı tanıyamaz. Güneş ateşi söndürür gibi, ruh ta salt zekânın gözlerini söndürür."

Bu çok eski bir hikâyedir. Vaizin, "göz görmekle tatmin olmaz, kulak da duymakla," diye yazdığı günlerden beri, bilim adamları, bu deyiş sanki onların akıl durumlarını göstermek için yazılmış gibi hareket etmişlerdi. Kendisi bir rasyonalist olan Lecky, bilim adamlarındaki bu her yeni şeyi alaya alma eğilimini, "eğitimli adamlar, gerçekleşmiş bir mucizeden hesap sorarlar," şeklinde verdiği tarifle, bilmeden içtenlikle dile getirmiş olur. "Onlar onu, tüm kanıtları ekarte ederek, mutlak ve hatta gülünç bir şüphecilikle ele alırlar." Üstelik bir zamanlar Akademi yolunda mücadele ettikten sonra, şüphecilikte öyle bir doyma noktasına gelmişlerdir ki, sonra geri dönerler ve işkencecilerin rolünü bu sefer kendileri sahnelerler. "Aydınlatma ve elektriği tanımlama teşebbüsünden dolayı yurttaşları tarafından bizzat kendisi alaya alınan Benjamin Franklin'in," der, Howitt, "1778'te, Paris'te manyetizma iddialarını inceleyen ve onun tam bir şarlatanlık olduğuna hüküm veren Âlimler Heyetindekilerden biri olması gerektiği bilimin bir garabetidir! "[22]

Eğer bilimin insanları kendilerini, yeni keşiflere güvenmemekle sınırlayacaklarsa, uzun dönem ince eleyip sık dokuma alışkanlıklarının getirdiği tutuculuk eğilimleri bunun için küçük bir mazeret olabilir; ancak onlar sadece gerçeğin garantilemediği özgünlük iddialarını ortaya koymazlar, ayrıca kendileri kadar, hatta onlardan daha fazla bilen kadim zaman insanlarının bildiği tüm iddiaları da aşağılayarak reddederler. Onların laboratuvarlarının her birinde Eski Ahit'ten alınan şu metnin asılı olmaması ne yazıktır: "Onun hakkında söylenebilecek bir şey

22 Tarih doğru değildir, 1784 olmalıdır.

var mı, Bak, bu yeni mi? O, bizden önce, eski zamandan beri vardı."[23] Burada alıntılanmış olanı takip eden beyitte, bilge adam şöyle der, "Önceki şeylere dair hiçbir hatırlama yoktur;" böylece bu söz, her yeni inkâr için bir açıklama olabilir. Bay Meldrum, Mauritius'taki kasırgalarla ilgili meteorolojik gözlemleri için övgü talep edebilir ve Manchester'dan Bay Baxendell, yerin konveksiyon-akımları hakkında bilgili şekilde konuşabilir, Dr. Carpenter ve Binbaşı Maury bizim için ekvatoral akıntıyı detaylarıyla anlatabilirler, ve Profesör Henry, yalnızca tekrar okyanuslardan kurtulup tepe-üstlerine geri dönmeleri için değil, derecikler ve nehirler biçimlendirmeleri için, nemli rüzgârların taşıdıkları yükleri nasıl yığdıklarını bize gösterebilir---fakat bakın Koheleth ne diyor: ""Rüzgâr güneye doğru eser ve kuzeye doğru geri döner; o sürekli döner ve dolaşımına göre daima geri döner."

"Bütün nehirler denize akar; yine de deniz dolu değildir: nehirler nereden geldiyse *oraya tekrar geri dönerler*."

Ekvator ve kutuplar arasındaki yükselen ve alçalan akımlar vasıtasıyla sıcaklık ve nem dağılımı felsefesinin çok yeni bir kökeni vardır; fakat burada, yaklaşık üç bin yıllık bizim en bilinen kitabımızda dikkatten kaçmış bununla ilgili bir ima bulunmaktadır. Hatta şimdi bile, ondan yaptığımız alıntıda, Süleyman'ın bir kabalist olduğu gerçeğini ve yukarıdaki metinlerde onun zamanından binlerce yıl önce yazılan şeyi basitçe tekrar ettiğini hatırlatmaya mecbur kaldık.

Onlar kâinatın bir yarısındaki gerçeklikler yığınından uzaklar ve en önemlisi de, modern âlimler, bırakın başkalarını, kendilerini tatmin edecek bir felsefe sistemi kurmaktan da acizler. Onlar, bütün gün çalışan, sadece geceleri yüzeye çıkan, bu yüzden de gün ışığının güzelliğini ve parlaklığını takdir edemeyen ya da anlamayan kömür madenindeki insanlar gibiler. Onlar için hayat, insan aktivitesinin süresini ölçer ve gelecek, onların entelektüel algılarına göre sadece karanlık bir boşluğu temsil eder. Hiçbir sonsuzluk araştırması, başarılması ve sonucundaki mutluluk umudu, mevcut varoluşun güçlüklerini yumuşatmaz;

23 Eski Ahit, Süleyman'ın Özdeyişleri

ve gayretleri, günün ekmeğini kazanmak ve mezar onların kalıntılarını örttükten sonra birkaç yıl isimlerinin unutulmaması gibi belirsiz ve faydasız hayal dışında hiçbir ödül sunulmaz. Onlar için ölüm, hayat alevinin sönmesi ve kandilin parçalarının sınırsız boşlukta dağılması demektir. Büyük kimyacı Berzelius, son saatinde, gözyaşlarına boğulurken şöyle dedi: "Gözyaşı döktüğüm için merak etme. Zayıf bir adam olduğuma inanma, ya da doktorun bana bildirmek zorunda kaldığı şey yüzünden telaşa kapıldığımı da düşünme. Ben hepsine hazırım. Ancak *bilime veda etmek zorunda kalacağım* ve bunun bana neye mâl olduğunu da merak etmemelisin canım."[24]

Doğanın böyle muhteşem bir öğrencisinin, kendisini, büyük bir çalışmanın tamamlanması, muazzam bir sistemin inşa edilişi ve insanlığı çağlardır şaşırtmış olan, fakat ölmekte olan filozofun çözebileceğine dair ümit etme cesareti gösterdiği bir *sırrın* keşfine doğru zorunlu olarak yarıda kesilirken bulmasının yansımaları ne kadar acı olmalı! Bugünün bilim dünyasına bakın ve onların kendi uzmanlık alanlarının eksiklerini ortaya koyan yırtık pırtık cübbelerini yamayan atom teorisyenlerini görün! Bu devrimsel teorinin John Dalton tarafından Demokritos'un mezarından çıkarılmasından önce, tapındıkları yerlerde, düşen putlarını tekrar üstüne koyacakları kaideleri tamir ettiklerini görün! Onlar, materyalist bilim okyanusunda, beklenmedik ve devasa bir problem yollarına çıktığında sadece ipleri kopartmak için ağlarını atarlar. Onun suyu Ölü Deniz gibidir---tatması acı olan; ve o kadar yoğun ki neredeyse içine dalamazlar, dibine hiç inemezler, hiçbir çıkış ağzı yoktur, dalgalarının altında ve kenarı boyunca hiçbir yaşam bulunmaz. O, karanlık, ürkütücü ve yolu olmayan bir boşluktur; sahip olmaya değecek bir şey vermez, çünkü verdiği şey hayatsızdır ve ruhsuzdur.

Eğitimli akademisyenlerin, kadimlerin kendi gözlemleri altında meydana geldiği gibi verdikleri bazı mucizelerden basit şekilde söz ederek kendilerini bilhassa eğlendirdikleri bir dönem vardı. Ne zavallı ahmaklar---belki de yalancılar, bunlar aydınlanmış bir yüzyılın gözleri

24 Sjeström: "Minnefest öfverBerzelius," s. 79

önünde ortaya çıkmışlardı! Onlar gerçekten atları ve diğer hayvanları, insan elleri ve ayaklarına bir benzerlik gösteren ayaklarıyla tarif etmemişler miydi? Ve M.S 1876 yılında, bilgili seminerlerinde, insan-benzeri bir ön kola sahip *protohippus* ve dört ayak parmağı ve Eosen orijiniyle *orohippus*, ve şimdiki atın büyük dayısı olan varsayımsal pedactyl equus'tan söz eden Bay Huxley, en büyük rolü oynayan kişidir. Mucize doğrulanır! On dokuzuncu yüzyıldaki materyalist Pyrrho'nun takipçileri, batıl inançlı Platoncuların iddialarının öcünü alırlar; tufan-sonrasının *sinek-kapan kuşları*. Ve Bay Huxley'den önce Geoffroi St. Hilarie, gerçekten de zarlarla ayrılmış parmaklara sahip bir at örneği göstermiştir. Kadimler Afrika'daki bir pigme ırktan söz ettiklerinde yalancılıkla suçlandılar. Ve buna rağmen, öyle pigmeler görülmüş ve 1840 yılında Rio Grande kıyılarında, Tenda Maida'daki yolculuğu sırasında bir Fransız bilim adamı tarafından incelenmişlerdi; Hindistan Trigonometrik Araştırmacısı M. Bond tarafından, Palini Tepelerinin güney batısına doğru batı Galitz'in balta girmemiş ormanlarında yaşayan, sıklıkla duyulmuş olsa da, önceden hiçbir izi bulunmamış vahşi cüce bir ırk keşfedilmişti. "Bu, ölçüde, görünüşte ve alışkanlıklarda, du Chaillu Afrika Obongolarını, Schweinfurth Akkalarını ve Dr. Krapf'ın Dokolarını hatırlatan yeni cüce bir ırktır."[25]

25 "The Popular Science Monthly," Mayıs, 1876, s. 110

BATIK ATLANTİS

Herodot, kendisine anlatıldığı kadarıyla altı ay süren bir gece boyunca uyuyan bir halktan söz ettiği için deli olarak görülmüştü. Bizim, "uyumak" kelimesini kolay bir yanlış anlamayla açıklamamız, gerisini Kutup bölgelerinin gecesine yapılan bir gönderme olarak açıklamaktan çok daha kolay olacaktır. Pliny'nin çalışmasında son zamanlara kadar masal olarak reddedilen çok sayıda gerçeklik vardır. Aralarında, *erkeklerinin bebek olanları emzirdikleri* küçük hayvanlar ırkından söz eder. Bu iddia bizim âlimleri çok neşelendirmiştir.

1872 yılı için *Bölgelerin Jeolojik Araştırma Raporu*'nda, Bay C. H. Merriam, Wyoming'de, Wind ve Yeloowstone nehirlerinin kaynakları civarında çam-bölgelerinde yaşayan nadir ve mucizevi bir tavşan türünü (Lepus Bairdi) tarif eder.[26] Bay Merriam, *bilimsel dünyadan önce getirilmiş ilk bireysel türler* olan bu hayvanın beş türünü güvence altına almıştır. Çok tuhaf olan bir gerçek ise, *erkeklerinin meme başlarının olması ve bebeklerini emzirmede yer almalarıdır*! Hanno'nun ilk seyahatlerine ait Kartaca hikâyesinde[27] vücutları kıllarla kaplı ve yorumcuların *goriller* diye adlandırdıkları "vahşi halkın" uzun bir tarifi bulunmuştu. Bu suretle açıkça ima eden metne göre bu vahşi insanlar maymundular. Bizim mevcut yüzyılımıza kadar anlatılanın asılsız bir hikâye olduğu düşünülmüştü ve Dodwell, elyazmasının ve içeriğinin[28] gerçekliğini tümüyle reddetti. Şöhretli Atlantis'e, Platon'un çalışmalarının en modern

26 "The Popular Science Monthly,"Aralık, 1874, s. 252, New York

27 "Hanno'nun Deniz Seyahati"

28 Orijinali Kartaca'da Satürn tapınağında asılıydı. Falconer onunla ilgili iki tez vermiştir ve onun Hristiyanlık çağından önceki altıncı yüzyıla gönderme yaptığı konusunda Bougainville ile hemfikirdir.

yorumcusu ve çevirmeni[29] tarafından Platon'un "asil yalanları"ndan biri olarak atıfta bulunulur. Hatta filozofun *Timaeus*'ta, " kendi zamanlarında . . . .bu ada (Poseidon) sakinlerinin, muazzam büyüklükteki Atlantis adasının varlığı ile ilgili atalarından gelen bir *inancı* muhafaza ettiklerini söylerler. . .vs . ," diye ifade ettiği içten doğrulaması bile büyük öğretmeni, "yanılmaz modern okul" tarafından yalancılıkla suçlanmaktan kurtaramaz.

Ortaçağların batıl inanç cahilliğine saplanmış büyük halk kitleleri arasında, eskinin Hermetik felsefesinin, öğretilenden yarar sağlayarak, bizim çağımızın övünülen keşiflerini tahmin edebilmiş sadece birkaç öğrencisi vardı; aynı zamanda bizim Kutsal Molekül tapınağının modern rahiplerinin ataları, en basit doğal fenomende Satan'ın toynak-izlerini keşfediyorlardı. Profesör A. Wilder şöyle der: "Roger Bacon (on altıncı yüzyıl), *Sanat ve Doğanın Hayran eden Gücü* adlı tezinde, çalışmasının ilk bölümünü doğa gerçekliklerine adar. O bize barutla ilgili imalarda bulunur ve buharın itici güç olarak kullanımı ile ilgili tahminler yapar. Hidrolik basınç, dalgıç hücresi ve kaleydoskop ise bütünüyle tarif edilir."

Kadimler *kana* dönüşmüş sulardan; kan-yağmurundan, yeryüzünü millerce *kandan* karla kaplayan kar-fırtınasından söz ederler. Bu kıpkırmızı partiküllerin yağışının, diğer başka her şey gibi, sadece doğal bir fenomen olduğu ispatlanmıştır. Bu, farklı çağlarda meydana gelmiş, fakat sebebi, günümüze kadar bir bilmece olarak kalmıştır.

Yüzyılımızın en seçkin botanikçilerinden biri olan De Candolle, 1825'te, Morat gölünün suları kalın bir kana dönüştüğü zamanda, fenomenin kolaylıkla açıklanabileceğini ispatlamanın yolunu arıyordu. Bu durumu, *Oscellatoria rubescens* diye adlandırdığı ve hayvan ile bitki organizmaları arasında bağlantı oluşturan o yarı-bitki, yarı-hayvanların on binlercesinin gelişimlerine bağlamıştı. Başka bir yerde, Kaptan Ross'un Arktik bölgelerde gözlemlediği kırmızı kar hakkında bir anlatım sunacağız. En seçkin doğa-bilimciler tarafından konu üzerine pek

29 Profesör Jowett

çok rapor yazılmıştır, ancak onlardan sadece ikisi onların hipotezleriyle aynı fikirde değildir. Bazıları onun "bir çam türünün polen tozu," olduğunu söyler; diğerleri, küçük böcekler, der ve Profesör Agardt, o tür fenomenlerin sebeplerini bulmakta ya da kırmızı maddenin doğasını açıklamada şaşkınlık yaşadığını samimi bir şekilde itiraf eder.

İnsanlığın ittifakla şahitliğinin, hakikatin inkâr edilemez bir delili olduğu söylenir; ve en barbar olanlar kadar en medeni olanlar arasında da binlerce çağ süresince sihrin varlığına olan değişmez ve sarsılmaz inançtan başka oybirliğiyle kanıtlanmış başka bir şey var mıydı? O, cahillerin zihninde doğa yasalarına karşı gelme imâsını uyandırır; ve eğer eski eğitilmemiş uluslarda öyle bir cehalet kötü görülüyorsa, bizim ateşli Hristiyanların medeni ve yüksek eğitim görmüş sınıfları da kendileri için onu kötü görmüyorlar. Hıristiyan dininin gizemleri, İncil mucizelerinden daha önemli bir testten daha fazlasını geçemez. Onlar için sihir tek başına, kelimenin tam anlamında, Aaron'un asasının mucizelerinin ya da Musa'ya karşı olan Firavun'un maji becerilerinin bir işaretini verir; ve bunu ya Exodus yazarlarının genel doğruluğunu güçsüz bırakmadan, ya İsrail'in elçisi için diğerleri için olandan daha fazla hak iddia ederek, ya da doğa kanunlarını ihlal eden bir mucizenin olabilirliğinin tek bir örneğinin ihtimaline izin vererek yapar. Pek çok "mucize" arasından, bizim kana dönen nehir tasvirini seçebiliriz. Metin şöyle diyor: "Asanı al ve elini suların üzerine uzat ki (*asa* ile beraber). . . .onlar kana dönüşebilsin."

Aynı şeyin defalarca küçük çapta yapıldığını, bu vakalarda bir nehre deney uygulanmadığını söylemekten tereddüt etmiyoruz. Yedinci yüzyılda, ifşa ettiği ile alay edilmesine rağmen, Van Helmont'un, yılanbalıkları, kurbağalar ve çeşitli türdeki haşlamlıların sözü edilen ürünü için doğru yönlendirmeler vermeye istekli olduğu zamandan, bizim yüzyılımızın kendiliğinden gelişen nesillerinin savunucularına kadar, doğa kanunlarını ihlal eden bir mucizenin yardımına başvurmadan öyle bir tohum çabuklaşmasının mümkün olduğu bilinmektedir. Pasteur ve Spallanzani deneyleri ile panspermistler ve heterojenistlerin—Buffon'un

öğrencileri, onların arasında Needham--- çekişmesi, nerede hava, uygun nem ve sıcaklık şartları varsa orada varlıkların meydana gelebileceği konusunda şüphe etmemize izin verecek kadar uzun süre toplum dikkatini işgal etmiştir.

Ve Profesör Müller, Alexander von Humboldt tarafından iki toplum arasındaki tarihsel bir ilişikden şüphelenildiğini kabul eder, ve kendisi de onun mümkün olduğunu düşünse de,

SUYUN KANA DÖNÜŞMESİ

Paris Bilimler Akademisi'nin resmi toplantı kayıtları, o türdeki kankırmızısı kar ve su yağışlarının sık rastlanan görünmeleri ile ilgili alıntılar içerirler. Bu kan-noktaları *lepra vestuum* olarak adlandırıldılar, fakat onlar sadece liken-haşlamlılarıydı. İlk olarak onlar, büyük salgınların meydana geldiği 786 ve 959 yıllarında gözlemlendiler. Bunlar ister bitki ya da hayvan olsun, günümüze kadar belirlenememişlerdir ve hiçbir doğa-bilimci onların, organik doğa krallığının hangi bölümüne ait oldukları ile ilgili bir kesinlik belirtme riskini göze almayacaktır. Modern kimyacılar, o tür hücrelerin uygun bir elementte, inanılmaz kısa bir zaman aralığında hızlanabildiğini artık inkâr edemezler. Şimdi, eğer kimya, bir taraftan, havayı durağan olmayan hücrelerden yoksun bırakmanın yollarını bulmuşsa ve zıt şartlar altında bu organizmaların gelişebilmesine izin vermişse, neden Mısır majisyenleri de "sihirleriyle" aynısını yapamasınlar? Manetho idaresindeki Musa'nın bir Mısır rahibi olduğunu ve doğa kanunlarına göre "mucizeler" meydana getirmiş, Chemia diyarının tüm sırlarını öğrenmiş olduğunu düşünmek, Tanrı'nın kendi Kâinatının kurulmuş düzenini bozmasını hayal etmekten çok daha kolaydır. Bu kan suyu oluşumunun Doğu ustaları tarafından üretildiğini gördüğümüzü tekrar edelim. O, şu iki yoldan biriyle yapılabilir: "Birinde, deneyci, metal bir kâsedeki bir miktar suyun üzerinden, şu an bizim tam olarak tarif etmeye hiçbir hakkımızın olmadığı, belirlenmiş bir işlemle, güçlü bir şekilde elektriklenmiş manyetik bir asa kullanmıştı; su, yaklaşık on saat içinde bir çeşit kırmızımsı köpük olarak havalandı, iki saat sonra da Baron Wrangel'in *lepraria kermasina* 'sına benzer bir liken türüne dönüştü. Yirmi dört saat sonra ise, canlı organizmalarla dolmuş kıpkırmızı bir sıvı haline gelen kan kırmızısı bir jel oldu. İkinci

deneyde, güneşte kurutulmuş ve sonucunda toz haline gelmiş bir bitki tozuyla, çamurlu bir tabana sahip olan durgun bir derenin yüzeyinin kalın bir şekilde örtülmesini kapsıyordu. Bu toz görünüşe göre akıntıyla taşındığı halde, onun bazısı dibe yerleşmiş olmalıydı, zira ertesi sabah suyun yüzeydeki kıvamı artmış ve de Candolle'nin Oscellatoria rubescens olarak tanımladığı ve bitki ile hayvan arasında bir bağlantı olduğuna inandığı kıpkırmızı bir renkteki şeyle kaplanmış görünüyordu.

Yukarıdaki dikkate alındığında, üreme cisimcikleri havada, suda ve çoğu sebze ile hayvan dokusunda bulunan bu tür bakterilerin on binlercesinin birkaç saat içinde gelişmesinin doğal sırrına neden Musa döneminin simyacıları ve fizikçileri de—haydi fizikçiler, diyelim-- sahip olmasınlar, bunu görmüyoruz. Âsa, Aaron ile Musa'nın ellerinde önemli bir rol oynadığı gibi, bugün hilekârlık ve şarlatanlık oldukları düşünülen, ortaçağ kabalist-majisyenlerinin sözde tüm "sihir maskaralıkları"nda da aynı görevi görmüştür. Paracelsus'un değneği (onun üç uçlu mızrağı) ve Albertus Magnus, Roger Bacon ve Henry Kunrath'ın ünlü âsaları, bizim elektro-manyetik fizikçilerin diplomalı-âsasından daha çok alay konusu edilemez. Bizim cahil şarlatanlara ve hatta son yüzyılın eğitimli bilim adamlarına bile saçma ve imkânsız görülen şeyler, şimdi belli belirsiz ana hatlar takınmaya başlamışlar ve çoğu durumda da gerçek olmuşlardır. Yalnız bu da değil, bazı çokbilmiş şarlatanlar ve cahil bilim adamları bu gerçeği kabul etmeye bile başlamışlardır.

Eusebius tarafından muhafaza edilmiş bir parçada, Porphyry, "*Anebo'ya Mektup*" ta, "ustalarının Tanrıları bile korkutabildiği" sihir sanatları doktrininin gerçekten de Mısır bilgeleri tarafından desteklenmiş olduğunu ispat etmek için Choeremon'a başvurur. Burada, Bay Huxley tarafından, Nashville'deki konuşmasında ileri sürülen tarihsel delil kuralını akılda tuttuğumuzda, iki sonuç karşı konulmaz bir şekilde kendilerini ortaya koyarlar: Birincisi, yüksek derecede ahlaki ve saygıdeğer bir adam olarak şüphesiz bir üne sahip olan, ifadelerinde hiçbir abartıya yer verilmemiş, Porphyry, bu konu hakkında yalan söyleyemezdi ve *söylememişti*; ve ikincisi, inceleme yaptığı insana dair bilginin her

bölümünde öyle eğitimliydi ki, "sihir sanatları" konusunda kendisine empoze edilmesi muhtemel bile değildi, *edilmedi de.* Bu yüzden Prof. Huxley'nin teorisini destekleyen tesadüfler doktrini, bizi, birinci olarak, orada gerçekten "sihir sanatları" diye bir şey olduğuna; ve ikincisi, bu sanatların, Sir David Brewster'in bile derin bilimsel becerilerin insanları olduklarına kanaat getirdiği Mısırlı majisyen ve rahipler tarafından bilindiklerine ve uygulandıklarına inanmaya mecbur eder.

12

"Birörneklik doktrininin gerçek felsefik savunucularının doğadaki imkânsızlıklardan söz ettiklerini hiç duymazsınız. Onlar asla, "kâinatın Kurucusunun çalışmasını değiştirmesinin imkânsız olduğu," şeklindeki sürekli olarak söylemekle sorumlu tutuldukları şeyi söylemezler. . . . .Ancak hiçbir teori onların (İngiliz ruhban sınıfı) keyfini kaçırmaz. . . .İsterse, en yıkıcı teori beyefendiler arasında sadece güncel dilde ifade edilsin, onlar öyle bakıp dururlar."----TYNDALL : *İmajinasyonun Bilimsel Kullanımı üzerine Konferans*

"Onun için, entelektüel Spiritüalizm dinsizliğine ulaşması gerekse bile, dünyanın bir tür dine ihtiyacı olacak." TYNDALL: *Bilimin Bölümleri*

"Ancak önce yeryüzüne gönderilmiş vampir gibi

Cesedin mezarından ayrılacak

Ve bütün ırkının kanını emecek"----LORD BYRON: *Giaour*

Şimdi burada, o tanrı Janus'un kutsal alanlarına yaklaşıyoruz---moleküler Tyndall. Haydi oralara yalınayak girelim. İlim tapınağının kutsal yerlerinden geçerken *Huxleyosantrik* sistemin alevli güneşine yaklaşıyoruz. Kör olmamak için gözlerimizi indirelim.

Bu kitapta bulunan çeşitli konuları, sahip oldukları tüm güncel bilginin geniş temellerine doğru uzanıp, yüzyıllardır bilimsel ve teolojik dünyanın sürdürdüğü düşünceyi göz önünde tutarak hâkim olabildiğimiz kadar dengeleyerek tartıştık. Bir tarafta durduğumuzda ve bir izleyici kalarak, kadimlerin ne çok şey bildiklerini, modernlerin de ne çok bildiklerini sandıklarını gördüğümüzde, bizim çağdaş okullarımızın taraflılığının sezilmeden geçilmesi gerektiğine hayret ettik.

Her yeni gün, bilim adamlarının yeni kabullerini ve iyi-bilgilendirilmiş gözlemci eleştirilerini beraberinde getirmektedir. Günlük bir gazetede şu açıklayıcı paragrafı buluruz:

"Bilim adamları arasında, en sıradan doğal fenomenlerin bazılarına ilişkin değişik görüşleri not etmek ilginçtir. Kutup ışıkları, konu ile ilgili dikkat çeken bir durumdur. Descartes onun, atmosferin üst bölgelerinden düşen bir meteor olduğunu düşünmüştür. Halley onu, karasal kürenin manyetizmasına atfetmiş ve Dalton da aynı fikirde olmuştur. Coates, kutup ışıklarının, topraktan çıkan bir maddenin fermantasyonundan türediğini ileri sürmüştü. Marion ise onun, güneşin parlak atmosferi ve bizim gezegenimizin atmosferi arasındaki ilişkinin bir sonucu olduğuna inandı. Euler, kutup ışıklarının dünyevi atmosferin partikülleri arasındaki titreşimden ileri geldiğini düşündü. Canton ve Franklin onun tamamen bir elektrik fenomeni olduğunu kabul etti, ve Parrot, onu, sebze özlerinin çürümesi sonucunda topraktan çıkan karbonitin alevlenmesine bağladı ve öyle bir alevlenmenin başlangıç sebebi olarak da kayan yıldızları göz önünde bulundurdu. De la Rive ve

Oersted onun, sadece dünyevi olan elektromanyetik bir fenomen olduğu sonucuna vardı. Olmsted, bir nebula cisminin belli bir zamanda güneşin etrafında döndüğünden ve bu cisim dünyanın yakınına geldiğinde gaz halindeki maddesinin bir kısmının bizim atmosferimizle karıştığından ve bunun da Aurora (kutup ışıkları) fenomeninin kaynağı olduğundan şüphelenmişti." Ve bu şekilde konu hakkında bilimin her dalı ile ilgili konuşabiliriz.

Böylece, görünen o ki, en sıradan doğal fenomenlere ilişkin olsa da, bilimsel görüş, hemfikir olmada çok uzaktır. Akıl ve madde arasında, onların başlangıcı ve sonu arasındaki ince ilişkilerle ilgilenen, hiçbir deneyci veya teolog yoktur ki, yasak zemin diye adlandırdığı planı, sihirli bir daireyi çizmesin. Ruhban sınıfından biri, sadece dinin kendisine izin verdiği yerde gider; zira, Tyndall'ın dediği gibi, "onlar pozitif unsurdan eksik değildir---yani, hakikat aşkı----ama negatif unsur, hata yapma korkusu baskın gelir. Fakat sorun, onların dogmatik inancının, pranganın siperlerde tutsağa yaptığı gibi, onların çevik ayaklarını ağırlaştırmasıdır.

HAYATIN FİZİKSEL TEMELİ

Bilim adamlarının gelişimine ilişkin, onların tam bilgisine, üstelik, şu iki sebeple ket vurulur: doğanın spiritüel yanını anlamak ve toplum görüşü korkusu. Hiç kimse, "aslında, günümüzün en büyük korkakları, ruhban sınıfının arasında bulunmaz, bilimin kendi sınırı içindedir," diye ifade eden Profesör Tyndall'dan daha keskin bir şey söylememiştir. Bu alçaltıcı sözün uygulanabilirliği ile ilgili en ufak bir şüphe olsaydı, o, bizzat Profesör Tyndall tarafından kaldırılırdı; zira Belfast konuşmasında, British Association'ın Başkanı olarak o, yalnızca "her formun neye benzeyeceğini, potansiyelini ve hayat kalitesini ayırt etmekle kalmamış, bilimin de, kozmolojik teorinin bütün alanını teolojiden söküp aldığını betimlemişti; sonra toplum görüşünün kızgınlığıyla karşılaşınca, "her biçimdeki hayat formu ve özelliği" sözünü, bütün dünyevi yaşam ile değiştirerek ifadesinin düzeltme yapılmış halini yayınlamıştır. Bu korkaklıktan da fazlasıdır—iddia ettiği prensiplerinden alçakça bir vazgeçiştir. Belfast toplantısı zamanında, Bay Tyndall'ın nefret ettiği iki şey vardı---Teoloji ve Spiritüalizm. Birincisi hakkında düşündüğü şey gösterilmişti; ikincisini de "alçaltıcı bir inanç" olarak adlandırıyordu. Kilise tarafından ateizm iddiasıyla sert baskıya uğradığında, bu suçlamayı hemen reddetti ve barış istedi; fakat onun alt üst olmuş "sinir merkezleri" ve "serebral molekülleri" güçlerini bir yönde geliştirerek denge sağlamak zorunda oldukları için, o çaresiz spiritüalistlere yönelir, çünkü korkaktır, ve *Bilimin Parçaları* adlı çalışmasında onların inancına hakaret eder: "entelektüel *spiritüalizm dinsizliğine* ulaşması gerekse de, dünyanın bir tür dini olacaktır." Milyonlarca zeki kişinin, "gerek bilimde gerekse onun dışında bastırılmış olan şey "dogmatizmdir!" diyen bir bilim

lideri tarafından kendilerine bu suretle hakaret edilmeye izin vermeleri gerektiği ne acayip anormalliktir.

Sarf edilen sözün etimolojik değerini tartışarak burada yer işgal etmeyeceğiz. Gelecek çağlarda bir Tyndallizm bilimi benimsemeyeceğimizi ümit ederek, çok karakteristik bir özelliğe sahip iyiliksever beyefendiyi basitçe hatırlatacağız. Bizim en zeki, saygıdeğer ve bilgili spritüalistlerimizden biri, en ufak bir şöhreti olmayan bir yazar, bu özelliği anlamlı bir şekilde "onun (Tyndall) karşıt görüşlerle anlık cilveleşmesi" olarak isimlendirmişti. Eğer Bay Tyndall'ın sözünü tümüyle kaba anlamında kabul edersek, onun, inançlarına sadık olan spritüalistlerden daha çok, kendisini küçümsenmiş bir teizmin kollarına fırlatmak için materyalizmi kucaklamayı bırakan ateist bilim adamına uygulanması gerekiyor; çünkü sadece ondan fayda sağlayacaktır.

Magendie'nin, hayat problemlerinden birine ilişkin olarak, fizyologların cehaletini nasıl samimi bir şekilde itiraf ettiğini ve Fournié'nin onunla nasıl hemfikir olduğunu görmüştük. Profesör Tyndall, evrim-hipotezinin en son sırrı çözmediğini kabul eder, çözdüğünü itiraf etmez.

Bizim doğal güçlerimizin, Profesör Huxley'in Hayatın *Fiziksel Temeli üzerine* ünlü konferansına uygun olduğuna ilişkin çok fikir belirtmiştik, o yüzden bu ciltte, modern bilimsel düşüncenin eğilimine ilişkin olarak söyleyebileceğimiz şey, bilmeden yanlış ifadeden özgür olabileceğidir. Onun teorisi en yakın muhtemel sınırlar içinde sıkıştırılarak şu şekilde formüle edilebilir: Bütün şeyler kozmik maddeden yaratılır; maddenin "yiyip bitirilmiş" ruhu vardır, sonuç olarak ruhu yoktur; düşünce, maddenin bir özelliğidir; var olan formlar ölür ki, diğerleri yer alabilsin; organizmadaki benzeşmezlik, sadece aynı yaşam-maddesindeki –tüm protoplazma aynı--kimyasal aksiyonun değişmesine bağlıdır.

Kimya ve mikroskobun gidebildiği kadar, Profesör Huxley'nin sistemi hatasız olabilir ve telaffuzuyla tüm dünyada sebep olduğu derin anlam rahatlıkla anlaşılabilir. Fakat kusuru, onun mantık ipliğinin hiçbir yerde başlayıp bir boşlukta sona ermesidir. Aktif güçle donanmış ve içlerinde yaşam prensibini barındıran moleküllerle dolu bir evren

ve tüm geri kalanı kolay; özündeki güçlerin bir takımı, âlemleri bir araya getirmeye yöneltir, diğeri ise bitki ve hayvan organizmasının çeşitli formlarını geliştirir. Ancak o moleküllere ilk uyarıyı veren ve onları o gizemli yaşam özelliği ile donatan neydi? İnsan, hayvan, sürüngen, balık ve bitki protoplazmalarının, asla bir diğerinin değil de her birinin kendi türünde evrilmesine sebep olan bu okült güç nedir? Peki, fiziki beden, bileşenlerini havaya ve suya bıraktığında, "ister mantar ya da meşe, isterse kurtçuk veya insan, bir zamanlar iskeleti canlandırmış olan hayata ne olur? Kozmik moleküllerin uçuştuğu zamandan bir insan beynini oluşturduğu zamana kadar, doğanın metodunu uygulaması o kadar zorunlu olan evrim kanunu, o noktada yarıda kesilmeli ve bu "varlık-öncesi biçim kanunu"ndan daha kusursuz varlıklar gelişmesine izin verilmemeli midir? Bay Huxley, insanın, bitki ve hayvan yaşamının yeni formlarıyla, süblimleşmiş maddenin yeni düzenlemelerinin sonucuyla çevreleneceği fiziksel ölüm sonrası bir varlık durumuna ulaşma imkânsızlığını iddia etmeye mi hazırlanmaktadır? O, yerçekimi fenomenleri hakkında hiçbir şey bilmediğini kabul eder; bütün insan tecrübesiyle, "serbest taşların yere düşmesi gibi, yerleştirilmiş herhangi bir taşın da yere düşmeyeceğine inanmak için hiçbir sebep yoktur," şeklindeki bilgisi hariç. Fakat o, bu ihtimali bir gerekliliğe dönüştürmeyi kesinlikle reddeder ve doğrusu şöyle der: "Ben davetsiz misafiri tamamen reddediyorum ve lanetliyorum. Gerçekleri biliyorum, Kanunu biliyorum; ancak gereklilik nedir, benim kendi zihnimin şekillendirdiği bir boşluktan başka? Doğada olan her şeyin gereklilik sonucu olması ve bir zamanlar işlevsel olan bir kanunun eşit güçteki karşıt bir kanunla nötralize edilene kadar belirsizlikle işlemeye devam etmesi, o sadece budur. Böylece, taşın bir güce itaat ederek yere düşmesi gerektiği doğaldır ve düşmemesi gerektiği ya da, Bay Huxley'nin aşina olduğu ya da olmayabileceği şekilde, düştükten sonra eşit kuvvetteki başka bir güce itaat ederek tekrar havalanması da aynı derecede doğaldır.

BAY HUXLEY'NİN SAĞDUYUSUNU ŞAŞIRTAN NEDİR?

Bir sandalyenin, bir kez yerleştirildiğinde o yerde durması doğalsa, aynı şekilde (uzman tanıkların yüzlercesinin gösterdiği gibi) herhangi bir ölümlü el tarafından dokunulmadan havaya kalkmış olması da doğaldır. Önce bu fenomenin gerçekliğini araştırmak ve sonra da onun arkasındaki güç için yeni bir bilimsel ad icat etmek Bay Huxley'nin görevi değil midir?

"Gerçekleri biliyorum," der, Bay Huxley, "ve Kanunu da biliyorum". Peki, gerçekler ve kanunla hangi şekilde tanıştı? Kendi duyularıyla, hiç şüphesiz; ve bu açıkgöz hizmetkârlar onun, "sağduyuyu neredeyse şok edici şekilde ortaya çıkan," diye bizzat itiraf ettiği, bir sistemi oluşturan gerçeklik hakkında düşündüğü şeyi yeterince keşfetmesini sağlamışlardı. Eğer onun şahitliği, yeniden genel bir dini inanç yapılanması için temel olarak kabul edilirse, onlar ne zaman bir tek teori ürettiler ve onun tam temelinden sarsan fenomenlerin meydana gelişine ilişkin milyonlarca insanın birikmiş şahitliğinin neden benzer bir itibarda değeri yok? Bay Huxley bu fenomenlerle *ilgili değildir*, fakat o milyonlar ilgilidir; ve o, daha da cesur metafiziksel uçuşlar için güç kazanmak sebebiyle "ekmek ve sığır-protoplazmaları"nı sindirirken, o milyonlar, spiritüel ellerle çizilmiş, en sevdiklerine ait el yazılarını tanımakta ve burada yaşayıp ölüm değişimiyle göç edenlerin gölgeli hayallerini ayırt ederken, onun gözde teorisinin yalanını ortaya çıkarırlar.

Bilim kendi alanının, maddenin bu değişimlerinin sınırları içinde uzandığını ve kimya, "katı ya da sıvıdan gaz durumuna", görünür olandan görünmez olana şeklini değiştirerek o maddeyi onayladığını ve bütün bu değişimlerin arasında, madde miktarının aynı kaldığını itiraf

ettiği sürece, ahkâm kesmeye hiç hakkı yoktur! O, evet ya da hayır demek için yetersizdir ve meydanı, kendi temsilcilerinden daha sezgili olan kişilere terk etmelidir.

Bay Huxley, Nihilizm (Hiççilik) Panteonundaki bütün diğer isimlerin en üstünde olarak, David Hume hakkında yazmıştır. O, filozofun insanlığa en büyük hizmetinin, spiritüalizmin ve diğer "izm" temel doktrinlerinin dışında uzanan "felsefik araştırma sınırları"nı aksi iddia edilemez şekilde ortaya koyuşu olduğu kanısındadır. Hume'un *İnsan İdraki Üzerine Araştırma* adlı çalışmasının onuncu bölümüne yazarı tarafından o kadar fazla önem verilmiştir ki, akıllı ve bilgili olan birinin, ona göre, önceden aşina olunmayan ve mucize olarak sınıflandırdığı bazı fenomenlere ilişkin bir inancı temsil edecek basitçe dönüştürülebilir bir terim olan batıl yanılgının tüm çeşitlerini orada bulabileceğini düşündüğü de gerçektir. Ancak Bay Wallace'ın doğrulukla gözlemlediği gibi, Hume'un, "bir mucize, doğa kanunlarının bir ihlalidir," özdeyişi eksiktir; zira ilk etapta o, bütün doğa kanunlarını biliyoruz diye iddia eder; ve ikinci olarak, alışılmadık bir fenomenin bir mucize olduğunu varsayar. Bay Wallace bir mucizenin şöyle tanımlanması gerektiği önerisinde bulunur: "insanüstü zekâların var olduğunu ve aracılığını ister istemez imâ eden herhangi bir hareket ya da olay." Burada, Hume'un kendisi, "aynı tipteki bir tecrübenin bir kanıt sağladığını söylemektedir ve Huxley kendisinin bu meşhur makalesinde, yerçekimi kanunu hakkında, bütün insan deneyimiyle tüm bilebileceğimiz şeyin, serbest taşlar yere düştüğü için, aynı şeyin aynı şartlar altında tekrar olmayacağına inanmak için hiçbir sebep olmadığını, aksine, olacağına dair her türlü sebep bulunduğunu kabul eder.

Eğer insan tecrübesinin limitlerinin asla genişletilemediği kesin olsaydı, o zaman Hume'un, doğa yasası altında olabilecek her şeye aşina olduğu varsayımında doğruluk payı olabilirdi, ve Huxley'nin, spiritüalizmi işaret eden aşağılayıcı tondaki tüm göndermeleri için de nazik bir özür sayılabilirdi. Fakat bu iki filozofun da yazılarından açıkça görüldüğü üzere, psikolojik fenomenler ihtimalleri konuşunda cahil oldukları

için, onların dogmatik iddialarının ağırlığına göre çok fazla tedbir kullanılamaz. Bir kişi, spritüalistik fenomenlerle ilgili böylesine bir eleştiri kabalığı yapmak için kendine izin veren birinin, yeterli bir çalışmayla eleştiri görevine gerçekten de hak kazanmış olduğunu sanabilirdi; fakat Londra Diyalektik Cemiyeti'ne gönderilen bir mektupta, Bay Huxley, konuya ayıracak hiç zamanı olmadığını ve onu ilgilendirmediğini söyledikten sonra, modern bilim adamlarının bazen en olumlu görüşlerini ne kadar küçük temellere dayandırdıklarını ortaya koyan şu itirafı yapar: "*Kendim için inceleme fırsatı bulduğum*, "der, "tek spritüalizm vakası, şimdiye dek duymadığım kadar büyük bir hayal kırıklığıydı. "

Bu protoplazmik filozof, bir teleskopla bakmak için yalnızca tek bir fırsat yakalayan ve o eşsiz olayda, gözlem sırasında düzenbaz bir asistan tarafından kendisine bir oyun oynanınca astronomiyi hemen oracıkta "düşük bir inanç" olarak ilan eden bir spritüalist hakkında başka ne düşünecektir? Bu olay gösteriyor ki, bilim adamları, bir kural olarak, sadece fiziksel gerçeklikler koleksiyoncuları olarak faydalıdırlar; onların genellemeleri, alaylı eleştirmenlerininkinden daha zayıf ve çok daha mantıksızdır. Ve bu aynı zamanda, onların kadim doktrinleri neden yanlış yorumladıklarını da gösterir.

Profesör Balfour Stewart, bizim çağımızdan beş yüz yıl önce yaşamış, Efesli Heraklitos'un felsefik sezgisine çok yüksek bir haraç öder; "büyük" filozof şöyle beyan etmiştir: "Ateş, büyük sebepti ve bütün şeyler sürekli bir akış içindeydi." "Açıkça görünüyor ki, "der, Profesör, "Heraklitos, kâinatın başlangıçtaki karışıklığı ve enerjisi ile ilgili canlı bir fikre sahip olmuş olmalıydı ve maddeyi özünde dinamik olarak kabul eden modern filozoflarınkinden sadece daha az kesindi." O, *ateş* ifadesinin çok belirsiz olduğunu düşünür; oldukça doğal, çünkü kanıt, ne Prof. Balfour Stewart'ın (materyalizme meslektaşlarının bazılarından daha az eğilimli olduğu görünen) ne de onun çağdaşlarından herhangi birinin, ateş kelimesinin ne anlamda kullanıldığını anladıklarını göstermekten yoksundur.

ATEŞ ÜÇLEMESİ

Heraklitos'un, şeylerin kökenine ilişkin görüşleri, Hipokrates'inkilerle aynıydı. İkisi de "yüksek bir güce" ait aynı bakış açılarına sahipti, ve bu yüzden, onların, maddesel bir güç olarak, kısaca, Leibniz'in *dinamizmin*e benzer bir şey olduğu kabul edilen başlangıç ateşi hakkındaki düşünceleri modern filozoflarınkinden "daha az kesin" ise, henüz çözülmemiş olarak kalan bir mesele, diğer taraftan onların o meseleye dair metafiziksel bakış açıları, günümüz âlimlerinin tek-taraflı teorilerinden çok daha felsefik ve rasyoneldir. Onların ateş hakkındaki fikirleri, sonraki "ateş-filozofları", Gülhaçlılar ve önceki Zoroastrian'lar (Zerdüştler) ile tam olarak aynıydı. Onlar, âlemin, ateşten, her şeye gücü yeten ve her yerde olan bir TANRI'nın ilahi ruhundan yaratıldığını ileri sürmüşlerdir. Bilim de onların fiziksel meseleye ilişkin iddialarını doğrulamaya lütfetmiştir.

Ateş, tüm zamanların antik felsefesinde ve bizimkinin de dâhil olduğu ülkelerde üçlü bir prensip olarak kabul edilmiştir. Suyun, içinde gizlenmiş ve arkalarında onlara dinamik enerjilerini veren doğanın tüm spiritüel prensibinin olduğu görünmeyen gazlarla görünen bir sıvı oluşturması gibi, ateşte de onlar şunları kabul ettiler: 1. Görünen alev; 2. Görünmeyen, astral ateş---atıl olduğunda görünmez, fakat ısı, ışık, kimyasal kuvvet, elektrik ve moleküler kuvvetler ürettiğinde aktif; 3. Ruh. Onlar, aynı kuralı, elementlerin her birine de uyarladılar; ve onların kombinasyonlarından ve bağlantılarından gelişmiş olan her şeyin, insan dâhil, üçlü olduğuna inandılar. Ateş, sadece büyü-bilimcilerin ardıllarından başka bir şey olmayan Gülhaçlıların görüşünde, yalnızca maddesel atomların değil, aynı zamanda onlara enerji veren güçlerin de kaynağıydı. Görünen bir ateş söndürüldüğünde, sadece gözden değil, materyalistin

algısından da sonsuza dek kaybolur. Fakat Hermetik filozof onu, bilinebilen bölünmüş-alemin içinden bilinmeyenin içine doğru yol boyunca takip eder, çünkü o, bedensiz insan ruhunun, "tanrısal ateşin canlandırıcı kıvılcımının" izini mezarın ötesindeki Aethereum'a kadar sürer.

Bu nokta, birkaç kelimelik yorum yapmadan geçilmeyecek kadar çok önemlidir. Fiziksel bilimin, kozmosun spiritüel yarısına ilişkin tavrı, tamamen onun kaba ateş algısıyla açıklamaya yöneliktir. Bunda da, diğer tüm bilim dallarındaki gibi, felsefeleri bir tek dayanak içermez; her biri delik deşik ve zayıftır. Onların kendi otoritelerinin aşağılayıcı itiraflarla dolu çalışmaları, bize, durdukları zeminin dengesiz olduğunu, kendi üyeleri tarafından herhangi bir zamanda yapılan yeni bir keşfin sahneyi devirip tümünü birlikte bir yığın halinde düşürebileceğini söyleme hakkını verir. Ruhu kendi anlayışlarının dışına çıkarma konusunda o kadar endişeliler ki, Balfour Stewart'ın da söylediği gibi: "Karşı uca sürüklenme ve fiziksel kavramları aşma eğilimi var." Yerinde bir uyarıyla şöyle ekleyerek ifade eder: "Dikkat edelim de, Scylla'dan kaçarken Charybdis'e sürüklenmeyelim.[30] Zira kâinatın birden fazla bakış açısı vardır ve sadece kilogramlarla, metrelerle ve standart saatlerle silahlanmış olan en kararlı fizikçilere definelerini vermeyecek bölgeler vardır."[31] başka bir yerde de şunu itiraf eder: "Organik veya inorganik, maddenin nihai yapısı ve özellikleri hakkında hiçbir şey bilmiyoruz, ya da neredeyse hiçbir şey."

Diğer büyük meseleye gelince----daha açık bir beyanı Macaulay'da buluruz: "Ölümden sonra insana ne olduğu meselesi----yardımsız aklına kalmış son derece eğitimli bir Avrupalının bir Kara-ayak yerlisinden muhtemelen daha haklı olduğunu görmüyoruz. Yerlileri aştığımız pek çok bilim adamından tek bir tanesi bile, ruhun bedensel yaşam tükendikten sonraki durumuna en ufak bir ışık tutmaz. Aslında, öyle görünüyor ki, Platon'dan Franklin'e kadar, ilham yardımı olmadan, insanın

30 Yunan mitolojisinde bir su kanalının iki kıyısında yaşayan iki su canavarı.

31 Profesör B. Stewart, "Conservation of Energy"

ölümsüzlüğünü ispatlamaya teşebbüs etmiş, kadim ya da modern tüm filozoflar üzücü bir şekilde başarısız olmuşlardır.

İnsanın, materyalizmin tüm safsatalarından çok daha güvenilir olabilen spiritüel duyularının ilhamları vardır. Platon'un ve öğrencilerinin gözünde bir kanıtlama ve bir başarı bugün yanlış bir felsefe ve bir hatanın taşması olarak düşünülür. Bilimsel metotların hakkı korunmuştur. Doğanın ruhuna yakınlıklarından dolayı hakikâte---İlahi Olanın görülmeye ve anlaşılmaya izin vereceği suret altında-- daha yakın olan eski insanların şahitliği ve onların kanıtlamaları kabul edilmez. Onların yorumları---eğer modern düşünürlere inanmamız gerekirse---mevcut yüzyılın bilimsel metodunun acemisi olan insanlarının sistemsiz görüşler kalabalığının ifadesinden başka bir şey değildir. Onlar fizyoloji hakkında bildikleri az şeyi aptalca çok iyi şekilde ortaya konmuş psikoloji üzerine dayandırırken, günümüz âlimi fizyolojiyi---tamamen bilgisiz olduğunu kendine itiraf ettiği----onun için kapalı bir kutu olan ve Fournié'nin bize anlattığı gibi kendine ait bir metodu bile olmadığı fizyoloji üzerine dayandırır. Macaulay'ın iddiasıyla ilgili yüzyıllar önce Hipokrates tarafından cevap verilmişti: "Bütün bilgi, tüm ustalık, doğada bulunur; eğer onu uygun şekilde sorgularsak, bunların her biriyle ve bizimle ilgili gerçekleri bize gösterecektir. Doğadaki işleyiş, mevcudiyetini tezahür ettiren kendi ilahiliğinden başka nedir? Ona nasıl sormalıyız ve o bize nasıl cevap vermeli? İnançla, sonunda tüm gerçeği keşfetmenin sağlam garantisiyle ilerlemeliyiz ve doğa, içsel duyumuz aracılığıyla cevabını anlamamıza izin verecektir, belli bir ustalık ve bilim bilgimizin yardımıyla gerçeği bize o kadar açık şekilde gösterecektir ki başka bir şüphe imkânsız hâle gelir."[32]

32 Cabanis: "Histoire de la Medecine"

İÇGÜDÜ NEDİR, AKIL NEDİR?

Bu suretle, eldeki durumda, ölümsüzlüğü konusunda insanı temin eden, insanın içsel duyusuna ilişkin olarak, Macaulay'ın Blackfoot yerlilerinin içgüdüsü, en iyi eğitilmiş ve geliştirilmiş akıldan çok daha güvenilirdir. İçgüdü, İlahi Olan'ın kendi Ruhu tarafından verilmiş doğal bir yetenektir, akıl, bizim fiziksel yapımızın yavaş gelişimi, yetişkin maddesel beynimizin bir evrimidir. İçgüdü, tanrısal bir kıvılcım olarak, yumuşakçanın bilinçsiz sinir-merkezinde gizlenmiştir ve fizyoloğun refleks hareketi olarak adlandırdığı şekilde sinir sisteminin ilk aşamasında ortaya çıkar. O, kafası ayrı hayvanlarda olduğu gibi başı olmayan hayvanların en alt sınıfında da var olur. Çifte evrim kanuna göre, spiritüel ve fiziksel olarak büyür ve gelişir; ve önceden bir duyu merkezi ile simetrik olarak düzenlenmiş sinir düğümleriyle donanmış kafası olan türlerde gelişim ve ilerlemenin bilinçli safhasına geldiğinde, bilim insanlarının onu en alt ve içgüdüsel türlerde otomatik olarak belirttiği bu refleks hareketi, sinir merkezinin ve her duyuda başlayan dürtünün rehberliğinde hareket eden daha karışık organizmalarda da tektir ve aynı şeydir. O, gelişimin durmak bilmeyen ilerleyişindeki tanrısal içgüdüdür. Her biri doğa tarafından belirlenen sınırlamalar içinde doğdukları andan itibaren bu içgüdüyle hareket eden hayvanlar, kendilerininkinden daha yüksek bir içgüdüden ileri gelen kaza durumunda kendilerini yanılmaz şekilde nasıl koruyacaklarını bilirler---bu içgüdü, bu kesin tanımla otomatik olarak adlandırılabilir; fakat o, ya ona sahip olan hayvanın içinde ya da dışta, bir şeyin ya da birisinin rehberlik eden zekâsında olmalıdır.

Bu inanç, günümüzün seçkin adamları tarafından kabul edilen evrim ve dereceli gelişim doktriniyle çatışmak yerine, tersine onu sadeleştirir

ve tamamlar. O, her tür için özel yaratımı kolaylıkla ekarte edebilir; zira ilk olarak biçimi olmayan ruha yer verilmelidir, maddesel öz ikinci derecede önemlidir. Fiziksel evrim olarak her tamamlanmış tür, yönlendirici zekânın, gelişmiş sinir sistemi içinde hareket etmesine daha fazla olanak sağlar.

Sanatçı, armoni dalgalarını, görkemli bir Erard piyano üzerinde, on altıncı yüzyılın küçük piyanosu üzerinde yapabildiğinden daha iyi sunacaktır. Bu yüzden ister bu içgüdüsel dürtü doğrudan ilk böceğin sinir sistemi üzerine etki etmiş olsun, ya da her tür, onu kendi içinde benzerinin hareketlerini taklit ederek dereceli olarak içgüdüsel şekilde geliştirsin, Herbert Spencer'ın daha tamamlanmış doktrininde olduğu gibi, bu, mevcut konunun dışındadır. Mesele sadece spiritüel evrimdir. Ve eğer biz bu hipotezi bilimdışı ve kanıtlanmamış olarak reddedersek, o zaman evrimin fiziksel yönü de sırayla onu takip etmek zorunda kalacaktır, çünkü biri diğeri gibi kanıtlanmamıştır ve insanın spiritüel sezgisinin, "felsefik olmadığı" bahanesi altında, ikisini birleştirmesine izin verilmeyecektir. Biz istesek te istemesek te Plutark'ın *Symposiacs*'ının ---Sofra başı sohbetleri--- kuş mu yoksa yumurta mı önce çıkmıştır, sorusuna başvurmak zorunda kalacağız.

Burada, Platon'ununkiyle temelinden sarsılan Aristo'nun otoritesidir; ve bizim bilim insanlarımız her otoriteyi reddederler---yok, nefret ederler, kendilerininki hariç; ve kolektif insan aklının genel fikri en düşük indirimindedir, insanlık, başta bilimin kendisi olmak üzere, daha da durdurulamaz şekilde en eski felsefelerin başlangıç noktasına doğru geri çekilmektedir. Fikrimizi, bir yazar tarafından ifade edilmiş şekliyle Aylık *Popüler Bilim'* de buluruz. Mezheplerin ve özel grupların tanrılarının , "der, Osgood Mason, "belki de alışılmış yüceltilmeleri zayıflayabilir, fakat, bu arada, daha yumuşak ve daha berrak bir ışıkla dünyada gün ağarmaktadır, o, her şeyi kuşatan aktif ruha—"Evrensel-Ruh, Sebep, İlah---- bilinçli bir kaynağa sahip olsa da, tamamlanmamış kavramdır; insan biçiminde ya da sözle vahiy edilmemiştir, ancak, ölçüsüne göre geniş kâinatta her yaşayan ruh-özünü doldurmakta ve ilham

vermektedir: onun tapınağı *Doğa*'dır ve ibadeti de hayranlıktır. Bu, saf Platonculuk'tur, Budizm'dir ve ilk Aryanların doğa tapınmasındaki görüşlerinin yüceltilmiş şeklinden başkası değildir. Ve her teozofistin, kabalistin ve okültistin temel düşüncesinin ifadesi genelde bu şekildedir; ve eğer biz, onu, bundan önce Hipokrates'ten alıntıladığımız ile kıyaslarsak, tamamen aynı ruhu ve düşünceyi buluruz.

Konumuza dönelim. Çocuk, akıl yürütmeden yoksundur, o henüz onun içinde saklı olarak durmaktadır; ve bu arada içgüdüsel uygunluk olarak ta hayvandan aşağıdadır. Su ve ateşin ona zarar vereceğini ve onun için tehlikeli olabileceğini öğrenmeden önce, kedi ise her birinden içgüdüsel olarak sakınabilirken, o, kendini yakacak ya da boğacaktır. Akıl adım adım kendini geliştirirken çocuğun sahip olduğu içgüdü kaybolur gider. İçgüdünün, belki de, spiritüel bir hediye olamayacağı konusunda itiraz edilebilir, çünkü hayvanın sahip olduğu içgüdü insandan daha yüksek derecededir ve hayvanların ruhu yoktur (!). Böyle bir inanç yanlıştır ve çok güvensiz temellere dayalıdır. O, hayvanın içsel yaradılışının derinliğinin, konuşma bahşedilmiş ve bize psikolojik güçlerini gösterebilen insanınınki kadar ölçülemediği gerçeğinden gelmektedir.

BİÇARE HAYVANLAR ÖLÜMSÜZLER Mİ?

Peki, hayvanın bâki kalmadığına dair, negatif olandan başka elimizde hangi kanıtlar var, eğer ölümsüz ruhu yoksa? Tam bilimsel zeminlerde lehte ve aleyhte pek çok iddia ileri sürebiliriz. Daha açık ifade etmek gerekirse, ne insan ne de hayvan, ölümden sonra ruhlarının hayatta kaldığına dair delil ya da karşı-delil sunamaz. Ve bilimsel tecrübe bakış açısı noktasından, herhangi bir kesin bilim kanunu anlayışı altında hiçbir nesnel varlığı olmadığına varmak imkânsızdır. Fakat Descartes ve Bois-Raymond konu üzerindeki imajinasyonlarını tüketmişlerdi, ve Agassiz, gelecek bir varoluş gibi bir şeyin, sevdiğimiz hayvanlar ve hatta bizi çevreleyen bitki krallığı tarafından paylaşılmadığını da görememişti. Ve bu, kalpsiz, soğuk-kanlı bir caniye ölümsüz bir ruh bahşedilmişken, kendi hayatını tehlikeye atarak sevdiği çocuğu ya da sahibini koruyan, asla unutmayan ve onun mezarı üzerinde kendini açlığa mahkûm eden soylu, güvenilir köpeğin, adalet duygusu ve fedakârlığın bazen şaşırtıcı seviyeye ulaştığı o hayvanın yok edileceğine inanmak konusunda İlk Sebep'in iddia edilen adaletine karşı birinin duygularını ayaklandırmaya yeter! Hayır, böyle vicdansız bir taraflılığı öneren medeni akıl defolsun. Öyle bir durumda birinin içgüdüsüne sadık kalması ve "eğitilmemiş aklının" kendisi için sadece şöyle bir cennet hayal edebilen Kızılderili Papa'ya inanmak çok daha iyidir:

" . . .sadık köpeğinin kendisine eşlik edeceği
Aynı gökyüzüne alınacak."

Yerimiz, bazı kadim ve ortaçağ okültistlerinin bu konu üzerindeki spekülatif bakış açılarını sunmak için yetmiyor. Ancak Darwin'den önce

yaşamış olan onların, doğal seleksiyon ve türlerin evrimiyle ilgili aşağı yukarı onun tüm teorilerini benimsediklerini ve zinciri iki uca da uzattıklarını söylemek yeterli olacaktır. Üstelik bu filozoflar, keşfetmekte, fizyoloji ve antropolojide olduğu kadar psikolojide de yürekliydiler. Onlar, büyük ustaları Hermes tarafından kendileri için çizilmiş karşılıklı çift yoldan asla sapmadılar. "Yukarıda nasılsa aşağıda da öyledir," hep onların aksiyomu oldu; ve fiziksel evrimleri ruhsal olanla eşzamanlı izlendi.

En azından bir noktada, bizim modern biyologlarımız tamamen tutarlıdırlar: Şimdiye dek hayvanlarda ayrı bireysel bir ruhun varlığını ortaya koyamadıkları gibi, onu insan için de inkâr ederler. Akıl onları, Tyndall'ın zihin ve madde arasındaki "geçilemez uçurum"un kenarına getirmiştir; ve sadece içgüdü onlara köprü kurmayı öğretebilir.

Hayatın gizemini idrak edebilme umutsuzluğuna düşüldüğünde, çıkmaz bir noktaya gelmiş olacaklar, o zaman içgüdüleri tekrar kendini gösterebilir ve onları şimdiye kadar anlaşılmaz olan uçurumun kenarına götürebilir. Bu, Profesör John Fiske ve Görünmeyen Evren' in yazarlarının ulaştıkları ve antropolog ve eski-materyalist Wallace'ın cesaretle adım attığı görülen noktadır. Bırakalım da onlar, onun madde içinde yaşayan ruh olmadığını, geçici olarak ruha yapışmış madde olduğunu ve ruhun tek başına, görünen ve görünmeyen şeylerin bozulmaz, sonsuz meskeni olduğunu keşfedinceye kadar cesurca devam etsinler.

Ezoterik filozoflar doğadaki her şeyin, ruhun cisimleşmiş halinden başka bir şey olmadığına inanmışlardı. Onlar, " Sonsuz İlk Sebep saklı ruhtur, dediler. "Başlangıçta söz vardı. . . .ve söz Tanrı'ydı. Öyle bir Tanrı fikrinin insan aklı için düşünülemez bir soyutlukta olduğunu kabul ederlerken, yanılmaz insan içgüdüsünün, bizim fiziksel duyularımız için hissedilmez olsa da, onu hatırlatan somut bir şey olarak kavradığını iddia ettiler. İlk fikre göre, çift-eşeyli ve o ana kadar hareketsiz olan tanrıdan doğmuş ilk devinim tüm evrene iletilmişti, ve elektriksel etki sınırsız boşlukta hemen hissedilmişti. Ruh, kuvveti; kuvvet, maddeyi yarattı; ve böylece saklı ilah kendisini yaratıcı bir enerji olarak tezahür ettirdi.

Sonsuzluğun hangi noktasında; nasıl; ne zaman? Soru daima cevapsız kalmalıdır, zira insan aklı büyük sırrı kavramaya yeterli değildir. Fakat ruh-maddesi tüm sonsuzlukta olduğu halde saklı durumdaydı; bizim görünen kâinatımızın evriminin bir başlangıcı olmalıydı. Bizim zayıf zekâmıza göre bu başlangıç bize sonsuzluğun kendisi kadar uzak görünebilir—rakamlarla ya da sözle ifade edilemez olan süre. Aristo, âlemin sonsuz olduğu, hep aynı kalacağı ve bizim zekâmız tarafından belirlenebilmiş bir başlangıca sahip olmaksızın bir insan neslinin daima bir diğerini ürettiği fikrine karşıydı. Onun öğretisi, bu konuda, "insanlığın kendini devam ettirmediği bir zaman vardı," diyen Platon'ununkiyle çakışıyordu; ancak ruh konusunda ikisi de hemfikirdi, çünkü Platon hemen arkasından şunu ekler: "Bunu, ilksel tarihin dereceli olarak unutulduğu ve insanın derine ve daha da derine battığı dünyevi insan ırkı devri takip eder;" ve Aristo şöyle der: "Eğer bir ilk insan olsaydı, o, babasız ya da annesiz doğmuş olmalıydı---ki bu doğaya karşıdır. Zira orada yumurtaları başlatan bir ilk kuş olamazdı; çünkü bir kuş bir yumurtadan doğar." O, aynısını bütün türler için kabul etti, ve Platon ile, yeryüzünde ortaya çıkmadan önceki her şeyin varlığının ruhta olduğuna inandı.

RÜYALAR ÜZERİNE ARİSTO

Bilim için hep ümitsiz olan bu ilk yaratım sırrı, biz Hermesçilerin doktrinini kabul etmedikçe anlaşılamaz. Madde, ebedi olarak ruhla olsa da, o madde bizim için kesinlikle görünebilir, dokunulabilir ve bölünebilir değildir, ancak son derece süblimleşmiş haldedir. Saf ruh sadece daha yükseğe çıkandır. Eğer insanın bu başlangıç ruh-maddesinden gelişmiş olduğunu düşünmezsek, canlı varlıkların başlangıcına ilişkin nasıl akılcı bir hipoteze varabiliriz? Darwin türlerin evrimine en alt noktadan başlar ve yukarı doğru çıkar. Onun tek hatası, sistemi için yanlış son tahsis etmesi olabilir. Araştırmasını görünen evrenden görünmeyene doğru yapabilmiş olsaydı, kendisini doğru yolda bulabilirdi. Fakat diğer taraftan, Hermesçilerin ayak izlerini takip etmiş olacaktı.

Bizim filozoflarımızın--pozitivistler—aralarındaki en bilgililerinin bile, eski filozoflar—Platoncular--- tarafından öğretilmiş mistik doktrinlerin ruhunu hiç anlamamış olmaları, en seçkin modern çalışma olan Din ve Bilim Arasındaki Çatışma' dan bellidir. Profesör Draper beşinci bölümüne şöyle başlar, "Pagan Yunanlar ve Romalılar, insan ruhunun, görünüşünde değişiklikler gösteren ve büyümesiyle birlikte gelişen bedensel formuna benzediğine inanmışlardı." Harfi harfine alındığında bu tür spekülasyonlara tahammül edemeseler de, cahil kitlelerinin ne düşündüğü çok önem taşımaz. Platonncu okulun Yunan ve Romalı filozoflarına gelince, onlar insan ruhuna ilişkin öyle hiçbir şeye inanmadılar, fakat yukarıda belirtilen doktrini onun ruhuna ya da, bize daha önceden gösterildiği gibi, ilahi ruh olmayan, fiziksel doğaya uyarladılar.

Aristo, Rüyalar Üzerine felsefik çıkarımında, bu iki-katlı ruh ya da "ruh-özü ve ruh" doktrinini çok açık şekilde gösterir. "Ruhun hangi bölümünde rüyaların ortaya çıktığını belirlemek bizim için gereklidir," der.

Bütün kadim Yunanlar, insanda, sadece ikili değil hatta üçlü bir ruh-özü olduğuna inanmışlardı. Ve Homeros'u bile, Draper tarafından "ruh" ve "ilahi olan"—Platon'un yüksek ruh olarak verdiği isim--- diye adlandırılanı, bedensel ruh ya da astral ruh diye nitelendirirken buluyoruz.

Hindu Jaina'lar, Jiva diye adlandırdıkları, biri, değişmez olan ve yüksek aklın tanrısal güçlerini barındıran; diğeri, değişebilen, insanın daha kaba tutkularından, duyusal eğilimlerinden ve dünyevi niteliklerinden oluşan, tüm sonsuzlukla birleşmiş, süblimleştirilmiş iki eteral bedenin bileşimini ruh-özü olarak düşünürler. Ruh-özü ölümden sonra saflaştırıldığında *Vaycarica*'sıyla ya da ilahi ruhuyla birleşir ve bir tanrı olur. Onların öğretilerine göre, ruh, ilahi evrensel ruh ya da maddesel olmayan aklın bir bölümü olarak, kendini en yüksek Varoluş'un özüyle birleştirme yeteneğine sahiptir. Öğreti açıktır: Vedanta, tanrısının tüm bilgisine ulaşan birinin, ölümlü bedeninin içindeyken bile bir tanrı olduğunu ve tüm şeyler üstünde üstünlük elde ettiğini ileri sürer.

Vedik teolojiden alıntılan beyit şöyle der: "Gerçekte bir Tanrı'dan, Yüksek Ruh'tan başkası yoktur ; o, insanın ruhuyla aynı yaradılıştadır," Bay Draper Budistik doktrinleri, Aristo aracılığıyla Doğu Avrupa'ya ulaşmak olarak gösterir. Biz yetkisi olmayan iddiaya inanıyoruz, zira, Pisagor ve sonra da Platon, onları Aristo'dan çok önce öğretmişlerdi.

Eğer hemen ardından gelen sonraki Platoncular düşünme sistemlerinde özle ilgili Aristo iddialarını kabul ettiler ise, o sadece onun görüşlerinin Doğu filozoflarınınkilerle bazı yönlerden uyuşması sebebiyle olmuştur. Yaratım üzerine Pisagor uyum sayısı ve Platon'un ezoterik doktrinleri, ortaya çıkış ile ilgili Budistik doktrinlerden ayrılamazlar; Pisagor felsefesinin, yani, madde ve duyunun zincirlerinden ruhu özgürleştirmek ve onu bu şekilde ruhsal şeylerin sonsuz bir tefekkürü için uygun hale getirmenin büyük hedefi, Budistik nihai absorbe olma doktriniyle aynıdır. O, tam anlamında yorumlanırsa, Nirvana'dır; o, bizim son Sanskrit âlimlerimiz tarafından daha yeni farz edilmeye başlanmış metafiziksel bir öğretidir.

Eğer Aristo doktrinleri, sonraki Neo-Platoncular üzerinde böylesine "baskın bir etki" yaptıysa, ne Plotinus, ne Porphyry ve ne de Proclus'un, onun rüyalar ve ruhsal kehanet vizyonları ile ilgili doktrinlerini hiç kabul etmemeleri nasıl olur? Aristo, o kehanette bulunanların çoğunun "delilik hastalığı"na tutulduğuna inanırken---böylece bazı Amerikalı eser hırsızlarına biçimi bozacak birkaç mantıklı fikir sağlarken---Porphyry'nin görüşleri, onun sonucunda da Plotinus'unkiler tamamen tersiydi. Metafiziksel spekülasyonlarla ilgili en can alıcı meselelerde Aristo'ya Neo-Platoncular tarafından sürekli karşı çıkılır. Dahası, ya Budist Nirvana, şimdi sunulduğu gibi, hiççilik doktrini değildir, ya da Neo-Platoncular onu bu anlamda kabul etmemişlerdir. Elbette Bay Draper, ne Plotinus, Porphyry, Iamblicus ne de onların mistik okulundan başka herhangi bir filozofun, ruhun ölümsüzlüğüne inanmadığını ileri sürmeyi üstlenmeyecektir. Onlardan birinin, her Sanskrit âlim tarafından anlaşılan Budist Nirvana anlamında, evrensel dünyevi ruha absorbe olmanın ön-tadı" olan coşkuyu aradığını söylemek bu filozoflara haksızlık olur. Nirvana, Bay Draper'in anladığı gibi, Evrensel Güç içine tekrar-karışma, sonsuz dinlenme ve mutluluk *değildir;* söz edilen âlimler tarafından kelime anlamında alındığında, sönmek, ortadan kalkmak, tam bir yok oluştur, ama absorbe olmak değildir.[33] Şimdiye dek bildiğimiz hiç kimse, bu kelimenin, Brahmanlar—Tirthakalar---tarafından Nirvana'nın değişik yorumlarını veren *Lankâvathâra*'da bile bulunmayan gerçek metafiziksel anlamını ortaya çıkarmayı üzerine almamıştır. Bu suretle, Bay Draper'in çalışmasındaki bu kısmı okuyan ve Nirvana'nın kabul edilmiş genel anlamından başkası aklına gelmeyen biri doğal olarak Plotinus ve Porphyry'nin *nihilistler* (hiççiler) olduklarını düşünecektir. *Çatışma*'daki böyle bir sayfa bize, ya bilgili yazarın, Plotinus ve Porphyry'i, çok hatalı şekilde ateist olarak nitelediği Giordano Bruno ile aynı plana yerleştirme arzusunda olduğunu, ya da, bu filozofların hayatlarını ve görüşlerini inceleme sıkıntısına hiç girmediğini varsayma hakkını verir.

33 Bknz, Max Müller: "Nirvana'nın Anlamı"

Burada, sadece adıyla bile Profesör Draper'i tanıyan biri için son önerme basitçe mantıksızdır. Bu nedenle, derin üzüntüyle belirtiyoruz ki, onun arzusunun, onların dini isteklerini yanlış tanıtmak olduğunu düşünmemiz gerekir. Bu, tek amacı, Tanrı'ya dair ve insanlığın aklından doğan ölümsüz ruh ile ilgili fikirlerin eliminasyonu ve Pagan Platoncuların en ünlülerinin tarihi tarafsızlıklarını müzakere etmek olduğu görünen modern filozoflar için kesinlikle münasebetsiz bir şeydir. Bir tarafta, onların, en muğlak felsefi konulardaki başarılarını, derin bilgi ve dehalarını, bu suretle de öngörülerini; ve diğer tarafta, ruhun madde üzerindeki son zaferi, ölümsüzlük doktrinine kayıtsız tutunmuş olmalarını, Tanrı ve tanrılar ya da ruhlara, *ölünün* dönüşüne, hayaletlere ve diğer ruhsal meselelere olan imalı inançlarını kabul etmek, akademik insan doğasının mantıklı olarak kendisini o kadar kolay kurtarması beklenemeyecek güç bir durumdur.

LEMPRIERE'NİN TUTARSIZLIĞI

Yukarıdaki gibi acil bir durumda Lempriére tarafından başvurulan plan Draper'inkinden daha kaba, fakat aynı derecede etkilidir. O, kadim filozofları, kasıtlı yalancılıkla, düzenbazlık ve saflıkla suçlar. Okuyucularına, Pisagor, Plotinus ve Porphyry'i, ilim, erdem ve başarı harikaları olarak ve kişisel saygınlıkta, hayatlarının sadeliği yönünden ve ilahi gerçeklerin peşinde kendilerinden vazgeçen seçkin adamlar olarak resmettikten sonra, bu "ünlü filozofu (Pisagor)) sahtekârların arasına koymakta, Porphyry'yi "saflıkla, sağduyudan yoksunlukla ve yalancılıkla" nitelendirmektedir. Anlatımı içinde tarihin gerçekleri tarafından zorlanarak onlara tam haklarını verirken, kendine izin verdiği parantez içindeki yorumlarında dar kafalı önyargısını ortaya koyar. Son yüzyılın bu demode yazarından öğrendiğimize göre, bir insan aynı zamanda hem dürüst hem düzenbaz; saf, erdemli ve büyük bir filozof, ama bununla beraber dalavereci, bir yalancı ve aptal olabilir!

Başka bir yerde, gizli öğretinin, ölümsüzlüğü bütün insanlara aynı şekilde bahşetmediğini göstermiştik. "Güneşle aynı yaradılışta olmasaydı, göz Güneş'i asla göremezdi," dedi, Plotinus. Sadece "saflık ve iffetle Tanrı'ya daha yakın oluruz ve O'nu tefekkür ederek gerçek bilgi ve iç görüyü elde ederiz," dedi, Porphyry. Eğer insan ruhu, yaşam-süresi boyunca aydınlığını Tanrısal Ruh'tan almayı ihmal ederse, o zaman kaba ve duyusal insanın fiziksel ölümünden kurtulması zorlaşır. Biçimsiz yaratık fiziksel doğumundan sonra çok uzun yaşayamazken, ruh-özü bir kere fazla maddesel olduğunda, doğumdan sonra spiritüel âlemde var olabilir. Astral formun yaşama yeteneği o kadar zayıftır ki, dışsal bedenin yol vermez kapsülünden bir kere sıyrıldığında partiküller tam olarak birbirine kaynaşamaz. Onun partikülleri, evrensel boşluğun alt

üst eden çekimine yavaş yavaş itaat ederek, sonunda tekrar bir araya gelme ihtimalinin ötesinde uçup giderler. Böyle bir yıkımın meydana gelmesi durumunda, kişinin var oluşu durur; görkemli Augoeides'i onu terketmiştir. Onun bedensel ölümü ile astral formunun çözülüp dağılması arasındaki ara dönem süresinde solgun cesedine manyetik çekimle bağlı olan astral formu sinsice dolanır ve elverişli kurbanlarından yaşam gücünü emer. Kendini ilahi ışığın her ışınına kapamış olan insan karanlıkta kaybolur ve bu suretle dünyaya ve dünyevi olana tutunur.

Hiçbir astral ruh, hatta saf, iyi ve erdemli bir insanınki bile en katı anlamda ölümsüz değildir; "elementlerden biçimlenmiştir—elementlere geri dönmelidir." Ancak, kötücül ruh yok olurken ve kurtarılma olmaksızın absorbe edilirken, diğer her bir kişi, orta derecede saf olan bile, daha eteral olanlar için, basitçe eteral partiküllerine dönüşür; ve orada İlahi Olan'ın bir kıvılcımı kalır, bireysel insan, daha doğrusu "onun kişisel ben'i (ego)" asla ölemez. "Ölüm sonrası," der, Proclus, "ruh-özü (ruh), bütün hiddetinden ve bedensel tutkularından arınana kadar, astral bedeninin (astral form) içinde oyalanmaya devam eder. . . .sonra dünyevi olana olduğu gibi, ikinci bir ölümle o bedenin de kurtulur. Bundan sonra, kadimlerin söylediğine göre, daima ruh-özüyle bağlantıda olan ve ölümsüz, parlak ve yıldız-benzeri göksel bir beden vardır.

ADEM, HAVVA ve LILITH

Ancak şimdi, *akıl* ve *içgüdü* meselesinin daha ileri değerlendirmesi için konudan ayrılacağız. Kadimlere göre, içgüdü, tanrısal olandan ileri gelir, ilki ise tamamen insana aittir. Biri (içgüdü), hiçbir akıl yürütmeye sahip olmayan en alt hayvanlar tarafından bile paylaşılan duyuların ve keskinliğin ürünüdür; diğeri, sağgörülülük ve insan zekâsını ifade eden yansıtıcı yetilerin ürünüdür. Bu yüzden akıl yürütme güçlerinden yoksun olan bir hayvan, yaradılıştan gelen içgüdüsünün içinde, inorganik maddenin her partikülünde gizlenmiş, o tanrısal kıvılcımdan---cisimleşmiş ruh--- başka bir şey olmayan yanılmaz bir yetiye sahiptir. İbrani Kabala'da Tekvin'in ikinci ve üçüncü bölümleri bu suretle açıklanır: İkinci Adem "tozdan" yaratıldığında, madde o kadar yoğun hale gelmiştir ki en üstün şeklini alır. Onun arzularından kadın meydana gelir ve Lilith en iyi ruha sahiptir. Lord Tanrı "*günün serinliğinde bahçede yürürken*" (ruhun gün-batımı ya da maddenin gölgesiyle engellenmiş ilahi ışık) sadece günah işleyenleri değil, toprağın kendisini bile bütün canlı varlıklarla birlikte---hepsinin üstünde baştan çıkarıcı serpent maddesini----lanetler.

Kabalistlerden başka kim bu görünüşteki adaletsiz davranışı açıklayabilir? Herhangi bir suçu olmayan tüm yaratılmış şeylerin bu lanetlenişini nasıl anlamalıyız? Alegori açıktır. Lanet, maddenin kendisinde bulunmaktadır. O andan sonra, o, saflaşmak için kendi kabalığına karşı mücadele etmeye mahkûm edilir; ilahi ışığın saklı kıvılcımı, zapt edilmiş te olsa, hâlâ oradadır; ve onun yukarıya doğru karşı konulmaz çekimi onu acı içinde mücadele etmeye ve kendini özgürleştirmek için çaba harcamaya zorlar. Mantık bize gösteriyor ki, bütün maddenin tek bir orijini olduğu için, ortak özelliklere sahip olmalıdırlar, ve hayati ve

ilahi kıvılcım insanın madde bedeninde olduğu için, o zaman o, her alt türün içinde saklı bulunmalıdır. Daha alt krallıklarda yarı-bilinç, bilinç ve içgüdü olarak tanımlanan saklı zekâ, insanda büyük ölçüde bastırılmıştır. Fiziksel beynin doğal sonucu akıl yürütme, içgüdünün ---tanrısal her şeyi bilişin (ruhun) titreşen hatırası----pahasına gelişir. Fiziksel insanın diğer tüm fiziksel organizmalar üzerindeki egemenliğinin nişanı olan Akıl, bir hayvan içgüdü tarafından sıklıkla utandırılır. Çünkü onun beyni diğer herhangi bir yaratıktan daha mükemmel olduğu için, ortaya çıkardıkları da doğal olarak zihinsel aktivitenin en yüksek sonuçlarını üretmelidir; fakat akıl, yalnızca maddesel şeylerle ilgili düşünmeye yarar; o, ruh bilgisi hakkında sahibine yardım etmekte yetersizdir. İçgüdüyü kaybedince, insan, içgüdünün tepe noktası olan sezgisel güçlerini de kaybeder. Akıl, bilim adamlarının hantal silahıdır---sezgi, kâhinin yanılmaz rehberidir. İçgüdü, bitki ve hayvana, türlerini tekrar üretecekleri mevsimleri ve dilsiz vahşiye hastalık zamanında uygun şifasını bulmayı öğretir. Akıl---insanın gururu---maddenin eğilimlerini kontrol etmeyi başaramaz ve duyularının sınırsız lütufları ile ilgili hiçbir kısıtlamaya tahammül edemez. Onu, kendi kendinin fizikçisi olarak yönlendirmekten çok uzak olan kurnaz yanıltmacaları sıklıkla onu kendi yıkımına götürürler.

İçgüdünün pahasına maddenin mükemmelliğe ulaşması önermesinden daha açıklayıcı bir şey yoktur. Bitkisel hayvanın, ağzını açarak yüzen yiyeceği kendine çekmek için denizaltı kayasına tutunması, onun fiziksel yapısıyla orantılı olarak, balinadan daha fazla içgüdü gösterir. Harikulade mimari, sosyal ve politik kabiliyetleriyle karınca, derece olarak, avını izleyen usta kaplandan ifade edilemez şekilde daha üsttedir. "Saygı ve merakla," diye haykırır, Bois-Raymond, "doğa öğrencisi, karıncanın çalışkan, yapıcı, sistemli, vefalı ve azimli ruhunun yeri olan sinir maddesinin mikroskobik molekülünü dikkate almalıdır!"

Kökeni psikolojik sıralara dayanan diğer her şey gibi, içgüdü de bilim alanında çok uzun süre ihmal edilmiştir. "Biz, bütün fiziksel rahatsızlıklarına çare bulması için insana hangi yolun işaret edildiğini

görüyoruz," der, Hipokrates. "O yol, duygusuz akıl henüz insanın içsel görüsünü karartmadığı zamanlarda, ilk ırkların içgüdüsüydü. . . .Onun işareti asla hafife alınmamalıdır, zira ilk dermanlarımızı borçlu olduğumuz şey, tek başına içgüdüdür."[34] Bilge bir zekânın anında ve yanılmaz idraki, sınırlı bir aklın aksine her şeyin içindedir ve ikincinin deneysel gelişiminde, insanın tanrı-benzeri yaradılışı, ne zaman kendisini ilahi ışığa kapatsa, sıklıkla geri çekilir. Biri sürünür, diğeri uçar; akıl erkeğin gücüdür, içgüdü ise kadının önsezisidir.

Neo-Platonncu okulun baş kurucusu, büyük Ammonius Saccas'ın öğrencisi, Plotinus, insan bilgisinin, "görüş, bilim ve *aydınlanma*"dan oluşan yukarı doğru üç adımı olduğunu öğretmiştir. O bunu, "görüşün yolu ya da aracı, duyu veya algıdır; biliminki, düşünme sistemleri; aydınlanmanın yolu ise önsezidir (ya da ilahi içgüdü)," diyerek açıklamıştır. *Akıl*, son belirtilenin yardımcısıdır; o, bilinen nesneyle zekânın kimliği üzerine kurulmuş olan mutlak bilgidir."

34 Bknz. Cabanis, "Histoire de la Medecine."

ÖNSEZİ, TANRI İNANCINI DESTEKLER

Dua, insanın spiritüel görüşünü açar, çünkü dua arzudur ve arzu İRADE'yi geliştirir; her çabada—ister zihinsel isterse fiziksel olsun-- bedenden çıkan manyetik yayılmalar, özbenlik-manyetizasyonunu ve kendinden geçmeyi meydana getirir. Plotinus, istenilen şeyi elde etmenin en etkili yolu olarak, dua için tek başına olmayı tavsiye etmiştir; ve Platon, dua edenlere, "onlar gözlerinizdeki bulutu kaldırana kadar ve *onlardan yayılan ışıkla* görmenizi sağlayana kadar, ilahi olanların huzurunda sessiz kalın," önerisinde bulunmuştur. Apollonius, Tanrı ile yaptığı "sohbet" sırasında insanlardan kendini daima izole etmiştir ve ne zaman ilahi düşünce ve dua gerekliliği hissetse, beyaz yün örtüsüyle kendini tepeden tırnağa sarmalamıştır. "Dua edeceğiniz zaman odanıza girin ve kapınızı kapatın, Baba'ya gizlilik içinde dua edin," der, Esseneler'in öğrencisi Nasıralı (İsa).

Her insan varlığı, İskoçyalıların "ikinci görü" diye bildiğine dönüşebilen, önsezi diye adlandırılan temel içsel duyuyla doğar. Bu yetiyi kullanan Plotinus, Porphyry ve Iamblichus gibi büyük filozoflar, doktrini öğretmişlerdir. "İnsan zekâsında," diye yazar, Iamblichus, "doğmuş ya da vücuda getirilmiş her şeyin üstünde olan bir yeti vardır. Biz onun aracılığıyla bu dünya sahnelerinin ötesine taşınarak ve daha yüksek hayata ve göksel olanların özel güçlerine katılarak üst zekâlarla birliğe ulaşabiliriz."

Eğer içsel görü ya da önsezi hiç olmasaydı, ne Yahudilerin İncili ne de Hristiyanların İsa'sı olurdu. Musa ve İsa'nın dünyaya verdikleri şey önsezi ve aydınlanmalarının meyvesiydi. Onların ardından gelen büyüklerin ve öğretmenlerin dünyanın anlamasına izin verdikleri şey ise sıklıkla küfür mahiyetinde olan dogmatik kötü temsillerdi.

Ahit Kitabı'nı kelimenin tam anlamıyla bir "vahiy" ve kök inanç olarak kabul etmek saçmalıktan beterdir---bu, "Görünmez Olan"ın heybetine bir hakarettir. Eğer biz, filolojinin karşılaştırmalı dinler alanında dev adımlarla ilerlediği şu zamanda İlahi Olan'ı ve ruhlar dünyasını onun insan yorumcularıyla değerlendirmek zorunda kalsaydık, Tanrı inancı ve ruhun ölümsüzlüğü, bir yüzyıl daha *akıl ve mantığın* saldırılarına dayanamazdı. İnsanın Tanrı'ya inancını ve gelecek olan bir spiritüel yaşamı destekleyen, *önsezidir*; Roma Katolik rahibinin ve onun gülünç idollerinin maskeli oyunlarını; Brahma rahibinin ve onun idollerinin bin bir merasimini ; ve hiçbir idolü olmayan fakat sonundaki sınırsız cehennemi ve hararetle desteklenen lanetlemesiyle birlikte Protestan vaizin ve onun kasvetli, çorak öğretisinin feryatlarını yücelten de bizim iç-benliğimizin o ilahi ürünüdür. Zira bu önsezi, madde ile tıkandığından dolayı sık sık bocalasa da, ölümsüz olmasaydı, insan yaşamı bir parodi ve insanlık ta bir aldatma olurdu. Bu, dışımızda ve içimizde birinin mevcudiyetini hissetmenin sökülemez duygusu, hiçbir dogmatik sınırlamanın, hiçbir dışsal tapınma biçiminin insanlığı yok edemeyeceği demek ise, varsın bilim ve ruhban sınıfı ne yapabiliyorsa yapsın. İlahi Olan'ın sınırsızlığı ve kişiler-üstü olması düşünceleriyle hareket ederek, Gautama Buddha, Hindu Mesih haykırdı: "Ganj'a dökülen dört nehir, suları kutsal ırmağa karıştığı anda adlarını kaybederler, bu yüzden Buddha'ya inanan herkes, Brahman, Kshatriya, Vaisya ve Sudra olmaya son verir!"

Eski Ahit, sözlü gelenekle derlenmiş ve düzenlenmiştir; kitleler onun gerçek anlamını hiç bilmediler, zira Musa'ya, "saklı gerçekleri" sadece, Tanrı'nın, yasama ruhunu kendilerine bıraktığı yetmiş büyüğüne vermesi buyrulmuştu. Kutsal tarihle ilgili bilgisi ve otoritesi reddedilemez olan Maimonides şöyle söyler: "*Tekvin kitabı*'nın gerçek anlamını her kim bulursa, onu ifşa etmemeye özen göstermesi gerekir. . . .Eğer bir kişi, onun gerçek anlamını kendi kendine veya diğer birinin yardımıyla keşfederse, sessiz olmalıdır, onun hakkında anlaşılmaz ve esrarengiz bir şekilde konuşmalıdır. "

Kutsal Buyruk'ta yazılı olan bu itiraf, Maimonides dışında diğer İbrani otoriteleri tarafından yapılmış bir alegoriden başka bir şey değildir; zira biz Josephus'u, Musa'nın Tekvin kitabını yazarken "*felsefeleştirdiğini*" (mecazi alegoriyle bilmece gibi konuştuğunu) belirtirken buluruz. Bu sebeple modern bilim, *Ahit Kitabı'* nın gerçek anlamını çözmeyi ihmal ederek ve tüm Hristiyan âlemine, İbrani teolojisinin hükmü kalmamış kanununa inanmasına izin vererek, açıkça söylemeden kendini fanatik ruhban sınıfının müttefiki yapar. O bilimin, muhalif bir dinin ellerinde öyle garip bir anlam çıkarılan düşünceyle asla yazmamış olan bir toplumun kayıtlarıyla alay etmeye hiç hakkı yoktur. En kutsal metinlerinin kendilerine karşı döndürülmesi gerektiği ve ölmüş insanların kemiklerinin gerçeğin ruhunu bastırabileceği, Hristiyanlığın da en üzücü niteliğidir.

"Tanrılar, vardır," der, Epikür, "ancak onlar, insan kalabalığının farz ettiği gibi değillerdir." Ve bununla birlikte Epikür, sığ eleştirmenler tarafından her zamanki gibi değerlendirilerek, bir materyalist olarak kaydedilir ve sergilenir.

Fakat ne Büyük İlk Sebep, ne de onun özü—insan ve ölümsüz ruh--kendilerini "tanıksız" bırakmamışlardır. Hipnotizma ve modern spiritüalizm, muhteşem gerçekleri ispat etmek için oradadırlar. On beş yüzyılı aşkın süredir, ilk Hristiyan tarihinin o büyük Vandalları, Constantine ve Justinian'ın körü körüne ve zalimce işkenceleri sayesinde, kadim BİLGELİK, rahip batıl inancı ve cehaletinin en derin çamuruna dereceli olarak saplanana kadar yavaşça dejenere olmuştur. Onlar, Pisagor'a ait "şeylerin bilgisi"dir; Gnostiklerin derin bilgeliğidir; bütün hepsi Antichrist ve Paganizm doktrinleri olarak reddedilmiş ve alevlere mahkûm edilmişlerdir. Justinian'ın fanatik zulmünden Persia'ya kaçan Doğu'nun son yedi bilge adamı, Neo-Platoncuların geriye kalan grubu, Hermias, Priscianus, Diyojen, Eulalius, Damaskius, Simplicius ve Isidorus ile birlikte bilgelik devri kapanmıştır. Yaratımın fiziksel ve spiritüel tarihi ile dünyamızın gelişimini kapsayan kutsal sayfaları barındıran Thoth'un (ya da Hermes Trismegistus) kitapları çağlar boyunca

kayıtsızlık ve aşağılamayla küflenmeye terk edilmiştir. Onlar Hristiyan Avrupa'sında hiçbir tefsirci bulamadılar; Philalethes topluluğu, ya da "gerçeğin bilge âşıkları" artık yoktular; onların yerini, ışıktan-kaçanlar, hangi biçimde ve hangi köşeden çıkarsa çıksın, eğer kendi dogmalarıyla en ufak şekilde çatışırsa, gerçekten korkan, Roma Papalığının başlarının tepesi tıraş edilmiş ve kukuletalı rahipleri aldılar.

BUDDHA REENKARNASYONU

Septiklere gelince----Aşağıdakiler, Profesör Alexander Wilder'ın, *Neo-Platonism and Alchemy* adlı çalışmasındaki kısa tariflerinde onlar ve onların takipçileri hakkındaki ifadeleridir:

"Fransız *Encylopaedia*'nın derleyicilerinin medenileşmiş dünyanın kanına septizmi aşılamasından ve onu, beherlerde test edilemeyen ya da eleştirel akıl yürütme ile ortaya konamayan herhangi bir şeyin gerçekten var olduğuna inanma konusunda itibarsızlaştırdıklarından beri bir yüzyıl geçti. Şimdi bile, yeterince iyi ve doğru şekilde anlaşılamadığı için yıllarca gözden çıkarılmış ve küçümsenmiş bir konu üzerinde inceleme yapmayı göze almak, cesaret ve aynı zamanda da açık yüreklilik gerektirmektedir. Hermetik felsefenin, bir bilim gösterişinden başka olduğunu anlayan kişi cesur olmalıdır ve o şekilde inanarak onun ifade edilmesi için sabırlı bir oturum talep etmelidir. Bununla beraber o konunun profesörleri bir zamanlar bilge araştırma prensleri ve sıradan insanlar arasında da kahramandılar. Ayrıca insanların saygıyla inandığı hiçbir şey küçümsenemez; ve diğerlerinin en içten inançlarını küçümsemek cehaletin ve kaba bir zihniyetin göstergesidir."

Ve şimdi, ne fanatik ne de tutucu olmayan bir âlimin bu sözlerinden cesaret alarak, atalarından gelen felsefe ve bilim gerçeğinin uygulanabilir delilleri olarak yerliler tarafından kıymet verilen ve Tibet ve Hindistan'a giden gezginlerin rapor ettiği birkaç şeyi hatırlatacağız.

İlk olarak Tibet tapınaklarında görülen en dikkat çekici fenomen ve onun, Katolik misyonerlerden daha çok—onların şahitliğini açık sebeplerden dolayı dışarda tutacağız--- görgü tanıklarıyla Avrupa'ya ulaşmış hikâyelerini değerlendirebiliriz. Bu yüzyılın başında, Floransalı bir bilim adamı ve bir Septik olan bir Fransız Enstitüsü muhabirinin, en

ciddi törenlerin yer aldığı bir Budist tapınağının takdis edilmiş bölgelerine tebdili kıyafetle girmesine izin verildikten sonra, şimdi anlatılacakların kendisi tarafından görüldüğü söylenir. İnisiye rahipler tarafından bulunmuş ve kendisini yeni-doğmuş bir bebekte reenkarne ettirdiğine dair bazı gizli işaretlerden tanınan Buddha'yı tekrar diriltmek için tapınakta bir sunak hazırdır. Sadece birkaç günlük olan bebek, insanların huzuruna getirilir ve saygıyla sunağa yerleştirilir. Aniden oturma pozisyonuna geçerek erkekçe yüksek bir sesle şu cümleleri söylemeye başlar: "Ben Buddha'yım, ben onun ruhuyum; ve ben, Buddha, sizin Dalai-Lama'nız, yaşlı, dermansız bedenimi. . . . .tapınağında bıraktım ve diğer dünyevi meskenim olarak bu genç bedeni seçtim." Bizim bilim adamı sonunda, tabi gereken saygıyla, bebeği kollarına almak için rahiplerden izin alır ve onu, hiçbir ventrolog aldatmacası olmadığından emin olmak için biraz uzağa götürdüğünde, bebek, ciddi akademisyene, kendi deyimiyle "tüylerini ürpertecek şekilde" bakar ve söylemiş olduğu önceki sözleri tekrarlar. Bu görgü tanığının imzasıyla onaylanmış olan bu maceranın ayrıntılı bir anlatımı Paris'e gönderilir, fakat Enstitü üyeleri, güvenilirliği tasdik edilmiş bir bilim gözlemcisinin şahitliğini kabul etmek yerine, Floransalının ya güneş çarpması atağı geçirdiği ya da akıllıca bir ses sistemi ile aldatıldığı sonucuna varmışlardır.

Kutsal Çin metinlerinin Fransız çevirmeni Bay Stanislas Julien'e göre, *Lotus* adlı çalışmada "Bir Buddha, Udumbara ve Palaça çiçekleri kadar zor bulunur,"diyen bir dize olduğu halde, eğer birkaç görgü tanığına inanmamız gerekirse, öyle bir fenomen gerçekleşmiştir. Elbette onun oluşu çok nadirdir, zira o yalnızca her büyük Dalai-Lama'nın ölümünde gerçekleşir; ve bu yaşlı beyefendiler, atasözünde dendiği gibi, uzun hayatlar yaşarlar.

Tibet ve Çin seyahatleri hakkındaki çalışmaları iyi bilinen talihsiz Başrahip Huc, Buddha'nın yeniden dirilişi ile ilgili aynı gerçekliği nakleder. Üstelik o, bebek-kâhinin, dünyevi önceki varoluşundaki en kesin detayları soranlara ve onun geçmiş yaşamını iyi tanıyanlara verdiği

cevaplarla genç bir bedende eski bir akıl olduğu iddiasını güçlendirdiği ilginç durumları da ekler.

Fenomenle ilgili ayrıntılı yazısında, onu doğal olarak Kötü Ruh'a atfeden Mousseaux'un, Başrahip'ten ağır şekilde söz ederken, "onun papazlıktan çıkarılması gerçeğinin, bizim güvenimizi güçlendirmek eğiliminde olduğu neredeyse itiraf etmediğim bir rastlantıdır," demesi de dikkate değerdir. Bizim mütevazı görüşümüze göre bu küçük detay onu daha da güçlendirir.

Başrahip Huc, Budistik ritüellerle Roma Katolik ritüellerinin benzerliği hakkında anlattığı gerçeklik sebebiyle, çalışmasını *kanıtların* içine yerleştirmiştir. Üstelik o, fazla açık yürekli olduğundan dolayı misyonerlik çalışmasında görevden alınmıştır.

KÜÇÜK SAAR-LOİS KÂHİNİ

Eğer bu bebek deha örneği tek başına dursaydı, mantıklı olarak onu kabul etmekle ilgili bir tereddüde kapılabilirdik; ama tabii aralarında, Jacques Dubois'nin tarifiyle, "sanki Tanrı ağzıyla" ve iyi derecede Fransızca konuşan on beş aylık bebeğin de bulunduğu 1707 yılına ait Canisard kâhinlerinden; ve Fransa'nın ilk âlimleri tarafından tanıklık edilmiş, konuşan ve kehanette bulunan Cevennes bebeklerinden söz etmezsek---modern zamanlarda da oldukça dikkate değer örneklerimiz vardır. *Lloyd Haftalık Dergisi'* nin 1875 Mart sayısı, şu fenomenin olduğu bir hikâyeyi içeriyordu: "Fransa, Saar-Lois'de bir çocuk doğdu. Birisi saatin kaç olduğunu sorduğunda, anne henüz lohusa yatağındaydı, ebe kadın "kutsanmış yaratık" hakkında uzun uzun konuşuyordu, ve arkadaşları babayı şansından dolayı tebrik ediyorlardı. Yeni doğan bebeğin ayırt edilir bir şekilde "saat iki" diye cevap verdiğini duyduklarında hepsi şaşkınlık içinde kalmıştı. Fakat sonradan olacaklara göre bu hiçbir şey değildi. O, gözlerini açıp "Ben, size 1875'in iyi, 1876'nın ise kanlı bir yıl olduğunu söylemek için dünyaya gönderildim," dediğinde grup, merak ve korkuyla dili tutulmuş şekilde bebeğe bakıyordu. Bu kehaneti dile getirdikten sonra o, yan tarafına döndü ve yarım saatlik bebek, nefesini verdi.

Bu kehanet, sivil otorite tarafından resmi doğrulama aldı mı, bilmiyoruz---elbette burada ruhban sınıfından hiç kimseyi aramamamız gerekir, çünkü bundan hiçbir kazanç ve itibar üretilmemişti---fakat ticari amaçlı saygın bir İngiliz dergisi bile hikâyeden sorumlu olmasa da, çıkan ürün ona özel bir menfaat sağlamıştı. Yeni biten 1876 yılı (biz Şubat 1877'de yazıyoruz) kesinlikle ve 1875 Mart ayı bakış açısından kanlı bir yıldı. Tuna prensliklerinde savaş ve yağmacılık tarihinin en

kanlı bölümlerinden biri yazılmıştı---Katolik askerlerin Kuzey ve Güney Amerika yerlilerinin on binlercesini katletmesi ve Protestan İngilizlerin Delhi imparatorluk tahtına kan nehirleri arasından adım adım saldırmasıyla benzerlik gösteren Müslüman-Hristiyan savaşlarından bir bölüm. Eğer Saar-Lois kehaneti bir gazete sansasyonundan başka bir şey değilse; yine de olayların gidişatı, yerine gelmiş bir tahmin olarak onun rütbesini yükseltmişti; 1875, büyük bereket, 1876 ise, herkesi şaşkına çeviren, kan dökme yılıydı.

Ancak bebek-kâhinin, ağzını hiç açmamış olduğu bulunsa bile, Jencken bebeği vakası, araştırmacının kafasını karıştırmayı sürdürür. Bu en şaşırtıcı medyumluk vakalarından biridir. Çocuğun annesi ünlü Kate Fox'tur, babası Londra'da Yüksek Mahkeme avukatı, H. D. Jencken'dır. O, 1873'te Londra'da doğmuş ve üç aydan önce ruh-medyumluğu belirtileri göstermeye başlamıştı. Yastığında ve beşiğinde ve ayrıca babası onu kucağında tutarken ve Bayan Jencken evde yokken ruh vuruşları meydana gelmişti. İki ay sonra, onun elinden, yirmi kelimelik imzasız bir bildirim yazıldı. J. Wason adlı, bir Liverpool hukuk görevlisi, bir beyefendi o anda oradaydı ve 1874'ün 8 Mayıs'ında *Londra Medyum ve Seher Vakti*'nde yayınlanan bir belgede de anne ve bakıcıyla aynı şeyleri belirtmişti. Bay Jencken'ın profesyonel ve bilimsel rütbesi, onun bir aldatmacaya yardım etmesini en üst derecede imkânsız kılmaktadır. Dahası, çocuk, babasının bir üyesi olduğu Kraliyet Enstitüsü'nün o kadar kolay ulaşabileceği yerdeydi ki, Profesör Tyndall ve meslektaşlarının, bu psikolojik fenomeni incelemek ve dünyaya bilgi vermeyi ihmal etmek için hiçbir bahaneleri de yoktu.

Çok uzaklardaki Tibet'in kutsal bebeği için, onlar, güneş-çarpması ve akustik mekanizma imalarıyla düz bir inkâr olan en uygun planı bulurlar. Londralı bebek için ise durum daha kolaydır; bırakalım da onlar, çocuk büyüyene ve yazmayı öğrenene kadar beklesinler; ve sonra da hikâyeyi tereddütsüz inkâr etsinler.

Diğer gezginlere ek olarak, Başrahip Huc, bize, Kounboum diye adlandırılan, Tibet'in muhteşem ağacı; başka deyişle, on bin suret ve

karakter ağacı hakkında bir hikâye anlatır. O, bazen denemesi yapılsa da, hiçbir bölgede yetişmeyecektir; hatta aşılanarak bile çoğaltılamaz. Onun, Buddha'nın enkarnasyonlarından, Avatarlardan birinin (Lama oğlu ---Ka-pa) saç telinden doğmuş olduğuna dair bir gelenek vardır. Fakat biz, Başrahip Huc'un, hikâyenin geri kalanını anlatmasına izin verelim: "Onun yapraklarının her biri, açarken, ya kutsal karakterlerle yazılmış bir harf ya da dini bir cümle taşırlar, ve bu harfler öyle bir tür ve mükemmelliğin aittirler ki, Didot yazı-tipleri bile onları geçecek nitelikte hiçbir şey içermez. Bitkinin açılmak üzere olan yapraklarını açın, orada, ortaya çıktığı noktada, bu eşsiz ağacın mucizesi olan harfleri ya da özel kelimeleri keşfedeceksiniz! Dikkatinizi bitkinin yapraklarından dallarının kabuğuna çevirin, yeni karakterler sizi karşılayacaktır! Dikkatinizin zayıflamasına izin vermeyin; bu kabuğun tabakalarını kaldırın; onların altında da, güzellikleri sizi şaşırtacak DİĞER KARAKTERLER kendilerini göstereceklerdir. Zira bu üst üste tabakaların aynı *baskıyı* tekrar edecekleri hayaline kapılmayın. Hayır, tam tersi; kaldırdığınız her zar kendi farklı tipini ortaya koyar. O halde, burada hokkabazlıktan nasıl şüphe edebiliriz? Ben, insan hilesinin en ufak izini bulmak için o doğrultuda elimden geleni yaptım ve benim şaşkına dönmüş aklımda en ufak bir şüphe kalmadı."

Biz, Huc'un anlatımına, Kounbpum'un farklı kısımları üzerinde görünen karakterlerin kadim Sanskritçe, Sansar karakterleri (Güneş dilinde) olduklarını; ve o kutsal ağacın, değişik bölümlerinde, bütünüyle yaratımın tüm tarihini ve özünde de Budizm'in kutsal kitaplarını kapsadığını ekleyeceğiz. Bu anlamda, Mısır, Dendera tapınağındaki resimlerin, Firavunların kadim inancıyla ilgili oldukları gibi, o ağaçtakiler de Budizm'le aynı ilişkiyi taşırlar. Mısır'daki resimler, İngiliz Derneği'nin Başkanı, Profesör W. B. Carpenter tarafından, *Mısır* üzerine Manchester konferansında tarif edilir. O, İbranice *Tekvin* kitabının, aralarında yaşadıkları Mısırlıların resimsel kayıtları üzerine dayalı olan, ilk İbrani görüşlerinin bir ifadesinden başka bir şey olmadığını açıklığa kavuşturur. Ancak, o, Dendera resimlerinin ya da Musevi hikâyenin bir alegori mi yoksa varsayılan tarihi bir anlatım mı olduğuna inanıp inanmadığı

ile ilgili, dolaylı sonuç dışında açıklama yapmaz. Konu hakkındaki en yüzeysel araştırmaya kendini adamış bir bilim adamının, kadim Mısırlıların, dünyanın bir anda olan yaratımına ilişkin İlk Hristiyan teologlarıyla aynı saçma görüşlere sahip olduklarını iddia etmeye nasıl cüret ettiğini akıl almıyor! O bilim adamı, Dendera resmi, onların kozmogonisini tek alegoriyle gösterdiği için, onların da faaliyetin altı dakikada mı yoksa altı milyon yılda mı meydana geldiğini göstermeyi amaçladığını nasıl söyleyebilir? O resim, alegorik olarak altı ardışık devri, eonu ya da sonsuzluğu altı gün olarak ta işaret edebilir. Ayrıca, *Hermes'in kitapları* kesinlikle konuya dair gerçek izlenimi vermez, Avesta ise özel olarak, her biri gün yerine binlerce yılı kapsayan altı periyodu adlandırır. Mısır hiyerogliflerinin çoğu Dr. Carpenter'ın teorisiyle çatışmaktadır ve Champollion ise pek çok detayda kadimlerden intikam almıştır. Sanıyoruz ki, daha önceki anlatılanlarla, Mısır felsefesinde, eğer İbraniler onlara hep inandılarsa, öyle yavan spekülasyonlara hiç yer olmadığı; onların kozmogonisinin, insanı evrim sonucu olarak gördüğü ve gelişiminin de çok uzatılmış döngülerle belirlendiği okuyucu için açık hale gelecektir. Ancak şimdi Tibet'in mucizelerine dönelim.

TİBET'İN SİHİRLİ AYI

Resimlerden söz etmek gerekirse, Huc tarafından tarifi verildiği şekilde, bir Lama manastırında asılı duranlardan biri, adeta var olan en şahanesi olarak düşünülebilir. O, ziyaretçinin istediğinde inceleyerek kanıtlayabileceği gibi iliştirilmiş en ufak mekanik aletin olmadığı basit bir kanvastır. O bir ay-aydınlatması görüntüsü sunar, fakat ay, hiç te hareketsiz ya da cansız değildir, tersine, başrahibe göre, birisi, bizim ayın neredeyse kendisinin veya yaşayan ikizinin resmi aydınlattığını bile söyleyebilir. Bizim uydumuzun her evresi, her sureti, her hareketi, onun *tıpkısında*, kutsal resimdeki ayın hareketinde ve ilerleyişinde tekrar edilmiştir. "Bu gezegeni, resmin gidişatında, gerçek ışık saçan cisme en olağanüstü biçimde uyan şekilde, parıl parıl ışıldayan, bulutların arkasından geçen, bir görünüp bir batan, bir hilal ya da dolunay olarak görürsünüz. O, tek kelimeyle, eski zamanların pek çok halkı tarafından tapılan, gecenin solgun kraliçesinin en itaatkâr ve en şaşaalı tekrar-üretimidir.

Bizim halinden memnun akademisyenlerden birinin öyle bir resmi gördüğünde hissedeceği kaçınılmaz şaşkınlığı düşündüğümüzde---o hiçbir şekilde tek te değildir, çünkü onlar Tibet'in ve Japonya'nın diğer bölgelerinde, güneşin hareketlerini gösterenleri de görmüşlerdi---ve eğer o akademisyeni, yalın gerçeği meslektaşlarına anlatmaya cesaret etseydi, onun kaderinin de muhtemelen talihsiz Huc gibi olacağını ve akademik koltuğunu bir yalancı ya da bir deli olarak kaybedeceğini bilmesinin utancı içinde düşündüğümüzde, *Cosmos* adlı çalışmada Humboldt tarafından verilen Tycho-Brahe'nin anekdotunu hatırlamamak elimizde değildir:

"Bir akşam," der, Danimarkalı gökbilimci," her zamanki alışkanlığım olarak, tarifsiz hayretimle gök kubbeyi düşünüyorken, tepe noktasına yakın, Cassiopea'da, olağanüstü büyüklükte parlak bir yıldız gördüm. Şaşkınlık içinde kalmıştım, gözlerime inanabilir miydim, bilmiyordum. O günden bir süre sonra, öğrendiğime göre Almanya'da, daha önceki çeşitli kuyrukluyıldız vakalarında onların ortaya çıkışını tahmin etmemiş olan bilim adamlarına karşı, hem basına hem de kamuoyuna, alışkanlık edindikleri alay etmenin keyfini çıkarmaları için bir fırsat daha veren, büyük bir cismin gökte görülebildiğine ilişkin, yük arabacıları ve alt sınıftan başka kişiler, bilim adamlarını defalarca uyarmışlardı. "

Antik çağın ilk zamanlarında, Brahmanların, her çeşit maji sanatında hayret verici bilgiye sahip oldukları biliniyordu. Münzevi Hindu filozoflarla beraber akıl ilmini incelemiş ilk filozof Pisagor'tan ve soyut derin düşünce aracılığıyla birinin kendisini İlahi Olan'la birleştirmenin sırrına inisiye edilmiş Plotinus'tan, modern ustalara kadar, Brahmanların ve Gautama Buddha'nın diyarında, "saklı" bilgeliğin kaynaklarının peşinde olunması gerektiği çok iyi bilinirdi. Bu dev gerçeği keşfetmek ve onu öyle kabul etmek, gelecek çağları alır, oysaki şimdi sıradan bir batıl inanç olarak değeri düşürülmüştür. Bu yüzyılın son çeyreğine kadar herhangi biri, hatta en büyük bilim adamları bile Hindistan, Tibet ve Çin hakkında ne biliyorlardı? En yorulmak bilmez âlim Max Müller, bize, o zamandan önce, Budist dinine ait tek bir orijinal belgenin Avrupa filologları için erişilebilir olmadığını; elli yıl önce, bırakın diğer lehçeleri ya da dilleri, *Veda*' nın, *Zend Avesta*' nın veya Budist *Tripitâka*'nın bir satırını bile tercüme edebilmiş tek bir âlim olmadığını anlatır. Ve şimdi bile, o bilim, çeşitli kutsal metinleri elinde bulundurmaktadır, ancak sahip olduğu, sadece, bu çalışmaların tamamlanmamış baskıları ve *hiçbir* şeydir, Budizm'in gizli kutsal edebiyatına ait tam anlamıyla hiçbir şey. Ve bizim Sanskrit âlimlerimizin ellerinde olan ve ilk olarak Max Müller tarafından "kasvetli bir dini edebiyat ormanı" diye adlandırılandır--Lama'lar ve Dalai-Lama'lar için en mükemmel saklanma yeri olan bu orman şimdi ilksel karanlığın üzerine zayıf bir ışık tutmaya başlıyor. Biz bu âlimi, dünyanın dinler labirentine doğru ilk göz atışta, tüm

karanlığın, kendini kandırmanın ve kibrin başka bir form takındığını belirtirken buluyoruz. "Onu," diye yazar, "Hindu Yogilerinin zırvaları ve Çinli Budistlerin boş hakaretlerine uyarlamak, dinin tam adını aşağılamak gibi görünmektedir. . . .Fakat biz yavaşça ve sabırla kasvetli deliklerin içinde yol alırken, gözbebeklerimiz büyümüş gibi görünür ve daha önce tüm karanlığın olduğu yerde bir ışık zerresi algılarız."[35]

35 "Vedalar üzerine Konferans"

AMMONIUS, "TANRI-EĞİTİMLİ" FİLOZOF

Direkt olarak bizden gelen neslin bile yüz milyonlarca Budist, Brahman ve Perslinin dinlerini ve inançlarını değerlendirmekte ne kadar az yeterlilikte olduğunun bir örneği olarak, bırakalım da, öğrenci, *Sanskritçenin Yunancadan türetildiğini* ortaya koymayı üstlenmiş olan ilk âlim, Profesör Dunbar tarafından 1828'de yayınlamış bilimsel bir çalışmanın ilanına başvursun. O, şu başlık altında ortaya çıkmıştır:

"*Sanskrit ve Gotik kıyaslamalarıyla; içinde* SANSKRİTÇENİN YUNANCADAN TÜREMESİ'*ni tespit etmek için çaba harcandığı bir EK'le; Yunan ve Latin dillerinin yapısı ve yakınlığı ile ilgili Bir Araştırma. Yazar: Edinburg Üniversitesi Yunan Dili Profesörü, George Dunbar, Fiyatı, 18s.*"[36]

Max Müller, o zamanda, günün âlimleri arasından ve şimdiki bilgisiyle gökten düşmüş olsaydı, çok bilgili akademisyenler tarafından cesur yenilikçiye ihsan edilecek olan derlenmiş sıfatları görmek isterdik! Soya ait olarak dilleri sınıflayan bir şöyle der; "Yunanca ve Latince ile kıyaslandığında, Sanskritçe büyük bir kız kardeştir. . . .Aryan dilinin ilk birikimidir."

Ve böylece, doğal olarak, 1976'da aynı eleştirilerin, bugün bizim âlimlerimiz tarafından kesinleşmiş ve son olarak kabul edilen pek çok keşfe uygulanmasını bekleyebiliriz. Şimdi, önemsiz putperestlerin ve yabanilerin binlerce yıl önce bir araya getirilmiş batıl inanç *laf kalabalığı* ve abuk sabuk sözleri diye nitelendirilen şeyin, belki de bütün dini sistemlerin baş-anahtarını içerdiği bulunabilir. Max Müller'in konferanslarında favori bir isim olan St. Augustine'in, "hakikatin bazı unsurlarını

36 "The Classical Journal," cilt iv., s. 107, 348

içermeyen sahte bir din yoktur," tedbirli cümlesinin başarılı şekilde doğru olduğu ispatlanabilir; dahası, Hippo Piskoposunun (St. Augustine) orijinal sözü olmaktan çok, kendisi tarafından, Büyük İskender'in öğretmeni, Ammonius Saccas'ın çalışmalarından ödünç alınmıştır.

Bu "tanrı-eğitimli" filozof, *felsefik tanrı bilimcisi*, Augustine'den 104 yıl kadar önce sayısız çalışmasında bu aynı sözleri yorulana kadar tekrarlamıştı. İsa'yı "mükemmel bir insan ve Tanrının arkadaşı" olarak kabul ederek, o daima " amacının, tanrılar ve demonlar (ruhlar) arasındaki bağlantıyı hükümsüz kılmak değil, sadece kadim dinleri arındırmak olduğunu; çokluğun dininin felsefeyle birlikte elden ele geçtiğini ve her elde salt insan kibirleri, batıl inanç ve yalanlarla bozulmuş ve kararlılmış olmanın kaderini paylaştığını: bu yüzden de bu süprüntüden temizleyerek ve onu felsefik prensiplerle açıklayarak *orijinal saflığına* geri döndürülmesi gerektiğini; Mesih'in de sahip olduğu tümünün eski durumuna getirilmesi ve kadim bilgeliğinin ilksel bütünlüğünde yeniden yapılandırılması gerektiğini" ileri sürmüştür.[37]

Her dinin tek ve aynı gerçeğe dayandırıldığını ilk öğreten Ammonius'tu; ve o gerçek, Pisagor ve Platon'un sonraki bütün felsefelerini öğrendikleri Thoth'un (Hermes Trismegistus) Kitapları'nda bulunan bilgeliktir. Ve Ammonius, onun doktrinlerinin, Brahmanların—şimdi de en eski *Vedalar*'da vücut bulmuş olan-- ilk öğretileriyle aynı olduklarını beyan etmiştir. "thoth adı," der, Profesör Wilder, "bir yüksekokul ya da bir topluluk demektir," ve "kitapların, Memphis rahiplik cemiyetinin toplanmış kehanetleri ve doktrinleri olarak adlandırılması ihtimal dışı değildir. Haham Wise, İbrani Kutsal Metninde kaydedilmiş ilahi sözlere ilişkin olarak benzer bir hipotez ileri sürmüştür. Ancak Hintli yazarlar, Kral Kansa'nın hükümdarlığı süresinde, Yadus (Judealılar) ya da kutsal kavmin Hindistan'ı terk ettiğini ve dört Veda'yı da beraberlerinde götürerek Batı'ya göç ettiklerini iddia ederler. Mısırlıların ve Doğulu Budistlerin felsefik doktrinleri ve dini gelenekleri arasında gerçekten de

37 Bknz. "Mosheim"

büyük bir benzerlik vardı; fakat Hermetik kitaplarla dört Veda'nın benzer olup olmadıkları bugün bilinmemektedir.

Ancak kesinlikle bilinen bir şey vardır ki o da, kelime filozofunun, Philiasia Kralının maiyetinde ilk olarak Pisagor tarafından telaffuz edilmesinden önce, "gizli doktrin" ya da bilgelik her ülkede aynıydı. Bu sebeple gerçeği aramak için bakmak zorunda olduğumuz yer, en eski metinlerdir—onlar sonraki sahteciliklerle en az kirlenenlerdir. Musa devri Ahit Kitabı'ndan çok önce gelen belgeler olduğunu cesurca doğrulayabilecek olan, filolojinin bizzat kendisinin sahip olduğu Sanskritçe metinlerdir, yalnızca gerçeği dünyaya doğrulukla sunmak, âlimlerin görevidir. Onlar, Septik ya da teolojik önyargı olmadan iki belgeyi de—en eski Vedalar ve Eski Ahit--- tarafsızca incelemekle ve sonra da ikisinden hangisinin orijinal *Suriti* ya da Vahiy, ve hangisinin, Max Müller'in gösterdiği gibi, sadece hatırlatma ya da *gelenek* anlamına gelen *Smriti* olduğuna karar vermekle yükümlüdürler.

Origen, Brahmanların belli sözcüklerle icra etikleri mucizevi tedavilerle ünlü olduklarını yazar; ve bizim kendi çağımızda, Fransız Enstitüsü'nün bilgili bir üyesi Orioli'nin, üçüncü yüzyıldaki Origen'in ifadesini ve on altıncı yüzyılda Leonard de Vair'in yazdığı şu sözleri de doğruladığını görüyoruz: "belli bir cümleyi—tılsımlı söz-- telaffuz ederek, yanan kor kömürlerin ve yere saplanmış keskin bıçakların üzerinde yalın-ayak yürüyen kişiler var; ve bir kere dengelerini sağladıklarında, tek-parmak üstünde ağır bir insanı ya da dikkate değer ağırlıkta herhangi bir yükü havaya kaldıracaklardır. Aynı şekilde vahşi atları ve en kızgın boğaları tek bir sözle uysallaştıracaklardır."

Bu *söz*, bazı ustaların söylediği, Sanskrit Vedalar'ın "*Mantra*"larında bulunmalıdır. Vedalar'da öyle bir söz var mı yok mu, kendilerine göre buna karar verecek filologlardır. İnsan kanıtlarına gidildiğinde, öyle sihirli bir sözün *var olduğu* görünecektir.

Cizvitlerin muhterem pederlerinin kendi misyonerlik seyahatlerinde o tip pek çok beceriyi topladıkları görünür. Baldinger o konuda onlara tam olarak güvenir. *Tschamping*---modern şampuanlama kelimesinin

türetildiği Hindu bir sözcük---Doğu Hint Adalarında çok iyi bilinen majikal bir manipülasyondur. Yerli büyücüler, günümüzde de onu başarıyla kullanırlar; ve Cizvit papazlarının bilgeliklerini aldıkları odur.

Camerarius, *Horae Subscecivae* adlı çalışmasında, bir zamanlar Austin Rahipleri ve Cizvitler arasında "mucizeler" konusunda büyük bir çekişme olduğunu anlatır. Austin Rahiplerinin çok bilgili baş-papazı ile eğitimsiz fakat majikal bilgide tam olan Cizvitlerin başı arasında bir tartışma yer aldıktan sonra, Cizvitlerin başı, emirleri altındakileri deneyerek meseleyi çözmeyi ve hangisinin emirlere en hazır olduğunu bulmayı teklif etmiştir. Bunun üzerine, Cizvitlerden birine dönerek şöyle demiştir: "Kardeş Mark, yoldaşlarımız üşüyor, bana yemin ettiğin kutsal bağlılık üzerine, derhal buraya mutfak ateşini ve ellerinle biraz yanan kömür getirmeni buyuruyorum, böylece onlar kendilerini senin ellerinde ısıtabilsinler. " Peder Mark hemen itaat etti ve iki elinde kırmızı, yanan kömürleri getirdi ve onları oradaki arkadaşlarının hepsi kendilerini ısıtana kadar tuttu, sonra da mutfak ocağına geri götürdü. Austin Rahiplerinin başı düş kırıklığına uğramıştı, zira onun buyruğundakilerin hiçbiri ona o kadar itaat etmeyecekti. Cizvitlerin zaferi böylece tamamlanmıştı.

Eğer yukarıdaki değersiz bir inanç anekdotu olarak görülürse, aynısını trans halindeyken icra eden "modern medyumlar" hakkında ne düşünmemiz gerektiğini okuyucuya soracağız. Lord Adair ve Bay S. C. Hall gibi son derece saygıdeğer ve güvenilir çeşitli tanıkların şahitliğinden şüphe edilemez. "Ruhlar"ı, spritüalistler tartışacaktır. *Ateşe dayanıklı* Amerikalı ve İngiliz medyum vakalarında, belki de öyle; ancak Tibet ve Hindistan'dakiler için öyle değil. Batıda, "duyarlı" biri, yönetici "rehberler" tarafından dayanıklı hale getirilmeden önce transa sokulmak zorundadır; ve herhangi bir medyumun, normal durumundayken kollarını dirseklerine kadar yanan kömürlerin içine gömmesi için meydan okuyoruz. Fakat Doğu'da öyle değil, ister bir Budist rahip (lama) olsun, isterse ücretli bir büyücü (ikinci belirtilen sınıf genelde "hokkabazla" diye adlandırılır), ateşi, kızgın demiri ya da erimiş kurşunu

tutabilmek için hiçbir hazırlığa veya anormal bir duruma ihtiyaç duymaz. Biz Güney Hindistan'da bu "hokkabazlar"ın, yanan kömürler köz hale gelinceye kadar ellerini ocağın üstünde tuttuklarını görmüştük. Shiva Ratri dini törenleri ya da Shiva gece ibadetleri süresince, insanlar tüm gecelerini gözlemek ve dua etmekle geçirirken, Shiva tapınıcılarından bazıları *Kutti Sattan*---küçük *demon*-- diye adlandırdıkları bir ruhu yardım etmesi için davet ederek en muhteşem fenomenleri üreten bir Tamil hokkabazını çağırıyorlardı. Ancak, insanların, onun bu cin— çünkü eğer bir şeyse, o bir cindi--- tarafından rehberlik edildiği ya da "kontrol edildiği" ni düşünmelerine imkân vermekten ziyade, adam, ateşli bir çukurun başında çömelirken, seyircilere, "kendini Şeytan'a satmış zavallı günahkârı" ihbar etme fırsatını yakalamış olarak, gururla bir Katolik misyonerini azarlıyordu. "Babam ve babamın babası," dedi, "bu 'küçük şeyi' buruklarına almışlardı. İki yüzyıldır Kutti bizim evimizde sadık bir hizmetkârdı, ve şimdi bayım, siz, onun benim efendim olduğu konusunda insanları inandıracaktınız! Fakat onlar daha iyi biliyorlar." Bundan sonra o sessizce ellerini ateşten çekti ve diğer gösterilerle devam etti."

Bazı Brahmanların sahip oldukları müthiş tahmin ve kehanet güçlerine gelince, onlar, Hindistan'ın her Avrupalı vatandaşı tarafından iyi bilinmektedirler. Eğer bunlar "medeni" ülkelere dönüşlerinde, öyle hikâyelerle alay ederlerse ve bazen de onları bütünüyle inkâr ederlerse, sadece kendi inançlarını yalancı çıkarırlar, gerçeği değil. Bu Brahmanlar çoğunlukla "kutsal köylerde" ve aslında Hindistan'ın batı kıyısındaki gözden uzak yerlerde yaşarlar. Onlar kalabalık şehirlerden ve özellikle Avrupalılardan kaçınırlar ve o Avrupalıların "kâhinler"le yaklaşmayı başarabilmeleri çok nadirdir. Genellikle, onların sınıfının dini usulü sebebiyle o koşulun olduğu düşünülür. Fakat çoğu durumda kesinlikle ikna olduğumuza göre öyle değildir. Asıl sebep belirlenene kadar, yıllar, belki de yüzyıllar geçecektir.

KÖTÜ RUHLARI KOVMAK

Alt sınıflara gelince, onlardan bazıları,"Baş-Düşman'a satılmış" bu insanların perişanlığı ile ilgili kalp paralayan raporları Avrupa'da yaymak için Katolik misyonerlerin lehine dini çabalarla birlikte, misyonerler tarafından şeytana-tapanlar diye nitelendirilirler; ve Hristiyanların anladığı anlamdaki şeytan kelimesine dair, Protestanların belki sadece daha az gülünç ve saçma benzer yöndeki çabaları onlara göre bir hiçti. Onlar iyi ve kötü ruhlara inanırlar; fakat ne Şeytan'a tapar ne de ondan korkarlar. Onların "tapınması" basitçe, çeşitli biçimlerdeki elementallerin milyonlarcasından çok daha fazla çekindikleri "*dünyevi*" ve insan ruhlarına karşı törensel bir ön tedbirdir. Onlar, kötü (ilkel) ruhları uzaklaştırma çabalarında, müziğin, tütsünün ve parfümün bütün çeşitlerini kullanırlar. Demek ki, onlar, tanınmış bir bilim adamından, "istenmeyen ruhları" uzak tutmak için odada vitriyol ve toz nitrat bulundurmayı öneren kararlı bir spritüalistten daha fazla alaya alınamazlar ve öyle yaparlarken de ondan daha çok yanılmıyorlar; zira binlerce yıla uzanan atalarının tecrübesi onlara bu alçak "ruhsal sürü"ye karşı nasıl ilerleyeceklerini öğretmişti. Bu insan ruhları, sıklıkla, Brahmanların, kutsallık ve erdemlilik saygınlığı içinde ölmediklerinden şüphe duydukları kızları ve akrabalarının "larvalarını" yatıştırdıkları ve huylarına gittikleri ruhlar olarak gösterilirler. Öyle ruhlara onlar "Kanni", ya da *kötü bakireler* derler. Değişik misyonerler tarafından duruma dikkat çekilmiştir; örneğin, E. Lewis. Ancak bu inançlı beyefendiler genellikle onların kötü ruhlara taptıklarında ısrar ederler, oysa o tür hiçbir şey yapmazlar; zira yalnızca onların rahat bırakılmak için onlarla aralarını iyi tutmaya çalışırlar. Onlara yaşarken sevdikleri kekler, meyveler ve çeşitli yiyecekleri sunarlar, çünkü çoğu, zulümleri bazen korkunç olan bu geri

dönen "ölülerin" kötülüklerine maruz kalmışlardı. Bu esasla, bütün kötü insanların ruhlarına karşı benzer şekilde davranırlar. Eğer gömülmüşlerse, mezarlarının yanına, ya da kalıntılarının yakıldığı yerin yanına, onları bu yerlere yakın tutacak nesneyle birlikte ve bu vampirlerin o suretle evlerine geri dönmelerini önlemek için yiyecek ve içecek bırakırlar. Bu hiçbir tapınma değidir; daha çok uygulamalı bir *spritüalizm*'dir. 1861'den beri bedensiz ruhu gezinmekten ve daha fazla zarar vermekten alıkoyma inancı altında Hindular arasında, idam edilmiş katillerin ayaklarını kesmek gibi bir adet yayılmıştı. Daha sonra polis tarafından bu uygulamaya devam etmeleri yasaklandı.

Hinduların neden "Şeytan"a tapmamaları gerektiğinin başka iyi bir sebebi de, öyle bir anlamı ifade eden hiçbir sözcüğe sahip olmamalarıdır. Onlar bu ruhları, bizim "hortlak" ya da "kötü niyetli ruh" dediğimize karşılık gelen "*puttam*" diye adlandırırlar; kullandıkları diğer bir ifade "*pey*" ve Sanskritçe *pesâsu* 'tur, ikisi de, hayaletler ya da "geri dönenler" anlamına gelir---bazı durumlarda, belki de goblinler. *Puttam* en korkunçlarıdır, çünkü onlar kelime anlamında, yaşayana eziyet etmek için dönen, "musallata olan hortlaklar"dır. Onların genellikle bedenlerinin yakıldığı yerleri ziyaret ettiklerine inanılır. "Ateş" ya da "Shiva ruhları", Gülhaçlıların *gnom* ve *salamanderleri* ile aynıdır; zira onlar, toprakta ve ateşte yaşayan, kızgın bir görünüteki cücelerdir. Dewel denilen Seylan demonu, boynunda Elizabeth tarzı beyaz fırfır ve üzerinde kırmızı bir ceket olan tıknaz gülen bir kadın figürüdür.

Dr. Warton'ın doğrulukla gözlemlediği gibi: "hayal ürünü ve masal olarak ejderhalardan daha Oryantal karakter yoktur; onlar erken tarihin her geleneğiyle iç içe karıştırılmışlardır ve kökenine dair bir türün örnekleyici kanıtını verirler." Bu karakterler, Budizmin ayrıntılarında olduğu kadar başka hiçbir yazıda belirtilmemişlerdir; bu ayrıntılar, Apollon tarafından katledilen ejder-serpent Python'un kendisinin ruhunu işaret eden, musallat olmanın bir çeşidiyle bağlantılı, tanrısal ve kehanetsel çoğu cevap sisteminin döndüğü, sırrın ve karanlığın bir bölgesi olan, Tiresias'ın ve Yunan kâhinlerin meskenlerine tekabül eden, yeraltındaki

mağaralarda yaşayan Nagalar ya da kral yılanlarının özelliklerini kaydederler. Ancak Budistler, Hristiyan sisteminin iblisine—onun, Tanrı'nın kendisi gibi insandan ayrı bir varlık olduğu sistem-- Hindulardan daha fazla inanmazlar. Budistler, bu ya da başka gezegende insan olarak yaşayan, fakat yine de *insan* olan, alt tanrılar olduğuna inanırlar. Onlar, yeryüzünde *büyücüler*, *kötü insanlar* olan ve diğer kötülere, bununla birlikte yaşayan insanlara, baktıkları meyveyi, hatta insan yaşamlarını çürütme gücü veren *Nagalar*'a inanırlar. Bir ağaca ya da bir kişiye baktığında, ikisini de kurutmakla ve öldürmekle ünlenmiş Cinghalese'nin üzerinde Naga-Raja ya da kral serpent olduğu söylenir. Kötü ruhların sonsuz sayıdaki tüm listesi, Hristiyan ruhban sınıfının bizim anlamamızı istediği anlamda iblisler değil, sadece, eğer öyle ifade edebilirse, ruhsal olarak enkarne olmuş günahlar, suçlar, insan düşünceleridir. Mavi, yeşil, sarı ve mor tanrı-demonlar, Jugandere alt-tanrıları gibi, daha çok yönetici cin türleridir ve çoğu Nat ilahları gibi, ki Nat'lar kendi aralarında devler, kötü cinler ve Jugandere Dağı çölünde yaşayan benzerleri olarak sayılsalar da, iyi ve faydalıdırlar.

Buddha'nın gerçek doktrini, doğa, güneşi, ayı ve yıldızları meydana getirdiğinde demonların *insan olduklarını*, fakat günahları yüzünden refah durumlarından düştüklerini söyler. Eğer onlar daha büyük günahlar işlerlerse, daha büyük cezalardan acı çekerler ve mahkûm edilmiş insanlara iblisler gözüyle bakılır; tam tersine, ölen ve insan olarak doğan ya da enkarne olan ve artık günah işlemeyen *demonlar* (doğa ruhları) kutsal mutluluk durumuna ulaşabilirler. Edward Upham'ın, *Budizmin Tarihi ve Doktrini* adlı çalışmasında, tanrısal ya da insan, bütün varlıkların, bir manevi eylemler ölçeğine göre, hepsi üzerinde işleyen, ruh-göçü kanunlarına tâbi oldukları ifadesi bunun bir göstergesidir. Öyleyse, bu inanç, insan düzenlemesi ve idaresine uyarlanmış, bir manevi kararlar ve gerekçeler yönetmeliğinin eksiksiz bir testidir, ve Edward Upham, filozof için Budizm incelemesinin önemli ve ilginç bir konuyu ortaya çıkaran bir deneyim olduğunu ekler.

VAMPİRİZM BİR GERÇEKLİK MİDİR?

Hindular, tıpkı Sırplar ya da Macarlar gibi kesin olarak vampirlere inanırlar. Dahası, onların doktrini, okulu yıllar önce gelişmiş olan Fransız spritüalist ve hipnozcu Pierart'ınkidir. "İnsan kanını emmek için geri dönen bir hayalet gerçeği, " der, bu Doktor,[38] "göründüğü kadar öyle anlaşılmaz değildir, ve burada, *çift-cisimlilik* ya da *ruh-kopyalaması* fenomenini kabul etmiş spritüalistlere başvururuz. . . . .Baskısını yaptığımız eller. . .bu "cisimleşmiş" uzuvlar o kadar belirgin ki *uygun şartlar altında astral tayfların nasıl da mümkün olduğunu* açıkça ispatlar."

Saygın fizikçi, kabalistlerin teorisini ifade eder. *Shadim*, spritüal sıranın en altındadır. Ülke insanlarının, ölen kişilerle yakın bir ilişki sürdürmeye *zorunda olduklarını* bize anlatan Maomanides, o olaylarda düzenledikleri kan festivallerini anlatır. Onlar bir delik kazmışlar ve üzerinde bir masanın yerleştirilmiş olduğu bu yerin içine *taze kan* akıtmışlardır; sonra da "ruhlar" gelip tüm sorulara cevap vermişlerdir.[39]

Doktrini, majisyenlerinin doktrini üzerine kurulmuş olan Pierart, ruhban sınıfının, ne zaman bir cesedin vampir olduğundan şüphe edilse, kalbine bir kazık saplanması gerektiği batıl inancına karşılık yumuşak bir kızgınlık sergiler. Astral form, bedenden bütünüyle özgürleşmedikçe, manyetik bir çekimle ona tekrar girmeye zorlanabileceği bir taahhüt vardır. Bazen, ölü görünümünü gösteren ceset gömüldüğünde, yol yarılanmış olacaktır. Öyle durumlarda dehşete kapılmış olan astral ruh önüne geçilmez şekilde kutusuna geri girer; ve sonra iki şeyden biri olur---ya mutsuz kurban havasızlığın eziyet eden ıstırabıyla kıvranacak ya da eğer bütünüyle cisimleşmişse bir vampir haline

38 Pierart, "Revue Spiritualiste," bölüm, "Vampirizm"
39 Maimonides, "Abodah Sarah"

gelecektir. Çift bedensel hayat başlar; ve bu talihsiz kataleptikler, astral bedenlerinin, yaşayan kişilerin kanını zorla almasıyla sefil hayatlarını sürdürürler. Eteral form nereye isterse oraya gidebilir; ve bedenle bağını koparmadıkça, görünür ya da görünmez olarak, dolaşmakta ve insan kurbanlarından beslenmekte özgürdür. Tüm görünüşe göre, bu 'ruh', sonra, belki bir gün açıklanabilecek şekilde, gizemli ve görünmez bir bağla, katalepsi durumunu sürdürmesi için sanki ona yardım ederek, mezarının altında hareketsiz yatan madde bedenine emme işleminin sonuçlarını iletir.

Bierre de Boismont, "halüsinasyonlar" diye adlandırmaktan mutluluk duyduğu bu tür vakalarla ilgili tamamen doğrulanmış birçok örnek verir. "1871 yılındaki son bir araştırma," der, bir Fransız gazeteci, "iki cesedin, ruhban sınıfının kışkırtması üzerine, popüler batıl inancın yüz kızartıcı muamelesine maruz bırakıldığını ortaya koymuştur. . . .Ah, kör önyargı!" Fakat, cesurca vampirizme bağlı kalan des Moisseaux tarafından alıntılanan Dr. Pierart şöyle haykırır: "Kör, diyorsunuz öyle mi? Evet, kör, hem de istediğiniz kadar. Ama bu önyargılar nereden doğdu? Tüm çağlar boyunca ve o kadar ülkede neden devam ettirildiler? Sıkça ispatlanmış vampirizm vakaları yığınından sonra, artık olmadıklarını ve hiçbir dayanağı olmadığını mı söylememiz gerekir? Ateş olmayan yerden duman çıkmaz. Her inanç, her gelenek, gerçekliklerden ve onu meydana getiren sebeplerden doğar. Eğer birisi, bazı ülkelerin ailelerinin içinde, tanıdık ölünün şeklinde kendilerini giydirmiş ve bir ya da birkaç kişinin kanını emmeye gelen varlıkları hiç görmemiş olsaydı, ve bunu, kurbanların aşırı zayıflayarak ölümü takip etmemiş olsaydı, onlar mezarlıklardaki cesetleri çıkarmaya asla gitmezlerdi; biz de, pembeleşmiş cilt, kan dolu ağız ve burun, ve boyunları vurulduğunda yaralardan sel gibi kanın aktığı cesetlerin bulunduğu, birkaç yıldır gömülü olan kişilerle ilgili inanılmaz gerçeğe asla ulaşmazdık."[40]

En önemli vampirizm örneklerinden biri, filozof Markiz d'Argens'in özel mektuplarında ileri sürülür; ve *Revue Britannique*,1837 yılı Mart

40 Dr. Pierart, "Revue Spiritualiste," cilt iv., s. 104

sayısında, İngiliz gezgin Pashley, Candia' da (Girit Adası) dikkatini çeken bir vakayı tarif eder. Anti-Katolik ve anti-spiritüal, Belçikalı âlim, Dr. Jobard, benzer tecrübelere şahitlik eder.[41]

"Sürekli rapor edilen vampirizm vakalarının," der, Piskopos d'Avranches Huet, "gerçek mi yoksa popüler bir yanlışın ürünleri mi olduklarını incelemeyeceğim; fakat onların, yetkin ve güvenilir pek çok yazar tarafından doğrulandıkları kesindir, ve çok sayıda görgü tanığıyla, iyi bir teminat olmadan kimsenin mesele üzerinde karara varmaması gerekir."[42]

Demonolojik teorisi için materyal toplarken büyük sıkıntıya giren bu şövalye, o tip bütün vakaları, kendine giysi sağlamak ve dolaşarak geceleri insanların kanını emmek için mezardaki cesetleri kullanan İblisin ürettiğini ispatlamak üzere en korkutucu örnekleri getirir. Bana öyle geliyor ki, o karanlık şahsiyeti (iblis) sahneye çıkarmadan daha iyisini yapabilirdik. Eğer ruhların geri döndüğüne hiç inanmamamız gerekse bile, bol miktarda kötü niyetli şehvet düşkünü, paragöz ve diğer tanımlarda günahkârlar vardır---özellikle, İblisin en iyi zamanındaki kötülükte kendisiyle rekabet edebilmiş intiharcılar. Hayaletler Panteonuna, İblisi—kimsenin hiç görmediği---eklemeden, gördüğümüze inanmaya ve *bir gerçeklik olarak anlamaya* zorlanmak tamamen yeterlidir.

41 "Hauts Phenomena" s. 199

42 "Huetiana," s. 81

SIRP VOURDALAK

Hâlâ, vampirizmle ilgili toplanacak çok ilginç detaylar var, çünkü bu fenomene olan inanç, en uzak çağlardan beri bütün ülkelerde varlığını sürdürmüştür. Slovak uluslar, Yunanlar, Eflaklar ve Sırplar, vampirlerin var olduğu gerçekliğinden ziyade, hasımları, Türklerin varlığından huzursuz olurlar. Broucolak ya da Vourdalak vampirleri, daha çok ikincisi olarak adlandırılanlar, Slovak şömine kenarındaki tanıdık misafirlerdir. Büyük yetenek sahibi yazarlar, yüksek güvenilirlikte olduğu kadar yüksek anlayış sahibi adamlar, konuyu incelemiş ve ona inanmışlardır. O halde, öyle bir *batıl inanç* nereden çıkıyor? Çağlar süresince o ittifak halindeki inanç nereden ve diğer batıl inanç konularında birbirlerine yabancı ve geniş biçimde farklılık gösteren insanları tanıklık ederek bulduğumuz o belirli fenomene ilişkin tariflerin benzerliği ve detaylardaki aynılık nereden geliyor?

"Bu varsayılan hayaletlere olan inancı yok etmek için,"der, son yüzyılın Septik bir Benedikt rahibi, Dom Calmet, "iki yol vardır. . . .İlki, vampirizm mucizelerini fiziksel sebeple *açıklamak* olacaktır. İkincisi, o türdeki tüm hikâyelerin gerçek olduğunu bütünüyle inkâr etmektir; ve ikinci plan şüphesiz en kesinidir, ve en akıllıcası."[43]

Birinci yol---sebepler okült olsa da, fiziksel ile açıklamak---Pierart mesmerizm okulu tarafından kabul edilendir. Bu açıklama, akla yatkınlığı konusunda şüphe etmeye hakkı olan spritüalistler için kesinlikle değildir. İkinci plan, bilim adamları ve Septikler tarafından kabul edilendir. Onlar kesin olarak reddederler. Des Mousseaux'un ifade ettiği gibi, daha iyi ve daha emin bir yol yoktur, ve hiçbiri de bilimden ya da felsefeden daha azını beklemez.

43 Dom Calmet, "Hayaletler," Paris, 1751, cilt ii., s. 47

Bavaria'da, Kodom yakınında, bir köy çobanının hayaleti, bölgenin çeşitli sakinlerine görünmeye başlamıştı, ve ya korkuları ya da başka bir sebep yüzünden onların her biri ertesi hafta süresince öldüler. Ümitsizlik hırsıyla köylüler mezarı kazıp cesedi çıkardılar ve uzun bir sopayla onu yere bağladılar. Aynı gece o tekrar göründü ve insanlara korku saldı ve onlardan birkaçını nefessiz bıraktı. Ondan sonra köyün yetkilileri onun bedenini infazcının ellerine teslim ettiler ve o da yakındaki bir tarlaya götürüp onu yaktı. "Ceset," der, Mousseaux, Dom Calmet'ten alıntı yaparak, "sanki canlıymışcasına, çıldırmış bir adam gibi, tekmeleyerek ve paralayarak uluyordu. Ona keskin uçlu sopalar batırıldığında haykırma sesleri çıkarıyor ve kırmızı kan kusuyordu. Bu hayaletin görünmeleri ancak ceset küllerine ayrıldıktan sonra son buldu."

Adli yetkililer, o şekilde hayaletlerin bastığı söylenilen yerleri ziyaret etmişler; cesetler mezardan çıkarılmış ve neredeyse her vakada, vampirizim olduğu şüphelenilen cesedin sağlıklı ve pembe göründüğü ve etinin hiçbir şekilde çürümemiş olduğu gözlemlenmişti. Bu hayaletlere ait objelerin, onlara dokunan kimse olmadan evin etrafında hareket ettiği görülmüştü. Fakat resmi otoriteler, resmi prosedürün en katı kurallarını incelemeden, yakma ya da kafa uçurmaya başvurmayı genellikle reddetmişlerdi. Tanıklar ortaya çıkmaya davet edilmiş ve deliller (yeminli) duyulmuş ve dikkatlice tartışılmıştı. Ondan sonra mezardan çıkarılmış cesetler incelenmişti; ve eğer vampirizmin açık ve karakteristik işaretlerini sergilemişler ise, infazcılara teslim edilmişlerdi.

"Fakat," diye itiraz eder, Dom Calmet, "başlıca zorluk, bu vampirlerin mezarlarını nasıl bırakabildikleri ve *toprağı en ufak şekilde bozmadan* oraya tekrar nasıl girebildiklerini anlamakta yatmaktadır; onların alışılmış giysiler içinde görülmeleri nasıl olmaktadır; nasıl gezebiliyorlar, yürüyebiliyorlar ve yiyebiliyorlar. . . .Eğer bu, öyle vampirler tarafından saldırıya uğradıklarına inananlar tarafından tamamen bir imajinasyon ise, suçlanan hayaletlerin, hemen ardından mezarlarında hiçbir çürüme işareti göstermeden, kanlı, esnek ve et olarak bulunmaları nasıl olmaktadır? Komşularına göründükleri ve korkuttukları geceyi takip

eden günde, aynı mezarda gömülü diğer cesetlerde o tür hiçbir şey bulunmazken, *onların ayaklarının çamurlu ve kirle kaplı* bulunmasının sebebi nasıl açıklanır? Yine, Bir kere yakıldıktan sonra hiç tekrar ortaya çıkmamaları nasıl oluyor? İnsanları bu önyargıdan kurtarmanın imkânsız olması, bu vakaların sık olması demektir; zira yok edilmek yerine, her gün yaşanan tecrübe insanlardaki batıl inancı sadece güçlendirmekte ona olan inancı artırmaktadır."

Doğası bilinmeyen bir fenomen vardır ve bu yüzden bizim inançsızlık çağımızdaki fizyoloji ve psikoloji tarafından reddedilmektedir. Bu fenomen, bir *yarı-ölüm* halidir. Aslında, beden ölüdür; ve durumun ruh üzerinde baskın olmadığı ve kötülüğün ruhsallığı yok edecek kadar büyük olmadığı kişi vakalarında, eğer tek başına bırakılırsa, onların astral ruhu dereceli çabalarla ayrılacaktır ve son halka koptuğunda, kendisini dünyevi bedeninden sonsuza kadar ayrılmış bulur. Eş manyetik kutupluluk, eteral insanı çürümekte olan organik kütleden şiddetle geri püskürtecektir. Tüm zorluk, 1.si, ikisi arasındaki ayrılmanın son anının, bedenin bilim tarafından ölü olarak ilan edildiğinde olduğuna inanılması, 2.si de, aynı bilim tarafından, insandaki ruh-özü ya da ruhun varlığına dair duyulan yaygın inançsızlıktır.

YAŞAM GÜCÜNÜN ÇEKİLMESİ

Pierart, her vakada, beden, bozulmanın şüphesiz işaretlerini gösterse bile, insanları hemen gömmenin tehlikeli olduğunu ortaya koymaya çalışır. "Zavallı ölü kataleptikler, "der, doktor, "*tamamen* ölmüş gibi, marazi sebeplerin bedenlerinin tahribatına etki etmeye yeterli olmadığı soğuk ve kuru noktalarda gömülürler, kendisi akışkan (eteral) bir bedenle sarmalanan astral ruh, mezarından ayrılması ve fiziksel hayatı, özellikle de beslenmesine özgü olarak, canlı varlıklar üzerinde uygulama yapması için harekete geçirilir, bunun sonucunda da, ruh ve beden arasındaki, spritüalistik bilimin bir gün açıklayacağı, gizemli bir bağlantı, mezarında yatmakta olan maddesel bedene gönderilir ve bu suretle de, yaşamsal varlığını sürdürmesi için madde bedene yardım edilir. "[44] Gündelik bedenlerindeki bu ruhların, *mezarlıktan çıktıkları* sık sık görülmektedir; onların, yaşayan komşularına yapışıp kanlarını emdikleri de bilinmektedir. Adli soruşturma, bunun, kurban kişilerde, sıklıkla ölümle sonuçlanan, aşırı derecede zayıflamaya sebep olduğunu tespit etmiştir.

Böylece, Dom Calmet'in inançlı tavsiyesinin ardından, biz ya inkâr etmeye gitmeliyiz ya da, eğer insana ait veya adli doğrulamaların herhangi bir değeri varsa, mümkün olan tek açıklamayı kabul etmeliyiz. "Aerial (hava) ya da eteral araçlar içinde ölmüşlerin ruhlarının cisimlenmesi, tamamıyla ve basitçe, o mükemmel adamlar, Dr. C. ve Dr. More tarafından ispatlanır," der, Glanvil, "ve onlar, bunun, en büyük filozofların ve en kadim ataların doktrini olduğunu geniş bir biçimde göstermişlerdir."

44 Pierart: "Revue Spiritualiste," cilt iv., s. 104

Alman filozof, Görres, aynı anlama gelen şekilde şöyle söyler, "Tanrı, insanı asla ölü bir ceset olarak yaratmadı, ama *yaşam dolu* bir beden olarak yarattı. Onu bu şekilde bir kere ürettikten sonra, ölümsüz nefesi almaya hazır görerek, yüzüne nefes üfledi, ve böylece insan O'nun ellerinde ikili bir başyapıta dönüşmüştü. Bu gizemli nefes üflemenin ilk insanda (ilk ırkta?) yer alması, yaşamın kendisinin merkezindedir; ve oradan, topraktan çıkan bedensel ruhla gökten yayılan ruh birleştirilmiştir."

Roma Katolik yazarlarıyla aynı görüşte olan des Mousseaux haykırır: "Bu önerme kesinlikle anti-Katolik'tir! " Peki ve öyle olduğunu varsayalım. O, şeytanice-anti-Katolik olabilir, ama mantıklı da olabilir ve pek çok psikolojik bilmece için bir çözüm sunabilir. Bilim ve felsefe güneşi herkes için parlar; ve yerküre nüfusunun ancak yedide birini oluşturan Katolikler tatmin olmuş hissetmeseler de, belki diğer dinlerden onların sayısından fazla olan milyonlarca insan hissedecektir.

TCH_____'NİN VAMPİR VALİSİ

Ve şimdi, bu itici vampirizm konusundan ayrılmadan önce açıkça güvenilir olan tanıklar tarafından bize verilen ifadeden başka bir belge olmaksızın bir örnek daha anlatacağız.

Bu yüzyılın başlarında Rusya'da, kaydedilen vampirizm vakalarının en korkuncu meydana geldi. Tch____ Vilayetinin yöneticisi---- altmış yaşlarında, kötü, zorba, zalim ve kıskanç yaradılışta bir adamdı. Despot bir otorite takınarak kaba içgüdülerinin götürdüğü şekilde sınırsızca davranırdı. Alt bir memurun hoş kızına aşık oldu. Kız, sevdiği genç bir adamla nişanlı olduğu halde, o zorba, kızın babasını onunla evlenmeye ikna etmesi için zorladı; ve zavallı kurban ümitsizce onun eşi oldu. Onun kıskanç yaradılışı kendini göstermeye başlamıştı. Kızı dövdü, onu haftalarca kendisiyle birlikte odasına hapsetti ve onun kendisinden başka herhangi bir kimseyi görmesine engel oldu. Adam sonunda hastalandı ve öldü. Sonunun yaklaştığını gördüğünde kıza tekrar evlenmemesi için yemin ettirdi; ve korku veren lanetlerde bulunarak, kızın öyle yapması durumunda mezarından çıkıp onu öldürmekle tehdit etti. O, nehrin karşısındaki mezarlığa gömüldü; ve genç dul, canını sıkan başka bir şey yaşamadı, ta ki, korkuları iyileştikten sonra, önceki aşkının ısrarlarını dinleyip ve tekrar onlar nişanlanana kadar.

Geleneksel nişan-töreninin gecesinde, herkes çekildiğinde, eski ev, kızın odasından gelen çığlıklarla ayaklanmıştı. Kapılar hızla açıldı ve mutsuz kadın, yatağında baygın halde bulunmuştu. Aynı anda bir atlı arabanın avludan gümbürdeyerek çıktığı duyulmuştu. Çimdik izleri gibi vücudunda siyahlık ve mavilikler vardı ve boynundaki belirsiz bir delikten kan-damlaları sızıyordu. Kendine geldikten sonra o, ölmüş kocasının aniden odaya girdiğini, korkunç bir soluk beniz dışında tamamen

hayattaki gibi göründüğünü, sözüne uymadığı için onu azarladığını ve sonra onu en acımasız şekilde çimdiklediğini ve dövdüğünü beyan etmişti. Onun hikâyesine inanılmadı; fakat ertesi sabah, nehrin üzerindeki köprünün diğer ucunda görevli olan bekçiler, tam gece yarısından önce, siyah bir faytonun, kasabaya doğru kızgın bir şekilde, onların karşı çıkmalarına cevap vermeden, önlerinden geçtiğini belirttiler.

Hayalet hikâyesine inanmayan yeni vali, yine de köprü üstündeki bekçilerin sayısını ikiye katlayarak ön tedbir almıştı. Ancak üst üste her gece aynı şey oldu; askerler, köprünün yanında bulunan istasyonlarındaki bariyerin kendiliğinden kalktığını ve onu durdurma çabalarına rağmen hayalet atlı arabasının yanlarından hızla geçip gittiğini beyan ediyorlardı. Ayrıca her gece atlı araba gümbürtüyle evin avlusuna giriyordu; genç dulun ailesinin ve hizmetkârların da de içinde bulunduğu gözcüler ağır bir uykuya daldırılıyor ve her sabah genç kurban, önceki gibi morartılmış, kanatılmış ve baygın halde bulunuyordu. Kasaba dehşete kapılmıştı. Fizikçilerin sunacak hiçbir açıklamaları yoktu; rahipler geceyi duayla geçiriyorlar fakat gece yarısı yaklaştığında hepsini ağır bir rehavet kaplıyordu. Sonunda şehrin başpiskoposu geldi ve şeytan-çıkarma ayinini uyguladı, ancak ertesi sabah başkanın dul eşi her zamankinden daha kötü halde bulundu. O şimdi ölümün eşiğine getirilmişti.

Vali, kasabadaki gideren artan paniği durdurmak için en ağır önlemleri almaya yönlenmişti. Köprü boyunca elli Kazak yerleştirdi ve her ne pahasına olursa olsun hayalet at arabasını durdurma emrini verdi. Tam zamanında aynı saatte mezarlıktan yaklaşan şey duyuldu ve görüldü. Bir çarmıh taşıyan görevli bekçi ve bir rahip kendilerini bariyerin önüne yerleştirdiler ve birlikte bağırdılar: "Tanrı ve Çar adına, kim var orada?" At arabasının penceresinden iyi hatırlanan bir kafa uzandı ve tanıdık bir sesle cevap verdi: " Özel Meclis üyesi ve Eyalet valisi, C--------!" Aynı anda, görevli, rahip ve askerler bir elektrik şokuyla kenara fırlatıldılar ve hayalet arabası, onlar nefeslerini düzenlemeden önce yanlarından geçip gitti.

Başpiskopos bundan sonra, son çare olarak eskiden kalan, cesedi topraktan çıkarma ve onu meşeden yapılmış bir çubukla kalbinden toprağa çivileme planına başvurma kararını aldı. Bu bütün halkın katılımıyla ve büyük dini törenle yerine getirildi. Hikâyede yine bedenin kanla dolu, kırmızı yanaklı ve dudaklı bulunması vardır. Çubuğun üstüne ilk darbe çakıldığı anda cesetten bir inleme çıkmış ve havaya kan fışkırmıştır. Başpiskopos geleneksel şeytan-çıkarma sözlerini söylemiş, sonra beden tekrar mezara gömülmüş ve o günden sonra da bir daha vampirden haber alınamamıştır.

Bu vakanın olayları gelenek tarafından ne dereceye kadar abartılmış, onu söyleyemeyiz. Ancak onu yıllar öncenin bir görgü tanığından edindik; ve bugün Rusya'da yaşlı üyeleri o korkunç hikâyeyi hatırlayacak aileler vardır.

Tıp kitaplarında bulunan, kurbanlar sadece bir kataleptik durumdayken gömülme vakalarının sık olduğu ifadesine ve çok nadir de olsa öyle şeylerin gerçekleştiğine dair uzmanların ısrarcı inkârlarına ilişkin olarak, biz, doğrulanmış korkunç gerçekliği bulmak için yalnızca her ülkenin günlük basınına dönmek zorundayız. *"Küller Küllere"*nin yazarı Papaz H. R. Haweis, ölünün yakılması fikrini savunarak, ölüyü vaktinden evvel gömmekle ilgili bazı çok üzücü vakaları sıralar. Sayfa kırk altıda şu diyalog gerçekleşir:

"Peki, vaktinden evvel gömülen pek çok vakayı biliyor musunuz?"

"Kesinlikle biliyorum. Bizim ılıman iklimimizde onların sık olduğunu söylemeyeceğim, fakat olmaktadır. Bir mezarlık neredeyse hiç açılmaz, ama bedeni sadece dönmüş olarak değil ayrıca yeraltında ümitsizce son yaşam mücadelesini verirken bükülmüş iskeletlerin olduğu tabutlar bulunmaktadır. Bedenin dönmesi belki tabutun dikkatsizce taşınmasından olabilir, fakat eğrilmesi ondan dolayı olmaz."

Bundan sonra o, aşağıdaki son vakaları vererek ilerler:

"1842'de Bergerac (Dordogne), Fransa'da, hasta, bir uyku ilacı aldı. . . .fakat uyanmadı. . . .onu kaldırdılar ama uyanmadı. . . .Sonunda onun ölü olduğunu ilan ettiler ve gömdüler. Birkaç gün sonra uyku ilacını

hatırlayarak mezarı açtılar. Beden tabutun içinde dönmüştü ve *mücadele etmiş olduğu belliydi.* "

"30 Aralık 1838'de *The Sunday Times,* Aşağı Garonne nehri üzerinde, Tonneins'de bir adamın gömüldüğünü, tabuttan belli belirsiz bir ses duyulduğunu, pervasız mezar-kazıcının hızla uzaklaştığını nakleder. . . .Tabut yukarı çekilmiş ve kırılıp açılmıştı. Dehşet ve ümitsizlik içinde katılaşmış bir yüz, yırtılmış bir kefen ve bükülmüş uzuvlar durumu anlatıyordu—*çok geçti.*"

"*The Times,* 1874 Mayıs sayısı, 1873 Ağustos'unda genç bir kadının evlendikten hemen sonra öldüğünü belirtir. . . .Bir yıl içinde kocası tekrar evlenmiş ve ilk karısının annesi kızının bedenini Marseilles'e taşımaya karar vermişti. Onlar mezarı açtılar ve zavallı kızın bedenini yüzükoyun biçimde, saçları darmadağın ve kefeni parçalanmış olarak buldular."

İncil mucizeleriyle bağlantılı olarak konuya bir kez daha dönmek zorunda kalacağımız için, ondan şimdilik ayrılacağız ve sihirli fenomenlere döneceğiz.

Eğer bizim, Hindistan'daki ve diğer ülkelerdeki ustalar arasında yer alan çeşitli tezahürlerin tam bir tanımını vermemiz gerekse, ciltler doldurabilirdik, ancak bu faydasız olurdu, çünkü açıklama için yer kalmazdı. Bu yüzden biz öncelikle ya modern fenomenlerde benzerlerini bulanları ya da resmi soruşturmayla doğrulananları seçeceğiz. Horst, bazı Pers ruhları fikrini okuyuculara vermeye çalışmış ve başarısız olmuştur; zira onlardan bazılarının yalın şekildeki ifadesinin, bir inananın beynini alabora edeceği düşünülür. Dev'ler (Pers demonu) ve onların uzmanlıkları; Darwand'lar ve onların kasvetli oyunları; Shadim ve Djinna'lar; Pers listesi ruhları, demonları, goblinler ve elflerin tüm lejyonları; ve diğer taraftan Musevi Seraphim, Cherubim, Ized, Amhaspand, Sephiroth, Malachim, Elohim vardır; ve Horst, "milyonlarca astral ve elemental ruhları, aracı ruhları, hayaletleri ve her tür ve renkteki hayali varlıkları" da ekler.[45]

45 Horst, "Zauber Bibliothek," cilt. v, s. 52

Fakat bu ruhların çoğunluğunun Doğu majisyenleri tarafından bilinçli ve kasıtlı olarak üretilen fenomenlerle hiçbir ilgisi yoktur. O majisyen grubu öyle bir suçlamayı kabul etmez ve hatta elemental ruhların ve hayaletlerin yardımını büyücülere bırakırlar. Ustanın, ikisi üzerinde de sınırsız bir gücü vardır, fakat onu nadiren kullanır. Fiziksel fenomenlerin üretimi için onları zekâ sahipleri olarak değil, itaatkâr güçler olarak doğa-ruhlarını çağırır.

BENGAL HOKKABAZLARI VE SİHİRBAZLARI

Biz iddialarımızı, daima, kendimizinkinden başka şahitliklerle güçlendirmek istediğimiz için, özelde medyumlar ve genelde de fenomenlere ilişkin olarak, günlük bir gazete, Boston *Herald*'ın görüşünü sunmak iyi olabilir. Medyumik ya da değil bazı dürüst olmayan kişilerin üzücü hatalarıyla karşılaştıktan sonra, yazar, Hindistan'da üretildiği söylenen bazı mucizelerle ilgili aslını öğrenme zahmetine girmiştir ve onları modern sihirbazlıklarla kıyaslamaktadır.

O, "günümüz medyumu," der, "metotlar ve manipülasyonlar olarak, maji sanatının herhangi bir temsilcisinden daha çok tarihin tanınmış hokkabazına daha yakın bir benzerlik taşır. Kendi prototipindeki performanslardan yine de ne kadar geri kaldığı aşağıdaki anlatımda örneklenmektedir.

1615'te, İngiliz Doğu Hindistan Şirketi'ndeki yüksek eğitimli ve seçkin kişilerinden oluşmuş bir temsil heyeti İmparator Jehangire'i ziyaret ettiler. Görevleri sırasında neredeyse kendi duyularına inanmamalarına sebep olan ve çözümlemeye dair herhangi bir ipucunun çok ötesindeki, en şaşırtıcı gösterilere tanık oldular. İmparatorun önünde becerilerini gösteren, Bengal hokkabazları ve sihirbazlarından oluşan bir gruptan, yerin üzerinde ve tohumdan on tane karadut ağacı üretmeleri istendi. Onlar hemen, birkaç dakika içinde çok sayıda ağaç veren on tohum ektiler. Bir tohumun ekildiği noktada, ince yaprakların göründüğü ve onu hemen arkasından, hızla yükseklik kazanan, yaprakların ve dalların çıktığı, sonunda da havada genişleyerek çiçek açan ve hemen orada olgunlaşmış, mükemmel tatta meyve veren ince filizlerle yer parçalara ayrıldı. Ve bu, bakanın gözlerini başka tarafa çevirmesinden önce olmuştu. İncir, badem, mango ve ceviz ağaçları, her biri kendi meyvesini

vererek, aynı zamanda benzer koşullarda üretildi. Mucize mucizeyi takip etti. Dallar, yapraklar arasında uçuşan ve tatlı nağmelerle şarkı söyleyen güzel tüylü kuşlarla doldu. Yapraklar kızıl kahveye döndü, yerlerinden düştüler, dallar kurudu ve sonunda ağaçlar, saat içinde çıktıkları toprağa geri döndüler."

"Başka birinin bir yayı ve elli tane çelik uçlu oku vardı. O havaya bir ok fırlattı. Ok belli bir yükseklikte sabit kaldı. Başka ve başka bir ok daha yollandı, her biri kendisini öncekinin ucunda sabitledi ve hepsi gökyüzünde bir oklar zinciri oluşturana kadar devam etti, son fırlatış dışında, o, zinciri vurdu ve tümünü birlik halinde yere indirdi. "

"Onlar, birbirine bakan ve yaklaşık bir ok atışı mesafesinde iki sıradan çadır kurmuşlardı. Bu çadırlar, izleyiciler tarafından dikkatle incelendi ve boş oldukları belirtildi. Çadırlar çepeçevre yere bağlanmışlardı. Daha sonra gözlemciler, bu çadırlardan çıkaracakları, mücadele meraklısı hayvanları ya da kuşları seçmeye davet edildiler. Khaun-e-Jahaun inanmayarak deve kuşları arasında bir dövüş istedi. Birkaç dakika içinde iki çadırdan da bir deve kuşu çıktı ve ölümüne hızla mücadeleye giriştiler ve onlardan kan akmaya başladı; fakat o kadar yakın eşleşmişlerdi ki hiçbiri kazanamadı; ve sonunda hokkabazlar tarafından ayrıldılar ve çadırlara götürüldüler. Gözlemcilerin, bundan sonraki kuşlar ve hayvanlarla ilgili değişik taleplerine aynı şekilde uyuldu ve onlar da aynı sonuçlarla bitti.

"Büyük bir kazan yerleştirildi ve içine bir tutam pirinç atıldı. Hiçbir ateş belirtisi olmadan pirinç kaynamaya başladı ve kazandan yüz servis tabağından fazla üzerinde haşlanmış tavuk olan pilav çıkarıldı. Bu numara, günümüzün en sıradan Hint fakirleri tarafından daha küçük bir ölçekte sergilenmektedir.

"Fakat günümüz medyumlarının sefil haldeki heyecansız gösterilerinin---kıyas yapmak gerekirse---o günlerin ve hünerli toplumlarınki tarafından nasıl da soluk ve gölgede bırakılmış olduklarını geçmişin kayıtlarından örneklerle anlatmaya yerimiz imkân vermiyor. Şu anda, durum kendi ifadeleriyle desteklenmemiş olsa bile, yeryüzüyle bağlantıları

şüphe edilmeyecek kadar açık olan diğer yetenekli göstericilerden kopyalanandan daha fazlası olmayan sözde fenomenlerin veya tezahürlerin hiçbirinde harika bir özellik yoktur."

"Fakirlerin ya da hokkabazların, ruhlar tarafından yardım gördüklerini daima iddia edeceklerini söylemek bir hatadır. Jacolliot'unki gibi, yarı-dinsel ruh-celplerinde, Kovindasami'nin bu Fransız beyefendisinin önünde üretildiği anlatılır, gruplar gerçek "spiritüal" tezahürler görmek istediklerinde, onlar bedensiz ataları, Pitriler'e ve diğer saf ruhlara başvuracaklardır. Bunları sadece dua yoluyla çağırabilirler. Diğer tüm fenomenlere ilişkin olarak, onlar majisyen ve fakir tarafından istek üzerine üretilebilirler. Bu ikincinin yaşadığı ortadaki sefil durumla birlikte, o sık sık bir tapınağın inisiyesidir ve daha zengin kardeşleri kadar okültizmle de yakından ilişkilidir.

ORTAÇAĞIN INCUBUS VE SUCCUBUS'U

Ciçero'nun en eski majisyenler arasında saydığı Keldaniler, tüm maji temelini, insan ruhunun içsel özelliklerine yerleştirmişlerdir ve bitki, mineral ve hayvanlardaki majisel özelliklerin ayrımını yapmışlardır. Bunların yardımıyla onlar en harika "mucizeleri" ortaya koymuşlardır. Maji, onlara göre, din ve bilimle eşanlamlıydı. Magdea düalizmi dinsel mitlerinin Hristiyan teolojisi tarafından bozulması ve bazı Hristiyan papazları tarafından kişiselleştirilmesi, onları des Mousseaux gibi Katolik yazarların açıklamasında bulduğumuz haliyle itici bir biçim takınması, Keldaniler'den sonra olmuştur. Tüm bir ciltte bu yazar tarafından savunulan, pek çok insanın hayatına mâl olmuş ortaçağların iğrenç batıl inancı, incubus ve succubus'unun nesnel gerçekliği, dinsel fanatiklik ve epilepsinin ucube ürünüdür. Onun hiçbir *nesnel* bir formu olamaz; onun etkilerini İblise atfetmek küstahlıktır; Tanrının, Şeytan'ı yarattıktan sonra onun öyle bir yol benimsemesine izin vereceğini imâ etmektir. Eğer vampirizme inanmaya zorlanıyorsak, bu, okült psikolojik bilimin inkâr edilemez iki önermesine dayanmaktadır:

1.Astral ruh, bizim *egomuzun* ayrılabilir bağımsız bir varlığıdır, ve hayat ipliğini koparmadan bedenden uzakta dolaşabilir. 2. Ceset *tamamen* ölü değildir, kiracısının halen geri girebileceği durumdayken, kiracısı kendini yarı-dünyevi bir şekilde ortaya çıkarabilmek için ondan gerekli maddesel özleri toplayabilir. Ancak, des Mousseaux ve Mirville'e göre, Katoliklerin, antagonizmde, Yüksek İlah'ınkiyle eşit bir güç vakfettiği İblisin, nefsini tatmin etmek ve canavarlar yaratmak için kendini kurtlara, yılanlara ve köpeklere dönüştürdüğüne inanmak, içinde şeytan-tapınmasının tohumlarının, deliliğin ve kutsala saygısızlığın saklı olduğu bir düşüncedir. Bize yalnızca bu ucube yanıltmacaya inanmayı

öğretmeyen, ayrıca misyonerlerini de öyle bir dogmayı yaymaya zorlayan Katolik Kilisesinin, bazı Perslerin ve Güney Hindistan mezheplerinin şeytan-tapınmalarına karşı ayaklanmaya ihtiyacı yoktur. Tam tersi; zira Yezidilerin, "demonlarla arkadaş kalın, onlara malınızı mülkünüzü, kanınızı, hizmetinizi verin, ve Tanrı ile ilgilenmenize gerek yoktur---*O size zarar vermeyecektir*!" şeklindeki iyi bilinen sözlerini tekrarladıklarını duyduğumuzda, biz sadece onun, inancında ve Yüce olana saygısında tutarlı olduğunu görürüz; onun mantığı yerinde ve rasyoneldir; o, Tanrıya o kadar derin saygı duyar ki, Kâinatı ve kanunlarını yaratan O'nun, kendisin, yani zavallı atomu incitmeye muktedir olduğunu; fakat demonların orada olduklarını; kusursuz olmadıklarını düşünür ve o yüzden onlardan çekinmek için iyi sebepleri vardır.

Bu sebeple çeşitli transformasyonlarında İblis, sadece bir yanıltma olabilir. Onu gördüğümüzü, duyduğumuzu ve hissettiğimizi düşündüğümüzde, bizim gördüğümüz, duyduğumuz ve hissettiğimiz, sıklıkla bu, kötülük dolu, bozulmuş ve kirlenmiş olan kendi ruhumuzun yansımasıdır. Benzer, benzeri çeker, derler; bu yüzden, uyku saatleri süresince astral formumuzun dışarı sızdığı ruh haline göre, düşüncelerimize, arayışlarımıza ve günlük işlerimize göre, insan ruhu diye adlandırılan esnek kapsülün üzerine dosdoğru etki edenlerin hepsine göre, o insan ruhu, etrafındaki kendisiyle aynı türden spritüal varlıkları kendine çeker. Sonucunda, bazı rüyalar ve vizyonlar saf ve güzel, bazıları ise kötücül ve sevimsizdir. Kişi uykudan kalkar, ya günah çıkarma kabinlerine koşturur ya da nasır tutmuş bir kayıtsızlıkla düşünceye güler. İlk durumda, ona, bazı boyun eğmeler (kiliseden satın almak zorunda olduğu) pahasına, son kurtuluş vaat edilir ve belki de küçük tatta bir araf, hatta bir cehennem. Ne önemi var? Sonsuz ve ölümsüz olma emniyeti yok mu, ne yaparsa yapsın? O, İblis! Uzak durun ondan, zille, kitapla, kutsal püskürtücüyle! Fakat "İblis" geri gelir ve sıklıkla gerçek inanan, İblisin, Yaratıcısı ve Efendisinin en iyisi olduğunu açık bir şekilde fark ettiğinde, Tanrı'ya inanmamaya zorlanır. Sonra o, ikinci acil duruma bırakılır. O kayıtsız kalır ve kendini tümüyle İblise bırakır. O ölür ve okuyucu önceki bölümlerdeki sonrayı öğrenmiştir.

Düşünce, Dr. Ennemoser tarafından güzel bir şekilde ifade edilmiştir: "Din burada (Avrupa ve Çin),"der, batıl inanç üzerinde tartışırken, "Hindular arasında olduğu kadar öyle derin bir şekilde kök salmamıştır. Yunanların ve Perslerin ruhu daha istikrarsızdır. . . İyi ve kötü prensipteki psikolojik görüş. . .ve spritüal âlemle ilgili. . . .cennet ve cehennemi şekillerdeki vizyonları ve Hindistan'da daha ateşli bir fanatizm tarafından çok daha basitçe üretilen en berbat çarpıtmaları biçimlendirmede geleneğe yardım etmiş olmalıdır; orada ilahi ışık tarafından alan kâhin vardır; burada o, kendi kimliğini şaşırdığı, dışsal nesnelerin çokluğu içinde kaybolmuştur. Uzak ülkelerde, akıl yokluğuyla eşlik edilen nöbetler burada yaygındı, zira imajinasyon daha az sabit ve aynı zamanda daha az spritüaldi.

"Dışsal sebepler de farklıdır; hayat tarzları, coğrafi konum ve değişik modifikasyonlar üreten yapay araçlar. Batı ülkelerindeki hayat tarzı hep çok değişken olmuştur ve bu yüzden duyuların görevini bozarlar ve rahatsızlık verirler ve *dışsal hayat bu şekilde iç hayal-dünyasına yansıtılır*. Ruhlar bu suretle sonsuz değişik şekildedirler ve insanlara öyle yapma yollarını göstererek, ve Hintli *kâhinlerin* yükselmiş doğalarının çok aşağısında olarak, onların ihtiraslarını tatmin etmeye sürüklerler."

Bırakalım da okült bilimler öğrencisi kendi doğasını saflaştırsın ve düşüncelerini de bu Hintli kâhinlerinki gibi yükseltsin, ve uykusunda da vampirle, incubus ve succubus'la rahatsız edilmesin. Böyle bir uyuyanın bilinçsiz formunun etrafında, ölümsüz ruh, onu korumak için, tıpkı kristal bir duvar gibi ilahi bir güç kalkanı oluşturur.

"Bu senin tunçtan koruma duvarın olsun: Bilincinde hiçbir şey olmasın, seni solduracak hiçbir suç." (Horace)

13

"SİMYACI. Sen hep bilmece gibi konuşursun. Söyle bana sen Bernard Lord Trevigan'ın yazdığı o çeşme misin?

"MERKÜR. Ben o çeşme değilim, ben suyum. Çeşme beni çevreleyendir."

----SANDIVOGIUS, *Simyanın Yeni Işığı*

"Yapmayı iddia ettiğimiz tüm şey şudur: insan yapısının sırlarını bulmak, kısımların neden katılaştığını ve kanın neden durgunlaştığını bilmek, ve sürekli engelleyicileri zamanın etkilerine uygulamak. Bu sihir değildir; bu doğru şekilde anlaşılmış tıp sanatıdır."----BULWER LYTTON

"Bak, savaşçı ! Bu Kırmızı haç!

Aziz ölünün mezarını gösteren;

Onun içinde harikulade bir ışık yanar,

Geceyi seven ruhları kovalayan.

O ışık sönmeden yanacak

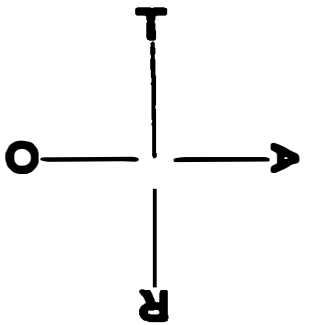
Ebedi kıyamet olana kadar.

. . . . . .

" Hiçbir dünyevi alev parlak yanmamıştır o kadar ."----SIR WALTER SCOTT.

Akılları, kadimlerin entelektüel büyüklüğünü idrak etmeye yetmeyecek kişiler vardır, hatta, onların derin öğrenim ve kazanımlarına ait en kusursuz sergilemeyi görseler de, fiziksel bilimde bile vardır. Birden fazla umulmadık keşfi onlara öğretmiş olan dikkat dersiyle birlikte, onlar hâlâ eski inkâr etme planlarının peşinde koşmaktadırlar ve daha da kötüsü, ispatlamak ya da çürütmek için de hiçbir araçları olmaması gülünç durumudur. Bu yüzden, örneğin, öyle ya da böyle herhangi bir etkiye sahip tılsımlarla ilgili görüşü aşağılayacaktır. *"Apocalypse"*in yedi ruhunun doğadaki yedi okült güçle direkt bağlantısının olması, onların zayıf zekâları için anlaşılmaz ve saçma görünecektir; ve bazı kabalistik ritüellerle mucizeler oluşturmayı iddia eden bir majisyenin yalın düşüncesi onları gülmekten kıvrandıracaktır. Bir kâğıt, bir parça metal ya da başka bir madde üzerine işlenmiş sadece geometrik bir figürü algıladıklarında, makul bir varlığın okült güçlerden herhangi birini ona nasıl atfetmesi gerektiğini düşünemezler. Fakat kendilerini bilgilendirme acısı çekenler bilirler ki, kadimler fizikte olduğu kadar psikolojide de büyük başarılar elde etmişlerdir ve onların keşifleri keşfedilecek birkaç sır bırakmıştır.

Bize gelince, beş köşeli bir yıldızın, somut bir formda derin bir doğa gerçeğini ifade eden bireşimsel bir figür olduğunu farkına vardığımızda, onda, Öklid'in şekillerinde olduğundan daha saçma bir şey göremeyiz ve kimya üzerine modern bir çalışmadaki semboller kadar öyle komik olan hiçbir şey yoktur. Na_2CO_3 sembolü---soda anlamındaki ! C_2H_6O ise alkolün yazılının sadece başka bir yoludur—-inisiye olmamış okuyucuya ondan daha anlamsız görünebilir. Simyacıların, azotu, ya da doğanın yaratıcı prensibini (astral ışık) şu üç şeyi kapsayan sembolle göstermeleri gerektiği ne kadar eğlendiricidir: 1.Tanrısal hipotez, 2. Felsefik sentez, 3. Fiziksel sentez---başka bir deyişle, bir inanç, bir düşünce ve bir güç.

Laboratuvarında bir sodyum karbonatın çözelti içinde potasyum bitartrat ile reaksiyonunu öğrencilerine göstermeyi arzulayan modern bir kimyacının şu formüle başvurması tamamen ne kadar doğaldır:

$$(Na_2CO_3 + 2HKC_4H_4O_6 + Aq) =$$
$$(2NaKC_4H_4O_6 + H_2O + Aq) + \overline{CO}_2$$

Eğer esinlenmemiş okuyucu, kimya biliminin bu abrakadabrasına dehşet içinde baktığından dolayı mazur görülebilirse, onun öğretmenlerinin de, kadimlerin sembolizminin felsefik değerini öğrendikleri zamana kadar neden keyiflerini kısıtlamaları gerekmiyor? En azından onlar, nitrojen gazına taptıklarını iddia ettikleri Hermetik filozoflarının azotunu kimyacıların azotuyla karıştıran Monsieur de Mirville kadar gülünç olmaktan kendilerini kurtarabilirlerdi![46]

Bir parça demiri bir mıknatısa tutturun ve demir, onun incelikli çekme prensibiyle dolar ve sırasında onu diğer demire uygular. O ne daha fazla ağır gelir, ne de önce olduğundan farklı görünür. Ve bununla birlikte doğanın en usta kuvvetlerinden biri onun özüne geçmiştir. Bir tılsım, belki kendi içinde değersiz bir metal parçası, bir parça kâğıt ya da bir kumaş paçavrası olsa da, yine de bütün mıknatısların en büyüğüyle, demirin fiziksel mıknatısla temas yoluyla edindiği incelikli özellik kadar etkilerinde de gerçek ve fark edilebilir olarak iyi ya da kötü potansiyeline sahip insan iradesiyle doludur. Tazı, kaçak

46 Bknz. Eliphas Levi: "La Science des Esprits."

kişinin giysisinin üzerindeki bir maddeyi kokladıktan sonra onun saklandığı yere kadar bataklık ve orman içinden izini sürecektir. Profesör Buchanan'ın "ruh-ölçerlerinden" birine bir el-yazması verin, ne kadar eski olduğu fark etmez, o size yazarın karakterini ve belki de kişisel görüntüsünü bile tarif edecektir. Bir kâhine, hakkında bir şey bilinmesi istenen kişiye ait bir tutam saç ya da temas ettiği bir maddeyi verin, o onunla o kadar yakından bir bağ kuracak ki, onun tüm hayatını izleyebilecektir.

İRADE-GÜCÜ İLE RENKLİ FOTOĞRAF ÇEKMEK

Yetiştiriciler bize, genç hayvanların yaşlı olanlarla birlikte güdülmemeleri gerektiğini anlatırlar; ve zeki fizikçiler ebeveynlere, kendi yataklarını küçük çocuklarına işgal ettirmelerini yasaklarlar. David yaşlı ve güçsüzken, kendisinin yaşam güçleri, onunla yakın olarak bir araya getirilen ve bu sayede onun gücünü absorbe edebildiği genç bir kişiyle toparlanmıştı. Rusya'nın merhum imparatoriçesi, şimdiki Alman İmparatorunun kız kardeşi hayatının son yıllarında o kadar güçsüzdü ki fizikçileri tarafından ciddi bir şekilde, geceleri yatağında dinç ve sağlıklı genç bir köylü kızı bulundurması tavsiye edilmişti. Dr Kerner tarafından Prevost Kâhinleri, Madam Hauffe ile ilgili verilen bir tarifi kim okursa okusun onun sözlerini iyi hatırlayacaktır. O defalarca, hayatını sadece kendisini çevreleyen insanların atmosferiyle ve kendisinin varlığında olağanüstü bir şekilde hızlandırılmış olan onların manyetik yayılımlarıyla desteklediğini belirtmişti. Bu kâhin, *uçucu hale getirilmiş* kan şeklindeki yaşamsal canlılıklarını onun için ayıracak kadar güçlü olanların hayatını kendine çekerek absorbe eden basitçe manyetik bir vampirdir. Dr. Kerner bu kişilerin hepsinin aşağı yukarı bu zorlamaya dayanan kayıptan etkilendiklerini ifade eder.

Bir bireyden diğerine ya da dokunduğu maddelere iletilen ince bir akışkan ihtimaline dair bu tanıdık örneklemelerle, iradenin kararlı bir konsantrasyonuyla aksi haldeki eylemsiz bir nesnenin, yönlendirmenin amacına göre koruyucu ya da yıkıcı bir güçle dolu hale gelebileceğini anlamak daha az zor olacaktır.

Bilinçsizce üretilen manyetik bir yayılımın, muhalif olabileceği herhangi güçlü biri tarafından boyun eğdirilebileceği kesindir. Ancak zeki ve güçlü bir irade, belirsiz gücü yönlendirip ve onu bir noktaya

yoğunlaştırdığında, daha zayıf olan yayılım sıklıkla güçlü olana üstün gelecektir. Bir insan *İradesi*, Akaşa üzerinde aynı etkiye sahiptir.

Bir keresinde, Bengal'de deneğin yüksek derecede ilginç bir safhasını örnekleyen bir irade-gücü gösterisine tanık olduk. Bir maji ustası bir çanak kapağının içindeki uygun şekilde bırakılmış sıradan bir kalay parçasının üzerinde birkaç geçiş yaptı ve ona birkaç dakika dikkatlice bakarken, tahmin edilemez bir sıvıyı avuçlarıyla kavramış ve onu yüzeye atmış gibi göründü. Kalay, birkaç saniye ışık patlamasına maruz kaldığında, parlak yüzey aniden sanki bir filmle kaplandı. Sonra daha koyu bir tondaki ekler onun yüzeyinde ortaya çıkmaya başladı; ve yaklaşık üç dakika içinde kalay parçası elimize geri verildiğinde onun üzerine baskılanmış bir resim, daha doğrusu önümüzde uzanan manzaranın bir fotoğrafını bulduk; doğanın kendisi kadar gerçek ve her rengi mükemmel olan. O kırk sekiz saat boyunca kaldı ve sonra yavaşça soldu.

Bu fenomen kolaylıkla açıklanır. Ustanın iradesi, kalayın üzerinde, o arada onu hassas fotografik bir plaka haline getiren *akaşa*'dan bir film yoğunlaştırmıştı. Gerisini de ışık halletmişti.

Nesnel fiziki sonuçlara bile etki eden irade gücünün böyle bir gösterisi, öğrenciyi, hastayla temas halinde yerleştirilen cansız nesnelere istenilen özelliğin verilmesiyle hastalığın tedavisindeki etkisini anlamaya hazırlayacaktır. Swedenborg'un babası tarafından gerçekleştirilmiş bazı mucizevi tedavilerle ilgili hikâyeleri çelişki olmadan alıntılayan Maudsley[47] gibi---onun deyimiyle diğer "fanatikler"in, yani majisyenler ve şifacıların yüzlerce tedavisinden farklılık göstermeyen hikâyeler; ve olanları açıklamaya teşebbüs etmeden, inançlarının yoğunluğuyla alay edip alçalarak, o iyileştirici gücün sırrının gizli güçler üzerindeki inancın kontrolünde olup olmadığını kendine sormadan----psikologları gördüğümüzde, zamanımızda o kadar çok öğrenim olup ta o kadar az felsefe olması gerekliliğinden büyük üzüntü duyuyoruz.

Gerçekten de, modern kimyagerin, kadim sihir-bilimciden ya da Hermetik filozoftan daha az bir majisyen olduğunu göremiyoruz, şunun

47 Henry Maudsley, "Body and Mind"

dışında: ikili yaradılışı kabul eden ikinci belirtilen, kimyagerin deneysel araştırma alanının iki katı genişliğinde alana sahipti. Kadimler heykelleri canlandırdılar ve Hermesçiler, elementlerden (ateş, toprak, su, hava) salamanderleri, gnomları, undinleri ve silifleri var ettiler, onlar yaratma iddiasında olmadılar, sadece doğanın kapısını açık tutarak, böylece uygun şartlarda görünebilecekleri basitçe görünür hale getirdiler. Kimyager, atmosferde bulunan iki elementi temas haline getirir ve saklı bir benzeşim kuvvetini geliştirerek yeni bir yapı---su---yaratır. Gazların bu birleşmesinden doğan küre şeklinde ve yarısaydam incilerde organik yaşamın tohumları meydana gelir ve onların moleküler aralıklarında, tıpkı insan vücudunda olduğu gibi, ısı, elektrik ve ışık gizlenmiştir. İki gazın birleşiminden henüz yeni doğmuş su damlasından bu yaşam nereden gelmektedir? Ve suyun kendisi nedir? Oksijen ve hidrojen, biçimleriyle aynı anda özelliklerini de yok eden bazı transformasyonlardan mı geçmiştir? İşte modern bilimin cevabı: "Oksijen ve hidrojen suyun içinde olduğu gibi mi var olmaktadırlar yoksa özüne ait bilinmeyen ve anlaşılmayan bir transformasyonla mı üretilirler, bu bizim fikir yürütebileceğimiz, fakat hakkında hiçbir bilgimizin olmadığı bir sorudur."[48] Suyun moleküler yapısı gibi basit bir konuda, ya da içindeki yaşamın daha derin problemine dair hiçbir şey bilmemek, kendi ilkesini örnekle göstermek açısından Bay Maudsley için iyi olmaz mıydı ve ışık gelene kadar cehalete sakince bir razı olmayı sürdürmez miydi?

48 Josiah Cooke, Jr. "The New Chemistry"

HOMUNCULUS VE MANDRAGORA

Paracelsus'un, kesin bilim için henüz bilinmeyen bir bileşimden kimyasal olarak *homunculus*'u ürettiğine dair ezoterik bilim arkadaşlarının iddiaları, tabii ki, çürütülmüş saçmalıklar deposuna atılmıştır. Ancak neden öyle olması gerekiyor? Eğer homunculus'lar Paracelsus tarafından yapılmamışlarsa, diğer ustalar tarafından yapılmışlardı ve bin yıl önce de değildi. Onlar aslında, kimyager ve fizikçinin *animalcula*'sını (mikroskobik hayvanlar) hayata getirdiği tam olarak aynı prensip üzerinde üretilmişlerdi. Birkaç yıl önce, Somersetshire'dan bir İngiliz beyefendi Andrew Crosse şu yolla *acari*'yi (uyuzböcekleri) üretmişti: "Kızarıncaya kadar yakılmış ve toz haline getirilmiş siyah çakmaktaşı potasyum karbonatla karıştırılmış ve on beş dakika boyunca güçlü bir ısıya maruz bırakılmıştı; ve karışım bir hava ocağındaki grafit bir potaya dökülmüştü. Ilıkken toz haline getirilmiş ve kaynak suyla karıştırılmıştı; birkaç dakika kaynatmaya devam ettikten sonra aşırıdoymaya hidroklorik asit eklendi. Yirmi altı gün boyunca kimyasal elektriğe maruz bırakıldıktan sonra, *acari*' nin kusursuz bir böceği ortaya çıkmıştı ve birkaç hafta içinde de yüzlerce daha göründü. Deney, diğer kimyasal sıvılarla tekrarlanarak benzer sonuçlar üretildi. Bay Weeks de *acari*'yi potasyum ferrosiyanürde elde etmişti.

Bu keşif büyük bir heyecan uyandırdı. Bay Crosse şimdi dine saygısızlık ve yaratmayı hedef almakla suçlanıyordu. O suçlamayı reddederek cevap verdi, "*yaratmak, bir hiçlikten bir şey biçimlendirmektir.*"

Bazı kişiler tarafından büyük bir bilim insanı olarak görülen başka bir beyefendi defalarca bize, ürün vermemiş yumurtaların bile içlerinden geçirilen negatif bir elektrik akımına maruz bırakılarak kırılabileceklerini ispatlamanın arifesinde olduğunu anlatmıştı.

Jacob'ın oğlu Ruben tarafından tarlada bulunan, Rachel'in merakını uyandıran, mandrake (adamotu ya da aşk-meyvesi), inkâr edilmekte birlikte kabalistik *mandragora*'ydı; ve ona gönderme yapan beyitler, ezoterik anlamda, bütün çalışmanın en inceliksiz metinlerine aittir. Adamotu, bir baş, iki kol ve kökleri biçimlendiren bacaklarla bir insan yaratığının temel şekline sahip olan bir bitkidir. Yerden çekildiğinde bir insan sesiyle ağladığına dair inanç, kesinlikle temelsiz değildir. O, koparması oldukça zor olan kökündeki reçineli madde sebebiyle bir çeşit ciyaklama sesi üretir. Ve onda, botanikçinin bilmediği, bir saklı özellikten daha fazlası vardır.

Kuvvetlerin yer değişimi ve bitki, hayvan ve insan varlıklarının yaşam-prensipleri arasındaki benzerlik hakkında açık bir fikir elde edecek olan okuyucu, Aberdeen Üniversitesinden Profesör Alexander Bain'in, sinir ve zihin güçlerinin bağıntısı üzerine yazdığı bir çalışmaya başvurabilir. Bu mandragoranın, bitkimsi hayvanlar ve poliplerin denizde yaptıkları gibi, toprakta, bitki ve hayvan krallıklarının temas ettiği yerdeki noktayı işgal ettiği görünür; her bir durumdaki, birinin sona erip diğerinin başlamasını neredeyse fark edilemez kılan o kadar belirsiz sınır varlığıdır. *Homunculi*' nin olması inanılmaz görünebilir, ancak, bilimin son açılımının bakış açısında, herhangi bir doğa-bilimci onun imkânsız olduğunu söylemeye cesaret edebilecek mi? "Varoluş ihtimallerini," der, Bain, "kim kısıtlayabilir?"

Doğanın açıklanmamış sırları çoktur ve muhtemelen neredeyse hiç açıklanamayanlardan biri için kesinlikle anlaşılır hale geldiği söylenebilir. Özelliklerinin sonuncusunu bilim adamlarına ifşa etmiş olan bir bitki ya da mineral yoktur. Doğa bilimciler, bitki ve hayvan krallıklarının derin doğası hakkında ne biliyorlar? Keşfedilmiş özelliklerden her biri için bitki ya da taşın *içsel* doğasında gizlenmiş pek çok kuvvet olmadığına dair nasıl emin olabilirler? Ve yalnızca, kendilerini "doğaüstü" denilen şekilde tezahür ettirmek için diğer bitki, mineral ya da doğa gücüyle ilişkilendirilmeyi beklediklerini biliyorlar mı? Doğa bilimci Pliny, Aelian ve hatta öyle takdire değer bir azimle tarihsel gerçeği

abartmalar ve masallar karışıklığından kurtarmanın yolunu arayan Diodorus, her nerede bir bitki ya da minerale bizim modern botanikçilerin ve fizikçilerin bilmedikleri bir okült özellik atfetmiş olsalar, onların iddiaları başka bir teklif olmadan ve bir daha söz edilmemek üzere bir kenara fırlatılmışlardır.

Bu yaşamsal-gücün ya da yaşam prensibinin ne olduğu, hatırlanamayan zamanlardan beri bilim adamlarının spekülasyonu olmuştur. Bizim düşüncemize göre "gizli doktrin" tek başına, anahtarı tedarik edebilir. Kesin bilim, doğadaki sadece beş gücü kabul eder----bir *kütlesel*, ve dört *moleküler*; kabalistler ise, yedi; ve bu yedideki iki ilave, hayatın tüm sırrını içinde sarmalamıştır. Bunlardan biri, yansıması, inorganik maddeyle bile görünmez bağlarla bağlantılı olan ölümsüz ruhtur; diğerini, herkesin kendi keşfine bırakıyoruz. Profesör Joseph Conte şöyle der: "Canlı organizma ve ölü organizma arasındaki farkın mahiyeti nedir? Fiziksel ya da kimyasal, hiçbirini belirleyemeyiz. Doğanın genel kaynağından çekilen ve canlı organizmada şekillenmiş tüm fiziksel ve kimyasal güçler, azar azar ayrışmayla geri döndürülene kadar, ölüde de şekillenmiş görünürler. Yine de fark çok büyüktür, anlaşılamayacak kadar büyük. Materyal bilimin formülünde ifade edilen bu farkın mahiyeti nedir? Giden nedir, nereye gider? Burada bilimin henüz anlayamadığı bir şey vardır. Oysaki, ölüde yer alan ve ayrışmadan önce en yüksek derecedeki yaşamsal güçte bulunan, tam bu kayıptır!"[49]

49 Le Conte, 'Kimyasal ve Fiziksel Güçlerle Yaşam Gücünün Bağlantısı"

BENGAL'DE MAJİKAL BİR SEANS

Bütün her şeyin görünmez, evrensel itici gücünün ne olduğunu bulmak görünüşe göre bilim için zor, hayır imkânsız---*Yaşam*; onun doğasını açıklamak, ya da onla ilgili mantıklı bir hipotez önermek için, sır, sadece büyük ustalar ya da kâhinler için değil, spritüal dünyaya gerçekten ve tam inananlar için de yalnızca yarı bir sırdır. Basit bir inanana göre, kişisel bir organizmayla kutsanmamış, onun, Görünmez olandaki açık bir camda yansıtıldığı gibi görünen evreni algılamasını sağlayan duyarlı, sinir hassasiyetidir ve sanki objektif olarak geriye kalan ilahi *inançtır*. Sonraki, onun iç duyularında, nesnel akılla hiçbir ilgisi olmayan, kendisine asla oyun oynamayacağını hissettiği yanılmaz sezgisinde sıkıca kök salmıştır. Bırakın, insandan doğan, yanlış dogmalar ve teolojik yanıltmacalar birbirleriyle çekişsinler; bir inancın kurnazca safsatasının, bir diğerinin çokbilmiş akıl yürütmesinin yere düşmesine izin verin; hakikat bir olarak kalır, ve ister Hristiyan isterse putperest, çağların kayası –Tanrı ve ölümsüz ruh---üzerine sabitçe inşa edilmemiş bir din yoktur.

Her hayvan, ruhları değilse bile, en azından sıradan insanlar için o an görünmez kalan ve sadece bir kâhin tarafından ayırt edilebilen şeyi, öyle ya da böyle algılama yetisiyle donatılmıştır. Biz kedilerle, köpeklerle, çeşitli türdeki maymunlarla ve bir keresinde de evcil bir kaplanla yüzlerce deney yapmıştık. "Sihirli kristal" diye bilinen yuvarlak siyah ayna, önceden bir Dindigul sâkini olan ve şimdi Batı Sıradağları olarak bilinen dağlar arasında daha gözlerden uzak yaşam süren yerli bir Hindu beyefendi tarafından güçlü bir şekilde hipnotize edilmişti. Hindistan'da, kaplanlarının herkesçe bilindiği gibi vahşi olduğu

kısım, Malabar kıyısından kendisine getirilen küçük bir yavruyu evcilleştirmişti; ve bizim tecrübelerimiz de bu ilginç hayvanla yaşananlardır.

Tanınmış serpent-büyüleyicileri Marsi ve Psylli gibi bu beyefendi de hangi türde olursa olsun herhangi bir hayvanı evcilleştirme gücüne sahip olduğunu iddia etmişti. Kaplan, kronik bir zihinsel uyuşukluk haline getirilmişti, başka bir deyişle, bir köpek gibi kendi halinde ve zararsız olmuştu. Çocuklar onu sıkıştırabiliyor ve kulaklarından çekebiliyorlardı ve o da sadece kendini sallayıp bir köpek gibi uluyordu. Fakat ne zaman sihirli "siyah ayna"ya bakmaya zorlansa, zavallı hayvan çılgın bir hal alıyordu. Gözleri bir *insan* dehşetiyle dolmuştu, ümitsizlik içinde inleyerek, bakışının manyetik bir büyüyle perçinlenmiş gibi göründüğü aynadan yüzünü çeviremeden, bizim için bilinmez kalan bir vizyonun korkusuyla kasılana kadar acı içinde kıvranıp titreyecekti. Sonra zayıf bir iniltiyle fakat halen aynaya bakmaya devam ederek yere yatacaktı. Ayna ondan uzaklaştırıldığında, iki saat boyunca hızla soluk alıp vererek yerde bitkin yüzükoyun kalacaktı. O ne görmüştü? Onun kendi görünmez *hayvan*-dünyasından hangi ruh-resmi, vahşi ve doğal olarak hiddetli ve cesur yaratığın üzerinde öyle dehşet verici bir etki yaratabilmişti? Kim söyleyebilir? Belki de, görüntüyü kim meydana getirdiyse *o*.

Hayvanlar üzerinde aynı etki, bazı kutsal dilencilerin spritüal seansları sırasında da gözlemlenmişti; Kunankulam'dan (Cochin Eyaleti) yarı-putperest yarı-Hristiyan, tanınmış bir büyücü, bir Suriyeli deney için bizi davet etmişti.

Biz toplamda dokuz kişiydik---yedi erkek ve iki kadın, kadınlardan biri yerliydi. Odada bizden başka, yoğun şekilde bir kemikle meşgul olan kaplan; siyah tüylü, beyaz keçi-sakallı ve bıyıklı, kurnaz ve parlayan gözlerle, ortalığı karıştıran bir kişilik görünümündeki bir *wânderoo* ya da aslan-maymun; ve verandanın yanına yerleştirilmiş, bir tüneğin üzerinde sakince parlak-tüylerini temizleyen bir sarıasma kuşu vardı. Hindistan'daki spritüal seanslar, Amerika'da olduğu gibi, karanlıkta düzenlenmezler; ve tam bir sessizlik ve ahenk dışında başka hiçbir şart gerektirmezler. Seans, açık kapılardan ve pencerelerden dolan günışığının

parıltısında, yakındaki ormanlardan gelen uzak bir vızıltı sesi ve vahşi ormanların bize gönderdiği binlerce böcek, kuş ve hayvanın yankıları arasında düzenlenmişti. Biz, evin kurulmuş olduğu bir bahçenin ortasında oturduk ve bir seans-odasının boğucu havasını solumak yerine, mercan ağacının ateş-renkli salkımları arasındaydık---ağaçların, çalıların ve Bignonia ağacının yumuşak esintide titreyen beyaz çiçeklerin kokulu aromasını içimize çekerek. Kısaca, ışıkla, ahenkle ve kokularla çevrelenmiştik. Yerel tanrılar için kutsal olan, geniş çiçek ve çalı demetleri amaç için toplanmış ve odalara getirilmişlerdi. Bizde, Bengal'de onsuz hiçbir dini törenin yer alamayacağı, *Vishnu-çiçeği*, tatlı fesleğen vardı; ve aynı parlak ilaha adanmış ağaç, *Hintinciri*, yapraklarını, kutsal lotusun pembe çiçekleriyle ve duvarları bolca süsleyen Hint sümbülteberiyle karıştırmıştı.

"Kutsanmış-olan"----çok kirli fakat yine de kutsal Hint fakiri olarak temsil edilir—derin-düşünceye dalmış halde iken, ve bazı spritüal mucizeler onun iradesi altında yer alırken, maymun ve kuş, sadece birkaç huzursuzluk belirtisi göstermişlerdi. Yalnızca kaplan görünen şekilde ara sıra titriyor ve sanki fosforlu gibi parlayan gözleri, havada yukarı aşağı giden görünmez bir varlığı izliyormuş gibi, bakışları odanın içinde takılıyordu. Henüz insan taarfından algılanmayan o şey, bu şekilde onun için *nesnel* olmalıydı. Bütün canlılığı gitmiş olan aslan-maymuna gelince, o uyuşuk görünüyordu ve çömelmiş ve hareketsiz oturuyordu. Kuş çok az huzursuzluk belirtisi gösteriyordu. Havada yavaşça çırpılan bir kanat sesi vardı; çiçekler görünmeyen ellerle yerlerinden çıkarılarak odada gezintiye çıktılar; ve gök mavisi renkte parlak bir çiçek maymunun kıvrılmış ellerinin içine düşerken, o asabi bir sıçrama yaptı ve ustasının beyaz cübbesinin altına sığınmaya çalıştı. Bu görüntüler bir saat sürdü ve onların hepsiyle ilgili anlatmak çok uzun olurdu; onların en ilginç olanı, mucizeler vaktini sonlandıran olmuştu. Birisi sıcaktan şikâyet ettiğinde, çok hoş kokulu bir çiy banyosu yaptırıldık. Damlalar hızlı ve iri olarak düşüyordu ve kişilere dokunduktan hemen sonra kuruyarak tarif edilemez bir tazelenme duygusu bırakıyordu.

Fakir, beyaz sihir gösterisini sona erdirdiğinde, adlandırıldıkları şekilde, "büyücü" ya da "sihirbaz" gücünü göstermek üzere hazırlanmıştı. Gezginlerin anlatımlarıyla halkın aşina olduğu art arda bir mucizeler dizisine maruz kalmıştık; içlerinde, hayvanların doğal şekilde durugörü yetisine ve hatta iyi ve kötü ruhlar arasındaki farkı ayırt etme kabiliyetine sahip oldukları gerçeğini gösterenler vardı. Sihirbazın bütün marifetlerinden önce tütsüleme geldi O, büyük miktarda duman yayan reçineli ağaç dalları ve çalıları yaktı. Bununla ilgili, sadece doğal gözlerini kullanarak bir hayvanı korkutmak için hesaplanan hiçbir şey olmamasına rağmen, kaplan, maymun ve kuş anlatılamaz bir korku sergilediler. Biz, kamp çevresinde vahşi hayvanları uzak tutmak için bilindik ateş yakma geleneğini aklımıza tekrar getirerek, hayvanların yanan çalılarla korkmuş olabileceklerini öne sürdük. Bu konu üzerinde hiçbir şüphe bırakmamak için, Suriyeli, Bael-ağacının[50] (Shiva için kutsal olan) dalıyla çömelmiş olan kaplana yaklaştı ve büyülü sözler mırıldanarak dalı birkaç kez kaplanın başının üzerinde salladı. Kaplanın gözleri yuvalarında ateş-topları gibi olmaya başladı; ağzı köpürdü ve sanki saklanmak için bir delik arar gibi kendine yere fırlattı; ormanlardan geri yüzlerce yankı getiren çığlık üstüne çığlık attı. Sonunda, gözlerinin hiç gezinmediği noktaya son bir bakış atarak, zincirini koparıp, kendisiyle birlikte bir çerçeve parçasıyla veranda penceresinden umutsuz bir dalış yaptı. Maymun çok önce kaçmıştı ve kuş, paralize olmuşçasına tünekten düşmüştü.

Ne fakirden, ne de büyücüden kendi fenomenlerini gerçekleştiren yöntemle ilgili bir açıklama istemedik. Eğer istemiş olsaydık, hiç şüphesiz, *Franco-Americain* adındaki bir New York gazetesinin son bir sayısında hikâyesini aşağıdaki şekilde anlatan bir Fransız gezgine bir fakirin verdiği cevabı verirlerdi:

"Pagodaların sessizliğinde yaşayan bu Hindu sihirbazlarının çoğu, Robert Houdin'in el çabukluklarını bir hayli geçen ustalıklar icra ederler ve yollarına çıkan ilk denekler üzerinde manyetizma ve katalepsi ile

50 Fil-elması

ilgili en ilginç fenomenleri üreten diğer pek çokları da vardır ki, okült bilimleriyle Brahmanların, son zamanlarda Avrupa'da çalkalanan konularda büyük keşifler yapıp yapmadıklarını çok sık merak etmiştim.

"Bir keresinde, ben ve diğerleri, Sir Maswell ile bir kafedeyken, o, yardımcısından, yılan oynatıcısını takdim etmesini istedi. Birkaç dakika içerisinde, çileci bir yüzle ve bronz renkte, neredeyse çıplak, sıska bir Hindu içeri girdi. Boynunda, kollarında, uyluklarında ve bedeninde farklı boylarda yılanlar dolanmıştı. Bizi selamladıktan sonra şöyle dedi, "Tanrı sizinle olsun, ben Chibh-Chondor, Chibh-Gontnalh-Mava'nın oğlu.'

" 'Senin ne yapabildiğini görmek istiyoruz,' dedi, bizi ağırlayan kişi.

" 'Ben, beni buraya gönderen Shiva'nın buyruklarına itaat ederim,' diye cevapladı, fakir, mermer taşlardan birinin üzerinde bağdaş kurup oturarak.

"Yılanlar kafalarını kaldırıp tıslıdılar, fakat hiçbir kızgınlık göstermeden. Sonra o, saçındaki bir fitile iliştirilmiş küçük bir boruyu alarak, çürük hindistancevizlerinden beslenen bir kuş, *tailapaca*'yı taklit eden, zar zor duyulabilen sesler çıkarmaya başladı. Dolanmış yılanlar çözüldüler ve birer birer yere doğru kaydılar. Yere değer değmez, vücutlarının üçte birini kaldırdılar ve efendilerinin müziğine tempo tutmaya başladılar. Aniden fakir, enstrümanını yere bıraktı ve hepsi Hint kobralarının en ölümcül türleri olan on kadar yılanın başları üzerinde elleriyle birkaç geçiş yaptı. Onun gözü tuhaf bir ifade takınmıştı. Hepimiz tarif edilmez bir tedirginlik hissettik ve bakışlarımızı ondan kaçırmaya çalıştık. Tam bu anda, görevi, puroları yakmak için küçük bir mangalda ateş vermek olan küçük bir shocra (maymun) onun tesirine karşı koyamadı, yere uzandı ve uykuya daldı. Bu şekilde beş dakika geçti ve biz, eğer manipülasyonlar birkaç saniye daha devam ederse hepimizin uyuması gerekecek diye hissettik. Chondor daha sonra ayağa kalktı ve shocra'nın üzerinden iki geçiş daha yaparak ona şöyle dedi: 'Buyurucuna biraz ateş ver.' Küçük maymun kalktı ve sendelemeden, geldi ve efendisine ateş sundu. O, çimdiklendi, oraya buraya çekildi, ta ki gerçekten de uykuda olduğuna dair hiçbir şüphe kalmayana kadar. Fakir

tarafından öyle yapması emredilene kadar Sir Williams'ın yanından da kıpırdamamıştı.

"Sonra biz kobraları inceledik. Manyetik etkiyle paralize olmuş, yerde boylu boyunca uzanıyorlardı. Onları kaldırdığımızda sopa kadar sert olduklarını gördük. Tam bir katalepsi durumundaydılar. Fakir daha sonra onları uyandırdı, tekrar döndüler ve kendilerini onun vücuduna doladılar. Etkisini bize de hissettirebilir miydi, diye sorduk. Bacaklarımızın üzerinden birkaç geçiş yaptı ve anında bu uzuvların kullanımını yitirdik; yerimizden kalkamadık. Ve bizi paralize etmiş olduğu kadar kolay bir şekilde de serbest bıraktı.

"Chibh-Condor cansız nesneler üzerinde uygulama yaparak seansını kapattı. Üzerinde etki edilecek nesnenin yönünde elleriyle salt geçişlerle ve yerinden ayrılmadan odanın en uzak kısımlarındaki ışıkları azalttı ve söndürdü, oturduğumuz divanlar da dâhil olmak üzere mobilyaları hareket ettirdi, kapıları açtı ve kapattı. Bahçedeki bir çeşmeden su çekmekte olan bir Hindu'yu fark ettiğinde, onun yönünde bir geçiş yaptı ve ip, şaşkın haldeki bahçıvanının tüm çabalarına direnerek inerken birdenbire durdu. Başka bir geçişiyle de ip inmeye devam etti.

"Chibh-Chondor'a sordum: 'Cansız nesnelere uyguladığınız aynı yöntemleri canlı yaratıklar üzerinde de yapar mısınız?'

"O, cevapladı: 'Benim sadece tek bir yöntemim var.'

" 'Nedir o?'

" 'İrade. Bütün entelektüel ve maddesel güçlerin sonuncusu olan İnsan, hepsinin üzerinde egemen olmalıdır. Brahmanlar bundan başka hiçbir şey bilmezler.' "

"Sanang Setzen," der, Colonel Yule, "Dharani (mistik Hindu sihirleri) ile sergilenebilecek çeşitli olağanüstü etkileri sıralar. Tahta bir kazığı sert kayaya saplıyorlardı; öleni hayata geri getiriyorlardı; ölü bedeni altına dönüştürüyorlardı; havanın yaptığı gibi her yere (astral formda) nüfuz ediyorlardı; uçuyorlardı; vahşi hayvanları elle yakalıyorlardı; düşünceleri okuyorlar; suyu geri akıtıyorlardı; kiremitleri yiyorlardı; havada bağdaş kurup oturuyorlardı; vs. " Eski efsaneler Simon Magus'a

tam olarak aynı güçleri atfetmektedirler. "O, heykelleri yürüttü; yanmadan ateşe atladı; havada uçtu; taşlardan ekmek yaptı; kendi şeklini değiştirdi; bir anda iki yüz takındı; kendini bir sütuna dönüştürdü; kapalı kapıların kendiliğinden birdenbire açılmasını sağladı; bir evdeki kapları kendi kendilerine hareket ettirdi." Cizvit Delrio, saf prenslerin, diğer taraftan dindar üne sahip olanların, demirden şeyler ve gümüş kadehler ya da diğer ağır eşyaların, masanın bir ucundan diğer ucuna bir mıknatıs ya da herhangi bir bağlantı kullanmadan, zıplayarak hareket ettirilmeleri örneğindeki gibi"[51] *şeytani* numaraların kendi önlerinde sergilenmesine izin vermeleri gerektiğinden yakınır. Biz, İRADE-GÜCÜ'nün mıknatısların en güçlüsü olduğuna inanıyoruz. Bazı kişilerde o tür majikal gücün varlığı ispatlanmaktadır, fakat hiçbir teolojinin ortaya koyamadığı İblis'in varlığı bir kurgudur.

"Tüm dünyada Tatarların her şeyden çok onurlandırdığı bazı insanlar vardır," diyor, Friar Ricold," "yani, *Baxitae*, bir çeşit idol-rahipler. Bunlar, Hindistan'dan, derin bilgeliğe, *iyi yönetilen ve en ağır etik değerlere* sahip kişilerdir. Onlar genellikle maji sanatlarıyla ilgilidirler. . .pek çok illüzyonlar sergilerler ve gelecek olayları tahmin ederler. Örneğin, aralarındaki seçkinlerden birinin uçtuğu söylenirdi; ancak ispatlandığı şekilde gerçek olan, onun uçmadığı yerin yüzeyine değmeden üzerinde yürüdüğüydü, ve *onu destekleyen hiçbir şey* olmadan oturuyormuş gibi görünürdü.[52] Bu son performansa, İbni Batuta tarafından, Delhi'de," diye ekler, Colonel Yule, *Ser Marco Polo Kitabı*'ndaki keşişten alıntılama yaparak, "Delhi Sultanı Muhammed Tuğluk huzurunda tanıklık edilmiştir, ve o performans, iddiaya göre, Apollonius'un yerden bir metre yüksekte yürürken gördüğü o Brahmanların kuşkusuz bir nesli olan bir Brahman tarafından şimdiki yüzyılda Madras'ta da sergilenmiştir. Bu gösteri, ayrıca, saygıdeğer Francis Valentin'in Hindistan'daki günlerinde bilinen ve yapılan bir performans olarak da anlatılır. Onun söylediğine göre, "bir adamın önce gidip, tripod biçimi oluşturan

51 Delrio, "Maji Araştırmaları," s. 64

52 Colonel H. Yule, "The Book of Ser Marco Polo," cilt i., s. 308

üç sopanın üstüne oturacağı; ondan sonra, önce bir sopa, sonra ikinci ve üçüncü onun altından kaldırılacağı ve adamın düşmeyeceği ama havada oturur halde kalacağı," ile ilgilidir! Ayrıca, bunu bir keresinde aynı zamanda görmüş iki arkadaşımla konuşmuştum; ve onlardan birinin kendi gözlerine inanmayıp vücudun dayandığı bir şey var mı yok mu diye eliyle uzun bir sopayı arama zahmetine girdiğini de ekleyebilirim; yine de beyefendinin bana söylediğine göre, o herhangi bir şey ne hissetmiş ne de görebilmiştir. Biz, başka bir yerde, Galler Prensi ve maiyetinin önünde geçen yıl aynı şeyin icra edildiğini belirtmiştik.

Yukarıdaki gibi marifetler, usta hokkabazlar tarafından yapılanların yanında hiç kalırlar. "Bunlar," diye ifade eder, yukarıda-alıntılanan yazar," tek bir yazar tarafından söylenirse basit icat sayılabilecek, fakat kesinlikle biri diğerinden bağımsız ve uzun zaman aralıklarında ve yerlerde yazmış olan bir dizi yazar tarafından nakledildiğinde belirgin bir dikkati hak ettiği görünen ustalıklardır. Bizim ilk tanığımız, İbni Batuta'dır ve onların delilinin ne kadar yakın şekilde örtüştüğünü göstermek için diğerleri gibi ondan da tam olarak alıntı yapmak gerekli olacaktır.

İLLÜZYONDA SON NOKTA

Arap gezgin, Kağan'nın genel Valisinin maiyetinde büyük bir eğlencede bulunmuştu. Aynı gece, Kağan'ın esirlerinden biri olan bir hokkabaz ortada göründü, ve Hükümdarın ona şöyle dedi, "Gel ve bize mucizelerinden birkaçını göster." Bunun üzerine o, birkaç delikli, içinden sırımların geçirildiği tahtadan bir top aldı ve onlardan birini tuttu ve havaya fırlattı. O, o kadar yükseğe gitti ki tümüyle gözden kayboldu. . . .(Biz sarayın avlusunun ortasındaydık) Şimdi hokkabazın elinde sırımın ucunun birazı kalmıştı ve ona yardım eden çocuklardan birinden onu almasını ve yükselmesini istedi. Çocuk ta öyle yaptı, ve sırımla yükseldi, onu da gözden kaybettik! Hokkabaz daha sonra ona üç kez seslendi, ama hiç cevap alamayınca, sanki büyük bir öfkeyle bir bıçak kaptı, sırımı aldı ve o da gözden kayboldu! Çok geçmeden, çocuğun ellerinden birini, sonra bir ayağını, sonra bir elini ve sonra diğer ayağını, gövdesini ve en sonunda da başını aşağı attı! Ondan sonra, üfleyerek ve soluyarak kendisi aşağı indi, ve Hükümdar'ın önünde her tarafı kan içindeki giysileriyle yeri öptü ve ona Çince bir şey söyledi. Hükümdar ona cevap olarak bir emir verdi ve sonra bizim arkadaş delikanlının uzuvlarını topladı, onları yerlerine koydu ve hızlıca bir tekme attı! Çocuk oradaydı, kalktı ve önümüzde durdu! Bütün bunlar beni haddinden fazla şaşırtmıştı ve bir keresinde aynı türde şey gösterdiğinde beni Hindistan Sultanının önünde alt edene benzer bir çarpıntı krizi geçirdim. Kaji Afkharuddin benim yanımdaydı ve dedi ki: "Yemin ederim! Bence, ne yukarı çıkma, aşağı inme, ne bozma ne de tamir etme yoktu! Hepsi *hokus pokus* 'tur!"

Onun "hokus pokus"tan, bir illüzyondan ya da Hinduların ifadesiyle bir *Maya*' dan başka bir şey olduğundan kim şüphe eder? Ancak, bizim

bir halk festivalinde icra edildiğini gördüğümüz gibi, diyelim ki, aynı anda on bin kişi öyle bir illüzyona inandırıldığında, kuşkusuz böyle şaşırtıcı bir illüzyonu üretebilen araçlar bilimin dikkatini çeker! Öyle bir *sihirle*, kapıları kapalı, anahtarları elinizde tuttuğunuz bir odada önünüzde duran bir insan, bir ışık çakması gibi aniden kaybolduğunda ve siz onu hiçbir yerde görmediğinizde ve odanın çeşitli yerlerinden size seslenen ve sizin şaşkınlığınıza gülen sesini duyduğunuzda, tabi ki öyle bir *beceri*, Bay Huxley ya da Dr. Carpenter için değersiz değildir. Bunun üzerinde, neden çiftlik horozları gece yarısı öter, muammasına harcanandan daha fazla zaman harcamaya değmez mi?

İbni Batuta'nın 1348 yılı civarı Çin'de gördüğü şeye, Colonel Yule, 1670 yılında Batavia'da, Anglo-Hollandalı Edward Melton'ın tanık olduğunu gösterir: "Aynı gruptan (hokkabazlar) biri," der, Melton, "küçük bir ip yumağı aldı ve ipin bir ucunu kavrayarak diğerini havaya öyle bir güçle fırlattı ki, ipin sonu görüş alanımızdan çıktı. Sonra o, tarif edilmez bir çabuklukla ipe tırmandı. . . . .Ben, onun nereye kaybolduğunu anlamadan şaşkınlık içinde kalmıştım. O da ne! Havadan aşağı bir bacak düştü. Biraz sonra bir el geldi, vs. . . .Kısacası vücudun bütün kısımları arka arkaya aşağı düştüler ve yardımcı tarafından hepsi sepete atılıyorlardı. En sonuncusu kafaydı, ve o da yere değer değmez, tüm parçaları toplayıp sepete koyan kişi onları biraraya getirip karıştırdı. Hemen sonrasında biz *bu gözlerle, bütün o uzuvların tekrar birlikte hareket ettiklerini,* kısacası, önceki gibi, en ufak bir zarar görmemiş halde ayakta durabilen ve yürüyebilen tüm bir adamı biçimlendirdiklerini gördük. Hayatımda hiç bu kadar şaşırmamıştım. . . .Bu yanlış yönlendirilmiş adamların bunu İblis'in yardımıyla yaptığından artık şüphe duymuyordum."

İmparator Jahangire'in anılarında, Bengal'den yedi hokkabazın onun önünde sergiledikleri gösterileri şu şekilde tarif edilir: "*Dokuzuncu.* Onlar uzuvlarını böldükleri, gerçekten de kafasını gövdesinden ayırdıkları bir adam oluşturdular. Kestikleri bu parçaları yere saçtılar ve parçalar bu halde bir süre yerde kaldılar. Sonra onlar bu yerin üzerine bir

çarşaf uzattılar ve adamlardan biri kendisini çarşafın altına koyduktan sonra, birkaç dakika içinde alttan çıktı ve arkasından da eklemlerine ayrıldığı varsayılan kişi kusursuz sağlıklı bir şekilde onu takip etti. . . .*Yirmi üç.* Onlar yirmi beş metre uzunluğunda bir zincir oluşturdular ve benim huzurumda onun bir ucunu havaya fırlattılar ve *o sanki havada bir şeye takılmış gibi kaldı.* Sonra ortaya bir köpek getirildi ve zincirin aşağı ucuna yerleştirildi, o aniden fırladı ve öbür uca ulaştıktan sonra *havada kayboldu.* Aynı şekilde bir domuz, bir panter, bir aslan ve bir kaplan arka arkaya zincire gönderildiler ve hepsi zincirin üst ucunda eşit olarak kayboldu. Sonunda onlar zinciri aşağı çektiler ve onu çantaya koydular, ve hiç kimse hangi yolla farklı farklı hayvanların yukarıda tarif edilen esrarengiz şekilde havada gözden kaybedildiklerini keşfedemedi."[53]

Elimizde, öyle Persli bir hokkabaz tarafından çizilmiş, bir adamla, daha doğrusu onun önünde saçılmış, bir dakika önce adam olanın çeşitli uzuvlarıyla bir resim var. Biz bu tür hokkabazlar gördük ve o tip gösterilere birden çok kez ve değişik yerlerde tanık olduk.

53 "İmparator Jehangire'in Anıları," s. 99, 102

ÖLÜMDE YOĞUN ŞEKİLDE AKTİF OLAN HAYAT

Bizim bir mucize fikrini reddettiğimizi ve bir kez daha, daha ciddi fenomenlere geri döndüğümüzü akılda tutarak, şimdi soruyoruz, pek çok büyü-bilimci tarafından ölünün tekrar canlandırılmasının başarıyla sonuçlanmış olmasına o hangi mantıklı itirazı ileri sürebilir? *Franco-Americain'* de anlatılan fakir, insanın bu irade-gücünün, öldüğü ortada olan bir bedeni, yaşam yoluyla ikisini birbirine bağlayan ipliği henüz tamamen koparmamış uçan ruh-özünün geri çekilmesiyle tekrar canlandırabilecek kadar olağanüstü bir potansiyele sahip olduğunu söyleyerek biraz ileri gitmiş olabilirdi. O tip düzinelerce fakir, binlerce tanığın önünde kendilerinin canlı canlı gömülmesine izin vermişler ve haftalar sonra diriltilmişlerdi. Ve eğer fakirler, kış uykusuyla aynı ya da benzer olan bu yapay sürecin sırrına sahiplerse, neden onların ataları, eski münzevi Hintli filozoflar ve Hindistan'da o filozoflarla çalışmış olan Tyanalı Apollonius, İsa ve hepsi yaşam ve ölümün sırları hakkında günümüzün modern filozoflarından çok daha fazlasını bilen diğer kâhinler ve duru-görücüler ölü erkek ve kadınlar diriltememiş olsunlar? Ve o güce--- Profesör Le Conte'nin de itiraf ettiği gibi, bilimin henüz anlayamadığı, esrarengiz "bir şey"---tamamen aşina olarak, üstelik "nereden gelip nereye gittiğini" bilerek, Elisha, İsa, Paul ve Apollonious ve hevesli münzeviler ve bilgili inisiyeler, "ölü olmayan fakat uyuyan" herhangi bir insanı ve bir mucize olmaksızın hayata kolayca geri döndürebilirlerdi.

Eğer kadavranın molekülleri, canlı organizmanın fiziksel ve kimyasal güçleriyle dolu ise, yaşam gücünün doğasını bildiğimiz kadarıyla, onları tekrar harekete geçirmekten ne alıkoyabilir ve buna kim hükmeder?

Materyalist kesinlikle hiçbir itiraz öne süremez, zira ona göre, bu, ruhun tekrar girme meselesi değildir. Onun için ruhun hiçbir varlığı yoktur ve insan bedeni basitçe bir hayat motoru olarak düşünülebilir---ısı ve kuvvet uygulamasıyla başlatılacak ve onlar geri çekildiğinde duracak bir lokomotif. Teolog için durum daha büyük zorluklar arz eder, zira onun bakış açısına göre ölüm, ruh ve bedeni birleştiren bağı parçalar ve doğmuş bebeğin, doğumdan ve göbek bağının kesilmesinden sonra rahimdeki hayatını sürdürmeye zorlanması gibi, mucize olmadan biri diğerine geri dönemez. Ancak Hermetik filozof, bu iki uzlaştırılamaz karşıtın arasında *durumun efendisi* olarak durur. O, ruh-özünün doğasını bilir---sinir akışkanı ve atmosferik eterden oluşmuş bir form--gerekli bir organın hiçbir nihai yıkımı olmadığı sürece, yaşam gücünün, istendiğinde, nasıl aktif ya da pasif hale getirilebileceğini de bilir. Gaffarilus'un iddiaları---sırası gelmişken, 1650'de akıl almaz şekilde ortaya çıkan----daha sonra bilim tarafından doğrulanmıştır. O, doğada var olan her nesnenin, yapay olmamak kaydıyla, bir kere yandığında, tekrar kaldırılıncaya kadar kaldığı küller içinde yine de formunu sürdürdüğünü ileri sürmüştür. Seçkin bir kimyacı, Du Chesne, o gerçeklik konusunda kendini ikna etmişti. Kircher, Digby ve Vallemont, bitki formlarının küllerinden dirilebileceğini göstermişlerdir. 1834'te, Stuttgart'da, doğa-bilimcilerin bir toplantısında, o tip deneyleri üretmek için Oetinger'in bir çalışmasında[54] bir reçete bulundu. Küçük şişelerin içindeki yanmış bitkilerin külleri, ısıtıldıklarında, tekrar değişik biçimlerini sergilemişlerdi. "Belli belirsiz küçük bir bulut yavaş yavaş şişenin içinde yükseldi, tanımlanmış bir biçim aldı ve küllerden oluşan çiçek ya da bitki ortaya çıktı." "Uçucu öz," diye yazıyordu, Oetinger, "*tıpkı bir ruh gibi*, biçimde kusursuz ama maddeden yoksun, yükselirken, dünyevi kabuk imbikte kalır."[55]

Ve eğer bir bitkinin bile astral formu, bedeni ölü olduğunda, yine de küllerin içinde duruyorsa, Septikler, insan ruhunun, iç-benliğin, kaba

54 "Şeylerin Doğumu ve Nesli üzerine Düşünceler"

55 C. Crowe, "Doğanın Gece-Yüzü," s. 111

formun ölümünden hemen sonra çözüldüğünü ve artık olmadığını söylemekte ısrar edecekler mi? "Ölümde," diyor, filozof, "geçişme ve beyin yoluyla, bir beden diğerinden çıkar; ve o, diğeri bozulana kadar, fiziksel ve spritüal çifte bir çekimle eski giysisinin yanında tutulur; ve eğer uygun şartlar verilirse, ruh-özü ona tekrar girebilir ve askıya alınmış hayatını sürdürebilir. O, bunu uykuda iken yapar; o bunu daha layıkıyla transta iken yapar; daha şaşırtıcı olanını Hermetik ustanın buyruğuyla ve yardımıyla yapar. Iamblichus, öyle diriltme güçleriyle donanmış birinin tamamıyla "Tanrı ile dolu" olduğunu beyan eder. Yukarı kürelerin bütün yardımcı ruhlarının onun emrindedir, zira o artık bir ölümlü değildir, kendisi bir tanrıdır. *'Korintlilere Mektuplar'*ında Paul, *'kâhinlerin ruhlarının kâhinlere tâbi olduklarını'* belirtir.

Bazı kişiler, istediğinde, *iç* bedeni *dış* bedenden çekme ile ilgili doğal ve edinilmiş güce sahiptirler ve ona uzun yolculuklar yapmasına ve ziyaret ettiği kişiler tarafından görülmesine neden olurlar. Yaşadıkları bilinen yerlerden yüzlerce mil uzakta, kişilerin "ikizleri"nin görüldüğüne ve onlarla konuşulduğuna dair suçlanamaz tanıklar tarafından kaydedilmiş sayısız vakalar vardır. Hermotimus, eğer Pliny ve Plutark'a güvenirsek, istediğinde transa girebilmiş ve *ikinci* ruhu onun seçtiği bir mesafedeki yere ilerlemiştir.

Steganografi' nin ünlü yazarı, on yedinci yüzyılda yaşamış, Başrahip Fretheim, salt irade gücüyle arkadaşlarıyla görüşebilmiştir. "Ben, inisiye olanın düşüncelerimi bilmesini sağlayabilirim," diye yazmıştır, "yüzlerce mil uzaklıktan, sözsüz, yazmadan ya da parolasız, herhangi bir haberci ile. Haberci bana ihanet edemez, çünkü hiçbir şey bilmez. Gerekirse, haberciden de vazgeçebilirim. Eğer haberleşeceğim kişi en derin zindanda gömülü de olsa, ben yine de düşüncelerimi ona, istediğim kadar ve açık şekilde iletebilirdim, ve bunu tamamen basitçe, batıl inanç olmadan, ruhların yardımı olmadan yapabilirdim." Cordanus ayrıca ruhunu da veya seçtiği habercilerini de gönderebilirdi. Öyle yaptığında, "sanki bir kapı açıldı ve ben bedenimi arkamda bırakarak

hemen kapıdan girdim,"[56] şeklinde hissetmişti. Yüksek bir Alman yetkili, bir müşavir, Wesermann vakasından bir bilim dergisinde söz edilmişti.[57] O, herhangi bir mesafedeki bir arkadaşının ya da tanıdığının, onun seçtiği her nesneyi hayal etmesini ya da sevdiği bir kişiyi görmesini sağlayabildiğini iddia etmişti. Onun iddialarının doğruluğu ispatlandı ve birkaç vakada, Septikler ve bilgili kişiler tarafından da tanıklık edildi. O ayrıca istediği yerde kopyasının görünmesini ve bir kerede birkaç kişi tarafından görülmeyi de sağlayabiliyordu. Onların kulaklarına, inanmayanlar tarafından önceden hazırlanmış ve üzerinde karar verilmiş bir cümleyi fısıldamıştı, ve böylece kopyasını yansıtan gücü, herhangi bir itirazın ötesinde ortaya konmuştu.

Napier, Osborne, Binbaşı Lawes, Quenouillet, Nikiforovitch ve başka pek çok modern tanığa göre, bugün fakirlerin uzun süreli bir diyet, hazırlık ve dinlenmeyle bedenlerini, belirsiz bir süre için yerin altı fit altına gömülecek bir duruma getirebildikleri ispatlanmaktadır. Saygıdeğer Kaptan Osborne tarafından söz edildiği şekilde,[58] fakir, oda zemininin üç fit altındaki bir odacığa yerleştirilmiş bir kutuda altı hafta canlı olarak gömülü kaldığında, Sir Claude Wade, Rundjit Singh'in mahiyetinde bulunuyordu. Aldatma şansını önlemek için, iki asker bölüğünden oluşan bir koruma görevlendirilmişti ve içeri girilmesinden binayı korumak için gece ve gündüz her iki saatte bir sırayla dört nöbetçi tedarik edilmişti. . . ."O, açıldığında," der, Sir Claude, başın üzerinden iple bağlanmış beyaz bir keten çuvalın içine kapatılmış bir kişi figürü gördük. . . .daha sonra hizmetkâr, figürün üzerine ılık su dökmeye başladı. . . .vücudun bacakları ve kolları kıvrılmıştı ve sertti, tüm yüz ve baş, bir cesedinki gibi omuza yaslanmıştı. Sonra ben, beraberimde getirdiğim tıp adamını, bedeni incelemesi için aşağıya çağırdım, geldi, baktı, fakat kalpte, şakaklarda ve kolda hiçbir nabız atışı bulamadı. Ancak, vücudun başka hiçbir kısmının gösteremediği beyin bölgesinde bir sıcaklık vardı."

56 "De Res. Var.," v., iii., i., viii., bölüm 43. Plutarch: "Sokrat'ın Demonu üzerine Konuşma," 22.
57 Nasse: "Zeitschrift für Psychische Aerzte,' 1820.
58 Osborne: "Camp and Court of Rundjit Singh"

Bizim yerimizin sınırlarının bu ilginç hikâyenin detaylarını alıntılamaya izin vermediğinden üzüntü duyarak, sadece, diriltme sürecinin, sıcak suyla yıkama, friksiyon, burun deliklerinden ve kulaklardan balmumu ve pamuk sargıları çıkarma, Hint hayvansal yağı ya da sadeyağla göz kapaklarını ovmayı kapsadığını ve pek çoğuna en tuhaf görünenin de, "başın üst tarafına" sıcak bir buğday çöreği uygulaması olduğunu ilave edeceğiz. Çörek üç kere uygulandıktan sonra, beden şiddetle kasılmış, burun delikleri şişmiş, solunum ortaya çıkmış ve kol ve bacaklar doğal haline gelmişti, fakat nabız hâlâ çok zayıf hissediliyordu. "Daha sonra dile Hint hayvansal yağı sürüldü; gözyuvarları açıldı ve doğal rengi geri geldi, ve fakir orada bulunanları tanıdı ve konuştu." Sadece burun deliklerinin ve kulakların tıkalı olması değil, dilin de boğaza yaklaşacak şekilde geriye doğru itilmiş olması ve böylece atmosferik hava girişine karşı etkin bir şekilde delikleri kapatması dikkat edilmesi gerekenlerdir. Biz Hindistan'da iken, bir fakir bize, bunun yalnızca organik dokular üzerindeki hava hareketini önlemek için değil, ayrıca havaya maruz bırakılan başka herhangi bir ette olduğu gibi, bozulmaya sebep olacak askıya alınmış bir canlanma durumunda çürütme bakterilerinin birikmesine karşı korumak için yapıldığını anlatmıştı. Ayrıca fakirin gömülmeyi reddedeceği yerler de vardır; beyaz karıncalarla dolu Güney Hindistan'daki çoğu bölge gibi, ve sinirlenmiş karıncalar, insanın ve onun mülkünün en tehlikeli düşmanları arasında görülürler. Onlar buldukları her şeyi yutmakta çok oburdurlar, belki metaller hariç. Tahtaya gelince, oyamayacakları hiçbir tür yoktur; hatta tuğlalar ve harç, onların zorlu orduları için sadece küçük bir engel oluştururlar. Onlar, harcı partikül partikül tahrip ederek sabırla çalışırlar; ve bir fakir, kendisi mukaddes olsa da ve geçici tabutunda güçlü dursa da, dirilme zamanı geldiğinde bedenini yenmiş olarak bulma riskine girmeyecektir.

O halde, burada, pek çoğundan yalnızca bir tanesi, iki İngiliz asilzadesinin ve kendileri kadar son derece şüpheci olan bir Hint prensinin şahitliğiyle doğrulanmış bir vaka vardır. Bu durum, bilimi, bu can

sıkıcı çıkmazın içine yerleştirir: O, ya suçlanamaz o kadar tanığa bir yalan bulmalı, ya da, eğer bir fakir altı hafta sonra dirilebiliyorsa, başka fakir de yapabiliyorsa, neden Shunam'dan bir çocuk, bir Lazarus ya da Jairus'un kızı yapamasın?[59]

59 Bayan Catherine Crowe, "Doğanın Gece-Yüzü," adlı çalışması, sayfa 118'de, General Ventura, Hint Mihracesi ve kumandanlarıyla birlikte, General Ventura'nın huzurunda, bir fakirin benzer bir şekilde gömülüşünün detaylarını verir. Loodhiana'daki politik temsilci, o gömüldükten on ay sonra topraktan çıkarıldığında orada bulunuyordu. Fakirin içinde olduğu tabut ya da kutu bir mahzene gömülmüş, üzerine toprak atılmış ve çiğnenmişti, sonra o noktaya bir arpa ekilmiş ve onu gözlemeleri için nöbetçiler yerleştirilmişti. "Ancak Mihrace, aldığı bütün bu tedbirlere rağmen o kadar şüpheciydi ki, on ay içinde iki kez kazmış ve incelemişti, ve her seferinde de fakir, onların onu oraya kapattığı zamanki *aynı durumunda* bulunmuştu."

"ÖLÜ" NE ZAMAN ÖLÜDÜR?

Ve burada, belki de, bir fizikçinin, dışsal kanıtın ötesinde, bedenin gerçekten ölü olduğuna dair hangi teminata sahip olabileceğini sormanın yeri gelmiş olabilir. En iyi otoriteler hiç olmadığını söylemekte hemfikirler. Londra'dan Dr. Todd Thomson en emin bir şekilde, "bedenin hareketsizliği, hatta ölü gibi olan hali, üstünün soğukluğu, solunum ve nabzın yokluğu ve gözün çökmüş hali, hayatın tümüyle tükendiğine dair hiçbir şekilde su götürmez deliller değillerdir," der.[60] Tümüyle çürümeden başka hiçbir şey, hayatın sonsuza dek uçup gittiğinin ve bedenin kiracısız kaldığının reddedilemez delili değildir. Demokritos, gerçek ölümün hiçbir *kesin* işaretinin var olmadığını iddia etmiştir. Pliny de aynı şeyi ileri sürmüştü. Bilgili fizikçi ve zamanının en seçkin insanlarından biri, Asclepiades, garantinin, kadınlarla ilgili ölüm vakalarında, erkeklerde olduğundan çok daha zor olduğuna inanmıştı.

Yukarıda alıntılanan Todd Thomson, o tür bir geçici olarak durmuş canlanma ile ilgili birkaç dikkat çekici vaka verir.. Onların içinde, ikiz kez açıkça ölmüş ve iki kez gömülme durumunda kalmış, Normandiyalı bir beyefendiden, Francis Neville'den söz eder. Tabut mezarlığa indirildiği anda o kendiliğinden canlanmıştı. On yedinci yüzyılda, Lady Russel tümüyle ölmüş görünüyordu ve gömülmek üzereydi, ancak cenazesi için çan çalarken, o tabutunda doğruldu ve haykırdı, "kiliseye gitme zamanı!". Diemerbroese, üç gün boyunca hiçbir hayat belirtisi göstermeyen fakat tabuta konulduğunda, mezarın yanında canlandı ve ondan sonra yıllarca yaşadı. 1836'da Brüksel'in saygın bir vatandaşı, bir Pazar sabahı derin bir uykuya girdi. Pazartesi günü, hizmetkârlar tabutun

60 Todd: "Okült Bilim" in Eki, cilt i.

kapağını vidalamaya hazırlanırlarken, varsayılan ceset kalkıp oturdu, gözlerini ovuşturdu ve kahvesiyle bir gazete istedi.[61]

O tür görünüşte ölüm vakaları gazete basınında çok sık rapor edilmezler. Yazdığımız gibi (Nisan, 1877), New York Times'a gönderilmiş bir Londra mektubunda şu paragrafı buluruz: "Aktris, Bayan Anie üç hafta önce öldü. Düne kadar gömülmemişti. Ceset ılık ve esnek, ve hatlar hayattaki kadar yumuşak ve oynak. Birkaç fizikçi onu muayene etti ve bedenin gece ve gündüz izlenmesini tavsiye ettiler. Zavallı kadın kesinlikle bir transtadır, fakat hayata dönmeye yönlenir mi, bunu söylemek imkânsız.

Bilim, insanı, yaşam-prensibi denilen gizemli bir güçle geçici olarak birleştirilmiş bir atomlar toplamı olarak kabul eder. Materyalist için, canlı ve ölü bir beden arasındaki tek fark, birinde güç aktifken, diğerinde saklı haldedir. O tükendiğinde ya da tamamen saklı olduğunda, moleküller, onları ayıran ve boşluğa saçan daha üst bir çekime itaat ederler.

Ölü bedenin moleküllerinin yoğun bir hayat enerjisi ortaya koydukları yerde, eğer böyle bir şeyi ölüm olarak algılamak mümkünse, bu dağılma, ölüm olmalıdır. Eğer ölüm, sindiren, harekete geçiren ve düşünce-öğüten bir makinenin durması ise, o makine tamamen bozulmadan ve partikülleri dağılmadan önce, ölüm nasıl gerçek olabilir ya da göreceli olmayabilir? O partiküllerden herhangi biri, birbirine yapışık kaldığı sürece merkezcil yaşam gücü, dağıtıcı merkezkaç kuvvete üstün gelebilir. Eliphas Levi şöyle diyor: "Değişim, hareketin kanıtıdır ve sadece hareket, hayatı belli eder. Ölü olsaydı, ceset ayrışmazdı; onu oluşturan tüm moleküller canlıdır ve ayrılma mücadelesi verirler. Ve ruhun, bir daha var olmamak için, her şeyden önce kendisini serbest bıraktığını düşünür müydünüz? Maddenin en ağır formları ölmediğinde, o düşünce ve sevgi ölebilir mi? Eğer değişimin, ölüm olarak adlandırılması gerekiyorsa, biz her gün ölüyoruz ve yeniden doğuyoruz, zira her gün biçimlerimiz değişim altındadır."

61 "Morning Herald," Temmuz 21, 1836

Kabalistler, bedeni gömülmediğinde bir insan ölü değildir, derler. Ölüm, asla ani değildir: zira Hermes'e göre, doğada hiçbir şey şiddetli geçişlerle gitmez. Her şey derecelidir, ve canlı insan varlığını üretmek, uzun ve dereceli bir gelişim gerektirdiği gibi, cesetten canlılığın bütünüyle çekilmesi de zaman gerektirir. "Ölüm, doğumun gerçek bir başlangıç olmasından daha mutlak bir son olamaz. Doğum, varlığın önceden varoluşunu ispatlıyorsa, ölüm de ölümsüzlüğü ispatlar," der, anı Fransız Kabalist.

Eğitimli Hristiyanlar, ya da Sinagog yöneticisi Jairus'un kızının ölümden geri döndüğüne ve diğer İncil-mucizelerine dolaylı olarak inanırken, aksi halde batıl inanç olarak adlandırılmasına öfke duyacak, eğitimli Hristiyanlar, Apollonius ve hayata onun tarafından döndürüldüğüne dair biyografı tarafından sözü edilen kızınki gibi bütün vakaları alaycı bir şüphecilikle karşılarlar. Empedokles'in hayata döndürdüğü bir kadından söz eden Diogenes Laertius'a bir daha saygıyla muamele edilmez; ve Pagan mucize-bilimcisinin adı, Hristiyanların gözler önünde, sadece sahtekârın bir eş anlamıdır. Bizim bilim adamlarımız en azından bir dereceye kadar daha akılcıdırlar; onlar bütün İncil kâhinleri ve havarilerini, ve halüsinasyon gören ahmaklar ile hilebaz numaracılar kategorilerindeki putperest-mucize yapıcılarını kucaklarlar.

Aslında Hristiyanlar ve materyalistler, onlara has çok küçük bir gayretle, kendilerini hem adil, hem de mantıklı gösterebilirler. Öyle bir mucize üretmek için ise, sadece okudukları şeyi anlamaya ve onu en iyi yargılarının önyargısız eleştirisine bırakmaya razı olmak zorundalar. Bunun mümkün olması ne kadar uzak, görelim. Lazarus'un inanılmaz kurgusunu bir tarafa koyarak, iki vaka seçeceğiz: İsa tarafından hayata döndürülen idarecinin kızı ve Apollonius tarafından diriltilen Korintli gelin. Birinci olayda, İsa'ın, *"O ölü değil, sadece uyumaktadır,"* önemli ifadesini bütünüyle hiçe sayan ruhban sınıfı, tanrılarını, kendi kanunlarının ezicisi olmaya ve yararsız bir mucize üretmekten görünürde daha iyi olmayan bir itirazla, diğerleri için reddettiği şeyi haksız yere birine vermeye zorlarlar. İkinci durumda, Apollonius'un biyografi yazarının,

onları yanlış anlaşılacak en ufak bir sebep olamayacak kadar sade ve kesin olan sözlerine rağmen, onlar Philostratus'u kasıtlı düzenbazlıkla suçlarlar. Büyük bir insan kalabalığının önünde, Tyanalı bilge tarafından genç kızın diriltilişini tarif ederken, bu biyograf, "O, ölmüş *görünüyordu*," dediğinde, aldatmayla suçlanmaya çok uygun olmayan ondan daha dürüst kim olabilirdi ki?

Başka bir ifadeyle, o çok açık bir şekilde, geçici olarak durmuş bir canlanma vakasına işaret eder; ve sonra hemen ardından ekler, "genç kız yüzü yukarı dönük şekilde," yığına doğru taşınırken, "yağmur çok hızlı yağdığı için, bu da onun duyularını harekete geçirmiş olabilirdi." Bu en açık şekilde, Philostratus'un, tekrar dirilmede *hiçbir* mucize görmediğini göstermez mi? Bu daha doğrusu, "Asclepiades'in gerçek ve görünüşteki ölümü bir bakışta ayırt etme yeteneğine sahip olması gibi," Apollonius'un büyük bilgi ve becerisine işaret etmez mi?[62]

62 Salverte: "Sciences Occultes," cilt ii.

DOĞA ARKAMIZDAN KAPIYI KAPATIR

Ruh-özü ve ruh bedenden tamamen ayrıldıktan ve son elektrik bağı koptuktan sonra, bir tekrar-dirilme, önceki bölümlerde tarif edilen dışında, bir kere bedensiz kalan ruhun bir kez daha bu dünyada kendini reenkarne etmesi kadar imkânsızdır. "Bir kere yere düşen yaprak, kendini dala tekrar iliştirmez," diyor, Eliphas Levi. "Tırtıl bir kelebeğe dönüşür, fakat kelebek larvaya geri dönmez. Doğa, hepsinin arkasındaki geçilecek bütün kapıları kapatır ve yaşamı ileri doğru iter. Biçimler geçip gider, düşünce kalır, ve bir zamanlar tükettiği şeyi geri çağırmaz.

Neden Asclepiades ve Apollonius'un, gerçek ölümü ayrıt etmek için özel güçlere sahip olduklarının düşünülmesi gerekiyor? Herhangi bir modern tıp okulu, bu bilgiyi öğrencilerine vermek zorunda değil mi? Bırakalım onların yetkilileri onlara açıklasın. İsa ve Apollonius'un bu mucizeleri o kadar iyi ispatlanır ki, onlar gerçek görünürler. Birinde ya da her iki durumda, hayat basitçe askıya alınmış ya da alınmamış olsa da, geriye, onlara özgü bir güç tarafından, iki mucize-emekçisinin *görünüşte ölü* olanı bir anda hayata döndürmesi gerçeği kalır.[63]

Bu, modern fizikçilerin, ihtimali reddedilen, ama sihir-bilimcilerin açıkça sahip oldukları sırrı henüz bulmamaları sebebiyle olmasın?

Psikolojinin bugünkü şekilde ihmal edilmesi ve en dürüst öğrencileri tarafından itiraf edilen fizyolojideki en kaotik durumla birlikte, bizim bilim adamlarımız yakın zamanda kadimlerin kayıp bilgisini tekrar

63 Bizim modern fizikçilerimiz de bu paha biçilmez özelliğe sahip olsalardı insanlık için faydalı olurdu; zira o zaman elimizde gömüldükten sonraki korkunç ölümlerle ilgili daha az kayıt olurdu. Bayan Catherine Crowe "Doğanın Gece-Yüzü"nde, "Trans Vakaları" adlı bölümde, sadece İngiltere'de ve bu yüzyılda olmuş o tip beş vaka kaydeder. Onların arasında, üvey annesinin kendisini zehirlediği ve topraktan çıkarıldığında yüzüstü yatar şekilde bulunmuş Dublin'den Dr. Walker ve bir Mr. S---- vakası vardır.

keşfedecek gibi görünmüyorlar. Eski günlerde, kâhinlerin şarlatan ve mucize-bilimcilerin düzenbaz olarak muamele edilmedikleri zamanda, genel olarak kehanet ve okült bilimleri öğretmek için kurulmuş okullar vardı. Samuel, Samah'taki öyle bir kurumun başı olarak kayıt edilir; Elisha ise Jericho'da. Kâhinler ya da duru-görücüler okulları tüm ülkede tanınıyordu. Hillel düzenli bir okula sahipti ve Sokrates'in, öğrencilerinden bazılarını *kehanet bilimini* öğrenmeye gönderdiği bilinir. Maji ya da bilgelik çalışması, bilimin her dalını kapsıyordu, metafizik ve fizik, genel ve okült safhalarında psikoloji ve fizyoloji, ve simya çalışması evrenseldi, zira o hem fiziksel hem de spritüal bir bilimdi. Öyleyse, ikili yönüyle doğayı incelemiş ve onun sadece hükmü kalmamış yasasını çalışmakta olan bizim modern fizikçilere göre keşifler başarmış kadimlerin neden kapalı bir kitap olduklarından şüphe duyuluyor ya da şaşırılıyor?

Dolayısıyla, ortadaki mesele, ölü bir bedenin tekrar dirilebilmesi değil----zira, saçma şekilde, bir mucize ihtimalini iddia etmek olurdu--ancak tıp otoritelerinin kesin ölüm anını saptadıklarını iddia etmeleridir. Kabalistler, ölümün, astral-beden ya da yaşam-prensibi ile ruhun, madde bedenden sonsuza dek ayrıldığı anda meydana geldiğini söylerler. Astral bedeni ve ruhu inkâr eden ve sadece yaşam-prensibinin varlığını kabul eden bilimsel fizikçi, hayat açıkça tükendiği zaman ölümün gerçekleştiği sonucuna varır. Kalp atışı ve ciğerlerin aksiyonu durduğunda ve *ölüm sertliği* belirdiğinde, ve özellikle de bozulma başladığında, onlar hastanın öldüğünü telaffuz ederler. Fakat tıp yıllık kayıtları, boğulma ile, gazların solunması ve diğer sebeplerle asfeksi (nefes kesilmesi) sonucu olarak "canlanmanın geçici durması"; hatta açıkça ölmüş görünmelerinden on iki saat sonra bile, boğulma vakalarında hayata geri dönme örnekleriyle doludur.

CANLANMANIN GEÇİCİ OLARAK DURMASI.

Uyurgezer trans vakalarında sıradan ölüm belirtilerinin hiçbiri eksik değildir; nefes ve nabız yok olmuştur; beden-ısısı kaybolmuştur; kaslar serttir; gözler donuk ve beden renksizdir. Colonel Townshend'in ünlü vakasında, o kendini üç tıp adamının yanında bu duruma sokmuştu; onun gerçekten ölü olduğuna ikna olduktan bir süre sonra onlar odayı terk etmek üzereyken, o yavaş yavaş canlanmıştı. Bu ayrıcalıklı hediyeyi o şöyle tarif eder, "Ölebilirdim ya da istediğimde son nefesi verebilirdim, ama yine de bir gayretle ya da *bir şekilde* hayata geri gelebildim."

Moskova'da meydana gelen dikkate değer, görünürdeki bir ölüm olayından bu yana birkaç yıl geçti. Zengin bir tüccarın eşi, otoritelerin onu gömmek için birkaç teşebbüste bulunduğu on yedi gün süresince kataleptik durumda kalmış ancak bozulma ortaya çıkmadığı için, aile, törenin önüne geçmiş ve o sürenin sonunda o hayata geri dönmüştü.

Yukarıdaki örnekler tıp mesleğindeki en bilgili adamların bir kişinin ölüm zamanı hakkında emin olamadıklarını gösterir. Onların "canlılığın geçici durması" diye adlandırdıkları, pek çok sebepten herhangi biri tarafından uyarılmış olarak, kendi ruhunun çabasıyla, hastanın kendiliğinden iyileştiği durumdur. Bu vakalarda astral beden fiziksel bedenden ayrılmamıştır; onun dışsal fonksiyonları basitçe askıda kalmıştır; özne bir uyuşukluk durumundadır ve tekrar canlanma, sadece o durumdan bir iyileşmedir.

Ancak, fizyologların "gerçek ölüm" diye adlandırdıkları, fakat aslında öyle olmayan, astral bedenin çekilmesidir; belki de yerel bozulma baş göstermiştir. İnsan hayata tekrar nasıl getirilecektir? Cevap, iç beden, dış bedene doğru çekilmeye zorlanmalı ve onda canlılık tekrar uyanmalıdır. Zaman ilerlemiştir, o geri sarılmalıdır. Eğer ölüm kesinse,; eğer

organlar sadece çalışmayı durdurmamış, ayrıca yenilenen hareket hassasiyetini de kaybetmişlerse, o zaman tüm evren, cesedi canlandırmak için kaosun içine atılmak zorunda kalırdı—bir mucize gerektirirdi. Fakat daha önce söylediğimiz gibi, insan, soğukken, katıyken, nabızsız, nefessizken ve hatta bozulma işaretleri gösteriyorken ölü değildir; o gömüldüğünde, belli bir noktaya ulaşılana kadar sonrasında da ölü değildir. O nokta, *hayati organların, eğer tekrar canlanma olursa, geleneksel fonksiyonlarını icra edemeyecekleri kadar bozuldukları noktadır;* deyim yerindeyse, makinenin büyük zembereği ve dişli çarkı, pas tutmayla o kadar aşınmıştır ki anahtarın çevrilmesiyle çat diye kopacaklardır. O noktaya gelinceye kadar, astral bedenin, bir mucize olmaksızın, ya kendi iradesinin bir çabasıyla ya da doğanın güçlerini ve onları nasıl yönlendireceğini bilen birinin iradesinin karşı konulmaz etkisi altında önceki sığınağına geri girmesine sebep olunabilir. Kıvılcım sönmüş değildir, sadece saklıdır---çakmaktaşındaki ateş gibi ya da soğuk demirdeki sıcaklık gibi saklıdır.

En derin kataleptik duru-görü vakalarında, Du Potet tarafından elde edilen gibi ve merhum Prof. William Gregory'nin *"Canlı Manyetizması üzerine Mektuplar"* çalışmasında çok şekilsel tarif ettiği gibi, ruh bedenden o kadar ayrılmıştır ki, hipnotizmacının bir irade çabası olmadan onun içine tekrar girmesi mümkün olmayacaktır. Özne pratik olarak ölüdür ve eğer kendine bırakılırsa ruh sonsuza dek kaçacaktır. Hareketsiz fiziksel gövdeden bağımsız olsa da, yarı-serbest kalmış ruh, kâhinler taarfından tarif edildiği şekilde, baktıkları astral atmosferin anlatılamaz parlaklığıyla zıt olarak karanlık ve sisli görünen manyetik bir kordon ile halen bağlıdır. Plutark, büyük bir yükseklikten düşen ve üç gün bariz şekilde ölü yatan Thespesius'un hikâyesi ile ilgili olarak, bize onun kısmen ölü kaldığı süredeki tecrübesinden söz eder. "Thespesius," der, "etrafındakilerle ölüden farklı olduğunu gözlemlemişti. . . .Onlar saydam ve bir parlaklıkla kuşatılmışlardı; fakat o, karanlık bir ışıma ya da bir gölge çizgisinin peşine takılmış gibiydi." Onun tüm tarifi, detaylarındaki çok ince ve ikinci derecede ayrıntılar, her dönemin kâhinleri tarafından doğrulanmış olarak ortaya çıkar, ve bu tanıklık sınıfı alınabildiği

derecede önemlidir. Kabalistler, *Sciences des Esprits* adlı çalışmasında, onları Eliphas Levi tarafından yorumlandığı şekilde bulduğumuz gibi, şöyle derler, "Bir insan son uykusuna girdiğinde, hayatın diğer tarafındaki bilinci kazanmadan önce, ilk olarak bir çeşit rüyaya dalar. O zaman, o, ya güzel bir görüntüyle ya da korkunç bir kâbusla, ölümlü varlığı sürece inandığı, cenneti veya cehennemi görür. Bu, neden sıklıkla, korkmuş ruh-özünün yeni ayrılmış olduğu dünyevi hayata şiddetle geri döndüğünü, ve gerçekten ölü olan bazılarının, yani, yalnız ve sessiz bırakılsalar, huzurlu bir şekilde bilinçsiz bir rehavet durumunda sonsuza dek ayrılacak olanların, çok erken gömüldüklerinde mezarlarında tekrar hayata uyandıklarını açıklamaktadır."

Bu bağlantıda, okuyucu belki de, öksüz kalmış yeğenlerine kendi isteğiyle bazı cömert hediyeler bırakmış olan yaşlı adamın iyi bilinen vakasını hatırlayabilir; yaşlı adam, ölümünden tam önce dileklerini açıklayan kararının olduğu o belgeyi zengin oğluna teslim etmişti. Fakat, kendisini cesetle yapayalnız bulunca belgeyi yırtıp yakan oğlunun önünde birkaç saatten fazla ölü değildi. Bu saygısızca hareketin görüntüsü belli ki süzülen ruhu geri çağırmış ve yaşlı adam ölü yatağında kalkarak, dehşet içindeki biçare adama kızgın bir lanet okumuş, sonra tekrar geri düşmüş ve ruhunu vermiştir--- bu sefer sonsuza dek. Dion Boucicault, güçlü draması *XI. Louis*'de bu türdeki bir olaydan fayda sağlar; ve Charles Kean, ölü adamın bir an için canlanıp, görünüşteki mirasçı ona yaklaşırken tacı kavramasıyla, Fransız kralı karakterinde derin bir izlenim yaratmıştır.

Levi, canlı organizma bozulmadan kalırken ve astral ruh henüz yakınken, tekrar dirilmenin imkânsız olmadığını söyler. "Doğa," der, "ani sıçramalarla hiçbir şey sonuçlandırmaz ve ebedi ölüm, daima bir şekilde bir rehavet halinin eşlik ettiği bir durumdan sonra gelir. O, büyük bir şokun veya güçlü bir iradenin üstesinden gelebileceği bir çekim gücünün uyuşukluğudur." O, Elisha'nın kemikleri üzerine atılmış ölü adamın dirilmesini bu duruma bağlar. Onu, ruhun o anda bedenin yakınında uçuşuyor olduğunu söyleyerek açıklar. Cenaze topluluğu, inanışa

göre, soyguncular tarafından saldırıya uğramıştı ve onların korkusu titreşimsel olarak ölüye iletilince, ruh-özü, kalan bedenine saygısızlık yapıldığı fikriyle dehşete kapılmış ve onu kaldırmak ve korumak için şiddetle bedene geri girmişti. " Ruhun, yaşamını sürdürdüğüne inananlar, bu olayda doğa-üstü karakterde hiçbir şey göremezler----o sadece doğa kanununun mükemmel bir tezahürüdür. Doğruluğu kanıtlanmış böyle bir vakayı bir materyaliste anlatmak, sadece yersiz bir konuşma olurdu; teolog ise, özel bir önsezi için doğanın ötesine bakarak onu bir mucize olarak kabul eder. Eliphas Levi, şöyle diyor: "Onlar dirilmeyi, Elisha'nın kemikleriyle temasa atfettiler; ve ölü kalıntılarına tapınmak mantığa uygun olarak onun döneminden gelmektedir."

HEYKELLERİ YÜRÜTMEK VE KONUŞTURMAK

Balfour Stewart haklıdır---bilim adamları, "organik ya da inorganik olsun, maddenin en üst yapısı ve özellikleri hakkında hiçbir şey veya neredeyse hiçbir şey bilmezler."

Biz burada öyle sağlam bir zemindeyiz ki, önceden bir adım daha atacağız. *Fakirin, bedenini geçici olarak terk etmesini ve sonra tekrar girmesini, İsa, Apollonius ve Elisha'nın çeşitli kişileri hayata döndürmesini sağlayan yaşam gücünü içeren okült güçlerin aynı bilgisi ve kontrolü, kadim kâhinlerin de heykelleri canlandırmalarına ve onları canlı yaratıklar gibi davranıp konuşturmalarına sebep olmuştur.* Paracelsus'un *homunculi*' sini yaratmasına imkân veren de aynı bilgi ve güçtür; keza, Aaron'un, asasını bir serpente ve tomurcuklanan bir dala dönüştürmesi; Musa'nın Mısır'ı kurbağalarla ve haşerelerle kaplaması; ve günümüzün Mısırlı sihir-bilimcisinin, fiziksel hayata sahip fakat ruhu olmayan pigme Mandragora'sını canlandırması da aynı şekildedir. Musa'nın büyük reptilleri ve böcekleri var etmesini sağlayan gerekli koşullarda, fizik bilimcisinin, bakteri diye adlandırdığı küçük şeyleri meydana getirmesi için sunulan benzer şartlardan daha mucizevi bir şey yoktu.

Ve şimdi, kadim mucize-yapıcılar ve kâhinler ile bağlantılı olarak, modern medyumların iddialarını ortaya getirelim. Onları, dünyanın kutsal ve dünyevi tarihlerinde kaydedilmiş neredeyse her biçimdeki fenomeni, bizim zamanımızda da tekrar ürettiklerini iddia ederken buluruz. Görünen mucizeler arasından, ağırlığı olan cansız nesnelerle aynı zamanda insan bedenlerinin levitasyonunu seçerek, dikkatimizi, fenomenin tezahür ettirildiği şartlara vereceğiz. Tarih, bu şekilde terden yükselmiş ve bazen dikkate değer bir süre havada kalmış, Pagan sihircilerin, Hristiyan azizlerin, Hindu fakirlerinin ve spritüal medyumların

isimlerini kaydeder. Fenomen bir ülke ya da dönemle sınırlı değildir, ancak hemen hemen kişiler değişmez şekilde dini vecd halindekiler, maji ustaları ya da şimdiki gibi spritüal medyumlardır.

Ruh-gücünün bilinçdışı tezahürleri ile yüksek majinin bilinçli becerilerinin bütün ülkelerde, bütün çağlarda, kâhinlerle ve aynı zamanda sorumlu olmayan medyumlar aracılığıyla meydana geldiğinin delilini temin etmek için, bu sefer kendi tarafımızda hiçbir zahmetli çaba gerektirmeyecek kadar iyi tesis edilmiş gerçeği öne sürüyoruz. Mevcut mükemmelleştirilmiş Avrupa medeniyeti henüz bir gelişme aşamasında iken, çoktan yaşını başını almış olan okült felsefe, insanın nitelikleri üzerine, Yaratıcısınınkilerle benzerlik kurarak yorum yapıyordu. Spritüal tarih ana kapısının üzerine kazınmış olarak adları sonsuza dek ölümsüz kalacak olan kişiler, kendi şahıslarında, *mikrokozmosun* tanrı-benzeri güçlerinin ne kadar gelişebildiğinin örneklerini vermişlerdir. Profesör A. Wilder, *İskenderiye Okulunun Doktrinleri ve Baş Öğretmenleri*'ni tarif ederken şöyle der: "Plotinus, ruhta, onu içeriye, kaynağa ve merkeze, ebedi iyiye doğru çeken geri dönen bir dürtü, sevgi olduğunu öğretmiştir. Ruhun, güzel olanı kendi içinde nasıl barındırdığını anlamayan kişi, yorucu çabayla güzelliği dışarda bulmanın yolunu ararken, bilge insan onu kendi içinde tanır, dikkatini yoğunlaştırarak, yukarıya tanrısal çeşmeye, kendi içinde akan akıntıya doğru süzülerek, kendi içine geri çekilmeyle düşünceyi geliştirir. Sonsuz olan, akıl yoluyla bilinmez. . . .akıldan üstün olan bir yetiyle, başka deyişle, kişinin kendi sonlu benliğini durdurup ilahi özün onunla iletişim kurduğu bir hâle girmekle bilinir. Bu, KENDİNDEN GEÇME'dir.

Az ile yetinen yaşam tarzı sayesinde "şimdiyi ve geleceği net bir aynada görebildiğini iddia eden Apollonius hakkında, Profesör çok güzel bir şekilde gözlem yapar: "Bu, *spritüal fotoğraf* diye adlandırılan olabilir. Ruh-özü, içinde gerçekliklerin ve olayların, geçmiş, gelecek ve şimdinin aynı şekilde sabitlendiği bir kameradır; ve zihin onlar hakkında bilinçli hâle gelir. Bizim her günlük sınırlar dünyamızın ötesinde, hepsi bir gün ya da bir durumdur, geçmiş ve gelecek, şimdidedir. "[64]

64 Profesör A. Wilder: "Neo-Platonism and Alchemy"

TANRISAL IŞIK HALKASI

Bu Tanrı-benzeri insanlar, Ortodoks spritüalistlerin öyle anlayacağı gibi, "medyumlar" mıydı? Tabi ki, bu terimden anladığımız, özel bir organizmayla doğan ve güçleri de orantılı olarak gelişmiş olan, o "aşırı-duyarlı" olanlarsa, türlü türlü ruhların, sadece insanın, ya da elementallerin etkisine daha da maruz kalırlar. Eğer biz her bireyi kendi manyetik atmosferinde, görünmeyen üst kürelerin vatandaşlarının kımıldadığı, hareket ettiği ve yaşadığı bir medyum olarak düşünürsek, kesinlikle öyle. Bu anlamda her kişi bir medyumdur. Medyumluk, ya, 1. kendiliğinden gelişmiştir; 2. dışarıdan bir etkiyle; ya da 3. hayat boyunca saklı kalabilir. Okuyucu, *terimin tanımını aklında tutmalıdır, zira bu açıkça anlaşılmadıkça, karışıklık kaçınılmazdır*. Bu tür medyumluk, aktif ya da pasif, geri itici ya da alıcı, pozitif ya da negatif olabilir. Medyumluk, bireyin çevrelendiği auranın kalitesiyle ölçülebilir. Bu, saf ruh için yoğun, sisli, tiksindirici, pis kokulu ve bayıltıcı olabilir ve o zaman sadece, yılanbalığının çamurlu sularda yaptığı gibi, ondan hoşlanan pis varlıkları çekerler; ya da, sabah çiği gibi, saf, kristalize, berrak olabilir. Hepsi, medyumun ahlaki karakterine bağlıdır.

Apollonius, Iamblichus, Plotinus ve Porphyry gibi adamlar üzerinde bu tanrısal ışık halkası toplanmıştı. O, kendi ruh-özlerinin ruhlarıyla olan yakın uygunluğuyla, yaşamlarının insan-üstü erdemi ve kutsallığıyla gelişmiş, ve sıklıkla içsel kendinden geçişle derin düşünceye dalmalarıyla desteklenmişti. O tür mukaddes insanlara saf spritüal tesirler yaklaşabilirdi. Etraflarına tanrısal bir iyilik atmosferi yayarak, kötü ruhların önlerinden kaçmalarına sebep olurlardı. Öyleleri için onların aurasında var olmak sadece imkânsız değil, eğer bir sihir-bilimci iradesini kullanır, hatta onlara yaklaşırsa, etki altındakilerin aurasında bile

kalamazlar. Bu, *medyumluk* değil, ARACILIK'tır. O insanlar, yaşayan Tanrı ruhunun ikamet ettiği tapınaklardır; fakat eğer tapınak kötü bir ihtirasın, düşüncenin ya da tutkunun girişiyle kirletilirse, aracı, büyücülük küresine düşer. Kapı açılır, saf ruhlar ayrılırlar, kötü ruhlar içeri akın ederler. Bu, hâlâ aracılıktır, ama şeytani olan; büyücü, saf majisyen gibi kendi aurasını biçimlendirir ve iradesini kafa dengi alt ruhlara uygular.

Ancak, şimdi anlaşıldığı ve ortaya konulduğu şekilde medyumluk farklı bir şeydir. Şartlar, onun kendi iradesinden bağımsız olarak, doğumda ya da sonrasında, bir kişinin aurasını değiştirebilir, böylece fiziksel ya da zihinsel, melek ya da şeytani tezahürler yer alabilir. O tür medyumluk, aynı zamanda da yukarıda-belirtilen aracılık, yaşayan insanın ilk ortaya çıkışından beri yeryüzünde var olmuştur. Önceki, zayıf, ölümlü bedenin, kendi ölümsüz demonu dışındaki ruhların ve zekâların kontrolüne ve önerilerine teslim olmasıdır. Bu tam anlamıyla, *obsesyon* ya da *bedenin istilası'* dır; ve "rehberlerinin" sadık kölesi olmaktan gurur duyan ve tezahürleri "kontrol etme" düşüncesini kızgınlıkla reddeden medyumlar, tutarsızlık olmadan gerçeği tam olarak inkâr edemezlerdi. Bu medyumluk, serpentin akıl yürütmelerine yenik düşen Havva'nın hikâyesinde; yasak kutunun içine merakla bakıp dünyada acıyı ve kötülüğü serbest bırakan Pandora'da, ve kutsal bir aracının varlığıyla dokunulan, ölümsüz ruhunun zafer kazanmış mücadelesiyle sonunda "yedi iblis" tarafından ele geçirilmiş olmaktan kurtulan Mary Magdalane ile örneklenir. Bu medyumluk, iyi ya da kötü niyetli, daima *pasiftir*. İçsel doğalarının tam temizliğiyle bilinçdışı olarak kötülüğün karanlık ruhlarını defeden saf kalpliler şanslı olanlardır. Zira gerçekten onların doğuştan gelen saflık ve iyilikten başka silahları yoktur. Bizim zamanımızda uygulandığı şekilde medyumluk, Nessus'un cübbesiden daha istenmeyen bir hediyedir.

"Ağaç, meyvelerinden tanınır." Dünya tarihinin gelişiminde pasif medyumlarla yan yana aktif aracılar ortaya çıkar. Daha iyisi olmadığı için onları bu adla adlandırıyoruz. Kadim cadılar ve "koruyucu bir ruh"u olanlar, genellikle hediyelerini bir ticarete dönüştürmüşlerdir; ve

Henry More tarafından çok iyi şekilde tanımlanan, En-Dor şehrindeki büyücü kadın, buzağısını Saul için öldürmüş olsa da, diğer ziyaretçilerden ücret kabul etmiştir. Pek çok modern medyumdan, Asya ve Afrika büyücüleri ve yılan-oynatıcılarından daha az olan, Hindistan'daki hokkabazlar, hepsi hediyelerini para için uygularlar. Aracılar ve kâhinler için öyle değildir. Buddha bir dilenciydi ve babasının tahtını reddetmişti. "İnsanoğlunun başını koyacak yeri yoktu"[65]; seçilmiş havariler, "cüzdanlarında ne altın, ne gümüş, ne de para bulundurmamışlardı."

Apollonius, talihinin bir yarısını akrabalarına, diğer yarısını da yoksullara vermişti; Iamblichus ve Plotinus hayırseverlik ve feragat ile tanınmışlardı; Hint fakirleri ya da kutsal dilenciler, Jacoliot tarafından dürüst bir şekilde tarif edilirler; Pisagorcu Esseneler ve Therapeutea (Şifacılar) paranın değmesiyle ellerinin kirleneceğine inanmışlardı. Havarilere spritüal güçlerini vermeleri için para teklif edildiğinde, Peter, İncil'in onu korkak ve üç kere dinden dönmüş olarak göstermesine rağmen, teklifi kızgın bir şekilde nefretle reddetmiş ve şöyle demişti: "Paranız sizinle birlikte helak olsun, çünkü siz Tanrı'nın hediyesi parayla satın alınabilir sandınız." Bu adamlar, sadece kendi şahsi ruhları ya da tanrısal ruh tarafından rehberlik edilen ve ancak doğru yolda kaldığı sürece ruhların yardımından yararlanan aracılardı.

Fiziksel medyumlar haksız bir çamur atma düşüncesi bizden uzak olsun. Çeşitli zekâlar tarafından bezdirilmiş, bunaltıcı tesirle marazi bir duruma düşürülmüş—ki onların zayıf ve asabi yaradılışları silkinip kurtulamaz---olarak, bu etkilerle onlar başka bir mesleği üstlenmekten alıkonulurlar. Onlar zihinsel ve fiziksel olarak baka bir işe uygunsuz hale gelirler. Son noktaya getirildiklerinde, medyumluğu bir iş olarak kabul etmek zorunda bırakıldıklarından dolayı onları kim acımasızca yargılayabilir? Ve son olaylar fazlaca iyi ispatlandığı için, çağıran kişi herhangi bir tarafından kıskanılan biri mi, tanrı bilir! Bizim kınadığımız, gerçek ve asıl medyumlar değil, onların işverenleri, spritüalistlerdir.

65 İsa Christ; "Luka, 9.58"

PROCLUS'UN MİSTİK ŞİFRESİ

Plotinus'tan tanrıların halk tapınmasına katılması istendiğinde, gururla şu cevabı verdiği söylenir: "Bana gelmek onların (ruhlar) işidir." Iamblichus kendi vakasında, ruh-özümüzün, kendinden daha yüksek zekâlarla, daha yüce yaradılışlarla birliğe ulaşabileceğini iddia etmiş ve ispatlamış, ve öğrencilerine tanımaları için öğrettiği her alt ruhu ya da kötü demonu sihir seremonilerinden[66] dikkatle uzaklaştırmıştır. Bütün teozofiyi ve kendinden önce gelenlerin sihir-ilmini ayrıntılarıyla tam bir sistemde işlemiş olan Proclus, Profesör Wilder'a göre, "dünyevi hayatın üstesinden gelerek, kişiyi, İlahi Olan'ın bir organı haline getiren bir tanrısal güce ulaşmada, Iamblichus'la aynı şeye inanmıştı." Hatta o, " kişinin, spritüal varlıkların bir sırasından diğerine, yükseğe, daha da yükseğe, mutlak tanrısallığa ulaşıncaya kadar taşıyacağı mistik bir şifre olduğunu" düşünmüştü. Apollonius , büyücüleri ve sıradan falcıları nefretle reddetmiş, ve "o türdeki duyu keskinliğine neden olan ve diğer yetileri de yaratıp en muhteşem ve en dikkat çekici şeylerin yer alabildiği, az ile yetinen özel hayat tarzının olduğunu beyan etmişti. İsa, insana *Sabbath Lordu* olduğunu ve onun buyruğuyla dünyevi ve element ruhlarının geçici meskenlerinden kaçıp gittiklerini bildirmişti; bu, Apollonius ile Judea ve Carmel Dağı Esseneleri Kardeşliği tarafından da paylaşılan bir güçtür.

Kadimlerin, *düzenlemesiz* medyumlara niye zulmettiklerinin bazı iyi sebepleri olması gerektiği inkâr edilemez. Aksi halde, cadıları ve *Ob* ruhu tarafından gaipten haber verilenleri ölüme mahkûm ederken, Musa, Davud ve Samuel zamanında, kehaneti, astrolojiyi ve falcılığı teşvik etmeleri ve bu doğal hediyelerin güçlendirildiği ve geliştirildiği okulları

66 Iamblichus Neo-platoncu sihrin kurucusuydu.

ve akademileri sürdürmeleri gerekiyordu? Hatta Mesih zamanında bile, ezilen zavallı medyumlar mezarlara ve şehir duvarları olmayan boş yerlere sürülmüşlerdi. Neden bu ortadaki ağır adaletsizlik? Neden sürgün, zulüm ve ölüm, o günlerin medyumlarının nasibi olmuş ve neden tüm sihir-bilimci topluluklar—Esseneler gibi---sadece hoş görülmemiş bir de saygı görmüşler? Çünkü kadimler, bizden farklı olarak, ruhları "deneyebilmiş" ve iyi ve kötü olanlar arasındaki, insan ve elemental arasındaki farkı ayırt edebilmişlerdi. Onlar aynı zamanda düzenlemesiz ruh görüşmelerinin bireye yıkım, topluma da felaket getirdiğini biliyorlardı.

Medyumlukla ilgili bu bakış açısı pe çok modern spritüalist için alışılmışın dışında ve belki itici olabilir; fakat yine de o, kadim felsefede öğretilen bakıştır ve hatırlanmayan zamandan beri insanlığın tecrübesiyle desteklenmiştir.

Bir medyumun geliştirilmiş güçlere sahip olduğundan söz etmek yanlıştır. Pasif bir medyumun hiç *gücü* yoktur. O, içinde onun kontrol eden zekâlarının yaşayabildiği kendilerini onunla tezahür ettirebildikleri bir auraya ya da yayılımlara sebep olan belli bir manevi ve fiziksel duruma sahiptir. O medyum, onların güçlerini sergiledikleri tek vasıtadır. Bu aura günden güne değişiklik gösterir ve Bay Crookes'un deneylerinden de hatta saat saat ortaya çıkacaktır. O, içsel sebeplerden kaynaklanan dışsal bir sonuçtur. Medyumun manevi hali gelen ruhların türünü belirler ve gelen ruhlar, entelektüel, fiziksel ve manevi açıdan karşılıklı olarak medyumla etkileşimde bulunurlar. Onun medyumluğunun mükemmelliği, onun pasifliği ile ve eşit derecede maruz kaldığı tehlikeyle orantılıdır. O bütünüyle gelişmiş olduğunda---tamamen pasif---onun kendi astral ruhu hissizleşebilir ve hatta vücudun dışına çıkabilir, sonra da bir elemental ya da daha kötüsü, ilerde onu kendisininki gibi kullanacak olan sekizinci kürenin kötü bir insan ruhu tarafından işgal edilebilir. Fakat sıklıkla en tanınmış suçun sebebi o tür ele geçmelerde aranmalıdır.

Pasifliğe bağlı olan fiziksel medyumluk, onun antidotu doğal olarak kendisini öne sürer; *medyum pasif olmaktan çıksın.* Ruhlar, dışardan

gelen tüm etkilere dayanmaya kararlı kişileri asla kontrol etmezler. Kurbanları yapabilecekleri zayıf ve iradesiz kişileri kötülüğe sürüklerler. Eğer bu mucize- yapıcı elementaller ve basit doğa güçleri diye adlandırılan bedensiz iblisler aslında koruyucu melekler sanılanlarsa, bu son otuz yıldır, neden sadık medyumlarına en azından iyi sağlık ve ailevi mutluluk vermediler? Neden sahtekârlıkla suçlandıkları duruşmanın en kritik anında onları terk ettiler? En iyi fiziksel medyumların hastalık derecesinde ya da daha kötüsü, bazı anormal kötülüğe veya diğerine eğilim gösterdikleri dile düşmüştür. Neden bu, medyumlarını diğerlerinin terapistleri ya da sihir-bilimcileri haline getiren şifacı "rehberler" neden onlara sağlıklı fiziksel canlılık iyiliğinde bulunmuyorlar? Kadim mucize-bilimci ve havari, genellikle, sürekli olarak değilse de, sağlıklıydı; onların manyetizması hasta kişiye hiçbir zaman herhangi bir fiziksel ya da manevi hastalık iletmezdi; ve onlar asla, bazı medyum-şifacıları çok haklı olarak sorumlu tuttukları spritüal bir belge olan VAMPİRİZİM ile suçlanmadılar.[67]

67 Bknz. "Medyum ve Şafak Vakti", Temmuz 7, 1876, s.428

KRAL FİRAVUNUN MAJİSYENLERİ

Eğer biz şimdi açtığımız tartışmayla levitasyon konusuna, medyumluk ve aracılığın yukarıdaki kanunu uygularsak, ne buluruz? Elimizde havaya yükselmiş bir medyum ve aracı-sınıftan biri var. Pasif kalan medyum *havaya kaldırılmış* olmalıdır; kendinden geçmiş olan da aktif olunca kendini havaya kaldırmış olmalıdır. Önceki, koruyucu ruhları—kim ya da her ne ise--- tarafından kaldırılır, sonraki ise, kendi can atan ruhunun gücüyle. İkisi de fark gözetmeksizin *medyum* olarak adlandırılabilir mi?

Ancak yine de bize, aynı fenomenlerin, kadim bir aziz gibi, modern bir medyumun hazır bulunuşunda üretildiği cevabı verilebilir. Hiç şüphesiz; ve Musa zamanında da öyleydi; zira biz, onun *Çıkış*'ta Firavunun majisyeni üzerinde kazandığı iddia edilen zaferin basitçe "seçilmiş toplum" tarafında ulusal bir övünme olduğuna inanıyoruz. Musa'nın fenomenlerini üreten gücün, üstelik onun öğretmenleri olan ve ona kendi bilgeliklerini öğreten majisyenlerin fenomenlerini de üretmiş olması en muhtemel olandır. Fakat o zamanlarda bile onlar, açıkça benzer olan fenomenler arasındaki farkı iyi anlamış görünüyorlardı. İbranilerin ulusal vasi ilahı (en yüksek Tanrı *olmayan*) on emrin beşinci kitabı *Tesniye*'de özellikle halkına, diğer ulusların iğrençlikleri yüzünden şunları yapmayı öğrenmelerini yasaklar. . . .Ateşten geçmek, ya da kehanet kullanmak, bir zaman gözlemcisi ya da bir büyücü olmak, bir cadı ya da koruyucu ruhlara danışan veya bir ruh çağrıcısı olmak."

O halde, diğer uluslar tarafından icra edildiği şekilde yukarıda sayılan tüm fenomenler arasındaki fark neydi? Besbelli onun iyi bir nedeni vardı; ve biz onu, şöyle söyleyen John'un (Yuhanna) Birinci Mektubu, 4. bölümde buluruz: "*her* ruha inanmayın, Tanrı'dan olup olmadıklarını

anlamak için ruhları sınayın. Çünkü pek çok sahte peygamber dünyanın her yerine yayılmış bulunuyor."

Spritüalistlerin elinde olan ve günümüz medyumlarının ruhları denediği tek standart, 1.si, onları aksiyonlarıyla ve konuşmalarıyla; 2.si, kendilerini göstermeye hazır oluşlarıyla; ve 3.sü, görünen şeyin "bedensiz" bir ruhun tayfı olmaya layık olup olmadığı ya da *ölüyü* rahatsız ettiği için her kim ise onu mazur görüp göremeyeceğini değerlendirmektir. Saul, kendisi ve oğulları, yıkımın arife günündeydi, bununla birlikte Samuel ona sordu: "Neden beni buraya getirerek *rahatsız ettin*?" Fakat çember-odaları ziyaret eden "zekâlar", sıkıntılı bir saat geçirecek olan her önemsize itaat etmeye gelirler.

London Spiritualist'in Temmuz 14 sayısında, yazarın, "modern spritüalistler denilenlere ait olan günümüz mucizelerinin, eski ataların ve öncülerin tecrübelerine benzer bir karakterde olduklarını" ispatlama yolunu aradığı uzun bir makale buluruz.

Böyle bir iddiaya, açıkça, karşı çıkmaya zorlanıyoruz. Onlar, sadece, doğanın aynı kuvvetleri ve okült güçleri onları ürettiği kadarıyla benzerler. Ancak bu kuvvetler ve güçler, en kesin şekilde, görünmeyen zekâlar tarafından yönlendirilseler de, sonraki, özde, karakterde ve amaçlarda, şimdiki durumuyla, beyaz, siyah, kahverengi, kırmızı ve sarı renklerden oluşan ve azizleri, suçluları, dâhileri ve aptalları içeren insanlığın kendisinden farklılık gösterir. Yazar, evcil bir orangutandan ya da Güney Denizi adalısından fayda sağlayabilir; fakat gerçek olan, ne onu ne de kendisini Aristo ya da Alexander ile benzer kılan bir hizmetkâra sahip olmadığıdır. Yazar, "havaya yükseltilmiş" ve "Tanrı"nın evinin doğu kapısına götürülmüş Ezekiel'i bazı medyumların levitasyonlarıyla ve "yanmakta olan kızgın fırındaki" üç İbrani gencini ateş-geçirmez medyumlarla kıyaslar; Kral John'un "ruh-ışığı" Abraham'ın "yanan kandili"ne benzetilir; ve sonunda, o tür birçok karşılaştırmadan sonra, Oswego hapishanesinden serbest bırakılan Davenport Kardeşler vakası, "Tanrı'nın meleği!" tarafından hapisten kurtarılan Peter'ınkiyle karşılaştırılır.

Burada, Saul ve Samuel'in hikâyesi dışında, "ölünün çağrılması"na ilişkin, *Ahit Kitabı*'nda örneklenmiş bir vaka yoktur. Yasaya uygun olmaya gelince, iddia her peygamberle çelişir. Musa, ölülerin ruhlarını kaldıranlara, "nekromansi"ye karşı bir ölüm emri çıkarır. Eski Ahit'in hiçbir yerinde, ne Homeros'ta, ne de Virgilius'ta ölüyle görüşme "nekromansi"den başka şeyle adlandırılmaz. Philo Judaeus, Saul'e, eğer ülkeyi her falcıdan ve ölü çağırıcıdan kurtarırsa, adının onu yaşatacağını söyletir.

Onun en büyük sebeplerinden biri, kadimlerin, "kutsanmış mesken"den hiçbir ruh-özünün, nadir durumlarda, muhteşem bir şeyi göz önünde ortaya koyması ve böylece insanlığa fayda getirmesi gerekmedikçe, dünyaya geri dönmeyeceğine dair doktrinleriydi. Bu son örnekte "ruh"un *çağrılmaya* hiç ihtiyacı yoktur. O, mucizevi mesajını, ya kendisinin fani bir *hayaliyle* ya da madde formunda görünebilen ve tam olarak ölmüş kişiyi karakterize eden *habercilerle* göndermişti. Kolaylıkla çağrılan ruhlar, görüşmek için ne güvenli ne de faydalı görülürdü. Onlar, arafın cehennem bölgesinden ---kabalistler tarafından sekizinci küre diye bilinen fakat kadim mitolojicilerin Ortodoks Cehennem ya da Hades'inden çok farklı olan bölge---gelen şeytani ruhlardı, daha doğrusu larvalardı. Horace bu çağırmayı ve ona eşlik eden ayini tarif eder, ve Maimonides bize Yahudi ritüelinin ayrıntılarını verir. Her nekromansi töreni yüksek yerlerde ve tepelerde yapılmış ve bu insan gulyabanileri yatıştırma amacıyla kan kullanılmıştı.[68]

"Ben cadıları, onların kemiklerini toplamaktan alıkoyamam," diyor, şair. "Kehanetler söyleyecek olan ruhları cezbetmek için hendeğe döktükleri kana bakın!"

"Ruhlar," der, Porphyry, "kısa bir süre onlara bazı hayat özelliklerini sunuyor gibi görünen *taze-dökülmüş kanı* her şeye tercih ederler."

Cisimleşmelere gelince, onlar kutsal kayıtlarda pek çoktur ve çeşitlidir. Ancak, onlar, modern seanslardakiler gibi aynı şartlar altında mı gerçekleştiriliyorlardı? Karanlık, görünen o ki, ataların ve sihirli güçlerin o zamanlarında gerekli değildi. Abraham'a görünen üç melek, güneşin

68 William Howitt: "History of The Supernatural," cilt ii., bölüm i.

tam ışıdığı zamanda gelmişlerdi, zira "o günün sıcağında çadırının kapısında oturuyordu," der, *Tekvin* kitabı. Elias ve Musa'nın ruhları aynı şekilde gün ortasında görünmüşlerdi, Mesih ve Havarileri için de gece boyunca yüksek bir dağa tırmanmak muhtemel değildir. İsa, Maria Magdalena'ya bahçede sabahın erken saatinde görünmüş olarak temsil edilir; Havarilere ise genelde gündüz ve üç farklı zamanda; bir keresinde "sabah olduğunda" (*John*, xxi., 4). Hatta Balaam'ın eşeği "cisimleşmiş" meleği gördüğünde, tam öğle vaktiydi.

Biz, Mesih'in hayatında—ve Eski Ahit'i de buna ekleyebiliriz-- spritüalistik tezahürlerin kesintisiz bir kaydını buluruz, gerçi, Saul'ün Sedecla'ya, En-Dor'un büyücü kadınına ziyaretini saymazsak, hiçbiri fiziksel bir karakterde, medyumistik değildir. Bu hayati önem taşıyan ayırıcı bir niteliktir.

Gerçekten de öyle, Usta'nın sözü çok açık şekilde ifade edilmişti: "Evet, bunlardan daha büyük işler yapacaksınız"---aracılık çalışmaları. Joel'e göre, tanrısal ruhun bir taşması olduğunda zaman gelecektir: "Oğullarınız ve kızlarınız," der, "kehanette bulunacaklar, yaşlı insanlarınız rüyalar, gençleriniz vizyonlar görecekler." Zaman geldi ve onlar bütün bunları şimdi yapmaktalar; Spritüalizmin kendi kâhinleri, şehitleri, elçileri ve şifacıları var. Musa ve Davud gibi, Jehoram gibi, gerçek gezginci ve insan ruhlardan direkt mesajlar alan medyumlar var; ve onun en iyisi, medyumlara hiçbir parasal ödül getirmez. Leymarie, Fransa'daki davanın en büyük destekleyicisi şimdi hapis hücresinde çürümektedir, ve iç burkan şekilde söylediği, "artık bir insan değil, hapishane kaydında bir sayı" olduğudur.

Spritüalistik platformda ilhamla konuşan birkaç, çok az aracı var; ve eğer onlar ne söylendiğini zerre kadar bilseler, Daniel'in tarif ettiği şu durumda olurlar: "Ve elimde hiçbir güç bulundurmadım. Bununla birlikte onun sözlerini duydum: ve onun sözlerini duyduğumda, derin bir uykudaydım." [69] Ve medyumlar var, bunlar, bizim söz ettiğimiz medyumlar, zira Samuel'de kehanet edilen olabilir: "Tanrı'nın

69 Daniel x. 8

ruhu sana gelecek, sen onlarla kehanet edeceksin, ve o *başka bir insana dönüştürülecek*."[70] Ancak İncil-mucizelerinin uzun dizisinde, nerede, sonsuzluk kanıtları olarak, zifiri karanlık odalarda takdim edilen uçan gitarları, tıngırdayan tefleri okuyoruz?

Mesih, Beelzebub gücüyle iblisleri kovmakla suçlandığında, inkâr etmiş ve açık şekilde terslemişti: "Oğullarınız ve öğrencileriniz onları kimle kovuyor?" Yine, spritüalistler İsa'nın bir medyum olduğunu, onun bir veya birden fazla ruhla kontrol edildiğini iddia ederler; fakat ona direkt olarak suçlama yapıldığında, o hiçbir şekilde öyle olmadığını söylemiştir. "Senin bir Samirî olduğunu ve bir cinin olduğunu söylemekte haksız mıyız? İbrani metnindeki şeytani, bir Obeah ya da koruyucu ruh. İsa cevap verdi: "Benim bir cinim yok!"

70 John İncili, vii., 20

HAVADA YÜRÜYEN BİR SİYAM RAHİBİ

Bizim yukarda alıntı yaptığımız yazar, Philip ve Ezekiel'in, Bayan Guppy ve diğer modern medyumların havasal uçuşları arasında bir paralellik olduğunu kasteder. O, iki vaka sınıfında da, levitasyon sonuç olarak meydana gelirken, meydana getiren sebeplerin tamamen farklı oldukları gerçeğinden bilgisiz ve habersizdir. Bu farkın doğasını biz çoktan beyan etmiştik. Levitasyon, yapan kişiye göre, bilinçli ya da bilinçdışı olabilir. Hindu hokkabaz, ne kadar bir süre ve ne kadar yükseklikte kalacağını önceden belirler; okült güçleri ona göre ayarlar. Fakir, istek ve irade gücüyle aynı sonucu üretir, ve kendinden geçme hali dışında, hareketleri üzerinde kontrolü muhafaza eder. Siyam rahipleri de öyle yapar, kutsal pagodada olduğunda, elinde sivri uçlu mumla havada elli fit yükselir ve sanki sert bir zemin üzerindeymiş gibi, kendinden destekli halde, duvar girintilerini aydınlatarak bir idolden diğerine uçuşur. Bu, insanların gördüğü ve doğruladığı şeydir. Son dönemlerde gemiyle dünyayı dolaşmış ve Japon sularında uzun bir süre duraklamış olan Rus filosu subayları, pek çok başka mucize dışında, en ufak destek olmadan ağacın tepesinden diğerine havanın ortasında yürüyen hokkabazlar gördükleri gerçeğinden söz ederler. Onlar ayrıca Colonel Olcott'un *Diğer Dünyadan İnsanlar* adlı çalışmasında tarif ettiği ve hevesi, bilgisinden çok olan bazı spritüalist ve medyumların doğruluğundan şüphe ettikleri, sırık ve şerit-tırmanış şölenlerini de görmüşlerdi. Bu çalışmanın başka bir yerinde, Col. Yule ve diğer yazarlardan yapılan alıntıların, meseleyi, bu sonuçların üretildiklerine dair şüphenin ötesinde bir yere koydukları görünür.

O tür fenomenler, Hindistan, Japonya, Tibet, Siyam ve diğer "putperest" ülkelerde, dini ritüeller dışında gerçekleştiğinde, medeni Avrupa

ve Amerika'da her zaman görülenden yüz kere daha farklı ve daha şaşırtıcı olan fenomenlere ölmüşlerin ruhları asla atfedilmez. Pitrilerin o tip halk gösterileriyle hiç işi yoktur. Biz, onların görevlerini işaret eden ya da onu açıkça ifade eden tam adların, her bir değişikliğin en iyi şekilde uyarlandığı numaraları bulmak için sadece başlıca demonların veya elemental ruhların listesine başvurmak zorundayız. Bunun üzerine elimizde kötü huylu elemental ruhları işaret eden cinse özgü bir ad olan Mâdan var, zira Mâdan, bir inek gibi görüneni temsil eder. O, kötü niyetli büyücülerin dostudur ve insanları ve büyükbaş hayvanları ani hastalık ve ölümle vurarak, onların intikam amaçlarını sonuçlandırmalarına yardım ederler.

Shudâla Mâdan ya da mezarlık gulyabanisi bizim hortlakların tanımına uymaktadır. O, suç ve cinayet işlenen yerlerden, mezarlık-noktalarından ve infaz yapılan yerlerden hoşlanır. O, bütün ateş-fenomenlerinde, tıpkı küçük hokkabaz cin, Kutti Shâttan gibi, hokkabaza yardım eder. Shudâla, dediklerine göre, yarı-ateş, yarı-su demonudur, zira o, Shiva'dan, istediği şekle girme, bir şeyi başka şeye dönüştürme izni almıştır; ve ateşte olmadığında, sudadır. "Onların görmediklerini" görmek için, insanları körleştiren, odur. *Shûla Mâdan*, diğer bir haşarı cindir. O, çanak çömlek işinde ve pişirmede yetenekli ocak-demonudur. Eğer onunla arkadaşlığı muhafaza ederseniz, size zarar vermeyecektir; fakat onun öfkesini uyandırana eyvahlar olsun. Shûla, iltifatları ve dalkavukluğu sever, ve o genelde yeraltında kaldığından, çeyrek saate bir tohumdan ağaç yetiştirmek ve onun meyvelerini toplamak için, hokkabazın yardımına başvurması gerektiği de odur.

Kumil Mâdan, su grubundandır. O, suyun elemental ruhudur; ve adı, *bir köpük gibi patlayan* anlamına gelir. O çok neşeli bir cindir; ve kendi bölümü ile ilgili herhangi bir şeyde bir arkadaşına yardım eder; o yağmur yağdırır ve hidromansi ya da suyla kehanete başvuranlara geleceği ve şimdiyi gösterecektir.

Poruthû Mâdan "güreşçi" demondur; hepsinin en güçlüsüdür, ve ne zaman levitasyon ya da vahşi hayvanları evcilleştirmek gibi, fiziksel

güç gerektiren gösteriler olsa, icra edene, onu zeminden yukarıda tutarak yardımcı olur, ya da hayvan terbiyecisi büyülü sözleri söylemeden önce vahşi hayvanın üstünde hâkimiyet kurar. Bu şekilde, her "fiziksel tezahür"ün, onları yöneten kendi elemental ruhlar sınıfı vardır.

Modern çember-odalardaki insan bedenlerinin ve cansız objelerin levitasyonlarına dönersek, okuyucuyu bu çalışmanın giriş bölümüne yönlendirmemiz gerekir. Majisyen Simon'un hikâyesiyle bağlantılı olarak, ağır şeylerin levitasyonu ve nakledilmesinin nasıl meydana getirilebildiğine ilişkin olarak kadimlerin açıklamasını göstermiştik. Biz şimdi *medyumlarla*, yani, bedensiz "ruhlarla" üretildiği iddia edilen fenomenler anında kendinden geçmiş olması beklenen kişilerle ilgili olarak bir hipotez ileri süreceğiz. Önceden yeteri kadar açıklanmış olanı tekrar etmemize gerek yok. Manyeto-elektrik koşullar altında bilinçli *aethrobasy* (havada yürümek ya da levitasyon) sadece asla onlara yabancı olan bir etkinin altında kalmayan, ancak kendi iradelerinin tek efendileri kalan *ustalar* için mümkündür.

Bu suretle levitasyonun, daima kanuna--- bir bedeni yerde tutan kanun kadar değiştirilemez bir kanun---uygun olması gerektiğini söyleyeceğiz. Ve bizim o kanunu moleküler çekim teorisi dışında nerede aramamız gerekir? O, nebulaya ait ya da yıldız maddeyi dönen bir girdaba ilk getiren kuvvet formunun elektrik olduğuna dair bilimsel bir hipotezdir; ve modern kimya bütünüyle atomların elektrik kutupları teorisi üzerinde yeniden yapılandırılır. Deniz hortumu, hortum, kasırga, tufan ve fırtına hepsi hiç şüphesiz elektriksel aksiyonun sonuçlarıdır. Bu fenomen yukarıda olduğu kadar aşağıda da incelenmiştir, emin Hem yerden, hem de gökgürültülü bir fırtına vorteksinin üzerinde uçan bir balondan gözlemler yapılmıştır.

USTA İLE MEDYUMU HAVAYA NE KALDIRIR?'

Şimdi, bu gücün, yer yüzeyinin kuru ve ılık olduğu şartlar altında devasa su kütlelerini kaldırma, atmosfer partiküllerini sıkıştırma ve bir ülke boyunca ormanları süpürüp, kökünden sökme, kayaları kaldırma ve yerdeki binaları parçalarına ayırma yeteneğine sahip dinamik bir enerji biriktirebildiğini söyleyelim. Wild'ın elektrikli makinesi, karanlık bir gecede, çalıştırıldığı yerden iki mil uzakta, küçük bir baskının okunabileceği kadar aşırı derecede güçlü indüklenmiş manyetoelektrik akımlarına sebep olur.

1600 yılı kadar uzun zaman önce, Gilbert, *De Magnete* adlı çalışmasında, yerkürenin kendisinin büyük bir mıknatıs olduğunu ileri sürmüştü, ve bizim ileri düzeydeki elektrikçilerimizden bazıları, şimdi, insanın da bu özelliğe sahip olduğunu ve kişilerinin birbirleriyle karşılıklı çekim ve itmelerin bu gerçeklikte kısmen de olsa açıklama bulabileceğini farkına varmaya başlamışladır. Spritüalistik çemberlerdeki katılımcıların tecrübesi de bu görüşü doğrulamaktadır. St. Petersburg Üniveristesi'nden Profesör Nicholas Wagner şöyle diyor: "Isı ya da çemberde oturan araştırmacıların elektriği belki, kendini masaya yoğunlaştırıp dereceli olarak onu harekete dönüştürmektedir. Aynı anda, veya az bir süre sonra, fiziksel kuvvet diğer iki güce yardımcı olmak için birleşir. Fiziksel kuvvetle demek istediğim, bizim organizmamızın diğer bütün kuvvetleri dışında kendini geliştirendir. O, fenomenlerin gelişiminin atmosferin soğuk ya da kuru olmasından etkilendiğini düşünür. Burada, Hermesçilerin doğada var olduğunu ispat ettikleri daha ince enerji formuna ilişkin söylenenleri hatırlarsak ve Bay Wagner tarafından ileri sürülen, "bu fenomenleri meydana getiren gücün medyumalarda merkezlendiği," hipotezini kabul edersek, medyum, Wild'ın bataryasındaki sabit

çelik mıknatıslar kadar mükemmel olan bir çekirdeği kendi içinde tedarik ederek, bir insan formu kadar ağır bir cismi kendi vortekslerinde kaldırmaya yetecek kadar güçlü astral akımlar üretemez mi? Kaldırılan nesnenin sarmal bir hareket takınması gerektiği, zira incelemekte olduğumuz fenomen, hortumdan farklı olarak, yükselen akım içinde ve onun dönüşünü engelleyerek, cismi kaldırılmış şekilde muhafaza etme yeteneğine sahip bir zekâ tarafından yönlendirilir.

Levitasyon bu durumda tamamen mekanik bir fenomen olacaktır. Pasif medyumun hareketsiz bedeni ya elemental ruhlar—muhtemelen—bazı durumlarda insan olanlar, ve bazen de Profesör Perty'nin hasta uyurgezerleri vakalarında olduğu gibi, bütünüyle hastalık sebepleriyle yaratılan bir vorteksle kaldırılır. Ustanın levitasyonu, tersine, bizim şimdi belirttiğimiz gibi, bir manyeto-elektrik sonucudur. O, bedeninin kutupsallığını atmosferinkinin karşıtı ve yeryüzününkiyle aynı yapar; bunun sonucunda, o esnada bilincini koruyarak ilki tarafından çekilebilir olur. Bir hastalık, büyük ya da küçük derecede, hastanın cisimsel kutupsallığını değiştirdiğinde de benzer bir levitasyon mümkündür. Fakat öyle durumda kaldırılan kişi büyük ihtimalle bilinçli kalmayacaktır.

1859'da hortumlar üzerine yapılan gözlemlerin birinde, Rocky Dağları havzasında, "bir gazete ekibi iki yüz fit kadar yükseklikte hortuma yakalandı; ve orada, eşlik eden ileri doğru hareketle bir aşağı bir yukarı yörünge içinde sallandı. "[71] Elbette bilim adamları bu durumla insan levitasyonu arasında bir paralellik kurulamayacağını; bir odanın içinde bir medyumu kaldırabilecek hiçbir vorteksin biçimlenemeyeceğini; fakat bunun kendi özel dinamik kanunları olan bir astral ışık ve ruh meselesi olduğunu söyleyeceklerdir. İkinciyi anlayanlar, fiziksel sistem üzerinde karşı etki yapan zihinsel uyarılma altında uğraşan topluluğun, elektromanyetik yayılımlar çıkararak, yeterince yoğunlaştığında kuşatan tüm

71 Olayı alıntılayan J. W. Phelps, "gazetenin bu sallanışına sebep olan hangi kuvvetlerdi?," diye sorar-- "Bunlar sınmış havanın yukarı doğru hızlı hareketi, soğuk havanın aşağı doğru hareketi, yüzey esintisinin yerdeğiştirme hareketi ve hortumun dairesel hareketidir. Ancak bunlar sallanmayı nasıl oluşturabilmişlerdi?" ("Elektriksel Açıklanan Kuvvet" üzerine Konferans)

atmosferi düzensizleştirebileceğini kabul ederler. Yeterli kuvvet, gerçekten de pek çok tuhaf fenomeni üretecek kadar güçlü bir elektrik vorteksi yaratmak için üretilebilir. Bu ipucuyla, dervişlerin dönüşü, yabani dansları, sallanmalar, jestlerle anlatımlar, müzik ve fanatiklerin bağırmaları, hepsinin görünürde ortak bir amacı ----başka deyişle, psikolojik ve fiziksel fenomenler için o tip astral durumlar yaratmak---olduğu anlaşılacaktır. Dini toplantıları mantığı da, bu prensip akla getirildiğinde daha iyi anlaşılacaktır.

Fakat göz önünde tutulan başka bir konu daha vardır. Eğer medyum bir manyetizma çekirdeği ve o kuvvetin kondüktörü ise, metal bir kondüktörle aynı kanunlara tâbi olur ve mıknatısına doğru çekilecektir. Bu suretle, eğer, gerekli gücün manyetik bir merkezi, tezahürleri yöneten görünmeyen güçler tarafından doğrudan onun üzerinde biçimlenmişse, dünyevi yerçekimine rağmen, bedeni neden ona doğru çekilmesin? Biz biliyoruz ki, işleyişin gelişiminde bilinçsiz olan bir medyum durumunda, önce öyle bir zekânın varlığını gerçekliğini ve sonra da tarif edildiği şekilde yönetilen deney ihtimalini kabul etmek gerekir; fakat hiçbir uzmanlık iddiasında olmayan sadece bizim kendi araştırmalarımızda değil, ayrıca Bay Crookes'unkilerde ve değişik zamanlarda ve çoğu diyarlardaki diğer pek çoklarınkinde ortaya konmuş çeşit çeşit deliller göz önüne alınacak olursa, kendi bünyelerinin en seçkinleri tarafından onaylandığında bile bilim adamlarının sabırla değerlendirmeyecekleri bir durumu güçlendirmek için bu hipotezi kârsız gayretle sunma ana hedefinden ayrılmayacağız.

PROFESÖR NICHOLAS WAGNER'İN GÖRÜŞLERİ

1836 yılı kadar önceki bir zamanda, toplum, o kadar çok değilse bile bizim zamanımızda üretilen tüm tezahürlerden daha olağandışı olan bazı fenomenler hakkında bilgi sahibiydi. Tanınmış iki hipnotizmacı, Deleuze ve Billot arasındaki ünlü yazışma Fransa'da yayınlandı ve mucizeler bir süre her cemiyette tartışıldı. Billot kesin bir şekilde ruhların görünmelerine inanmıştı, zira söylediğine göre, onları hem duymuş, hem görmüş, hem de hissetmişti. Deleuze bu gerçeğe Billot kadar ikna olmuş ve insanın ölümsüzlüğünün ve ölünün, daha doğrusu gölgelerinin geri dönüşünün onun görüşüne göre en iyi ortaya konmuş gerçekliği olduğunu beyan etmişti. Maddesel nesneler uzak yerlerden görünmeyen ellerle ona getirilmiş ve o, görünmeyen zekâlarla çok önemli konular üzerinde görüşmüştü. "Bu konuyla ilgili," diye belirtir, "spiritüel varlıkların maddesel nesneleri nasıl taşıyabildiklerini aklım almıyor." Billot'tan daha Septik, daha az sezgisel olarak, o yine de, onunla şu konuda hemfikirdi, "spiritüalizm meselesi, görüşlerden değil, *gerçekliklerden* biridir."

Bu tam da St. Petersburg'dan Profesör Wagner'ın yönlendirildiği sonuçtur. Aralık 1875'te kendisi tarafından yayınlanan ikinci kitapçık, *Medyumistik Fenomenler*' de, onun materyalist eleştirmenlerinden biri olan Bay Shkliarevsky'e ağzının payını şu şekilde verir: "Spiritüel tezahürler zayıf ve tek tük olduğu sürede biz bilim adamları kendimizi, bilinçdışı kas hareketi ya da beynimizin bilinçsiz faaliyetleri teorileriyle kandırmaya ve geri kalanını da bir hokkabazlık yığınına karıştırmaya gücümüz yetebilmişti. . . .Fakat bu mucizeler bugün fazlasıyla çarpıcı şekilde büyümüştür; ruhlar kendilerini, sizin gibi herhangi bir septiğin isterse dokunabileceği, hatta ağırlığı olan ve ölçülebilen somutlukta

cisimleşmiş formlar olarak göstermektedirler. Biz daha fazla mücadele edemeyiz, zira her direnç saçma hale gelmektedir---bu deliliğe işaret eder. Öyleyse bunu fark etmeyi ve imkânsız gerçekler ihtimali önünde gururunuzdan vazgeçmeyi deneyin."

Demir sadece geçici olarak, fakat çelik, mıknatıstaşı ile temas edince sürekli olarak manyetize olur. Oysa çelik, bir karbonizasyon işleminden geçmiş demirden başka bir şey değildir ve bununla birlikte o işlem, çakmaktaşıyla ilişkileri söz konusu olduğunda, metalin doğasını tamamen değiştirmiştir. Benzer şekilde, medyumun astral ışık akışıyla manyetize olmuş sıradan bir kişi olduğu söylenebilir; ve metaldeki manyetik özelliğin sürekliliği, onun az çok çelik-benzeri karakteriyle ölçüldüğünden, o halde biz, medyumistik gücün yoğunluğu ve sürekliliğinin, medyumun manyetik ya da astral güçle doymuşluğu ile orantılı olduğunu söyleyemez miyiz?

Bu doymuşluk durumu, yaradılıştan, ya da şu yollardan biriyle getirilmiş olabilir:---hipnotik işlemle; aracı-ruhla; ya da öz-iradeyle. Üstelik durum, diğer herhangi benzer fiziksel veya mental özellik gibi kalıtsal görünmektedir; çoğu medyumun, hatta en büyüklerinin bir ya da daha fazla atayla bir şekilde ortaya konmuş medyumluğa sahip olduklarını söyleyebiliriz. Hipnotizmayla ilgili konular, Gregory, Deleuze, Pysegur, Du Potet ve diğer otoritelerin bize bildirdikleri gibi, kâhinlik ya da medyumluğun (şimdi adlandırıldığı gibi) daha yüksek formlarına kolayca geçebilir. Kişisel-doygunluk sürecine gelince, onun gerçekliği konusunda tatmin olmak için, Japonya, Siyam, Çin, Hindistan, Tibet ve Mısır, ayrıca Avrupa ülkelerinin rahipçe kendini adamışlarının hikâyelerine dönmek zorundayız. Maddeye hükmetmek için sabit bir kararlılıkta uzun süre sebat etmek, birinin, sadece dış etkilere karşı duyarlı olmadığı bir durumu ortaya çıkarmakla kalmaz, ayrıca ölümün kendisi de, daha önce gördüğümüz gibi, uyarılabilir. Kendinden geçmiş kişi, kendisine, doğal haznesini tamamlayacak bir vortekse, astral ışıktaki yerleşik güçlere doğru çekilmek için irade-gücünü son derece takviye eder.

Hipnotizma fenomenleri, süje üzerine uygulayıcıdan gelen bir güç akımı yansımasından başka hiçbir hipotezle açıklanamaz. Eğer bir insan bu gücü bir irade çalışmasıyla yansıtabiliyorsa, akımın ters çevrilmesiyle onu kendine doğru çekişini ne önleyebilir? Gerçekten, gücün vücudunda üretilmesi ve herhangi bir dış kaynak tarafından çekilememesi istenmedikçe olmaz. Fakat böyle bir hipotez altında bile, o, kendi iradesiyle başka bir kişiye, hatta cansız bir objeye nüfuz edecek aşırı miktarda bir kaynak üretebiliyorsa, neden kendi-doygunluğundan fazlasını da üretemesin?

UÇURUMUN ÇEKİCİLİĞİ

Profesör J. R. Buchanan *Antropoloji* üzerine çalışmasında frenolojik (kafatası) organların yönünü; aşağı ve geriye doğru mücadele tutumunu; yukarı ve ileriye doğru beklenti ve spiritüallik; yukarı ve geriye doğru değişmezlik tutumunu izleyen doğal vücut hareketlerinin eğilimini not eder. Hermetik bilim ustaları bu prensibi o kadar iyi bilirler ki, bedenlerinin levitasyonunu, ne zaman o farkında olmadan gerçekleşse, düşüncenin onların üzerindeki bir noktaya dikkatle sabitlendiğini, beden tamamen astral tesirle dolduğunda, bunun zihinsel arzuyu takip ettiğini ve suyun altında tutulan bir mantarın, suyun kaldırma kuvvetinin kendini göstermesine izin verildiğinde yüzeye çıkması kadar kolay bir şekilde havaya yükseldiklerini söyleyerek açıklarlar. Bir uçurumun kenarında ayakta durunca bazı kişiler tarafından hissedilen baş dönmesi aynı prensiple açıklanır. Bununla ilgili az ya da hiçbir imajinasyonu olmayan ve tecrübe ederek korku geliştirmek için yeterli vakti olmamış küçük çocukların baş dönmesi hissetmesi çok nadirdir; fakat belli bir zihinsel kıvamdaki yetişkin, uçurumu gördüğünde ve yaratıcı hayalinde bir düşüşün sonuçlarını resimlediğinde, kendisinin yerçekimiyle çekilmesine izin verir ve o *büyülenme sihri* bozulmazsa, onun bedeni, düşüncesini uçurumun dibine kadar izleyecektir.

Bu baş dönmesinin tamamen yaradılıştan gelen bir konu olduğu, bazı kişilerin asla o hissi tecrübe etmemesi gerçeğinde gösterilir, ve araştırma muhtemelen, öylelerin hayal etme yetisinin eksik olduğunu ortaya çıkaracaktır. Ortada bir vakamız var---1858'de, Paris'te, kolları katlanmış ve ayakları yarı uçta, zafer anıtı *Arc de Triomphe*'nin tepesinde durarak görenleri dehşete düşürecek kadar katı bir soğukkanlılığa sahip bir beyefendi, görüş belirsiz hale gelince, yaya yolunun iki buçuk

fitten fazla olduğu ve hiçbir tehlikenin olmadığı yerdeki bir otelin avlusu üzerinde bir yürüme-tahtasını geçmeye çalışması üzerine panikle çekildi. O, aşağıda el sallayanlara bakmış, hayaline bir tolerans tanımıştı ve eğer hızlı bir şekilde oturmasaydı düşecekti.

Sürekli devinimin imkânsız olması, bilimin bir dogmasıdır; diğer bir dogma, Hermesçilerin hayat iksirini keşfetmiş oldukları iddiası ve onlardan bazılarının ondan içerek varlıklarını alışılmış sürenin ötesinde devam ettirmiş olmaları, bir batıl inanç saçmalığıdır. Ve baz metallerin altına dönüştürüldüğü, evrensel solventin keşfedildiği iddiası, felsefenin binasını bir protoplazma son rötuşuyla taçlandırmış olan bir yüzyılda sadece küçümseyici bir alaya sebep olur. İlki, fiziksel bir imkânsızlık olarak beyan edilir; astronom Babinet' e göre, "bir objenin temassız levitasyonu" bile öyledir; ikincisi, düzensiz bir zihinden doğan fizyolojik bir delilik; üçüncüsü ise, kimyasal bir saçmalık.

Balfour Stewart, bilim adamının, "yakından doğanın bütün kuvvetleriyle tanışık olduğunu iddia edemezken ve sürekli devinimin imkânsız olduğunu kanıtlayamazken; zira gerçekte bu kuvvetler hakkında çok az şey bildiğini . . .oysa doğanın ruhuna ve planına girdiğini düşündüğünü ve bu yüzden bir çırpıda öyle bir makine ihtimalini inkâr ettiğini," söyler.[72] Eğer o, doğanın tasarımını keşfettiyse, kesinlikle o *ruha* sahip değildir, zira bir bakıma onun varlığını inkâr eder; ve ruhu inkâr ederek o, modern felsefeyi binlerce küçük düşürücü ikilem ve hatasından kurtaracak olan tam bir evrensel kanun anlayışına engel olmaktadır. Eğer Profesör B. Stewart'ın reddi, Fransız çağdaşı Babinet'inkinden daha iyi olmayan bir analoji üzerine kuruluysa, o da, benzer şekilde küçük düşürücü bir sonuç tehlikesiyle karşı karşıyadır. Kâinatın kendisi, sürekli devinim gerçeğini örnekler; ve bizim kozmik kâşiflerimizin yorulmuş beyinlerine öyle bir merhem olan atom teorisi de onun üzerine dayalıdır. Uzayın içini araştıran teleskop ve bir su damlasındaki küçük dünyanın sırlarını inceleyen mikroskop, çalışırken aynı kanunu ortaya çıkarırlar; ve aşağıdaki her şey yukarıdaki her şey gibi olduğu için,

72 "Conservation of Energy," s. 140

enerji korunması daha iyi anlaşıldığında ve kabalistlerin iki ek kuvveti Ortodoks bilimin kataloğuna eklendiğinde, friksiyon olmadan çalışacak ve kendine harcadığı oranda enerji sağlayacak bir makinenin nasıl imal edildiğinin keşfedilemeyebileceğini söylemeye kim kalkışacaktır? "Elli yıl önce," der, saygıdeğer Bay De Lara, "bir İngiliz gazetesinden Manchester ve Liverpool tren yolunun açılışıyla ilgili bir açıklama alıntılayan bir Hamburg gazetesi onun bütünüyle bir uydurmaca olduğunu telaffuz etmişti; 'hatta İngilizlerin saflığını bile aşacak kadar' diyerek ileri gitmişti;" ana fikir açıktır. Bir Amerikalı kimyacı tarafından MADENİ diye adlandırılan bileşiğin son zamandaki keşfi, büyük bir derecede, friksiyonun atlatılabileceğinin muhtemel olduğunu açık hale getirmektedir. Bir şey kesindir, bir insan sürekli devinimi keşfettiğinde, analoji yoluyla doğanın tüm sırlarını da anlayabilecek; dirençle doğru oranda ilerleyebilecektir.

Fiziksel hayat olarak anlaşılan hayat iksiri için de aynı şeyi söyleyebiliriz, ancak tabii ruhla olan tanrısal birliği sebebiyle ruh-özü zaten ölümsüzdür. Fakat *devam eden* ya da *sürekli olan* sonsuz demek değildir. Kabalistler, sonsuz bir fiziksel hayatın ya da son bulmayan devinimin mümkün olduğunu asla iddia etmemişlerdir. Hermetik aksiyom, yalnızca İlk Sebep ve onun direkt özlerinin, ruhlarımızın (sonsuz merkezi güneşten çıkan ve zamanın sonunda tekrar ona absorbe edilecek olan kıvılcımlar) bozulmaz ve ebedi olduklarını ileri sürer. Ancak, materyalistler tarafından henüz keşfedilmemiş okült doğal güçlerin bilgisine sahip olarak, onlar, fiziksel yaşamın ve mekanik devinimin süresiz uzatılabileceğini de iddia etmişlerdir. Filozofların taşının, gizemli kökenine iliştirilmiş birden fazla anlamı vardı. Profesör Wilder şöyle der: "Simya çalışması, birkaç yazarın onun hakkında bildiğinden daha evrenseldi ve aynısı değilse de, okült maji bilimlerine, nekromansiye ve astrolojiye yardımcıydı; muhtemelen aynı gerçeklikten gelerek, onlar da aslen, insanlık tarihinin bütün çağlarında genellikle mevcut olan spiritüalizmin formlarından başka bir şey değillerdi."

Bizim en büyük hayretimiz, insan bedenini basitçe bir "sindirim makinesi" olarak gören çoğu insanın, eğer metaline eşdeğer bir miktar, molekülleri arasında uygulanabilirse, sürtünme olmadan çalışması gerektiği fikrine itiraz etmeleri gerektiğidir. İnsanın bedeni, *Tekvin*'e göre, topraktan ya da yerin tozundan gelir; bu, İnsan bedeninin inorganik yapıtaşlarının doğasının orijinal keşfine dair modern analistlerin iddialarını dışarda bırakan alegoridir. Eğer Tekvin'in yazarı bunu biliyorsa, ve Aristo bitkilerin, hayvanların ve insanların yaşam prensibi arasındaki benzerliği öğretmiş ise, bizim dünya ana ile olan yakın ilişkimiz çok önceden kurulmuş görünmektedir.

HAYAT İKSİRİ FELSEFESİ

Elie de Beaumont, dünyevi dolaşımın insanın kan dolaşımına benzediğine dair eski Hermes doktrinini son zamanlarda tekrar ileri sürmüştü. Şu halde, doğanın, sürekli enerji kaynağından absorbe ederek harcanmış enerjilerini yenilemesi, zaman kadar eski bir doktrin olduğu için, neden çocuğu ebeveyninden farklılık göstersin? Neden insan bu güçlendirici enerjinin kaynağını ve doğasını keşfederek, dünyanın kendisinden, onunla kendi güçlerini tekrar doldurmak için özsuyunu ya da özün özünü çekemesin? Bu, simyacıların büyük sırrı olabilirdi. Dünyevi akışkanları durdursunlar ve bizim cansızlığımız, bozulmamız, ölümümüz var; insandaki akışkanların dolaşımını, cansızlığı, emilimi, kireçlenmeyi ve takip eden ölümü durdursunlar. Eğer simyacılar bizim dolaşım kanallarımızı açık tutma yeteneğine sahip kimyasal bir bileşimi keşfetmişlerse neden geri kalanın hepsini kolayca arkadan gelmesin? Ve soruyoruz, eğer belli mineral kaynaklarının yüzey-suları, hastalığın iyileşmesinde ve fiziksel güçlülüğün yeniden yapılanmasında öyle bir değere sahiplerse, dünyanın bağırsaklarındaki doğanın imbiğinden ilk akanları alabilseydik, belki de, gençlik çeşmesinin artık efsane olmayacağını bulabileceğimizi söylemek mantıksız mı olur? Jennings, iksirin bazı ustalar tarafından doğanın bazı gizli kimyasal laboratuvarlarından üretildiğini iddia eder; ve kimyacı Robert Boyle, Dr. Lefevre'nin muhteşem bir sonuçla yaşlı bir kadının üzerinde denediği ilaçlı bir şarap ya da likörden söz eder.

Simya, geleneğin kendisi kadar eskidir. "Bu konu hakkındaki ilk gerçek kayıt," diyor, William Godwin, "Mesih'ten yaklaşık 300 yıl sonra, altın ve gümüş yapma sanatını ele almış, ve alevlere atılmış olma ihtimali yüksek, bütün kadim kitaplar için Mısır'da gayretli bir çalışma

yapılmasını buyuran bir Diocletianus fermanıdır. Bu ferman peşine düşülmesi gereken belli bir antiklik gösterir; ve *efsanevi* tarih, onun seçkin taraftarları arasında, Solomon, Pisagor ve Hermes'i kaydetmiştir."

Bu hal değiştirme meselesi---üç simya ajanı sıralamasında hayat iksirinden sonra gelen bu alkahest ya da evrensel solvent mi? Fikir, bu kimyasal keşif çağında tamamen dikkate alınmayacak kadar saçma mı? Gerçekten de altın yapmış ve onu dağıtmış insanların, ve onların yaptıklarına şahitlik edenlerin tarihsel anekdotlarını nasıl bertaraf edeceğiz? Libavius, Geberus, Arnoldus, Thomas Aquinas, Bernardus Comes, Joannes, Penatus, Quercetanus Geber, Avrupa simyasının Arap atası, Eugenius Philalethes, Baptisha Porta, Rubeus, Dornesius, Vogelius, Iranaeus Philaletha Cosmopolita ve pek çok ortaçağ simyacısı ve Hermetik filozoflar durumu teyit etmişlerdir. Onların tümünün hayalperest ve deli olduklarına mı, yoksa büyük ve bilgili âlimler olduklarına mı inanmalıyız? Francesco Picus, *De Auro* adlı çalışmasında, kendisinin de hazır bulunduğu, altının suni yollarla üretildiği on sekiz örnek verir; ve Thomas Vaughan,[73] 1200 mark değerinde altın satmak için bir kuyumcu ustasına gittiğinde, adam, altının bir madenden hiç çıkmamış kadar saf olduğunu şüpheyle söyleyince, parayı arkasında bırakarak kaçmıştı. Önceki bölümde birkaç yazarın bu konudaki şahitliklerini ortaya koymuştuk.

Marco Polo bize, onun *Chingintalas* diye adlandırdığı, Tibet'in bazı dağlarında Salamender'in yapıldığı maddenin maden damarlarının olduğunu anlatır: "Zira, asıl gerçek, salamenderin hiçbir şekilde yaratık olmadığıdır, dünyadaki bizim bölgeleri kaynak gösterdikleri gibi, o sadece yeryüzünde bulunan bir özdür."[74] Sonra o, Zulfikar adındaki bir Türk'ün ona, üç yıl boyunca o bölgelerde, Büyük Kaan için salamender temin ettiğini anlatmış olduğunu ekler. "O, onları, belli bir damar bulana kadar dağda kazı yapma yoluyla elde ettiğini söylemişti. Bu damarın maddesi daha sonra alınmış ve ezilmişti, o şekilde işlendiğinde o, bir

73 Eugenius Philalethes

74 "Book of Ser Marco Polo," cilt i., s. 215

bakıma, kurumaya bıraktıkları yün liflerine ayrılır. Kuruduğunda bu lifler, yün lifleri gibi sadece lifler kalacak şekilde dövülmüş ve yıkanmıştı. Sonra bunlar örülmüşlerdi. . . .İlk yapıldığında bu bezler çok beyaz değildir, fakat bir süre ateşe tutulduklarında, kar kadar beyaz çıkarlar."

Bu suretle, çeşitli otoritelerin doğruladığı gibi, bu mineral öz, A. Williamson'ın Shantung' da bulunduğunu söylediği, ünlü *Asbestos*' tur. Fakat o sadece, ondan yapılan yanmaz iplik değildir. Ondan, çeşitli en olağanüstü özelliklere sahip bir yağ çıkarılır ve onun meziyetlerinin sırrı bazı lama ve Hindu ustalarında kalır. Vücuda sürüldüğünde hiçbir leke ya da iz bırakmaz, ancak yine de o kadar sürüldükten sonra, yağın faydası hiç etkilenmeden, o bölge sabun ve sıcak ya da soğuk suyla temizlenebilir. Yağ sürülmüş kişi en sıcak ateşe cesurca adım atabilir; bunalmadıkça da yara almadan kalacaktır. Yağın diğer bir özelliği, başka *bir özle* birleştirildiğinde ki adını verme özgürlüğümüz yok, ve yerel astrologlar taarfından belirtilen bazı gecelerde ay ışıkları altında hareketsiz bırakıldığında, o, tuhaf yaratıklar üretecektir. Onları bir bakıma Infusoria (tek hücreli canlılar) olarak adlandırabiliriz, fakat sonra bunlar büyür ve gelişirler. Kaşmir'den söz ettiğinde Marko Polo, onların sihir işleriyle şaşırtıcı bir yakınlıkları olduğunu, hatta *putlarını konuşturduklarını* gözlemler.

Bugün bile bu bölgelerin magi mistikleri Kaşmir'de bulunabilirler. Bu ülkenin çeşitli dini mezheplerinin daima doğaüstü güçlere sahip olduğu düşünülmüştü ve onlar ustalarla bilgelerin barınağıydı. Colonel Yule'un ifade ettiği gibi, "Vamberi bize, Kasmiri dervişlerinin, günümüzde bile Müslüman kardeşlikler arasında, beceri, gizli ilimler, egzorsizm ve majide yeteneklilik açısından ayrıcalıklı olduklarını anlatır."[75]

75 "Book of Ser Marco Polo," cilt i., s.230

"ADEM-ÖNCESİ DÜNYA"

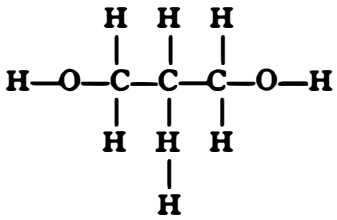
Ancak, modern kimyacılar, öyle bir transmutasyon ihtimalini reddetmelerinde eşit derecede dogmatik değillerdir. Dr. Peisse, Desprez ve hatta her şeyi inkâr eden Louis Figuier bile görüşü hiçbir şekilde reddediyor görünmemektedirler. Dr. Wilder şöyle der: "Elementleri ilk formlarına indirgeme ihtimali, yerkabuğunun kendisinden biçimlendiğine inanılan volkanik kütlede var oldukları varsayıldığı için, fizikçiler tarafından, ima edildiği gibi saçma bir fikir olarak düşünülmez. Metaller arasında, orijinal bir kimliği işaret etmekle ilgili sıklıkla çok yakın bir ilişki vardır. Bu yüzden simyacı denilen kişiler, Lavoisier, Davy, Faraday ve günümüzdeki diğerlerinin kimyanın sırlarını açıkladıkları gibi, enerjilerini bu araştırmalara adamışlardır."[76] Bilgili bir Teozofist, bu ülkenin uygulama yapan bir fizikçisi, otuz yıldan fazla süredir okült bilimleri ve simyayı incelemiş olan biri, elementleri ilk formlarına indirgemeyi başarmış ve "Adamite (Adem)-öncesi dünya" denileni yapmıştır. O, karıştırıldığında en yanardöner ve canlı renkleri sunan, saf sudan topraksı bir çökelti formunda görünür.

"Sır," der, simyacılar, inisiye olmamışın bilgisizliğinden hoşlanır gibi, " üçlü bir süblimleşme (gaz haline getirme) ve üçlü bir katılaştırma ile Azot'ta üç kere birleşmiş, tuz, sülfür ve cıvanın bir alaşımıdır."

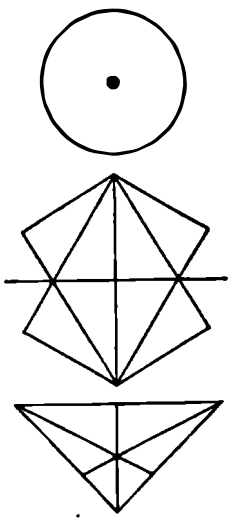
"Ne kadar gülünç şekilde saçma!" diye haykıracaktır, eğitimli modern bir kimyacı. Pekâlâ, büyük Hermes'in öğrencileri yukarıda belirtileni, Harward Üniversitesinin bir mezununun, Kimya Profesörünün şu açıklamasını anladığı kadar iyi anlayacaktır: "Tek hidroksil grupla biz sadece tek atomlu bileşikler üretebiliriz; iki hidroksil grupla, aynı yapı etrafında bir dizi iki atomlu bileşikler biçimlendirebiliriz. . . .Çekirdeğe

76 "Alchemy or Hermetic Philosophy," s. 25

üç hidroksil grup ilave edin, aralarında çok tanıdık bir maddenin—Gliserin-- olduğu, üçlü atomik bileşiklerle sonuçlanacaktır.

"Kendinizi," der, simyacı, "aşağıdaki şekilde düzenlenmiş tetragram'ın dört harfine ekleyin:

Onları ilk önce ayırt edemeseniz de ifade edilemez adın harfleri oradadır. Anlatılamaz aksiyom kabalistik olarak onun içinde bulunmaktadır ve ustaların sihirli bir sır (aracanum) dedikleri budur." Sır----Akaşa'nın dördüncü özü, üçüncü transmutasyonunda kızgın güneşle temsil edilen HAYAT prensibi, dünyanın gözü, ya da Mısırlıların deyimiyle Osiris'in gözü. Nazikçe en küçük kızını, eşini ve kız kardeşini----İsis, bizim dünya anamız--- gözleyen bir göz. Bakın, Hermes, üç kere-büyük usta onun hakkında ne diyor: "Onun babası güneş, annesi aydır. O kendine çeker ve kucaklar ve sonra fırlatıcı bir güçle onu iter. O, Hermetik öğrenci için, onun devinimlerini seyretmek, ince akımlarını yakalamak, simyacının Arşimet kaldıracı, *athanor* yardımıyla onlara rehberlik etmek ve yönlendirmektir. Nedir bu gizemli athanor? Fizikçiler—onu her gün gören ve inceleyen---bize anlatabilirler mi? Tabii, o görür; ama okyanusun derinindeki her deniz-kabuğunun, rüzgârda titreyen her yaprağın ve yıldızsal hatları onun görüş alanında olan, aslında az çok ışıldayan çok sayıdaki hidrojen hatlarını gördüğü parlak yıldızın üzerine tanrısal parmakla işaretlenmiş gizli-şifreli karakterleri anlayabilir mi?

KUTSAL TETRAGRAM

"Tanrı, geometri ile çalışır," dedi, Platon. "Doğa kanunları Tanrının düşünceleridir;" diye haykırmıştı, Oersted, 2000 yıl sonra. "Onun düşünceleri değişmezdir," diye tekrar etti, Hermetik ilmin münzevi öğrencisi, "bu yüzden gerçeği aramamız gereken yer, bütün şeylerin kusursuz ahengi ve dengesi içindedir." Ve bu suretle, o, bölünmez birlikten ilerleyerek, ondan çıkan, her biri diğerinin içinde hareket eden ve denge üreten iki zıt kuvveti buldu, ve üç, sadece birdi---Pisagor'un Sonsuz Monadı. Başlangıç noktası bir dairedir; daire, kendini dört ana noktadan kare yaparak bir dörtlü olur, dört açısının her birinde harika adın, kutsal TETRAGRAM'In bir harfi olan mükemmel kare. O, gelmiş ve geçmiş dört Buddha'dır; Pisagor *tetraktisi*dir---tek sonsuz VARLIK-OLMAYAN tarafından absorbe edilmiş ve çözülmüş olan.

İnanç geleneğinin beyan ettiğine göre, Hebron'da, Hermes'in ölü bedeni üzerinde, bir Isarim (İbranice inisiye) tarafından *Smaragdine* (zümrüt) olarak bilinen tablet bulundu. O, birkaç cümleyle, Hermetik bilgeliğin özünü barındırmaktadır. Onu sadece bedensel gözle okuyanlara, prensipler, yeni bir şey ya da olağandışı bir şey önermeyecektir, zira o sadece, hayali şeyler anlatmadığını, gerçek ve en kesin şeylerden söz ettiğini söyleyerek başlar.

"Aşağıda olan yukarıda olan gibidir, ve yukarıda olan, bir şeyle ilgili mucizeleri tamamlamada aşağıda olana benzer."

"Her şey bir varlık aracılığıyla üretildiği gibi, her şey bu varlıktan *adaptasyonla* üretilmiştir."

"Onun babası güneştir, onun annesi aydır."

"O, tüm yeryüzündeki bütün mükemmeliğin sebebidir."

"Onun gücü, *dünyaya dönüşse de*, kusursuzdur."

"Toprağı ateşten ayır, inceyi kabadan, ölçülü hareket ederek ve sağduyu ile."

"En büyük bilgelikle yerden göğe yüksel, ve sonra tekrar yere in, alttakilerin ve üsttekilerin gücünü bir araya getir; böylece sen tüm âlemin ışığına sahip olacaksın ve bütün bilinmezlik senden uçup gidecektir."

"Bu şey, dayanıklılığın kendisinden daha dayanıklıdır, çünkü o, *her incelikli şeyin üstesinden gelecek ve her katı şeye nüfuz edecektir*."

"Onunla âlem biçimlenmiştir."

Bu esrarengiz şey, kuvvetleriyle bağlantılarında alkahest'i, felsefe taşını ve hayat iksirini sağlayan evrensel, majikal ajan, astral ışıktır.

Hermetik felsefe onu Azoth (Paracelsus'un evrensel ilacı, simyada cıva) diye adlandırır, âlemin ruh-özü, göksel bakire, büyük Magnes, vs., vs. Fiziksel bilim onu, "ısı, ışık, elektrik ve manyetizma," olarak bilir; fakat onun, eterde barınan spiritüel özelliklerini ve okült gücünü göz ardı ederek, görmezden geldiği her şeyi reddeder. O, kar-tanelerinin kristal yapılarını, kırılgan iğnelerin sonsuzluğunu ortaya çıkaran altıgen prizmanın modifikasyonlarını açıklar ve tasvir eder. Onları o kadar mükemmel şekilde incelemiş, hatta en fevkalade matematiksel kesinlikle hesaplamıştır ki, bütün bu iğneler birbirlerinden 60 derecelik bir açıyla ayrılırlar. Peki o bize, her biri en mükemmel geometrik şekilde olan, bu "en zarif formların sonsuz çeşitliliğinin sebebini de anlatabilir mi? Bu donmuş, yıldızsız çiçeklenmeler, materyalist bilimin bütün bildiğine rağmen, aşağıdaki spiritüel gözlerin okuması için, yukarıdaki âlemlerden spiritüel ellerle yağdırılan bir mesajlar yağmuru da olabilir. Geometri ile çalışan İlah'ın kesişme noktasında böldüğü ve tam karenin içine çizildiğinde hem majikal hem de bilimsel dörtlüyü biçimlendiren, yatay ve dikey, yükseklik ve genişlik, zıt yönlere giden iki çizgi, yani felsefik haç, okültistin temelidir. Mistik bölgesi içinde, fiziksel ve spiritüel, her bilimin kapısını açan ana anahtar uzanır. O, bizim insan varlığımızı sembolize eder, zira hayat çemberi, sırasıyla doğum, yaşam, ölüm ve ÖLÜMSÜZLÜĞÜ temsil eden, haçın dört noktasını çevreler. Bu

âlemdeki her şey, dörtlü ile tamamlanmış bir üçlüdür,[77] ve her element bu prensip üzerinde bölünebilir. Fizyoloji, insanı sonsuz olarak bölebilir, fiziksel bilim de, ilksel ve temel dört elementi diğerlerinin düzinelercesine bölmüştü; o da değiştirmeyi başaramayacak. Doğum, yaşam ve ölüm hep sadece döngüsel sonda tamamlanmış bir üçlü olacak. Hatta bilim, hasret çekilen ölümsüzlüğü yok olmaya bile dönüştürse, o yine de hep bir dörtlü olarak kalacaktır; çünkü Tanrı "geometri ile çalışır!"

Bu suretle, belki bir gün simyanın, tuzu, cıvası, sülfürü, sembolleri ve olağanüstü harfleri hakkında konuşmasına izin verilecek, ve "*Organik Bileşikler Sentezi*" nin yorumcusuyla birlikte şunu tekrar edecektir, "gruplamanın hiçbir hayal oyunu olmadığı ve her bir harfin pozisyonu için iyi bir sebep verileceği hatırlanmalıdır."[78]

77 Kadim uluslarda İlah, bir tanrıça ilave edilmiş bir üçlüdür---*arba-Ih*, ya da dört-katlı Tanrı.
78 Josiah Cooke : "The New Chemistry"

KONT CAGLIOSTRO'NUN SİMYA ELMASLARI

Dr. Peisse, 1863'te şöyle yazmıştı:

"Simya hakkında bir çift söz. Hermetik sanatla ilgili ne düşünmeliyiz? Metalleri dönüştürüp altın yapabileceğimize inanmak meşru mudur? Peki, on dokuzuncu yüzyılın pozitif insanları, *yüksek ruhları*, bilim ve tıp doktoru, Eczacılık Okulunda kimyasal analist, Parisli Bay Figuier konuyla ilgili kendini ifade etmek istemez. O şüphe eder, tereddüt eder. O, kendilerini modern kimya keşiflerine ve özellikle de Bay Dumas tarafından ortaya konan eşdeğerlerin tekil durumu üzerine dayandırarak, metallerin basit yapılar değil, mutlak anlamda gerçek elementler olduğunu ve bunun sonucunda da ayrışım ile üretilebileceklerini iddia eden birkaç simyacı tanır. . . .Bu beni bir adım daha atmaya ve altın yapan birisini görmenin beni sadece biraz şaşırtacağını açık yüreklilikle söylemeye cesaretlendirmektedir. Bunun için tek bir sebebim var, fakat yeterli görünüyor; o da, altının daima var olmadığıdır; o, bizim yerküremizin kaynaşık maddesinin sinesindeki kimyasal bir çalışma ya da diğer bir şeyle yapılmaktadır;[79] belki onun bazısı şimdi bile oluşma sürecindedir. Bizim kimyanın iddia edilen basit yapıları, dünyevi kütlenin biçimlenmesindeki muhtemelen ikincil ürünlerdir. Öyle olduğu, , kadim fiziğin en saygın elementlerinden biri olan suyla ispatlanmaktadır. Bugün biz, suyu yaratmaktayız. Neden altını da yapmayalım? Seçkin bir deneyci, Bay Desprez elmas yapmıştı. Doğru, bu elmas sadece *bilimsel bir elmastır*; hiçbir değeri olmayacak felsefik bir elmastır; fakat önemli değil, benim fikrim geçerliliğini korur. Ayrıca, basit varsayımlara bırakılmadık. 1853'te, bilimsel yapılara atıfta bulunan bir dergide, bu sözlerin altını çizmiş, yaşayan bir adam var—Ben suni altın üretmenin

79 Prof. Sterry Hunt'ın maden yatakları teorisi bununla çelişir; fakat doğru mudur?

metodunu keşfettim, ben altın yaptım. Bu usta, Fransa'nın Nantes şehrindeki *Ecole Professionelle et Superiore*'daki eski kimya hazırlayıcısı, Bay Theodore Tiffereau'dur."[80] Elmas gerdanlık komplosunun tanınmış kurbanı Kardinal de Rohan, Kont Cagliostro'yu altın ve elmas yaparken gördüğünü doğrulamıştı. Profesör T. Sterry Hunt ile hemfikir olanların Dr. Peisse'nin teorisine hiç sabır göstermeyeceklerini zannediyoruz, zira onlar, maden yataklarımızın hepsinin organik yaşam hareketi sebebiyle olduklarına inanıyorlar. Ve öyle, onlar farklılıklarının bir birleşme noktasına gelip bizim, altının doğası hakkında, onun iç volkanik simya mı yoksa yüzey ayrışması ve filtrelemesinin ürünü mü olduğu ile ilgili bilgilenmemize izin verecekleri zamana kadar, tartışmayı kendi aralarında çözmeleri için onları bırakacağız ve bu arada eski filozoflara güveneceğiz.

Kimsenin onu liberal olmayan beyinler arasında sınıflandırmayı düşünmeyeceği ve meslektaşlarının herhangi birinden çok daha fazla dürüstlükle ve daha çoğunlukla modern bilimin başarısızlıklarını kabul eden Profesör Balfour Stewart, yine de, kendisini bu konuda diğer bilim adamları kadar önyargılı gösterir. O bize, sürekli ışığın, sürekli devinimin sadece diğer bir adı olduğunu ve sürekli devinimin imkânsız olduğunu, çünkü yanıcı madde israfını dengelemek için hiçbir yolumuzun olmadığını ve Hermetik ışığın da bu yüzden imkânsızlık olduğunu anlatır.[81] "Sürekli bir ışığın *majikal* güçlerden kaynaklandığının varsayıldığı" gerçeğini not ederek ve daha sonra da, üst enerjinin ışığı ve diğer tüm formlarının zorunlu olarak gelip geçici olduğu yerde, öyle bir ışığın kesinlikle bu dünyadan olmadığına dikkat çekerek, bu beyefendi, sanki Hermetik filozoflar, söz konusu alevin, ışık veren maddenin tutuşmasıyla oluşan sıradan dünyevi bir alev olduğunu daima iddia etmişler gibi kanıtlamaya çalışır. Bu konuda filozoflar devamlı yanlış anlaşılmakta ve yanlış yorumlanmaktadırlar.

"Gizli doktrin"i inceledikten sonra kaç tane büyük akıl---baştan beri inanmayanlar----fikirlerini değiştirmiş ve ne kadar yanıldıklarını

80 Peisse: "La Medecine et les Medecins," cilt i., s. 59, 283

81 "Enerjinin Korunumu"

görmüşlerdir. Ve Balfour Stewart'ın Bacon'dan---onu deneysel bilimin babası diye adlandırdığı--- bazı felsefik değerleri alıntıladığı ve şöyle söylediği bir ânı bulmak nasıl çelişkili görünmektedir: ". . . .kesinlikle bu ifadelerden bir ders almamız gerekir. . . .ve herhangi bir bilgi dalını ya da düşünce dizisini, özünde faydasız olarak reddetmeden önce, tedbirli olmalıyız, " ve sonraki anda, *kesinlikle imkânsız* olarak, simyacıların iddialarını reddeder! O, Aristo'yu, "ışığın herhangi bir cisim ya da herhangi bir cismin yayılımı olmadığı, bu yüzden de ışığın bir enerji ya da hareket olduğu" fikrini savunurken gösterir ve bununla birlikte , kadimler, Demokritos aracılığıyla, John Dalton'a atomlar doktrinini gösteren, Pisagor ve hatta Keldani kâhinlerinin en eskisi aracılığıyla da eteri evrensel bir ajan olarak gösteren ilk kişiler oldukları halde, onların fikirleri, der, Stewart, "verimli değildi." O, onların, "büyük dehaya ve entelektüel güçlere" sahip olduklarını kabul eder, fakat ekler, "onlar fiziksel kavramlarda yetersizdiler, bunun sonucunda da onların fikirleri verimli değildi."[82]

82 "Enerjinin Korunumu," s. 136

GÜNEŞ IŞINLARININ AKIŞI HERMETİK ALTIN

Mevcut çalışmanın tümü, kadimleri yargılayan o tür başıboş yönteme karşı bir protestodur. Onların fikirlerini eleştirmeye tamamen muktedir olmak için ve onların fikirlerinin belirgin ve gerçekliklere uygun olduğu konusunda birinin kendisini temin etmesi için, bu fikirleri dibine kadar elemiş olmak gerekir. Sıklıkla söylediğimiz ve her âlimin bilmesi gereken şeyi tekrar etmek zaman öldürmek olacaktır; yani, onların bilgisinin en özlü kısmı, onları asla yazmamış olan rahiplerin ve Platon gibi, onları yazmaya cüret etmemiş inisiyelerin ellerindeydi. Böylece, madde ve spiritüel evrenler üzerine onların yazıya döktükleri o az sayıda spekülasyon, gelecek kuşakların onları doğru şekilde değerlendirmesine imkân tanıyamayacaktı, ilk Hristiyan Vandallar, sonraki haçlılar ve ortaçağ fanatikleri, İskenderiye kütüphanesinden ve onun okullarından kalanın üç bölümünü yok etmemiş olsalardı bile. Profesör Draper sadece Kardinal Xiemens'in tek başına, Granada meydanlarında, çoğu klasik yazarların çevirileri olan 80.000 Arapça el-yazmasını alevlere teslim ettiğini gösterir. Vatikan kütüphanelerinde, kadimlerin en nadir ve değerli bilimsel incelemelerinin olduğu tüm metinlerin, satır aralarına saçma mezmurlar yazmak uğruna, silindikleri ve karalandıkları görülmüştü! Öyleyse, "felsefik olmadığı" ve bu yüzden de bilimsel bir düşünceye değmediği için "gizli öğreti"den yüz çevirenlerden kimin, kadimleri incelediğini, onların bildiği her şeyin farkında olduğunu ve şimdi çok daha fazlasını bilerek onların da az şey bildiklerini söylemeye bir hakkı olabilir? Bu "gizli öğreti" evrensel bilimin alfa ve omegasını kapsar; onun içinde bütün kadim ve modern bilginin temel taşı yatar; ve tek başına bu "felsefik olmayan" doktrinde, hayatın ve ölümün karanlık problemlerinin felsefesindeki *mutlak olan* gömülü kalır.

"Tabiatın büyük enerjileri bizim tarafımızdan sadece etkileri yoluyla bilinirler," dedi, Paley. Cümleyi başka şekilde açıklamak gerekirse, eski günlerin büyük edinimlerinin sadece sonuçlarıyla gelecek kuşaklar tarafından bilinir olduklarını söyleyeceğiz. Eğer birisi simya üzerine bir kitap alıp, içinde Gül Haç kardeşliklerinin altın ve ışık üzerine yaptıkları yorumları görürse, kendisini kesinlikle korkutulumuş bulacaktır, zira en basit sebeple, onları hiçbir suretle anlamayacaktır. "Hermetik altın," diye okuyabilir, "güneş ışının ya da görünmez ve sihirli bir şekilde dünyanın bedenine yayılmış ışığın dışa akışıdır. Işık, inceltilmiş altındır, maddesel derinliklerden çıkan, görünmez yıldızsal çekimle büyülü bir şekilde kurtarılmıştır. Altın bu suretle kendisinin ürettiği ışığın birkimidir. Göksel alemde ışık, süptil, buharlı, sihirli bir biçimde yükseltilmiş altın ya da "*alev ruhu*" dur. Altın, metallerdeki alt doğaları çeker ve yoğunlaştırıp çoğaltarak kendisine dönüştürür."[83]

Yine de, gerçekler gerçektir: ve Billiot'un spiritüalizm hakkında söylediği gibi, biz okültizm hakkında genel olarak, simya hakkında da özel olarak görüş belirteceğiz---bu görüş meselesi değil, *gerçeklikler* meselesidir, bilim insanları söndürelemez bir ışığı imkânsız olarak nitelendirirler, fakat yine de bizim çağımızdaki kişiler eskinin cehalet ve batıl inanç günlerindeki gibi, onların kapalı eski mahzenlerde yüzyıllarca yandığını bulmuşlardır; ve birkaç çağ öyle ateşleri muhafaza etmenin sırrına sahip olan diğerleri de vardır. Bilimin insanları, kadim ve modern spiritüalizmin, maji ve mesmerizmin (hipnotizma) şarlatanlık ya da hezeyan olduğunu söylerler; ancak yerküre üzerinde bütün bunlara inanan tamamıyla aklı başında 800 milyon erkek ve kadın vardır. Kime güvenmeliyiz?

"Demokritos, "der, Lucian, "mucizelere hiç inanmazdı. . . .o kendisini, sihir-ilimcilerin onları hangi metotla üretebildiklerini keşfetmeye vermişti; kısacası, felsefesi ona, majinin bütünüyle doğa kanunlarının ve çalışmalarının uygulanması ve taklit edilmesiyle sınırlı olduğu sonucunu getirmişti."

83 "The Rosicrucians", Robertus di Fluctibus'tan alıntılar.

Burada, "gülen filozof"un görüşü, bizim için büyük önem taşımaktadır, çünkü Abdera'da Pers Kralı Xerxes tarafından bırakılan Magiler onun eğitmenleriydiler ve üstelik o, dikkate değer uzun bir süre boyunca Mısır rahipleriyle maji çalışmaları yapmıştı. Yüz dokuz yıllık yaşamının yaklaşık doksan yılı süresince bu büyük filozof deneyler yapmış ve Petronius'a göre *doğa incelemesi*---kendi doğrulamış olduğu gerçekler--- *hakkındaki* bir kitaba kaydetmişti. Ve biz onun, yalnızca *mucizelere* inanmadığını ve onları kesinlikle reddettiğini değil, ve onlardan her birinin görgü-tanıklarıyla doğrulandıklarını, gerçekleşebildiklerini iddia ederken de buluruz; zira hepsi, en inanılmaz olanı bile, "doğanın saklı kanunlarına" göre üretilmiştir."[84]

"Öklid'in önermelerinden herhangi birinin inkâr edileceği gün asla gelmeyecektir,"diyor, Profesör Draper, Pisagorcuların ve Platoncuların pahasına Aristocuları yücelterek. Öyle bir durumda, *Elementler* hakkındaki on beş kitabın tümüyle Öklid'e atfedilmediğini ve onların içinde bulunan en değerli gerçeklerden ve örneklemelerden çoğunun, varlıklarını Pisagor, Thales ve Eudoxus'a borçlu olduklarını iddia eden çok sayıdaki otoriteye inanmayalım mı? Dehasına rağmen, onları sıralamaya indirgeyen ve bütünü eksiksiz ve bağlantılı bir geometri sistemi haline getirmek için sadece kendisine ait teorileri birbirine karıştırıp dokuyan o Öklid değil miydi? Ve eğer bu otoriteler haklıysa, o zaman bu yine metafizik biliminin merkezi güneşine doğru gider---modernler, dünyaca ünlü geometrici ve kozmograf Eratosthenes gibi, Arşimet ve hatta inatçı hatalarına rağmen Batlamyus gibi adamları Pisagor'a ve onun okuluna borçludurlar. O insanların kesin bilimi ve Galileo'nun spekülasyonlarını üzerine dayandırmamız için bize bıraktıkları çalışmalardan parçalar olmasaydı, on dokuzuncu yüzyılın büyük rahipleri kendilerini belki de hâlâ Kilise'nin esaretinde bulabilirlerdi; ve 1876'da, dördüncü yüzyılın St. Augustine ve Bedean kozmogonisi üzerinde, gök kubbenin dünya etrafında dönüşünü ve ikincisinin de görkemli yassılığını felsefeleştirirlerdi.

84 Pliny: "History of Nature"

TİBET LAMA MANASTIRLARINDAKİ BASKI YAZILAR

On dokuzuncu yüzyıl iyi yönde aşağılayıcı itiraflara mahkûm görünüyor. Feltre (İtalya'da şehir), "*taşınabilir baskı yazılarının ünlü mucidi, Panfilo Castadi*" adına bir halk heykeli diker ve yazıtına da İtalya'nın ona yaptığı cömert itirafı ekler, "*uzun zamandır ertelenen onur takdiri*". Fakat heykelin yerleştirilmesiyle birlikte, Feltrelilere Colonel Yule tarafından "*onu saf kireçte yakmaları*" tavsiye edilir. O, Marco Polo'dan başka pek çok gezginin ülkeye Çin'den taşınabilir tahtadan yazı sembollerini ve Çin kitapları numunelerini getirdiğini ve onların bütün metninin o tahta bloklarla basıldığını ispat eder. Çeşitli Tibet lama manastırlarında, baskı-ofislerinin olduğu yerlerde o tip blokları antika olarak muhafaza ettiklerini görmüştük. Yazılar ne kadar mükemmel ise ve eski olanlar Tibet Budizminin ilk kayıtlarıyla ne kadar eşzamanlı ise o kadar yüksek antik değere sahip oldukları bilinir. Bu yüzden onlar, Hristiyan çağından önce Çin'de bulunmuş olmalıydılar.

Herkes Profesör Roscoe'nin *Spektrum Analizi* ile ilgili konferansındaki bilgece sözleri üzerinde iyice düşünsün: "Bebek hakikâtler faydalı hâle getirilmelidir. Ne siz, ne de ben, belki de, *nasıl* ve *ne zaman* olduğunu göremeyiz, fakat zaman her an gelebilir, doğanın sırlarının en bilinmeyeni bir anda insanlığın yararına kullanıldığında, bilim hakkında herhangi bir bilgisi olan hiç kimse bir an bile şüphe edemez. Ölü bir kurbağanın bacaklarının, iki farklı metalle dokunulduklarında zıplayacakları keşfinin birkaç yıllık kısa sürede elektrik telgrafının keşfine yol açacağını kim önceden görebilirdi? Fraunhoffer tayf çizgilerinin doğası hakkında büyük keşiflerini yaparlarken, Kirchoff ve Bunsen'i ziyaret eden Profesör Roscoe, güneşte demir olduğuna dair zihninde hemen bir *ışık çaktığını* söyler.; burada, büyük keşiflerin daima bir *ışık*

çakmasıyla geldiğine, tümevarımla olmadığına dair, önceki bir milyona ek olarak bir kanıt daha sunulmaktadır. Bizim için elde mevcut olan daha çok ışık çakışı vardır. Modern bilimin son kıvılcımlarından birinin—güzel yeşil gümüş tayfı---belki de hiç te yeni bir şey olmadığı, optik araçlarının yetersizliği ve son derece basitliğine rağmen, kadim kimyacılar ve fizikçiler tarafından çok iyi bilindiği bulunabilir. Gümüş ve yeşil, Hermes'in günleri kadar eski zamanda birlikte ilişkilendirilmişti. Luna ya da Astarte (Hermetik gümüş) Gülhaçlıların iki ana sembolünden biridir. "Renklerin ihtişamının ve çeşitliliğinin sebebi, doğa benzeşimlerinin derinliğinde yatar; ve renk ile ses arasında özel ve esrarengiz bir ittifak vardır," Hermetik bir aksiyomdur. Kabalistler, "orta doğa"larını, ayla direkt ilişkiye yerleştirirler; ve yeşil ışın, spektrumun ortasına konarak, diğerleri arasındaki merkez noktayı işgal eder. Mısır rahipleri, Serapis'e atfedilen bir ilahi olarak, *yedi sesli harfi* zikretmişlerdir;[85] ve *yedinci* sesli harfe gelindiğinde, doğan güneşin "*yedinci* ışını" gibi, Memnon'un heykeli cevap vermiştir. Son keşifler mavi-mor ışığın—prizmatik spektrumun yedinci ışını, hepsinin en güçlü şekilde kimyasal olanı, müzikal ölçekteki en yüksek notaya tekabül eden-- harikulade özelliklerini ispatlamışlardır. Tüm kâinatın bir müzik enstrümanı olduğuna dair Gülhaçlıların teorisi, Pisagor'un kürelerin müziği doktrinidir. Sesler ve renkler, hepsi spiritüel sayılardır; gökteki bir noktadan ileri gelen yedi prizmatik ışın, her biri bir sayı olan doğanın yedi gücü, BİRLİĞİN, merkezi spiritüel Güneş'in yedi ışınımıdır.

"Spiritüel sayıların bilincine varan, ve onların kudretli etkisini idrak edene ne mutlu !" diye haykırır, Platon. Ve biz de, kuvvet-bağıntıları labirenti kat ederek onları bu görünmeyen Güneş'e kadar izlemeyi ihmal etmeyene ne mutlu, diye ekleyebiriz!

Gelecek deneyciler, müzikal tonların bitki gelişimi üzerinde muhteşem bir etkisi olduğunu ortaya koyma onurunun ürününü toplayacaklardır. Ve bu bilimdışı fikrin ilanıyla bölümü kapatıyoruz ve sabırlı okuyucuya, kadimlerin bildiği, modernlerin bildiğini zannettikleri bazı şeyleri hatırlatarak ilerleyeceğiz.

---

85 Halikarnaslı Dionysius

14

"Bu bizim Sais şehrinin tutanakları, 8000 yıllık kutsal yazılarımızda kayıtlıdır."---PLATON : *Timaeus*

"Mısırlılar, Herakles devrinden Amasis devrine kadar 17.000 yıl geçtiğini ileri sürerler."----HEREDOT, ii., bölüm 43.

"Teolog, ruhun ölümsüzlüğünü açıklamak için, Mısır hiyerogliflerinden, parıldayan saf, ilksel inançtan hiç ışık çıkaramıyor mu? Tarihçi, Pelasgların,[86] Archipelago adalarını ve burunlarını kaleleri ve tapınaklarıyla çivilemelerinden bin yıl önce her sanat ve bilimin önceki kaynağının Mısır'da olduğuna dikkat etmeye lütfetmeyecek mi?"---GLIDDON.

86 Girit ve Ege adalarında yaşamış antik Yunan halkı.

Mısır o bilgiye nasıl geldi? Olağanüstü kusursuzluğu, bize arkeologlar tarafından temin edilen parçalarla ve kısımlarla öne sürülen o medeniyetin günü ne zaman ağardı? Ne yazık! Memnon'un dudakları suskun ve artık kehanetler dile getirmiyor; Sfenks, sessizliğiyle, Oedipus'a söylenmiş muammadan daha büyük bir bilmece haline geldi.

Mısır, başkalarına öğrettiği şeyi, kesinlikle Semitik komşularıyla uluslararası fikir ve keşif alışverişinden elde etmedi, dürtüsünü de onlardan almadı. "Biz, Mısırlılar hakkında öğrendikçe," der, son bir makalenin yazarı, "onlar daha da müthiş görünüyorlar." İnanılmaz sanatları, onunla ölen sırları Mısır kimlerden öğrenmiş olabilirdi? O, başkalarının bildiklerini öğrenmek için dünya içine hiçbir ajan göndermedi; fakat çevre uluslar, onun bilgisine başvurmak için bilge adamlarını gönderdiler. Büyülü alanı içinde kendisini tecrit ederek, çölün güzel kraliçesi, sanki sihirli bir değnek sallanışıyla mucizeler yaratmıştı. "Hiçbir şey," diye belirtir, başka bir yerde daha alıntıladığımız aynı yazar, "diğer toplumlar için de olduğu gibi, medeniyetin ve bilginin onunla doğup geliştiğini ispatlamaz, ancak her şey, aynı mükemmellikte, *en erken tarihlere* atfedilebilir görünüyor." Hiçbir ulusun onun kadar bilmediği, tarih tarafından ortaya konmuş bir gerçektir."

Bu ifade için, çok yakın zamana kadar Eski Hindistan hakkında hiçbir şey bilinmediği gerçeğini bir sebep olarak tayin edemez miyiz? Ya bu iki ulusun, Hindistan ve Mısır'ın yakınlıklarını? Uluslar grubunda onların en eski olmalarını; ve Doğu Etiyopyalıların---kudretli kurucular---uygarlıklarını beraberlerinde getirerek ve belki de işgal edilmemiş Mısır bölgesini kolonileştirerek olgunlaşmış bir toplum olarak Hindistan'dan gelmiş olmalarını? Fakat biz bu konunun daha ayrıntılı açıklamasını ikinci cildimize bırakıyoruz.[87]

87 Bknz. cilt ii., bölüm 8.

"Mekanizm," der, Eusebe Salvarte, "modern zamanlarda asla ulaşılmamış bir mükemmellik noktasına kadimler tarafından taşınmıştı. Onların icatlarının bizim zamanımızdakini aşıp aşmadığını sorgular mıydık? Elbette hayır; ve günümüzde, bilimin ve modern keşfin sahip olduğu bütün mekanik gelişmeye rağmen, Mısırlıların, büyük kutsal yapılarının önünde kırk yüzyıl önce diktikleri o çok sayıdaki monolitleri bir kaide üzerine yerleştirmeye çalışırken pek çok zorlukla karşılaşmadık mı?

Tarihte gidebildiğimiz kadar geriye bir bakış atabilirsek, hakkında bir şeyler bildiğimiz, kralların en eskisi, Menes devrine doğru, Mısırlıların hidrostatik ve hidrolik mühendislikte bizimkinden çok daha iyi olduklarının kanıtlarını buluruz. Nil nehrinin---daha doğrusu başlıca üç kolunun--- yolunu değiştirme ve onu Memphis'e getirme devasa çalışması, bize gökkubbede çok uzakta parlayan bir yıldız kadar uzak zaman derinliğinde görünen o hükümdar zamanında başarılmıştı. Wilkinson şöyle der: "Menes, karşı koymak zorunda kaldığı gücün ölçüsünü çok kesin bir şekilde ölçmüştü ve yüksek tümsekleri ile dağ gibi toprak dolguları suyu doğuya doğru döndüren bir set inşa etmişti; ve o zamandan beri nehir, yeni yatağında barınmaktadır." Herodot bize, suyun bu yapay halinin biçimlenmesine sebep olmuş Firavunun adıyla anılan Moeris gölünün, şiirsel ama yine de kesin bir tarifini bırakmıştır.

Tarihçi bu gölü, çevresinin 450 mil, derinliğin de 300 fit ölçülmüş olarak tarif etmiştir. O, Nil tarafından suni kanallar yoluyla besleniyordu ve ülkenin sulanması için, pek çok mil boyunca, yıllık taşmanın bir bölümünü depolaması sağlanmıştı. Onun sayısız sel geçitleri, barajları havuzları ve elverişli motorlar en büyük ustalıkla inşa edilmişlerdi. Çok sonraki bir dönemde Romalılar hidrolik yapılarla ilgili fikirlerini Mısırlılardan almışlardı, ancak bizim hidrostatik bilimindeki en son gelişmemiz, onların o bilginin bazı dallarındaki büyük bir yetersizliğini ortaya çıkarmıştı. Örneğin, onlar, hidrostatikte büyük kanun denilen şey hakkında bilgi sahibi olduysalar da, bizim modern mühendislerin, su sızdırmayan ekler denilene daha aşina oldukları görünmektedir. Onların bilgisizliği, suyu daha az bir sarfiyatla demir borularla suyun altından

geçirmek yerine, büyük su kemerleri içinden iletmeleriyle yeteri kadar ispatlanır. Fakat Mısırlıların, kanallarında ve yapay su-çalışmalarında çok daha üstün bir metot kullandıkları çok açıktır. Bununla birlikte, Suez Kanalı için Lesseps tarafından iş verilmiş, bütün sanatlarını kadim Romalılardan öğrenmiş olan modern mühendisler, kendilerine sıra geldiğinde, bilgilerini Mısırlılardan elde edip onlara öğretebilirlerdi---çeşitli Mısır müzelerinin içeriklerini inceleyerek, yaptıkları işlerdeki bazı eksikliklere bir çare bulmaları gerektiği tavsiyesine dudak bükmüşlerdi. Yine de, mühendisler, Profesör Carpenter'ın Suez Kanalını nitelendirdiği şekilde, "uzun ve çirkin hendeğe," baştaki gibi deniz araçları için bir çamur-kapanı olmak yerine, elverişli bir su-yolu haline getirecek kadar güçlü setlerini vermede başarı sağlamışlardı.

Nil nehrinin alüvyon yığınları, son otuz yıl içinde Delta bölgesini tamamen değişikliğe uğratmıştır, bu yüzden de o giderek denize doğru büyümekte ve Khedive bölgesine uzamaktadır. Kadim zamanlarda, nehrin ana ağzı Pelusian olarak adlandırılmıştı; ve krallardan biri tarafından kesilen kanal---Necho kanalı---Suez'den bu kola öncülük etmişti. Anthony ve Kleopatra'nın yenilgisinden sonra, Actium'da, filonun bir kısmının, o ilk zaman mühendislerinin güvence altına aldığı suyun derinliğini gösteren, kanal yoluyla Kızıl Deniz'e geçmesi gerektiği önerilmişti. Colorado ve Arizona'daki yerleşimciler, dönemin yayınlarından ustalıkları ile ilgili en ufak bir övgü almadan, son zamanlarda bir sulama sistemiyle kıraç arazinin yollarını ıslah etmişlerdir. Ancak Kahire'nin 500 mil yukarısı kadar bir mesafede çölden geri kazanılmış ve Profesör Carpenter'a göre "dünya üzerindeki en verimli toprak" haline getirilmiş bir toprak şeridi uzanmaktadır. O, "binlerce yıldır bu kanal kollarının, bu uzun dar şeridin ve Delta'nın arazisini verimlileştirmek için Nil'den temiz su aktardıklarını," söyler ve Mısır hükümdarlarının eski bir dönemine dayanan, Delta üzerindeki kanallar şebekesini tarif eder.

ESKİ MISIR İHTİŞAMININ DELİLLERİ

Fransız Artois bölgesi, o mühendislik biçimi sanki ilk defa o bölgede yapılmış gibi, adını Artezyen kuyusuna vermişti; fakat Çin kayıtlarına başvurduğumuzda, Hristiyanlık döneminden çağlar önce o tip kuyuların yaygın olarak kullanıldığını buluruz.

Burada eğer mimariye dönersek, gözlerimizin önünde sergilenmiş, bütün tanımı altüst eden harikalar buluruz. Philoe, Abu Simbel, Dendera, Edfu ve Karnak tapınaklarına gönderme yaparak, Profesör şöyle ifade eder, "bu heybetli ve güzel inşaatlar. . .bu devasa piramitler ve tapınakların, binlerce yıl geçtikten sonra bile, bir enginliği ve güzelliği vardır." O, "hayran olunacak karakterdeki işçiliğe, çoğu durumda taşların, neredeyse aralarına bir bıçağın saplanamayacağı kadar hayret verici kesinlikte bir araya getirilmesine şaşırmıştır. O, amatör arkeoloji yolculuğunda, Papa hazretlerinin de belgi öğrenmeye ilgi duyabileceği, o "ilginç tesadüfler"den bir başkasını fark etmişti. O, eski anıtların üzerine oyulmuş Mısır Ölüler Kitabı'ndan ve ruhun ölümsüzlüğüne dair kadim inançtan söz eder. "Sadece bu inancın değil, Hristiyan Vahyinden önceki Kadim Mısır zamanlarında onun ifade edildiği dili görmek en dikkat çekici olanıdır. Zira biz, bu *Ölüler Kitabı'* nda kullanılan ifadelerin aynısını, yargılama günüyle ilgili olarak Yeni Ahit'te buluruz;" ve o, bu dini kitabenin, Mesih'in zamanından muhtemelen 2000 yıl önce kazınmış olduğunu ileri sürer.

En kesin hesaplamaları yaptığı düşünülen Bunsen'e göre büyük Keops Piramidindeki duvar kütlesi 82.111.000 fit ölçüsünde ve ağırlığı 6.316.000 tondur. Sınırsız sayıdaki kare kesilmiş taşlar, bize, Mısırlı taş ustalarının eşsiz yeteneğini gösterir. Muhteşem piramitten söz ederken Kenrick şöyle der: "Bağlantılar, yaldızlı kâğıttan daha geniş olmayan

şekilde, neredeyse fark edilemez; ve çimento o kadar dayanıklı ki, dış yüzey taşlarının parçaları, pek çok yüzyıl geçmesine ve onları ayıran şiddete rağmen hâlâ orijinal pozisyonlarını sürdürmektedirler. En eski Mısır yapılarının yıkılamaz çimentosunu bizim modern mimarlarımız ve kimyacılarımızdan kim yeniden keşfedecek?

"Kadimlerin taş ustalığındaki yeteneği," der, Bunsen, "en çok, obelisklerin ve muazzam heykellerin yontulduğu devasa blokların çıkarılmasında sergilenir—tek bir taştan yapılmış doksan fit yüksekliğinde obeliskler ve kırk fit yüksekliğinde heykeller!" Öyle çok sayıda var. Onlar bu anıtlar için blokları patlatmadılar, ancak şu bilimsel metodu uyguladılar: "Onlar, taşı yaran dev demir kamalar kullanmak yerine, tüm uzunluk için, belki 100fit, küçük bir oluk kestiler, ve birbirine yakın şekilde çok sayıdaki kuru ahşap kamayı onun içine dâhil ettiler; ondan sonra oyuğa su döktüler ve kamalar muazzam bir kuvvetle şişip çatlayarak, bir elmasın bir cam levhayı kesmesi kadar düzgün bir şekilde dev taşı ortaya çıkardılar.

Modern coğrafyacılar ve jeologlar, bu monolitlerin fevkalade uzak bir mesafeden getirildiklerini ve taşımacılığın nasıl başarıldığını tahmin etmenin şaşkınlığa uğrattığını ortaya koymuşlardır. Eski elyazmaları onun, taşınabilir raylar yardımıyla yapıldığını söylerler. Bunlar şişirilmiş deri çuvallar üzerine dayandılar, mumyaları muhafaza etmek için kullanılan aynı işlemle yıkılmaz hale geldiler. Bu ustalıklı havayastıkları, rayların derin kuma batmasını engellediler. Manetho, onların, giymeye ve yırtılmaya yüzyıllarca dayanacak kadar iyi hazırlandıklarına dikkat çeker.

MONOLİTLERİN TAŞINMASI

Nil Vadisindeki yüzlerce piramidin tarihini, modern bilimin kurallarından herhangi biriyle belirlemek imkânsızdır; fakat Heredot bize, arka arkaya gelen her bir kralın, hükümdarlığının anısına ve mezar olarak hizmet etmesi için bir tane diktiğini anlatır. Ancak Heredot, piramidin *asıl* amacının, ona atfettiğinden çok farklı olduğunu bildiği halde her şeyi anlatmamıştır. Eğer onun dini vicdan tereddütleri olmasaydı, ekleyebileceği şey, onun, harici olarak, doğanın yaratıcı prensibini sembolize ettiği ve ayrıca geometri, matematik, astroloji ve astronominin prensiplerini örneklediği olurdu. Dâhili olarak ise, onun, karanlık girintilerinde Sırların icra edildiği ve duvarlarının sık sık kraliyet ailesi üyelerinin inisiyasyon-sahnelerine tanık olduğu görkemli bir tapınaktı. İskoçya Kraliyet Astronomu Profesör Piazzi Smyth'in tahıl-ambarına indirgediği somaki mermeri taş sanduka, aceminin "tekrar doğduğu" ve ustalaştığı *vaftiz kurnasıydı.*

Heredot bize, yine de, bu dev granit bloklardan birinin taşınmasında harcanan büyük çaba hakkında tam bir fikir verir. O, otuz iki fit uzunluğunda, yirmi bir fit genişliğinde ve on iki fit yüksekliğindeydi. Tahminine göre onun ağırlığı 300 tondu ve onu Syene'den Delta'ya, Nil'in aşağısına taşımak, üç yıl boyunca 2000 insanın zamanını almıştı. *Kadim Mısır'ında* Gliddon, Pliny'den, Ptolemaeus Philadelphus tarafından İskenderiye'de dikilmiş obeliski taşıma düzenlemelerinin bir tarifini alıntılar. Obeliskin bulunduğu yere Nil'den bir kanal kazılmıştı. Onun altından iki sandal yüzdürüldü. Onlar bir ayak küplük taşlarla ağırlaştırıldılar ve obelliskin ağırlığı mühendisler tarafından hesaplandıktan sonra sandalların yükü ona göre paylaştırıldı, böylece monolitin altından geçmek için, o kanal boyunca uzanırken, yeteri kadar suyun altına

daldırılmaları gerekti. Sonra, taşlar yavaş yavaş kaldırıldı, sandallar yukarı çıktılar, obeliski kaldırdılar ve o, nehrin aşağısına doğru yüzdürüldü.

Dresden ya da Berlin Müzesinin Mısır bölümünde, sırtında bir sepet kumla bitirilmemiş bir piramide çıkmakta olan bir işçiyi temsil eden bir resmi unuttuk. Bu, bazı Mısır-bilimcilere, piramit blokların kimyasal olarak bulunduğu noktada imâl edildikleri fikrini işaret etmektedir. Bazı modern mühendisler, çift silikat kireç ve alüminyum oksit, Portlant çimentosunun, kadimlerin bozulmaz bir çimentosu olduğuna inanırlar. Fakat diğer taraftan, Profesör Carpenter, piramitlerin, granit dış yüzeyleri hariç, "jeologların numulitik kireçtaşı dedikleri şeyden biçimlendiklerini ileri sürer. Bu, eski tebeşir taşından daha yenidir ve numulit denilen hayvanların---yaklaşık bir şilin büyüklüğündeki küçük paralar kadar—kabuklarından yapılır." Ancak, Heredot ve Pliny'den, uzun-zaman önce parçalanmış hanedanların bu görkemli anıtlarına gözü takılmış, son gezgin mühendise kadar, hiç kimse devasa kütlelerin nasıl taşındığı ve yerine nasıl konduğunu bize anlatamasa da, bu tartışma konusu hakkında karar verilebilir. Bunsen, Mısır için 2000 yıllık bir antiklik uygun görür. Ancak bu meselede bile eğer modern otoritelere bağlı kalırsak varsayımlara bırakılırız. Onlar bize, piramitlerin ne amaçla yapıldıklarını, hangi hanedan zamanında yükseltildiklerini ya da inşa edildikleri materyali anlatamazlar. Hepsi onlara göre varsayımdır.

Profesör Smyth bize, kat kat fazlasıyla, büyük piramidin literatürde bulunacak en kesin tarifini vermiştir. Fakat yapının astronomik yönlerini gösterdikten sonra, kadim Mısır düşüncesine o kadar az kıymet verir ki, aslına bakılırsa, kral odasındaki mermer taş sandukanın, dünyanın en aydınlanmış iki ulusu---"İngiltere ve Amerika"---için ölçü birimi olduğunu iddia eder. Hermes kitaplarından biri piramitlerden bazılarının deniz kıyısında durduğunu açıklar, "dalgalar, güçsüz hiddetle onun tabanına çarpıyordu." Bu, ülkenin coğrafi özelliklerinin değişmiş olduğu anlamına gelir, ve bizim, bu kadim "tahıl bölgelerine", "fevkâlade-astronomik rasathanelere", Sahara ve diğer çöllerin büyük değişiminden önce gelen bir başlangıç uygun görmemiz gerektiğini de işaret edebilir.

Bu, Mısır-bilimcileri tarafından cömertçe onlara uygun görülen yetersiz birkaç bin yıldan daha fazlasını işaret edecektir.

Belli bir üne sahip Fransız arkeolog Dr. Rebold, o zamanlar orada "okült bilimleri ve uygulamalı majiyi çalışmış rahip okulunun otuz ya da kırktan az olmadığını söyleyerek, okuyucularından M.Ö. 5000 yıl (?) hüküm sürmüş kültüre bir göz atmalarını ister. "*Ulusal Üç Aylık İnceleme*" de (Cilt xxxii., Sayı 63, Aralık,1875) bir yazar şöyle diyor, "Kartaca kalıntıları arasında yapılan son kazılar, bir medeniyetin izlerini, kadim Roma'nınkini bile gölgede bırakması gereken sanat ve ihtişamın inceliğini gün ışığına getirmiştir; ve "*Kartaca yıkılacak*"[88] emri verildiğinde, dünyanın gözdesi---Roma--çok iyi biliyordu ki, o kendinden daha büyük bir şeyi yıkmak üzereydi, zira, bir imparatorluk sadece orduların gücüyle dünyaya hükmederken, diğeri, Roma'nın hayal edilmesinden yüzyıllar önce, medeniyeti, ilmi ve insanlığın zekâsını yönlendirmiş olan bir ırkın en son ve en mükemmel temsilcisiydi. " Bu Kartaca, Appian'a göre, M.Ö. 1234 yılı kadar önceye dayanıyordu ya da Truva'nın alınmasından 50 yıl önceye, ve popüler olarak sanıldığı gibi, dört yüzyıl sonra Dido (Elissa ya da Astarte) tarafından inşa edilmiş olan değildi.

Burada döngüler doktrininin gerçekliği ile ilgili başka bir örneklememiz daha var. Kadim Mısırlıların astronomik bilgeliğine ilişkin Draper'in kabulleri, gökbilimci merhum Profesör O. M. Mitchell tarafından Philadelphia'da verilmiş bir konferanstan, Bay J. M. Peebles'ın alıntıladığı çok ilginç bir gerçeklikle özel olarak desteklenir. Şimdi British Museum'da bulunan, bir mumyanın tabutunun üzerinde, M.Ö. 1722 yılındaki sonbahar ekinoksu zamanında gezegenlerin kesin pozisyonları olan Zodyak çizilmişti.

Profesör John Fiske, Dr. Draper'in *Avrupa'nın Entelektüel Gelişiminin Tarihi* adlı çalışması üzerine ağır eleştirisinde, döngüsel ilerleme doktrinine karşı şöyle yazar, "tarihsel bir döngünün başlangıcını ve sonunu hiçbir zaman bilmedik, ve bizim şimdi bir tanesinin içinden

88 Marcus Porcius Cato'nın Roma Senatosunda söylediği sözü.

geçtiğimize inanmak için tümevarımsal hiçbir garanti de yok."[89] O anlamlı ve derin düşündüren çalışmanın yazarını, "sadece Yunan kültürünün en iyi kısmını bir Mısır kaynağına atfettiği için değil, Avrupalının pahasına Avrupalı-olmayan medeniyeti yücelttiği için de çalışmanın başından sonuna kadar sergilenen tuhaf eğilim" için azarlar. Biz bu "tuhaf eğilimin" büyük Yunan tarihçilerin kendi itiraflarıyla direkt olarak tasdik edilebileceğine inanıyoruz. Profesör Fiske, fayda sağlayarak, Heredot'u tekrar tekrar okuyabilir. "Tarihin Babası", Yunanistan'ın her şeyi Mısır'a borçlu olduğunu birden fazla kez tekrar eder. Tarihsel bir döngünün başı ve sonuna dair dünyanın asla bir şey bilmemiş olduğu iddiasına gelince de, gelmiş geçmiş, *yani*, büyük ulusal döngülerinin sonuna ulaşmış pek çok görkemli ulusa sadece geriye doğru bir bakış atmamız gerekecektir. Sanat, bilim ve dindeki mükemmelliği, ihtişamlı şehirleri ve anıtlarıyla o günün Mısır'ını, yabancılarla dolmuş, yıkıntıları yarasaların ve yılanların meskeni olmuş ve onun bütün büyüklüğünün hayatta kalan tek mirasçıları birkaç Kıpti olan bugünün Mısır'ıyla karşılaştırın----ve döngüsel teorinin kendini tekrar ortaya koyup koymadığına bakın. Bay Fiske ile çelişen Gliddon şöyle der: "Filologlar, astronomlar, kimyacılar, mimarlar, fizikçiler, dilin ve yazının; takvimin ve güneşsel devinimin; bakır bir keski ile granit kesme ve bakır bir kılıca esneklik verme sanatının; renklendirilmiş gökkuşağı tonlarıyla cam yapmanın; karadan ya da sudan herhangi bir mesafe için *dokuz yüz ton* ağırlığındaki tek blokluk cilalanmış Mısır mermerini taşımanın; Roma'nın Büyük Kanalizasyonu'ndan 2000 yıl önce gelen, günümüzde geçilmemiş masonik kesinlikle yuvarlak ve sivri uçlu kemerler inşa etmenin; tarihte bilinen Dor'lardan 1000 yıl önce bir Dorik[90] kolonunu yontmanın; bozulmayan renklerde fresko boyamasının; uygulamalı anatomi bilgisinin ve zamana meydan okuyan piramit inşasının kökeninin öğrenmek için Mısır'a dönmelidirler."

89 John Fiske: "The North America Review," makale The Laws of History, Temmuz 1869.
90 En eski ve sade Yunan mimari üslubu.

"Her usta, Mısır anıtlarındaki, ustalığının 4000 yıl önceki gelişimine bakabilir; ister, bir at arabası yapan bir tekerlek ustası olsun; isterse kıvrımı çizen bir ayakkabıcı; bugünün en iyi biçimi olduğu düşünülen eskiye ait bıçağın aynısını kullanan bir deri-kesici ustası; ya da sadece son zamanlarda en etkilisi olarak kabul edilen lehim borusunun o aynı biçimini kullanan bir kalaycı; isterse de 430 yıldan daha önce, Schooho'nunki gibi adları, hiyeroglifler halinde kesen bir mühür gravürcüsü olsun, *bütün bunlar* ve Mısır önceliğinin daha pek çok şaşırtıcı deliller, şimdi sadece Rosselini'nin Mısır bulgularına bir bakış atmayı gerektirmektedirler."

"Aslına bakılırsa, "diye haykırır, Peebles, "bu Ramses tapınakları ve lahitleri, bizim için oldukları kadar Yunan Heredot için de bir mucizeydi!"[91]

Fakat, öyle bile olsa, zamanın acımasız eli, o yapılar üzerinde izlerini bırakmıştı ve eğer Hermes'in Kitapları olmasa hatıraları da kaybolacak olan onlardan bazıları çağların unutulmuşluğu içinde silinip süpürülmüşlerdi. Art arda gelen nesillerin gözleri önünde parıltılı bir geçit töreninde kraldan sonra kral, hanedandan sonra hanedan geçmiş ve ünleri yerküreyi doldurmuştu. Tarih otoritelerimizden ilki, Heredot'un, dünyanın o harikası, büyük Labirent'i gelecek nesil için muhafaza etmesinden önce, aynı unutkanlık perdesi onların ve anıtlarının da üzerine düşmüştü. Uzun zaman boyunca kabul edilen Ahit Kitabı kronolojisi, yalnızca ruhban sınıfının değil, bizim özgür düşünemeyen bilim adamlarımızın bile akıllarını o kadar kısıtlamıştır ki, dünyanın farklı kısımlarındaki tarih-öncesi kalıntıları incelerken, şimdiye kadar teoloji tarafından dünyanın yaşı olarak kabul edilmiş 6000 yıllık sürenin ötesine geçmeye sürekli korkar hâle gelmişlerdir.

91 J. M. Peebles, "Around The World."

GÖRKEMLİ THEBES VE KUDRETLİ KARNAK

Heredot, kalıntılar içinde önceden Labirent'i bulmuştu; fakat yine de onu inşa edenlerin dehasına olan hayranlığı sınır tanımıyordu. Onu, piramitlerden çok daha fazla mucizevi olarak kabul etmişti ve en ince ayrıntısına kadar da tarif eder. Fransa ve Prusya âlimleri, diğer Mısır-bilimciler gibi, onun heybetli kalıntılarının konumları ve tariflerine ilişkin aynı görüştedirler. Üstelik eski tarihçi tarafından onun hakkında verilen hikâyeyi teyit ederler. Heredot, onun içinde, yarısı toprak-altında, yarısı toprak üstünde olmak üzere 3000 bölme bulduğunu söyler. "Ben bizzat," der, Heredot, "üst bölmelere girdim ve detaylıca inceledim. Yeraltında olanlara (şimdi halen var olabilirler, çünkü arkeologların hepsi biliyor) bina bekçileri izin vermeyeceklerdi, zira onlar Labirent'i inşa eden kralların mezarları ile kutsal timsahlarınkini barındırırlar. Üst odaları kendi gözlerimle gördüm ve inceledim ve onların tüm insan üretimlerini gölgede bıraktıklarını anladım." Rawlinson'un çevirilerinde Heredot şöyle der: "Evlerin içindeki geçitler ve avlular boyunca çeşitli yol kıvrımları, avlulardan odalara, oradan revaklara ve revaklardan diğer evlere ve yine önceden görülmemiş avlulara geçerken bende sonsuz bir hayranlık uyandırmıştı, duvarlar gibi baştan sona taştı ve her ikisinin üzerinde zarifçe şekiller oyulmuştu. Her avlu bir revakla çevriliydi. Labirentin köşesinde, kırk metre derinliğinde, üzerine geniş figürler oyulmuş bir piramit durmaktadır ve ona büyük bir yeraltı geçidinden girilir."

Heredot tarafından incelendiğinde, eğer Labirent böyle ise, Truva'nın yıkımından 530 yıl sonra hüküm sürmüş Psammeticus döneminden çok daha önce yıkılmış olan kadim Thebes şehri, öyle bir durumda, nasıldı? Onun zamanında Memphis başkent iken, görkemli Thebes'in sadece

kalıntılarının kaldığını buluruz. O halde, eğer bizim devrimizden çağlar önce kalıntı haline gelmiş olanın kalıntılarıyla tahminimizi biçimlendirme imkânına sahip olan biz, onlar üzerinde kafa yorarken şaşkına dönüyorsak, görkemli zamanlarında Thebes'in genel görünüşü nasıl olmalıydı? Karnak---tapınak, saray, kalıntılar ya da arkeologlar onu her nasıl adlandırıyorlarsa---bugün onun tek temsilcisidir. Fakat ilerleyen yüzyıllarda zamanla unutulmuş gibi, tek başına ve yalnız başına dururken, görkemli imparatorluğun sembolü olarak, kadimlerin sanatını yeteneklerini kanıtlamaktadır. Onu planlayan ve inşa eden ırkın entelektüel büyüklüğünü görmeyi ve hissetmeyi başaramayan biri spiritüel algı dehasından gerçekten de yoksun olmalıdır.

Neredeyse tüm hayatını arkeolojik kalıntıları keşfetmekle geçirmiş Champollion, Karnak ile ilgili şu tariflerde duygularını açığa vurur: " Kalan binaların kütlesiyle kaplı olan zemin karedir; ve her kenarı 1800 fittir. Her yerde görülen işçiliğin üstünlüğü ve ihtişamı, görkemli kalıntıların büyüklüğü hayrete düşürmektedir." Kadim ya da modern zamanların hiçbir toplumu, mimari sanatını, kadim Mısırlılarınki kadar, haşmetli, göz alıcı şekilde tasarlamamıştır; ve Avrupa'da bizim revaklarımızın çok üstünde yükselen hayal gücü, Karnak'ın yüz kırk sütununun önünde kendisini durdurur ve *güçsüz düşer*! Onun salonlarından birinde, Notre Dame Katedrali durabilir ve tavana bile değmez, ancak salonun ortasında küçük bir süs olarak görülebilir."

YUNANİSTAN HEPSİNİ MISIR'A BORÇLUYDU.

1870 yılına ait bir İngiliz dergisinin bir sayısında, bir yazar, gördüklerini tarif eden bir gezginin yetkisiyle açıkça konuşarak, şöyle ifade eder: "Avlular, salonlar, geçitler, sütunlar, obeliskler, monolitik figürler, heykeller, uzun sfenks dizileri, Karnak'ta o kadar bol miktarda bulunur ki, modern kavrayış için o manzara çok fazla gelir."

Fransız gezgin Denon şöyle der: "Onu gördükten sonra, tek bir noktada toplanmış o kadar çok sayıdaki yapının mevcudiyetinin gerçekliğine, boyutlarına, yapım süreçlerinin gerektirdiği kararlı azime, öyle bir ihtişam için hesaplanamaz boyuttaki harcamalara inanmak neredeyse imkânsız!" Okuyucunun, nadir olarak gördüğü objelerin kendisi, onun tam olarak uyanık olup olmadığı konusunda şüphe etmesine sebebiyet verdiğinden, önünde duran şeyi bir rüya olarak düşünmesi gerektiği kaçınılmazdır. . . .*Tapınağın çevresi içinde* göller ve dağlar vardır. Bu iki büyük yapı, hemen hemen *bitmez tükenmez* bir listeden örnek olarak seçilmişlerdir. Nehrin uzantılarından denize kadar, tüm Nil vadisi ve deltası, tapınaklar, saraylar, lahitler, piramitler, obeliskler ve sütunlarla kaplıydı. Oymaların uygulanışı mükemmeldir. Sanatçıların granit, yılantaşı, breş ve bazalt üzerine işledikleri el sanatındaki kusursuzluk, bütün uzmanlara göre muhteşemdir. . . .hayvanlar ve bitkiler, doğalı kadar iyi görünürler, ve yapay objeler güzel bir şekilde yontulmuşlardır; deniz ve kara savaşları ve yerel yaşama ait sahneler, onların bütün *yarım-kabartmalarında* bulunur."

"Gezgini şaşkına uğratan anıtlar, " der, bir İngiliz yazar, onun zihnini büyük fikirlerle doldurur. İnsan doğasını aşıyormuş gibi görünen dev heykeller ve görkemli obeliskleri gördüğünde, şöyle haykırmaktan

kendini alıkoyamaz, 'Bu, insan işiymiş ve bu düşünce onun varlığını asilleştirmektedir.' "[92]

Dr. Richardson, Dendera Tapınağından söz ederken şöyle der: "Kadın figürleri o kadar iyi yapılmıştır ki, onlar sanki konuşma dışında her şeyi yaparlar; onların, asla geçilmemiş bir zariflik özelliği ve ifadesi vardır."

Bu taşların her biri hiyerogliflerle kaplıydı ve ne kadar eskiyse o kadar güzel yontulmuş olduklarını görürüz. Bu, sanatın zaten aralarında hızlı bir şekilde yozlaşmakta olduğu zamandaki kadimler hakkında tarihin ilk fikrini elde ettiğine dair yeni bir delil sağlamaz mı? Obeliskler yazıları iki inç yontulmuşlardır ve derinlik olarak bazen daha da fazla, ve onlar en üst seviyede kusursuzlukla kesilmişlerdir. Onların derinliği hakkında, Arapların, küçük bir ücret karşılığında, hiyerogliftik oyuklara ayak ve el parmaklarını sokarak bir obeliskin en tepesine tırmanacakları gerçeğinden bir fikir biçimlendirilebilir. Sağlamlığı, uygulanma güzelliğiyle rekabet eden bu çalışmaların tümünün, Exodus günlerinden önce yapılmış olduğuna dair, her ne ise hiçbir tarihsel şüphe kalmamaktadır. (Bütün arkeologlar şimdi, tarihte geriye gittikçe bu sanatların çok daha iyi ve daha incelikli hale geldiği konusunda hemfikirdirler.) Bu görüşler yine, bizi, "bu anıtlar üzerindeki heykellerin (Mısır, Hindistan ve Asur'a ait) sanatsal becerilerin çok *gelişmemiş* bir durumunun göstergesi olduklarına'[93] inandıran Bay Fiske'nin şahsi görüşüyle ters düşürmektedir. Üstelik, bilgili beyefendi daha da ileri gider. Sesini, Lewis'in öğrendiği ile ilgili iddialara---antik zamanın rahiplik sınıflarına ait olan--- karşı muhalif olmaya da katarak, küçümser bir şekilde şöyle ifade eder, "uzak bir antik zamandaki Mısır rahip sınıfının sahip olduğu ve gezgin Yunan filozoflara da verilmiş derin bir bilimin abartılı teorisi Sir G. C. Lewis tarafından kesinlikle tahrip edilmiştir. . . . .Mısır, Hindistan ve ayrıca Asur'a ilişkin olarak ise, tarih-öncesi zamanlardan beri bu ülkeleri süslemiş olan devasa anıtların, sosyal asalete ve bu suretle

92 Savary, "Letters of Egypt," cilt ii., sayfa 67, 1789

93 John Fiske, "Kuzey Amerika İncelemesi," makale, Tarih Yasaları,Temmuz, 1869.

de aralıksız bir ilerlemeye bütünüyle aykırı olan barbarca bir despotluğun önceki hâkimiyetine tanıklık ettikleri söylenebilir."

Gerçekten tuhaf bir iddia. Eğer kamusal anıtların büyüklüğü ve ihtişamı, bizim neslimize onları inşa edenler tarafından ulaşılan "medeniyet gelişiminin" yaklaşık tahmin edileceği bir standart olarak hizmet edecekse, belki de, iddia edilen gelişim ve özgürlüğüyle gurur duyan Amerika için, yapılarını derhal tek kat olarak minyatürleştirmek mantıklı olacaktır. Aksi halde, Profesör Fiske'in teorisine göre, M.S. 3877'nin arkeologları da, 1877'nin "Kadim Amerika"sına Lewis'in kuralını uyguluyor olacaklar ve *kadim* Birleşmiş Devletler'in, kralın (başkanın) köleleri olarak tüm nüfusun barındırdığı geniş bir arazi ya da ekili alan olarak düşünülebileceğini söyleyeceklerdir." Beyaz-tenli Aryan ırklarının, Doğu Etiyopyalılar, ya da koyu-tenli Kafkaslar gibi, asla "inşa ediciler" olarak doğmadıkları ve bu yüzden de o dev yapılarda onlarla hiçbir zaman yarışmayacakları sebebiyle mi bu devasa tapınakların ve piramitlerin ancak acımasız bir despotun kırbacı altında yükselmiş olabilecekleri sonucuna zıplamalıyız? Tuhaf mantık! Lewis ve Grote tarafından ortaya konulan "sert eleştiri kanunları"na uymak ve ayrıca bu kadim uluslar hakkında gerçekten çok az şey bildiğimiz ve tamamıyla varsayımsal spekülasyonların devam etmesi dışında, biz, kadim rahiplerin yaptığı gibi aynı doğrultuda çalışmazsak, gelecekte çok az şansımız olacağını dürüstçe itiraf etmek daha akıllıca görünmektedir. Biz sadece onların, inisiye edilmemiş olanın neyi bilmesine izin verdiklerini biliyoruz, fakat onlar hakkında çıkarım yoluyla bildiğimiz çok az şey, bizim, sanatlarda ve bilimdeki üstünlüğe dair bütün iddialarımızla, on dokuzuncu yüzyılda bile, Mısır, Hindistan ve Asur anıtları gibi herhangi bir şey inşa edeceğimizi, hatta en azından kadim "*kayıp* sanatları" yeniden keşfedeceğimizi bile söyleyemeyeceğimiz konusunda bizi temin etmek için yeterli olmalıdır. Bundan başka, Sir Gardner Wilkonson, eskinin yeniden çıkarılmış defineleri hakkındaki bu bakış açısına etkili bir ifade katarak, "o, hiçbir ilksel hayat tarzı, hiçbir barbarca geleneğin değil, fakat *en uzak dönemlerden* gelmiş bir çeşit sabit medeniyetin izini sürebileceğini" ekler. Bu konuda, insanın kalıntılarını ne

kadar uzak geçmişe doğru izlerse, onları o kadar barbarca bulacağını iddia eden jeoloji ile arkeoloji fikir ayrılığına düşerler. Jeolojinin mağaralarda kendisine sunduğu araştırma alanını bile tükettiği şüphelidir ve mevcut tecrübeye dayalı olan jeologların görüşleri, şimdi mağara-sakinleri olarak adlandırdıkları toplumun atalarından kalanları keşfetmeye geldiklerinde, kökünden değişime uğrayabilir.

Döngüler teorisini şu gerçeklikten daha iyi ne anlatabilirdi? M.Ö. yaklaşık 700 yıllarında, Thales ve Pisagor'un okullarında dünyanın gerçek hareketinin, onun biçiminin ve tüm heliosentrik sistemin doktrini öğretilmişti. Ve M.S. 317'de Büyük Konstantin'in Oğlu, Crispus Caesar'ın öğretmeni, Lactantius'u, öğrencisine, dünyanın, ateş ve sudan oluşan, gökyüzü ile çevrelenen bir düzlem olduğunu öğretirken ve onu dünyanın küresel biçimine ilişkin inanışa ters düşen doktrine karşı uyarırken buluruz!

Her ne zaman yeni bir keşfin gururu içinde geçmişe bir bakış atsak, korktuğumuz gibi, iddia konusu keşfin, kadimler için bütünüyle bilinmedik olmadığına dair, kesin değilse de, ihtimali gösteren bazı izler buluruz.

Genellikle, ne Musa zamanının ilk halklarının, ne de Batlamyus döneminin daha medeni uluslarının bile elektrikle tanışık olmadıkları ileri sürülür. Eğer biz bu görüşte rahatsız olmadan kalırsak, o, tersi kanıtların eksikliği sebebiyledir. Servius ve diğer yazarların bazı karakteristik cümlelerinde daha derin bir anlam aramayı küçümseyebiliriz; fakat onları o kadar da yok sayamayız, gelecekte bir gün, o anlam bize bütün önemli gerçekleriyle görünecektir. "Dünyanın ilk halkları," der, Servius, "sunaklarına hiç ateş taşımadılar, fakat dualarıyla göksel ateşi yere indirdiler." "Prometheus, şimşeği aşağı indirme sanatını keşfetti ve insana gösterdi; ve onun öğrettiği metotla onlar, yukarı bölgeden ateşi indirdiler."

Eğer bu sözler üzerinde kafa yorduktan sonra, biz hâlâ onlara mitolojik masallar ifadesini atfetme eğiliminde oluyorsak, ezoterik bilgisiyle ünlenmiş kral-filozof, Numa'nın günlerine dönebilir ve kendimizi

onun durumuyla ilgilenirken daha da utanmış halde bulabiliriz. Biz onu ne cehaletle, batıl inançla, ne de saflıkla suçlayabiliriz; zira, eğer tarihe her surette inanılabiliyorsa, o, bilinçli bir şekilde, çok tanrıcılığı ve putperestliği yok etmeye kararlıydı. O, Romalıları putperestlikten o kadar güzel vazgeçirmişti ki, neredeyse iki yüzyıl onların tapınaklarında heykeller ve suretler görünmemişti. Diğer taraftan eski tarihçiler bize, Numa'nın doğal fizikte sahip olduğu bilginin dikkat çekici olduğunu anlatırlar. Gelenek, onun, Etrüsk rahipleri tarafından inisiye edildiğini ve Gürleyiciyi, Jüpiter'i yeryüzüne inmeye zorlamanın sırrı konusunda yine onlar tarafından eğitildiğini söyler.[94] Ovidius bize, o zamandan itibaren Romalıların Jüpiter Elicius'a tapmaya başladıklarını gösterir. Salvarte, Franklin'in saf elektriği keşfetmesinden önce, Numa'nın onu başarılı bir şekilde deneylediği ve Tulus Hostilius'un da tarihe kaydedilmiş, tehlikeli "göksel misafir"in ilk kurban olduğu görüşündedir. Titus Livy ve Pliny, bu prensin, *Numa'nın Kitaplarında* Jüpiter Elicius'a sunulmuş gizli kurbanlarla ilgili talimatları bulduktan sonra, bir hata yaptığını ve onun sonucunda, "yıldırımla çarpıldığını ve kendi sarayında yanıp kül olduğunu," anlatırlar.

94 Ovid

YILDIRIM ÇARPMALARINI ÖNLEYEN BİR ASMA

Salvarte, Pliny'nin, "Numa'nın bilimsel sırlarını açıklarken, iki ayrı süreci işaret ettiği görünen ifadelerden faydalanır;" gök gürültüsünü üreten biri ve onu şimşeğe mecbur bırakan diğeri. "Numa'nın kitabı tarafından yönlendirilerek," der, Lucius, Pliny'den alıntı yaparak, "Tullus, Jüpiter'in yardımını istemeyi üstlenmişti. . . . .Ancak ritüeli hatalı bir şekilde icra edince, yıldırım çarpmasıyla can vermişti."

Etrüsk rahiplerinin sahip oldukları gök gürültüsü ve yıldırım bilgisinin geçmişe doğru izini sürünce, o konudaki sihirbilimin kurucusu olan Tarchon'un evini yıldırımdan koruma isteğiyle onu, yıldırımları önleme özelliğine sahip tırmanan bir bitki olan şeytan şalgamı asmasıyla çevrelediğini buluruz. Büyücü Tarchon, Truva kuşatmasından çok daha önceydi. Franklin'e borçlu olduğumuz görünen, sivri uçlu paratoner, sonuç olarak muhtemelen *yeniden bir keşiftir*. Prensibin kadim zamanlarda bilindiğini güçlü bir şekilde gösteren nişan vardır. Juno tapınağının çatısı bir miktar sivri uçlu kılıçla kaplıydı.

Kadimlerin, elektriğin bütün etkilerine ilişkin belli görüşlere sahip olduklarına dair elimizde az delil olsa da, her halükarda, onların elektrikle tamamen tanışık oldukları ile ilgili çok güçlü kanıt vardır. "Ben Davis," der, *Okült Bilimler'in* yazarı, "Musa'nın elektrik fenomenleri hakkında bir bilgiye sahip olduğunu iddia etmişti." Berlinli Profesör Hirt, bu görüşteydi. Michaelis, *ilk olarak*, şöyle ifade eder: "Bin yıllık sürede Jerusalem tapınağına yıldırım çarptığına dair hiçbir işaret yoktur. *İkinci olarak*, Josephus'a göre, çok keskin ve altından bir orman tapınağın çatısını kaplamıştı. *Üçüncü olarak*, bu çatı, tapınağın üzerinde bulunduğu tepedeki mağaralarla, binanın tüm dış yüzeyini kaplayan altın yaldızla

bağlantılı borular vasıtasıyla haberleşiyordu; bunun sonucunda keskin uçlar paratoner gibi davranıyorlardı. "

Dördüncü yüzyılın ünlü bir tarihçisi, ifadelerinin dürüstlüğü ve doğruluğu ile itibar görmüş bir yazar olan Ammianus Marcellinus, "Magi'lerin, sürekli olarak ocaklarında, mucizevi bir şekilde gökten elde ettikleri ateşi muhafaza ettiklerini," anlatır. Hindu *Oupnek-hat'* in içinde şöyle bir cümle vardır: "Ateşi, güneşi, ayı ve yıldırımı bilmek, Tanrı biliminin dörtte üçüdür."

Son olarak, Salvarte, Ktesias'ın günlerinde, "Hindistan'ın, yıldırım paratonerlerinin kullanımına aşina olduğunu," gösterir. Bu tarihçi basit bir şekilde, "bir çeşmenin dibine yerleştirilmiş ve yukarı doğru sivri uçla bir kılıç biçiminde yapılmış demirin, bu suretle zemine yerleştirildiğinde, fırtınaları ve yıldırımları durdurma özelliğine sahip olduğunu," belirtir. Daha basit ne olabilir?

Bazı modern yazarlar, denizde belli mesafedeki tekneleri keşfetmek amacıyla İskenderiye limanının deniz-fenerine büyük bir aynanın yerleştirildiği gerçeğini inkâr ederler. Ancak ünlü Buffon buna inanmıştı; zira o dürüstçe şöyle itiraf eder, "eğer ayna gerçekten var olmuşsa, benim kesinlikle öyle olduğuna inandığım gibi, teleskobu icat etme şerefi de kadimlere aittir."

Stevens, Doğu hakkındaki çalışmasında, olukları demirle kaplı Yukarı Mısır'da demir-yolları bulduğunu ileri sürer. Canova, Powers ve modern çağımızın diğer tanınmış heykeltıraşları, eski zamanın Atinalı heykeltıraşı Pheidias ile kıyaslanmayı bir onur olarak kabul ederler, ve katı gerçek, belki de, öyle bir dalkavukluktan şüphelenmektir..

EBERS PAPİRÜSÜNÜN İÇERİĞİ

Profesör Jowett, Timaeus'taki Atlantis hikâyesine kuşkuyla bakar; ve 8000 ile 9000 yıllık kayıtlar ona kadim bir dalavere olarak görünür. Fakat Bunsen'in ifadesine göre: "M.Ö. 9000 yıllarının Mısır'ındaki büyük olayların hatıralarında ve kayıtlarında ihtimal dışı hiçbir şey yoktur, zira Mısır'ın kökenleri Mesih'ten önce dokuzuncu binyıla kadar geri gider." Tiryns'in duvarları, arkeolojik raporlara göre, hatta kadimler arasında Cyclop'ların çalışması oldukları rapor edilse de piramitlerden sonra oldukları varsayılabilir mi? Bazısı altı fitlik bir küpe eşit ve en küçüğü Pausanias'ın söylediğine göre, yirmi-beş fit kalınlığında ve kırk fit üzerindeki yükseklikteki sağlam taş işçiliği duvarlarına yığılmış, bir çift öküz ile asla taşınamayacak olan kaya kütlelerinin, hâlâ bizim tarihimizin bildiği insan ırklarının çalışması olduklarına inanılabilir mi?

Wilkinson'ın araştırmaları, bizim modern diye nitelendirdiğimiz ve böbürlendiğimiz pek çok icadın kadim Mısırlılar tarafından mükemmelleştirildikleri gerçeğini gün ışığına çıkarmıştır. Alman arkeolog, Ebers'in papirüsü, ne bizim modern saç topuzlarının, cilt-güzelleştiren inci tozlarının, ne de ağız yıkama-sularının onlar için sır olmadığını ispatlar. Birden fazla modern fizikçi---hatta aralarında, kendilerini, "sinir sistemi bozukluğu alanında ihtisas yapmış" olarak reklam edenlerinde olduğu---gerçek tedavi edici değerdeki reçeteleri kapsayan *Hermes'in Tıbbi Kitapları*' na başvurmakta fayda bulabilir.

Mısırlılar, gördüğümüz üzere, tüm sanatlarda sivrilmişlerdi. Onlar, kâğıdı, zamana-dayanıklı olacak derecede mükemmel yapmışlardı. "Onlar, papirüsün yumuşak dokusunu çıkarttılar," der, bizim önceden sözü edilen bilinmeyen yazarınız, "parçalayıp incelttiler ve iplikçiği açtılar ve onu kendi bildikleri bir işlemle düzleştirerek, bizim dosya kâğıdımız

gibi---fakat çok daha dayanıklısı--- incelttiler. . . .Onlar bazen onu şeritlere ayırdılar ve onları aralıksız yapıştırdılar; o şekilde yazılmış belgelerin çoğu hâlâ varlığını sürdürmektedir." Kraliçe'nin mumyasının olduğu lahitte bulunan papirüs ve Gize'deki "Kraliçe'nin Odası"ndaki lahitte bulunmuş bir diğeri, en iyi parşömenin dayanıklılığına sahip, en hoş parlak beyaz kumaşın görünüşünü sunar. "Uzun bir zaman boyunca, âlimler, papirüsün Büyük İskender tarafından tanıştırıldığına inanmışlardı---daha birçok şeyi yanlış hayal ettikleri gibi---fakat Lepsius, on ikinci hanedanın lahitlerinde ve anıtlarında papirüs tomarları buldu; daha sonra dördüncü hanedanın anıtlarında yontulmuş papirüs resimleri bulundu ve burada, yazı sanatının bilindiği ve Menes'in in günlerine, krallık-öncesine kadar dayanan eski zamanda kullanıldığı ispatlanır; ve bu suretle, son olarak, onların sanatının ve yazı sisteminin en başından beri mükemmel ve eksiksiz olduğu keşfedilmiştir.

Onların tuhaf yazısının ilk yorumlamasını borçlu olduğumuz kişi, Champollion'dur; aksi takdirde onun yaşam boyu zahmeti için, bütün bu resmedilmiş harflerin anlamına ilişkin için şimdiye kadar bilgisiz kalacaktık ve kadimler, bazı sanatlarda ve bilimlerde oldukça üstün geldikleri modernler tarafından hâlâ cahil olarak görüleceklerdi. "O, Mısırlıların, bitmek tükenmez elyazmalarını ve kayıtlarını okuyabilen biri için anlatmak zorunda oldukları harikulade hikâyeyi çözümleyen ilk kişiydi. Onlar, yazı karakterlerini alabilme kapasitesine sahip her noktada ve nesnede o kayıtları bırakmışlardı. . . . Onlar kazıdılar ve anıtların üzerine yonttular; papirüslerde olduğu gibi, eşyalarda, kayalarda, taşlarda, duvarlarda, tabutlarda, lahitlerde iz bıraktılar. . . .Onların günlük yaşamlarının resimleri, en küçük detaylarıyla, bugün bizim kamaşmış gözlerimizin önünde en hayret verici şekilde ortaya çıkarılmaktadır. Bildiğimiz hiçbir şeyin, kadim Mısırlılar tarafından gözden kaçırılmış olduğu görünmemektedir. "Sesostris"in tarihi bize, onun ve halkının savaş sanatı ve uygulamasında ne kadar usta olduklarını gösterir. Resimler, onların, savaşla yüz yüze geldiklerinde ne kadar yenilmesi güç olduklarını da göstermektedir. Onlar savaş-motorları inşa ettiler. Horner, Teb'in 100 kapısının her birinden atlarla ve atlı arabalarla

200 adamın çıktığını söyler; atlı arabalar ihtişamlı bir şekilde yapılmışlardı; ve bizim modern, ağır, hantal ve rahatsız dört tekerlekli yük arabaları ile kıyaslandığında çok hafiftiler." Kenrick onları şu ifadelerle tarif eder: "Kısacası, arabaların yapımını ve tasarımını düzenleyen bütün gerekli prensipler, Firavunların savaş-arabalarında örnek gösterildiği gibi, onlardan bir örnek bulamadığımız sekizinci yüzyılın anıtlarında, modern zevk ve lüksün, onların dekorasyonu için icat ettikleri hiçbir şey yoktur. Onların içinde çeşmeler—metalik çeşmeler---vardır ve Wilkinson'ın o doğrultudaki yüzeysel araştırması ve bunlarla ilgili incelemelerindeki tarifiyle birlikte, onların, süratli gittikleri rotaları üzerinde atlı arabaların sarsılmalarını önlemek için kullanıldıklarına dair deliller buluruz. Yarın kabartmalar bize, en küçük detaylarına kadar onların nasıl kullanıldıklarına dair izler bulduğumuz bazı çarpışmaları ve savaşları gösterirler. Ağır-silahlanmış insanlar zırhlar altında savaşmışlardı, piyadelerin kapitone ceketleri ve onları daha iyi koruyan metal üstlerle keçeden kaskları vardı. On yıl kadar önce, "geçilmez zırhını" takdim eden, modern İtalyan mucit Muratori, icadında sadece, ona ilham veren kadim metottan anladığı şeyi takip etmişti. Mukavva, keçe ve diğer dokulardaki objeleri, herhangi bir keskin silahın kesmelerine ve saplamalarına karşı delinmez hale getiren işlem bugün kayıp sanatlar arasında sayılmaktadır. Ancak, Muratori, o tür keçe zırhları hazırlamakta eksik bir başarı sağlamıştı, ve, modern kimyanın şişirilmiş başarılarıyla birlikte o, amacını sonuçlandıran hiçbir hazırlık türetememiş ve başarısız olmuştu.

MISIR'IN SAVAŞ VE BARIŞ SANATLARI

Kadim zamanlarda kimyanın ulaştığı mükemmellik, Virey tarafından belirtilen bir durumdan çıkarılabilir. Bilimsel incelemelerinde, o, bir Mithradeas generali olan Asclepiadotus'un, kutsal yeraltı odasının toksik gazlarını kimyasal olarak yeniden ürettiğini gösterir. Bu buharlar, Cumae buharları gibi, Pitonları kehanet çılgınlığına düşürmüştü.

Mısırlılar, yaylar, iki tarafı keskin kılıçlar ve hançerler, mızraklar ve kargılar kullanmışlardı. Hafif birlikler, dartlarla ve sapanlarla silahlanmışlardı; atlı arabalar, gürz ve savaş-baltaları kullandılar; onlar kuşatma operasyonlarında mükemmeldiler. "Saldırı birlikleri," der, adı bilinmeyen bir yazar, "dar ve uzun bir sıra oluşturarak ilerlediler, bulunulan nokta, onların önündeki, görülmeyen bir bölük insan tarafından bir çeşit silindir üzerinde itilen üç-taraflı, etki edilemez bir makine tarafından korunmaya alınmıştı. Onlar yeraltı geçitlerini tavan kapaklarıyla, tırmanma merdivenleriyle kapatmışlardı, ve merdivenle duvar aşma becerileri ve askeri stratejiyi mükemmellik noktasına taşımışlardı. Koçbaşı kütükle, diğer şeylerle olduğu gibi, tanışıktılar; ocaktan taş çıkarmada uzmanlar olarak, bir maden duvarını nasıl bulunacağını ve onun yıkılacağını biliyorlardı. Aynı yazar, Mısırlıların neyi bilmediklerinden daha çok ne yaptıklarından söz etmenin bizim için daha güvenli olacağına dikkat çeker; zira her gün, onların muhteşem bilgisine dair yeni bir keşif getirmektedir. ; "ve eğer biz," diye ekler, "onların Armstrong silahlarını kullandıklarını da öğrenmiş olsak, bu, önceden gün ışığına çıkarılmış pek çok durumdan daha şaşırtıcı olmazdı."

Onların matematik bilimlerinde usta olduklarına dair delil, bizim, geometrinin babaları olarak onurlandırdığımız o kadim matematikçilerin eğitilmek için Mısır'a gittikleri gerçeğinde yatar. Bay Peebles

tarafından alıntılandığı şekilde, Profesör Smyth şöyle der, "Piramit-inşacılarının bilgisi, Öklid'inkinin bittiği yerde başlamıştı." Yunanistan var olmadan önce, beşeri bilimler Mısırlılar için olgunlaşmış ve eskiydi. Geometriye dayanan bir ilim olarak, arazi-ölçümünü Mısırlılar çok iyi biliyorlardı, çünkü *Ahit Kitabı'* na göre, Joshua, kutsal Diyarın keşfettikten sonra, onu bölecek kadar yetenek sahibiydi. Ve bir ulus, psikoloji ve spiritüel felsefede yetenekli olmadan, Mısırlıların olduğu gibi, doğal felsefede nasıl o kadar becerikli olabilirdi? Tapınak, en yüksek medeniyetin yuvasıydı, ve tek başına o, kendi içinde doğal felsefenin en özlü kısmı olan yüksek maji bilgisine sahipti. Doğanın okült güçleri en büyük gizlilikte öğretiliyordu ve en mucizevi tedaviler, Sırların icrası sırasında sergileniyordu. Heredot, Yunanların bütün bildiklerini, tapınağın kutsal hizmetleri de dâhil, Mısırlılardan öğrendiklerini itiraf der, ve o yüzden de onların başlıca tapınakları Mısır tanrılarına adanmışlardı. Argos'un ünlü şifacısı ve kâhini, Melampus, ne zaman tedavisinin bütünüyle etkili olmasını istese, bilgisini "Mısırlılardan kazanmış olduğu yöntemle" ilaçlarını kullanmak zorunda kalmıştı. O, Iphiclus'un, paslı demir yüzünden oluşan güçsüzlük ve halsizliğini, *manyetik uyutucusu* ya da kâhini, Mantis'in yönlendirmelerine göre, iyileştirmişti. Sprengel, *Tıp Tarihi* adlı çalışmasında, o tür mucizevi tedavilere dair pek çok muhteşem örnekler verir (Bknz. s. 119).

Diodorus, Mısırlılar hakkındaki çalışmasında, İsis'in ölümsüzlük hakkı kazandığını, zira bütün dünya uluslarının, bu tanrıçanın hastalıkları iyileştirme gücüne tanıklık ettiklerini söyler. "Bu," der, "sadece Yunanlar arasındaki masalla değil, gerçek olaylarla kanıtlanmıştır." Galen, tapınakların şifa odalarında muhafaza edilmiş çeşitli tedavi yöntemlerini kaydeder. O ayrıca, kendi zamanında *İsis* diye adlandırılan evrensel bir ilaçtan söz eder.[95]

Mısır'da eğitilmiş birkaç Yunan filozofuna ait doktrinler, onların derin bilgilerini ortaya koymaktadır. Artapanus'a göre Orpheus, Moyses'in (Moses) bir öğrencisiydi, Pisagor, Heredot ve Platon, felsefelerini,

95 Galen: "De Composit. Medec.," kütüphane v.

Solon'un rahipler tarafından eğitildiği aynı tapınaklara borçluydular. "Antiklides," der, Pliny, "harflerin Mısır'da, Yunanistan'ın en eski kralı Phoroneus'tan on beş yıl önce, adı Menon olan bir kişi tarafından icat edildiklerini rivayet eder. Jablonski, heliosentrik sistemin, dünyanın küre şeklinde oluşu gibi, hatırlanamayan zamanlardan beri Mısırlılar tarafından bilindiğini ispatlar. "Bu teoriyi," diye ekler, "Pisagor, Hindistan Brahmanlarından elde etmiş olan Mısırlılardan almıştı."[96] ünlü Cambray Başpiskoposu Fénelon, *Kadim Filozofların Hayatları* adlı çalışmasında, Pisagor'ın bu bilgiye sahip olduğunu kabul eder ve ayrıca öğrencilerine, dünya yuvarlak olduğu için antipodal noktalar olduğunu, çünkü onun her yerinde yaşayanlar bulunduğunu ve büyük matematikçinin sabah ve akşam yıldızının aynı şey olduğunu keşfeden ilk kişi olduğunu öğretir. Biz şimdi Pisagor'ın, M.Ö 700 yıllarında, 16. Olimpiad (Eski Yunanların dört yıllık sürelere verdikleri ad) civarında yaşadığını göz önüne alırsak, bunun, ondan önce başkaları tarafından bilindiğine de inanmamız gerekir. Aristo, Laertius ve Pisagor'tan söz edileni diğerlerinin çalışmaları, onun, ekliptik eğiklik, samanyolunun yıldızlarla dolu bileşimi ve ayın ödünç alınmış ışığı hakkındaki bilgileri Mısırlılardan öğrendiğini göstermektedir.

96 Jablonski: Mısır Panteonu," ii.

BİLİMSEL GELİŞİMİN ÜÇ AŞAMASI

Daha sonra diğerleri tarafından doğrulanan Wilkinson, Mısırlıların zamanı böldüklerini, yılın gerçek uzunluğunu ve ekinoksların presesyonunu bildiklerini söyler. Yıldızların doğuşunu ve batışını kaydederek onlar, bütün gök cisimlerinin pozisyonları ve kavuşumlarından ileri gelen belirli etkilerini anlamışlardı, ve bu suretle onların rahipleri, meteorolojik değişimleri bizim modern astronomlar kadar doğru tahmin ederek, ek olarak, yıldız devinimlerini de astrolojik olarak inceleyebiliyorlardı. Ağırbaşlı ve güzel konuşan Çicero, "470.000 yıllık bir ara süresince geriye dayanan anıtlar üzerinde gözlemlerini muhafaza ettiklerini iddia eden Babil rahiplerinin abartmalarına karşı kızgınlığında kısmen haklı olabilse de, buna rağmen, kadimlerin astronomide mükemmellik noktasına ulaştığı dönem, modern hesaplamanın ulaştığının ötesindedir.

Bizim bilim dergilerinden birinde bir yazar, "gelişimi içindeki her bilimin üç aşamadan geçtiğini gözlemler: İlki, birçok yerde ve pek çok akıl tarafından olaylar toplandığında ve kaydedildiğinde, sahip olduğumuz inceleme aşamasıdır. Diğeri, bu dikkatli bir şekilde doğrulanan olaylar, onların kuralını ve sırasını ayarlayan kanunları ortaya çıkarmak amacıyla, metodolojik olarak düzenlendiğinde, sistematik şekilde genelleştirildiğinde sahip olduğumuz genelleme aşamasıdır. Son olarak, bu kanunlara, olayların hatasız doğrulukla meydana geldiğinin tahmin edilebilmesi için başvurulduğu tahmin aşamamızdır." Milattan birkaç bin yıl önce Çinli ve Keldani gökbilimciler tutulmaları tahmin etmişlerse de---ikinci belirtilen Saros döngüsüyle ya da başka yollarla, fark etmez--gerçek aynı kalır. Onlar astronomik bilimin en son ve en üst safhasına ulaşmışlardı---*önceden bilmişlerdi*. Eğer onlar, M.Ö. 1722 yılında, gezegenlerin sonbahar ekinoksu zamanındaki kesin pozisyonlarıyla birlikte

zodyakı çizebilmişlerse, gökbilimci Profesör Mitchell'in ispatladığı gibi, o zaman, hatasız olarak, "dikkatle mükemmellik derecesinde doğrulanan durumları" ayarlayan kanunları da bilmişler ve bizim gökbilimcileri kadar aynı doğrulukla da onlara başvurmuşlardı. Üstelik, astronominin bizim yüzyılımızda "bütünüyle *son safhasına* ulaşan tek bilim olduğu söylenir. . . .diğer bilimler ise gelişimin değişik aşamalarındadırlar; elektrik, bazı dallarda, üçüncü aşamasına ulaşmıştır, fakat çoğu dalda halen bebeklik dönemindedir." Bunu, bizzat bilim adamlarının çileden çıkaran itiraflarından biliyoruz ve biz de kendimizin ait olduğu on dokuzuncu yüzyıldaki bu üzücü realiteye ilişkin hiçbir şüphe duyamayız. Kaldea, Asur ve Babil ihtişamı günlerinde yaşamış insanlarla ilgili olarak ise durum öyle değil. Onların diğer bilimlerde ulaşmış oldukları safhalar hakkında *hiçbir şey* bilmiyoruz, bizimle eşit oldukları astronomi dışında, zira onlar ayrıca *üçüncü* ve son aşamaya da gelmişlerdi. *Kayıp Sanatlar* konferansında, Wendell Philips durumu çok sanatsal şekilde tarif eder. "Bilginin bizimle ölüp ölmeyeceğini değil ama, kesinlikle bizimle başladığını düşünüyor gibiyiz," der, "bizimle ölüp ölmeyeceğini hayal ediyor gibiyiz. . . . .Bizim merhametli bir tahminimiz var, geçmiş çağların kısıtlılığı, cehaleti ve karanlığına duyulan hassas bir merhamet." Beğenilen konuşmacının kapanış cümlesi için kendi fikrimizi belirtirsek, bir bakıma bizim anlatımımızı yarıda kesen bu bölümü, "doğru çizgide olmakla" övünen bilim adamlarımızın ne kadar emin olduklarına dair sorgulamak için üstlendiğimizi de" itiraf edebiliriz.

Bu suretle, bazı bilgili yazarlara göre, bronz çağdan demir çağına zuhur etmiş bir toplum hakkında bilgi ediniriz. "Eğer Kaldea, Asur ve Babil, zamanın gece vaktine kadar geriye ulaşan hayret verici ve saygıdeğer antikçağ yapıtlarını sunmuşlarsa, Persia'nın da daha sonraki bir tarihte harikaları vardı. Persepolis'in sütunlu salonları sanat mucizeleriyle doluydu---oymalar, heykeller, mine süslemeler, kaymaktaşından kütüphaneler, obeliskler, sfenksler ve devasa boğalar. Pers Krallarının, eski Media'nın başkenti Ecbatana'daki serin yaz evi, yontulmuş ve cilalanmış bloklardan oluşan, etrafını çevreleyen yedi duvarla korunuyordu, iç tarafta olanlar artan yükseklikte ve farklı renklerde, yedi

gezegenle uyum içindeydiler. Sarayın çatısı gümüş kiremitlerle, kirişleri altınla kaplıydı. Gece yarısı, onun koridorlarında, bir dizi çok sayıdaki neftyağı meşaleleri güneşle rekabet ediyordu. Doğu'nun hükümdarlarına ait o lüksteki bir cennet, şehrin ortasına ekilmişti. Pers imparatorluğu gerçekten dünyanın bahçesiydi. . . .Babil'de hâlâ onun duvarları kalmıştır, üç yüzyılın ve üç fethedenin yıkıcı etkilerinden sonra, yüksekliği hâlâ seksen fitten fazla ve menzil içinde altmış milden fazla ara bulunmaktadır; orada bulutlun çevrelediği Bel'in tapınağının yıkıntıları vardı; onun üstünde tuhaf Keldani gökbilimcilerin geceleyin yıldızlarla birlik halinde oldukları gözlemevi vardı; halen orada, havanın ortasında büyüyen ağaçların ve onları nehirden tedarik eden hidrolik düzenek enkazının olduğu asma-bahçeleriyle iki sarayın izleri bulunmaktaydı. Suni gölün içinde, geniş su kemerleri ve kanallarıyla, Arınenia dağlarının erimiş karları yollarını bulmuşlar ve şehir içindeki rotalarında Fırat nehrinin bentleriyle sınırlanmışlardı. Hepsinin en muhteşemi, belki de, *nehir-yatağının altındaki* tüneldi."

BİZİMKİ, "PİRİNÇ" ÇAĞI.

İnsanın *Avrupa'da İlk İzleri* adlı çalışmasında, Albrecht Müller, yaşamakta olduğumuz çağı tanımlayıcı bir isim ileri sürer ve "kâğıt çağı"adının belki de neredeyse tartışılabilecek kadar iyi olduğunu," ortaya atar. Biz bilgili profesörle aynı fikirde değiliz. Bizim kesin görüşümüz, sonraki nesillerin bizimkini, en iyi ihtimalle "pirinç çağı", en kötü halde ise, "gümüş rengi ya da altın rengi metalik alaşım çağı" diye adlandıracak olmalarıdır.

Kadim bilgiye ilişkin günümüz yorumcusunun ve eleştirmeninin düşüncesi, tapınakların ekzoterizmiyle sınırlıdır ve onun etrafında döner; onun kavrayışı, kâhinin, halk ibadetini gerçek ışığında görmesi için acemiyi eğittiği eskinin kutsal tapınaklarına nüfuz etmeye ya istekli değildir ya da edemez. Hiçbir kadim bilgeye, insanın, yaratımın kralı olduğu ve yıldızlı gökyüzü ile dünya anamızın onun hatırına yaratıldığı öğretilmezdi. İddiadan şüphe eden kimse, *Zoroaster'in Majikal ve Felsefik İlkeleri*'ne dönebilir ve aşağıdakinde doğrulamasını bulabilir:

"Yeryüzünün uçsuz bucaksız ölçülerine zihnini yönlendirme;
Zira hakikat bitkisi toprak üzerinde değildir.
Cetveller toplayıp güneşi de ölçme;
Zira o, Baba'nın sonsuz iradesiyle taşınır, *senin hatırına değil,*
Ayın aceleci seyrini de düşünme;
Çünkü o daima gereklilik çalışmasıyla işler.
Yıldızların yol alışı da *senin hatırına* var edilmemiştir."

Genel olarak, güneşe, aya ve yıldızlı kalabalığa tanrılar diye taptıklarına inanılanlardan gelen garip bir öğreti. Bizim modern materyalistik düşüncenin ötesinde olan Magi ilkelerinin ince derinliği ile, Keldani filozoflar, cahil kitlelerle birlikte, Sabianizm ve güneş-tapınıcılığıyla suçlanırlar.

Kendilerini layık olarak gösterenlere öğretilen gerçek tapınma ile devlet dinleri arasında büyük farklar vardı. Magiler batıl inancın her türüyle suçlanırlar, ancak bir Keldani Kâhinin söylediği şudur:

"Kuşların engin hava uçuşları gerçek değildir,

Kurbanların iç organlarının ayrılmış parçaları da değil; onların hepsi sadece oyuncaklardır

Çıkarcı sahtekârlığın dayanağıdır; bunlardan kaçarsın,

Açarsan İnancın kutsal cennetini

Erdem, akıl ve adaletin bir araya getirildiği."[97]

Elbette, insanları "çıkarcı sahtekârlığa" karşı uyaranlar, suçlanabilecek olanlar değildir; ve eğer onlar mucizevi görünen hareketleri başardılarsa, bunları sadece, bizim okullar için bilindik olmayan bir doğa felsefesi ve psikolojik bilim bilgilerine sahip oldukları için yaptıklarını inkâr etmeye tarafsız bir şekilde kim cüret edebilir?

Onlar ne bilmiyorlardı? Asıl meridyenin, ilk piramidin inşasından önce doğru bir şekilde tespit edildiği ortaya konmuş bir gerçektir. Onların zamanı ölçmek için saatleri ve kadranları vardı. Uzunluk ölçüsü birimleri gez (cubit), İngiliz ölçüsü biriminde 1707 fit olan, doğrusal ölçü birimi olarak belirlenmişti; Herodot'a göre ağırlık birimi de biliniyordu; para olarak ise, ağırlığıyla değer biçilen altın ve gümüş halkaları vardı; onların ilk zamanlardan gelen onluk ve on ikilik hesaplama şekilleri vardı ve cebirde de ustaydılar. 'Aksi takdirde onlar," der, bilinmeyen bir yazar, "bizim şimdi mekanik güçler diye adlandırdığımızın felsefesini bütünüyle anlamamış olsalardı, öylesine büyük mekanik

97 Psellus: "Zoroaster Kâhinleri"

güçleri nasıl işletebilirlerdi?" Keten kumaşlar yapma sanatının onların diğer bilgi dallarından biri olduğu da ispatlanmaktadır; zira Ahit Kitabı ondan söz eder. Joseph, Firavun tarafından, ince ketenden bir giysi, altın bir zincir ve daha pek çok şeyle takdim edilmişti. Mısır keteni dünya çapında çok ünlüydü. Mumyaların hepsi onun içine sarılmış ve keten güzel bir şekilde muhafaza edilmiştir. Pliny, M.Ö. 600 yıllarında, Kral Amasis tarafından Lindus'a gönderilen belli bir giyim eşyasından söz eder, onun her bir ipliği birlikte bükülmüş 360 iplikçikten oluşuyordu. Herodot bize, İsis ve onun şerefine icra edilen *Sırlar* adlı hikâyesinde "rahipler tarafından giyilen ketenin hayranlık uyandıran yumuşaklık" ve güzelliği hakkında bir fikir vermektedir. O rahipler, papirüsten yapılmış ayakkabılar ve *ince ketenden* giysiler giyerlerdi, çünkü bu tanrıça ilk olarak onun kullanımı öğretmişti; ve bu suretle *Isiaci* ya da İsis rahipleri olarak adlandırılmaları dışında, onlar aynı zamanda Linigera ya da "keten-giyenler" diye bilinirlerdi. Bu keten, o parlak ve muhteşem renklerde eğrilmiş ve boyanmıştı, onun sırrı da şimdi benzer şekilde kayıp sanatlar arasındadır. Munyaların üzerinde çoğunlukla en güzel nakış işlemeleri ve bluzlarını süsleyen boncuk işlerini buluruz; o şeklide olanların birkaçı Bulak müzesinde (Kahire) görülebilir ve güzellikleri geçilmezdir; tasarımlar çok zariftir ve çok büyük emek olduğu görünmektedir. Kadim Mısırlıların nakış işlemeleriyle kıyaslandığında, gösterişli ve yere göğe sığdırılamayan Goblen dokuma sadece kaba bir ürün olarak kalır. Biz, Mısırlıların İsrailli öğrencilerinin mabet ve kutsal sandık üzerindeki işçiliğinin ne kadar ustalıklı olduğunu görmek için sadece *Exodus*' a başvurmak zorundayız. "Nar ve altın zil" süslemeleriyle rahiplik cüppeleri ve yüksek rahiplerin mücevherli göğüs zırhının, Josephus tarafından "mükemmel işçilikte ve benzersiz güzellikte" olduğu tarif edilir; ve bununla birlikte biz şüphe götürmez bir şekilde onların ritüellerini ve seremonilerini ve hatta Levilerin özel giysisini Mısırlılardan uyarladıklarını görürüz. Clemens Alexandrinus bunu çok isteksizce kabul eder ve Origen ile Kilise Papazları da öyle, onların bazısı, doğal olarak, olayların gerçekleşeceği düşüncesiyle, rastlantıyı Satan'ın zeki bir hilesiyle ilişkilendirirler. Astronom Proctor, kitaplarından birinde

şöyle der, "Yahudi yüksek rahibi tarafından giyilen dikkat çekici zırh göğüslük, direkt olarak Mısırlılardan alınmıştır." *Thummim* kelimesinin kendisi, Musa tarafından ödünç alınmış, tıpkı diğerleri gibi kesinlikle Mısır kökenlidir; zira aynı sayfada daha sonra Bay Proctor şöyle der, "sıklıkla tekrarlanmış yargılama resminde, ölmüş olan Mısırlının, Horus (?) tarafından yönlendirildiği görülürken, Anubis terazinin bir kefesine onun iyi davranışlarının olduğu varsayılan bir kap koyar ve diğeri de, hakikât tanrıçası Thmei'yi temsil eden, yargı zırh göğüslüğünün üzerinde de bulunan hakikât amblemidir. Wilkinson, *Kadim Mısırlıların Adetleri ve Gelenekleri* adlı çalışmasında, İbranice *Thummim*' in, *Thmei* kelimesinin çoğul biçimi olduğunu gösterir.[98]

98 Proctor: "Saturn and Sabbath of Jews," s. 309

HAYRET VERİCİ ÇİN CAMI

Bütün süsleme sanatlarının Mısırlılar tarafından bilindiği görülmektedir. Onların altın, gümüş ve değerli taşlar mücevheratı çok güzel bir şekilde işlenmiştir, ayrıca onların kesimi, cilalanması ve bilenmesi de, oymacıları tarafından en ince tarzda yapılmıştır. Bir Mısır mumyasının parmak-yüzüğünün—eğer doğru hatırlıyorsak---1851'in Londra Sergisinde en sanatsal mücevher parçası olduğu söylenmişti. Değerli taşların cam imitasyonları günümüzde yapılan herhangi bir şeyin çok üzerindedir; ve zümrüdün de, mükemmele yakın taklit edilmiş olduğu söylenebilir.

Pompei'de, der, Wendell Philips, bir oda dolusu cam keşfettiler; orada her çeşit buzlu cam, pencere camı, kesme-cam ve renkli-cam bulunmaktaydı. 200 yıl önce Çin'e giren Katolik rahiplere, Çinliler tarafından yapılmış ve su gibi renksiz olduğu görülen, sıvı maddeyle dolu, saydam ve renksiz bir cam gösterilmişti. "Bu sıvı, camın içine dökülmüştü ve onun içine bakıldığında balıklarla dolu olduğu görünüyordu. Onu ters çevirdiler ve deneyi tekrarladılar ve o yine balıklarla doluydu." Roma'da bir parça saydam cam gösterdiler, içinde gizlenmiş hiçbir şey olmadığını göstermek için onu ışıklandırdılar, fakat camın ortasında, belki bir bezelye büyüklüğünde, bir ördek gibi alacalı ve minyatür bir kurşun kalemin bile daha iyisini yapamayacağı kadar renklendirilmiş bir cam parçası vardı. Bu sıvı cam damlasının dökülmüş olması gerektiği, çünkü hiçbir ek yerinin olmadığı çok açıktı. Bu, sertleştirme işleminden çok daha büyük bir ısıyla yapılmış olmalıydı, çünkü o işlem, kırılmaları göstermektedir." Onların, değerli taşları taklit etmedeki muhteşem sanatlarıyla ilişkili olarak, konuşmacı, uzun yüzyıllardır katı bir zümrüt olduğu düşünülen, "Genoa Katedralinin ünlü vazosundan" söz

eder. "Onun hakkındaki Roma Katolik efsanesi, onun, Seba Kraliçesinin Süleyman'a verdiği hazinelerden biri olduğu ve Son Akşam Yemeği'nde Mesih'in içtiği kabın aynısı olduğudur. Daha sonra, onun bir zümrüt değil, bir taklit olduğu bulunmuştu; ve Napolyon onu Paris'e getirip Enstitü'ye verdiğinde, bilim adamları, onun bir taş olmadığını ve ne olduğunu söyleyemeceklerini itiraf etmek zorunda kalmışlardı.

Ayrıca, kadimlerin metal işlerdeki becerilerinden söz ederken, aynı konuşmacı, şunu nakleder, "İngilizler, Çin İmparatorunun Yazlık Sarayını yağmaladıklarında, Avrupalı sanatçılar, Avrupa zanaatçılarının övünülen tüm yeteneklerini fazlasıyla aşan, ilginç biçimde-işlenmiş her türden metal aletleri gördüklerinde şaşkınlığa uğramışlardı." Ülkenin iç tarafındaki Afrika kabileleri, gezginlere, onların sahip olduklarından *daha iyi usturalar* vermişlerdi. "George Thompson bana," diye ekler, "Calcutta'da bir adamın havaya bir avuç ham ibrişim fırlattığını ve bir Hindu'nun da yerli çelikten kılıcıyla onu parçalara ayırdığını gördüğünü anlatmıştı." Yerinde ifadeyle o, şu sonuca varır, "çelik, metalürjinin en büyük zaferidir ve metalürji de kimyanın gururudur." Antik Mısırlılar ve Sami ırkları için de öyleydi. Onlar altın kazısı yapmışlar ve onu son derece beceriyle ayırmışlardı. Kızıl Deniz'de de bol miktarda bakır, kurşun ve demir bulunmuştu.

Devonshire'ın Mağara-Adamları hakkında, 1873'te verilen bir konferansta, Bay W. Pengelly, Mısır-bilimcileri tarafından ifade edildiği gibi, Mısır'da kullanılan ilk demirin meteorik bir demir olduğunu, bu metalden ilk defa bir Mısır belgesinde söz edildiğini ve o belgede "gökten gelen taş" olarak adlandırıldığını belirtmişti. Bu da, eski zamanlarda kullanılan tek demirin meteorit olduğu fikrini ima etmekti. Bu, bizim mevcut jeolojik keşiflerimizde kabul edilmiş dönemin başlangıcında durum böyle olmuş olabilir, fakat bizim kazıyla ortaya çıkarılmış kalıntıların yaşını en azından yaklaşık bir doğrulukla hesaplayana kadar, muhtemelen birkaç yüz bin yıllık bir hata yapıyor olduğumuzu oysaki kim söyleyebilir? Kadim Keldanilerin ve Mısırlıların madencilik ve metalürji ile ilgili bilmedikleri şey hakkında ahkâm kesme düşüncesizliği,

Colonel Howard Vyse'ın keşifleri ile en azından kısmi olarak gösterilir. Üstelik, sadece madenlerin büyük bir derinliğinde bulunan o tür değerli taşların çoğundan Homeros ve İbrani Metinlerinde de söz edilir. Maden-kuyularının ilk olarak insanoğlu tarafından açıldığı zamanı bilim adamları kesin olarak tespit etmişler midir? Dr. A. C. Hamlin'e göre, Hindistan'da, kuyumculuk ve taş işleme sanatları "bilinmeyen bir antik çağdan beri" uygulanmaktaydı. Mısırlıların en uzak çağlardan beri çeliği sertleştirmeyi bilmeleri ya da bizim zamanımızda yontma için gerekli olan aletlerden çok daha iyi ve mükemmel bir şeye sahip olmaları, arkeologların kaçamadığı diğer bir durumdur.

Başka türlü nasıl o sanatsal yontmaları ya da yaptıkları o heykel çalışmalarını üretebileceklerdi? Eleştirmenler ikisinden birinden birini seçebilirler; onlara göre, çelik aletlerin en üst derecede sertleştirilmesi, ya da siyenit, granit ve bazalt kesme işleminin diğer yolları; ikinci duruma kayıp sanatların uzun bir kataloğu da ilave edilmelidir.

BAKIR-SERTLEŞTİRME, MUMYA-SARGILAMA, ANESTEZİ

Profesör Albrecht Müller şöyle der: "Bronzun imâlinin Avrupa'ya girişini, Asya'dan 6000 yıl kadar önce göç etmiş, Arya ya da Aryanlar olarak adlandırılan büyük bir ırka atfedebiliriz. . . .Doğu'nun medeniyeti, Batı'nınkinden yüzyıllarca önce yer almıştı. . . .Dikkate değer derecede bir kültürün onun en başlangıcında var olduğuna dair pek çok delil vardır. Bununla birlikte bronz kullanılmaktaydı, *fakat demir* de öyle. Çanak çömlek sadece çömlekçi çarkında biçimlenmemiş, kiremitte de pişirilmişti. Cam, altın ve gümüşten yapılmış eşyalar, ilk kez görülür. Tenha dağlık yerlerde maden cürufu ve demir-ocak kalıntıları bulunur. Elbette, bu maden cürufu bazen volkanik harekete atfedilir, ancak o, volkanların asla var olmadıkları yere karşılık gelir."

Bu muhteşem toplumun yeteneğinin en üst derecedeki örneği, mumya hazırlama işlemidir. Konunun özel incelemesini yapmış olanlar dışında hiç kimse, aylar alan bu dayanıklı bozulmaz çalışmanın tamamlanması için gereken yetenek, sabır ve bilginin ölçüsünü tahmin edemez. Hem kimya hem de cerrahi gerektiriyordu. Mumyalar, eğer Mısır'ın kuru ikliminde bırakılsalar, pratik olarak çürümeyecekleri görünmektedir; ve hatta birkaç bin yıllık bir uykudan sonra kaldırıldıklarında bile, hiçbir değişim işareti göstermemektedirler. "Beden," der, adı bilinmeyen yazar, "mür, sinameki ve diğer reçinelerle doludur ve daha sonra da, doğal tuzla doyurulmuştur. Sonra, mumyalanmış bedenin harikulade şekilde sargılanması gelir, o kadar sanatsal yapılmıştır ki, profesyonel modern bandajcılar onun mükemmelliği karşısında hayranlık içinde kaybolurlar." Dr. Grandville şöyle der: ". . . .modern cerrahinin bilmediği sadece tek bir sargılama biçimi değildir, Mısır mumyalarının sargılanmalarında

görülmeyen çok daha iyi ve zekice örneklere de sahip değildir. Uzunluğu 1000 yardayı bulan keten şeritlerde bir tane bile ek olmadığı görülür." Rosselini, Kenrick'in *Kadim Mısır*' nda, harika çeşitliliğe ve bandajların uygulanması ile birbirine geçirilmesi becerisine dair benzer bir şahitlikte bulunur. İnsan bedeninde, o uzak geçmiş zamanların rahip fizikçisi tarafından başarıyla onarılmayacak hiçbir kırık yoktu.

Yirmi beş yıl kadar önce anestezinin bulunmasıyla yaratılan heyecanı kim hatırlamaz ki? Nitroz oksit gazı, sülfürik asit ve eter, kloroform, "gülme gazı", ayrıca bunların değişik diğer kombinasyonları, insanlığın acı çeken kısmı için cennetsel lütuflar olarak görülürler. Hartford'dan talihsiz Dr. Horace Wells, 1844'te, kâşiflerindendi, ve Dr. Morton ve Dr. Jackson da, 1846'da onun şeref payesinin ve avantajlarının hasadını toplamışlardı, o tür durumlarda hep olduğu gibi. Anestetikler, "yapılmış en büyük keşif" olarak ilan edilmişlerdi. Ve Morton ve Jackson'ın *Letheon* 'u (bir sülfürik eter bileşimi), Sir James Y. Simpson'ın kloroformu ve 1843'te Colton tarafından takdim edilen nitroz oksit gaz, ve Dunham ile Smith, zaman zaman ölümcül vakalarla frenlenseler de, bu yine de onların toplum hayırseverleri olarak görülmelerini önleyemedi. Hastalar başarılı bir şekilde uykuya sokuldular, bazen bir daha hiç uyanmadılar, ne fark ederdi ki, diğerleri rahatlatıldığı sürece? Fizikçiler bizi, aksiliklerin bugün sadece binde bir beklendiği konusunda temin ederler. Bu belki de, iyilikçi anestetik ajanların, acı çeken kişiyi birkaç saniyeliğine dışsal hareketlerini yapmakta paralize ederek, fakat her zamanki kadar şiddetle acıyı hissedeceği bir süre içinde etkilerinde başarısız olacağı şekilde tasarruf ederek uygulanmalarındandır. Hepsi hesaba katılırsa, yine de, kloroform ve gülme gazı faydalı keşiflerdir. Peki bunlar, keşfedilmiş tam olarak sözü edilen ilk anestezikler miydi? Dioscorides, Memphis taşından (*lapis Memphiticus*) söz eder ve onu küçük bir çakıl taşı olarak tarif eder---yuvarlak, parlak ve ışıl ışıl. Toz haline geldiğinde ve cerrahın operasyon yapmak üzere olduğu bedenin o kısmı üzerine, bisturisiyle ya da ısıyla bir merhem olarak uygulandığında, o kısmı, yalnızca o kısmı operasyonun herhangi bir acısından korumaktaydı. Bu arada, bilincini bütünüyle sürdüren hastanın bünyesi

için tamamen zararsızdı, hiçbir tehlike arz etmiyor ve sadece etkilenmiş bölgeye tesir ediyordu. Şarap ya da suya karıştırıldığında, tüm acı hissi tamamen yok oluyordu. Pliny de ayrıca onunla ilgili tam bir tarif verir.

Bilinmeyen zamanlardan beri, Brahmanlar oldukça değerli sırlara sahiptiler. *Sahamaranya* diye adlandırılan, eşiyle birlikte yakılma töreninde kendini kurban etmede kararlı olan dul kadının, acı duyacağına dair hiçbir korkusu yoktur, zira duyacağı hiçbir bir sızı olmadan en kızgın alevler onu yakıp kül edecektir. Törende cenazenin olduğu yığına doğru yönlendirilirken, alnında kutsal bitkilerden taç vardır; o kutsal bitki kökü, Ganj ve Yumna'nın sularının karıştığı yerde, gece yarısında toplanmıştır ve kendini kurban olarak adayanın, giysilerine ve süslerine, banyo yaptıktan sonra da, Hint yağı ve kutsal yağların vücuduna sürülmesi işlemi, bunların çoğu majikal anesteziklerdir. Onların desteğiyle, o, bedeninden ayrılacaktır; o, üç kez ateşten koltuğunun etrafında döner, ve onlara elveda dedikten sonra, kocasının ölü bedeninin üzerine atılır ve bir an bile acı çekmeden bu dünyayı terk eder. "Yarı-akışkan Hint yağı," der, bir misyoner yazar ve o tür seremonilerin bir görgü tanığı, " yığının üzerine dökülür; anında alev alır ve *ilaçlanmış* dul, alevler ona ulaşmadan önce *oksijensizlikten boğulma* sebebiyle çabucak ölür."[99]

Eğer kutsal tören tam olarak belirtilen ritüellerden sonra yapılırsa öyle bir şey olmaz. Dullara, asla bizim kelimeyi anlamaya alışık olduğumuz anlamda ilaç verilmez. Sadece, gereksiz bir fiziksel acı—yanmanın şiddetli ıstırabı---çektirmeye karşı ihtiyati tedbirler alınır. Onun aklı her zamanki kadar özgür ve açıktır, hatta daha fazla. Gelecek bir hayatın vaatlerine tam olarak inanarak, onun bütün zihni, yaklaşan sonsuz mutluluğun----ulaşmak üzere olduğu "özgürlüğün" salt mutluluğu-----derin düşüncesi içindedir. O, genellikle, yüzünde ilahi bir kendinden geçiş gülümsemesiyle ölür; ve eğer birisi ceza saatinde acı çekecekse, inancına gerçekten bağlı değildir, fakat hünerli Brahmanlar öylesine vahşi hiçbir ritüelin hiçbir zaman kural olmadığını çok iyi bilirler. Kurban,

99 Le P. Paulin de St. Barthelemi: "Voyage aux Indes Orientales," cilt i., s. 358

yakıldıktan sonra bir sati---yüce saflık---olur ve ölüm sonrasında azizlik mertebesine yükselir.

Mısır, kimyanın doğum yeri ve beşiğidir. Kenrick, ülke adı olan (Mezmurlar Kitabı 27) chemi ya da chem kelimesinin kökenini gösterir. Renklerin kimyasının o ülkede tamamıyla bilindiği görünmektedir. Gerçekler gerçektir. Bozulmayan renklerle duvarlarımızı dekore edebilen sanatçıyı, bizim ressamlarımız arasında nerede aramalıyız? Çağlar sonra bizim cüce binalarımız toza dönüşecektir ve onları çevreleyen şehirler, unutulan isimlerle tuğlasız ve sıvası olamayan şekilsiz yığınlara dönüşeceklerdir----ondan çok sonra da Karnak ve Luxor tapınakları ayakta duruyor olacaklar ve ikincinin muhteşem duvar resimleri şüphesiz o zamandan 4000 yıl önce olduğu gibi kadar parlak ve canlı duracaklardır, tıpkı bundan 4000 yıl önceki ve bugün durdukları gibi. 'Mumyalama" ve duvar-resmi" der, bizim yazar, "Mısırlılar için tesadüfi bir keşif değildi, ancak Faraday'ın herhangi bir tümevarımı gibi, tanımlardan ve ilkelerden ortaya çıkarılmıştı."

Bizim modern İtalyanlar, Etrüsk vazolarıyla ve tablolarıyla övünürler; Yunan vazolarının üzerinde bulunan dekoratif bordürler, antika-severlerde hayranlık uyandırmaktadır ve Yunanlara ithaf edilmektedirler, gerçekte ise onlar "sadece Mısır vazolarının kopyalarıydılar." Onların şekilleri, daha Yunanistan'ın var olmadığı bir dönemde, 1. Amunoph devrine ait bir lahidin duvarları üzerinde bulunabilir.

Bizim çağımızda, nerede, Aşağı Nubia'daki Ipsambul'un kaya-tapınaklarıyla kıyaslanabilecek herhangi bir şey gösterebiliriz? Orada, canlı kayanın üzerine oyulmuş, yetmiş fit yüksekliğinde oturan figürler görülebilir. Teb'deki II. Ramses'nin heykelinin gövdesi omuz çevresinde ve orantılı olarak başka yerden altmış fit ölçülür. Öyle devasa bir heykelin karşısında bizimki cüce gibi görünür. Demir, Bunsen'e göre, 20000 yıllık olan ilk piramidin yapımından uzun zaman önce Mısırlılar tarafından biliniyordu. Bunun kanıtı, Keops piramidinde, *Colonel Howards Vyse, onu, bu piramidin ilk yapıldığı zamanda, besbelli yerleştirilmiş olduğu bağlantı noktalarından birinde bir demir parçası şeklinde bulana*

kadar binlerce yıl saklı kalmıştı. Mısır-bilimciler, kadimlerin tarih-öncesi zamanlarda metalürji ile yakından tanışık olduklarına dair pek çok gösterge ileri sürerler. "Günümüzde Sina'da, eritme yoluyla üretilmiş büyük mucur yığınlarını bulabiliriz. "[100] O yıllarda uygulandığı şekilde metalürji ve kimya, *simya* olarak biliniyorlardı ve tarih-öncesi majinin esasıydılar. Üstelik Musa, simya ile ilgili kimya bilgisini, altın buzağıyı toz haline getirerek ve tozu suyun üzerine serpiştirerek kanıtlamıştı.

Eğer deniz yolculuğuna dönersek, II. Necho'nun Kızıl Deniz'de bir filo donattığını ve onu keşfe gönderdiğini, iyi kaynaklara dayanarak ispatlayabileceğimizi bulabiliriz. Filo iki yıldan fazla uzakta kalmıştı ve alışıldığı gibi Babelmandel boğazları yoluyla geri dönmek yerine Gibraltar boğazlarından dönmüştü. Herodot, Mısırlıların bu kadar büyük bir denizcilik başarısını o kadar çabuk kabullenmemişti. "Onların," der, yaydıkları habere göre "eve doğru dönerken günbatımı sağ taraflarındaydı; bana inanılmaz gelen şey budur." "Ve bununla birlikte," diye ifade eder, şu ana kadar belirtilen makalenin yazarı, "bu inanılmaz iddia bugün tartışmasız olarak ispatlanır, çünkü Ümit Burnu'nu dolanmış herhangi biri bunu çok iyi anlayabilir. Böylece, bu toplumun en kadiminin, çağlar sonra Columbus'a atfedilen bir başarıyı ortaya koyduğu da ispatlanmış olur. Onlar, yolları üzerinde iki kere demir attıklarını; mısır ektiklerini, onu biçtiklerini ve uzağa yelken açtıklarını, Herkül Sütunları arasından ve doğuya doğru Akdeniz boyunca başarıyla dümen çevirdiklerini söylerler. " '*Eskiler*' terimini, Romalılardan ve Yunanlardan daha fazla hak eden bir toplum vardı," diye ekler, yazar. Bilgilerinde körpe olan Yunanlar, bunlardan önce bir trampet çaldılar ve tüm dünyayı yeteneklerine hayran olmaya çağırdılar. Bilgelikte saçları kırlaşmış Eski Mısır, elde ettiklerinden o kadar emindi ki, hayranlık daveti yapmadı ve uçarı Yunan'ın görüşüne, bizim bugün bir Feejee adalısının görüşüne aldırdığımızdan daha fazla aldırmadı."

100 Bunun sonucunda, Musa'nın, orada İsraillilerin Hezekiel dönemine kadar tapındıkları tunçtan serpent ya da seraph'ı imâl etme hikâyesi.

"Ah, Solon, Solon," dedi, en yaşlı Mısırlı rahip o bilgeye, "siz Yunanlar, kadim hiçbir görüşü, uzun süre ayakta kalmış hiçbir bilim dalına sahip olmayan, çocuk gibisiniz hep! "Ve Solon, Mısır rahipleri tarafından kendisine, Yunan Panteonundaki o kadar tanrı ve tanrıçanın sadece Mısır tanrılarının değiştirilmiş hâlleri olduğu anlatılınca çok şaşırmıştı. Zonaras, çok doğru şekilde şöyle demişti: " Bütün bu şeyler bize Kaldea ve Mısır'dan geldi; ve ondan sonra da Yunanlar tarafından türetildi."

MAKİNELER, CAM-YAPIMI, SUNİ MÜCEVHERLER

Sir David Brewster, birkaç makine hakkında görkemli bir tarif sunar; ve on sekizinci yüzyıl, o mekanik sanatın başyapıtı, "Vaucanson'ın flüt-çalıcısı"nın gururunu taşır. O konu üzerine kadim yazarlardan topladığımız pozitif bilgi, Arşimet zamanındaki eğitimli mekanikçilerin ve büyük Syracusan'dan çok önceki bazılarının, bizim mucitlerden hiçbir şekilde daha bilgisiz ya da daha az becerikli olmadıklarına dair inancı desteklemektedir. İtalya'da, bir Taranto yerlisi, Platon'un öğretmeni, matematiksel başarılarıyla ve kullanışlı mekanikleriyle seçilen bir filozof, tahtadan bir güvercin yaptı. O, fevkalade becerikli bir mekanizma olmalıydı, çünkü uçuyordu, kanatlarını çırpıyor ve kendini dikkate değer bir sürede havada tutuyordu. M.Ö. 400 yıllarında yaşamış bu becerikli adam, tahta güvercin dışında vida, vinç ve çeşitli hidrolik makineler icat etti.

Mısır, kendi üzümlerini sıktı ve şarap yaptı. Buraya kadar dikkate değer olmayabilir, ama o, kendi birasını mayaladı ve çok miktarda bira yaptı---Mısır-bilimcilerin durmadan söyledikleri. Ebers elyazması, şüphesiz bir şekilde, Mısırlıların M.Ö. 2000 yıllarında bira kullandıklarını bugün ispatlamaktadır. Onların birası sert ve mükemmel olmalıydı---yaptıkları her şey gibi. Bütün çeşitleriyle cam üretilmekteydi. Mısır heykellerinin çoğunda cam-üfleme ve şişe mizansenlerini buluruz; zaman zaman arkeolojik araştırmalar sırasında cam eşyalar bulunur. Sir Gradner Wikinson, Mısırlıların camı kestiklerini, öğüttüklerini ve şekil verdiklerini ve o maddenin iki yüzeyi arasında altın kullandıklarını söyler. Onlar, camla, inci, zümrüt ve bütün değerli taşları mükemmel bir şekilde taklit etmişlerdi.

Ayrıca, en kadim Mısırlılar, müzik sanatlarını geliştirmişler ve müzik armonisini ve onun insan ruhu üzerindeki etkisini iyi anlamışlardı. En eski heykellerde ve oymalarda müzisyenlerin değişik müzik aletleri çaldıkları görüntüler buluruz. Müzik, tapınakların İyileştirme bölümlerinde sinir rahatsızlıklarının tedavisi için de kullanıldı. Pek çok anıtta, grup halinde konserde çalan insanlar keşfederiz; liderleri ellerini çırparak tempo tutmaktadır. Bu suretle onların, armoni kanunlarını anladıklarını ispatlayabiliriz. Onlar, kutsal, yerel ve askeri müziklere sahiptiler. Kutsal konserler için lir, arp ve flüt kullanılıyordu, festival zamanları için gitarları, tek ve çift kavalları ve kastanyetleri; birlikleri için ve askerlik hizmetleri süresince trampetleri, tefleri, davulları ve zilleri vardı. Lir, *sambuc*, *ashur* gibi arpın değişik türleri onlar tarafından icat edilmişti; bunların bazıları yirmi yaydan yukarıdaydı. Mısır lirinin Yunan lirine üstünlüğü kabul edilmiş bir gerçekliktir. O çalgıların yapıldığı materyal, sıklıkla çok kıymetli ve nadir bir ağaçtan çıkarılıyordu ve güzel bir şekilde oyulurlardı; bazen çok uzak bir ülkeden getirildiler; bazıları boyalı, sedef işlemeli ve renkli deriyle süslenmişlerdi. Onlar, bizim yaptığımız gibi, teller için katgüt (bağırsaktan yapılan çalgı teli) kullanmışlardı. Pisagor, müziği Mısır'da öğrenmiş ve onun düzenli bir ilmini de İtalya'da yapmıştı. Ancak Mısırlılar genellikle antik zamanında Yunanistan'daki en iyi müzik öğretmenleri olarak biliniyorlardı. Onlar, teller ekleyerek bir çalgıdan ahenkli sesler çıkarmayı ve onun boyun kısmında telleri kısaltarak notaları çoğaltmayı çok iyi anlamışlardı; bu, müzik sanatında büyük bir ilerlemeyi gösteren bilgidir. Teb'teki bir mezar odasında, arplardan söz ederken, Bruce şöyle ifade eder, "Onlar, müziğin ilk zamanları ve Doğudaki müzik aletlerine ilişkin şimdiye kadar yapılmış bütün açıklamaları altüst etmektedirler ve onlar bütünüyle, biçim, süsleme ve ses genişliği olarak, geometrinin, resmin,, mekanik araçların ve müziğin, bu müzik aletlerinin yapıldığı zamanda en üst mükemmellikte olduğunun ve bizim bu sanatların icadını verdiğimiz tarihin, *sadece onların restorasyonunun başlangıç dönemine* denk geldiğinin, binlerce Yunan özlü sözünden daha tartışmasız olan kanıtlarıdırlar."

Teb' te II. Amenoph'un saray duvarlarında, kral, kraliçeyle satranç oynarken temsil edilir. Bu hükümdar, Truva savaşından uzun zaman önce hüküm sürmüştü. Hindistan'da ise, oyunun, en az 5000 yıl önce oynanmış olduğu bilinmektedir.

Onların tıp konusundaki bilgilerine ilişkin olarak, bugün, kayıp Hermes Kitaplarından birinin bulunmasıyla, Mısırlılar kendileri adına konuşabilirler. Onların kan dolaşımını anlamış oldukları, kanın aşağı doğru çekileceğini, onun dolaşımını bir süreliğine durdurmayı bilen rahiplerin şifa uygulamalarından açıkça ortaya çıkmaktadır. Çeşitli tapınakların şifa salonlarında yer alan görüntüleri sunan *yarım-kabartmaların* dikkatli bir şekilde incelenmesi onu kolaylıkla ispat eder. Onların dişçileri ve göz doktorları vardı ve hiçbir doktorun tek uzmanlık alanından başka uygulama yapmasına izin verilmiyordu; bu da, onların, bizim bugünkü fizikçilerimizin kaybettiğinden daha az hasta kaybettikleri inancını garantiye almaktadır. Ayrıca bazı otoriteler tarafından, Mısırlıların, jürili mahkeme başlatan dünyadaki ilk toplum oldukları ileri sürülmektedir; bu konuda kendimizden şüphe etmemize rağmen.

YERKÜRENİN İLK DENİZCİLERİ

Ancak, başarılarının onları gelecek kuşakların gözünde öylesine etkin bir pozisyona yerleştirdiği uzak çağların tek toplumu Mısırlılar değildi. Tarihi, şimdi antik zamanın sisleri arkasında örtülmüş kalan diğerleri----iki Amerika, Girit, Troad (Biga Yarımadası), Lacustrianlar, batık kıta efsanevi Atlantis'in tarih-öncesi ırkları gibi--- dışında, Fenikelilerin eylemleri, onları neredeyse yarı-tanrılar karakteriyle mühürlemiştir.

Daha önceden alıntılanan, *National Quarterly Review*' ın yazarı, Fenikelilerin dünyanın ilk denizcileri olduklarını, Akdeniz kolonilerinin çoğunu kurduklarını ve hangisi olursa olsun oturum olan diğer bölgelere deniz seferi yaptıklarını söyler. Onlar, Kutup bölgelerini ziyaret etmişlerdi, oradan, Homeros'un bizim için *Odysseia*'da muhafaza ettiği, bir gecesi olmayan sonsuz gündüzlerle ilgili hikâyeler getirmişlerdi. Britanya Adalarından Afrika'ya kalay getirttiler ve İspanya onların kolonileri için favori bir bölgeydi. Charybdis'is tarifi, kargaşaya tamamen cevap niteliğindedir, bu yazarın söylediği gibi: "onun başka herhangi bir ilk örneğe sahip olduğunu hayal etmek zor." Onların keşifleri, görünüşe göre, her yönde uzanıyordu, yelkenleri hem Hint Okyanusunu, hem de Norveç fiyortlarını beyazlaştırıyordu. Farklı yazarlar, uzak yörelerdeki yerleşimi onlarla bağdaştırırlar; Akdeniz'in güney kıyısının tamamı onların şehirleriyle işgal edilmişti. Afrika bölgesinin büyük bir kısmında, Joshua ve İsrail'in çocukları tarafından sınır dışı edilen ırkların yerleştiği iddia edilir. Procopius'un yazdığı zamanda, Mauritania'da, Fenike karakterleriyle yazılmış şu ibareyi taşıyan sütunlar duruyordu: "Biz, Nun'un ya da Nave'nin oğlu, haydut Joshua'nın önünden kaçanlarız."

Bazısı, Arktik ve Antarktika sularının bu gözü pek denizcilerinin Palenque ve Uxmal'ın, Copan ve Afrika'nın tapınaklarını ve saraylarını inşa eden ırkların ataları olduklarını varsayarlar. [101] Brasseur de Bourbourg bize, kadim Meksikalıların adetleri ve gelenekleri, mimarileri ve sanatları, özellikle de maji ve majisyenleri hakkında pek çok bilgi verir. Onların efsanevi kahramanı ve majisyenlerinin en büyüğü Votan'ın, uzun bir deniz seferinden döndükten sonra, tapınağın yapımı zamanında Kral Süleyman'ı ziyaret ettiğini anlatır. Bu Votan'ın, bütün Meksika efsanelerinde ortaya çıkan korku yaratan Quetzo-Cohatl ile aynı olduğu görünür; ve bu efsaneler yeterince tuhaf şekilde, Hittim'lerin deniz yolculuklarını ve serüvenlerini, Chanaan'ın oğlu Ham'ın soyları Hivit'leri anlatan İbrani İncili ile ilişkilendirdiklerinden çarpıcı bir benzerlik taşırlar. Kayıt bize, Votan'ın, Süleyman'a, Batı Yarıküre'ye ait insanlar, hayvanlar, bitkiler, altın ve değerli ormanlarına ilişkin en kıymetli detayları verdiğini, fakat onun yelken açtığı rotayla ilgili herhangi bir ipucunu ya da gizemli kıtaya ulaşmanın yöntemini vermeyi açık olarak reddettiğini anlatır. Süleyman'ın kendisi, o görüşmeye dair, *Kâinat'ın Mucizelerinin Tarihi*' nde, *efendi kaptan* Votan'ın *Gemi Kullanan Serpent* alegorisi altında biçimlendiği bir hikâye verir. Stephens, onunla Amerikan hiyerogliflerinin okunabileceği, rosetta taşından daha güvenli bir anahtarın keşfedileceği beklentisinden haz duyarak, Kızılderili ve Aztek nesillerinin, Sıradağların (Cordillera) girilemez korunaklı yerlerinde halen hayatta kaldıklarına inanılır--- "henüz bir beyaz adamın bile nüfus etmediği el değmemiş yerler. . . atalarının yaptığı gibi yaşayan, aynı binaları diken. . . .heykel ve alçı süslemelerle; geniş avlular, yüksek aralıklı basamaklarıyla heybetli kuleler ve taş tabletler üzerinde yine aynı gizemli hiyerogliflerle." O şunları ekler, "Dikkatimi, o geniş ve bilinmeyen bölgeye çeviriyorum, tek bir yol bile geçmeyen, fethedilmemiş, ziyaret edilmemiş ve araştırılmamış aborjin halkının Sıradağlarının en üstten görülen gizemli şehrin fantastik görüntülerine."

101 Bu, bizim görüşümüz değildir. Onlar muhtemelen Atlantisliler tarafından inşa edilenlerdi.

Bu gizemli şehrin, cüretkâr gezginler tarafından uzak bir mesafeden görülmesi gerçeği dışında onun varlığına dair hiçbir gerçek ihtimaldışılık yoktur, zira Cortez ve Pizzaro'nun zorba haydutlarından kaçan ilksel topluma ne olduğunu kim söyleyebilir? Dr. Tschuddi, Peru üzerine çalışmasında, talihsiz İnka'nın fidyesini tamamlamak için altınla yüklü, 10000 lama rahibinin olduğu bir treninin And dağlarında onun ölüm haberiyle durdurulduğu ve büyük hazinenin, hiçbir iz bulunmayacak şekilde gizlendiğine dair bir Hint efsanesini anlatır. O, aynı zamanda da Prescott ve diğer yazarlar bize, Kızılderililerin günümüze kadar kadim geleneklerini ve rahiplik sınıflarını muhafaza ettiklerini, ve dolaylı olarak, kendi aralarından seçilen idarecilerin buyruklarına itaat ederlerken, aynı zamanda da ismen Katolik, gerçekte de Peru yetkilerine tâbi olduklarından söz eder. Onların öncü ataları tarafından uygulanan majikal törenler aralarında halen yaygındır ve majikal fenomenler meydana gelmektedir. Geçmişe bağlılıklarında o kadar ısrarcıdırlar ki, canlı tutarak onu sürekli destekleyen ve güçlendiren merkezi bir otorite kaynağıyla ilişkide olma dışındaki bir şey imkânsız görünmektedir. Bu ölmeyen bağlılığın kaynakları, gizli iletişimde oldukları bu gizemli şehirde uzanıyor olamaz mı? Ya da, bütün yukarıda anlatılanların yine sadece "ilginç bir tesadüf" olduğunu mu düşünmeliyiz?

SIRADAĞLARDAKİ GİZEMLİ ŞEHİR

Bu gizemli şehrin hikâyesi Stephens'a, 1838-1839'da İspanyol bir Rahip tarafından anlatılmıştır. Rahip ona, onu kendi gözleriyle gördüğüne dair yemin etmiş ve Stephens'a kesinlikle doğru olduğuna inandığı şu detayları vermişti: "Santa Cruz del Quiche harabelerinin yanındaki küçük köyün Rahibi, Chajul köyünde bilinmeyen şehir hakkında bir şeyler duymuştu. O zamanlar gençti ve Cordilera dağ silsilesinin en yüksek tepesinin çıplak zirvesine büyük bir çabayla tırmanmıştı. On ya da on iki bin fit yüksekliğe ulaştığında, Yucatan ve Meksiko Körfezine uzanan uçsuz bucaksız bir düzlüğe şöyle bir baktı ve çok uzak bir mesafede, güneşte parıldayan ve beyaz kuleleriyle, çok büyük bir alana yayılmış büyük bir şehir gördü. Gelenek, hiçbir beyaz adamın bu şehre ulaşmamış olduğunu; halkının Maya dilini konuştuğunu, yabancıların onların bütün diyarını ele geçirdiklerini bildiklerini ve bölgelerine girmeye teşebbüs eden herhangi bir beyaz adamı öldüreceklerini söyler. . . .Onların hiç parası yoktur; kümes hayvanları ve ötmelerinin duyulmasını önlemek için yeraltında muhafaza ettikleri horozlar dışında atları, sığırları, katırları veya diğer yerel hayvanları yoktur."

Hemen hemen aynısı, bize, Peru'da tanıştığımız ve tesadüfen iş ilişkilerimizin olduğu, yaşlı bir yerli rahip tarafından bizzat yirmi yıl önce anlatılmıştı. O boş yere tüm hayatını işgalcilere duyduğu öfkeyi gizlemeye çalışmakla geçirmişti---"haydutlar," diye adlandırıyordu onları; ve toplumunun hatırı için onlarla arkadaşlık kurduğunu ve Katolik dinini sürdürdüğünü, ancak gerçekte, hep olduğu gibi, kalben tam bir güneş tapınıcısı olduğunu da itiraf etmişti. O, *dönüştürülmüş* bir yerli misyonerliği sıfatıyla seyahat etmiş ve Santa Cruz'da bulunmuştu, ve esrarengiz şehre götüren bir "yeraltı geçidi" yoluyla, o şehir halkından

bazılarını görmüş olduğunu da ciddi bir şekilde doğrulamıştı. Biz onun hikâyesine inanıyoruz; zira ölmek üzere olan bir adam, boş hikâyeler icat etmeye son verir; ve biz bunun, Stephen'ın *Seyahatleri* 'nde de doğrulandığını görmüştük. Ayrıca, Avrupa gezgincilerinin kesinlikle bilmediği diğer iki şehri; halklarının özellikle kendilerini gizleme arzusunda olmadıklarını; çünkü Budistik ülkelerden insanların zaman zaman onları ziyaret etmeye geldiklerini biliyoruz. Fakat onların kasabaları Avrupa ya da Asya haritalarına yerleştirilmez; ve fazla ateşli ve girişimci Hristiyan misyonerleri yüzünden ve belki de daha gizemli kendi sebepleri yüzünden, bu iki şehrin varlığının farkında olan diğer ülkelerin az sayıdaki yerlisi asla onlardan söz etmezler. Doğa, sevdikleri için kuytu köşeler ve saklanma yerleri sağlamıştı; ve maalesef insanın, İlahi Olan'a, atalarının taptığı gibi tapınmada özgür olduğu yer, medeni denilen ülkelerden çok uzaktaydı.

Bilgili ve ağırbaşlı Max Müller bile her nasılsa tesadüflerden kurtulamamaktadır. Onlar ona en umulmadık keşifler şeklinde gelirler. Örnek olarak, olasılık kanunlarına göre, Hindistan Aryanları ile hiçbir bağlantıları olmayan, yine de Hindular gibi, ay tutulmasını, "bir ejder tarafından yutulan ay" ile temsil eden bu Meksikalılar.

Kendisi onun olabilirliğini göz önünde tuttuğu halde, yine de öyle bir durumun gerçekleşmesinin, herhangi bir tarihsel ilişkiye ihtiyacı olmadığını ilave eder. Yukarıda belirttiğimiz üzere, Amerika yerlilerinin kökeni, kavimlerin yakınlıkları ve göçlerini izlemeye ilgisi olanlar için tartışmalı bir konudur. Brasseur de Bourbourg'un emeğine ve Ixtlilxochitl tarafından yazıldığı iddia edilen ünlü Popol-Vuh' un özenli çevirisine rağmen, konularını inceledikten sonra, antikacı, her zaman olduğu gibi karanlıkta kalır. Biz Popol-Vuh' un orijinal çevirisini ve aynısının Max Müller tarafından tekrar incelenmiş hâlini okuduk ve birincisinden gelen öyle parlayan bir ışık gördük ki, bilim adamlarının onunla kör olması doğrusu hiç şaşırtıcı değil. Fakat bir yazarın yazdıkları ile değerlendirilebileceği kadarıyla, Profesör Max Müller hiç te adaletsiz bir Septik değildir; ve üstelik onun gözünden çok az şey kaçar. O

halde, bir kartal bakışıyla gelenekleri, dini adetleri ve bir toplumun batıl inançlarını, en küçük benzerlikleri tespit ederek ve detayları ayırarak ele almaya alışmış öyle harika ve az görülecek kadar bilgili bir adam, ne bilimsel eğitime ne de bilgiye sahip, bu cildin mütevazi yazarının, bir görüşte kavradığı şeye nasıl olur da herhangi bir önem vermemiş, hatta şüphe bile duymamıştı?

Bu ifade çoğuna safsata ve dayanıksız görünebilir, bize görünen ise, bilimin, kadim ve hatta ortaçağ ezoterik literatürünü, daha doğrusu ondan kalanları yok sayarak kazandığından fazlasını kaybediyor olduğudur. Öyle bir çalışmaya kendini adamış biri için çoğu tesadüf, ispatı mümkün öncül sebeplerinin doğal bir sonucuna dönüştürülebilir. Profesör Müller'in şu itirafıyla onun nasıl olduğunu görebileceğimizi düşünüyoruz, "ara sıra. . . .birisi, belirli dönemleri ve dönüm noktalarını gördüğünü hayal eder, fakat sonraki sayfada hepsi yine kaostur." Bu kaosu, bilim adamlarından çoğunun, dikkatlerinin tümünü tarihe yönlendirip, "belirsiz, çelişkili, garip, saçma" olarak gördüklerini atlamaları ile yoğunlaştırılmaları da mümkün. "Hayali saçmalığın ikinci bir ürünüyle kapatılmış ve bozulmuş, soylu kavramların bir altyapısı" olduğu hissine rağmen, Profesör Müller, bu saçmalığı *Arap Geceleri* (*Arabian Nights*) ile karşılaştırmaktan kendini alıkoyamaz.

QUICHE VE DİĞER KOZMOGONİLER

Max Müller gibi, bilgisinden dolayı o kadar hayranlığa değer bir bilim adamını saçma şekilde eleştirmeye kalkmak bizden uzak olsun. Fakat biz, eğer tarihsel bir gerçeğin evrilmesine yardım edecekse, *Arap Geceleri Eğlenceleri* fantastik *saçmalığı* içinde bile dikkate değer herhangi bir şey olacağını söylemeden duramayacağız. Konu saçmalık ise, Homeros'un *Odysseia*'sı, fantastik bir *saçmalık* olarak, birleştirilmiş bütün *Arap Geceleri* masallarını gölgede bırakır; ve bununla birlikte, efsanelerin pek çoğunun bugün, eski şairin hayali yaratımının dışında bir şey olduğu ispatlanır. Odysseus'un refakatçilerini yutan Laistrygonlar, ilksel günlerde Norveç mağaralarında yaşadıkları söylenen dev yamyam ırkına kadar geriye doğru izlenirler. Jeoloji, keşifleri yoluyla, çağlar boyu sadece şiirsel halüsinasyonlar oldukları varsayılan, Homeros'un iddialarından bazılarını doğrulamıştır. Laistrygonların bu ırkının sahip olduğu ebedi günışığı, onların, tüm yaz boyunca sürekli günışığına sahip olan Kuzey Burnu halkları olduğuna işaret etmektedir. Norveç fiyortları, Homeros'un Odysseia'sında, X., 110'da mükemmel şekilde tarif edilir; ve Laistrygonların devasa boyları, bu bölgenin yakınındaki ve jeologların Aryan göçünden uzun zaman önce soyu tükenmiş bir ırka ait olduklarını varsaydıkları mağaralarda bulunan alışılmadık ölçülerdeki insan iskeletleriyle ortaya konur. Gördüğümüz gibi, girdabın içindeki Charybdis[102] kabul edilmiştir; ve Kutup denizlerinin dev buzdağlarındaki Gezgin Kayalar. Quiche Kozmogonisinde tarif edilen, insanın yaratımına yönelik art arda teşebbüsler, bir Apokrifa ile, kutsal Yahudi kitaplarıyla ve kabalistik yaratım teorileriyle hiçbir karşılaştırma sunmuyorsa, gerçekten tuhaftır. On ikinci yüzyılın ağır bir

102 Sicilya sahilindeki tehlikeli bir girdabın dişi bir canavar olarak kişiselleştirilmiş hali.

tahrifatına mahkûm edilmiş, *Jasher Kitabı* bile, Abraham'ın günlerinden önce Magizm'in parlak dönemini yaşadığı yerde, Kasdeanların Ur şehri nüfusu ile Orta ve Kuzey Amerika'dakiler arasında bir ilişkininin izini süren bir ipucundan daha fazlasını sağlayabilir. "İnsan doğası seviyesine getirilen"ilahi varlıklar, özellikleri açısından çoğu kesinlikle benzer olan, Musa'nın ve Firavun'un mucizevi gösterilerinden daha tuhaf ya da inanılmaz olan ustalıklar ve numaralar icra edemezler. Ve üstelik, bu sonraki duruma ilave olarak, iki yarımküreye mahsus bazı kabalistik terimler arasında büyük bir benzerlik bulduğumuzda, orada, duruma açıklık getiren başka bir şey olmalıdır. O tür ustalıkların çoğu açık bir biçimde ortak bir soya sahiptirler.

Doğu efsaneleri ile kadim Rus masalları ve gelenekleri arasındaki eş bir benzerliğin keşfinden daha dikkate değer bir şey yoktur, zira Semitik ve Aryan ailelerinin inançları arasında bir benzerlik aramak tamamen doğaldır. Ancak biz, sürekli *Zmey Gorenetch* (Serpent ya da Dragon) tarafından sürekli yutulma tehlikesi altında olan, tüm popüler Rus masallarında önemli bir rol oynayan, alnında bir *ay* taşıyan Zarevna Militrissa ile Meksika efsanelerindeki benzer karakterler arasında----en ince detaylara kadar--- neredeyse tam bir aynılık keşfettiğimizde, birden fazla tesadüf yok mu, diye durup kendimize sorabiliriz.

Bu, Dragon ve Güneş---ara sıra Ay ile yer değiştiren—geleneği, dünyanın en uzak bölümlerinde yankılar uyandırmıştı. Bu geleneğe, bir zamanların güneş-merkezci dini ile hemen bir açıklık getirilebilir. Asya, Avrupa, Amerika ve Afrika'da, güneş ve ejderin kutsal sayıldığı tapınakların olduğu bir zaman vardı. Rahipler, ilahlarının isimlerini takındılar, ve böylece bunların geleneği tüm yerkürede bir ağ gibi yayıldı: "Bel ve Dragon aynı tarzda birlikte eşleştirildiler ve Ophite dininin rahibi, aynı şekilde tanrısının adını üstlendi." "Eğer orijinal kavram doğal ve anlaşılabilir ise. . . .ve onun oluşumu herhangi bir tarihsel ilişkinin sonucu değil ise," Profesör Müller'in bize anlattığı gibi, detaylar o kadar çarpıcı bir biçimde benzerdir ki, bilmecenin tamamen çözüldüğü konusunda tatmin olduğumuzu hissedemeyiz. Bu evrensel sembolik tapınmanın

kaynağı, zamanın gece vaktinde gizlenmiş olduğu için, bu gelenekleri asıl kaynağına kadar izlersek gerçeğe ulaşmak için çok daha fazla şansımız olacaktır. Peki, kaynak nerede? Kircher, Ophite ve güneş-merkezli tapınmayı, koni şeklindeki anıtları ve obeliskleri Mısırlı Hermes Trismegistus ile aynı yere koyar. Öyleyse, arzu edilen bilgiyi, Hermetik kitaplar dışında nerede aramalıyız? Modern yazarlar, kadim efsaneler ve inançlar hakkında, onları çağdaşlarına öğretmiş insanlardan daha fazlasını ya da en az onlar kadarını biliyor olabilirler mi? Açıkça iki şey gereklidir: birincisi, Hermes'in kayıp kitapları; ikincisi, onları *anlamak* için anahtarı bulmak, zira salt okumak yeterli değildir. Bunda başarısız olunca, bizim âlimler yararsız spekülasyonlara terk edilirler, benzer bir şekilde coğrafyacılar da enerjilerini Nil'in kaynaklarındaki sonuçsuz bir araştırmada harcarlar. Gerçekten de Mısır diyarı, sırrın diğer bir meskenidir!

Xibalba'ya yolculuklarına başlamadan önce, her biri büyükannelerinin evinin ortasına şeker kamışı eken, böylece onun gelişimiyle veya solmasıyla onların hayatta mı yoksa ölmüş mü olduklarını bilebilen, Orta Amerika'nın iki kardeşinin hikâyesi, diğer pek çok ülkenin inançlarında bir benzerini bulur. Sacharoff'un (Rusya) çalışması Popüler Hikâyeler ve Gelenekler' de de benzer bir anlatım bulunabilir ve bu inanç çeşitli başka efsanelerde de izlenebilir. Ve ayrıca bu peri masalları, Amerika keşfedilmeden yüzyıllarca önce Rusya'da çok yaygındı.

Bir kimsenin, Stonehenge tanrılarını görünce Delphos ve Babil ilahlarını tanıdığında biraz şaşırması gerekir. Bel ve Dragon, Apollo ve Python, Osirisive Typhon, hepsi aynı isimler altındadır ve dört bir yanda gezmişlerdir. İrlanda'nın Both-Al' ı, direkt olarak kaynağını, Yunanların Batylos'unu ve Chanaan'ın Bethe-el'ini işaret eder. "O uzak çağlarda," der, H. De la Villemarque," hiçbir not tutmamış olan tarih, cehaleti mazeret gösterebilir, fakat dilbilim doğrulamayı yapar. Filoloji, her gün artan bir ihtimalle, Doğu ve Batı arasındaki neredeyse kırılmamış olan zinciri tekrar bir araya getirmiştir.

AMERİKAN YERLİLERİ KİMLERDİ?

Hermes'in, Mousseaux'un onu adlandırdığı gibi, "tufan-sonrası ya da çok daha muhtemel şekilde tufan-öncesi, maji Prensi" olup olmadığı tartışmasını durdurmadan söylenecek kesin olan şey şudur: Hermes Kitapları 'nın—daha doğrusu Mısır majisyenine atfedilmiş otuz altı çalışmadan ne kaldıysa--- gerçekliği, güvenilirliği ve kullanışlılığı, küçük Champollion tarafından tamamen kabul edilir ve ondan söz eden Champollion-Figeac tarafından da doğrulanır. Burada, hepsi o ezoterik bilgi deposundan türetilmiş kabalistik çalışmalara dikkatli bir şekilde göz gezdirirsek, Ouiche yerlilerinin aynı şekilde tekrar ürettikleri majikal sanat ile işlenmiş pek çok mucize denilenlerin kopyalarını buluruz; ve eğer orijinal Popol-Vuh'un kalan parçalarında bile Meksika, Peru ve diğer Amerikan ırklarının dini geleneklerinin, kadim Fenikeliler, Babilliler ve Mısırlılarınkilerle neredeyse aynı olduklarına dair yeterince delil varsa; ve eğer üstelik onların dini terimleri etimolojik olarak aynı kökene sahip ise, onların, atalarının"Nun'un oğlu, haydut Joshua'nın önünden kaçanların nesilleri olduklarına inanmaktan nasıl kaçabiliriz? "Nunez de la Vega, Tzendales'in *Nin*'i ya da *Imos*'unun, Babillilerin Ninus'u olduğunu söyler."[103]

Bir yere kadar onun tesadüf olması mümkündür; çünkü birinin diğeriyle benzerliği sadece yetersiz bir iddiaya dayalıdır. "Fakat," diye ekler, Bourbourg, "bu prensin ve başkalarına göre de babası, Bel ya da Baal'in, Tzandeles'in Nin'i gibi, itibarlarını bir serpent şekli altında elde ettiği bilinir." Bu iddia, fantastik olması dışında, Babil kayıtlarında hiçbir yerde doğrulanmaz. Fenikelilerin, güneşi bir ejder suretiyle temsil ettiği çok doğrudur; ancak güneş-tanrılarını sembolleştiren diğer bütün

103 Brasseur de Bourbourg: "Cartas," s. 52

toplumlar da öyle yapmıştır. Asur hanedanının ilk kralı Belus, Castor'a ve ondan alıntı yapan Eusebius'a göre, tanrısallaştırılmıştı; başka deyişle, ancak "ölümünden sonra" diğer tanrılar arasında yerini almıştı. Bu suretle, ne kendisi, ne de oğlu, Ninus ya da Nin, bir serpent şekli altında, ya da Tzandales'in yaptığı her ne ise, itibar elde edememişlerdi. Hristiyanlara göre Bel, Baal'dir, çünkü İncil peygamberleri komşularının her ilahını öyle tanımlamaya başlamışlardı; bu yüzden Belus, Ninus ve Meksikalı Nin, serpentler ve iblislerdir; ve İblis ya da kötülüğün atası, pek çok form altındaki biridir, bundan dolayı serpent hangi ad altında ortaya çıkarsa çıksın, o, İblis'tir. Tuhaf mantık! İhtiraslı Semiramis'in eşi ve kurbanı olarak gösterilen Asurlu Ninus'un, ülkesinin kralı olduğu kadar neden yüksek bir rahip olduğu da söylenmiyor? Tacının üzerindekiler, ejder ve güneşin kutsal amblemleri değil miydi? Dahası, rahip genellikle tanrısının adını üstlendiği için, Ninus'un, itibarını serpent-tanrının temsilcisi olarak elde ettiği söylenmiştir. Görüş, en başta, Romalı Katolik'tir, ve onların bütün icatları gibi, pek bir işe yaramaz. Eğer Nunez de la Vega, Meksikalılar ve İncil'in güneş ve serpent tapınıcıları arasında bir yakınlık kurmak için o kadar endişeliyse, neden Nineveh ve Tzendales'te Hristiyan İblisinin toynağını ve boynuzunun izini sürmeden onların aralarındaki başka ve daha iyi bir benzerliği göstermedi?

Ve başlangıç olarak, o, Guatemala Kralı Fuentes'in *Tarih Kayıtları*'na ve Quiche'nin son kralının torunu Don Juan Torres' in Elyazması'na işaret edebilirdi. Pedro de Alvarado tarafından görevlendirilen korgeneralin elinde olduğu söylenen bu belge, Tolteklerin İsrail evinden geldiklerini, Musa tarafından serbest bırakıldıklarını ve Kızıl Deniz'i geçtikten sonra putperestliğe düştüklerini belirtir. Ondan sonra, kendilerini kılavuzlarından ayırarak, Tanub adlı bir şefin liderliğinde bir kıtadan diğerine gezmeye koyuldular ve Meksika Krallığında, ünlü Tula kasabasını kurdukları Yedi Mağara adındaki bir yere geldiler.[104]

Eğer bu ifade sahip olduğundan daha fazla güven sağlamadıysa, bu basitçe, San Francis Tarikatı tarihçisi Peder Francis Vasques'in elinden

104 Bknz. Stephens: "Orta Amerika'daki Seyahatler," vs.

geçtiği gerçeği sebebiyledir ve bu durumun, papazlıktan çıkarılmış talihsiz Başrahip Huc'un çalışmasıyla ilgili olarak Mousseaux tarafından başvurulan ifadeyi kullanmak gerekirse, "bizim güvenimizi güçlendireceği hesaplanmamıştır." Fakat önemli olan diğer bir nokta daha vardır, en azından, ateşli Katolik pederlerinin tahrifatından kurtulmuş gibi görünmekte ve başlıca Yerli geleneğine dayanmaktadır. Adı, büyük krallığın yıkılmış başkenti, tuhaf Utatlan efsanelerine karışmış olan ünlü bir Toltek kralı, Balam Acan'ın İncil unvanını taşıyordu, ilk ad öncelikle Keldani idi ve kalan da Balaam ve onun insan-sesli eşeğine aitti. Aztek dili (ana dil) ve İbranice arasında öyle çarpıcı bir benzerlik bulan Lord Kingsborough'un ifadesinden başka, Palenque'in yarı-kabartmalarındaki figürlerin çoğu ve Santa Cruz del Quiche'de topraktan çıkarılmış pişmiş topraktan putların başlarının üzerinde, alınlarında eski zamanın İbrani Ferisilerinin ibadetlerde taktıkları ve hatta günümüzdeki dindarları, özellikle de Polonya ve Rusya Yahudileri tarafından da takılan tılsımın çok benzeri, kare şeklinde şeritli bir kabartma vardır. Fakat bu bizim sadece kendi kuruntumuz olabilir, sonuç olarak detaylarda ısrar etmeyeceğiz.

MEKSİKA YARI-TANRISI, VOTAN

Modern keşifler tarafından doğrulanmış, kadimlerin şahitliği üzerine Mısır ve Kalde'de sayısız yeraltı mezarları bulunduğunu, bazılarının çok büyük bir ölçüde olduklarını biliyoruz. Onların en ünlüsü Teb ve Memphis'in yeraltı mezarlarıdır. İlki, Nil nehrinin batı yakasından başlayıp Libya çölüne kadar uzanıyordu ve Serpent'in yeraltı mezarları ya da geçitleri olarak biliniyordu. Bu, bedensel ölümden sonra her ruhun maruz kaldığı ve Amenthia bölgesinde yargılanmaya başladığında, değiştirilemez yazgı, "Kaçınılmaz Döngü," ya da daha genel bilinen adıyla "gereklilik döngüsü"nün kutsal seremonilerinin icra edildikleri yerdi.

Bourbourg'un kitabında, Meksika yarı-tanrısı, Votan, seferini anlatırken, yerin altından giden ve göğün tabanından son bulan bir yeraltı geçidinden söz eder ve bu geçidin bir yılan deliği olduğunu; oraya girmesine izin verildiğini, çünkü kendisinin "yılanların bir oğlu," ya da bir serpent olduğunu ekler.

Bu aslında çok fikir verici; zira onun yılan deliği tanımlaması, yukarıda belirtildiği gibi, kadim Mısır yeraltı mezarına aittir. Babil gibi ayrıca Mısır kâhinleri de genellikle kendilerini "Serpent-tanrı'nın Oğulları" veya "Ejder'in Oğulları" diye adlandırmışlardır; bu, Cennet'in yaşlı serpentinin, Satan-incubus'un nesli oldukları için değil, serpentin BİLGELİK ve ölümsüzlük sembolü olması sebebiyledir.

"Asur rahibi daima tanrısının adını taşırdı," der, Movers.[105] Kelt-Britanya bölgeleri Druidleri de kendilerini yılanlar diye adlandırırlardı. "Ben bir serpentim, ben bir Druid'im!" diye haykırırlardı. Mısırlı

105 "Die Phönizier," 70.

Karnak, kuzey-batı Fransa'daki Carnac of Bretagné'nin ikiz kardeşidir, ikinci Carnac, serpentin dağı anlamına gelir. Serpent tapınakları (Dracontia) bir zamanlar yerkürenin üstünü kaplıyorlardı ve bu tapınaklar, dragonlara özel kutsaldı, çünkü o, en yüksek tanrının—Abraham'ın El Elion olarak tanıdığı, Fenikeli Elon ya da Elion--- sembolü olan güneşin sembolüydü. Serpent soyadı dışında, onlar, "kurucular", "mimarlar" diye adlandırılıyorlardı; zira tapınaklarının ve anıtlarının muazzam büyüklüğü o derecedeydi ki, şimdi bile onların toz haline gelmiş kalıntıları "bizim modern mühendislerin matematik hesaplamalarını dehşete düşürmektedir," der, Taliesin.[106]

De Bourbourg, Votan adının, Quetzo-Cohuatl ya da Meksikalıların serpent ilahının Ham ve Canaan soyundan olduklarını imâ eder. "Bir Hivim olarak, Ben, büyük Dragon (yılan) ırkındanım. Ben kendim bir yılanım, çünkü ben bir Hivim'im."[107] Ve Mousseaux, kendisi tam olarak serpent ya da daha çok iblisin yoluna inandığı için keyiflenerek, şu açıklamayı yapmakta acele eder: "Bizim kutsal kitaplarımızın en bilgili yorumcularına göre Chivim ya da Hivim ya da Hivitler, Canaan oğlunun, Ham'ın oğlunun. . . .*lanetlenmiş olanın* soyundan gelirler."[108]

Fakat modern araştırma, şüphe edilemez kanıta dayalı olarak, Tekvin' in onuncu bölümündeki tüm soy tablosunun hayali kahramanlara atıfta bulunduğunu ve dokuzuncu bölümün kapanış dizelerinin, bir Nuh vakası çerçevesine uydurmak için derlenmiş ve düzenlenmiş, bir parça Keldani Sisuthrus alegorisi ve mitolojik tufandan biraz daha iyi olduklarını ortaya koyar. Yine de, bu "lanetlenmiş" Kenanlıların nesillerinin, haksız zulme içerlediklerini farz edelim. Onlar için, durumu tersine döndürmek ve bir *masala* dayalı bu hakarete, arkeologlar ve sembol bilimciler tarafından ispatlanmış bir gerçekle cevap vermek kolay bir iş olurdu—başka deyişle, o Seth, Adem'in üçüncü oğlu, tüm İsrail'in öncü-atası, Nuh'un atası ve "seçilmiş toplum"un öncüsü, Thoth, Tat, Seth ve *Sat-an* diye adlandırılan, bilgelik tanrısı, Hermes'ten başkası

106 "Archeological Society of Antiquaries of London," c. xxv., s. 220
107 "Cartas," 51.
108 "Hauts Phénomenes de la Magie," 50.

değildir; ve o, ayrıca kötü yönü altında incelendiğinde, Typhon, Mısır Satan'ı, aynı zamanda da *Set*' tir. Zira Philo ya da tarihçi Josephus'tan başka iyi-eğitimli adamları olmayan Yahudi toplumu, Musa dönemi kitaplarını bir alegoriden başka bir şey olarak görürler, öyle bir keşfin çok önemi yoktur. Fakat Mousseaux'u seven Hristiyanlara gelince, çok akılsızca İncil metinlerini edebi bir tarih olarak kabul ederler, durum çok farklı durmaktadır.

Gittiği yere kadar o yakınlıkla ilgili olarak biz bu inançlı yazarla aynı fikirdeyiz; ve her geçen gün, Orta Amerika toplumlarından bazılarının Fenikelilere ve Musa dönemi İsraillilerine kadar geriye doğru izleneceğini hissediyoruz, öyle yaptığımızda ikincisinin, tıpkı Meksikalılar gibi, ısrarla güneş ve serpent tapınması putperestliğine—eğer putperestlik ise--- takılı kaldığı ispatlanacaktır. Jacob'ın (Yakup) oğullarından ikisinin, Levi ve Dan'in, Judah gibi, Canaan kadınlarıyla evlendikleri ve eşlerinin tapındıklarını izlediklerine dair delil---Ahit metni delili---vardır. Elbette, her Hristiyan karşı çıkacaktır, ama bunun kanıtı, şimdiki budanmış haliyle tercüme edilmiş *İncil*' de bulunabilir. Ölmekte olan Jacob oğullarını tarif eder: "Dan," der, " yol kenarındaki bir serpent, yoldaki zehirli bir engerek olacak, atların topuklarını ısıracak, böylece binicisi sırtüstü düşecek. . . .Senin kurtarışını bekledim, ey Lord!" Simon ve Levi için ise baba (ya da İsrail) şunları ifade eder: ". . . .onlar kardeştirler; zulmün araçları onların yurtlarındadır. Ah ruhum, onların *gizliliğine*, *meclisine* katılma."[109] Orijinalindeki "onların gizliliği" kelimeleri, onların SOD'u diye okunur.[110] Ve Sod, hepsi güneş-tanrısı olan ve serpent sembollerine sahip, Baal, Adonis ve Bacchus'ün büyük sırlarının adıydı. Kabalistler, ateşli serpentler alegorisini, bunun Levi kavmine, kısacası tüm *Levililere* verilmiş isim olduğunu ve Musa'nın

109 Genesis xlix.

110 Dunlap, "Adonis'in Sırları, SOD" un giriş bölümünde "SOD" kelimesini, *Arcanum* olarak açıklar; Shindler'in "Penteglott"u tarafından ifade edildiği şekilde, dini sır. "Lord'ın SIRRI onlarladır O'ndan korkun," der, Mezmurlar xxv. 14. Bu Hristiyanların yanlış bir çevirisidir, zira *Sod* lhoh (Iohoh'un Sırları) O'ndan korkanlar içindir" diye okunması gerekir. (Dunlap: "Adonis'in Sırları"). "Al (El), *Kedeshim*' in (kutsal ve inisiye rahipler) büyük Sod'unda dehşet vericidir." Mezmurlar, Lxxxix. 7

Sodales'in[111] önde gelen kişisi olduğu şeklinde açıklarlar. Ve şimdi ifadelerimizi ispatlama zamanı.

Musa, çeşitli eski tarihçiler tarafından bir Mısır rahibi olarak belirtilir; Manetho onun Hieropolisli bir kâhin, güneş-tanrısı Osiris'in bir rahibi ve adının da Osarsiph olduğunu söyler. Onu, Mısırlıların bütün bilgeliğini öğrenmiş olarak kabul eden o modernler, bilgelik kelimesinin , tüm dünyada, Magi'nin sırlarına inisiye olmanın bir eş anlamlısı olarak bilindiğini de ayrıca kabul etmelidirler. Harici bir ülkede doğmuş ve yetiştirilmiş bir yabancının muhtemelen rahipliğe kabul edilemeyeceği ve edilmeyeceği fikri Ahit Kitabı okuyucusunun hiç dikkatini çekmedi mi---ve biz sadece hepsinin en büyük sırrı olan son inisiyasyondan değil, daha az önemli sırların üyesi olan o ikincil rahiplik bilgisini bile paylaşmaktan söz ediyoruz? Tekvin xliii. 32'de, hiçbir Mısırlının Joseph'in (Yusuf) kardeşleriyle ekmek yemek için oturamadığını, "zira bunun Mısırlılar için bir tiksinti olduğunu," okuruz. "Fakat Mısırlıların kendileri onunla (Joseph) birlikte yediler. " Yukarıda belirtilen, iki şeyi ispatlar: 1.si, Joseph'in, kalbinde ne olursa olsun, en azından görünüşte, dinini değiştirmiş, "putperest" ulusun bir rahibinin kızıyla evlenmiş ve kendisi bir Mısırlı olmuştur; diğer türlü, yerli halk onunla ekmek yemeyecektir. Ve 2.si, sonradan Musa, eğer doğuştan bir Mısırlı değilse, rahipliğe kabul edilme yoluyla onlardan biri olmuştu ve o suretle de bir SODALE idi. Bir tümevarım olarak, "tunçtan yılan" (Merkür'ün ya da güneş-tanrısı Apollo-Python'un oğlu, Asclepios'un Kadüse'si) hikâyesi makul ve doğal hâle gelmektedir. Musa'yı kurtaran ve onu evlat edinen Firavun'un kızının Josephus tarafından *Thermuthis* diye adlandırıldığını akılda tutmalıyız; ve o, Wilkinson'a göre, İsis için kutsal olan engerek yılanının adıdır;[112] dahası, Musa'nın Levi kavminden geldiği söylenir. Kabalistik görüşleri, Musa'nın kitaplarına ve büyük kâhinin kendisine göre, 2. ciltte daha detaylı olarak açıklayacağız.

111 Rahip-kurulları üyeleri *Sodales* diye adlandırılıyorlardı," diyor, Freund'un "Latince Sözlüğü".
112 Bknz. Wilkinson, "Kadim Mısrlılar," cilt v., s. 65

Eğer Brasseur de Bourbourg ve Şövalye Mousseaux, Meksikalıların izini Kenanlılarla birlikte sürmeyi gerçekten istemiş olsalardı, her ikisini de Ham'ın "lanetlenmiş" nesilleri olarak göstermekten çok daha iyisini ve daha ciddisini yapabilirlerdi. Örneğin, Magilerin Kelt ve Asurlu şefleri, Nargal' e ve Meksika Yerlilerinin baş-büyücüsü Nagal'e işaret edebilirlerdi. İkisi de isimlerini, Asur-tanrısı Nergal-Sarezer'den alır ve ikisinin de aynı yetileri ya da kendileriyle tamamen özdeşleşen hizmetkâr bir demona sahip olma güçleri vardır. Kelt ve Asurlu Nargal, demonunu, kutsal olduğu düşünülen bir hayvan şeklinde, tapınağın içinde tutmuştur; Yerli Nagal ise, nerede olabilirse orada—yakındaki bir gölde ya da evde, bir ev-hayvanı şeklinde.

NAGUALİZM VE VOODOO TAPINMASI

Biz, *Katolik Dünyası* dergisini, son bir sayıda, Amerika'nın yerli sâkinlerinin eski Pagan unsurunun, Birleşik Devletler'de tamamıyla ölmüş görünmediğinden şikâyet ederken buluruz. Kavimlerin uzun zamandır Hristiyan öğretmenlerin ilgisi altında olduğu yerlerde bile, putperest ritüeller gizlilik içinde uygulanır, ve saklı-paganizm ya da nagualizm bugün, Montezuma'nın[113] günlerinde olduğu gibi yükselmektedir. O şöyle der: "Nagualizm ve voodoo tapınması"----bu iki inanç grubunu böyle adlandırır--- "doğrudan *şeytan-tapınmasıdır*." 1812'de Don Pedro Baptista Pino tarafından Cortes'i işaret eden bir raporda şunlar belirtilir: "Bütün yerli halkın *artufas*' ı vardır----yerliler, festivallerini icra ettikleri ve toplantılarını düzenledikleri, sadece tek kapısı olan yeraltı odalarını böyle adlandırılırlar. Bunlar girilmez tapınaklardır. . . .ve kapılar İspanyollara hep kapalıdır.

"Tüm bu Pueblo yerlileri, dinin onlar üzerindeki tüm egemenliğine rağmen, onlara aktarılmış olan ve kendi nesillerine aktarmaya dikkat ettikleri inançların bir bölümünü unutamazlar. Bunun sonucunda, güneşe ve aya, diğer gökcisimlerine duydukları hayranlık ve ateşe, vs. ye gösterdikleri saygı gelir.

"Yerli şeflerin aynı zamanda rahip oldukları görünür; onlar, güneşin ve Montezuma'nın gücünün kabul edildiği ve aynı zamanda (bazı hikâyelere göre) Montezuma'nın emriyle kendisinde yaşamı aradıkları Büyük Yılan'ın gücüyle çeşitli ritüeller icra ederler. Ayrıca onlar, yağmur için dua ettikleri bazı törenleri yönetirler. Orada, Montezuma'yı temsil ettiği söylenen, şekilsiz, kızıl-saçlı bir adamınki ile beraber Büyük Yılan'ın boyanmış simgeleri vardır. İlkine ilişkin olarak,1845 yılında,

113 Aztek Kralı

Laguna pueblo'sunda, açıkça, sadece ilahın başını temsil ettiği amaçlan kaba bir büst ya da put vardı.' "[114]

Meksikalılar, kadim Babilliler ve Mısırlılar arasındaki ritüellerin, törenlerin, geleneklerin ve hatta ilah isimlerinin tam tamına benzerliği, Güney Amerika'ya, Atlantik'i geçip esrarengiz şekilde yolunu bulmuş olan bir koloninin yerleştiğini gösteren yeterli bir delilidir. Ne zaman? Hangi dönemde? Tarih bu noktada sessizdir; ancak dibinde gerçeğin bir tortusu olmaksızın hiçbir geleneğin olmadığını göz önünde bulunduranlar Atlantis-*efsanesine* inanırlar. Hayatlarını, dünyanın söylentilerinden uzak, fiziksel ve ruhsal evrenlerin büyük problemlerini inceleyerek bilinmezlik içinde geçiren, dünyanın her yerine dağılmış bir avuç düşünceli ve yalnız öğrenci vardır. Onların, içinde, ardıllarının kendileri olduğu, uzun münzeviler sırasının âlimane çabalarının meyvelerinin muhafaza edildiği gizli kayıtları vardır. İlk ataları, Hindistan, Babil, Nineveh ve görkemli Thebes âlimlerinin bilgisi; Heliopolis ve Sais'in mermer salonlarında, Solon, Pisagor ve Platon ustaları tarafından yorumlanan efsaneler ve gelenekler; onların günlerinde, geçmişin sisli perdesinin arkasında zaten zorlukla parıldadığı görünen gelenekler; bütün hepsi ve çok daha fazlası, bozulmaz olan parşömende kayıtlıdır ve titiz bir dikkatle bir ustadan diğerine geçirilir. Bu adamlar Atlantis hikâyesinin bir masal olmadığına inanırlar, fakat geçmişin farklı tarihsel dönemlerinde, devasa adalar ve hatta kıtalar, şimdi sadece çılgınca suların boşa aktığı yerde var olmuşlardı. O yeraltı tapınakları ve kütüphanelerde arkeologlar, bizim *tarih* diye düşündüğümüz şeyin içinde var olan bütün boşlukları dolduracak materyalleri bulacaklardı. Onlar, uzak bir tarih noktasında bir gezginin, bugün Atlantik Okyanusu olan yeri, neredeyse tüm mesafeyi kara yoluyla, o zamanlar dar boğazların olduğu yerde, teknelerle bir adadan diğerine geçerek aşabildiğini söylerler.

Atlantik Okyanusunun bu tarafındaki ve karşı tarafındaki ırkların ilişkilerine dair şüphemiz, Meksikalı majisyen, Quetzo Cohuatl tarafından yapılmış mucizeleri okuduktan sonra güçlenmiştir. Onun asası,

114 "Catholic World," N. Y. Ocak, 1877: Nagualizm, Voodooizm Makalesi.

Musa'nın, kayınpederi Raguel Jethro'nun bahçesinde çiçeklenmiş dal parçası, geleneksel safir-sopası ile yakın bir şekilde ilişkili olmalıdır. İnsan ırkının gerçek dört atası olarak tarif edilen, "ne tanrılardan olmuş ne de kadınlardan doğmuş," fakat yaratımları Yaratıcı tarafından işlenmiş bir mucize olan ve insan imâl etmenin üç teşebbüsünün başarısızlığa uğramasından sonra meydana getirilmiş "dört insan", Hermesçilerin ezoterik açıklamalarıyla [115] çarpıcı benzerlik noktaları gösterirler; onlar ayrıca inkâr edilmez şekilde Mısır teogonisi Tanrınsın dört oğlunu hatırlatırlar. Üstelik, herhangi bir kimsenin çıkarım yapabileceği gibi, bu efsanenin Tekvin'teki ilgili anlatımla benzerliği, üstünkörü bir gözlemciye bile açık hâle gelecektir. Bu dört ata, "düşünebiliyor ve konuşabiliyorlardı, görüşleri sınırsızdı ve aynı anda her şeyi biliyorlardı."[116] "Yaratıcılarına, varlıkları için teşekkürlerini sunduklarında, *tanrılar korktular* ve insanların gözlerine, sadece belli bir mesafeyi görebilsinler ve *tanrılar gibi olmasınlar* diye bir bulut üflediler." Bu, doğrudan Tekvin'teki şu cümleye götürür, "Bakın, iyiyi ve kötüyü bilmede insan bizden biri gibi oldu; ve şimdi elini uzatıp hayat-ağacından almasın diye. . . , " vs. Sonra şu cümle, "Onlar uyurlarken Tanrı onlara eşler verdi,".

115 "Hesiod" da, Zeus, dişbudak ağacından insanların *üçüncü* ırkını yaratır. "Popol-Vuh" ta bize, üçüncü insan ırkının "tzite" ağacından yapıldığı ve kadınların, "sibac" diye adlandırılan bir kamış iliğinde yaratoldıkları anlatılır. Bu da ilginç bir tesadüftür.

116 "Popol-Vuh," Max Müller incelemesi.

KADİM MEKSİKALILARIN DİNİ

Hiçbir ipucuna ihtiyacı olmayacak kadar âlim olanlara saygısızca tavsiyede bulunmaya dair en ufak bir niyette olmadığımızı belirtelim. Ancak Keldani ve Mısır kadim maji ilmi üzerine gerçek tezler, halk kütüphanelerine ve açık arttırmalara dağılmış değildir. Onun mevcut olduğu yine de pek çok sır felsefesi öğrencisi için bir gerçekliktir. En azından yüzeysel olarak onun konularıyla tanışık olmak her antika meraklısı için büyük bir önem taşımaz mı? "Irkın dört atasının," diye ekler, Max Müller, "uzun bir yaşam sürdükleri görünmektedir ve ölüm zamanları geldiğinde onlar gizemli bir şekilde kaybolmuşlar ve oğullarına, asla insan eliyle açılmamış *gizli heybet* denilen şeyi bırakmışlardı. Ne olduğunu bilmiyoruz."

Eğer bu gizli heybet ile bize, esrarengiz bir şekilde tercüme edildiğinde Enoch tarafından arkasında bıraktığı anlatılan, Kabala'nın gizli görkemi arasında hiçbir ilişki yoksa o zaman bütün ikinci derecede delillere güvenmemeliyiz. Fakat Quiché ırkının bu dört atasının, ezoterik anlamlarında, Tekvin I, II ve VI'da sözü edilen insanın ardışık dört atasını temsil ettiğinin mümkün olması çok muz zor? Birinci bölümde ilk insan çift-cinsiyetlidir---"o, onları erkek ve dişi yarattı"---ve sonraki mitolojilerin hermafrodit ilahlarına karşılık gelir; ikincisi, Adem, "yerin tozundan" yaratılmıştır ve tek cinsiyetlidir ve Tekvin'in altıncı bölümündeki "Tanrı Oğulları"nın karşılığıdır; üçüncüsü, yalnızca Ahit Kitabı'nda gönderme yapılan, fakat başka bir yerde tam olarak açıklanan devler ya da nefilim; dördüncüsü, "kızları güzel olan" insanların ebeveynleri.

Meksikalıların majisyenlerini uzak dönemlerden aldıklarını; aynı ifadenin, dünyanın bütün dinleri için geçerli olduğu; güçlü bir benzerliğin sadece onların törensel tapınma biçimlerinde değil, bazı majikal

araçlarını tanımlamada kullanılan isimlerde de yayıldığı; ve son olarak, bilimsel çıkarımlarla uyumlu olan diğer bütün ipuçlarının sonuç vermediğine dair kabul edilmiş gerçekleri alırsak, neden maji üzerine büyük otoritelere dönüp te bu "ikinci mahsul fantastik saçmalık" altında gerçeğin derin bir altkatmanının olup olamayacağını görmeyelim? Burada yanlış anlaşılmak istemeyiz. Biz, bilim adamlarını, *Kabala*' ya ve Hermetik kitaplara maji çalışmaları için değil, tarih ve bilim için malzeme keşfetsinler diye maji otoritelerine gönderiyoruz. Onları, demonolojik *İnceleme Yazısı*' nı okumaya ve İblisi araştırmaya zorlamaya çalıştığında talihsiz Mousseaux' unki gibi bir düşüncesizlikle, Akademisyenlerin öfkeli suçlamalarına maruz kalma konusunda hiçbir fikrimiz yok.

Cortez'in bir takipçisi olan, *Bernal Diaz de Castilla'nın Tarihi,* bize, fethettikleri sıradışı incelik ve zekâdaki toplum hakkında bir fikir verir; ancak tarifler, burada araya sokulmayacak kadar uzundur. Azteklerin, medeniyet ve incelikte Kadim Mısırlıları birden fazla şekilde hatırlatarak ortaya çıktıklarını söylemek yeterli olacaktır. İki toplum arasında maji ya da gizli doğa felsefesi en üst seviyede gelişmişti. Buna ek olarak, Yunanistan, "sanat ve bilimin sonraki beşiği," ve Hindistan, dinlerin beşiği, kendini onun incelemesine ve uygulamasına adamış ve adamaktadır ---ve kim, bir çalışma olarak onun ciddiyetini ve bir bilim olarak onun derinliğini itibarsızlaştırmaya cüret eder?

Tek bir evrensel dinden başkası hiç yoktu ve olamaz da; zira Tanrı ile ilgili yalnızca tek gerçeklik vardır. O, bir İlah'tan çıkarak görünmez kalan, üst ucu alfa olan büyük bir zincir gibi bizim yerküremizi her yönden çevreler; diğer uç, omega'dan önce gidilmemiş en karanlık bir köşe bile bırakmaz, sonra ilk çıktığı yere yine geri döner. Bu ilahi zincirde her toplumun ekzoterik sembolojisi diziliydi. Onların biçimlerinin farklılığı, özlerini etkilemekte güçsüzdür ve onların madde evreninin ideal türlerinin çeşitliliği altında, canlandırıcı prensibi simgeleyen, onları yönlendiren varlık ruhunun bozulmamış maddesel olmayan sureti aynıdır.

Spiritüel evren, onun kanunları ve kuvvetlerinin fikirsel yorumlamasında insan zekâsının gidebildiği kadarıyla, son söz çağlar öncesinde

söylenmişti; ve eğer Platon'un *düşünceleri* daha kolay kavranabilmek adına basite indirgenebilirse, aslına zarar vermeden, özlerinin ruhu değiştirilemez ya da kaldırılamaz. Bırakalım da insan beyinleri gelecek binlerce yıl boyunca kendilerini işkenceye maruz bıraksınlar; teoloji, inancı allak bullak etsin ve onu metafizikteki idrak edilmez dogmaların uygulanması ile taklit etsin; ve bilim, insanlığın spiritüel sezgisinden sendeleyerek arta kalanları aşağı çekerek septisizmi güçlendirsin, yine de ebedi hakikât yok edilemeyecektir. Biz onun son mümkün ifadesini, bizim insan lisanında, Persçe Logos anlamındaki *Honover'* de, ya da Tanrı'nın yaşayan *tezahür etmiş* Sözü' nde buluruz. Zerdüşt dilinde *Enoch-Verihe*, İbranice "*Ben*" ile aynıdır; ve zavallı, *eğitilmemiş* Yerli'nin "Büyük Ruh"u, Hindu filozofunun tezahür etmiş Brahma'sıdır. Son belirtilenden biri, M.Ö. 5000 yıllarında yaşamış olduğu söylenen, bir Hindu fizikçi, Tcharaka, Usa diye adlandırılan, şeylerin orijini üzerine tezinde, o vesileyle kendisini güzel bir şekilde ifade eder: "Gezegenimiz, bizi çevreleyen tüm parlak cisimler gibi, onu adlandırarak---Sonsuz Olan--- belirsiz bir kavramla ortaya koyduğumuz şeyin muazzam *Bütün*'ünün atomlarından biridir.

KUDRETLİ BİR GEÇMİŞİN GÖRKEMLİ ÜÇ KALINTISI

"Sadece bir ışık ve sadece bir karanlık vardır," der, bir Siyam atasözü. *Daemon est Deus inversus*, Şeytan Tanrının gölgesidir, diye belirtir, evrensel kabalitik aksiyom. Işık sadece ilksel karanlık için var olabilir miydi? Parlak, güneşli kâinat, bebek kollarını ilk defa, karanlık ve kasvetli kaosun kundağından uzatmamış mıydı? Eğer Hristiyan sözü, *"Onun bütünlüğüdür, her şeyi dolduran"* bir vahiy ise, o zaman şunu kabul etmeliyiz ki, eğer bir şeytan varsa, o bu *bütünlüğün* içinde kapsanmalı ve *her şeyi dolduranın* bir parçası olmalıdır. Hatırlanmayan zamanlardan beri İlahi Olan'ın haklı çıkarılmasına ve O'nun var olan kötüden ayrılmasına teşebbüs edilmiş ve eski Doğu felsefesiyle doğruluk temelinde hedefe ulaşılmıştır; fakat onların, düşmüş ruh hakkındaki fiziksel bakış açıları, akabinde Hristiyan teolojisinin yol gösteren ışıklarıyla yapıldığı gibi, antropomorfik bir Şeytan kişiliğinin yaratılmasıyla asla bozulmamıştı. İlahi Olan'a karşı çıkan ve mükemmellik yolundaki gelişimi engelleyen, kişileşmiş bir Kötü Ruh, sadece yeryüzünde ve insanlığın arasında aranmalıdır, gökte değil.

Bu suretle, hangi diyarda ve hangi iklim koşullarında olursa olsun, eskinin tüm anıtları, aynı benzer düşüncelerin, ezoterik doktrindeki anahtarın beyanıdır. İkincisini incelemeden, yüzyıllardır Mısır ve Asur'un, ya da Orta Amerika'nın, Britanya Kolumbiyası'nın tapınak ve kalıntılarında ve Kamboçya'nın Nagkon-Wat'ında gizlenmiş sırları çözmeye çalışmak boşa olurdu; ve hiçbir ulusun da çağlardır diğeriyle ilişkisi olmamıştı, ayrıca hepsi, rahiplerin doğrudan gözetimi altında planlanmış ve inşa edilmişlerdi. Ve her ulusun rahip sınıfı, dışsal olarak farklılık gösterebilen ritüeller ve seremonileri uygulasalar da, tüm dünyada öğretilen aynı geleneksel sırlara besbelli inisiye olmuşlardı.

Yerkürenin en zıt noktalarında bulunan tarih-öncesi mimari örnekleri arasında daha iyi bir karşılaştırma temin etmek için, yalnızca Dekkan'daki heybetli Hindu Ellora kalıntılarını, Yucatan'da, Meksikalı Chichen-Itza'yı ve Guatemala'da daha da büyük Copan kalıntılarını işaret etmek zorundayız. Onlar öyle benzerlik özellikleri gösterirler ki, aynı dinsel görüşlerle hareket eden toplumlar tarafından inşa edildikleri ve sanat ve bilimlerde eşit derecede bir yüksek medeniyete ulaştıkları görüşünden kaçmak imkânsız görünür.

Belki de, tüm yerküre üzerinde, Siam'a giren Avrupalı arkeologların harikası ve bilmecesi olan Nagkon-Wat'tan daha azametli bir kalıntılar yığını yoktur. Ve biz kalıntılar dediğimizde, ifade tam doğru olmaz; zira Nagkon-Wat'tan ve büyük tapınak, Angkorthom kalıntılarından daha iyi korunmuş durumda bulunan o muhteşem antiklikte binalar hiçbir yerde yoktur.

Neredeyse nüfuz edilmez olan palmiye ağaçları, kakao ve betel cevizi ağaçlarından oluşan ormanlarla çevrelenmiş, en bereketli bir bitki örtüsünün ortasında, Siamrap---doğu Siam---ilinde çok uzakta gizlenmiş, "muhteşem tapınağın genel görüntüsü etkileyici ve harika olduğu kadar güzel ve romantiktir," der, son bir gezgin, Bay Vincent.[117] "Şansı on dokuzuncu yüzyılda yaşamak olan bizler, modern medeniyetimizin mükemmelliğini ve üstünlüğünü; kadimler dediklerimizinkilerle karşılaştırıldığında, bilim, sanat, edebiyat ve daha pek çok şeydeki marifetlerimizin büyüklüğünü övmeye alışığız; fakat yine de onların, çoğu şeydeki, özellikle de resim, mimari ve heykelcilik güzel sanatlarındaki bizim son çabalarımızın ötesindeki olduklarını kabul etmeye zorlanırız. Biz sadece son ikisinin tam anlamıyla harika bir örneğine bakıyorduk, zira mimari stili ve güzellikte, yapısının dayanıklılığında, görkemli ve incelikli oyma sanatında muazzam Nagkon-Wat'ın günümüzde hiçbir üstünü, kesinlikle hiçbir rakibi yoktur. Kalıntılara ilk bakıldığında ezici bir görünüşü vardır."

Böylece başka bir gezginin görüşü de, aralarında arkeologlar ve geçmiş Mısır ihtişamının Nagkon-Wat'tan daha fazla methiye hak etmediğine inanmış eleştirmenlerin olduğu daha önceki pek çoğuna eklenmiş olur.

117 Frank Vincent, "Beyaz Filin Diyarı," s. 209

NAGKON-WAT'I KİM İNŞA ETTİ?

Planımıza göre, kadimlerin hakkını korumaya adandığı iddia edilen, mevcut yazar gibi öylesine coşkulu bir savunucunun şahitliğinin sorgulanabileceği bir çalışmada, bölgeyi tarif etmek için kendimizden daha tarafsız eleştirmenlere izin vereceğiz. Biz, bununla beraber, Nagkon-Wat'ı son derece elverişli şartlar altında gördük ve o yüzden Bay Vincent'ın genel olarak doğruluğunu onaylayabiliriz. O şöyle der:

"Büyük bir geçit yoluna girdik, merdivenlerin yan taraflarında, her biri tek bir blok taştan oyulmuş, altı tane devasa griffin—kartal başlı, aslan gövdeli, kanatlı yaratık--- vardı. Geçit yolu 725 fit uzunluğundaydı ve her biri uzunluğu dört, genişliği iki fit ölçüsünde taşlarla döşelidir. Onun iki yanında çeşmelerle beslenen suni göller bulunur ve her biri beş yüz metreküplük yer kaplamaktadır. . . .Nagkon-Wat'ın (manastırlar şehri) dış duvarı, bolca tanrı ve ejderha figürleriyle oyulmuş ana kapılarıyla yarım mil karedir. Dayanaklar on fit yüksekliğindedir. . .Tüm yapı, çatı dâhil, taştır, *fakat dolgusuzdur ve ek yerleri o kadar yakın birleşmiştir ki neredeyse fark edilemez.* . . .Yapının şekli, uzunluğu 796 fit uzunluğunda, 588 fit genişliğinde dikdörtgendir, en yüksek merkez pagoda ise yerden 250 küsur ve avlunun köşelerindeki diğer dördü de her biri yaklaşık 150 fit uzunluğundadır."

Yukarıda vurgulanan satırlar, Mısır kalıntılarındaki aynı muhteşemlikteki mason-çalışmasına dikkat çeken ve hayran kalan gezginler için fikir vericidirler. Eğer iki ülkedeki izleri bırakanlar, aynı ustalar değillerse, en azından bu eşsiz duvar-yapımının sırrının her diyardaki mimarlar tarafından aynı şekilde bilindiğini düşünmeliyiz.

"Geçerek, bir platforma çıkarız. . . .ve tapınağa sütunlu bir kemerden gireriz, onun ön yüzünde güzel bir şekilde oyulmuş kadim mitolojik

temaların olduğu yarım kabartmalar vardır. Bu girişten sonra, diğer tarafta, tek parça bloklardan kesilmiş---alttan ve baştan---çift ve oval-şekilde bir tepesi olan, dış duvar üzerinde oyma ve ardışık heykellerle kaplı, çift sıra sütun içeren bir koridor devam eder. Tapınağın dış tarafını biçimlendiren bu heykeller galerisi, altı fit genişliğindeki kumtaşı plakalar üzerinde yarım kabartma olarak kesilmiş yarım milden fazla sürekli resimlerden oluşur ve Hindu mitolojisinden, *Ramayâna*' dan-- tanrı Rama ve Outh kralının oğlunun serüvenlerini anlatan 25.000 dizeli, Sanskritçe Hint epik şiiri--- alınmış temaları tasvir eder. Seylan Kralı ve maymun-tanrı Hanoumâ'nın[118] çekişmeleri çizgisel olarak temsil edilir. Bu koridorun kemerinde kullanılmış hiçbir *kilittaşı* yoktur. Duvarlarda 100 bin ayrı figürlük çok sayıda heykel vardır. *Ramayâna*' dan bir resim 240 fitlik duvarı kaplar. Nagkon-Wat' ta 1532 kadar tek parça kolon sayılmıştır. . . .ve Angkor'un bütün kalıntılarının arasında 6000 tanesi, neredeyse hepsi tek bloklardan çıkarılmış ve güzel bir şekilde oyulmuştur. . .

"Peki, Nagkon-Wat'ı kim ve ne zaman inşa etti? Bilgili kişiler onun yapı şekli ve özellikle süslemeleriyle ilgili incelemelerinden bir fikir çıkarmaya teşebbüs etmişler," ve başarısız olmuşlardı. "Yerli Kamboçyalı tarihçiler," diye ekler, Vincent, "tapınak binasından 2400'ünü sayarlar. .

118 Hanoumâ üç fitten uzun ve bir kömür kadar siyahtır. Ramayâna, bu kutsal maymunun biyografisini verirken Hanoumâ'nın önceden, devlerin kudretli kralı Râvana tarafından Seylan'a götürülen eşi Sithâ'yı bulmakta kendisine yardım eden Rama'nın en büyük arkadaşı, güçlü bir kabile reisi olduğunu belirtir. Çok sayıdaki maceralardan sonra Hanoumâ, Rama'nın casusu olarak devin şehrini gezerken Râvana tarafından yakalanır. Râvana, talihsiz Hanouma'nın kuyruğuna gaz yağı döküp ateşe verir ve onu söndürürken maymun-tanrının yüzü o kadar siyah olur ki, ne kendisi ne de gelecek nesli ondan asla kurtulamaz. Eğer Hindu efsanelerine inanmamız gerekirse, bu aynı Hanoumâ, Avrupalıların atası olmuştur; katı bir şekilde Darwinci, sonucunda da bilimsel olsa da, hiçbir surette bizi pohpohlayan bir inanç geleneği değil. Efsane, verdiği hizmetlerden dolayı, kahraman ve yarı-tanrı Rama'nın, ordusunun maymun-savaşçılarını Seylan devlerinin kızlarıyla evlendirdiğini belirtir, üstelik onlara çeyiz olarak dünyanın tüm batı bölgelerini bahşeder. O vakitten sonra maymunlar ve onların dev-eşleri mutlu bir şekilde ve çok sayıda nesilleriyle yaşadılar. Sonrakiler bugünkü Avrupalılardır. Batı Avrupa'da, nüfuslar arasında bir başlangıç ırk birliği ve dili olduğunu gösteren Dravid dilinde kelimeler bulunur. Bu, Avrupa'daki elf ve kobold ırklarının geleneklerinin yakınlığının ve maymunların Hindistan'da onlarla gerçekten de akraba olduklarının bir ipucu olamaz mı?

. .Onlardan birine Nagkon-Wat'ın ne zaman yapılmış olduğunu sordum. . . .Kimse ne zaman olduğunu söyleyemez. . . .'Bilmiyorum; o, ya yerden fışkırdı ya da devler veya melekler tarafından yapıldı,' verilen cevaptı."

Stephens yerlilere "Copan'ı kim inşa etti? . . .Hiyerogliftik desenleri işleyen, bu zarif figürleri ve oymaları, bu simgesel çizimleri hangi ulus işledi?" diye sorduğunda aldığı tekdüze cevap, "*Quien Sabe*?', *yani* , Kim bilir! "Hepsi sır; karanlık ve akıl ermez bir sır," diye yazar, Stephens. "Mısır'da, dev tapınakların müthiş heykelleri, ıssızlığın tüm çıplaklığı içinde dururlar. Burada, sık bir orman, onları gözden saklayarak kalıntıları gizliyordu."[119]

Fakat belki de, eskinin "boş ve hayal ürünü" efsanelerini bilmeyen, dolayısıyla gözden kaçıran arkeologlar için önemsiz olan pek çok durum vardır; yoksa keşif onları yeni bir düşünce kervanında götürebilirdi. Bir tanesi, Mısır, Meksika ve Siam'ın yıkık tapınaklarındaki değişmez maymun varlığıdır. Mısırlı babun (cynocephalus), Hindu ve Siam Hanoumâ'sı gibi aynı duruşu üstlenir ve Copan'ın yontulmuş parçaları arasında, Stephens, "bir zamanlar, Luxor tapınağının tabanına iliştirilmiş olarak ön tarafta duran[120], şimdi Paris'te olan ve Thebes'te cynocephali adı altında tapınılmış, dört anormal hayvan görünüşünde, devasa maymun ya da babun kalıntıları bulmuştu. Hemen hemen her Budist tapınağında muhafaza edilmiş maymun idolleri vardır, ve bazı insanlar evlerinde "kötü ruhları uzak tutmak" amacıyla beyaz maymunlar bulundururlar.

119 "Incidents of Travels in Central America," cilt i., s. 105

120 Artık durmuyorlar, çünkü sadece obelisk Paris'e götürülmüştür.

İSRAİL'İN KAYIP KAVİMLERİ Mİ?

"Bizim kelimeye verdiğimiz karışık anlamda, medeniyet, " der, Louis de Carné,[121] "kadim Kamboçyalılar arasında, o tip mimari harikalarla işaret ettiği görünen şeyle mi korunuyordu? Pheidias'ın dönemi, Sofokles, Sokrates ve Platon dönemiydi; Michael Angelo ve Raphael ise Dante'yi izlemişlerdi. İnsan aklının, kendini her yönde geliştirip, hepsinde başarı elde ettiği ve aynı ilhamdan doğan başyapıtlar yarattığı, parlak dönüm noktaları vardır. "Nagkon-Wat, kadim Kamboçyalılardan başkasına atfedilmelidir," diye sonuç çıkarır, Vincent, ". . . .Fakat kime? Güvenilir hiçbir gelenek yok; hepsi saçma masal ya da efsane."

Sondaki cümle, gezginlerin ve arkeologların ağzında son dönemde bir tür jargon haline geldi. Onlar, popüler efsanelerde bulunamazsa hiçbir ipucuna ulaşılamayacağını gördüklerinde cesaretleri kırılır ve son bir hükme varılmaz. Aynı zamanda Vincent, bu kalıntıların "Thebes ve Memphis'tekiler kadar etkileyici fakat daha gizemli olduklarına," dikkat çeken bir yazardan alıntı yapar. Mouhot, onların kadim bir Michael Angelo tarafından dikilmiş olduklarını düşünür ve Nagkon-Wat'ın bize Yunanistan ya da Roma tarafından bırakılmış herhangi bir şeyden daha ihtişamlı olduğunu ekler. Ayrıca Mouhot, bu yapıyı İsrail'in kayıp kavimlerinden birine atfeder ve bu, yabani Stien etnik grubunun çoğunun yüzlerindeki İbrani karakterle şaşkınlık içinde kaldığını itiraf eden Kamboçya Fransız Piskoposu Miche ile doğrulanmaktadır. Henri Mouhot , "abartısız, Angkor'un en eski kısımlarının 2000 yıldan daha önceye dayandırılabileceğine inanır. Öyleyse bu, piramitlerle kıyaslandığında, onları oldukça modern kılar; tarih daha da inanılmazdır, çünkü duvarlardaki resimlerin, Poseidon ve Kabeiri'nin tüm kıtada tapınıldıkları o

121 Bknz. "Beyaz Filin Diyarı," s. 221

arkaik çağlara ait oldukları ispatlanabilir. Eğer Nagkon-Wat, Dr. Adolf Bastian'ın[122] düşüneceği gibi, "Seylan'dan *Trai-Pidok* kutsal kitaplarını getiren bilgili patrik Buddhagosa'nın karşılanması için dikilmiş," ya da piskopos Pallegoix'e göre, "Budistlerin kutsal kitapları Seylan'dan getirildiklerinde ve Budizm, Kamboçyalıların dini olduğunda bu büyük yapının yükseltilmesi, Phra Pathum Suriving'in devri ile ilişkilendirilmiş ise, aşağıdakini açıklamak nasıl mümkün olabilir?

"Biz bu aynı tapınakta Buddha'nın yontulmuş suretlerini, otuz ikikollu, on altı-başlı tanrıları, Hint Vishnu'yu, kanatlı tanrıları, Birman kafaları, Hindu figürleri, Seylan mitolojisini görürüz. . . .Fillere ve atlı arabalara binmiş savaşçıları, kalkan ve mızraklarla piyadeleri, kayıkları, kaplanları, grifinleri. . . .serpentleri, balıkları, timsahları, boğaları. . . .miğferleriyle olağanüstü fiziksel gelişimdeki askerleri ve bazı sakallı insanları—muhtemelen Moor'lar--- görürsünüz. "Figürler," diye ekler, Bay Vincent, "bir şekilde büyük Mısır anıtlarındakiler gibi, yandan kısmen öne doğru dönmüş, dururlar. . . .ve bundan başka, İngiliz Müzesindeki Asur tabletleri üzerinde görülenler gibi, mızrak ve kılıçla silahlanmış, yan yana hizalanmış, dört atlı dikkatimi çekmişti."[123]

Bize gelince, duvarlarda Babillilerin balık-adamı, Dagon'un ve Semadirek Kaberi tanrılarının çeşitli kopyaları olduğunu ekleyebiliriz. Bu, o yeri inceleyen birkaç arkeoloğun gözünden kaçmış olabilir; ancak daha sıkı bir teftişle, Kaberi'nin tanınmış atasıyla beraber orada bulunacaklardır----okları ve gereçleriyle, Vulcan ve Cheronaea'nınkinin, ya da Lemnos'un aksak tanrısı tarafından kendisine sunulduğu söylenen "Agamemnon'un asası"nın emsâli bir asa ile yanında duran bir kral. Başka bir yerde, çekici ve kıskaçlarıyla tanınabilen, ancak Mısırlılar tarafından genellikle temsil edildiği gibi, bir maymun şekli altındaki Vulcan'ı buluruz.

Burada, eğer Nagkon-Wat esasen bir Budist tapınağı ise, nasıl olur da, duvarlarının üzerindeki yarı-kabartmalar tamamen bir Asur karakterine

122 Kraliyet Coğrafi Derneği Başkanı
123 "Beyaz Filin Diyarı," s. 215

sahiptirler; ve Kaberi tanrıları, genelde Asya gizem-tanrılarının en kadimleri olarak tapınılsalar da, milattan 200 önce çoktan terk edilmişlerdir ve Semadirek gizemleri de nasıl tamamen değişikliğe uğramışlardır? Kamboçyalılar arasındaki, bütün yerli tarihçilerin söz ettiği ve tapınağın kuruluşunu ona atfettikleri, bir şahsiyet, Roma Prensi ile ilgili popüler gelenek nerden gelmektedir? Ünlü epik şiiri *Ramayâna*' nın kendisi bile, birkaç yıl önce ileri sürüldüğü gibi, sadece Homeros'un İlyada'sının orijinali olma ihtimali çok mu zordur? Helen'i kapan güzel Paris, Ramâ'nın eşi Sita ile kaçan devlerin kralı Râvana'ya çok benzemiyor mu? Truva savaşı, *Ramayâna* savaşının kopyasıdır; üstelik Herodot, Truva kahramanları ve tanrılarının Yunanistan'da buluşmasının ancak *İlyada*'nın zamanından kalma olduğu konusunda bizi temin eder. Hatta öyle bir durumda, maymun-tanrı Hanoumâ, kılık değiştirmiş Vulcan olacaktır; dahası, Kamboçya geleneği, Angkor'un kurucusunu, dünyanın batı ucuna yerleştirdikleri Roma' dan getirtir ve Hindu Roma da batıyı Hanoumâ'nun nesillerine paylaştırır.

Öneri ,burada görülebileceği üzere varsayımsal olarak, çürütülmek için bile olsa, dikkate değerdir. Cochin Çin'deki[124] bir Katolik misyoner, Başrahip Jaquenet, tarihsel ışığın en ufak ışıltısını Hristiyan vahyi ile bağlamaya dünden hazır olarak, şöyle yazar, "Yahudilerin ticari ilişkisini göz önüne alsak ta almasak ta. . . .onların güçlerinin yüksekliğinde, Hiram ve Solomon'un birleşik filoları Ophir'in hazinelerini aramaya gitmişlerdi; ya da esaretten dönmek yerine, Fırat kıyılarından yola çıkıp okyanus sahillerine ulaşan on kavmin dağılımına insek te inmesek te. . . .uzak Doğu'da parlayan aydınlanma ışığı daha az tartışılmaz değildir.

124 Hindistan ve Çin raasındaki tüm bölge

YAHUDİLER KİMLERDİ?

Eğer biz durumu tersine çevirirsek ve İsrailliler üzerinde parlayan tüm ışığın, önce Keldanilerden ve Mısırlılardan geçerek onlara "Uzak Doğu"dan geldiğini kabul edersek, o kesinlikle tartışılmaz görünür. Belirlenecek ilk şey, İsraillilerin kendilerinin kim olduklarını çözümlemektir; ve bu en hayati meseledir. Pek çok tarihçinin, iyi bir sebeple, Yahudilerin eski Fenikelilerle aynı olduklarını iddia ettikleri görünür, ancak Fenikeliler herhangi bir şüphenin ötesinde bir Etiyopya ırkıdır; dahası, bugünkü Punjaub ırkı, Asya Etiyopyalılarıyla melezleştirilmişlerdir. Herodot, İbranilerin izini Pers körfezine kadar sürer; ve onun güneyinde Himyar krallığı (Araplar); ötesinde, büyük inşacılar, Keldaniler ve Susinialılar bulunuyordu. Bu, onların Etiyopya yakınlığını oldukça iyi ortaya koymaktadır. Megasthenes, Yahudilerin *Kalani* denilen bir Hint inanç grubu olduklarını ve teolojilerinin Hintlilerinkini andırdığını söyler. Diğer yazarlar da, kolonileşmiş Yahudilerin ya da Yahudiyelilerin, Afganistan'dan—eski Hindistan-- gelen Yadular olduklarından şüphe ederler. Eusebius bize, "Etiyopyalıların İndus nehrinden geldiklerini ve Mısır yakınına yerleştiklerini" anlatır. Daha fazla araştırma, misyonerler tarafından İblis'e—Kutti Sattan---tapmakla suçlanan Tamil Hindularının sadece, sonuç olarak, Ahit metni Hititleri tarafından tapınılan Seth ya da Satan'ı onurlandırdıklarını gösterebilir.

Fakat eğer Yahudiler tarihin alacakaranlığında Fenikeliler ise, ikinci belirtilenler eski Sanskrit dilini kullanan uluslara kadar izlenebilir. Kartaca bir Fenike şehridir; zira Tyre (Sur şehri) aynı şekilde *Kartha*'dır. *Ahit Kitabı*'nda *Kir* ve *Kirjath* sözcükleri sıklıkla görülür. Koruyucu tanrı ya da şehrin koruyucu efendisi, *Mel-Kartha* (Mel, Baal) olarak adlandırılıyordu. Sanskritçe'de bir şehir ya da topluma *Cûl* ve onun

efendisine de *Heri*[125] denirdi. Herkül bu sebeple Melkarth'ın ve köken olarak Sanskritçe çevirisidir. Üstelik bütün Cyclop ırkları Fenikelilerdir. *Odysseia*'da "Kuklopes" (Cycloplar) Libya çobanlarıdır; ve Herodot onları madenciler ve büyük inşaatçılar olarak tarif eder. Onlar, Hesiod'da, Zeus için yıldırım yapan kadim Titanlar ya da devlerdir. Onlar, devler diyarı, Anakim'den Ahit metnindeki *Zamzummim*'dir.

Burada, Ellora kazıcılarının, eski Pagodaları inşa edenlerin, Copan ve Orta Amerika kalıntıları, Nagkon-Wat ve Mısır kalıntıları mimarlarının, aynı ırktan değilseler bile, en azından aynı dinden—eski Gizemler'de öğretilen-- olduklarını görmek kolaydır. Bunun dışında, Angkor duvarlarındaki figürler tamamen arkaiktir ve daha uzak bir kökene ait olabilecek Buddha suretleri ve heykelleriyle hiçbir ilgileri yoktur. "Bu bölüme tuhaf bir ilgi uyandıran şey," der, Dr. Bastian, "sanatçının, tüylü kıyafeti içindeki yassı-burunlu Pnom'ludan (Kamboçya başkenti), kılıç ve kalkanıyla düz-burunlu Rajaput'a ve *sakallı-Moor'a* kadar, her bir ırkın belirgin fiziksel yapısı içinde, diğer bir *Trajan sütunu* gibi, uyrukların bir kataloğunu vererek, bütün ayırt edici karakteristik özellikleriyle farklı ulusları temsil etmesidir. Her şey hesaba katılırsa, özellik ve profil olarak ve ayrıca atlıların zarif duruşlarında öyle yaygın bir *Helenik tarz* vardır ki, birisi, eskinin Yunan filozofu Xenocrates'in, Bombay'da çalışmalarını bitirdikten sonra Doğu'ya bir seyahat yapmış olduğunu düşünebilirdi."

Bu yüzden, eğer biz İsrail kavimlerinin, Nagkon-Wat'ın inşasında bir payları olduğunu düşünürsek, o zaman onlar, Canaan diyarını aramak için Paran kırlarından toplanmış ve gönderilmiş kavimler değil, ancak o tür kavimlerin reddi anlamına gelen, *Musa devri* aydınlanmasının bir yansıması olarak, daha önceki atalardır. Peki, Eski Ahit' in Ezra tarafından derlenmesinden önce, o kavimler den haberdar olunduğuna dair

125 (Prof. A. Wilder) Bu arkeolog şöyle diyor: "Ben Etiyopyalıları, Cush ve Ham'ın ırklarını Baal(Siva) ya da Bel'e tapınan inşaatçı ve sanatçı ırklar olarak kabul ederim—onlar, tapınaklar, yeraltı odaları, piramitler yaptılar ve özel bir dil kullandılar. Rawlinson o dili Hindistan'daki Turanlılardan türetmektedir."

hârici tarihsel delil nerede? Tamamıyla efsanevi[126]olan on iki kavmi güçlü bir şekilde kabul eden arkeologlar vardır, zira orada asla Simeon'un bir kavmi yoktu ve Levi'ninki de bir *sosyal sınıftı*. Çözülmesi gereken aynı problem—Cyrus'tan önce Filistin'de Yahudiyelilerin hiç bulunup bulunmadıkları—hâlâ durmaktadır. Eşi, Mısırlı bir güneş Prensinin kızı olan, Joseph dışında, hepsi Canaan kızlarıyla evlenmiş olan Jacob'un oğullarından, efsanevi *Hâkimler Kitabı*' na kadar, sözü geçen kavimler ve puta tapan ırklar arasında kabul edilmiş bir genel kız alıp verme vardı: 'Ve İsrail'in çocukları , Canaan, Hitit, Amor, Periz, Hiv ve Yevuslular arasında yaşadılar; ve onların kızlarını eşleri olarak aldılar ve onların oğullarına kızlar verdiler, ve onların tanrılarına hizmet ettiler," diyor, *Hâkimler*' in üçüncü bölümü. . . ."ve İsrail'in çocukları kendi tanrılarını unutup Baaller'e ve putlara taptılar." Bu Baal, Moloch, M'lch Karta ya da Herkül'dü. Fenikelilerin gittiği her yerde ona tapınılmıştı. Bizzat *Ahit Metni*' ne göre, tüm nüfus her geçen yıl Asurlular ve diğer fetihçiler tarafından zorbalıkla yerinden edilirken, İsrailliler kavim olarak bir arada kalmaları nasıl mümkün olabilmişti? "Böylece İsrailliler kendi topraklarından bugün yaşadıkları Asur'a sürüldüler. Ve Asur Kralı, İsrail çocuklarının yerine, Babil, Kuta, Avva, Hama ve Sefarvayim'den insanlar getirtti ve onları Samiriye şehirlerine yerleştirdi." *(2. Krallar* xvii., 23, 24)

Eğer Filistin dili zamanında Sami olmuşsa, o, Asur etkisi yüzündendir; zira Fenike, Hiram'ın günleri kadar eski bir zamanda bir bağımsızlık hâline gelmişti ve Fenikeliler açıkça dillerini Hami'den Sami'ye döndürmüşlerdi. Asur ülkesi, "Nimrod'un diyarı"ydı ve Nimrod, benekli leoparderisiyle Bacchus'tü. Bu leopar derisi, "Sırlar"ın kutsal bir ekidir; o, hem Mısır hem de Eleus Gizemleri'nde kullanılmıştı; onun, Orta Amerika kalıntılarındaki yarı-kabartmalar üzerine, kurban edenlerin sırtını kaplayacak şekilde yontulduğu görülür; Brahmanların keni kurban dualarının, yani, *Aytareya Brahmanam*'ın anlamıyla ilgili olarak en eski spekülasyonlarda ondan söz edilir. O, *Agnishtoma*' da, Soma Gizemi *inisiyasyon ritüellerinde* kullanılır. Acemi "yeniden doğduğunda"

126 Diğerlerinin arasında, Prof. A. Wilder

bir leopar-derisiyle kaplıdır, annesinin rahminden doğduğu gibi ondan çıkar. Kaberi aynı zamanda Asur tanrılarıydı. Onların farklı isimleri vardı; ortak dilde onlar Jüpiter ve Bacchus olarak ve bazen de Achiochersus, Aschieros, Cadmillus diye biliniyorlardı; ve hatta bu ilahların gerçek sayısı toplumlara göre belirsizdi. Onların, "kutsal dil"de, sadece kâhinlerin ve rahiplerin bildikleri başka adları vardı; ve onlardan söz etmek kurallara uygun değildi. Öyleyse, onları yeniden üretilmiş olarak, Nagkon-Wat'ın duvarları üzerindeki Semadirek "tasvirlerinde" bulmamız nasıl oluyor? Yine, onların, aynı kutsal dilde, Siam, Tibet ve Hindistan nüfusları tarafından telaffuz edildiklerini---az bir şekilde bozulmuş olsa da---nasıl görebiliyoruz?

HEBRON, DEVLER ŞEHRİ

Kaberi adı, *Abir*, büyük; *Ebir*, bir astrolog, ya da *Chabir*, bir birleşimden türetilmiş olabilir ve onlara Anaki'lerin—devler—şehri Hebron'da tapınılmıştır. Abraham adının, Dr. Wilder'a göre, "tam bir Kaberi" görünüşü vardır. *Heber* ya da *Gheber* sözcüğü, Tekvin' in altıncı bölümünün devlerine ve Nimrod'a uygulanmış olarak, İbranilerin etimolojik kökü olabilir, fakat biz onların kökenini, Musa'nın günlerinden çok öncesinde aramalıyız. *Fenike* adı, kendi delilini sağlar. Onlar, Manetho tarafından *Ph' Anakes* diye adlandırılırlar, bu da, *Anakiler* ya da Canaan *Anakim*'inin, İsrail toplumuyla birlikte, eğer ırk olarak aynı değilse de, birbirleriyle evlenmeleri yoluyla, tümüyle absorbe olmuş şekilde, *Fenikeliler* veya Manetho'nun dediği gibi belirsiz *Hyk-sos* olduklarını ya da Josephus'un bir zamanlar beyan ettiği gibi, İsraillilerin doğrudan ataları olduklarını gösterir. Bu yüzden, sırrın çözümünü aramamız gereken yer, bu muhalif görüşler, otoriteler ve tarihsel güveç türlüsü karışıklığının içindedir. Hyk-sos'un orijini tam olarak ortaya konmadığı sürece, kasıtlı ya da başka türlü, kronolojilerini ve kökenlerini öyle içinden çıkılmaz bir şekilde karıştırmış olan İsrail toplumu hakkında hiçbir şey bilemeyiz. Fakat eğer Hyk-sos'un, kısmen Doğu'ya taşınmış Indus Pali-çobanları oldukları ve Hindistan'ın göçebe Aryan kavimlerinden geldikleri ispatlanabilirse, o zaman, belki de, Aryan ve Asya'nın gizemli-tanrılarıyla o şekilde karıştırılmış olan Ahit metni efsaneleri de açıklanabilecektir. Dunlap'ın dediği gibi: 'İbraniler, Kenanlılar arasındaki Mısır'dan çıkmışlardır; *Exodus*' un ötesine izlenmeleri gerekmez. *Bu, onların tarihsel başlangıcıdır*. Bu uzak olayı efsanevi inanışlar anlatımı ile örtbas etmek ve onun başına da, tanrıların onların atası olarak rol aldıkları orijinlerinin bir hikâyesini koymak çok kolaydı.

Ancak, bilim ve teoloji dünyası için en hayati mesele, onların *tarihsel başlangıcı* değildir, *dini* başlangıcıdır. Ve eğer biz onu, Hyk-sos—Fenikeliler, Etiyopya inşacıları ve Keldaniler-- yoluyla izleyebilirsek, son belirtilen bilgisini Hindulara ya da Brahmanlar onu Keldanilere borçlu olsalar da, Ahit Kitabı' ndaki her sözümona *vahyedilmiş* dogmatik bildiriyi, tarihin alacakaranlığında aramak zorunda olduğumuz için ve Aryan ve Sami ailelerinin ayrılışından önceki kökenine doğru izlemek için elimizde imkânlar vardır. Fakat bunu, arkeolojinin bize sağladığı yollardan daha iyi ve daha emin bir şekilde nasıl yapabiliriz? Resim-yazısı tahrip olabilir, fakat eğer sağ kalırsa yalan söyleyemez; ve eğer biz aynı efsaneleri, fikirleri ve gizli sembolleri dünyanın her yerindeki anıtların üzerinde buluyorsak; ve üstelik bu anıtlar, on iki "seçilmiş" kavimden daha eski bir zamana ait gösterilebiliyorlarsa, o halde biz, yanılma payı olmaksızın, onun, doğrudan tanrısal vahiy değil de, dünyanın üç büyük ailesiyle; yani Aryan, Sami ve Turan uluslarıyla birlikte, Abraham'ın ortaya çıkışından yüzyıllar önce tanımlanmış ve karıştırılmış bir kavim içindeki eksik bir hatıra ya da gelenek olduğunu gösterebiliriz.

Abraham'ın ataları, *Teraphim*, ya da Terah, "suretlerin yaratıcısı", Kaberi tanrılarıydılar ve onların, Micah, Danitler ve diğerleri tarafından tapınıldıklarını görürüz[127]. Teraphim, seraphim ile aynıdır ve bunlar serpent-suretleridir, ölümsüzlüğün bir sembolü olarak bütün tanrılar için kutsal sayılan, Sanskritçe sarpa (serpen) olanın kökenidir. İbraniler tarafından tapınılan *Kiyun* ya da tanrı Kivan, Hindu Shiva, aynı zamanda da Satürn'dür. Yunan hikâyesi, Arcadialı Dardanus'un, onları bir çeyiz olarak aldıktan sonra Semadirek'e, oradan da Truva'ya götürdüğünü gösterir; ve onlara Tyre ya da Sidon'un görkemli günlerinden çok daha önce tapınılmıştı, önceki, M.Ö 2760 yıllarında inşa edilmiş olsa da. Dardanus onları nereden sağlamıştı?

127 Hâkimler xvii.-xviii.

"BEYAZ FİLİN DİYARI"

Sadece harici ihtimaller deliline dayanarak kalıntılar için bir yaş saptamak kolay bir meseledir; onu kanıtlamak ise daha zordur. Bu arada Ruad, Perytus, Marathos kaya-çalışmaları, Petra, Baalbek ve Etiyopya'nınkileri, dıştan bile andırırlar. Diğer taraftan Orta Amerika ile Mısır ve Siyam tapınakları arasında hiçbir benzerlik bulamayan bazı arkeologların beyanları, resim-yazısının gizli dilini bilen sembol bilimciyi kayıtsız bırakmaktadır. O, bu anıtların hepsinde tek ve aynı doktrinin izlerini görür ve inisiye olmamış bilim adamı için anlaşılmaz olan işaretlerde onların tarihini ve yakın ilişkisini okur. Ayrıca gelenekler de vardır; ve bunlardan biri, 1670'de hüküm süren kral-inisiyelerin--- Doğu Kardeşliğinin yüksek buyruklarını nadir olarak kabul eden--- sonuncusundan söz eder. Fransız büyükelçisi, de la Loubére, bu Siam kralıyla, hayatı boyunca felsefe taşını aramış bir deli diyerek alay etmişti.

O tip gizemli işaretlerden biri, tapınaklardaki bazı kemerlerin tuhaf yapısında görülür. "*Beyaz Filin Diyarı*" nın yazarı, tuhaflığı şöyle ifade eder, "yapının kemerlerinde kilittaşın yokluğu ve deşifre edilemeyen yazıtlar." Stephens tarafından, Santa Cruz del Quiché kalıntılarında aynı şekilde bir kilittaşı olmayan kemerli bir koridor bulunmuştu. Palenque'ın ıssız kalıntılarını tarif ederken ve koridorların kemerlerinin hepsinin bu model üzerine inşa edildiğini belirtirken, o, "inşa edenlerin, açıkça kemer prensipleri konusunda bilgisiz olduklarını ve desteğin, Ocosingo'daki ve Yunanistan ile İtalya'daki Cyclop kalıntıları arasında olduğu gibi, yükselirken üst üste gelen taşlardan yapılmış olduğunu,"[128] ileri sürer. Diğer yapılarda, aynı gruba ait olsalar da, gezgin, başka yerde atlanmasının *tasarlanmış olması* yeterli bir delil olan kayıp kilittaşını bulmuştu.

128 "Incidents of Travel in Central America"

Sırrın çözümünü Masonik el kitabında arayamaz mıyız? Kilittaşının, yüksek Masonlar tarafından değeri iyi bilinen ezoterik bir anlamı vardır. Masonluğun orijininin tarifinde sözü geçen en önemli yeraltı yapısı, Enoch tarafından inşa edilendir. Bir vizyonunda dokuz mahzene girdiğini gören bu ata, İlahi Olan tarafından yönlendirilir. Bu mahzenlerden her birinin üzerinde bir kemer vardı ve her birinin tepesi *bir kilittaşını biçimlendiriyordu* ve üzerine hayret verici karakterler kaydedilmişti. Ayrıca, bu karakterlerin de her biri, kadim Masonluğa göre, tufan-öncesi kardeşlik tarafından bilinen İlahi Varlığın vasıflarının simgesel karakterlerinin işlendiği dokuz isimden birini temsil ediyordu. Sonra Enoch, en saf altından iki delta inşa etti ve onların üzerine gizemli karakterlerden ikisini işleyerek, birini en derin kemerin içine yerleştirdi ve diğerini, bugün Masonluk için kayıp olan başka önemli sırları verdiği Methuselah'a emanet etti.

Ve böylece, şimdi modern ardıllar için kayıp olan anlaşılması güç sırlar arasında, kilittaşlarının, sadece tapınakların özel amaçlara adanmış belli bölümlerindeki kemerlerde kullanıldığı gerçeği de bulunabilir. Her ülkenin dini anıtlarının mimari kalıntılarıyla ortaya konan başka bir benzerlik, bölümlerin, yolların ve ölçülerin aynılığında da görülebilir. Bütün bu yapılar, Hermes Trismegistus çağına aittirler ve tapınak her ne kadar modern ya da eski görünse de, matematiksel oranların Mısır dini yapılarıyla uyumlu olduğu bulunur. Avluların, inziva odalarının, geçitlerin ve basamakların benzeri bir karakteri vardır; bunun sonucunda, mimari tarzdaki herhangi bir farklılığa rağmen hepsinde benzer dini ritüellerin yapıldığına dair garanti edilebilir bir sonuç çıkmaktadır. Stonehenge ile ilgili olarak Dr. Stukely şöyle der: "Bu yapı herhangi bir Roma ölçüsü üzerinde yükseltilmiştir, ve bu, her kısmın ölçüsünün Avrupa ölçeklerine göre olduğu büyük sayıdaki kesirlerle ortaya konmaktadır. Öte yandan, Shem'in İbrani çocukları için ve aynı zamanda da Fenikeliler ve Mısırlılar, Ham'ın (?) çocukları, ve yontulmamış anıtların taklitleri ve kehanet taşları için yaygın olan antik kübik ölçü birimine başvurduğumuzda rakamlar eşit olmaktadır."

Suni göllerin varlığı ve kutsal zeminler üzerindeki tuhaf yerleşim de büyük bir önem taşımaktadır. Karnak çevresi içindeki göller ve Nagkon-Wat'ın topraklarında çevreleneler ve Meksika Copan ve Santa Cruz del Quiche çevresindekilerin aynı özellikleri gösterdikleri görülecektir. Başka önemlere sahip olmanın dışında tüm bölge, döngüsel hesaplamalara uygun olarak tasarlanmıştı. Druid yapılarında da aynı kutsal ve gizemli sayılar bulunacaktır. Taş çemberi genellikle ya on-iki, ya yirmi-bir ya da otuz-altı taştan oluşur. Bu çemberlerde merkezi yer Assar'a, Azon'a ya da başka hangi adla bilinmişse, çemberdeki o tanrıya aittir. Meksika'nın on-üç serpent-tanrısı, Druid kalıntılarının on-üç taşı ile uzak bir ilişki taşır. **T** (Tau) ve Mısır'ın astronomik haçı, Plaenque kalıntılarının çeşitli aralıklarındaki göze çarpanlardır. Palenque Sarayı'nın yarı-kabartmalarının birinde, batı tarafında, bir hiyeroglifin üzerine yontulmuş, oturmuş figürün hemen altındaki, bir *Tau*' dur. İlki üzerine eğilmiş oturan figür, inisiyasyon perdesini sol eliyle başının üzerine örtmüş haldedir; sağ elini de, işaret ve orta parmağıyla göğü göstererek uzatır. Pozisyon, kutsama yapan Hristiyan piskoposunkiyle ya da İsa'ın Son Akşam Yemeği'nde sıkça temsil edildiği durumla kesinlikle aynıdır. Fil-başlı Hindu bilgelik (ya da sihir âlimi) tanrısı, Ganesha bile, Meksika kalıntılarının alçıdan figürleri arasında bulunabilir.

SFENKS BİLMECELERİ

Arkeologlar, filologlar---ya da Akademisyenlerin seçilmiş topluluğu--hangi açıklamayı sunabilir? Hiçbiri bir şey sunamaz. Sahip oldukları en iyi şey, hipotezlerdir, onların da her birinin, arkasından gelen---belki de birincisi gibi yanıltıcı-gerçek--- tarafından yıkılması muhtemeldir. Eskinin ahit metni mucizelerinin ve modern günlerin fenomenlerinin; psikoloji, fizyoloji ve son zamanlarda bilim-adamlarının kafalarını karıştıran pek çok "kayıp bağlantı"nın anahtarı, hepsi gizli cemiyetlerin elindedir. Bu sırrın perdesi bir gün kalkmalıdır. Ancak o zamana kadar koyu septizm sürekli olarak tehditkâr ve çirkin gölgesini Tanrı gerçeklikleri ve insanın spiritüel vizyonunun arasına koyacaktır; ve yüzyılımızın ölümcül salgınından---ümitsiz materyalizm--- etkilenmiş olan onların çoğu, mesele uzun zaman önceki bilge nesiller tarafından çözülmüş olsa da, insanın öldükten sonra tekrar yaşayıp yaşamayacağı konusunda şüphe ve ölümcül ıstırap içinde kalacaklardır. Cevaplar oradadır. Onlar, mağara-tapınaklarının yıpranmış granit sayfalarında, sfenkslerde, anıtsal kapılarda ve obelisklerde bulunabilirler. Orada sayısız çağlar boyunca ayakta durmuşlardır. Ne zamanın kaba saldırısı, ne de Hristiyan ellerin daha da kaba olan istismarı, onların kayıtlarını silmeyi başaramamıştır. Hepsinin çözülmüş problemlerle kaplı olduklarını kim söyleyebilir? Belki de onları inşa edenlerin arkaik ataları. Ve inisiyeler dışında Hristiyan buna uygun olamazdı, kimse mistik yazıyı anlamıyordu. Anahtar, görünmez Varlık ile nasıl konuşulacağını bilen ve Doğa Ana'nın kendi ağzından onun büyük gerçeklerini almış olanların muhafazasındaydı. Ve bu anıtlar, kapıları yalnızca çok az sayıdaki seçilmişe açık olan, o *görünmeyen* dünyanın eşiğindeki unutulmuş sessiz koruyucular öyle durmaktadırlar. Zamanın eline, dünyevi bilimin

nafile araştırmalarına, vahye dayalı dinlerin hor görmelerine meydan okuyarak, onlar, sırlarını, SIR'ın emanet edildiği mirasçılardan başka hiç kimseye açmayacaklardır. Bir zamanların konuşan Memnon'unun ve bu dayanıklı sfenkslerin soğuk, taş dudakları, sırlarını iyi korurlar. Onların mührünü kim açacak? Bizim modern, materyalist cüceler ve inanmayan Sadukiler'den hangisi, İSİS'İN PEÇESİ'ni kaldırmaya cesaret edecek?

15

"Stephan----Ne oluyor? Cinler mi bastı burayı? Vahşilerle ve Hintlilerle bize numara mı yapıyorsunuz?"

Fırtına, Sahne ii., Perde 2---Shakespeare.

"Biz, burada, fikrimiz için gerekli olduğu kadarıyla, *Ruhun Doğası ve Fonksiyonları*' nı göz önünde tuttuk; ve onun, bedenden ayrı bir özmadde olduğunu basitçe ortaya koyduk."

---DR. HENRY MOORE: *Ruhun Ölümsüzlüğü*. 1659

"BİLGİ, GÜÇTÜR; CEHALET, AHMAKLIKTIR."--- "Maji-Sanatı" nın YAZARI: Hayalet-Diyarı.

"Gizli doktrin," yüzyıllardır, sembolik olarak "acıların adamı" elçi Yeşaya gibi olmuştur. "Bizim tebliğimize kim inandı?" onun mağdurları bir nesilden diğerine böyle tekrarlamıştı. Doktrin, ona zulmedenlerin önünde, kuru bir topraktan çıkan bir kök ve narin bir bitki olarak büyüdü; hiçbir biçimi yoktu, ya da alımlılığı. . . .Ona itibar etmediler."

Bu doktrinin, zamanımızın Septiklerinin ikonoklastik eğilimleriyle hemfikir olup olmadığına dair hiçbir tartışmaya gerek yoktur. O, *hakikât* ile hemfikirdir ve bu yeterlidir. Onun, küçük düşürücüler ve iftiracılar tarafından inanılacağını beklemek faydasız olurdu. Ancak onun, hakkında tartışan bir grup insanın olduğu her yerde, tüm yerküre üzerinde sergilediği azimli dayanma gücü, "tufanın öbür tarafındaki" atalarımız tarafından ekilmiş tohumun, bir mantar teolojisi hücresine değil, kudretli bir meşeye ait olduğunun en iyi kanıtıdır. Hiçbir insan yergisi yıldırımı yere düşemez ve bilimin Vulcan'ları----ateş ve madencilik tanrısı----tarafından şekil verilmiş hiçbir şimşek, gövdeyi kavuracak kadar ya da bu dünya BİLGİ ağacının dallarını yaralayacak güçte değildir.

Biz, ebedi kanunlara dayalı olduğunu hissettiğimiz bir hakikât ve felsefenin delillerini gizlenmiş olarak "*Hermes'in Kitapları*" nda bulmak için, onların öldüren ilmini göz ardı etmek ve gizli bilgeliğin ince ruhunu yakalamak zorundayız. Biz, içgüdüsel olarak, insanın sonlu güçlerine rağmen, cisimlenmiş olmasıyla birlikte, sonsuz bir İlah'ın vasıflarıyla yakın bir benzerlikte olması gerektiğini idrak ediyoruz; ve *Elohim* tarafından *H'Adam*'a cömertçe verilen hediyenin gizli anlamını daha iyi değerlendirebilecek duruma geliyoruz: "Bak, sana bütün yeryüzünde olan her şeyi verdim. . . .onu *kontrolüne al* ve HER ŞEYE hâkim ol, diye".

AHİT KİTABI CENNETİ VE OLAN CENNET

Tekvin' in ilk bölümlerindeki alegoriler daha iyi anlaşılmış olsaydı, hatta ezoterik olarak hiçbir şey içermeyen coğrafi ve tarihi anlamlarında, onun gerçek yorumcuları olan kabalistlerin iddialarının o kadar uzun bir süre kabul görmemeleri çok zor olabilirdi. Ahit Kitabı' nın her öğrencisi, Tekvin'in ilk iki bölümünün aynı kalemden çıkamayacağını farkına varmış olmalıdır. Onlar açıkça alegorik hikâyelerdir; zira yaratım ve dünyamızın halklanmasına dair iki anlatım, sıra, zaman ve mekân olarak neredeyse her ayrıntıda ve yaratım diye adlandırılanda başvurulan metotlar açısından taban tabana zıtlık gösterirler. Hikâyeleri düz anlamında ve bir bütün olarak kabul edersek, bilinmeyen İlah'ın yüceliğini alçaltmış oluruz. Onu insan seviyesine çekeriz ve ona, kendisini yenilemek için "günün serinliğine" ihtiyaç duyan; işlerinden yorulunca dinlenen ve hatta "hayat-ağacından elini çeksin ve uzak dursun," diye (bu arada, düpedüz bir güçle önlenmezse, insanın bunu yapabileceğine dair, sözsüz bir kabul) ön tedbirler kullanan insanın tuhaflığını vermiş oluruz. Fakat onları, tarihsel olgular diye adlandırılabilecek olanın tarifinin alegorik renklendirmesi olarak kabul ettiğimizde, o an ayaklarımızı sağlam şekilde yere basmış buluruz.

Şöyle başlayalım---Cennet bahçesi, *Eden* bir bölge olarak hiçbir surette efsane değildir; o zaman zaman öğrenciye Ahit Kitabı' nın tümüyle sadece bir alegori olmadığını deşifre eden o tarihsel dönüm noktalarına aittir. "Eden ya da İbranice, Eden parkı ya da bahçesi anlamına gelen, GAN-EDEN, Asya ve Armenia'dan Erythrai Denizi'ne uzanan, Fırat ve onun kollarıyla sulanan ülkenin antik bir adıdır. "[129] Keldani *Sayılar Kitabı'* nda onun yeri sayılarla belirtilir ve Kont St. Germain tarafından

129 A. Wilder, "Gan-duniyas"ın Babil'in bir adı olduğunu söyler.

bırakılmış Gülhaçlılar elyazmasında şifreli olarak tamamıyla tarif edilir. Asur tabletlerinde o, *gan-dunyas* diye verilir. "Bakın," der, Tekvin'in *Eloim*'i, "insan bizden biri gibi oldu." *Eloim* bir anlamında, *tanrılar* ya da güçler olarak, diğer bir anlamda da *Aleim* ya da rahipler, bu dünyanın iyisine ve kötüsüne inisiye olmuş kâhinler olarak kabul edilebilirler; zira sınıflarının başı ya da kâhinlerin şefinin *Java Aleim* olarak bilindiği, Aleim denilen bir rahipler okulu vardı. Bir acemi olmak veya ezoterik bilgisini düzenli bir inisiyasyonla dereceli şekilde elde etmek yerine, *Adam* ya da insan, sezgisel yetilerini kullanır ve Serpent---*Kadın* ve Madde---tarafından kışkırtılarak yasaya aykırı şekilde Bilgi Ağacı'ndan---ezoterik ya da gizli doktrin-- tadar. Herkül'ün veya Eden Lordu, Mel-Karth'ın rahipleri, hepsi "deriden örtüleri"ni giymişlerdi. Metin şöyle der: "Ve *Java Aleim*, Adam ve Eve için "CHITONUTH OUR" yaptı. İlk İbranice kelime *chitun*, Yunanca *chiton*' dur. O, *Ahit Metni*' nden alıntıyla, Slav dilinde bir kelime olmuştur ve bir *örtü*, bir üst giysi anlamına gelir.

Her ilk kozmogoni gibi, ezoterik gerçekliğin aynı altkatmanını içine alsa da, İbrani Kutsal Kitabı, üzerine ikiz kökeninin çizgilerini giyer. Onun Tekvin'i tamamen Babil esaretinin bir yadigârıdır. Yerlerin, insanların ve hatta nesnelerin adları, orijinal metinden Keldanilere ve onların öncü ataları ve Aryan eğitmenleri, Akadlara kadar izlenebilir. Kalde, Babil ve Asur ülkesi Akad kavimlerinin, Hindistan'ın Brahmanlarıyla bir şekilde aynı soydan olduklarına kuvvetle itiraz edilir; ancak bu görüşün lehine, diğerinden daha fazla delil vardır. Samiler ya da Asurluların, belki de, Turanlılar diye adlandırılması gerekirdi ve Mongolyalılara da İskitler denilmiştir. Fakat eğer Akadlar, bazı filologların ve etnologların düşüncesinde olduklarından başka türlü var olsalardı, onlar, bazı Asur-bilimcilerin inanmamız için çaba gösterdikleri gibi asla bir Turan kavmi olmayacaklardı. Basitçe onlar, insanlığın beşiği Hindistan'dan küçük Asya'ya doğru yolları üzerindeki göçmenlerdi ve onların rahiplik ustaları, barbar bir toplumu medenileştirmek ve inisiye etmek için kalmışlardı. Halevy, Turancılık çılgınlığı yanıltmacasının, tam adları zaten düzinelerce kez değiştirilmiş olan Akad toplumu ile ilgisini ispatlamıştır;

ve başka bilim adamları da Babil medeniyetinin o ülkede ne doğduğunu, ne de geliştiğini ispatlamışlardır. O, Hindistan'dan ithal edilmişti ve ithal edenler de Brahmanik Hindular'dı.

Eğer Asurlular, Turanlılar diye ve Mongolyalılar da İskitler olarak adlandırılmışlar ise, o zaman, öyle bir durumda İran ve Turan savaşları, Zohak ve Jemshid ya da Yima savaşları, tam olarak, eski Perslerin, onları yenmek için uğraşan Asur yöneticilerine karşı, Nineveh'in yıkılışıyla son bulan mücadelesi olarak anlaşılacaktı; "Afrasiab Sarayı'nda ağını ören örümcek."[130]

"Prof. Müller ve okulunun Turanlısı," diye ekler, Wilder, "aralarından Ham soyundan ve Etiyopyalı kurucuların, sonra Samilerin—belki de bir Ham ve Aryan melezi—Perslerin, Hindu'nun; ve daha sonra da Avrupa'nın Gotik ve Slav toplumlarının çıktığı, yabani ve göçebe Kafkasyalı'dır. O, Kelt'in, Asurlulara benzer bir melez olduğunu varsayar---Avrupa'nın Aryan istilacıları ile Avrupa Iber nüfusu (muhtemelen Etiyopyalı) arasında." Böyle bir durumda o, bizim, Akadların, ilk Hinduların bir kavmi olduklarına dair iddiamızın ihtimalini de kabul etmelidir. Burada, onların, ilgili Brahmanik düzlemküreden (40° kuzey enlemi) ya da Hindistan'dan veya Orta Asya Hindistan'ından gelen Brahmanlar olup olmadıklarını, karar vermek üzere gelecek çağların filologlarına bırakacağız.

130 Turanlı adının uygun tanımı, etnologların hakkında hiçbir şey bilmedikleri etnik bir aile.

İKİ DİKKAT ÇEKİCİ SEYLAN KALINTISI

Modern bilimin Ortodoks metotlarıyla çok az değer göreceğinden korktuğumuz, bizim kendimize ait bir tümevarım metoduyla ortaya konmuş, kesinlik veren bir görüş, modern bilim için sadece ikinci dereceden delil gibi görünecek olana dayanmaktadır. Yıllarca tekrar tekrar fark ettik ki, aynı ezoterik gerçeklikler, aralarında herhangi bir tarihi yakınlığın olmadığı ülkelerde benzer sembollerle ve alegorilerle ifade edilmişlerdi. İbrani Kabalası ve Ahit Kitabı'nın, Babil "efsanelerini"[131]tekrar ettiklerini, biçim ve öz olarak Siyam rahiplerinin en eski el-yazmasında verilmiş; popüler ama Seylan geleneklerindeki Doğu ve Keldani alegorilerini buluruz.

Seylan'da, yerkürenin başka bölümlerinde de karşılaştığımız, eski ve değerli bir tanıdık, bir Pali âlimi ve elinde, kimyasal bir işlemle zamana dayanıklı bir sağlamlığın verildiği tuhaf bir palmiye yaprağı ve dev bir kabuk, daha doğrusu yarın bir kabuk—çünkü ikiye bölünmüş halde---olan yerli bir Seylanlı vardır. Yaprağın üzerinde, Seylan antik çağına ait şöhretli ve kör bir devin temsilini ve onun, uzanmış kollarıyla bir pagodanın dört merkezi sütununu kucaklayarak tüm tapınağı, silahlı bir ordunun üzerine indirdiğini görmüştük. Devin saçları uzundur ve neredeyse yere kadar uzanmaktadır. Bu tuhaf eski eseri elinde tutan tarafından bize bildirilen, kör devin, Siam kurtarıcısı Somona-Kadom diye adlandırılandan farklı şekilde, "Küçük Somona" olduğudur. Ayrıca Pali efsanesi, önemli detaylarında, Ahit metni Samson'u ile uygunluk göstermektedir.

Kabuk, inci bulunan yüzeyinde, iki kısma bölünmüş resimsel bir gravür taşıyordu ve işçilik, konsept ve yapılış tarzı olarak, günümüzde

131 Bknz. Berosus ve Sanchoniathon; Cory'nin "Kadim Fragmalar"ı; Movers ve diğerleri.

Jaffa ve Kudüs'teki aynı materyalden yapılmış haçlardan ve dini hediyeliklerden çok daha sanatsaldı. İlk parçada, bütün Hindu özellikleriyle birlikte, oğlunu---"tek sahip olduğu" ya da araştırmasına hiç ara vermediğimiz şekilde pek çok oğlundan birini-- kurban eden Shiva temsil edilir. Kurban, bir cenaze yığının üstünde uzanmaktadır ve baba, havada onun üzerinde vurmaya hazır bir silah tutmaktadır; fakat tanrı Shiva'nın yüzü, bir gergedanın dev bir ağaca derin bir şekilde boynuzunu sapladığı ve onu oradan kurtaramadığı bir ormana doğru dönüktür. Bitişik parça ya da kısım, silahın saplandığı, yığının üzerindeki gergedanı gösterir ve amaçlanan kurban—Shiva'nın oğlu---özgürdür ve kurban sunağının üstündeki ateşi yakması için de tanrıya yardım etmektedir.

Burada, sadece, Shiva ve Filistinli Baal'in ya da Moloch ve Satürn'ün benzer olduklarını; Abraham'a, Araplar tarafından günümüze kadar Kâbe'deki Satürn olarak inanıldığını;[132] Abraham ve İsrail'in, Satürn'ün adları olduğunu; Sanchoniathon'un bize, Satürn'ün tek oğlunu babası Uranüs'e kurban olarak sunduğunu ve hatta kendini sünnet ettiğini, bütün ev halkını ve yakınlarını aynı şeyi yapmaları için zorladığını anlattığını, ahit metni efsanelerini kaynağına doğru izleyerek hatırlamak zorundayız. Fakat bu kaynak ne Fenikeli, ne de Keldani'dir; o tamamen Hintlidir ve orijinali *Maha-Brahata'* da bulunabilir. Ancak, Brahmanik ya da Budist olsa da, o kesinlikle, Babil esaretinden sonra Ezra tarafından derlendiği ve Büyük Sinagog'un Hahamları tarafından düzenlendiği gibi, İbrani *Tevrat*'ndan çok daha eski olmalıdır.

Bu nedenle, yine de bizden kat kat bilgili olduklarını düşündüğümüz pek çok ilim adamının görüşüne karşı olan iddiamızı sürdürecek kadar cesaretliyiz. Bilimsel tümevarım önemli bir konudur, ve önce bilim dışı görünseler de, gerçeklerin bilgisi de diğer bir konudur. Fakat bilim, Nepal'in Sanskritçe orijinallerinin Budist misyonerler tarafından neredeyse her Asya diline çevrildiklerini bize bildirecek kadar yeterince şey keşfetmişti. Aynı şekilde Pali el-yazmaları Siam diline çevrilmiş ve Burmah ve Siam'a götürülmüşlerdi; o yüzden, bütün bu ülkelerde dolaşan

132 Movers, s. 86

aynı dini efsanelere bir açıklama getirmek kolaydır. Ancak Manetho bize, batıya doğru göç eden Pali çobanlarından da söz eder; ve biz, Keldani Kabala'sı ve İbrani İncil'inde en eski Seylan geleneklerini gördüğümüzde, ya Keldanilerin veya Babillilerin Seylan'da ya da Hindistan'da bulunmuş olduklarını, ya da kadim Pali'nin, kökenleri çok belirsiz olan Akadlar ile aynı geleneklere sahip olduklarını düşünmek zorundayız. Hatta Rawlinson'ın bile haklı olduğunu ve Akadların Armenia'dan geldiklerini ve onları daha geriye izlemediğini farz edelim. Alan, şimdi herhangi bir hipoteze açıldığı için, bu kavmin, Hazar Denizi—bir zamanlar ayrıca Hindistan olan bir bölüm-- yönünde yol izleyerek İndus'un ötesinden Armenia'ya geldiklerini ve oradan da Karadeniz'e gelmiş olabileceklerini ileri sürüyoruz. Ya da aslında aynı yolla Seylan'dan gelmiş te olabilirler. Bu göçebe Aryan kavimlerinin dolaşmalarının herhangi bir kesinlik belirtilerek takip edilmesinin imkânsız olduğu bulunmuştur; bunun sonucunda bize bırakılan, çıkarın yaparak ve ezoterik efsanelerini karşılaştırarak değerlendirmektir. Abraham'ın kendisi, bütün bilim adamlarımızın bilebileceği gibi, Batı'ya göç etmiş bu Pali çobanlarından biri olabilirdi. O, babası Terah ile birlikte "Kaldeliler'in *Ur* şehri"nden gitmiş olarak gösterilir; ve Sir H. Rawlinson, Fenike şehirleri Martu ve Marathos'un *Ur*' daki bir yazıtta belirtildiğini bulmuştur ve onun BATI'yı işaret ettiğini gösterir.

GENESİS, KELDANİ KABALA'SININ BİR KOPYASI

Eğer onların dili bir anlamda, Hindistan Brahmanları ile benzerliklerine karşı gibi görünüyorsa da, Tekvin alegorilerinin bütünüyle bu göçebe kavimlere atfedilir olduklarına dair bizim iddialarımızı güçlendiren başka sebepler de vardır. Onların "Ak-ad" adı, Ad-Am, Ha-va, ya da Ed-En ile aynı sınıftandır—"belki de," diyor, Dr. Wilder, "kadim Arapça'da Ad'ın oğulları gibi, Ad'ın oğlu anlamındadır. Asur dilinde *Ak*, yaratıcıdır, Ad-ad, baba, AD'dır." Aramice Ad aynı zamanda "*bir*" demektir ve Ad-ad ise *tek-bir*; ve Kabala' da *Ad-am*, *tek-vücuda gelen*' dir, görünmeyen yaratıcının ilk özüdür. *Adon*, Suriye'nin "lord" tanrısıydı ve aynı zamanda Venüs, İsis, Istar ya da Mylitta, vs. olan ve bunların her biri "yaşayan her şeyin annesi"—*Magna Mater*---olan, Suriye tanrıçası Adar-gat ya da Aster-'t'in eşiydi.

Bu suretle, Tekvin'in birinci, ikinci ve üçüncü bölümleri, diğer kozmogonilerin değiştirilmiş taklitlerinden başka bir şey değildir ve onaltıncı beyitten başlayarak dördüncü bölüm ve sonuna kadar beşinci bölüm, ikinci belirtilen asla doğru şekilde yorumlanmamış olsa da, tamamıyla tarihsel olayları verir. Onlar, Büyük Doğu *Kabala*sından, gizemli *Sayılar Kitabı*'ndan kelime kelime alınmıştır. Modern Masonluğun benimsenmiş ilk ebeveyni, Enoch'un doğumundan itibaren, eğer şu şekilde doğru oluyorsa, Turanlı, Aryan ve Sami ailelerinin soyağacı başlar. Her kadın mitselleştirilmiş bir diyar ya da şehirdir; her erkek ve ata bir ırk, bir kol ya da bir ırkın alt-bölümüdür. Lamech'in eşleri, ezoterik bilimleri incelemeden bile her iyi âlimin kolaylıkla üstesinden gelebileceği bilmecenin anahtarını verirler. "Ve Adah, Jabal'i doğurdu: o, çadırlarda yaşayanların ve büyükbaş hayvan sahiplerinin—göçebe Aryan ırkı—atasıydı. . .ve onun kardeşi Jubal'di; o, bütün *lir ve ney çalanların*

atasıydı. . . .ve Zillah, Tubal-Cain'i doğurdu; o, *tunç ve demirle ilgili her zanaatkârın* eğitmeniydi," vs. Her kelimenin bir anlam ve önemi var; fakat hiçbir şekilde *vahiy* değiller. Tarih bu noktada onları nasıl ileri süreceğini bilemeyecek kadar karışık olduğu halde, onlar basitçe, en tarihsel gerçekliklerin bir derlemesidir. O, Euxine'den---Karadeniz--Kaşmir'e kadar olan yerdir ve insanlığın beşiği ile Ad-ah'ın oğullarını onun ötesinde aramalıyız; ve Fırat üzerindeki Eden bahçesinin özel bölümünü de tuhaf astrologlara ve maji okuluna, Aleim' e bırakmalıyız.[133]

Kuzey kâhini Swedenborg'un, insanlara, KAYIP SÖZ'ü,Tartar, Çin ve Tibet kâhinleri arasında aramalarını tavsiye etmelerine şaşmamak gerekir; çünkü o, oradadır, biz onu en eski Mısır hanedanları anıtlarının üzerinde yazılı bulsak ta, bugün sadece oradadır.

Dört *Veda*'lık muhteşem şiir; *Hermes'in Kitapları*; Keldani *Sayılar Kitabı* ; *Codex Nazaraeus*; *Tanaim Kabalası*; *Sepher Yezira*; Schlomah' ın (Solomon) Bilgelik Kitabı; Budistler tarafından Sankhya sisteminin kurucusu Kapila'ya atfedilen *Muhta* ve *Badha* üzerine gizemli tez, Brahmanalar;[134] Tibetlilerin *Stan-gyour'* u; bütün bu ciltler aynı temel-çalışmayı içerirler. Sadece alegorilerde çeşitlik göstererek onlar, bir kere tamamıyla saflaştırıldıklarında gerçek felsefenin en Uç Noktası olduğu ispatlanacak ve bu KAYIP SÖZ'ün ne olduğunu ifşa edecek olan aynı gizli doktrini öğretirler.

Bilim adamlarının bu çalışmalarda, filoloji ya da karşılaştırılmalı mitoloji ile direkt ilgisi olan dışında herhangi bir şey bulmalarını ümit etmek boşunadır. Max Müller bile, eski Sanskrit edebiyatı içine saçılmış mistisizm ve metafizik felsefeye değindiğinde, onun içinde "teolojik saçmalıklar" ve "hayal ürünü safsata"dan başka hiçbir şey görmez.

---

133 İbranice'de *Adah*, עדה ve *Eden*, עדן r ülkenin ünvanıdır. Onlar yakın bir şekilde birbiriyle ilişkilidirler fakat Aleph ile hecelenen *Adam* אדם ve *Akad* אקד ile neredeyse değildirler.

134 *Macroprosopos* ya da Makrokozmos—mutlak ve sınırsız olan—ile Kabala'nın "küçük yüzü" *Mikroprosopos* ya da Mikrokozmos—sonlu ve sınırlı—terimlerine karşılık gelen iki kelime. O tercüme edilmez, edilmesi de muhtemel değildir. Tibetli rahipler, onun gerçek "Sutralar" olduğunu söylerler. Bazı Budistler, Buddha'nın önceki varoluşunda, Kapila'nın kendisiydi. Her efsane onu en münzevi mistik, Yogiler mezhebinin krucusu olarak gösterirken, birkaç Sanskrit âliminin, Kapila'nın bir ateist olduğu fikrine nasıl sahip olabildiklerini anlamıyoruz.

Hepsi *muamma* dolu, bu yüzden de doğal olarak saçma olan Brahmanalar'dan söz ederken, onun şöyle söylerken buluruz: "Onların daha büyük kısmı basitçe zırvadır, daha da kötüsü, *teolojik zırvadır*. Brahmanalar'ın, Hint aklının tarihinde doldurduğu yeri daha önceden bilmeyen hiç kimse *bıkkınlık yaşamadan* on sayfadan fazlasını okuyamazdı. [135]

Bu engin bilgili bilim adamının ağır eleştirisine şaşmıyoruz. Dini kavramların bu "zırva"sının gerçek anlamı hakkında bir fikir sahibi olmadan, ezoterik olanı ekzoterik olanla nasıl yargılayabilirler ki? Alman âlimin son derece ilginç konferanslarından başka birisinde bir cevap buluruz: "Hiçbir Yahudi, hiçbir Romalı ve hiçbir Brahman, toplumu kendi ulusal tapınma biçimlerinden döndürmeyi düşünmedi. Dine, özel ya da ulusal bir mülk gözüyle bakıldı. O, yabancılara karşı korunmalıydı. Tanrıların en kutsal isimleri, onların lütfunun kazanılacağı dualar sır olarak tutuldu. Hiçbir din Brahmanlarınki kadar ayrıcalıklı değildi."

135 "Aiteraya Brahmana", Max Müller.

SANSKRİTÇE KELİMELERİN GİZLİ ANLAMI

Bu suretle, kurban sırlarına inisiye olmuş bir Brahman rahibinden, bir srotriya'dan birkaç ezoterik ritüelin anlamını öğrendikleri için bütün sembolleri yorumlayabileceklerini ve Hindu dinlerini ince eleyip sık dokuduklarını düşünen âlimleri gördüğümüzde, onların bilimsel yanılgılarının tamlığına hayran kalmaktan kendimizi alamıyoruz, Daha, Max Müller'in kendisini, en alt kasttan bile değil, Sudralardan doğan—yok, iki kez doğan--- bir Brahman'ın, derecelerini bir yabancıya açacağını iddia ederken bulduğumuzda. Onun, en kutsal dini Gizemlerini, sayısız çağlar boyunca dünyevi olandan büyük bir özenle korunmuş sırrı dünyaya açması için yabancıya izin vermesi ne kadar az muhtemeldir.

Hayır; bizim bilim adamlarımız, Hindu edebiyatını, tüm hayatını derin düşünmeye vermiş bir kâhinin, bir mistiğin duygularını hak ettikleri değerde takdir eden bir ateist ya da materyalistten daha çok anlamazlar, dahası anlayamazlar. Onlar, kendilerine duydukları hayranlıklarının tatlı ninnisiyle ve muhteşem bilgilerinin tam bilinciyle kendilerini rahatlatma hakkına sahipler, fakat hiçbiri, dünyayı, Sanskritçe ya da başka bir kaynaktaki kadim düşünceye ait son problemi çözdüklerine, ya da harici "zırva"nın arkasında bizim modern kesin felsefenin hayal ettiğinden çok daha fazla yalan olmadığına, veya Sanskritçe kelimelerin ve cümlelerin doğru yorumlanmasının üstünde ve ötesinde dünyanın ilk zamanlarında onu gizlemiş olanların nesillerinin anlayabileceği hiçbir derin düşünce bulunmadığına inandırarak kendi hatalarına sürükleyemezler.

En azından biz, bir materyalistin, hatta bir Ortodoks Hristiyan'ın eski Brahmanik çalışmaları veya onların nesli, Kabala'yı, Bardesanes orijinal metnini, ya da Yahudi Kutsal Kitabını, kendi arsızlıklarından

ve inisiye olmamış okuyucunun "sağduyu" diye adlandırmaktan memnuniyet duyduğu şeyin eksikliğinden bıkmadan okumayı beceremeyeceğine şaşmıyoruz. Ancak eğer onları özelikle İbrani, Yunan ve Latin kaynaklarla ilgili durumda öyle bir duygu yüzünden suçlayamazsak; ve "kusurlu kanıtlardan memnun olmamak aklın bir işaretidir," diyen Profesör Fiske ile aynı fikirde olmaya tamamen hazır isek, meselenin iki tarafının olduğu durumlar ve bilim adamının da herhangi bir kara cahil kadar kolay hataya düşeceği sonuçlar olabileceği konusunda birinin cehaletini itiraf etmesinin hiç te az bir dürüstlük işareti olmadığını kabul etmeleri gerektiğini ümit etmeye hakkımız vardır. Biz Profesör Draper'i "*Avrupa'nın Entelektüel Gelişimi*" adlı çalışmasında, zamanı, Platon'un öncüsü ve öğretmeni Sokrates'ten Karneades'e kadar "inanç çağı" olarak; ve Philo'dan Justinian tarafından Neo-Platonncu okulların yıkılışına kadar ise "köhnelik çağı" şeklinde sınıflandırdığını gördüğümüzde, bilgili profesörün, Yunan felsefesinin ve Atina okullarının gerçek eğilim hakkında, Giaordano Bruno'nun gerçek karakterini anladığı kadar az bilgi sahibi olduğu sonucunu çıkarmaya yönlendirilebiliriz. Böylece en iyi Sanskrit âlimlerinden birini, kendi desteklenmemiş yetkisine dayanarak, "Brahmanalar'ın daha büyük bir kısmının basitçe teolojik zırva olduğunu belirtirken gördüğümüzde, Profesör Müller'in eski Sanskritçe fiiller ve nesnelerle, Sanskritçe düşünce ile olduğundan çok daha fazla tanışık olmasını; ve eski dinlerin ve insanların eşit şekilde hakkını vermeye eğilimli bir âlimin o kadar etkili bir şekilde Hristiyan teologlarının ekmeğine yağ sürdüğünü düşünmekten derin pişmanlık duyuyoruz. "Sanskritçe'nin kullanımı nedir?" diye haykırır, tek başına bütün Doğu bilimcilerin hepsinden daha fazla yanlış ifadeler kullanan Jacquemont. Öyle bir durumda gerçeği söylemek gerekirse hiç kimse olmayacaktı. Eğer biz "bir cesedi diğeriyle" takas edeceksek, o zaman Yahudi *İncil*'ini de *Vedalar* gibi parçalara ayırıp inceleyebiliriz. Eskinin dini ruhuyla sezgisel olarak hayat bulmamış olan, asla ekzoterik "zırva"nın ötesini görmeyecektir.

"Makroposopos'un—Uzun Yüz—kafatasının çukurunda, hiçbir yerde açılmamış olan görünmez BİLGELİĞİN saklı olduğunu, keşfedilmediğini

ve açılmadığını; ve yine "kadim günlerin burnunun her bölümde *Hayat* olduğunu ilk defa okuduğumuzda, onu 'bir delinin tutarsız saçmalıkları" olarak düşünmeye eğilim gösteririz. Ve ayrıca, *Codex Nazaraeus* tarafından, "o, Spiritus'un, kendini kaybetmiş ve düşünemeyen oğlu, Karabtanos'u, annesiyle doğal olmayan bir suça davet ettiği bize bildirildiğinde, kitabı tiksintiyle bir kenara fırlatmak isteriz. Fakat bu sadece anlamsız, kaba ve hatta müstehcen bir dilde ifade edilmiş bir saçmalık mıdır? O, dış görünüşünde, Mısır ve Hindu cinsiyet sembollerinden ve "kutsal" Ahit Kitabı' nın kendisinin kaba saba açıklıktaki ifadesinden daha çok yargılanamaz. Eve ve Eden bahçesinin baştan çıkarıcı serpent alegorisinden de daha fazla değildir. Sürekli-ima eden, huzursuz ruh, bir kere "maddeye düştü mü," bedensel olarak, "kendini kaybetmiş ve düşünemeyen" kaotik maddeyi temsil eden Eve ya da Havva'yı baştan çıkarır. Zira *madde*, Karabtanos, *Ruh*'un (Spirit) ya da Nasranîlerin *Spiritus*'u, *Sophia-Achamoth*' un oğludur, ve ikinci belirtilen de, saf, entelektüel, ilahi nefesin kızıdır. Bilim bize, maddenin orijinini etkili bir şekilde gösterdiğinde ve maddenin yalnızca ruhun bağıntılarından biri olduğuna inanan okültistlerin ve eski filozofların yanıldığını ispatladığında, işte o zaman Septikler dünyası, eski BİLGELİĞİ kabul etmeme ya da iğrençlik suçunu eski dinlerin dişleri arasına atma hakkına sahip olacaktır.

SHIVA VE VISHNU İNANÇLARI

"Hatırlanamayan zamanlardan beri," der, Bayan Lydia Maria Child, "Hindistan'da bir ambleme, yaratımın modeli ya da hayatın orijini olarak tapınılmıştır. O, Shiva'nın (Bala ya da Maha-Deva) en yaygın sembolüdür ve genel olarak onun tapınmasıyla ilgilidir. . . .Shiva, sadece inan formlarının tekrar-üreticisi değildi; o, meyve veren prensibi, kâinatı kuşatan üretici gücü temsil ediyordu. Fildişi, altın ya da kristale oyulmuş, bu sembolün küçük suretleri, boyun süsleri olarak takılır. Annelik sembolü de aynı şekilde dini bir modeldir; ve Vishnu'nın tapınıcıları onu, alınlarında yatay bir işaretle gösterirler. Onların, insan doğumunun büyük sırrını saygıyla kabul etmeleri tuhaf değil mi? Onu öyle kabul ettikleri için saf olmayan onlar mıydı? Yoksa onu öyle görmediğimiz için biz miydik kirli olan? Uzaklara seyahat ettik ve o eski Münzevilerin ilk kez Tanrı'dan ve ilk tapınaklarının kutsal derinliklerindeki ruhtan söz etmelerinden beri kirli olan yollardı. Onların, sonsuz ve idrak edilemez Sebebi, doğanın bütün sırları içinde arama tarzlarına gülmeyelim, çünkü öyle yaparak kendi ağırlığımızın gölgesini onların ataerkil sadelikleri üzerine düşürürüz.

Pek çoğu, eski Hindistan'a hakkını vermek için ellerinden geleni yapan âlimlerdir. Colebrooke, Sir William Jones, Barthelemy St. Hilaire, Lassen, Weber, Strange, Burnouf, Hardy ve son olarak Jacolliot, hepsi onun, yasalar, ahlaki değerler, felsefe ve dindeki başarıları ile ilgili şahitliklerini öne sürmüşlerdir. Dünyadaki hiçbir toplum, İlahi Varlık ve onun ürünü olan İNSAN'a dair ideal kavramlar hakkında, Sanskrit metafizikçiler ve teologlar kadar öyle büyük bir düşünceye ulaşmamıştı. "Benim şikâyetim," der, Jacolliot, "derin bilgilerine hayran kalmama rağmen, Hindistan'da yaşamamış olan çoğu çevirmenler ve Doğubilimiler, şiirsel ilahiler, dualar ve seremonilerin sembolik anlamını idrak

etmede ve ifadelerin kesinliğinde başarısız olurlar ve bu yüzden de, çeviride ya da değerlendirmede çok sık maddesel hatalara düşerler." Ayrıca, Hindistan'da uzun süre ikamet ettikten ve onun edebiyatını inceledikten sonra orada hiç bulunmamış olanlara göre tanıklık etme yeterliliği daha fazla olan bu yazar bize, "birkaç nesillik yaşamın, tarih, değerler (manevi), şiir, felsefe, din, farklı bilimler ve tıp alanında kadim Hindistan'ın bize bıraktığı çalışmaları yalnızca okumak için bile zor yeteceğini," anlatır. Ve bununla birlikte Louis Jacolliot sadece bazı parçalarla değerlendirebilmiş ve samimi olmayı başardığı birkaç Brahman'ın hoşgörüsü ve dostluğuna bağlı olarak giriş yapabilmiştir. Peki, onlar ona *bütün* hazinelerini göstermişler miydi? Öğrenmek istediği *her şeyi* ona açıklamışlar mıydı? Bundan şüpheliyiz, öyle olsaydı o, salt rastlantısal delile bağlı olan bazı durumlar üzerine yaptığı gibi, onların dini seremonileri hakkında o kadar aceleci değerlendirmede bulunmamış olurdu.

Yine de, hiçbir gezgin, kendisini, Hindistan ile ilgili olarak, Jacolliot'tan çoğunlukla daha dürüst ve daha tarafsız göstermemiştir. Eğer o, Hindistan'ın mevcut bozunmasına ilişkin katı ise, ona sebep olanlara---son birkaç yüzyılın rahiplik sınıfı--- karşı daha da katıdır, ve onun çıkışması, Hindistan'ın geçmişteki büyüklüğünü takdir edişinin yoğunluğuyla orantılıdır. O, esinlenilmiş Musa Kitapları da dâhil olmak üzere, tüm kadim inançların ileri geldiği kaynakları gösterir ve Hindistan'a, doğrudan insanlığın beşiği, bütün diğer ulusların ebeveyni ve tüm kayıp sanatların ve antik zaman bilimlerinin yuvası olarak işaret eder, zira eski Hindistan'ın kendisi arkaik çağların kasvetli karanlığından çoktan kaybolmuştur. "Hindistan'ı incelemek," der, "insanlığı kendi kaynaklarına kadar izlemektir."

" Aynı, modern toplumun her adımda antik zamanı dürtüklemesi gibi," diye ekler,"bizim şairlerin Homeros ve Virgilius, Sofokles ve Euripides, Plautus ve Terence'den kopyalaması gibi; filozoflarımızın Sokrates, Pisagor, Platon ve Aristo'dan esinlenmesi gibi; tarihçilerimizin Titus Livius, Sallust ya da Tacitus'u; konuşmacılarımızın, Demosthenes ve Çicero'yu model almaları gibi; fizikçilerimizin Hipokrates'i incelemeleri ve kanunlarımızın Justinian'ı kopyalamaları gibi, antik zamanın kendisi

de bir antik zamanı incelemek, taklit etmek ya da kopyalamak zorundaydı. Daha basit ve daha mantıklı olan nedir? Toplumlar birbirlerinden önce ve sonra gelmezler mi? Sancılı şekilde bir ulus tarafından edinilen bilgi, kendini kendi bölgesiyle sınırlamaz mı, ve onu üreten nesille birlikte ölmez mi? Parlak, medeni, nüfusu dolup taşan, 6000 yıl önceki Hindistan'ın, Mısır, Persia, Yahudiye, Yunanistan ve Roma üzerine silinmez bir damga vurduğu, bu sonuncunun bizim üzerimizde bıraktığı gibi derin etkiler bıraktığı görüşünde herhangi bir saçmalık olabilir mi?"

"Kendimizi, kadimleri neredeyse kendiliğinden işlenmiş felsefik, dini, ahlaki ve çoğunlukla da ulvi fikirlere sahip olarak gösteren o önyargılardan kurtarma zamanı—onların saf hayranlıklarındaki o önyargılar bilim, sanat ve edebiyat alanındaki her şeyi, birkaç büyük adamın sezgisiyle ve vahyedilmiş dinler alanında açıklar.

Bu ince ve engin bilgili yazarın muhaliflerinin, reddedilemez kanıtın gücüyle susturulacakları zamanın çok uzak olmadığına inanıyoruz. Ve olaylar, onun teorilerini ve iddialarını bir kez doğruladığında dünya ne bulacaktır? Diğerlerinden daha az keşfedilmiş ve daha az bilinen ülkenin Hindistan olduğunu, dünyanın diğer büyük uluslarının dillerini, sanatlarını, kanunlarını ve medeniyetlerini ona borçlu olduklarını. Onun, çağımızda---bu yazarın gösterdiği gibi, büyük Makedonya fatihinin döneminde, "Hindistan ihtişam dönemini çoktan geçirmişti"--- birkaç yüzyıl önce engellenmiş olan gelişimi, sonraki çağlarda tamamıyla bastırılmıştı. Ancak onun geçmişteki güzellikleri, edebiyatında yatmaktadır. Tüm dünyadaki hangi toplum öyle bir edebiyatla övünebilir, Sanskritçe daha az zor olsa, şimdikinden daha fazla incelenirdi. Bugüne kadar halk, büyük bilgi ve güvenilirliklerine rağmen, neredeyse sayısız kitaptan birkaç tanesi üzerinde yorumlama ve tercüme görevinde eşit olmayan, misyonerlerin barbarlıklarına rağmen, Sanskrit edebiyatını muazzam cildini artırma yoluna giden birkaç âlim hakkındaki bilgiye güvenmek zorunda kalmıştı. Hatta o kadarını bile yapmak bir Avrupalı'nın yaşam süresini alır.

BİR PENSİLVANYA BİLGESİ

Oldukça yakın zamanda, New Brighton'dan bir Din adamı Dunlop Moore, akıllılığını ve dindarlığını tek bir hamle ile gösterme kararlılığıyla, Baron de Palm'in cesedinin yakılmasında verilen bir vaizde bir Teozofist tarafından, Manu Kanunname' sinin Musa'dan bin yıl önce var olduğuna dair yapılan bir açıklamaya saldırmıştı. "Bir itibarı olan bütün Doğu-bilimciler," der, "şimdi Manu Kanunları' nın farklı zamanlarda yazıldığına dair hemfikirler. Koleksiyonun en eski bölümleri muhtemelen Hristiyanlık döneminden altı yüzyıl öncesine dayanmaktadır." Bu Pensilvanya bilgesi ile karşılaşmış bütün diğer Doğu-bilimciler her ne düşünürlerse düşünsünler, Sir William Jones farklı bir görüştedir. O, "elimizde olan ve sadece 680 beyitten (sloka) ibaret Manu Kanunları'nın," der, " Soumati'ye atfedilmiş, Vriddha Manava adı altında belirtilen, ya da kitabın çoğu metni gelenek tarafından muhafaza edildiği ve sıklıkla yorumcular tarafından alıntılandığı halde henüz tamamıyla yeniden yapılandırılmamış Manu'nun Kadim Kanunu çalışması olamayacağı açıkça ortadadır."

"Ustalarından biri olan, Brahmanik güçteki bir danışan tarafından yazılmış," der, Jacolliot, " Narada hukukunun bir tezinin önsözünde şunları okuruz: 'Manu, 100.000 sloka ya da beyit olarak, yirmi-dört kitap ve bin bölümden oluşan Brahma kanunlarını yazdıktan sonra çalışmayı, onu insanoğlunun kullanımı için 12.000 beyit olarak azaltan ve Soumati adındaki bir oğlunun insanlık için daha da uygun şekilde 4000 beyite indirdiği, Brighou'ya naklettiği, bilgelerin bilgesi Narada'ya vermiştir."

Burada, Sir William Jones'un 1794'te, Avrupalıların elindeki parçaların *Manu'nun Kadim Kanun Kitabı* olamayacağını ileri sürdüğü görüşüne ve 1868'de Louis Jacolliot'un, bütün otoritelere danıştıktan ve

onlara kendi uzun ve sebatkâr araştırmasının sonucunu ekledikten sonra şu yazdıklarına sahibiz: "Hindu kanunları, *Manu* tarafından, Hristiyan döneminden 3000 yıl daha öncesinde yazılmış, ve tek başına bize, tüm modern kanunların temeli olarak uyarlanmış olan yazılı bir kanun--- *Justinian Kanunu*--- bırakan, başta Roma olmak üzere bütün antik zaman tarafından kopyalanmıştı. "

Christna et le Christ başlıklı başka bir ciltte, çok bilgili olsa da dinine düşkün, Christna adının yazımının Sanskritçe hecelemesi ile--- üstelik en kötüsüne sahiptir--- teminat altına alınmadığını ispatlamanın yolunu arayan, muhalif M. Textor de Ravisi'nin bilimsel bir sorgulanmasında, Jacolliot şöyle belirtir: "Kanun yapıcı Manu'nun, Hindistan'ın tarih-öncesi döneminin gecesinde kaybolduğunu ve hiçbir Hint taraftarının, ona, dünyadaki en kadim kanun-yapıcı unvanını vermeyi reddetmeye cüret etmeyeceğini biliyoruz." (s.350)

Ancak Jacolliot, Rahip Dunlop Moore'dan haberi olmamıştı. Bu, belki de, onun ve diğer birkaç Hint-bilimcinin, Calcutta Asya Cemiyeti tarafından Avrupa'ya gönderilen Vedik metinlerin çoğunun, Manu'nunkiler de dâhil olmak üzere, hiçbir şekilde *gerçek metinler* olmadıklarını, fakat çoğunlukla bazı Cizvit misyonerlerinin bilimi yanlış yönlendirmek için kadim Hindistan tarihinin üzerine bir belirsizlik ve karanlık bulutu çökertmesi ve modern Brahmanlar ile âlimler üzerine de sistematik bir tahrif şüphesi atması hesaplanan uydurma çalışmaların yardımıyla kurnazca çabalarından ötürü olduklarını ispatlamaya çalışmaları yüzündedir. "Hindistan'da," diye ekler, "hiçbir sorguya yer verilmeyecek şekilde yerleştirilmiş olan bu gerçeklikler, *Avrupa'ya açıklanmalıdır."* (*Christna et le Christ*, s. 347)

DÜNYA KAÇ YAŞINDA?

Hesaplamaya göre biz şimdi, Hindu geleneğinde, Sir William Jones'un da aslına uygunluğunu dolaylı olarak kabul ettiği, Manu kanunlarının tesis edildiği ilk çağ, Kritayug ya da Satya'dan da sayılmaya başlandığında üçüncü çağ olan Kali Yug'dayız. Hindu kronolojisinin büyük abartmalarına göre söylenebilen her şeyi kabul ettikten sonra---modern teoloji ve antropoloji ile birleşmesi, İbrani Kutsal Metni'ne ait 6000 yılın karikatür kronolojisinden çok daha iyi---dünyanın dördüncü çağının ya da Kali Yug'un başlamasından beri yaklaşık 4500 yıl geçmiş olsa da, bugüne kadar yaşamış en büyük Doğu-bilimcilerden birinin—üstelik bir Hristiyan, Teozofist değil---Manu'nun Musa'dan binlerce yıl eski olduğuna inandığına dair elimizde bir kanıtımız var. Açıkça şu iki şeyden biri olması gerekir: "Ya Hint tarihi, Presbiteryen Sayfası için yeniden şekillendirilmiş olmalı ya da yazarlar o sayfa için, Teozofistleri eleştirmeyi denemeden önce Hindu edebiyatını çalışmış olmaları gerekir."

Bakış açıları bizi çok az ilgilendiren bu saygıdeğer beyefendilerin özel görüşleri dışında, Yeni Amerikan Ansiklopedisi' nde bile Hindu edebiyatının eskiliğini ve önemini tartışmaya kararlı bir eğilim buluruz. Manu Kanunları, der, bir yazar, "M.Ö. üçüncü yüzyıldan daha eski değildir." Bu, çok esnek bir dönemdir. Eğer Manu Kanunları ile yazar, sonraki Brahmanlar tarafından, iddialı projelerine bir otorite olarak hizmet etmek ve kendileri için bir yönetim kuralı yaratma düşüncesiyle derlenmiş ve düzenlenmiş bu kanunların özetini kastetmektedir, o zaman öyle bir anlamda, biz onu tartışmaya hazır olsak bile onlar haklı olabilirler. Her durumda, İbrani İncil'inin bizim çağımızın onuncu yüzyılından daha öncesine denk gelmediğini, çünkü ondan daha eski hiçbir İbrani metnine sahip olmadığımızı, ya da Homeros'un İlyada şiirlerinin,

gerçekliği doğrulanmış ilk el-yazmasının bulunmasından önce ne yazıldığını ne de bilindiğini iddia etme konusunda, Manu tarafından düzenlenen orijinal eski kanunların bu kısaltılmış halini geçiştirmek çok uygun değildir. Avrupa âlimlerinin elinde dört ya da beş yüzyıldan daha eski hiçbir Sanskrit el-yazması yoktur, bu, en azından onları, Vedalar için dört ya da beş bin yıllık bir antiklik belirlemekten alıkoyar. Manu Kitapları' nın muhteşem antikliğinin lehine çok güçlü muhtemel iddialar vardır, ve hiçbir ikisi birbiriyle aynı fikirde olmayan çeşitli âlimlerin görüşlerini alıntılama zahmetine girmeden, biz, Ansiklopedi ile ilgili bu çok asılsız iddiaya ilişkin kendi görüşümüzü ortaya koyacağız.

Eğer Jacolliot'un ispatladığı gibi, eldeki metin, Justinian Kanunu, Manu Kanunları' ndan kopyalanmışsa, biz öncelikle ilkinin çağını belirlemek zorundayız; sadece yazılı ve eksiksiz bir kanunu da değil, onun kökenini. Buna cevap vermenin zor olmadığına inanıyoruz.

Varro'ya göre, Roma, 3961'de (M.Ö. 754) Julian döneminde kuruldu. Justinian'ın emriyle vücut bulduğu şekilde ve Corpus Juris Civilis olarak ta bilinen Roma Kanunu bir kanun kitabı değildi, bize söylenen, yüzyılların mevzuat geleneklerinin bir özetiydi. Orijinal kaynakçası hakkında gerçekten hiçbir şey bilinmediği halde, *jus scriptum*'un ya da yazılı kanunun türetildiği ana kaynak, *jus non scriptum* ya da gelenek kanunuydu. Burada, bizim iddialarımızı dayandırmaya hazırlandığımız, işte bu gelenek kanunudur. Üstelik, On iki tablet kanunları, Julian takvimine göre yaklaşık 300 yıllarında derlenmiş ve özel kanun olarak bu bile daha da önceki kaynaklardan toplanmıştır. Dolayısıyla, eğer bu önceki kaynakların, Brahmanların, şimdiki Kali Yug'dan bir çağ öncesi, Kriyatug'da düzenlendiğini iddia ettikleri Manu Kanunları ile iyi bir şekilde uyuştukları görülüyorsa, o zaman biz, gelenek kanunları olan On İki Tabletler'e ilişkin bu kaynağın, en azından, onu kopyalayanlardan birkaç yüzyıl daha eski olduğunu varsaymalıyız. Tek başına bu bizi, doğrudan milattan 1000 yıldan daha fazla önceye taşıyacaktır.

Hindu kozmogoni sistemini kapsayan *Manava Dharma Sastra* , eskilikte Vedaların yanında kabul edilir; ve hatta Colebroke, Vedaları M.Ö.

on beşinci yüzyıla atfeder. Peki, *Manava Dharma Sastra* adının etimolojisi nedir? O, *Manu*; *d'harma*, atama; ve *sastra*, buyruk ya da kanun kelimelerinin bileşimidir. O halde, Manu kanunları, bizim Hristiyanlık çağından önceki ancak üçüncü yüzyıla nasıl dayanabilir?

Hindu *Kanun Kitabı*, hiçbir zaman ilahi vahye dayalı olduğuna dair bir iddiada bulunmamıştır. Bizzat Brahmanlar tarafından, Vedalar ile herhangi hatırı sayılır eskilikteki başka bir kutsal kitap arasında yapılan ayrım onun bir kanıtıdır. Her inanç grubu Vedaları tanrı sözü—*sruti* (vahiy)—sayarken, Manu Kanun Kitabı, onlar tarafından basitçe *smriti*, sözlü geleneklerin bir koleksiyonu diye adlandırılır. Ayrıca bu gelenekler ya da "yeniden toplamalar" bölgedeki hem en saygın hem de en eskileri arasındadır. Fakat, belki de bu antiklik lehine en güçlü iddia ve içinde ve gördüğü genel itibar, şu gerçeklikte yatmaktadır. Brahmanlar bu gelenekleri, inkâr edilemez şekilde, uzak bir dönemde tekrar biçimlendirmişler ve şimdi Manu Kanun Kitabı'ndaki şekliyle, onların hırslı bakış açılarına cevap olan mevcut kanunları yapmışlardı. Dolayısıyla, o kanunları, dulların—*suttee*-- yakılmasının daha ne uygulandığı ne de düşünüldüğü, yaklaşık 2500 yıl olan bir zamanda yapmış olmalıydılar. *Manu Kanun Kitabı'nda* belirtilmiş, Vedalar'dakinden daha acımasız herhangi bir yasa yoktur! Hindistan tarihinden tamamen habersiz olmadıkça, bu ülkenin bir zamanlar İngiliz hükümeti tarafından *suttee*'nin—dulların yakılması—yasaklanmasının yol açtığı dini isyanın eşiğinde olduğunu kimse bilmiyor mu? Brahmanlar, *Rig- Veda'* dan onu emreden bir beyite başvurmuşlardı. Fakat bu beyitin tahrif edilmiş olduğu son zamanlarda ispatlanmıştı.[136] Eğer Brahmanlar, Manu Kanunlarının tek yazarları ise, ya da onu, Alexander'ın zamanından daha önce olmayan amaçlarına cevap olacak şekilde basitçe eklentilerle doldurmak yerine bütünüyle düzenlemişlerse, onların bu en önemli noktayı atlamaları ve onun otoritesini tehlikeye atmaları nasıl mümkün olabilir? Bu

136 Bknz. "Hindistan'da Cenaze Törenii" Roth; "Karşılaştırmalı Mitoloji," Max Müller; "Hindu Dullarının yakılmasına ilişkin Vedik Yetki," Wilson'ın Makalesi, vs.

gerçek bile tek başına, *Kanun Kitabı*' nın onların en kadim kitaplarından biri sayılması gerektiğini ispatlar.

O tip dolaylı delile—akıl ve mantığa--- dayanarak, şunu iddia ediyoruz ki, eğer Mısır, Yunanistan'a medeniyet sağladıysa ve ikincisi de kendininkini Roma'ya miras bıraktıysa, Mısır'ın kendisi de Menes'in hüküm sürdüğü o bilinmeyen çağlarda kendi kanunlarını, sosyal kurumlarını, sanatlarını ve bilimlerini Vedik-öncesi Hindistan'dan almıştır, ve bu yüzden de insanlığın büyük sırlarının anahtarını aramamız gereken yer, o eski rahiplerin---diğer bütün ülkelerin ustaları-- inisiyasyonu içindedir.

BİR ZAMANLARIN KUDRETLİ TRANS-HİMALAYA DENİZİ

Ve biz gelişigüzel "Hindistan" derken, modern günlerimizin Hindistan'ını değil, arkaik döneminkini kastederiz. Şimdi bizim başka adlarla bildiğimiz ülkelerin hepsi, o kadim zamanlarda Hindistan olarak adlandırılırlardı. Bir Yukarı, bir Aşağı ve bir de Batı-Hindistan vardı; sonuncusu da, bugünkü Persia-İran'dır. Biz şimdi burada, bilimin, insanlığın beşiği olduğu konusunda tamamen hemfikir olduğu o yerlere ilişkin bir efsane anlatacağız.

Geleneğin söylediğine ve *Büyük Kitap* kayıtlarının açıklamalarına göre, Ad-am'ın ve onun meraklı eşi Heva'nın günlerinden uzun zaman önce, şimdi sadece tuzlu göllerin ve ıssız kurak çöllerin bulunduğu yerde, mağrur Himalayaların kuzeyinde ve onun batı devamında, Orta Asya üzerinde uzanan engin bir iç deniz vardı. Dünyada eşi benzeri olmayan güzelliğe sahip bir adada, bizimkinden önce gelen ırkın son kalanları ikamet etmekteydi. Bu ırk aynı rahatlıkla suda, havada ve ateşte yaşayabiliyordu, zira elementler üzerinde sınırsız bir kontrolü vardı. Bunlar, "Tanrı Oğulları"ydı, ama insan kızlarını görenler değil, Doğu Kabala'sında başka bir isimleri olsa da, gerçek *Elohim*'di. Doğanın en tuhaf sırlarını insanlarla paylaşan ve onlara, ağza alınmaz ve şimdi *kayıp* olan "söz" ü ifşa edenler onlardı.

Hiçbir kelimesi olmayan bu söz, bir zamanlar yerkürenin her tarafında dolaşıyordu ve halen de bazı ayrıcalıklı insanların kalplerinde uzak son bir yankı olarak yerini korumaktadır. Bütün Rahiplik okullarının kâhinleri bu adanın varlığından haberdardılar, fakat 'söz" yalnızca Java Aleim ya da her okulun baş lordu tarafından bilinirdi ve ancak ölüm

anında vârisine geçirilirdi. O tip pek çok okul vardı ve eski klasik yazarlar onlardan söz ederler.

Onun, bizim mevcut ırkımızdan önce pek çok insan ırkı olduğuna dair bütün kadim toplumlar tarafından kabul edilmiş evrensel geleneklerden biri olduğunu önceden görmüştük. Bunların her biri, kendinden önce gelenden farklıydı; ve diğeri ortaya çıktığında kayboluyorlardı. Manu' da, o tür altı ırkın açıkça birbirini takip ettiğinden söz edilir.

"Swayambhouva'dan ya da kendinden var olan Oluş'tan çıkmış bu Manu Swayambhouva'dan (ikincil olan ya da Adam Kadmon'a karşılık gelen), her biri bir insan ırkına hayat veren diğer altı Manu (atalarının tipik örneği olan insanlar) ortaya çıktı. . . .Swayambhouva'nın ilk olduğu, hepsi güçlü bu Manuların her biri *kendi döneminde—autara—* hareket edebilen ve hareket edemeyen varlıklardan oluşan bu dünyada ürettiler ve yönettiler" (Manu, kitap i.).

Shiva-Purana' da[137] şöyle anlatılır:

"Oh Shiva, sen ateş tanrısı, ormanın solmuş çimini ateşin yok etmesi gibi, benim günahlarımı yok et. Bu insan ırkının ataları Adhima (ilk insan) ve Heva'nın (Sanskritçe, hayatın tamamlanması) yaşama sahip olmaları ve dünyayı nesilleriyle kaplamaları, senin kudretli Nefesin sayesindedir."

"Deniz kenarındaki hoş ada ile hiç iletişim yoktu, fakat yalnızca ustaların bildiği yeraltı geçitlerinde onunla her yönden iletişim kuruluyordu. Gelenek, Hindistan'ın heybetli kalıntıları, Ellora, Elephanta ve bir zamanlar o okullara ait olan ve o tür yeraltı yollarını bağlayan Ajunta mağaralarını (Chandor dizisi) işaret eder. Kayıp Atlantis'in—aynı zamanda *Gizli Kitap'* ta belirtilen, fakat başka bir adla ve kutsal dilde telaffuz edilen—o günlerde var olmadığını kim söyleyebilir? Büyük kayıp kıta, belki de, Hindistan'dan Tazmanya'ya uzanan Güney Asya'da konumlanmıştı.[138] Eğer şimdi çok fazla şüphe edilen ve onu Platon'un bir

137 *Purana* kadim ve kutsal tarih ya da gelenek demektir. Bknz. "Manu" nun Loiseleur Des Longchamp'e ait çevirisi; ayrıca L. Jacolliot'un "La Genése dansl'Humanité."

138 İlk keşfedildiğinde Amerika'nın, Atlanta adındaki bazı yerli kabileleri taşıyor olduğunun bulunması da ilginç bir tesadüftür.

şakası olarak kabul eden bazı bilgili yazarlar tarafından kesin şekilde reddedilen hipotez eğer doğrulanırsa, o zaman, belki de, bilim adamları, tanrı-meskeni kıta ile ilgili açıklamanın masal olmadığına inanacaklardır. Ve onlar sonra, Platon'un dikkatli ipuçlarının ve hikâyeyi Solon'a ve Mısır rahiplerine atfetmesinin, sadece gerçeği dünya ile paylaşmanın tedbirli bir yolu olduğunu ve gerçek ile kurguyu akıllıca birleştirerek, inisiyasyonda empoze edilen zorunluklarla sırrı açığa vurmasının yasaklandığı bir hikâyeden kendisini ayırmasını idrak edebileceklerdir.

AMERİKA ADININ GERÇEK KÖKENİ

Atlanta adı, hiç Platon ile başlamış olabilir miydi? Atlante bir Yunan adı *değildir* ve onun yapısında Yunanca hiçbir unsur yoktur. Brasseur de Bourbourg bunu yıllar önce göstermeye çalışmıştı, ve Baldwin, *Tarih-öncesi Uluslar ve Kadim Amerika* adlı çalışmasında, "*Atlas* ve *Atlantik* sözcüklerinin Avrupa'da bilinen herhangi bir dilde tatmin edici hiçbir etimolojileri yoktur. Onlar Yunanca değildir ve Eski Dünyanın bilinen herhangi bir diliyle de ilişkilendirilemezler. Ancak Nahuatl (Toltek) dilinde, su, savaş ve başın üstü anlamına gelen *a*, *atl* kökünü buluruz. Bu kökten *atlan* gibi, su sınırı veya ortası anlamındaki bir dizi sözcük gelir; biz de ondan Atlantik sıfatını elde ederiz. . . .Kıta, Uraha Körfezi girişinde, Dairien'de, iyi bir limanla birlikte, Columbus tarafından keşfedildiğinde *Atlan* adında bir şehir vardı. O şimdi Aclo[139] adındaki önemsiz bir *pueblo*'ya (kasaba) indirgenmiştir.

Amerika'da Milattan 400 yıl önceki bir filozofun sözümona *kurgusunda,* üstelik diğer her bir ülke için yabancı olan, tamamıyla yerel bir unsur barındıran bir isimle adlandırılmış bir şehir bulmak, en azından çok sıradışı değil midir? Aynısı, Hindu geleneğine göre, *yedi* kıtanın merkezindeki kutsal dağ Meru ile, sonra da son zamanlara kadar kesin tarih tarafından bahsetmeye layık görülmeyen önemsiz bir fark, adı hiçbir suretle Americus değil, Albericus olan, Americus Vespucius ile yakından daha ilişkili olduğu bulunabilecek Amerika adı için de söylenebilir. İddiamız lehine şu gerekçeleri ileri sürüyoruz:

1. Americ, Amerrique, ya da Amerique, Nikaragua'da Chontales vilayetinde, Juigalpa ve Libertad arasında uzanan, bir tarafta Carcas Yerlilerinin, diğer taraftan da Ramas Yerlilerinin ülkesine ulaşan, yüksek arazi ya da dağ dizisinin adıdır.

139 Baldwin, "Tarih-öncesi Uluslar," s. 179

Ic ya da *ique*, bir son ek olarak, büyük anlamına gelir, *casique* gibi, vs.

Columbus, dördüncü deniz seferinde, *Cariari* kasabasından muhtemelen, *Caicai*'den söz eder. Halkı büyücülerle veya tıp adamlarıyla doluydu; ve burası, 3000 fit yükseklikteki Americ dağ sırasının bölgesiydi.

Bununla birlikte o, bu kelimeyi kullanmayı ihmal eder.

America Provincia adı, ilk olarak 1552'de Basle'de yayınlanan bir haritada ortaya çıkmıştı. O zamana kadar bölgenin, Hindistan'ın bir parçası olduğuna inanılıyordu. O yıl Nicaragua, Gil Gonzales de Avida[140] tarafından fethedildi.

2.Onuncu yüzyılda, kıtayı, kalın bir şekilde ormanla kaplı düşük seviyedeki bir sahili ziyaret eden Kuzeyliler, bir orman anlamındaki *mark*' tan, ona *Markland* dediler. Onun, *marrick*'teki gibi, yuvarlanan bir sesi vardı. Himalayalar ülkesinde de benzeri bir kelime bulunur, ve Dünya-Dağı, Meru'nun adı bazı lehçelerde *Meruah* diye telaffuz edilir, *h* harfi güçlü bir şekilde söylenir. Ancak, ana fikir, iki toplumun, her bir kendi anlamlarında kullanılan ve aynı bölgede uygulandığı bulunan, muhtemelen benzer sesteki bir kelimeyi kabul ettiklerini göstermektir.

"Büyük dağı (Hindu Meru gibi diye ekleyebiliriz) sembolize eden," der, "Americ adını bulduğumuz yer Orta Amerika Devleti, kıtaya adını verdi. Vespuciius, eğer bir kıtaya bir unvan vermeyi düşünmüş olsaydı, kendi soyadını kullanırdı. Eğer Başrahip Bourbourg'un Atlas ve Atlantik'in kaynağı olarak *Atlan* teorisi doğrulansa, iki hipotez en cezbedici şekilde uyuşurlardı. Platon'un, bir dünyayı Herkül sütunları ötesinde incelemiş tek yazar olmaması gibi, ve okyanusun yine de sığ olması ve Atlantik'in bütün tropik kısmı boyunca deniz-yosunu yetişmesi gibi, bu kıtanın varsayıldığını, ya da o kıyıda bir ada-dünyası olduğunu hayal etmek çılgınca olmaz. Ayrıca Pasifik, Malezya ya da Java'ya ait kalabalık nüfuslu bir ada-imparatorluğu---Kuzey ve Güney arasında bir kıta değilse de--olduğunun işaretlerini gösterir. Hint Okyanusu'ndaki Lemurya'nın bilim adamlarının bir rüyası olduğunu ve Sahara ile Asya orta kuşağının belki de bir zamanlar deniz-yatakları olduklarını biliyoruz."

140 Bknz. Thomas Belt, "The Naturalşsts in Nicaragua," Londra, 1873

ATLANTİS IRKINI YOK EDEN ŞEY

Geleneğe devam etmek gerekirse, kâhinler sınıfının iki farklı kategoriye bölündüğünü eklemek zorundayız: adadaki "Tanrı Oğulları" tarafından eğitilenler ve saf aydınlanmanın tanrısal doktrininde inisiye olanlar, ve kayıp Atlantis'te---eğer adı bu olmalıysa---yaşayanlar, ve başka bir ırktan olanlar, bütün saklı şeyleri kuşatan bir görme yeteneği ile doğmuşlardı ve gerek mesafe, gerekse maddesel engelden bağımsızdılar. Kısacası, onlar, Popol-Vuh' ta söz edilen, görme yetenekleri sınırsız olan ve her şeyi aynı anda bilen *dördüncü ırk* insanlarıydı. Onlar, belki de, bilgilerini almak için ne uğraşmış ne de acı çekmiş ve ne de onu herhangi bir kurban vererek edinmiş olan, bizim "medyumdoğanlar" diye adlandırdıklarımızdır. Dolayısıyla, öncekiler ilâhi eğitmenlerinin yolunda yürürlerken ve bilgilerini derece derece edinerek aynı zamanda kötüyü iyiden ayırt etmeyi öğrenirlerken, Atlantis'in usta doğanları bilmeden, büyük ve görünmez "Ejder"in, Kral *Thevetat*'ın (Tekvin'in Serpenti) imâlarını takip etmişlerdi. Thevetat, bilgiyi sonradan öğrenmemiş ve edinmemişti de, fakat, Dr. Wilder'ın baştan çıkaran Serpent'e ilişkin bir ifadesini ödünç almak gerekirse, o, "inisiye olmadan *bilen* bir çeşit Sokrates'ti". Böylece, demon Thevetat' ın kötü imâlarının altında, Atlantis ırkı kötü niyetli *majisyenlerden* oluşan bir ulus hâline gelmişti. Bunun sonucunda, anlatması çok uzun bir hikâye, savaş ilan edildi; onun içeriği, Cain ırkı, devler ve Nuh ile erdemli ailesi hakkındaki tahrif edilmiş alegorilerde bulunabilir. Çekişme, taklidini Babil ve Musa tufanı hikâyelerinde bulan, Atlantis'in sular altına gömülmesiyle bir son bulmuştu: "Devler ve majisyenler . . . .ve bütün nesil öldü, ve her insan." *Popol-Vuh*'taki Thlinkith'lerin büyük Babası ile ya da Hindu Nuh'u---Vaiswasvata---gibi, büyük bir gemiyle kaçışını

anlatan Guatemalalıların kutsal kitabındaki ile önemli ölçüde aynı olan Xisuthrus ve Nuh dışında hepsi ölmüştü.

Eğer biz bu inanç geleneğine tümüyle inanıyorsak, ada kâhinleri nesli ile Atlantisli Nuh nesilleri arasındaki evliliklerden erdemli ve kötü huylu karışık bir ırk çıktığı hikâyesine de güvenmek zorundayız. Bir tarafta, dünyanın kendi Enokları, Musaları, Gautama Buddhaları, sayısız "Kurtarıcıları" ve büyük kâhinleri vardı; diğer tarafta ise, kişisel spiritüel aydınlanmanın kısıtlayıcı gücünden yoksun olarak kendilerine verilmiş hediyeyi istemeden kötü amaçlar için saptırmış "doğal majisyenler" bulunuyordu. Musa'nın, Ahit Kitabı'nda belirtilmiş, kehanette ve ezoterik bilgelik okullarında eğitilmiş o ustalar için hiçbir azarlama sözü yoktu. Onun kınamaları, ya bile bile ya da diğer türlü, Atlantisli atalarından miras aldıkları güçleri kötü ruhlara hizmet etmek ya da insanlığı incitmek için yozlaştıranlara ayrılmıştı. Onun öfkesi *Ob* ruhuna karşı alevlenmişti, OD[141] ruhuna değil.

---

141 Biz bu bölümü basacağımız zaman, Saygıdeğer John Li O'Sullivan'ın nezaketi aracılığıyla Louis Jacolliot'un yirmi bir ciltlik bütün çalışmasını almıştık. Onlar başlıca Hindistan ve onun ieski gelenekleri, felsefesi ve dini üzerineydi. Bu yorulmak bilmez yazar, çoğunluğu orijinal olan, değişik kaynaklardan bir dünya bilgi toplamıştı. Biz pek çok konuda onun kişisel görüşlerini kabul etmezken, yine de, Hint kutsal kitaplarından çok sayıdaki çevirilerinin ölçüsüz değerini de kabul ederiz. Özellikle de, ileri sürdüğümüz iddiaları her bakımdan doğruladıklarını gördüğümüzden beri. O örneklerin arasında, bu, tarih öncesi çağlardaki kıtaların sular altında kalma meselesi vardır.

O, "Histoire des Vierges : Les Peuples et les Continents Disparus" adlı çalışmasında, şöyle der:

"Sözlü ve yazılı olarak tapınaklarda muhafaza edilmiş, Hindistan'ın en kadim efsanelerinden biri, yüzbinlerce yıl önce Pasifik Okyanusunda jeolojik altüst oluşla yokedilmiş dev bir kıtanın varlduğuyla ilişkilidir ve onun parçaları Madagaskar, Seylan, Sumatra; Java, Borneo ve Polinezya'nın başlıca adacıklarında aranmalıdır.

"Hindistan ve Asya yüksek platosu bu hipoteze göre, sadece o uzak dönemlerde merkez kıtaya komşu büyük adalarla temsil edliyordu. . . .Brahmanlara göre bu ülke yüksek bir medeniyete ulaşmıştı ve büyük felaket zamannda suların yer değiştirmesiyle genişlemiş Hindistan yarımadası, bu yerde doğmuş ilksel geleneğin zincirini devam ettirmişti. Bu gelenekler, bu dev ekvatorsal adada yaşayan halklara Rutas adını verir, ve onların onuşmasından da Sanskritçe türetilmiştir." (Bu dille ilgili ikinci ciltte söyleyecek bir şeyimiz var.)

"Hindistan ovalarından göç eden en zeki nüfus tarafından muhafaza edilmiş, Hindu-Helenik gelenek, aynı şekilde, Tropikal Kuşağın kuzey kısmında Atlantik'te bulunan bir kıtanın ve ona Atlantis ve Atlantides adını veren bir toplumun varlığı ile ilişkilidir."

"O enlemlerdeki kadim bir kıtanın varsayımı dışında, volkanik adalarda ve Azorlar, Kanarya adaları ve Cape Verd'in dağlık yüzeylerinde bulunabilecek izler, coğrafi ihtimalden yoksun

PERU'DAKİ YERALTI GEÇİTLERİ

Her iki Amerika'yı kaplayan ve pek çok Batı Hint Adalarında bulunan kalıntıların hepsi, batık Atlantislilere atfedilir. Atlantis günlerinde kara yoluyla hemen hemen yeni biriyle bağlantıda olmuş, eski dünyanın kâhinleri gibi, batık ülkenin majisyenleri de bütün yönlerde giden bir yeraltı geçitleri ağına sahiptiler. Şimdi, o esrarengiz yeraltı labirentleriyle bağlantılı olarak, ölümünden önce, ülkesinin iç kısımlarına birlikte seyahat ettiğimiz bir Perulu tarafından bize anlatılan tuhaf bir hikâye vereceğiz. Onun içinde gerçek payı olmalıdır; çünkü sonrasında, o, yeri görmüş olan, fakat araç ve zaman eksikliği yüzünden kısmen de olsa hikâyeyi kendisi doğrulayacak olan bir İtalyan tarafından teyit edilmiştir. İtalyan haber kaynağı, Perulu bir Hintli tarafından, itirafı üzerine kendisine açık edilmiş bir sırra sahip olan eski bir rahipti. Ayrıca, rahibin, tamamen gezginin hipnotik etkisi altında olduğu anda ifşa etmeye boyun eğdirildiğini de ekleyebiliriz.

Hikâye, İnkaların sonuncusunun ünlü hazineleri hakkındadır. Perulu, o İnka'nın Pizarro tarafından işlenen, iyi-bilinen ve içler acısı cinayetinden beri, sırrın, güvenilmeyecek olan *Mestitzos* dışında bütün Hintlilerce bilindiğini ileri sürmüştü. O, şöyle devam eder: İnka mahkûm edilmişti ve eşi, onun özgürlüğü için, üçüncü günde güneş batmadan

değildir, üstelik esrarengiz okyanustan ürkmeleri sebebiyle Herkül'ün sütunlarının ötesine geçmeye hiç cesaret edememiş olan Yunanlar, Plato tarafından muhafaza edilmiş hikâyelerin eskiliğinde, bir Hindistan efsanesi yansımasından başka bir şey olmayacak kadar geç ortaya çıkmışlardır.

"Malacca ve Polinezya için ortak olan dini bir inanç, yani Okyanus âleminin iki zıt ucu, "bütün bu adaların bir zamanlar, daima savaşta olan, sarı ve siyah insanların yaşadıkları, iki dev kıtayı biçimlendirdiklerini, ve onların anlaşmalıklarından bıkmış tanrıların, onları yatıştırmakla görevlendirdikleri Okyanus'un iki kıtayı yuttuğunu ve o zamandan beri, onu tutsaklarından vazgeçirmenin mümkün olmadığını doğrular." Yaptıkları hatanın çok geç farkına varan tanrıların gücüyle, yalnızca, dağ-zirveleri yüksek platolar tufandan kurtulmuşlardı."

önce, "ancak ona ulaşabilecek olan kişiye verilmek üzere, yerden tavana kadar" bir oda dolusu altın teklif etmişti. O sözünü tutmuştu, fakat Pizarro İspanyolca uygulamaya göre sözünü tutmadı. Öyle bir hazineyi gördüğünde hayretler içinde kalarak, tutsağı serbest bırakmayacağını, kraliçe hazinenin nereden geldiğini söylemezse onu öldüreceğini beyan etti. O, İnkaların bir yerde, ülkenin biriktirilmiş zenginliklerinin saklandığı, yeraltında binlerce mil devam eden bir yol ya da tünelde, bitmek tükenmez bir madenleri olduğunu duymuştu. Talihsiz kraliçe zaman istemek için yalvardı ve danışmak için kâhinlere gitti. Kurbanın süresi içinde, baş-rahip kraliçeye, kraliyetin hazinelerini Pizarro'ya verse de vermese de gerçekleşecek olan kocasının kaçınılmaz cinayetini, kutsanmış "siyah ayna"da [142] gösterdi. Ondan sonra kraliçe, girişin, yani bir yarığın taşlık duvarı üzerine kesilmiş olan bir kapının kapanmasını emretti. Rahibin ve majisyenlerin kontrolünde yarık, dev taş yığınlarıyla dolduruldu ve yapılan işi gizlemek için yüzeyi kapatıldı. İnka, İspanyollar tarafından öldürüldü ve onun mutsuz kraliçesi intihar etti. İspanyol açgözlülüğü kendini aşmıştı ve gömülü hazinelerin sırrı birkaç sadık Perulunun bağırlarında kilitlenmek zorunda kaldı.

Bizim Perulu bilgi kaynağı, değişik zamanlarda bazı patavatsızlıkların sonucunda, bilimsel araştırmalar bahanesiyle hazineyi aramak için farklı hükümetler tarafından birilerinin gönderildiğini de eklemiştir. Onlar, amaçlarının farkında olmadan ülkeyi didik didik aramışlardır. Bu inanış, şimdiye kadar Dr. Tschuddi ve diğer Peru tarihçileri tarafından da doğrulanmıştır. Ancak önceden açıklanmış olduklarını farkına varmadığımız bazı ek detaylar vardır.

142 Genellikle siyah olan bu "sihirli aynalar" benzer bir inancın evrenselliğinin başka bir kanıtıdır. Bu aynalar Hindistan'da Agra şehrinde hazırlanır ve ayrıca Tibet ve Çin'de de üretilir. Ve biz onları Kadim Mısır'da da buluruz, Brasseur de Bourbourg tarafından alıntılanan kadim tarihçiye göre, Quiche yerlilerinin ataları onları oradan Mexico'ya getirmişlerdir; Perulu güneş-tapınıcıları da onu kullanmışlardır. İspanyollar karaya çıktıklarında, der, tarihçi, Quiche'lerin Kralı, krallığının kaderini öğrenmek için, rahiplerine aynaya danışmalarını emretmiştir. "Demon, şimdiyi ve geleceği bir aynadaki gibi yansıtmıştır," diye ekler (De Bourbourg: "Mexico", s. 184).

ŞİMDİ İLK DEFA ANLATILAN BİR SIR

Hikâyeyi ve bir İtalyan tarafından doğrulamasını duyduktan birkaç yıl sonra tekrar Peru'yu ziyaret ettik. Su yoluyla Lima'dan güneye doğru giderek günbatımında Arica yakınındaki bir noktaya ulaştık ve And dağlarından ayrı olarak kıyıda kederli yalnızlığında duran, neredeyse dikey, dev bir kayanın görüntüsüyle çarpıldık. O, İnkaların lahitiydi. Batan güneşin son ışıkları kayanın yüzüne vururken, birisi, sıradan bir opera-dürbünüyle, volkanik yüzey üzerine kazınmış bazı ilginç hiyeroglifler olduğunu bile uydurabilir.

Cusco, Peru'nun başkenti olduğunda, her yerde ihtişamıyla ünlenmiş bir güneş tapınağı barındırıyordu. Onun çatısı kalın altın plaka ile örtülüydü ve duvarlar aynı değerli metalle kaplıydı, saçak olukları da altındandı. Batı duvarında mimarlar öyle bir gedik akıl etmişlerdi ki, güneş ışınları ona ulaştığında, o, yapının içinde onlara odaklanıyordu. Bir ışıltıdan diğerine altın bir zincir gibi uzanıp, nemrut putları aydınlatarak ve başka zamanlarda görünmez olan bazı mistik işaretleri açığa çıkararak duvarları çevreliyorlardı. Birinin, tünelin ve onun girişlerinin sırrını öğrenebilmesi ancak bu hiyeroglifleri anlamakla mümkündü. O girişlerden bir tanesi, bugün bulunmasının ötesinde gizlenmiş olan, Cusco yakınında olandı. Bu direkt olarak, Cusco'dan Lima'ya giden dev bir tünele götürür ve sonra da güneye dönerek Bolivya'ya uzanır. O, belli bir noktada bir kraliyet lahitiyle kesişir. Bu kasvetli odanın içi, marifetle iki oda, daha doğrusu geçişleri açan iki dev levha olarak ayarlanmıştır, ve anahtarı sadık koruyucuların mülkiyetinde olan, gizli işaretlerin yontulmuş olduğu duvarların diğer bölümlerinden sadece ayırt edilebilmek için çok sıkıca kapanırlar. Bu dönen levhalardan biri, Lima tünelinin güney ağzını kapatır---diğeri de, Bolivya koridorunun kuzey

ağzını. Güneye doğru giden ikincisi, Trapaca ve Cobijo'dan geçer, zira Arica, Peru ve Bolivya arasında sınır olan, Pay'quina[143] diye adlandırılan küçük nehirden çok uzak değildir.

Bu noktadan uzak olmayan bir yerde, garip bir üçgen oluşturan üç ayrı tepe durmaktadır; onlar And dağları zinciri içinde bulunurlar. İnanışa göre, kuzeye doğru götüren koridora tek geçilebilir giriş, bu tepelerden birindedir; fakat bir Titanlar birliği onu bulma çabasıyla kayaları boş yere yarabilir. Fakat birisinin bir giriş elde etmesi ve mezar odasındaki dönen plakaya göre yolunu bulması gerekse ve onu patlatmaya teşebbüs etse, ezici kayalar, lahiti, onun hazinelerini ve---esrarengiz Perulunun bize ifade ettiği gibi—"binlerce savaşçıyı" tek bir harabeye gömmeye oldukça istekli olurlar. Payquina yakınındaki dağdaki kapı dışında Arica odasına başka bir giriş yoktur. Bolivya'dan Lima ve Cusco'ya kadar bütün koridor boyunca altın ve değerli taşların, İnka nesillerinin birikimlerinin olduğu, toplam değeri hesaplanamaz hazinelerle dolu daha küçük saklanma yerleri vardır.

Elimizde, yaşlı Perulu tarafından bize verilmiş, tünel, mezar odası ve kapılara ait doğru bir plan var. Eğer biz sırla kâr etmeyi düşünmüş olsaydık, o, geniş ölçüde Peru ve Bolivya hükümetlerinin işbirliğini de gerektirirdi. Fiziksel engellerden hiç söz etmezsek, bireysel ya da küçük grup olarak hiç kimse, kıyıları istila eden ve aslında neredeyse bütün nüfusu kapsayan kaçakçılar ve eşkıyalarla karşılaşmadan öyle bir keşfe girişemezdi. Yüzyıllardır girilmemiş olan tünelin pis kokulu havasını temizlemek işi bile ciddi bir şey olurdu. Ancak orada hazine yatmaktadır, ve geleneğin söylediğine göre, tüm Kuzey ve Güney Amerika'dan İspanyol yönetiminin son izi kaybolana kadar da yatmaya devam edecektir.

Miken'de Dr. Schliemann tarafından topraktan çıkarılmış hazineler popüler açgözlülüğü uyandırmış ve maceracı spekülatörlerin gözleri, kadim toplumların zenginliklerinin gömülü olduğu varsayılan mahzen ya

143 Pay'quina ya da *Payaquina* diy adlandırılmıştır çünkü dalgaları altın parçalarını Brezilya'dan sürüklerlerdi. Biz, Avrupa'dan getirdiğimiz bir avuç dolusu gerçek metal parçacıkları bulmuştuk.

da mağara, kum altı veya alüvyon birikintilerinin olduğu yerlere çevrilmiştir. Başka hiçbir bölgede, hatta Peru'nun bile etrafında, Gobi Çölünün çevresinde olduğu kadar inanç geleneği dolaşmaz. Bağımsız Tartar ülkesinde değişen kumların bu uğuldayan atığı bir zamanlar, eğer bilgi doğruysa, dünyanın gördüğü en zengin imparatorluklardan birinin yeriydi. Yerin altında altın, mücevherler, heykeller, kaplar gibi bir zenginliğin yattığı söylenir, ve bütün hepsi, var olan hiçbir Hristiyanlık başkentinin günümüze kadar gösteremediği medeniyet, lüks ve güzel sanatları işaret eder. Gobi kumu, sürekli esen şiddetli rüzgârların önünde doğudan batıya hareket eder. Zaman zaman o saklı hazineler açığa çıkar, fakat yerlilerin hiçbiri onlara dokunmaya kalkışmaz, çünkü tüm bölge güçlü bir büyünün engellemesi altındadır. Cezası ölüm olacaktır. Bahti---gudubet ama sadık gnomlar---döngüsel periyodların devresi, insanların eğitimi için onların hikâyesinin tekrar bilinmesine sebep oluncaya kadar bu tarih-öncesi toplumun hazinelerini koruyacaklardır.

Yerel inanışa göre, Cengiz Han'ın lahiti, Tabasun Nor Gölü yakınında halen var olmaktadır. İçinde de uyuyormuş gibi Moğol Alexander yatmaktadır. Üç yüzyıl daha sonra o uyanacak ve halkını yeni zaferlere ve başka bir zafer hasadına götürecektir. Bu kehanetsel inanış, pek çok tuz zerresiyle edinilmiş olsa da, biz, lahitin kendisinin hiçbir şekilde kurgu olmadığını ve onun muhteşem zenginliğinin de abartılmadığını bir gerçek olarak doğrulayabiliriz.

Gobi çölü bölgesi ve aslında tüm Bağımsız Tartar ve Tibet sahası yabancıların izinsiz girişine karşı titizlikle korunmaktadır. Geçmesine izin verilenler, baş yetkilinin belli ajanlarının özel dikkati ve kılavuzluğu altındadırlar ve yerler ve kişilerle ilgili dış dünyaya hiçbir bilgi iletmemek zorundadırlar. Ancak bu sınırlama ile ilgili, biz bu sayfalara ilgiyle okunacak araştırma, macera ve keşif hikâyeleri ekleyebilirdik. Çölün heybetli kumunun, er ya da geç, uzun zamandır gömülü olan sırlarını açığa çıkaracağı ve sonra da bizim modern kibirlimiz için hesapta olmayan küçük düşürmelerin olacağı zaman gelecektir.

HIOUEN-THSANG'IN PAHA BİÇİLMEZ ÖDÜLÜ

"Pashai[144] toplumu," der, on üçüncü yüzyılın gözü pek gezgini, Marco Polo, "sihirde ve *şeytani* sanatlarda büyük ustalardır." Ve onun bilgili editörü ekler: "Bu Pashai ya da Udyana, lamaizmin, yani Tibet Budizminin baş liderlerinden biri ve büyük bir sihir ustası, Padma Sambhava'nın doğduğu ülkeydi. Sakya doktrinleri, *eski zamanlarda* Udyana'da yayıldıkları gibi, muhtemelen Shiva majisiyle de güçlü bir şekilde karışmışlardı, ve Tibetliler halen o bölgeyi büyücülüğün ve cadılığın geleneksel zemini olarak kabul ederler."

"Eski zamanlar" tıpkı "modern zamanlar" gibidir; daha ezoterik ve sır dolu olmaları ve gezginin merakına oranla ustaların tedbirinin artmış olması dışında, majikal uygulamalara ilişkin hiçbir şey değişmemiştir. Hiouen-Thsang, yaşayanlar hakkında şöyle der: "İnsanları. . . .çalışmaya bayılırlar, fakat hevesle peşinde koşmazlar. *Majikal formüller onlar için düzenli profesyonel bir iş haline gelmiştir.* Bu noktada saygıdeğer Çinli seyyaha karşı çıkmayacağız ve yedinci yüzyılda *bazı* toplumların majiyi "profesyonel bir iş" olarak yaptıklarını kabul etmeye de meyilliyiz; ayrıca bugün de bazı insanlar öyle yapıyorlar, fakat kesinlikle gerçek ustalar değiller. Kutsal lama rahiplerini ve keşiş sihir-bilimcileri onu gezginlere göstererek "profesyonel bir iş yapmakla" sorumlu tutacak olan, Peshawer mağarasında Buddha'nın gölgesini idrak etme hazzını elde etmek için hayatını yüzlerce kez riske atmış olan, inançlı ve cesaretli adam, Hiouen-Thsang değildir. Gautama'nın, onu mucizeler göstermesi için çağıran, koruyucusu, Kral Prasenagit'e verdiği cevaptaki uyarısı, Hiouen-Thsang'ın hep aklında kalmış olmalıdır. "Büyük Kral,"

144 Marco Polo'nun çevirmeni ve editörünün (Colonel Yule) inandığına göre Udyana ve Cashmere arasındak bir yerdeki bölge.de ol

dedi, Gautama, "Ben öğrencilerime, kuralı, 'gidin, ey azizler, ve Brahmanların ve hane halkının önünde, doğa güçlerinizi kullanıp, herhangi bir insanın yapabileceğinden daha büyük mucizeler gösterin,' diyerek öğretmem. Ben onlara kural öğreteceğim zaman, 'Ey azizler, *iyi işlerinizi saklayarak, günahlarınızı göstererek* yaşayın,' derim.' "

Tartar ülkesini ve Tibet'i ziyaret etmiş olan her çağın gezginleri tarafından tanık olunmuş ve kaydedilmiş majikal gösterilerin hikâyeleriyle hayrete düşen Colonel Yule, "modern spiritüalistlerin tüm ansiklopedisinin yerlilerin emrine amade olmuş olması gerektiği" sonucuna varır. Duhal de onların sihirleri arasında, davetleriyle Laotsen'in[145] ve ilahi varlıklarının suretlerini havada üretme ve *kimse dokunmadan bir kaleme sorulara cevaplar yazdırma sanatından söz eder.* [146]

İlk belirtilen davetler, onların kutsal alanlarının dini sırlarıyla ilgilidir; eğer başka türlü yapılsa, ya da kazanç için, onlar büyücülük, nekromansi olarak düşünülürler ve katı bir şekilde yasaktır. Sonraki sanat, *dokunmadan bir kalemle yazdırma* ise Hristiyanlık çağından yüzyıllar önce Çin'de ve başka ülkelerde bilinmekte ve uygulanmaktaydı ve o ülkelerde majinin A,B,C 'sidir.

Hiouen-Thsang, Buddha'nın gölgesine tapmayı arzuladığında, başvurduğu "profesyonel majisyenler" değil, kendi ruhuna yaptığı davetti; duanın, inancın ve derin düşüncenin gücüydü. Bazı zamanlar yer aldığı iddia edilen mucizenin olduğu mağaranın yakınında her yer karanlık ve kasvetliydi. Hiouen-Thsang içeri girdi ve dualarına başladı. O, 100 selamlaşma yaptı, fakat herhangi bir şey görmedi ve duymadı. Sonra, kendinin çok günahkâr olduğunu düşünerek için için ağladı ve ümitsizliğe düştü. Ancak tam bütün ümitlerinden vazgeçecek iken, doğu tarafındaki duvarda zayıf bir ışık fark etti, fakat ışık kayboldu. O bu sefer ümit dolu şekilde dualarını tekrarladı ve beliren ve kaybolan ışığı yine gördü. Bundan sonra ciddi bir ant içti : "Çağın Yücesinin" gölgesini

145 Lao-tsi, Çin filozofu.

146 "The Book of Ser Marco Polo", cilt i., s. 318. Bu bağlantıda, ayrıca, bu çalışmanın 6. Bölümündeki Mr. Crookes tecrübelerine bakınız.

görmek için kendinden geçene kadar mağaradan ayrılmayacaktı. Bunun sonrasında daha uzun beklemek zorundaydı, sadece 200 duadan sonra karanlık mağara aniden "ışıkla doldu ve Buddha'nın gölgesi, parlak beyaz bir ışıkla görkemli bir şekilde duvarın üzerinde görünürken, bulutlar birden açıldı ve hepsi aynı anda muhteşem "Işık Dağı" suretini gösterdiler. Göz kamaştırıcı bir ihtişam ilahi çehreyi aydınlattı. Hiouen-Thsang derin düşüncenin ve mucizenin içinde kaybolmuştu ve gözlerini yüce ve benzersiz suretten alamadı. Hiouen-Thsang, kendi günlüğü, *See-yu-kee*'ye, bunun, insanın yalnızca samimi bir inançla dua ettiği zaman ve yukarıdan gizli bir belirti aldıysa olduğunu ve gölgeyi açıkça gördüğünü, fakat hiçbir sürenin o görüntüden keyif almaya yetemeyeceğini ekler.[147]

147 Max Müller : "Buddhist Pilgrims"

HOŞ BİR ÇİN EFSANESİ

Çinliyi dinsizlikle suçlamaya hazır olanlar, Schott'un *"Çin ve Yukarı Asya'daki Budizm üzerine Denemeler"*ini[148] okusalar iyi ederler.

"Sung Hanedanından *Yuan-Yeu*'nun yıllarında (M.S. 1086-1093) dindar ve muhterem bir kadın ev sahibi, iki hizmetçisiyle birlikte Aydınlanma Diyarı' nı bütünüyle yaşamışlardı. Hizmetçilerden biri bir gün arkadaşına şöyle dedi: 'Bu gece ben Amita'nın (Buddha) Diyarına geçeceğim. Aynı gece sakinleştirici bir koku evi kapladı ve hizmetçi önden gelen hiçbir hastalığı olmadan öldü. Sonraki gün hayatta kalan hizmetçi, hanımına şöyle dedi: 'Dün benim ölmüş arkadaşım bir rüyada bana göründü ve dedi ki, 'sevgili hanımımızın azimli yalvarışlarına şükürler olsun, artık ben Cennetin bir sâkiniyim ve benim kutsanmışlığını tüm kelimelerle olan ifadenin ötesindedir." 'Ev sahibi karşılık verdi: 'Eğer o bana da görünürse, senin tüm söylediklerine inanacağım.' Ertesi gece ölmüş kadın gerçekten de ona göründü. Hanım sordu: 'Ben, bir kereliğine, Aydınlanma Diyarını ziyaret edebilir miyim?' 'Evet,' diye cevap verdi, kutsanmış ruh, 'ancak hizmetçinizi takip etmek zorundasınız.' Hanım, onu takip etti (rüyasında) ve çok geçmeden değişik boylarda, bazısı açan bazısı solmakta olan, kırmızı ve beyaz sayısız lotus çiçeklerinin yayıldığı, ölçülemez genişlikte bir göl gördü. O çiçeklerin neyi simgelediğini sordu. Hizmetçi kız cevapladı: 'Bunlar, düşünceleri Aydınlanma Diyarına çevrilen, Yeryüzündeki insan varlıklarıdır. Amita'nın Cenneti'nin ilk defa çok özlemini çeken, Göksel Göl'de bir çiçek yaratır ve bu günden güne büyür ve ilerleme gösteren kişinin kendi-gelişimi gibi daha görkemli hâle gelir; tersi durumda, o, görkemini kaybeder ve solar. Hanım, çiçeklerden birinin üzerinde duran, olağanüstü parlak bir

148 Berlin Bilimler Akademisi, 1846

giysinin içinde el sallayan aydınlanmış birinin adını öğrenmek istedi. Eski hizmetçisi cevap verdi: O, Yang-kie.' Sonra o başka birinin adını sordu ve cevaplandı: 'O, Mahu.' Sonra hanım şöyle dedi: 'Ben bundan sonra hangi yerde varolacağım?' Kutsanmış ruh onu sonraki bir yere götürdü ve ona altın ve lacivert taşıyla parıldayan bir tepe gösterdi. 'Burası' dedi, 'sizin gelecek meskeninizdir.' Siz, kutsanmışların ilk sırasına ait olacaksınız.' Evin hanımı uyandığında, Yang-kie ve Mahu için araştırma yaptı. Birincisi çoktan bu dünyadan ayrılmıştı; diğeri hâlâ hayatta ve iyiydi. Ve bu suretle hanımefendi, kutsallıkta ilerleyen ve asla geri dönmeyen birinin ruhunun, bedeni bu geçici dünyada kalsa bile, Aydınlanma Diyarı'nın önceden bir sâkini olabileceğini öğrenmişti."

Aynı deneme yazısında, başka bir Çin hikâyesi tercüme edilir ve aynı etkiyi verir: "Bir adam tanıdım," der, yazar, "hayatı boyunca pek çok canlı varlık öldürmüş ve sonunda felç olmuştu. Onun günah yüklü ruhundaki birikmiş acılar beni kalpten üzmüştü. Onu ziyaret etim ve Amita'ya seslenişte bulunmasını söyledim; fakat o inatla kabul etmedi. Onun hastalığı, anlayışını bulanıklaştırmış; kötülüklerinin sonucunda katılaşmıştı. Bir kez gözleri kapandığındaki öyle bir adam olmadan önce neydi? Bu hayatta gece gündüzü takip eder, ve kış yazı; bütün insanlar bunun farkındadır. Fakat hayatı ölümün takip edeceğini hiç kimse düşünmez. Bu nasıl bir körlük ve katı yürekliliktir!" (sayfa 93).

Bu iki Çin edebiyatı örneğinin, ulusun karşı karşıya bırakıldığı genel dinsizlik suçlamasını ve toptan materyalizmi güçlendirmesi çok zordur. İlk küçük mistik hikâye, spiritüel cezbedicilikle doludur ve herhangi bir Hristiyan din kitabını süsleyebilir. İkincisi, övgü değerindedir, ancak dini duygular ve felsefik ahlâki prensipler hususunda yüksek derecede bir Ortodoks hikâyesi elde etmek için Amita'yı "İsa" la değiştirmek zorundayız. Aşağıdaki örnek daha da çarpıcıdır ve onu, Hristiyan diriliş-çiler için alıntılıyoruz:

"Sung idaresinde yaşamış, Tanchen'den Hoang-ta-tie, bir demircinin çalışmasını izliyordu. O, işinde olduğu her zaman, hiç aralıksız,

Amita'ya seslenişte bulunurdu. Bir gün o, kendi kompozisyonundan şu dizeleri yaymaları için komşularına verdi:---

'Ding dong! Çekiç darbeleri uzun ve hızlı düşer,

En sonunda demir, çeliğe döner!

Uzun dinlenme günü başlayacak şimdi,

Sonsuz mutluluk Diyarı çağırır beni içeri!'

Bunun üzerine o öldü. Fakat dizeleri bütün Honan'da yayıldı ve birçoğu Buddha'ya sesleniş öğrendi."[149]

149 Schott : Budizm üzerine Makale," s. 103

ÇÖLÜN ŞAKACI GOBLİNLERİ

Herhangi bir bilginin mülkiyeti, hatta spiritüel şeylerin algısı konusunda, Çinlileri ya da Orta, Yukarı veya Aşağı Asya'nın insanlarını inkâr etmek tamamen gülünçtür. Ülke, bir ucundan diğerine, mistiklerle, filozoflarla, Budist azizlerle ve majisyenlerle dolup taşar. Nesnel olarak bazı durumlarda ölümlülere görünen varlıklarla dolu, spiritüel bir dünya inancı evrenseldir. "Orta Asya uluslarının inancına göre," diye ifade eder, I. J. Schmidt, "dünya ve onun iç kısmı, kuşatan atmosferle birlikte, tüm organik ve inorganik doğa üzerinde, yer yer faydalı, yer yer zararlı tesir eden spiritüel varlıklarla doludur. . . .Özellikle çöller ve ıssız ya da yerleşilmemiş topraklar, kötü ruhların meskeni ya da toplanma yeri olarak, etkilerin muazzam ve korkunç boyutta sergilendiği yerlerdir. Ve bunun sonucunda, Turan bozkırları ve özellikle de azametli kumlu Gobi çölüne, ak saçlı antik zamandan beri kötücül varlıkların ikamet-yeri gözüyle bakılmışlardır."

Marco Polo---görevi gereği---Seyahatler adlı ilginç kitabında, çöllerin bu şakacı doğa-ruhlarından birden fazla kez söz eder. Yüzyıllardır ve özellikle de son yüzyılda, onun garip hikâyeleri bütünüyle kabul görmemiştir. O, Kubilay-Han'ın halkı ve diğer ülkelerin ustaları tarafından icra edilmiş en harika sihir şölenlerine defalarca kendi gözleriyle tanıklık ettiğini söylediğinde kimse ona inanmazdı. Ölüm-yatağında iken Marco, iddia edilen "yalanlarını" geri çekmesi için güçlü bir şekilde zorlandı; fakat o ciddiyetle gördüğü şeylerin gerçek olduklarına yemin etti ve "gerçekten görmüş olduklarının yarısını dahi anlatmadığını" ekledi. Marsden'in yayını ve Colonel Yule'un kitabı ortaya çıktığından beri, şimdi onun gerçeği konuştuğuna dair hiçbir şüphe bulunmamaktadır. Halk özellikle, Marco'nun şahitliğini doğrulayıcı çok

sayıda yetkileri ortaya koyduğu ve fenomenlerden bazılarını olağan şekilde açıkladığı için Colonel Yule'a bakmıştı, çünkü o, büyük gezginin, yalnızca doğrucu değil aynı zamanda da son derece gözlemci bir yazar olduğunu, şüphe götürmez şekilde açık hale getirmiştir. İçtenlikle yazarını savunan vicdanlı editör, o Venedikli'nin *Seyahatler*indeki şimdiye kadar tartışılmış ve hatta reddedilmiş birden fazla noktayı saydıktan sonra şöyle söyleyerek sonuçlandırır: "Üstelik son iki yıl, Marco'nun hikâyelerinden en çılgıca görünenin üzerine bir ışık tutma vaadinde bulunmuştur ve Profesör Owen'ın odasındaki masanın üstünde hakiki bir RUC 'un kemikleri uzanmaktadır!" [150]

Arap Geceleri'nin ya da "Arap Miitolojisi"nin devasa kuşu, Webster'ın adlandırdığı şekilde *Ruc*'un (veya Roc) tarif edilmesinden sonra, sıradaki diğer şey, *Alaaddin*'in sihirli lambasının gerçek olduğuna dair bazı iddiaları ortaya çıkarmak ve kabul etmektir.

Büyük Lop çölünden geçen yolu tarif ederken, Marco Polo, fevkalade bir şeyden bahseder, "o, gezginler, geceleyin hareket halindeyken olur. . . .onlar konuşan ruhları duyacaklardır. Bazen ruhlar ona adıyla sesleneceklerdir. . . .gündüz vaktinde bile biri bu konuşan ruhları duyar. Ve bazen de çeşitli müzik enstrümanlarının, çoğunlukla da davul sesini duyarsın."[151]

Çevirmen, notlarında, aynı durumu doğrulayan Çinli tarihçi Matwanlin'den alıntı yapar. "Bu çölde yol boyunca sesler duyarsınız," der, Matwanlin, "bazen şarkı söyleyen, bazen inleyen; ve sık sık; o seslerin ne olduğunu görebilmek için diğerlerinden uzaklaşan gezginler, yollarından ayrılmış ve bütünüyle kaybolmuşlardı; zira o sesler, ruhların ve goblinlerin sesleriydi."[152] "En sevdikleri uğrak yeri olmuş görünse de, bu goblinler, Gobi'ye mahsus değildir," diye ekler, editör," *uçsuz bucaksız ve yalnız çölün huşusu, onları bütün benzer yerlerde ortaya çıkarır.* "

150 "The Book of Ser Marco Polo," cilt i., önsöz, ikinci baskı, sayfa viii.

151 "The Book of Ser Marco Polo," cilt i., s. 203

152 "Visdelon," s. 130

Colonel Yule, teorisinin kabulünden doğacak ciddi sonuçlar ihtimalini göz önünde tutmakla iyi yapmış olacaktı. Eğer biz, Gobi çölünden gelen tuhaf seslerin, uçsuz bucaksız ve yalnız çölden esinlenilen huşu sebebiyle olduğunu kabul edersek, neden Gadarene iblisinin goblinleri (Luka, VIII, 29) daha fazla dikkate alınsınlar? Ve neden İsa çölde geçirdiği kırk günlük denenme süresinde, nesnel ayartıcısına ilişkin olarak kendi kendine yanılgıya düşmüş olmasın? Biz, Colonel Yule tarafından ileri sürülen teoriyi kabul etmeye ya da reddetmeye hazırız, ancak onun bütün durumlar için olan tarafsız uygulamasında ısrar edeceğiz. Pliny, Afrika çöllerinde bir görünüp bir kaybolan hayaletlerden söz eder; Aethicus, eski Hristiyan kâinat bilimcisi, kuşkuculuğuna rağmen, çöldeki şarkıcılar ve sefa düşkünleri hakkında anlatılan hikâyeleri belirtir; ve "Mas'udi, gece vakti ve yalnız saatlerde gezginlere görünen gulyabanileri anlatır; ve ayrıca Tyanalı Apollonius ve refakatçileri, ay ışığında, Indus yakınında bir çölde pek çok biçimlere giren bir *empusa* ya da gulyabani görmüşlerdir. . . .Ona hakaret ederler ve o acı acı sesler çıkararak uzaklaşır."[153] Ve İbni Batuta, Batı Sahara hakkındaki benzer bir efsaneyi ilişkilendirir: "eğer elçi yalnız ise, demonlar onunla eğlenir ve onu büyülerler, bu yüzden o, yolundan sapar ve kaybolur."[154] Burada, eğer bütün bu konular için "rasyonel bir açıklama" yapılabilirse ve biz tüm bu durumlara ilişkin şüphe etmezsek, o zaman çölün *Ahit Kitabı*-iblisleri daha fazla dikkati hak etmezler, fakat onlara uygulanan aynı kurala sahip olmaları gerekir. Onlar da, korku, hayal gücü ve batıl inanç yaratıklarıdır, sonuç olarak İncil hikâyeleri de uydurma olmalıdır; ve eğer tek bir beyit uydurma ise, o zaman ilahi vahiy diye görülen diğer kalan hepsinin nâmı üzerine bir gölge düşürülür. Bir kere bunu itiraf edelim ve kutsal olarak gelenekleşmiş belgelerin bu koleksiyonu da en azından başka herhangi bir hikâyeler kitabı kadar eleştiriye açıktır.

153 "Philostratus," kitap ii., bölüm iv.

154 "The Book of Ser Marco Polo," cilt i., s. 206

CALIFORNIA'NIN MÜZİKLİ KUMU

Dünyada, en tuhaf fenomenlerin, sonradan doğal fiziksel sebepler olarak tespit edilenlerden kaynaklandığı pek çok nokta vardır. Güney California'da, deniz-kıyısında, kumun, karıştırıldığı zaman yüksek bir müzikal halka ürettiği bazı yerler bulunmaktadır. O, "müzikal kum" olarak bilinir, ve fenomenin, elektriksel bir doğası olduğu varsayılır. "Müzik enstrümanlarının sesi, özellikle de davullar, diğer bir sınıfa ait bir fenomendir ve gerçekten de kum tepeleri arasında bazı durumlarda kum karıştırıldığında üretilir," diyor, *Marco Polo*'nun editörü. "Doğaüstü diye kabul edilen bu türdeki bir fenomenle ilgili çarpıcı bir olay, tecrübesini Reg Ruwan'a ya da Kabil'in kuzeyindeki akan kuma kadar izlediğim, Friar Odoric tarafından anlatılır. Bu ünlü örnekten başka . . .aynı şekilde, Jibal Naqi'lerden biriyle ilgili ya da Sina çölündeki "Zil Tepesi"ne ait olanı; ...Gibalul-Thabul ya da davullar tepesi hakkındakileri de not etmiştim....Onuncu yüzyıldan bir Çin hikâyesi, Kwachau yakınında, Lop çölünün doğu sınırında, "şarkı söyleyen kumlar" adıyla bilinen fenomenden söz eder.

Hiç kimse bu doğal fenomenlerden şüphe edemez. Ancak, sade ve işitilebilecek şekilde hangi sorular ve cevaplar verilir ve alınır? Gezginler ile tüm kervanlara bazen fiziksel formlarda görünen görünmeyen ruhlar ya da bilinmeyen varlıklar arasında ne tür görüşmeler olmuştur? Eğer milyonlarca kişi, ruhların kendilerini bir "medyum" perdesi arkasında madde bedenlerle giydirebildiğine ve *çembere* görünebildiğine inanıyorsa, neden aynı ihtimal çölün elemental ruhları için kabul edilmesin? Bu, Hamlet'in "olmak ya da olmamak" durumudur.

Eğer "ruhlar", spiritüalistlerin onlar için iddia ettiği her şeyi yapabiliyorlarsa, neden aynı şekilde tenhalarda ve ıssız yerlerde gezginlere görünemesinler? Bir Rusya dergisindeki son zamanlardaki bir makale, büyük Gobi çölündeki o tür "ruh-sesleri"ni, yankılanmaya atfeder. Çok

makul bir açıklama, eğer bu seslerin daha öncesinde canlı bir kimse tarafından telaffuz edilmiş olanı tekrar ettiği ortaya konabilirse tabi. Ancak "batıl inançlı" gezgin, sorularına akıllıca cevaplar aldığında, bu Gobi yankısı derhal Paris'teki Theatre Porte St. Martin'in yankısıyla çok yakın bir ilişki gösterir. "Nasılsınız, bayım?" diye bağırır, oyundaki aktörlerden biri. "Çok keyifsiz, oğlum; teşekkür ederim. Ben yaşlanıyorum, çok . . . çok yaşlı!" diye nazikçe cevap verir, yankı !

Marco Polo'nun, Abraiaman diye adlandırdığı, Hindistan'ın bazı köpekbalığı ve vahşi-hayvan büyüleyicilerinin "doğaüstü" hediyeleri hakkındaki kuşku duyulması gereken batıl inançlı ve saçma anlatıları yüzyıllarca heyecan uyandırmıştır. O, kendi zamanında olduğu şekilde, inci-avcılığını tarif ederek, tüccarların, yakaladıkları tüm balıkların yirmide biri olan büyük balıkları büyüleyerek tutan o adamlara da ödeme yapmak zorunda kaldıklarını söyler. Bu balık-büyüleyiciler Abraiaman diye adlandırılırlar ve onların etkisi sadece o gün için geçerli olur, zira geceleyin büyüyü bozarlar ve balıklar istediklerinde yaramazca oynayabilirler. Bu Abraiaman denilenler, ayrıca yaratıkları ve kuşları ve her canlı şeyi nasıl etki altına alacaklarını da bilirler.

Ve bizim, Colonel Yule'un açıklama notlarında, bu alçaltıcı Asya "batıl inancı"na ilişkin bulduğumuz şey şudur: "Marco'nun inci-avcılığı hakkındaki hikâyesi yine de esasen doğrudur. . .Kuzey Circars'ın elmas madenlerinde, Brahmanlar, sakinleştirici vesayet cinlerininkine benzer görev için kullanılırlar. Köpekbalığı-büyüleyicileri, Tamil'de *Kadal-Katti*, "deniz-bağlayıcıları" ve Hindistan'da *Hai-banda* veya "köpekbalığı-bağlayıcıları" diye adlandırılırlar. Onlar Aripo'da cezbedicilik[155] tekeline sahip olduğu varsayılan bir aileye aittirler. Baş uygulayıcıya hükümet tarafından ödeme yapılır (ya da yapılırdı, yakın zamana kadar) ve o ayrıca her tekneden balık avlama süresince on istiridye alırdı. Tennent, ziyaretinde, görevli olan kişinin bir *Roma Katolik Hristiyan* (?) olduğunu buldu, fakat görevin, onun kendi işlevlerini yerine getirmesini etkilemediği görünüyordu. *İngiliz işgalinin tüm dönemi boyunca, köpekbalıklarından dolayı olan belgelenmiş birden fazla kazanın yer almamış olması dikkat çekicidir.*"[156]

155 *Psylli*, ya da hediyeleri kalıtsal olan, Libya'daki serpent-büyüleyicileri gibi.

156 "Ser Marco Polo," cilt ii., s. 321

SEYLAN'IN KÖPEKBALIĞI-BÜYÜLEYİCİLERİ

Önceki paragraftaki duruma dair iki öğe, yan yana konmaya değer-dir. 1. İngiliz yetkililer profesyonel köpekbalığı-büyüleyicilerine becerilerini uygulamaları için bir ücret öderler; 2. Kontratın uygulanmasından beri yalnızca *bir hayat* kaybedilmiştir (bu hayat kaybının Roma Katolik *büyücüsünün* etkisi altında olup olmadığını da öğrenmemiz gerek) Ücret, *aşağılayıcı* bir yerli batıl inancının bir imtiyazı olarak ödeniyormuş gibi mi görünmektedir? Pekâlâ; ya köpekbalıkları? Onlar da mı Gizli Servis Fonunun İngiliz yetkililerinden ücret alıyorlar? Seylan'ı ziyaret eden her kişinin, inci kıyısı sularının en obur köpekbalıklarıyla kaynadığını, bırakın istiridyeler için dalmayı, suya girmenin bile tehlikeli olduğunu bilmesi gerekir. İsteseydik, daha ileri gidip, kaybolan şeyleri geri almak ya da bir veya diğer türdeki sinir bozucu gizemleri çözmeye yardımcı olmaları için yerli "majisyenlere" ya da "büyücülere" başvurduktan ve başarı sağladıktan ve *gizli bir şekilde* minnettarlıklarını ifade ettikten sonra çekip giden, ve dünyanın Areopagus'unun önünde, "maji" gerçeğini alenen inkâr ederek ve Hindu "batıl inancına" karşı harekete yol açarak, özlerinde olan alçaklığı gösteren, Hint servisinin en üst rütbesindeki İngiliz görevlilerin adlarını verebilirdik.

Yıllar önce, en kötü *batıl inançlı* bilim adamlarından biri, katilin portresinin öldürülen kişinin gözünde izi kaldığına ve retinanın dikkatli biçimde incelenmesiyle onun kolaylıkla tanınabileceğine inanıyordu. "Batıl inanç", öldürülen insanın, bazı yaşlı kadınların tütsülemesine maruz bırakılmasıyla portrenin daha da çarpıcı hâle getirilebildiğini ve benzer söylentiyi de iddia ediyordu. Ve 26 Mart, 1877 sayılı bir Amerikan gazetesi şöyle diyor: "Birkaç yıl önce, son görüş çabasının kendini cisimleştirdiği ve ölümden sonra da retinada izi çıkmış bir obje olarak

kaldığı konusunda ısrar eden bir teoriye dikkat çekilmişti. Bu, İngiltere, Birmingham'dan Kraliyet Cemiyeti üyesi, Dr. Gnagee ve Profesör Bunsen'in huzurunda, canlı bir tavşan deneği ile ispatlanmış bir gerçektir. Meselenin esaslarını kanıtlamak için kullanılan araçlar en basitleriydi, bir panjurdaki bir aralığın yanına yerleştirilmiş gözler ve hayvanın hayatından mahrum bırakılmasından sonra aynısını sürdüren şekil."

Eğer bazı misyonerlerin adlandırdıkları gibi, putperestlik, cehalet ve batıl inanç bölgesi Hindistan'dan, medeniyet merkezi Paris'e dönersek, *okült* spiritüalizm adı altında örneklenmiş, aynı maji prensiplerini buluruz. Birleşmiş Devletler'in tam yetkili Portekiz Temsilcisi, Eski-Bakan Saygıdeğer John L. O'Sullivan, yakın zamanda, diğer birkaç seçkin kişiyle Paris'te katıldığı yarı-majikal bir seansın tuhaf ayrıntıları konusunda bizi nazikçe aydınlatmıştı. Onun iznini aldıktan sonra mektubunu eksiksiz olarak yayınlıyoruz:

"NEW YORK, 7 Şubat, 1877

"Adını kullanma yetkimin olmadığı, fakat bilinen Fransız anonimleştirme modası sonrasında benim Dr. X. olarak adlandırdığım son derece saygın bir fizikçinin evinde, Paris'te, geçen yaz tarafımdan şahit olunduğu şekilde size sözlü olarak aktardığım şeyin yazılı bir ifadesi talebinizi yerine getirmekten mutluluk duyarım.

"Orada, Londra'daki Spiritüalist çevrelerinde, çok iyi bilinen bir İngiliz arkadaş, Bay Gladstanes tarafından takdim edildim. İki cinsiyetten de sekiz ya da on kadar ziyaretçi vardı. Geniş bir bahçeyle aynı hizadaki uzun bir misafir odasının yarısını işgal eden sandalyelere oturtulduk. Odanın diğer yarısında, kendisiyle aramızda bayağı mesafe olan dev bir piyano, ve başkaları tarafından oturulacağı açıkça görülen bir çift sandalye daha vardı. Onların yanındaki bir kapı, özel odalara açılıyordu.

"Dr. X içeri girdi ve bize, hızlı ve hararetli bir Fransızca akıcılığıyla hakkında bilgi veremeyeceğim yaklaşık yirmi dakikalık bir konuşma yaptı. O, yirmi yılı aşkın sürede, bazı fenomenleriyle ortaya serdiği gizemleri araştırmıştı. Amacı, bilim dünyasındaki kardeşlerinin dikkatini çekmekti, fakat onlardan çok azı ya da hiçbiri kendileri için görmeye gelmemişti. O, çok geçmeden bir kitap yayınlamayı amaçlıyordu. Konuşmasından sonra iki hanımefendiyi içeri aldı, biri eşi, diğeri de (benim Madam Y diye adlandıracağım) bu incelemelerin takibatı süresince onun kanalı aracılığıyla çalıştığı ve tüm hayatını kendisiyle birlikte bu işe adamış ve feda etmiş olan bir medyumdu. İki kadının da gözleri kapalıydı ve belli ki trans halindeydiler.

"Onları uzun dev piyanonun (kapalı haldeki) karşı uçlarına ayakta yerleştirdi ve onlara ellerini piyanonun üzerine koymaları yönergesini verdi. Hemen sonra onun akortlarından sesler çıkmaya başladı, adım

sesleri, dörtnala gitme, davullar, trampetler, tüfek atışları, top sesleri, çığlıklar ve iniltiler—tek kelimeyle bir *savaş*. Bu, demem gerekirse, beş ila on dakika devam etti.

"İki medyumun içeri alınmasından önce, benim, küçük bir kâğıt parçasına (daha önce orada bulunan Bay Gledstanes'in yönlendirmesiyle) sadece benim bildiğim üç şeyin, *yani*, merhum *bir besteci*, bir çiçek ve bir pastanın adlarını yazdığımı belirtmeliyim. Ben Beethoven'i, papatyayı ve *plombiéres* denilen bir Fransız pasta türünü seçmiştim ve arkadaşımın bile içindekileri bilmesine izin vermeden, kâğıdı bir top gibi yuvarlayıp elimde tutuyordum.

"Muharebe sona erdiğinde, madam Y'yi iki sandalyeden birine yerleştirdi, madam X'i de odanın bir tarafında ayrı oturttu, ve benden, katlanmış ya da yuvarlanmış kâğıdımı madam Y'ye vermem istendi. O, onu parmaklarının arasında, kucağında (açmadan) tuttu. Sağ ve sol taraftaki avizelerden gelen parlak bir ışık altında, boynundan inen, belinde toplanan beyaz merinos giyinmişti. Bir süre sonra küçük yuvarlanmış kâğıdı yere düşürdü ve ben onu yerden aldım. Sonra Dr. X, kadını yerden kaldırdı ve ona "ölü daveti" yapmasını söyledi. Dr. X sandalyeleri çekti ve onun eline dört buçuk ya da beş fit uzunluğunda, üstünde küçük bir haç-parçası—Mısır Tau—olan çelik bir aşa verdi. Madam Y bununla etrafında yaklaşık altı fit çapında bir daire çizdi. O, asayı, haçparçasından değil, aksine, diğer ucundan tutuyordu. Sonra onu Dr. X'e geri verdi. Elleri aşağı sarkık, önünde katlanmış olarak ve gözleri uzun salonun karşı köşelerinden birine hafifçe yukarı doğru yönlenmiş şekilde orada bir süre hareketsiz durdu. Hemen o anda dudakları kımıldamaya ve bir süre sonra bir ayinin ezberden okunmasına çok benzer bir şekilde kısa cümleler ya da ifadeler halinde, telaffuzu farklılaşacak olan mırıldanma sesleri çıkarmaya başladı. Zaman zaman isim oldukları görünen bazı kelimeler tekrarlandı. Bana, sanki Doğu dilleri sesleri duyuyormuşum gibi geldi. Yüzü çok ciddiydi ve bazen hafif bir kaş çatışıyla ifadesi değişiyordu. Biz tuhaf sahneye gözümüzü dikmiş bakarken, tüm grubun hareketsiz sessizliğinin ortasında, bu sanırım on beş

ya da yirmi dakika kadar devam etti. Son olarak onun çıkardığı seslerin hararetlendiği ve hız kazandığı görüldü. En sonunda, gözünü sabitlemiş olduğu yerin üzerinde boşluğa doğru bir kolunu uzattı ve yüksek bir sesle, neredeyse bir çığlıkla şöyle haykırdı: "BEETHOVEN!"—ve arkaya doğru düştü, yere yığıldı.

"Dr. X ona doğru hızla hareket etti, yüzünde ve boynunda manyetik geçişler yaptı ve başını ve omuzlarını yastıklara dayadı. Ve o orada, hasta ve acı çeken biri gibi, sızlanarak, huzursuzca dönüp durarak uzanıyordu. Onun bu, dereceli ölümün bütün safhalarından geçiyormuş gibi görünen hâli, tahminimce tam yarım saat sürdü (bana söylendiğine göre bu, Beethoven'in ölümünün tekrar canlandırılışıydı). Hepsini hatırlayabilsem de detaylı olarak anlatmak uzun sürerdi. Biz gerçek bir ölüm sahnesinde hazır bulunuyormuş gibi seyrettik. Sadece şunu söyleyeceğim, onun nabzı durmuştu; hiçbir kalp atışı alınamıyordu; koltukaltlarında hâlâ sıcaklık hissedilirken önce elleri, sonra kolları soğudu; sonunda bütünüyle soğudular; ayakları ve bacakları da aynı şekilde soğudu ve şaşırtıcı şekilde şiştiler. Doktor hepimizi, gelip bu fenomenleri tanımaya davet etti. Soluk alıp vermeler daha uzun aralıklarla ve daha güçsüz hâle geldi. Ve sona gelindi; başı yanına düştü, parmaklarıyla elbisesini tuttuğu elleri de güçlerini yitirdiler. Doktor, "o şimdi ölü," dedi ve gerçekten de öyle görünüyordu. Doktor hararetli bir telaş içinde iki küçük yılan meydana getirdi (nereden geldiğini görmediğim) ve onun boynundan göğsüne doğru, çapraz geçişler yaparak dolandırdı. Bir süre sonra Madam Y yavaş yavaş canlanmaya başladı ve son olarak doktor ile iki erkek hizmetkâr onu kaldırdılar ve özel odalardan birine taşıdılar ve hemen sonra doktor geri geldi. Bize bunun çok kritik, fakat tamamen güvenli olduğunu, ancak kaybedilecek zaman olmadığını, çünkü aksi takdirde, gerçek olduğunu söylediği ölümün daimi olacağını anlattı.

"Tüm bu sahnenin gözlemciler üzerinde nasıl dehşet verici bir etkisini olduğunu söylememe gerek yok. Ve size bunun, şaşkınlıkla ödüllendirilmiş bir göstericinin numarası olmadığını hatırlatmama da gerek yok. Olay, takdim edilmeden girilmenin imkânsız olduğu saygın bir fizikçinin şık misafir-odasında geçerken, (fenomenal gerçeklerin dışında)

binlerce tanımlanamaz dil, davranış, ifade ve hareket, onlar hakkında sadece duyan ya da okuyanlara aktarılabilse de, ona tanıklık edenler için ikna taşıyan en titiz içtenlik ve ciddiyet detaylarıyla sunulmuştu.

"Bir zaman sonra Madam Y geri döndü ve daha önce sözü edilen iki sandalyeden birine oturdu ve ben diğer yanındakine davet edildim. Elimde hâlâ benim tarafımdan yazılan, içinde üç kelime barındıran ve ilk kelimesi Beethoven olan açılmamış kâğıt yumağı duruyordu. O, elleri kucağında açık bir şekilde birkaç dakika oturdu. Sonra onlar huzursuzca kıpırdamaya başladılar. "Ah, yanıyor, yanıyor," dedi, yüz hatları bir acı ifadesiyle kasılmıştı. Birkaç dakika sonra ellerinden birini kaldırdı ve içinde, benim ikinci kelime olarak yazdığım bir *marguerite*, çiçek vardı. Onu ondan aldım ve grubun diğer kısmı tarafından incelendikten sonra sakladım. Dr. X onun, ülkenin o bölümündeki bilinmeyen bir türe ait olduğunu söyledi; bu görüşünde tamamen yanılıyordu, çünkü birkaç gün sonra aynısını Madeleine çiçek-pazarında gördüm. Bu çiçek, Spiritüalizm tecrübelerinde alışık olduğumuz fenomendeki gibi, onun elleri altında mı üretildi yoksa basitçe bir cisimleştirme mi, bilmiyorum. Ama biri ya da diğeriydi, zira meydana getirilmeden önce, o benim yanımda güçlü bir ışık altında otururken kesinlikle elinde bir şey yoktu. Ve çiçek, narin yapraklarının her biriyle kusursuz bir biçimde taptazeydi.

"Kâğıt parçasına yazmış olduğum üçüncü kelime bir pasta adıydı---*plombiéres*. Sonra o, yeme hareketleri yapmaya başladı, ortada bir pasta olmadığı halde, ve bana *Plombiéres*—yazdığım pastanın adı---için ona eşlik edip etmeyeceğimi sordu. Bu basitçe bir zihin okuma vakası olabilirdi.

BEETHOVEN'IN RUHU YENİDEN BEDENLENİYOR

"Bunun arkasından, doktorun eşi Madam X'in, Beethoven'in ruhu tarafından ele geçirildiğinin söylendiği ve öyle göründüğü bir sahne geldi. Doktor ona, "Monsenyör Beethoven" diye hitap ediyordu. Ve onun adını kulağına yüksek sesle söyleyene kadar da Madam X hiç dikkate almadı. O zaman o, nazik bir selamlamayla karşılık verdi. (Beethoven'in son derece sağır olduğunu hatırlayabilirsiniz.) Biraz sohbetten sonra çalması için ona yalvardı ve o, piyanonun önünde yerini aldı ve biraz kendi müziğinden, biraz da oradaki topluluk tarafından tanınan bazı doğaçlamaları kendi tarzında muhteşem bir şekilde icra etti. Sonrasında bana, Madam X'in bir bayan arkadaşı tarafından, onun normal halinde çok amatör bir icracı olduğu anlatıldı. Yüz ifadesi ve karışmış saçları bakımından tuhaf bir benzerlik kazandığı Beethoven karakterinde müzik ve diyalog ile yaklaşık yarım saat geçtikten sonra, Dr. X onun eline bir kâğıt parçası ve bir boya kalemi yerleştirdi ve önündeki kişinin resmini çizmesini istedi. O çok süratli bir şekilde, Beethoven büstlerini andıran, daha genç olsa da, bir yüz ve baş profili çizdi; ve onun altına, bir imza gibi, çabucak bir isim çiziktirdi, 'Beethoven'. El yazısının Beethoven'in imzasıyla ne kadar uyuştuğunu söyleyemesem de, o tasviri sakladım.

"Saat geç olmuştu ve topluluk dağıldı; ve benim de, bu şekilde tanık olduğumuz şey üzerine Dr. X'e soru sormaya zamanım olmadı. Ancak birkaç akşam sonra Bay Gledstanes ile onu ziyaret ettim. Onun, ruhların faaliyetini kabul ettiğini ve bir Spiritüalist olduğunu, fakat ayrıca daha da önemlisi, Doğu'nun okült sırlarını uzun ve derin şekilde incelediğini öğrendim. Böylece, beni, mevcut yıl içinde muhtemelen yayınlayacağı kitabına yönlendirmeyi tercih ederken görünmek istediğini anladım.

Bir masanın üzerinde, hepsi Doğu'ya özgü, benim bilmediğim karakterlerle kaplı bir miktar kâğıt olduğunu gözlemledim---onun söylediği gibi, bir araştırmaya cevap olarak, Madam Y'nin trans halinde olduğu çalışması. Bize anlattığına göre, tanık olduğumuz sahnede, Madam Y (tahmin ettiğim gibi, ele geçirilmiş olarak) *kadim Mısır tapınaklarından birinin bir rahibesi* olmuştu ve bunun başlangıcı şöyleydi: Dr. X'in bilimsel bir arkadaşı Mısır'da bir rahibenin mumyasının mülkiyetini kazanmıştı ve doktora bedenin sarmalandığı keten sargılardan vermişti ve gördüğüm kadarıyla, medyumu, hassas Madam Y'nin, dünya hayatından yirmi yıllık inzivaya çekilmesi ve tüm varlığını bu okült ilişkiye adaması, bu 2000 ya da 3000 yıllık kumaşla temasından sonra başlamıştı. Duymuş olduğum onun konuştuğu dil, eğitilmiş olduğu tapınaklardaki kutsal dildi, hem de öyle ilhamla da değil, bizim şimdi dilleri çalıştığımız gibi, dikte ederek, yazılı alıştırmalarla, hatta yavaşladığında ya da anlamadığında azarlanmış ve cezalandırılmıştı. Dr. X'in söylediğine göre, Jacolliot onu benzer bir sahnede duymuş ve eğer doğru hatırlıyorsam, Sanskritçe döneminden önceki Hindistan tapınaklarında korunduğu şekliyle en eski kutsal dildeki sesleri ve kelimeleri tanımıştı.

"Yılanlara itibar ederek, Madam Y'nin hayatını tekrar kazandıracak ya da daha doğrusu belki de ölüm sürecinin en son aşamasını durduracak hızlı bir işleme başvurmuş olan Dr. X, onların hayat ve ölüm fenomenleriyle ilişkilerinde tuhaf bir sır olduğunu söyledi. Anladığım kadarıyla onlarsız olmazdı. Bizim tarafımızda sessizlik ve durgunluk bütünüyle ısrarla devam ediyordu ve soru sormaya yönelik herhangi bir teşebbüsümüz, anında otoriterce, neredeyse kızgınlıkla bastırılıyordu. Sonra da gelip konuşabilirdik ya da onun kitabının çıkışını bekleyebilirdik, fakat bütün bu dil kullanımı, başından sonuna konuşma becerisini uygulamaya yetkin gibi görünüyordu—hayal gücünün canlılığı ve bilimsel kültürü birleştirerek bir Fransız'ın diksiyonunun etkisi ve inceliğiyle kesinlikle büyük bir akıcılıkla yaptığı konuşma.

"Sonraki bir akşam için geri gelmeye niyetlenmiştim, fakat Gledstanes'den öğrendim ki, profesyonel meslektaşlarından ve bilim insanlarından,

gösterme amacında olduğu şey için onları getirtmek ve tanıklık etmelerini sağlama konusundaki başarısızlığından usanmış olarak şu an için vazgeçmişti.

"Bazı ilginç olmayan detaylar dışında, bu tuhaf, anlaşılmaz geceden bütün hatırlayabildiğim bu kadar. Size güvenerek Dr. X'in adını ve adresini verdim, çünkü onun da, sizin Teozofi Cemiyeti'nizin çalışmalarında takip ettiğiniz aynı yolu, aşağı yukarı mesafede gittiği görünmektedir. Bunun ötesinde, onu, halka açık hâle getirebilecek herhangi bir şekilde kullanma yetkisine sahip olmadığımdan, gizli tutmaya zorunlu hissediyorum.

"Çok derin saygılarımla,

"Arkadaşınız ve sâdık hizmetkârınız,

"J. L. O'SULLIVAN."

Bu ilginç durumda basit Spiritüalizm, rutinini aşmış ve elini sihrin sınırlarının üzerine uzatmıştır. Medyumluğun nitelikleri oradadır, normal olandan bütünüyle farklı bir varlığa geçen ve kişiliğini yabancı bir iradeye tâbi kılması nedeniyle bir Mısır rahibesi permütasyonu haline gelen; Beethoven'in ruhunu canlandıran ve bilinçsiz ve kataleptik duruma düşen hassas Madam Y tarafından yönlendirilmiş çifte yaşamdadır. Diğer taraftan, Dr. X tarafından uygulanan irade-gücü, mistik çemberin izlenmesi, evokasyonlar, istenilen çiçeğin cisimleştirilmesi, madam Y'nin inzivası ve eğitimi, asa ve biçimine verilen görev, yılanların yaratımı ve kullanımı, astral kuvvetlerin apaçık kontrolü---bütün bunlar majiye ilişkindir. Bu tür tecrübeler, bilimin ilgi ve değerlendirme alanıdır, fakat Dr. X diye belirtilen seçkin beyefendiden daha az işine bağlı bir uygulayıcının ellerinde suiistimal edilmeye yatkındırlar. Gerçek bir Doğu kabalisti onların kopyalanmasını tavsiye etmeyecektir.

Ayaklarımızın altında bilinmeyen küreler; üzerimizde daha bilinmeyen ve daha keşfedilmemiş küreler; ikisi arasında ise Tanrı'nın muhteşem ışığına kör, ve insanlığa liderlik etmeleriyle övünerek, görünmeyen dünyanın fısıltılarına sağır olan bir avuç dolusu köstebek. Nereye?

İleriye, diye iddia ediyorlar; ancak bundan şüphe etme hakkına sahibiz. Bizim fizyologların en büyüğü, ne okuma ne de yazma bilen bir Hint fakiri ile yan yana konduğunda, çok geçmeden kendisini, dersini öğrenmeyi ihmal etmiş bir okul çocuğu kadar aptal hissediyor bulacaktır. Bir fizyoloğun, insan ruhunun varlığı konusunda kendini temin etmesi, canlı bir hayvan üzerinde deney yapmakla, ya da onu insan bedeninden bıçak sırtıyla çıkarmakla da olmaz. "Hangi aklı başında insan," diye soruyor, Londra Psikoloji Cemiyeti'nin Başkanı Sergeant Cox, "manyetizma ya da fizyoloji hakkında hiçbir şey bilmeyen, ilgili bir deneye hiç tanık olmamış ya da prensiplerini öğrenmemiş hangi akıllı insan, onun gerçekliklerini inkâr ederek ve teorisini geçersizlikle suçlayarak kendisini bir aptal ilan eder? Bunun samimi cevabı şöyle olurdu, "bizim modern bilim adamlarının üçte ikisi." Eğer hakikât, küstahça ise, onu dile getiren sorumlu tutulmalıdır---faydalı gerçekleri dile getiriniz, rahatsız edici olsa da, diyebilecek kadar cesur ve dürüst olan o çok az sayıdakilerden bir bilim adamı. İmanın gerçek anlamında hiçbir yanılma yoktur, zira saygısız sorunun hemen ardından bilgili konuşmacı anlamlı bir şekilde şöyle ifade eder: "Kimyacı, elektriğini elektrikçiden alır, fizyolog, jeolojisi için jeoloğa başvurur—her biri kendisine ait olmayan bilgi dalında fikir belirtmiş olsa, diğerine saygısızlık etmiş olurdu. Tuhaf, ama bu rasyonel kuralın psikolojinin ele alınış biçiminde tamamen hiçe sayılması, tuhaf olduğu kadar da gerçek. Fizik *bilim adamları, psikoloji ve onunla ilgili olan her şey üzerine, onun fenomenlerinden birine bile tanık olmadan ve ilkeleri ile uygulaması hakkında bütünüyle cahillik içinde, dogmatik bir fikir telaffuz etme konusunda kendilerini yetkin görürler."*[157]

İki seçkin biyolog, St. Petersburg'dan Bay Mendeleyeff ve Londra'dan Ray Lankester'ın, kendilerini, en az, canlı kurbanlarının, onların teşrih bıçaklarının altında heyecandan titredikleri zamandaki kadar gözü kara olacakları noktaya taşıyacaklarını içtenlikle ümit ediyoruz.

157 "The Spiritualist" Londra, 10 Kasım 1876

Bir inanç, evrensel hâle gelmek için, onu bir nesilden diğerine güçlendirmeye eğilim gösteren, muazzam bir gerçeklikler birikimi üzerine kurulmuş olmalıdır. O tür tüm inançların başında maji, ya da eğer birisi öyle söylemeyi tercih ederse, okült psikoloji durur. Onun, bizim medeni ülkelerdeki güçsüz, yarı-paralize etkilerine rağmen, muhteşem güçlerini takdir edenlerden kim, günümüzde, tanrı heykelleri gibi cansız objelerin, birkaç saniyeliğine kıpırdatılabilecekleri ve yaşıyormuş gibi gösterilebileceklerine dair, Porphyry ve Proclus'un iddialarına inanmamaya cüret ederdi? İddiayı kim inkâr edebilir? Temas edilmeden masaların ve sandalyelerin hareket ettiğini ve yürüdüğünü, kalemlerin yazdığını, her gün kendi imzalarıyla doğrulayanlar onlar değil mi? Diogenes Laértius bize, Pheidias'ın Minerva'sının bir mermer bloktan başka bir şey olduğunu alenen inkâr etmeye cüret ettiği için Areopagus tarafından Atina'dan sürülen bir filozof, Stilpo'dan söz eder. Fakat bizim kendi çağımız, kadimleri mümkün olan her şeyde taklit ettikten sonra, hatta "senato", "vali" ve "meclis" gibi tam adlarına kadar; ve Büyük Napolyon'un Sezar'lar ve Alexander'lar tarafından öğretilmiş savaş prensiplerine başvurarak Avrupa'nın dörtte üçünü fethettiğini kabul ettikten sonra, psikoloji konusunda öğretmenlerinden o kadar daha iyi bilir ki, "hareket ettirilen masalar"a her inanana, Akıl Hastanesini önerir.

NAPLES VE NAGERCOIL'DE KANIN SIVILAŞMASI

Her ne olursa osun, *kadimlerin dini geleceğin dinidir*. Birkaç yüz yıl sonra, insanlığın büyük dinlerinden birinde bile hiçbir mezhepsel inanç kalmayacak. Brahmanizm ve Budizm, Hristiyanlık ve diğerleri, hepsi, *gerçeklerin* kudretli seli önünde kaybolacaklar. "Bütün nesil üzerine ruhumu akıtacağım," der, elçi Joel. "Şüphesiz sana diyorum ki. . . .bunlardan daha büyük işler yapacaksın," diye vaatte bulunur, İsa. Fakat bu ancak, dünya, Brahmanizm ve hatta kadim Kaldelilerin ilksel monoteizminden önce gelen o görkemli sistemlerin bilgisine, geçmişin inancına döndüğünde olacaktır.

Bu arada, açığa vurulmuş sırrın direkt etkilerini hatırlamalıyız, eskinin bilge rahipleri tarafından, Yaratıcı İRADE ve İLK SEBEP'in her şeye KADİR olması çoklu fikrinin daha kaba anlamları üzerine etki edebilme yollarını; başka deyişle hareketsiz maddenin ilahi canlandırılması, büyük Mimarın mikrokozmik sureti, insanın potansiyel iradesi ile onun içine aşılanan ruh-özü, ve boşlukta ve maddesel engellerin arasından ağır cisimlerin taşınması.

İnançlı Roma Katolik'inin, örneğin Hindu Tamil'in "putperest" uygulamalarını neden tiksinti ile geri çevirmesi gerekiyor? Biz, eskinin iyi Napoli'sinde San Genarro mucizesine ve Hindistan'da da aynısına şahit olmuştuk. Fark nerede? Katolik azizin pıhtılaşmış kanı, ruhunun rahatlaması için, kristal şişesinde kaynatılır ve buharlaştırılır; ve Hristiyan toplantısında, değerli taşlarla süslü tapınağındaki şehidin putundan parlak gülümsemeler ve kutsamalar yayılır. Diğer tarafta, suyla dolu bir kil topu, tanrı Sûran'ın açık göğsüne tıkıştırılır; ve peder, şişesini sallarken ve onun kan mucizesini üretirken, Hindu rahip, tanrının göğsüne bir ok saplar ve mucizesini gerçekleştirir, zira kan fışkırır ve su,

kana dönüştürülür. Gerek Hristiyanlar, gerekse Hindular öyle bir mucizeyi görünce kendilerinden geçerler. Buraya kadar, en ufak bir fark görmüyoruz. Ancak Pagan'ın bu numarayı San Genarro'dan öğrenmiş olması mümkün olabilir mi?

"Şunu bil ki, ey Asklepius" der, Hermes, "En Yüksek Olan'ın, göksel tanrıların babası olması gibi, insan da, tapınaklarda ikamet eden ve ölümlülerin toplanmasından mutluluk duyan tanrıların zanaatkârıdır. Kökenine ve yaradılışına uygun olarak, insanlık, bu ilahi güçler taklidini azimle sürdürür; ve eğer Baba Yaratıcı kendi suretinde ebedi tanrılar yaratmışsa, insanlık da, sırası geldiğinde kendi suretinde tanrılar meydana getirir." "Peki, tanrı heykellerden söz eder misin; Ey, Trismegistus?" "Aslında yaparım, Asklepius, ancak meydan okuman her ne kadar büyük olsa da, bu heykellerin *akılla* donatıldığını, onların bir ruhla canlandırıldığını ve en büyük akılları çalıştırdıklarını anlayamayacaksın. Bu tanrıların, sihirli sözler yoluyla, ilahların ağızlarından ve onların bakış açılarından bize söylemeye boyun eğdirildikleri, geleceği tahmin etme hediyesine sahip olduklarını bulduğumuzda bu delili nasıl reddedebiliriz? . . .İnsanın tanrılar icat edebilmesi ve yaratabilmesi, mucizelerin mucizesidir. . .Doğrusu, tanrıların inancı yanlış yola saptı ve bu tanrıların gerçek özüne ilişkin olarak hataya düştüler. . . .ancak yine de o sanatı kendileri bulmuşlardı. Ruh ve ruh-özü yaratmakta güçsüz olan onlar, tanrılara adanmış heykelleri canlandırmak için melekleri ve demonları uyandırırlar; ve o şekilde idollerine, kendi yetileri olan *kötü kadar iyiyi de yapmayı* ileterek, onları Sırlarının yöneticisi yaparlar."

Heykellerin ve tanrı idollerinin zaman zaman zekâ ve lokomotif güçler sergilediklerine dair kanıtla dolu olan yalnızca antik çağ değildir. Bütün on sekizinci yüzyılda, Lourdes şehrinin Madonna heykeli tarafından yapılan muziplikleri kaydeden kâğıtlar görürüz. Bu zarif hanımefendi, Fransız Notre Dame heykeli, birkaç defa, kendi alışılmış mekânı olan papazın kilisesinin bitişiğindeki ormana kaçar. Kilise görevlisi birden fazla kez, kaçıştan sonra onu yakalamak ve evine getirmek zorunda kalır. Bundan sonra bir dizi "mucize", şifa, kehanet, yukarıdan mektup

düşmesi ve o tür şeyler baş gösterir. Bu "mucizeler", üstü kapalı olarak milyonlarca Roma Katolik'i tarafından kabul edilirler; bu Katoliklerin çoğu da en zeki ve eğitilmiş sınıflara ait olanlardır. Öyleyse neden, en güvenilir ve itibar edilen tarihçiler tarafından aynı türdeki çağdaş fenomenlere ilişkin verilen, kesinlikle aynı karakterin—Titus Levy, örneğin--- şahitliğine inanmayalım? "Juno, Veii'nin duvarlarını terk edip, Roma'nınki için bu meskeni değiştirir miydin?" diye sorar, o şehrin fethinden sonra bir Romalı asker, tanrıçaya. Juno razı olur ve kabul etme işareti olarak başını sallayan heykeli şöyle cevap verir: "Evet, yaparım." Dahası, heykeli taşımaları sırasında, onun, *muazzam ağırlığını kaybetmiş* gibi göründüğünü ekler, tarihçi, ve heykel, daha çok, onları izliyormuş gibi görünmektedir.

Saflıkla ve yüce olana yaklaşan bir inançla, Mousseaux, cesurca tehlikeli benzerliklere dalar ve aynı türde, Hristiyan ve ayrıca "putperest" bir mucizeler serisi verir. O, ağırlıklarını kaybeden ve pek çok canlı erkek ve kadın gibi hareket eden, azizlerin ve Madonna'ların o şekilde yürüyen heykellerinin bir listesini yayınlar; ve onların *mucizelerini* tarif eden klasik yazarlardan çürütülemez deliller sunar. [158] Onun, sadece bir düşüncesi, bir endişesi ve her şeyden çok istediği bir arzusu vardır: okuyucularına, sihrin kesinlikle var olduğunu ve Hristiyanlığın onu yerle bir ettiğini ispatlamak. İkincisinin mucizeleri, Paganlara ait olanlardan ne daha fazla, ya da daha olağanüstü veya daha ilham verici de değildir. Asla değildir; ve o, gerçeklikler ve kanıt söz konusu olduğunda dürüst bir tarihçidir. Ancak, onun argümanları ve derin düşünceleri paha biçilmezdir; mucizenin bir türü, Tanrı tarafından, diğeri İblis tarafından üretilir; İlahi Olan'ı aşağı çeker ve O'nu Satan ile karşı karşıya getirerek baş-düşmanının uzun kavgalarla Yaratıcıyı yenmesine izin verir. Bu, iki tür mucize arasındaki önemli farkı göstermek için sağlam bir söz ve belirgin kanıt değil. Onun, neden bir tarafta Tanrı'nın elinin, diğerinde de İblis'in boynuzunu ve toynağının izini sürdüğünü sorsak? Cevabı dinleyin: "Kutsal Roma Katolik ve Papalık Kilisesi, Tanrı'nın

158 Bknz. "Les Haut Phénomenes de la Magié"

iradesiyle meydana getirilmiş, onun sadık oğulları tarafından yapılmış mucizeleri ve Cehennem ruhlarının tüm diğer işlerini haber verir." Çok güzel, fakat hangi zeminde? Bize sonsuz bir kutsal yazarlar listesi gösterilir; tüm hayatları boyunca kötülerle savaşmış azizler; ve sözü ve otoritesi aynı Kilise tarafından "Tanrı sözü" olarak kabul edilen papazlar. "Sizin putlarınız, sizin kutsal heykelleriniz demonların meskenidir," diye haykırır, St. Cyprian. "Evet, sizin ilahlarınıza ilham veren, kurbanlarınızın bağırsaklarını canlandıran, kuşların uçuşunu yöneten, ve sürekli yalanla gerçeği karıştırarak kehanetlerde bulunan. . .olağanüstü şeyler icra ederek sizi yenilmez şekilde kendilerine tapınma durumuna getiren bu ruhlardır."

Dinde fanatizm, bilimde fanatizm, ya da herhangi bir konuda fanatizm bir hobi haline gelir ve duyularımızı körleştirmekten başka bir şey yapamaz. Bir fanatikle tartışmak faydasız olacaktır. Ve burada bir kere daha, Bay Sergeant Cox'a, daha önceden ima edildiği gibi aynı adrese gönderilmiş, şu sözleri yazdıran insan doğasının derin bilgisine hayranlık duymaktan kendimizi alamıyoruz: "Gerçeğin, kendi gücüyle üstün geleceğinden, sadece benimsendiğinin görülmesi gerektiğinden daha ölümcül hiçbir yanılgı yoktur. Doğrusu gerçeğe dair arzu, çok az zihinde var olmaktadır ve onu ayırt etme kapasitesi ise daha da azında. İnsanlar gerçeği aradıklarını söylediklerinde, aslında bir önyargıyı ya da tuttukları tarafı destekleyecek kanıtı aramaktalar. Onların inançları isteklerine göre şekillenir. Onlar anlatmak istediklerini görürler, onlara karşı söylenen her şeye karşı yarasa gibi kördürler. Bilim adamları bu genel yanılgıdan, diğerlerinden daha muaf değildirler."

MÜTHİŞ THEOPOEA BİLİMİ

En uzak çağlardan beri *theopea* bilimi adı altında esrarengiz, müthiş bir bilimin var olduğunu biliyoruz. Bu bilim, tanrıların çeşitli sembollerini geçici hayat ve zekâ ile donatmayı öğretmişti. Heykeller ve hareketsiz madde blokları, kâhinin potansiyel iradesi altında canlandılar. Prometheus tarafından çalınan ateş, mücadele sırasında dünyaya düşmüştü; o, gökyüzünün aşağı bölgelerini sardı ve Hindu ritüellerinin potansiyel *Akaşa*'sı olarak evrensel eterin dalgaları içinde yerleşti. Biz her ağız dolusu taze havayla onu organik sistemimizin içine doğru nefes alır ve özümseriz. Bizim organizmamız doğduğumuz andan beri onunla doludur. Fakat o sadece İRADE ve Ruh akışı altında mümkün hale gelir.

Kendi kendine bırakıldığında, bu yaşam-prensibi bilmeden doğa kanunlarını takip edecektir; ve şartlara göre sağlık ve yaşam heyecanı üretecek ya da *ölüm* ve çözünmeye sebep olacaktır. Ancak ustanın iradesiyle yönlendirildiğinde, itaatkâr olur; onun akımları organik yapılarda dengeyi yeniden kurar, onlar boşluğu doldururlar ve manyetizmacıların iyi bildikleri fiziksel ve psikolojik mucizeler üretirler. İnorganik ve atıl maddenin içine dolarak, bir hayat, dolayısıyla da hareket yaratırlar. Eğer bir zekâ ya da nefsin o hayata ihtiyacı varsa, o zaman uygulayıcı, onu canlandırmak için kendi astral ruhunu gönderir; ya da doğa-ruhları bölgesi üzerinde, onlardan birini, mermer, tahta ya da metale kendi varlığını nüfuz ettirmesi için ya da insan-ruhları tarafından yardım edilmesi için gücünü kullanır. Fakat son belirtilenler---kötücül, dünyaya-bağlı[159] sınıf dışında---bu cansız nesnelere özlerini nüfuz ettirmeyeceklerdir. Onlar yaşam benzeşimi ve canlanma meydana getirmeyi daha alt türlere bırakırlar ve sadece, iyi bir amaç için "mucize"

159

denilen şeye ihtiyaç duyulduğunda, etkilerini müdahil küreler yoluyla ilahi bir ışık olarak gönderirler. Koşul ise---ve bu, spiritüel doğada bir kanundur---güdünün saflığı, çevreleyen manyetik atmosferin saflığı ve uygulayıcının saflığıdır. Bir "Pagan" mucizesinin belki de bir Hristiyan mucizesinden daha kutsal oluşu bu suretledir.

Güney Hindistan fakirlerinin performansını görmüş olan biri, kadim zamanlardaki theopea' dan şüphe edebilir mi? Müzmin bir Septik, her fenomeni hokkabazlığa atfetme endişesinden daha fazlası olsa da, yine de kendisini gerçeklikleri doğrulamaya boyun eğmiş bulur; ve bunlar, biri isterse günlük olarak tanık olunabilecek gerçekliklerdir. "Cüret edemem," der, Jaffna-patnam'ın bir fakiri, Chibh-Condor'dan söz ederken, "icra ettiği tüm uygulamaları tarif etmeye." Onlara tanık olduktan sonra bile açıklanamaz bir halüsinasyonla sorumlu tutulma korkusu yüzünden birinin söyleyemeye cesaret edemeyeceği şeyler var! Ve bununla birlikte, on, yok, yirmi kez fakirin, atıl madde üzerinde benzer sonuçlar elde ettiğini tekrar tekrar gördüm. . . .Onun yönlendirmeleriyle, odanın en uzak köşelerine yerleştirilmiş mumların alevini istediğinde soluklaştırıp söndürmesi; mobilyaları hareket ettirmesi, hatta oturduğumuz koltukları bile, kapıları açıp kapatması; ve bütün bunları, yerde üzerinde oturduğu paspası bırakmadan yapması, onun için sadece çocuk oyunuydu.

"Belki de bana yanlış gördüğüm söylenecek. Muhtemelen; fakat ben, yüzlerce, binlerce kişinin benim gördüğüm şeyi ve daha harika şeyleri gördüklerini söyleyeceğim; bütün bunlardan birisi sırrı keşfetmiş miydi ya da bu fenomenlerin aynısını yapabilmiş miydi? Ve bunların hepsinin bir sahne üzerinde, uygulayıcının kullanımındaki mekanik tertibat yardımıyla oluşmadığını çok sık tekrar etmeme gerek yok. Hayır, o sadece, çıplak, yere çömelmiş ve bu suretle sizin zekânızla ve algılarınızla eğlenen bir dilencidir; ve değişmez doğa kanunları olarak hepimizin ortak fikirde olduğu her şeyi, iradesiyle değişikliğe uğrattığı görünmektedir!

"O izlediği yolu değiştirir mi? 'Hayır, ancak o bizim henüz bilmediğimiz güçleri kullanarak onu hareket ettirir,' diyor, inananlar. Ne olursa

olsun, kendimi Hindistan'ının en seçkin insanları---profesörler, fizikçiler, yetkililer--- ile birlikte yirmi kez benzer performanslarda buldum. Misafir odasından çıktıktan sonra şu şekilde izlenimlerini özetleyen sadece bir kişi değildi. 'Bu, insan zekâsı için ürkütücü bir şey!' Bir fakir tarafından yılanları kataleptik bir duruma getiren tekrarlanmış deneyi, bu hayvanların kuru bir dalın sertliğine sahip olduklarını her gördüğümde, düşüncelerim, Musa ve firavun rahiplerine aynı gücü vakfeden Ahit Kitabı hikâyelerine gitti.

TALİSMANLAR ÜZERİNE PAPA 5. SIXTUS

Kesinlikle, insan, hayvan ve kuş bedeni, modern bir medyumun hareketsiz masası gibi kolaylıkla manyetik yaşam-prensibiyle donatılabilir. İki mucizeden biri mümkün ve gerçektir, ya da ikisi de Havarilik günleri ve daha modern Papalık Kilisesi zamanı mucizeleriyle birlikte çökmelidir. Bu tür ihtimallerin lehine bize sağlanan canlı delillere gelince, bir kütüphaneyi doldurmaya yetecek kitap adı verebiliriz. Eğer Sixtus V. çeşitli tılsımlara eklenmiş müthiş bir ruhlar dizilişine atıfta bulunduysa, bütün o sanatı icra edenlere yönelik aforoz tehdidi, yoksa onun sadece, Kilise çevresi ile sınırlı bu sırra ait bilgiye sahip olması sebebiyle mi dile getirilmişti? "Tanrısal" mucizelerinin, azim, kuvvetli manyetik bir güç ve sağlam bir iradeyle donatılmış her insan tarafından çalışılması ve çoğaltılması nasıl olurdu? Lourdes'daki son olaylar (doğru şekilde rapor edildikleri farz edilirse tabi) sırrın bütünüyle kaybolmadığını ispatlamaktadır; ve eğer cüppenin altına gizlenmiş hiçbir güçlü majisyen-manyetizmacı yoksa, o zaman Notre-Dame heykeli, spiritüel bir seansta her manyetize edilmiş masayı hareket ettiren aynı güçler tarafından hareket ettirilir; ve bu "zekâların" doğası, ister insan, isterse elemental ruhlar sınıfına ait olsun, bir şartlar çeşitliliğine bağlıdır. Mesmerizm (manyetizma) ya da aynı zamanda Roma Katolik Kilisesi'nin hayırsever ruhu hakkında herhangi bir şey bilen biri için, rahiplerin ve keşişlerin ardı arkası kesilmeyen lanetlerinin ve IX. Pius--kendisi güçlü bir manyetizmacı olan ve kem göz olduğuna inanılan--tarafından rahat bir şekilde telaffuz edilen sert lanetlemelerin, hep birlikte, bedensiz Torquemada'ların liderliği altındaki doğa ruhları ve elementallerin lejyonlarını çektiklerini anlamak zor olmasa gerek. Bunlar Göğün Kraliçesi'nin heykeline eşek şakası yapan "melekler"dir. Kim "Mucize" olarak kabul eder ya da öyle olduğunu düşünürse aksi takdirde kutsala saygısızlık etmiş olur.

ESKİ HİNDİSTAN'IN BAŞARILARI

Modern bilimin özgün olmakla böbürlenmesi için çok az ya da hiç sebebi olmadığına dair çoktan yeterli delilleri sağlamışız gibi görünsek te, yine de bu cildi kapatmadan önce meseleyi şüphe ötesine oturtmak için birkaç örnek daha vereceğiz. Bunun için sadece, bu son iki yüzyıl içindeki yeni felsefelere ve keşiflere, dünyanın gözlerini sonuna kadar açtıran haberlere dair iddiaları mümkün olduğu kadar kısa bir şekilde özetlemek zorundayız. Mısırlılar, Yunanlar, Kaldeliler ve Asurluların sanat, bilim ve felsefedeki başarılarına işaret etmiştik; şimdi uzun yıllarını Hindistan'da onların felsefelerini incelemekle geçirmiş bir yazardan alıntılar yapacağız. *Christna et le Christ* adlı son çalışmada şu listelemeyi buluruz:

"*Felsefe*.---Kadim Hindular, spiritüalizm ve materyalizmin temelinden iki sistem yarattılar, metafizik felsefe ve pozitif felsefe. Birincisi, kurucusu Vyasa olan Vedantik okulda; ikincisi, kurucusu Kapila olan Sankya okulunda eğitim vermiştir.

"*Astronomik Bilim*.---Onlar takvimi belirlediler, Zodyak'ı icat ettiler, ekinoksların presesyonlarını hesapladılar, devinimlerin genel yasalarını keşfettiler, tutulmaları gözlemleyip tahmin ettiler.

"*Matematik*.---Onlar onlu sistemi, cebiri, türevsel, integral, sonsuz küçükler hesaplarını icat ettiler. Ayrıca geometri ve trigonometriyi keşfettiler ve bu iki bilimde, *Avrupa'da ancak on yedinci ve on sekizinci yüzyıllarda bulunmuş olan* teoremleri yapılandırdılar ve ispatladılar. Üç kenarının hesaplanmasıyla bir üçgenin yüzeysel ölçümünü çıkaran ve çemberin çapla olan ilişkisini hesaplayan da gerçekte Brahmanlardır. Ayrıca, büyük pagodaların çoğunluğu üzerinde oyulmuş olarak

bulduğumuz, çok yanlış bir şekilde Pisagor bağıntısı olarak adlandırılan hipotenüsün karesi ve çizimini de onlara iade etmeliyiz.

"*Fizik*.----Onlar, günümüzde halen bizim için de geçerli olan, kâinatın ahenkli bir bütün olduğu, gözlem ve deneyle saptanabilen kanunlara tâbi olduğu, prensibini yerleştirdiler. Onlar hidrostatiği keşfettiler; ve suya daldırılmış her cismin kendi ağırlığını kaybettiği, yer değiştirdiği hacme eşit bir ağırlığa sahip olduğuna dair ünlü önerme, Brahmanlar tarafından ünlü Yunan mimar Arşimet'e sadece bir ödünç vermedir. Pagodaların fizikçileri ışık hızını hesapladılar, belli bir durumda yansımasında takip ettiği kanunları sabitlediler. Ve son olarak, hiç şüphesiz, Surya-Sidhenta'nın hesaplamalarından da buhar gücünü biliyorlardı ve hesaplamışlardı.

"*Kimya*.---Onlar suyun bileşimini de biliyorlardı ve *bizim daha dün öğrendiğimiz* gazlarla ilgili meşhur kanunu, *gazların hacminin yaptıkları basınçla ters orantıda olduğunu* formüle etmişlerdi. Onlar sülfürik, nitrik ve hidroklorik asitleri hazırlamayı; bakır, demir, kurşun, kalay ve çinkonun oksitlenmesini; demir, bakır, cıva, antimon ve arsenik sülfürlerini; çinko ve demir sülfatları; demir, kurşun ve soda karbonatları; gümüş nitrat; ve barutu hazırlamayı biliyorlardı.

"*Tıp*.---Onların bilgisi gerçekten hayret vericiydi. Hindu tıbbının iki prensi, Tcharaka ve Sousruta ile, sonradan Hipokrates'in kendine mâl ettiği sistem belirlenmiştir. Özellikle Sousruta, iyileştirici tıbbın çok üstüne yerleştirdiği önleyici tıp ya da hijyen prensiplerini ileri sürer---çok sıklıkla, ona göre deneysel olarak. Biz bugün daha mı ileriyiz? Orta çağlarda haklı bir ün kazanmış olan Arap fizikçilerinin sürekli olarak Hindu fizikçilerinden söz etmiş olmaları ve onları Yunanların ve kendilerinin inisiyatörleri olarak kabul etmeleri dikkat edilmeyecek bir şey değildir.

"*Farmakoloji*.---Onlar bütün ilaçlık ot ve kökleri, onların özelliklerini ve kullanımını biliyorlardı ve bu noktada halen Avrupa'ya dersler vermeyi bırakmamışlardır. Tam da son zamanlarda onlardan tatula bitkisi ile birlikte astım tedavisini aldık.

"*Cerrahi*.---Bu konuda da az dikkate değer değillerdi. Taşla ilgili (böbrek, safra kesesi vs.) operasyon yaptılar, katarakt ameliyatında ve fetüsün çıkarılmasında hayranlık uyandıracak şekilde başarılı oldular ve bunların hepsi Tcharaka tarafından olağanüstü bir bilimsel doğrulukla tarif edildiği üzere, alışılmamış ya da tehlikeli vakalardır.

"Gramer.---Onlar, Doğu'nun ve Hint-Avrupa ülkelerinin deyimler sözlüğünün daha büyük bölümüne hayat veren dünyadaki en harika dili—Sanskritçe-- biçimlendirdiler.

"Şiir.----Onlar bütün tarzları incelediler ve hepsinde kendilerinin en büyük ustalar olduklarını gösterdiler. Sakuntala, Avrita, Hindu Phaedra, Saranga ve diğer binlerce dramanın, ne Sofokles ya da Euripides'te, ne Corneille ne de Shakespeare'de daha üstünü yoktur. Onların tasvir şiirlerinin de asla eşi benzeri bulunmaz. Birisinin, Hindistan'a taşınmış bu tarzın muhteşemliği hakkında bir fikir sahibi olması için, Megadata'da, geçmekte olan bir buluttan, bir daha asla göremeyeceği yakınlarına ve arkadaşlarına, evine anılarını götürmesini rica eden "Bir sürgünün Yakarışı"nı okumalıdır. Onların masalları, bu küçük dramaları farklı bir şekilde renklendirme zahmetine bile girmeyen tüm modern ve kadim toplumlar tarafından kopyalanmıştır.

"Müzik.---Onlar, ton farklılıkları ve yarım-tonlarıyla, Gui d'Arezzo'dan çok önce nota dizisini icat etmişlerdi. İşte Hindu ölçüsü:

Sa--Ri—Ga--Ma—Pa—Da—Ni—Sa.

"Mimari.---Onlar insan dehasının kavrayabildiği her şeyi tüketmiş görünüyorlar. Kubbeler anlatılmayacak derecede çarpıcıdır; gittikçe incelen kubbeler, mermer işlemeli minareler; Gotik kuleler; Yunan yarım daireler; çok renkli stil; göçleri ederlerken yerel sanatlarının yadigârlarını yanlarında götüren farklı kolonilerin kökenini ve tarihini belirten bütün türler ve çağlar oradadır.

İşte bu kadim ve heybetli Brahmanik medeniyetin ulaştığı sonuçlar böyleydi. Kıyaslama için ne sunmamız gerekir? Geçmişin o şahane başarılarının dışında, cahil bir nesle üstünlük sağladığımıza dair

böbürlenmemizi garanti altına alacak öylesine muazzam ve yüksek görünecek ne ortaya koyabiliriz? Geometri ve cebirin kâşifleri, insan konuşmasının kurucuları, felsefenin ebeveyni, dinin ilksel yorumlayıcıları, psikoloji ve fizik bilimlerinin ustaları olmalarının yanında, bizim biyolog ve teologlarımız ne kadar da küçük görünmektedirler. Herhangi bir modern keşif adı verin bize, onun ön ürünün kayıt altına alınmasından önce Hint tarihinin uzun süre araştırılmasına gerek olmayacağını söyleyebiliriz. İşte burada elimizde yarı yarıya tamamlanmış bilim geçişi ve kuvvet-bağıntısı, doğal seleksiyon, atomik kutupluluk ve evrim teorilerinin tekrar-düzenlenme sürecindeki tüm fikirlerimiz var. Ve burada, bizim kibirlimizle, algımızla ve çaresizliğimizle eğlenmek için belki de Mesih'in doğumundan 10.000 yıl önce Manu'nun söylediğini okuyabiliriz:

"Hayatın ilk tohumu, su ve ısıyla geliştirilmişti" (*Manu*, kitap i., beyit 8).

"Su, gökyüzüne doğru buharlar halinde yükselir; güneşten yağmur olarak iner; yağmurdan bitkiler doğar ve bitkilerden, hayvanlar" (kitap iii., beyit 76).

"Her varlık, ondan hemen önce gelenin niteliklerini edinir, bunu öyle bir şekilde yapar ki, daha ilerideki bir varlık, niteliklere ve kusursuzluklara daha fazla sahip oldukça serisinin başlangıç atomundan giderek uzaklaşır" (kitap i., beyit 20).

"İnsan, dereceli olarak yükselerek ve taşların, bitkilerin, solucanların, böceklerin, balıkların, yılanların, kurbağaların, vahşi hayvanların, büyükbaş hayvanların ve daha yukarı hayvanların arasından geçerek kâinatı kat edecektir. . . .Alt derece işte böyledir" (Manu kitabı).

"Bunlar, bitkiden Brahma'ya, onun dünyasında yer alması gerektiği beyan edilen transformasyonlardır" (aynı kitap).

"Yunanca," der, Jacolliot, "Sanskritçe'den başka bir şey değildir. Pheidas ve Praxiteles, Asya'da, Daonthia, Ramana ve Aryavosta'nın başyapıtlarını incelediler. Platon, kelimesi kelimesine kopyaladığı Dgeminy ve Veda-Vyasa'nın önünde kaybolup gider. Aristo, içinde, bizim bugün,

Sokrates ve okulunun Spiritüalizmi'nden, Pyrrho'nun, Montaigne'nin septisizminden Littré'nin pozitivizmine kadar yeni-baskılarıyla meşgul edildiğimiz tüm felsefe sistemlerinin bulunabileceği *Pourva-Mimansa* ve *Outtara-Mimansa* 'nın gölgesinde kalır."

Bu son iddianın kesinliği hakkında şüphe duyanlar, bizim çağımızdan 10 bin 400 yıl önce, Brahmanik kronolojinin belirlediği bir dönmede yaşamış olan Vyasa'ya ait *Ouattra-Mimansa* ya da *Vedanta*'dan kelimesi kelimesine çıkarılmış şu ifadeyi okusunlar:

"Biz yalnızca fenomenleri inceleyebiliriz, onları doğrulayabilir ve göreceli olarak gerçek olduklarını kabul edebiliriz, fakat kâinattaki hiçbir şey ne algılamayla, ne tümevarımla, ne duyularla, ne de akıl yürütmeyle, zamanın belirli bir noktasında kâinata hayat vermiş olabilecek Üstün bir Sebebin varlığını kanıtlayamayacağı için, Bilim de bu Üstün Sebebin ne ihtimalini ne de imkânsızlığını tartışmak zorunda değildir."

Bu suretle aşama aşama, fakat emin bir şekilde tüm antik zamanın doğruluğu kanıtlanacaktır. Hakikât, dikkatle abartıdan ayıklanacaktır; bugün kurgu olarak düşünülen çoğu şeyin belki de gerçek olduğu ispatlanacak ve modern bilimin "gerçeklikler ve kanunlar"ının, ayrık efsanelerin "araf'ına" ait olduğu bulunacaktır. Zamanımızdan yüzyıllar önce, Hindu Bramaheupto, yıldızlı kürenin taşınmaz olduğunu ve yıldızların günlük doğuş ve batışlarının, dünyanın ekseni üzerindeki devinimini teyit ettiğinde; ve M.Ö 267 yıllarında doğmuş Samos'lu Aristarchus ve Pisagor yanlısı filozof, Syracusalı Niceté aynısını ileri sürdüklerinde, Kopernik ve Galileo'nun zamanına kadar onların teorilerine hangi itibar verilmişti? Ya bu iki bilim prensinin sisteminin—tüm dünyayı kökten değiştiren bir sistem---tam ve bozulmamış bir bütün olarak ne kadar süre kalmasına izin verilecek? Şu zamanda, Almanya'da, Berlin'deki halka açık seminerlerinde, 1. dünyanın yerinden oynatılmaz olduğunu; 2. güneşin göründüğünden sadece biraz daha büyük olduğunu; ve 3. Tycho-Brahe'nin tamamen haklı, Galileo'nun da haksız olduklarını ortaya koymaya çalışan kültürlü bir âlimimiz, Profesör Shoepfer yok mudur?[160]

160 "Bilimin Nihai Sonuçları; Devinimsiz Dünya Gezegeni." Berlin'de Dr. Shoepfer tarafından verilmiş, bizim yerküremizin ne kendi ekseni, ne de güneşin etrafında döndüğünü ortaya koyan bir kenferans. Yedinci Baskı.

Peki, Tycho-Brahe'nin teorisi neydi? Dünyanın, kâinatın merkezinde yerinden oynatılamaz şekilde durması, kendi merkezi etrafında olduğu gibi, tüm gökkubbenin her yirmi-dört saatte onun etrafında dönmesi; ve son olarak, Merkür, gezegenlerin geri kalanıyla birlikte bir epsikloid tanımlarken, güneş ve ayın bu devinim dışında kendilerine özgü eğimli çizgiler üzerinde ilerlemeleri neden?

Kuşkulu bir şekilde Aristo'nun ve hatta Aziz Bede'nin eski teorilerini andıran bu yeni teoriyle ne çatışmak ne de onu desteklemek için yer adamakla da zaman kaybetmeye kesinlikle niyetimiz yok. Bilgili modern akademisyenler ordusunu, büyük Napoleon'un bir ifadesini kullanarak, "aile çamaşırlarını kendi aralarında yıkamaları" için bırakıyoruz. Fakat biz, yine de, bu kusur bir kez daha bilimin diplomasını ya da yanılmazlık patentlerini talep etmeyi sağladığı için böyle iyi bir fırsattan yararlanacağız. Ne yazık! Bilimin övündüğü gelişiminin sonuçları bunlar mı?

Kendi gözlemimizdeki ve pek çok tanığın şahitlikleriyle doğrulanmış gerçekliklerin gücü üzerine, masaların, medyumların ve Hindu fakirlerinin zaman zaman havaya kaldırıldıklarına dair iddiada bulunmaya çekinerek cüret etmemiz neredeyse dün kadar yakındı. Ve eğer bir fenomenin, "görünen mekanik bir sebep olmadan" sadece yüzyılda bir olması gerektiğini, yerden yükselmenin de, bizim bilim adamlarımızın henüz bihaber oldukları bir doğa kanunu tezahürü olduğunu eklediğimizde, "ikonoklastik" diye adlandırılarak gelenek ve kurumlara karşı çıktığımız söylenmiş ve gazeteler tarafından yerçekimi kanunu hakkında bilgisiz olmakla suçlanmıştık. İkonoklastik ya da değil, biz asla bilimi, dünyanın kendi ekseni etrafında ya da güneşin etrafında dönüşünü inkâr etmekle suçlamayı düşünmedik. O iki kandilin, en azından, Akademi'nin fenerinde, zamanın sonuna kadar yanar bir şekilde korunacağını düşündük. Ama bakın ne oluyor! İşte bir Berlin profesörü, bilimin belli bir konuda kesin olduğunu kendine kanıtlaması gerektiğine dair ümitlerimizi yıkıyor. Devir gerçekten en aşağı noktasındadır ve yeni bir çağ başlamaktadır. Dünya hâlâ ayaktadır ve Joshua haklı çıkmaktadır!

SHOEPFER JEOSENTRİK SİSTEMİ YENİDEN İDDİA EDER.

Eski günlerde—1876'da---dünya, merkezkaç kuvvete inanıyordu ve dünyanın kendi ekseni etrafındaki dönüşüyle kutupların yassılmasını açıklayan Newton teorisi, ortodokstu. Bu hipotez üzerine, küresel kütlenin daha büyük bölümünün ekvatora doğru çekildiğine inanıldı; ve merkezkaç kuvvet, kütle üzerinde en kudretli gücüyle etki göstererek, bu kütlenin kendisini ekvator üzerinde yoğunlaştırmaya zorluyordu. Safdilli bilim adamlarının, dünyanın kendi ekseni etrafında döndüğüne inanması bu suretledir; zira başka türlü olsaydı, hiçbir merkezkaç kuvvet var olmayacaktı ve bu kuvvet olmadan ekvatoral enlemlere doğru hiçbir çekim olamazdı. Dünyanın dönüşünün kabul edilmiş delillerinden biri buydu ve diğer birkaç tanesiyle birlikte, Berlin profesörünün "başka pek çok bili madamlarıyla ortak olarak reddettiğini" beyan ettiği bu çıkarımdır.

"Onu hiçbir şekilde ispatlayacak bir şey yokken ve ortaya konamazken," diye sonuç çıkarır, profesör," bize okulda öğretilene güvenerek, dünyanın kendi ekseni etrafındaki dönüşünü tamamen ispatlanmış bir gerçek olarak kabul etmiş olmamız gülünç değil mi, beyler? Kopernik ve Kepler ile başlayan, dünyanın tüm eğitimli bilim adamlarının, gezegenimizin öyle bir hareketini kabul etmekle başlayıp ve üç buçuk yüzyıl sonra o tür kanıtlar arayışına girmeleri gerekmez miydi? Fakat çok yazık! Aramamıza rağmen, beklendiği şekilde hiçbir şey bulmuyoruz. Hepsi, hepsi boş!"

Ve dünyanın rotasyonunu bir vuruşta kaybetmesi işte böyledir, ve kâinat, gardiyanlarını ve koruyucularını, merkezkaç ve merkezcil kuvvetlerini kaybetmiştir! Yalnız bu da değil, boşluğa dağılan eterin kendisi

de bir "safsata"dan, boş kelimeler kullanma kötü alışkanlığından doğmuş bir efsaneden başka bir şey değildir; güneş, asla yetkili olmadığı boyutların bir talibidir; yıldızlar göz kırpan noktalardır, muhtemelen yerküremiz üzerindeki geniş alanları aynı anda aydınlatmaları amacıyla kâinatın Yaratıcısı tarafından dikkate değer mesafelerde bir taraftan diğerine çok açık bir şekilde dağıtılmışlardır"---diyor, Dr. Shoepfer.

Tek bir üniversite profesörünün karşı çıkmaya cesaret edemeyeceği bir teoriyi oluşturmak için kesin bilimin insanlarına üç buçuk yüzyıl yetmemiş miydi? Eğer matematiğin sağlam temeli üzerine kurulmuş bir bilim, gerçeğin kendisi kadar hatasız ve itiraz edilemez olarak görülen tüm diğerlerinden biri olan astronomi, böyle saygısız bir şekilde yalan iddialarla suçlanabiliyorsa, Babinet'lerin çıkarına Platon'u ucuzlatarak ne elde ettik? Öyleyse, hem dürüst hem de zeki olup ta bir medyumistik ya da majikal bir fenomeni görmüş olduğunu söyleyebilen en mütevazı gözlemciyi hor görmeye nasıl cüret ediyorlar? Hangi hakla meşru olmayan şekilde ötesine geçmek için felsefenin sınırlarını belirlemeye kalkışıyorlar? Ve bu tartışma halindeki hipotezciler hâlâ, dünyayı kuran Titanlar gibi doğa güçleri ile meşgul olan ve ölümlülüğü tanrıların bulunduğu bir saygınlığa yükselten geçmişin o dev zekâlarını cehalet ve batıl inançla suçluyorlar! Kesin bilimi, şöhretinin zirvesine taşımakla böbürlenen, ama şimdi geriye doğru dönmeye ve öğrenmenin A,B,C'sine yeniden baştan başlamayı davet eden bir yüzyılın tuhaf kaderi!

Bu çalışmadaki kanıtları yeniden özetlemek için, Hermetik Pimander'in arkaik ve bilinmeyen çağlarıyla başlarsak ve 1876'ya da inersek, maji ile ilgili tek evrensel inancın bütün bu yüzyıllar içinde geçtiğini buluruz. Trismegistus'un Asklepius ile olan diyaloğundaki fikirleri sunmuştuk; ve Hristiyanlığın ilk yüzyıllarında bu inancın yayılmasının binbir delilinden söz etmeden, amacımıza ulaşmak için sadece bir kadim ve bir modern yazardan alıntı yapmamız gerekecektir. . Birincisi, Hermes'in zamanından birkaç bin yıl sonra, kendi yüzyılının yayılmakta olan septisizmi hakkında şunları ifade eden Porphyry olacak: "Heykellerde yalnızca taşı ve tahtayı algılayan avam kitleleri görünce şaşırmamamız

gerekiyor. Bu genel olarak, harfler konusunda cahil olan, yazıtlarla kaplı bir stilde sadece taşı gören, yazılı kitaplarda da yalnızca papirüs kâğıdından başka bir şey görmeyenlerle ilgili bir durumdur." Ve 1500 yıl sonra, bir medyum hakkında tam da öylesine kör bir materyalist tarafından sürdürülen utanç verici bir takibatı belirten Bay Sergeant Cox'u, fikirlerini şöyle ifade ederken görürüz: "Medyum suçlu ya da suçsuz olsun. . . .kesin olan bir şey var ki, mahkeme tüm kamuoyunun dikkatini hesapta olmayan bir şekilde şu gerçeğe yönlendirmiştir, fenomenlerin var oldukları iddia edilmektedir ve işinin ehli araştırmacıların büyük bir çoğunluğuyla *gerçek oldukları beyan edilmektedir*, ve isteyen her kişi, fiili olarak teftiş ederek, gerçeklikleri konusunda kendini tatmin edebilir, bu suretle de *materyalistlerin karanlık ve alçaltıcı doktrinlerini* sonsuza dek ortadan kaldırabilir."

Bununla birlikte, tezahür eden "ruhlar'ın ' ve kişi ruhunun ya da insan iradesinin farklı doğalarını doğrulayan Porphyry ve diğer sihir-bilimciler ile uyumlu olarak, Bay Sergeant Cox, daha fazla kişisel bir kararа varmadan, şunları ekler: "Doğru, görüş farklılıkları var. . . .ve bu fenomenlerde ortaya konan gücün kaynağına dair bu fark hep olacak; fakat onlar ister çemberdeki fiziksel gücün ürünleri olsun. . . .ya da diğerlerinin söylediği gibi, aracı olan ölülerin ruhları, veya üçüncü bir grubun iddia ettiği şekilde elemental ruhlar (her ne ise) olsunlar, en azından tespit edilen bir gerçek vardır ki, o da, insanın tümüyle maddesel olmadığı, insan mekanizmasının maddesel-olmayan bir şey tarafından hareket ettirildiği ve yönlendirildiği, o şeyin, salt zekâya sahip olmayan, ayrıca madde üzerinde bir kuvvet uygulayabilen moleküler-olmayan bir yapı olduğu, ve daha iyi bir isim olmadığı için ona ruh adını verdiğimiz şey olduğudur. Bu müjdeli haber bu dava ile binlerce kişiye taşınmıştır, ve ısrarlı bir şekilde ruhun, batıl inançtan başka bir şey olmadığını, insanın, sadece bir makine, aklın ise bir ifrazat, mevcut varlığının da bir bedenden ibaret ve sonrasının da bir boşluk olduğunu vaaz eden materyalistlerin mutluluğu ve ümitleri şimdi ve bundan sonrası için çürütülmüştür."

TANRISAL PİMANDER

"Yalnızca hakikat," der, Pimander, "sonsuz ve değişmezdir; *hakikat*, lütufların ilkidir; fakat hakikat yeryüzünde değildir ve olamaz; Tanrı'nın bazen birkaç insana ilahi şeyleri kavrama ile birlikte hakikati doğru şekilde idrak etme yetisini vermesi mümkündür; ancak yeryüzündeki hiçbir şey hakikat değildir, zira her şey onun üzerinde, değişime, dönüşüme, bozulmaya ve yeni kombinasyonlara tâbi olan cisimsel bir formla kaplı maddeye sahiptir. İnsan hakikat *olan* değildir, çünkü sadece, özünü kendinden çekmiş, kendi olarak kalan ve değişmez olan, hakikattir. Sonunda tanınmayacak şekilde değişmez olan, hiç hakikat olabilir mi? Öyleyse hakikat, maddesel olmayan, cisimsel bir kılıfla kaplı bulunmayan, değişim ve dönüşümden muaf, renksiz ve biçimsiz olan; SONSUZ olandır. Bozulan her şey bir yalandır; dünya sadece çözülme ve oluşumdur; her oluşum bir çözülmeden ileri gelir; dünyaya ait şeyler, hakikatin yalnızca *suretleri* ve taklitleridir; onlar gerçekliğe dair resimlerdir. Dünyadaki şeyler HAKİKAT değillerdir! . . .Ölüm, bazı kişiler için, onları derinden korkutan kötü bir şeydir. Bu bilgisizliktir. . . .Ölüm, bedenin yıkımıdır, onun içindeki varlık *ölmez*. . .Madde beden, zaman içinde parçalara ayrılan formunu kaybeder; onu canlandıran duyular, kaynağına geri dönerler ve fonksiyonlarını sürdürürler; fakat onlar dereceli olarak arzularını ve isteklerini kaybederler; ve ruh bir AHENK oluşturmak için göğe yükselir. İlk kuşakta, çoğalma ve azalma yetisini arkasında bırakır; ikincisinde, kötülük yapma gücünü ve atalet sahtekârlıklarını; üçüncüde, kandırmacaları ve şehveti; dördüncüde, açgözlü hırsı; beşincide, kibir, arsızlık ve küstahlığı; altıncıda, haysiyetsizce kazanımlara olan tüm özlemini; yedincide, *hakikat olmamayı* bırakır. Bu suretle göksel uyumların etkisiyle saflaşan

ruh, gereği gibi haklı bir kuvvet ve kendi edindiği bir güçle ilksel safhasına geri döner; ve ancak o zaman, sonsuza dek BABA'ya övgülerini şarkıyla dile getirenlerle birlikte kalır. Artık o, güçlerin arasında yerleştirilir ve bilginin en yüksek lütuflarına ulaşmıştır. O bir TANRI olmuştur! . . . .Hayır, dünyadaki şeyler hakikat değildir."

Bütün yaşamlarını eski Mısır bilgeliğinin kayıtlarını incelemeye adadıktan sonra, Champollion-Figeac ve Champollion Junior, düşüncesiz ve akılsızca davranan bazı eleştirmenler tarafından ortaya atılan pek çok önyargılı hükümlere rağmen, *Hermes Kitapları'* nın, "en gerçek kayıtlar ve en eski antik zamana ait Mısır anıtlarıyla sürekli olarak doğrulanmış gerçek bir Mısır gelenekleri yığını olduğunu," beyan etmişlerdi.

Mısırlıların psikolojik doktrinleri, yüce Hermetik kitapların ulu öğretileri ve metafizik ve uygulamalı felsefede inisiye olmuş rahiplerin hünerleri hakkındaki çok ciltli özet açıklamalarını kapatırken, Champollion-Figeac, belki de ulaşılabilir delilin bakış açısıyla, şöyle sorar: "Dünyanın hangi köşesinde, itibar, güç, ilim ve yeterlilik açısından, aynı derecede iyi ve kötü olarak, onları eşitleyebilecek başka bir kuruluş ya da sınıf var mıydı? Hayır, asla! Ve bu sınıf, hangi modern tesirler altında olduğunu bilmediğim ve onu insanlığın ve bilimin düşmanı olarak değerlendirenler tarafından önce lanetlenmiş ve sonra da damgalanmıştı."

Champollion bu kelimeleri yazdığı zamanda Sanskritçe, diyebiliriz ki, bilim için hemen hemen bilinmeyen bir dildi. Fakat çok azı, bir paralellikle, Brahmanlar ve Mısır filozoflarının ilgili değerleri arasına çekilebilirdi. Ancak, o zamandan beri, hemen hemen benzer dilde ifade edilen tamamen aynı fikirlerin Budistik ve Brahmanik literatürde okunabildiği keşfedilmiştir. Bu, dünyevi şeylerin gerçek-dışılığının ve duyuların illüzyonunun gerçek felsefesi—bütün özü bizim zamanlarımızdaki Alman metafizikçiler tarafından aşırılmış olan---Kapila'nın ve Vyasa'nın temel çalışmasını biçimlendirir ve Gautama Buddha'nın "dört gerçeğinin" ileri sürülüşünde, doktrininin başlıca dogmalarında bulunabilir. Pimander'in "o bir Tanrı olur," ifadesi, tek bir kelimede, bizim âlim

Doğu-bilimcilerimizin çok yanlış bir şekilde yok oluş 'un eşanlamlısı olarak gördükleri, Nirvana ile özetlenebilir!

İki seçkin Mısır-bilimcinin bu görüşü, eğer muhaliflerimize bir cevap olacaksa, bizim için çok büyük değer taşımaktadır. Champollion'lar, Avrupa'da, arkeoloji öğrencisini ele alan, ve onu geçmişin sessiz mahzenlerine yönlendirerek, medeniyetin bizim nesillerimizle başlamadığını ispatlayan ilk olmuşlardı; zira kadim Mısır'ın kökenleri bilinmese de, onun, tarihsel araştırmanın ulaşım alanı içindeki en uzak dönemlerde, büyük kanunlarıyla, yerleşmiş gelenekleriyle, şehirleriyle, krallarıyla ve tanrılarıyla olduğu bulunur ; "ve geride, çok daha geride, bu aynı çağlarda, başka daha da uzak ve yüksek medeniyete ait kalıntılar buluruz. "Thebes'teki yıkık binalar bölümü, şimdi otuz altı yıldır var olan çok büyük yapıların yükselmesine hizmet etmiş daha eski yapı iskeletlerini, materyallerini tanımamızı sağlar!" "Heredot ve Mısır rahipleri tarafından bize anlatılan her şeyin kesin olduğu görülür, ve modern bilim adamları tarafından da doğrulanmaktadır," diye ekler, Champollion.

Mısırlıların medeniyetinin geldiği yer, II. Cilt'te gösterilecektir ve bu anlamda, Gizli Doktrin geleneklerine dayalı olsa da, bizim çıkarımlarımızın, en saygın otoritelerinkilerle paralel gittiği ortaya konacaktır. Tanınmış bir Hindu çalışmasında bu bağlantıda çok iyi hatırlanabilecek bir bölüm vardır.

"Soma-Vanga hanedanının ilk kralı, Visvamitra'nın yönetimi altında, beş gün süren bir savaşın sonunda, kadim kralların varisi Manu-Vina, Brahmanlar tarafından terkedilmiş olarak bütün refakatçileriyle birlikte Arya'yı ve Barria ülkelerini geçerek Masra kıyılarına kadar geldi" (Hindistan'ın Tarihi , Collouca-Batta). Hiç şüphesiz bu Manu-Vina ve Menes, ilk Mısır kralları aynıdırlar.

Arya, İran'dır (Persia); Barria, Arabistan'dır, ve Masra, günümüzde *Masr*, Musr ve Misre (Mısır) diye adlandırılan Kahire'nin adıydı. Fenike tarihi Maser'i Hermes'in atalarından biri olarak isimlendirir.

Ve şimdi biz, mucize-ilmi fobisine ve onun savunucularına biraz veda edip çeşitli suretleri altında mucize-çılgınlığını göz önünde tutacağız. II.

Ciltte Paganizm "mucizelerini" bir daha incelemeyi ve onların lehine, Hristiyan teolojisi ile aynı ölçekteki kanıtın ağırlığını koymayı amaçlıyoruz. Bir tarafta, bilim ve teoloji arasında, diğer tarafta da ruh ve onun ak saçlı bilimi arasında sadece yaklaşan değil, zaten çoktan başlamış olan bir çatışma var. Sonuncusunun ihtimallerine dair bir şey önceden ortaya konmuştur, fakat daha fazlası gelecektir. Öyle olduğunu onaylama selamı için bilim adamlarının ve baş makamların, rahiplerin ve Hristiyanların birbiriyle yarıştığı küçük, basit dünya, kanun ve adaleti hiçe sayarak, biri Fransa, diğeri Londra'da olan iki masum insanı aynı yılda mahkûm ederek modern haçlı seferlerine başlamışlardı. Sünnet havarisi gibi, onlar, kendi emsalleri tarafından dışlanma korkusu yüzünden, popüler bir bağla olmayan bir bağlantıyı üç kere inkâr etmeye dünden hazırdırlar. Psikomantikler (nekromansi ile ilgili olanlar) ve Psikofobikler çok yakında şiddetli çatışmada buluşmalılar. Onların, bilim otoriteleri tarafından araştırılmış ve desteklenmiş fenomenlerine dair endişe, yerini, öncekiyle ilgili soğuk bir kayıtsızlığa bırakmıştır. Sergilenen çok fazla önyargı ve adaletsizliğin doğal bir sonucu olarak, bilim adamlarına olan saygı hızla azalmakta ve iki grup arasında gelip giden karşılıklı yakıştırmalar, övgü niteliğinde olmaktan da çok uzak hale gelmektedir. Onlardan hangisinin haklı, hangisinin haksız olduğu zaman içinde ortaya çıkacak ve gelecek nesiller anlayacaktır. En azından Tanrı sırlarının Uç Noktası ve onların anahtarının, Avogadro moleküllerinin hızlı dönüşünden başka bir yerde aranması gerektiğini tahmin etmek daha güvenlidir. Ya yüzeysel olarak ya da doğal sabırsızlıkları nedeniyle yargılayan insanlar, gözleri lamba-ışığını kaldırmaya uygun olmadan önce, Hermesçilerin ve ardıllarının kadim çalışmalarını karakterize eden dilin çileden çıkaran anlaşılmazlığından şikâyet etmeye eğilimli olarak, yanan güneşe bakacaklardır. Onlar, anlaşılmayan sihir üzerine felsefik incelemelerini beyan ederler. İlk sınıf üzerine hiç zaman harcayamayız; ikincisi ile ilgili, Espagnet'in şu sözlerini hatırlayarak, endişelerini azaltmalarını rica edeceğiz—"Gerçek, anlaşılmazlığın içinde saklıdır," ve "Filozoflar asla ne sade bir dille yazdıklarından daha aldatıcı, hatta ne de anlaşılmaz dilde yazdıklarından daha gerçek olarak yazmazlar."

Bu sonraki sınıfa cevap vermesi için İranlı Philaletha'yı seçeceğiz. "Bizim yazılarımız dünyada tuhaf-kenarlı bir bıçağı ispatlayacaktır; bazıları için lezzetleri çıkaracaklar, fakat diğerleri için sadece onların parmaklarını kesecekler; bununla birlikte biz suçlanmamalıyız, zira biz ciddi bir şekilde, onların doğadaki felsefenin en yüksek parçası olarak üstlendikleri bu çalışmaya el atacak olan herkese sorumluluğunu hatırlatıyoruz; ve İngilizce olarak yazdığımız halde, bu yine de, anlattığımızı en ters şekilde yanlış yorumladıklarında anladıklarını zannedecek olan bazılarına Yunanca kadar zor gelecektir; zira doğa konusunda aptal olanların, doğaya tanıklık eden kitaplarda akıllı olmaları düşünülebilir mi?"

Rehberliği için kanunlar yazmak yerine, doğayı sorgulayan; onun ihtimallerini kendi güçlerinin yetersizlikleriyle sınırlayan ve sadece bilmedikleri için inanmayan, az sayıdaki yükselmiş zihne, kadim Hindu filozofu, Narada'nın şu özlü sözünü hatırlatacağız:

"Asla şu sözü söylemeyin: 'Bunu bilmiyorum—bu yüzden o yanlış.' "

"Bilmek için çalışmalı, anlamak için bilmeli, hüküm vermek için anlamalı."

I. CİLDİN SONU